Suuri Ilosanoma

Toivo Koilo

FINBIBLE.FI

ALKULAUSE

Tämä Uusi testamentti on “kaksoissuomennos”. Se tarkoittaa sitä, että tässä on yhteen sovitettuna kahden kreikkalaisen perustekstin käännös. Päätekstinä on vanhastaan tunnettu textus receptus eli “hyväksytty teksti” jota nykyaikana ei yleensä enää pidetä kääntämisen arvoisena sellaisenaan. Suomessa on niin sanottu lestadiolaisten Raamattu pysynyt kuitenkin uskollisena tälle vanhalle tekstilaitokselle. Samoin yhä virallisessa käytössä oleva englantilainen Authorized Version eli “kuningas Jaakon Raamattu” on Uuden testamentin osalta käännetty tästä tekstistä.
Mainittu teksti perustuu Erasmus Rotterdamilaisen ensi kerran Baselissa 1516 painattamaan Uuteen testamenttiin. Hänen kuolemansa jälkeen julkaisi Robert Estienne (Stefanus) hänen myöhemmän painoksensa mukaan uuden laitoksen. Sen kolmannesta painoksesta, 1550, tuli englantilaisen maailman perusteksti. Veljekset Bonaventura ja Abraham Elzevir alkoivat julkaista samaa tekstiä vuonna 1624. Tämän laitoksen toisen painoksen, 1633, esipuheessa sanotaan: “textum ergo habes nunc ab omnibus receptum” (sinulla on nyt siis kaikkien hyväksymä teksti), ja tästä on peräisin nimitys textus receptus, jota käytetään myös Stefanuksen laitoksesta. Elzevirien tekstistä, joka eroaa hiukan Stefanuksesta, tuli Euroopan mannermaan perusteksti, ja se on myös tämän suomennoksen pohjana. Toisena tämän suomennoksen perustekstinä tai oikeastaan tekstikokoelmana ovat ne tekstit, joista nykyinen kirkkoraamattumme on suomennettu. Tässä on runkona tunnettu Nestlen tekstilaitos, mutta suomentajat ovat sen lisäksi käyttäneet apunaan eri käsikirjoituksia.
Tämän kaksoissuomennoksen teksti seuraa siis ensi sijassa “hyväksyttyä” tekstiä. Kun kirkkoraamattu on jättänyt tästä tekstistä pois lukuisia sanoja ja jakeitakin, niin nämä kohdat on pantu sulkeisiin. Toiselta puolen kirkkoraamattu on tuonut jonkin verran lisäaineistoa, ja nämä kohdat ovat hakasissa. Missä kirkkoraamatun perusteksti huomattavammin poikkeaa “hyväksytyn” tekstin mukaisesta sanoituksesta, siinä on tavallisesti ensin mainitun suomennos esitetty alaviitteessä. Mutta kun
tekstien jaenumerot eroavat toisistaan, olen seurannut kirkkoraamatun numerointia ja pannut toisen numeron sulkeisiin, koska näin on helpompi löytää vastaava kohta kirkkoraamatusta. “Hyväksytyn” tekstin hylkääjät vetoavat “vanhimpiin ja luotettavimpiin” teksteihin. Säilyneitten tekstien ikäeroista ei toki tarvitse pääpiirtein olla eri mieltä. Mutta mitä tulee

luotettavuuteen, kysymyksessä on perin subjektiivinen arviointi. Nuo vanhat tekstit ovat voineet säilyä niin vanhoina pelkästään siitä syystä, että ne vähemmän luotettavina pantiin “hyllylle”. Sen sijaan luotettavimpia tekstejä luettiin niin ahkeraan, että ne suhteellisen pian kuluivat loppuun, ja niistä oli otettava jälleen uusi käsin kirjoitettu jäljennös. Vaikka textus receptus siis perustuukin nuorempiin käsikirjoituksiin, se voi silti edustaa alkuperäisempää tekstimuotoa kuin nuo vanhempina säilyneet käsikirjoitukset. Jos pidetään kiinni siitä että uudemman tutkimuksen esittämät tekstilaitokset ovat luotettavammat kuin “hyväksytty” teksti, niin edessämme on omalaatuinen tilanne: hyvä Jumala on antanut kristikunnan olla enimmän aikaa epäluotettavien tekstien varassa, ja vasta 1700-luvun valistusajan innoittamat järkeisuskoiset jumaluusoppineet saivat Jumalan sanan luotettavampaan muotoon. Ennen varsinaisen kirjapainotaidon keksimistä (1400-luvun puolivälissä) Raamatun teksti oli jäljennettävä käsin. On ymmärrettävää että tällöin saattoi syntyä jäljennösvirheitä. Niitä on päässyt ilmeisesti myös “hyväksyttyyn” tekstiin. Pyhän Hengen ohjaamalla alkutekstien tutkimuksella on tässä kohtaa tärkeä tehtävä. Omien erehdysteni välttämiseksi olen ani harvoin huomauttanut mahdollisesta virheestä sijoittamalla textus receptuksen suomennoksen alaviitteeseen (esim. 2 Kr 8:8).

Suomennokseen on ollut pakko usein lisätä jokin selittävä sana. Nämä sanat on painettu kursiivilla eli vinokirjaimin. Varsinaiseen selittävään käännökseen en ole rohjennut ryhtyä. Sellainen työ hävittää Jumalan sanan rikkauksia. Olen kuitenkin pyrkinyt käyttämään normaalia kirjakieltä niin pitkälle kuin mahdollista. Monin paikoin esiintyy kyllä alkukielen ajatuksen säilyttämisen vuoksi kankeahkoa suomea. Joskus olen vastaavissa kohdin kääntänyt vapaammin, mutta silloin olen alaviitteessä esittänyt sananmukaisemman käännöksen. Raamattunsa tunteva lukija voi ehkä sen perusteella löytää osuvamman sanonnan. Kreikan teksti voidaan tietysti toisinaan suomentaa eri tavoin. Jos kysymyksessä on selvä merkitysero, olen alaviitteessä esittänyt toisen suomennosmahdollisuuden.

Suomennosperiaatteenani on Raamatun oma sana, joka kieltää ottamasta pois mitään “profetian kirjan sanoista” tai lisäämästä niihin (Ilm 22:18,19, ks myös 1 Kr 4:6). Tämän vuoksi myös Johanneksen ensimmäisen kirjeen 5:7,8 esiintyy “hyväksytyn” tekstin mukaisessa asussa, vaikka se tiettävästi sisältääkin lisäyksen. Täysin sananmukaiseen suomennokseen on tietysti turha pyrkiä, koska sellainen käännös on mahdottomuus. Olen myös jossain kohden tahallisesti

poikennut alkukielen sanonnasta. Tämä tapahtuu ehkä useimmin niin sanotun historiallisen preesensin (kestämän) kääntämisessä, jonka useimmiten olen yleisen tavan mukaisesti korvannut imperfektillä (kertomalla). Kun kreikasta usein puuttuva olla-verbin muoto esiintyy suomennoksessa, en yleensä ole pitänyt tarpeellisena sen kursivointia. Samoin olen tavallisen käytännön mukaisesti usein jättänyt pois varsinkin eräitä pieniä apusanoja silloin kun niillä ei ole merkitystä kääntämisen suhteen. Näistä sanoista on huomattavin sidesana “ja”. Myös olen usein selvyyden vuoksi ja tyylisyistä lisännyt omistusliitteen, vaikka sillä ei olekaan vastinetta alkukielessä (esim. Mt 8:20, 10:21). Lienee vielä paikallaan huomauttaa että välimerkit eivät kuulu alkuperäisiin teksteihin (ei myöskään jako lukuihin ja jakeisiin). Välimerkkien sijoittelussa näyttää sattuneen joitakin harhaan johtavia erehdyksiä (ks. esim. 1 Tm 3: 15,16). — Jotkut erisnimet olen kirjoittanut Vanhan testamentin mukaisesti, koska ne ovat siinä muodossa tunnetummat, siis esimerkiksi Elia, Joona, Jesaja (eikä kreikan mukaan Elias, Joonas, Esaias).
Kustantaja on hyväntahtoisesti suonut minun hieman poiketa “virallisesta” kielenkäytöstä. Niinpä tässä käännöksessä on ainakin jo vuonna 1964 eräässä suomennoksessani esiintyvä sana totuullinen (vrt. kohtuullinen, miehuullinen) esim. puhuttaessa Jumalasta, Jh 3:33, 1 Jh 5:20. Kirkkoraamatussa on näissä kohdin “totinen”, mutta kreikka puhuu nimenomaan totuudesta eikä vakavuudesta. Edelleen käytän sanaa hapaton (=happamaton) joka johtuu sanasta happa (Lönnrotin sanakirjan mukaan = hapatusaine). Raamatun innoituksesta puhuttaessa, 2 Tm 3:16, minulla on uudissana henkeämä, joka mielestäni sopivasti vastaa kreikan sanaa theopneustos (theos =Jumala, pneo = hengittää). Ehkä on syytä vielä mainita että käytän virallista suuntaa useammin oittaa-loppuisia verbejä. Niinpä “hajoitan” ja “karkoitan”, vieläpä vanhahtavasti “kehoitan”.
Viitteissä olen käyttänyt seuraavaa järjestelmää. Viitemerkkinä olevaa pientä tähteä (*) ei alaviitteessä ole toistettu, vaan siinä on mainittu ainoastaan sen jakeen numero jossa viite-merkki esiintyy. Kun samassa jakeessa on muitakin viitemerkkejä, nämä on toistettu myös alaviitteessä. Milloin viitekohtana on useampi sana, sitä koskeva merkki on pantu sekä kohdan alkuun että loppuun (esim. 1 Jh 2:27).

Kaikki ihmistyö on vajavaista. Niinpä olenkin kiitollinen jos yksi ja toinen lukijoistani vaivautuisi minulle huomauttamaan löytämistään virheistä ja puutteista. Työtäni koskevat kirjeet voisi osoittaa nimelleni kustantajan osoitteeseen. Haluan myös tässä yhteydessä kiittää Häntä joka on minua

vahvistanut, Herraamme Kristusta Jeesusta, että Hän katsoi minut arvolliseksi ja antoi minulle tilaisuuden toteuttaa jo pari vuosikymmentä hartaana toiveenani olleen työn. Parempaa testamenttia en voisi rakkaille kieliheimolaisilleni jättää.

Helsingin Kontulassa Valon päivänä 1980
Toivo Koilo

UUSI TESTAMENTTI / TOIVO KOILO

ILOSANOMA MATTEUKSEN MUKAAN

1 Luku JEESUKSEN KRISTUKSEN ESIVANHEMMAT

1 Jeesuksen Kristuksen — Daavidin pojan, Aabrahamin pojan
sukuluettelo.
2 Aabraham sai Iisakin, Iisak sai Jaakobin. Jaakob sai Juudan ja tämän
veljet,
3 Juuda sai Faareen ja Seran Taamarista. Faares sai Esromin, Esrom sai
Aramin.
4 Aram sai Aminadabin, Aminadab sai Nahassonin, Nahasson sai
Salmonin.
5 Salmon sai Booan Raahabista, Booas sai Oobedin Ruutista, Oobed sai
Iisain,
6 Iisai sai Daavidin, kuninkaan. (Kuningas) Daavid sai Salomon Uurian
vaimosta,
7 Salomo sai Rehabeamin, Rehabeam sai Abian, Abia sai Aasan,
8 Aasa sai Joosafatin, Joosafat sai Jooramin, Jooram sai Ussian,
9 Ussia sai Jootamin, Jootam sai Aahaan, Aahaa sai Hiskian,
10 Hiskia sai Manassen, Manasse sai Aamonin, Aamon sai Joosian.
11 Joosia sai Jekonjan ja hänen veljensä Babyloniin siirtämisen aikoina.
12 Babyloniin siirtämisen jälkeen Jekonja sai Sealtielin, Sealtiel sai
Serubbaabelin,
13 Serubbaabel sai Abiudin, Abiud sai Eljakimin, Eljakim sai Asorin,
14 Asor sai Saadokin, Saadok sai Akimin, Akim sai Eliudin,
15 Eliud sai Eleasarin, Eleasar sai Mattanin, Mattan sai Jaakobin,
16 Jaakob sai Joosefin, sen Marian miehen, josta syntyi Jeesus, jota
kutsutaan Kristukseksi.
17 Näin kaikki sukupolvet Aabrahamista Daavidiin ovat neljätoista polvea
ja Daavidista Babyloniin siirtämiseen neljätoista polvea ja Babyloniin
siirtämisestä Kristukseen neljätoista polvea.

JEESUKSEN KRISTUKSEN SYNTYMÄ

18 Jeesuksen Kristuksen syntymä oli näin: Hänen äitinsä Marian ollessa
kihlattuna Joosefille, havaittiin hänen ennen heidän yhteenmenoaan
olevan raskaana Pyhästä Hengestä.

19 Mutta kun Joosef, hänen miehensä, oli hurskas eikä halunnut saattaa häntä häpeään, hän aikoi salaisesti hylätä hänet,
20 Mutta hänen tätä ajatellessaan, katso, Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa sanoen: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa luoksesi Mariaa, vaimoasi, sillä se mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä.
21 Hän on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava Hänelle nimi Jeesus, sillä Hän on vapahtava kansansa heidän synneistään.”
22 Mutta tämä kaikki on tapahtunut, jotta toteutuisi, mitä Herra on puhunut profeetan välityksellä, joka sanoo:
23 ”Katso neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja Hänelle annetaan nimi Immanuel”, mikä käännettynä on ”Jumala kanssamme”.
24 Herättyään unesta Joosef teki niin kuin Herran enkeli oli häntä käskenyt ja otti luokseen vaimonsa,
25 eikä yhtynyt häneen ennen kuin hän oli synnyttänyt pojan (esikoisensa). Ja hän antoi Hänelle nimen Jeesus.

2 Luku ITÄMAAN VIISAAT

1 Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beetlehemissä kuningas Herodeksen aikana, Katso, tietäjiä tuli itämailta Jerusalemiin,
2 ja he sanoivat: ”Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas? Sillä näimme Hänen tähtensä itämailla, ja tulimme osoittamaan Hänelle kunnioitusta”
3 Sen kuullessaan kuningas Herodes hämmästyi ja koko Jerusalem hänen kanssaan.
4 Ja kutsuttuaan koolle kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet hän kyseli heiltä, missä Kristus oli syntyvä.
5 He sanoivat hänelle: ”Juudean Beetlehemissä, sillä näin on kirjoitettu profeetan välityksellä:
6 Sinä Beetlehem, Juudan maa, et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinasten joukossa, sillä sinusta lähtee hallitsija, joka kaitsee kansaani Israelia.”
7 Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät luokseen ja tutkiskeli heiltä tarkoin tähden ilmestymisaikaa.
8 Ja hän lähetti heidät Beetlehemiin sanoen: ”Menkää ja kyselkää tarkasti pienokaista, ja kun Hänet löydätte ilmoittakaa minulle, jotta minäkin tulisin osoittamaan Hänelle kunnioitusta.”
9 Kuunneltuaan kuningasta he lähtivät matkaan. Ja katso, tähti, jonka he olivat nähneet itämailla, kulki heidän edellään, kunnes pysähtyi tultuaan sen paikan päälle, jossa pienokainen oli.

10 Nähdessään tähden he ilahtuivat sangen suuresti.
11 Niin he menivät huoneeseen ja löysivät pienokaisen ja Marian, hänen äitinsä. Maahan heittäytyen he osoittivat Hänelle kunnioitusta, avasivat aarteensa ja antoivat Hänelle lahjoja, kultaa ja suitsuketta ja mirhaa.
12 Saatuaan Jumalalta unessa käskyn olla palaamatta Herodeksen luo, he menivät toista tietä omaan maahansa.

PAKO EGYPTIIN

13 Heidän mentyään, katso, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille ja sanoi: ”Nouse, ota mukaasi pienokainen ja hänen äitinsä ja pakene Egyptiin. Ole siellä siihen asti, kun sinulle sanon, sillä Herodes aikoo etsiä pienokaista surmatakseen Hänet.”
14 Niin hän nousi, otti yöllä mukaansa pienokaisen ja Hänen äitinsä ja lähti Egyptiin.
15 Siellä hän oli Herodeksen kuolemaan asti, jotta toteutuisi, mitä Herra oli puhunut profeetan välityksellä, joka sanoo: ”Egyptistä minä kutsuin poikani.”

BEETLEHEMIN LASTEN SURMA

16 Silloin Herodes — nähtyään, että tietäjät olivat hänet pettäneet — vihastui suuresti ja lähetti tappamaan kaikki Beetlehemin ja sen ympäristön kaksivuotiaat ja nuoremmat poikalapset sen ajan mukaan, jonka hän oli tietäjiltä tarkoin tiedustellut.
17 Silloin toteutui, mitä profeetta Jeremia oli puhunut sanoen:
18 ”Ääni kuuluu Raamassa, (valitus) itku ja iso parku. Raakel itkee lapsiaan, eikä halua tulla lohdutetuksi, koska heitä ei ole.”

MUUTTO NASARETIIN

19 Mutta Herodeksen kuoltua, katso, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille Egyptissä
20 ja sanoi: ”Nouse, ota mukaasi pienokainen ja hänen äitinsä ja mene Israelin maahan, sillä ne ovat kuolleet, jotka tavoittelivat pienokaisen henkeä.”
21 Niin hän nousi, otti mukaansa pienokaisen ja Hänen äitinsä ja meni Israelin maahan.
22 Mutta kuultuaan, että Arkelaus hallitsee Juudeaa isänsä Herodeksen sijasta, hän pelkäsi mennä sinne. Ja saatuaan Jumalalta unessa käskyn,

hän vetäytyi Galilean tienoille.
23 Sinne tultuaan hän asettui Nasaret-nimiseen kaupunkiin, jotta toteutuisi, mitä on puhuttu profeettain välityksellä: ”Häntä kutsutaan Nasaretilaiseksi.”

3 Luku JOHANNES KASTAJA ESIINTYY

1 Niinä päivinä Johannes Kastaja tuli ja saarnasi Juudean autiomaassa
2 ja sanoi: ”Muuttakaa mielenne, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle.”
3 Sillä hän on se, josta profeetta Jesaja puhui sanoen: ”Huutavan ääni kuuluu autiomaassa: Valmistakaa Herran tie, tehkää Hänen polkunsa suoriksi.”
4 Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö, ja hänen ruokanaan oli heinäsirkat ja metsähunaja.
5 Silloin vaelsi hänen luokseen Jerusalem ja koko Juudea ja kaikki Jordanin ympäristö,
6 ja hän kastoi heidät Jordanissa heidän tunnustaessaan syntinsä.
7 Mutta nähdessään paljon fariseuksia ja saddukeuksia tulevan ”hänen kasteelleen” hän sanoi heille: ”Kyykäärmeitten sikiöt, kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaista vihaa?
8 Tehkää siis mielenmuutoksen mukaisia hedelmiä,
9 älkääkä luulko saattavanne sanoa mielessänne: ”Meillä on isänä Aabraham, sillä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.
10 Jo on kirves pantu puitten juurelle. Jokainen puu, joka ei siis tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen.
11 Minä kastan teidät vedessä mielenmuutoksen perusteella. Mutta se, joka tulee minun jälkeeni, on minua voimallisempi, jonka kenkiäkään en ole arvollinen kantamaan. Hän kastaa teidät Pyhässä Hengessä ja tulessa.
12 Hänellä on viskimensä kädessään, ja Hän puhdistaa tarkoin puimatanterensa. Vehnänsä Hän kokoaa aittaan, mutta ruumenet Hän polttaa sammumattomassa tulessa.”

JEESUS KASTETAAN

13 Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen luo hänen kastettavakseen.
14 Mutta Johannes esteli Häntä sanoen: ”Minun tarvitsee saada sinulta

kaste, ja sinä tulet minun luokseni.”
15 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: ” Salli nyt, sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus.” Silloin hän salli näin Hänelle.
16 Tultuaan kastetuksi Jeesus nousi heti vedestä, ja katso, taivaat aukenivat (Hänelle), ja Johannes näki Jumalan Hengen tulevan alas niin kuin kyyhkysen ja laskeutuvan Hänen päälleen.
17 Ja katso, taivaista kuului ääni, joka sanoi: ”Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt.”

4 Luku JEESUSTA KIUSATAAN.

1 Sitten Henki vei Jeesuksen ylös autiomaahan paholaisen kiusattavaksi.
2 Paastottuaan neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, Hänen tuli lopulta nälkä.
3 Niin kiusaaja tuli Hänen luokseen ja sanoi [Hänelle]: ”Jos sinä olet Jumalan Poika, käske näitten kivien muuttua leiviksi.”
4 Mutta Hän vastasi ja sanoi: ”On kirjoitettu: Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta.”
5 Silloin paholainen otti Hänet kanssaan pyhään kaupunkiin ja asetti Hänet pyhäkön harjalle
6 ja sanoi Hänelle: ”Jos olet Jumalan Poika, heittäydy alas, sillä on kirjoitettu: Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, ja: ”He kantavat sinua käsillään, jottet jalkaasi kiveen loukkaisi.”
7 Jeesus sanoi hänelle: ”On myös kirjoitettu: ”Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi.”
8 Vielä paholainen otti Hänet kanssaan hyvin korkealle vuorelle ja näytti Hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niitten loiston
9 ja sanoi Hänelle: ”Tämän kaiken annan sinulle, jos maahan heittäytyen kunnioitat minua.”
10 Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Mene taakseni, saatana, sillä on kirjoitettu: ”Kunnioita Herraa Jumalaasi ja palvele ainoastaan Häntä”.
11 Silloin paholainen jätti Hänet, ja katso, enkeleitä tuli Hänen luokseen ja palveli Häntä.

JEESUS ASETTUU KAPERNAUMIIN

12 Mutta kuultuaan, että Johannes oli pantu vankilaan, Jeesus vetäytyi Galileaan.
13 Hän jätti Nasaretin ja meni asumaan Kapernaumiin, joka on meren rannalla, Sebulonin ja Naftalin alueella,

14 jotta toteutuisi, mitä on puhuttu profeetta Jesajan välityksellä, joka sanoo:
15 ”Sebulonin ja Naftalin maa, meren tie, Jordanin tuolla puolen, pakanain Galilea –
16 kansa, joka istuu pimeässä, näkee suuren valon, ja niille, jotka istuvat kuoleman maassa ja varjossa, koittaa valo.”
17 Siitä lähtien Jeesus rupesi saarnaamaan ja sanomaan: ”Muuttakaa mielenne, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle.”

ENSIMMÄISET OPETUSLAPSET

18 Kulkiessaan Galilean järven rantaa Jeesus näki kaksi veljestä, Simonin, jota kutsutaan Pietariksi, ja Andreaan, hänen veljensä, heittämässä verkkoa järveen, sillä he olivat kalastajia.
19 Hän sanoi heille: ”Seuratkaa minua, niin teen teistä ihmisten kalastajia.”
20 Niin he jättivät heti verkot ja seurasivat Häntä.
21 Käytyään siitä eteenpäin Hän näki toiset kaksi veljestä, Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, veneessä isänsä Sebedeuksen kanssa laittamassa verkkojaan kuntoon, ja Hän kutsui heidät.
22 Heti he jättivät veneen ja isänsä ja seurasivat Häntä.

JEESUS PARANTAA SAIRAITA

23 Jeesus kierteli koko Galileassa opettaen heidän synagogissaan ja saarnaten valtakunnan ilosanomaa, sekä parantaen kaikkia sairauksia ja kaikkea raihnautta kansan keskellä.
24 Hänen maineensa levisi koko Syyriaan, ja Hänen luokseen tuotiin kaikki sairaat, monenlaisten tautien ja vaivojen rasittamat (ja) riivatut sekä kuunvaihetautiset ja halvaantuneet, ja Hän paransi heidät.
25 Häntä seurasi suuret kansanjoukot Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemista ja Juudeasta ja Jordanin tuolta puolen.

5 Luku VUORISAARNA

1 Nähdessään kansanjoukot Hän nousi vuorelle, ja kun Hän oli istuutunut, tulivat Hänen opetuslapsensa Hänen luokseen.
2 Niin Hän avasi suunsa ja opetti heitä sanoen:

AUTUAITA OVAT . . .

3 ”Autuaita ovat hengessä köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta.
4 Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen.
5 Autuaita ovat sävyisät, sillä he saavat periä maan.
6 Autuaita ovat ne, jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta, sillä he tulevat ravituiksi.
7 Autuaita ovat laupiaat, sillä he saavat laupeuden.
8 Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan.
9 Autuaita ovat rauhantekijät, sillä heitä kutsutaan Jumalan lapsiksi.
10 Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden vuoksi vainotaan, sillä heidän on taivasten valtakunta.
11 Autuaita olette, kun ihmiset minun tähteni solvaavat ja vainoavat teitä ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista pahaa.
12 Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä palkkanne on suuri taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä.

SUOLA JA VALO

13 ”Te olette maan suola. Mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se suolataan? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi.
14 Te olette maailman valo. Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki kätkeytyä.
15 Eikä lamppua sytytetä ja laiteta vakan alle vaan lampunjalkaan, ja se loistaa kaikille huoneessa oleville.
16 Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, jotta he näkisivät hyvät tekonne ja ylistäisivät isäänne, joka on taivaissa.

LAIN TÄYTTÄMINEN

17 ”Älkää luulko, että olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan, En ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään.
18 Sillä totisesti sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain eikä ainoakaan piirto, ennen kuin kaikki on toteutunut.
19 Joka siis kumoaa yhden näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavoin opettaa ihmisiä, sitä tullaan kutsumaan pienimmäksi taivasten valtakunnassa. Mutta joka tekee ja opettaa niitten mukaan, sitä tullaan kutsumaan suureksi taivasten valtakunnassa.

20 Sillä minä sanon teille: jollei vanhurskautenne ole paljoa suurempi kuin kirjanoppineitten ja fariseusten, ette totisesti pääse taivasten valtakuntaan.”

VIHASTUMISESTA

21 ”Olette kuulleet sanotun vanhoille: ”Älä tapa”, ja: ”Joka tappaa ansaitsee tuomion.”
22 Mutta minä sanon teille: jokainen joka (syyttä) vihastuu veljeensä, ansaitsee tuomion; ja joka sanoo veljelleen: Senkin höynä, ansaitsee suuren neuvoston tuomion; ja joka sanoo: ”Sinä hullu”, ansaitsee helvetin tulen.
23 Jos siis tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat, että veljelläsi on jotain sinua vastaan,
24 jätä lahjasi siihen alttarin eteen ja mene ensin sopimaan veljesi kanssa ja tule sitten uhraamaan lahjasi.
25 Sovi pian riitapuolesi kanssa niin kauan kuin olet hänen kanssa tiellä, jottei riitapuolesi luovuttaisi sinua tuomarille ja tuomari luovuttaisi sinua oikeudenpalvelijalle ja jottei sinua heitettäisi vankilaan.
26 Totisesti sanon sinulle: sieltä et pääse ennen kuin maksat viimeisen pennosen.”

AVIORIKOKSESTA JA AVIOEROSTA

27 Olette kuulleet sanotun (vanhoille): ”Älä tee aviorikosta.
28 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo vierasta vaimoa niin, että alkaa himoita häntä, on jo sydämessään tehnyt aviorikoksen hänen kanssaan.
29 Mutta jos oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi, sillä sinulle on hyväksi, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan eikä koko ruumistasi heitetä helvettiin.
30 Ja jos oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä luotasi, sillä sinulle on hyväksi, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan eikä koko ruumistasi heitetä helvettiin.
31 On sanottu: ”Joka hylkää vaimonsa, antakoon hänelle erokirjan.
32 Mutta minä sanon teille: (jokainen), joka hylkää vaimonsa muun kuin haureuden vuoksi, saattaa hänet tekemään aviorikoksen, ja joka nai hyljätyn, tekee aviorikoksen.”

VANNOMISESTA

33 Vielä olette kuulleet sanotun vanhoille: ”Älä vanno väärin, vaan täytä
Herralle valasi.
34 Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, älkää taivaan
kautta, sillä se on Jumalan valtaistuin,
35 älkää maan kautta, sillä se on Hänen jalkainsa astinlauta, älkääkä
Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki.
36 Älä myöskään vanno pääsi kautta, sillä et voi yhtään hiusta tehdä
valkeaksi tai mustaksi.
37 Olkoon sen sijaan puheenne: On, on, ei, ei, sillä mikä menee tämän
yli, on paha.

KOSTAMISESTA

38 ”Olette kuulleet sanotun: ”Silmä silmästä ja hammas hampaasta.
39 Mutta minä sanon teille: älkää tehkö pahantahtoiselle vastarintaa.
Vaan sille, joka lyö sinua oikealle poskellesi, käännä toinenkin.
40 Ja sille joka tahtoo käydä oikeutta kanssasi ja ottaa ihokkaasi, jätä
vaippasikin.
41 Sen kanssa, joka pakottaa sinut kulkemaan yhden virstan, kulje kaksi.
42 Anna sille joka sinulta anoo, äläkä käänny pois siitä, joka tahtoo
lainata sinulta.”

VIHOLLISEN RAKASTAMISESTA

43 Olette kuulleet sanotun: Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.
44 Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne, (siunatkaa niitä,
jotka kiroavat teitä, tehkää hyvää niille, jotka vihaavat teitä) ja rukoilkaa
niitten puolesta jotka (parjaavat ja) vainoavat teitä,
45 jotta olisitte Isänne lapsia, joka on taivaissa, sillä Hän antaa
aurinkonsa nousta sekä pahoille että hyville ja antaa sataa sekä
vanhurskaille että väärille.
46 Sillä jos rakastatte niitä, jotka rakastavat teitä, mikä palkka teillä siitä
on? Eivätkö veronkantajatkin tee samoin?
47 Ja jos käytte tervehtimässä ainoastaan veljiänne, mitä erinomaista
teette? Eivätkö veronkantajatkin tee samoin?
48 Olkaa täydelliset niin kuin Isänne, joka on taivaissa, on täydellinen.

6 Luku ALMUJEN ANTAMISESTA

1 Varokaa harjoittamasta hyväntekeväisyyttänne ihmisten edessä, jotta
he näkisivät teidät. Muuten ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa.
2 Kun siis annat almua, älä soitata torvea edelläsi niin kuin tekopyhät
tekevät synagogissa ja kaduilla, jotta ihmiset heitä ylistäisivät. Totisesti
sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.
3 Vaan kun sinä annat almua, älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea
kätesi tekee,
4 jotta almusi olisi salassa, ja Isäsi, joka näkee salassa, maksaa (itse)
sinulle (julkisesti).”

RUKOILEMISESTA

5 ”Kun rukoilet, älä ole niin kuin tekopyhät, sillä he rukoilevat mielellään
seisoen synagogissa ja katujen kulmissa, jotta ihmiset heidät näkisivät.
Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.
6 Vaan sinä, kun rukoilet, mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi,
joka on salassa, ja Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle (julkisesti).
7 Rukoillessanne älkää tyhjiä hokeko niin kuin pakanat, sillä he luulevat,
että heitä kuullaan heidän monisanaisuutensa vuoksi.
8 Älkää olko heidän kaltaisiaan, sillä Isänne tietää, mitä te tarvitsette,
ennen kuin Häneltä anotte.
9 Rukoilkaa te siis näin: Isä meidän, joka olet taivaissa. Pyhitetty olkoon
sinun nimesi.
10 Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan
päällä niin kuin taivaissa.
11 Anna meille tänään jokapäiväinen leipämme;
12 ja anna meille anteeksi velkamme niin kuin mekin annamme anteeksi
velallisillemme.
13 Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta.
14 Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia ikuisesti. Aamen. Sillä jos
te annatte ihmisille anteeksi heidän rikkomuksensa, niin myös taivaallinen
Isänne antaa teille anteeksi.
15 Mutta jollette te anna ihmisille anteeksi (heidän rikkomuksiaan), ei
Isännekään anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

PAASTOAMISESTA

16 Kun paastoatte, älkää olko synkän näköisiä niin kuin tekopyhät, sillä

he tekevät kasvonsa surkeiksi, jotta ihmiset näkisivät heidän paastoavan. Totisesti sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.
17 Vaan kun sinä paastoat, voitele pääsi ja pese kasvosi,
18 jotteivät ihmiset näkisi sinun paastoavan, vaan Isäsi joka on salassa, ja Isäsi joka salassa näkee, maksaa sinulle (julkisesti)."

TAIVAALLINEN AARRE

19 Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle, missä koi ja ruoste tärvelee ja missä varkaat murtautuvat sisään ja varastavat,
20 vaan kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen, missä ei koi eikä ruoste tärvele ja missä varkaat eivät murtaudu sisään eivätkä varasta.
21 Sillä missä *aarteenne on, siellä on myös sydämenne* oleva."

SILMÄN MERKITYS

22 Silmä on ruumiin lamppu. Jos siis silmäsi on terve, koko ruumiisi on oleva valaistu.
23 Mutta jos silmäsi on viallinen, koko ruumiisi on oleva pimeä. Jos siis se valo, joka on sinussa, on pimeää, kuinka suuri onkaan pimeä!"

AJALLISISTA TARPEISTA

24 Kukaan ei voi palvella kahta herraa. Sillä hän joko vihaa toista ja rakastaa toista tai liittyy toiseen ja halveksii toista. Ette voi palvella Jumalaa ja rikkautta*.
25 Sen vuoksi sanon teille: Älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte ja* mitä joisitte, älkääkä ruumiistanne, mitä pukisitte yllenne. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet?
26 Katsokaa taivaan lintuja: ne eivät kylvä eivätkä leikkaa eivätkä kokoa aittoihin, ja taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ettekö te ole paljoa suurempiarvoiset kuin ne?
27 Mutta kuka teistä voi murehtimalla lisätä mitään ikäänsä?
28 Ja mitä murehditte vaatteista? Katsokaa vainion kukkia, kuinka ne kasvavat; ne eivät tee työtä eivätkä kehrää."
29 Kuitenkin sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä.
30 Jos siis Jumala näin vaatettaa vainion ruohon, joka tänään on ja huomenna uuniin heitetään, eikö paljoa ennemmin teitä, vähäuskoiset?
31 Älkää siis murehtiko sanoen: ”Mitä söisimme?” tai: ”Mitä joisimme?”

tai: ”Mihin pukeutuisimme?”
32 Sillä tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän tätä kaikkea tarvitsevan.
33 Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttaan, niin myös tämä kaikki annetaan teille lisäksi.
34 Älkää siis murehtiko huomisesta, sillä huominen murehtii itsestään. Päivälle riittää vaivansa.”

7 Luku TUOMITSEMISESTA

1 Älkää tuomitko, jottei teitä tuomittaisi,
2 sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä tuomitaan teidät, ja millä mitalla te mittaatte, sillä mitataan teille (takaisin).
3 Kuinka näet roskan, joka on veljesi silmässä etkä huomaa hirttä, joka on omassa silmässäsi?
4 Tai kuinka voit sanoa veljellesi: Annas, minä otan pois roskan silmästäsi, ja katso hirsi on omassa silmässäsi?
5 Tekopyhä, ota ensin hirsi pois omasta silmästäsi, ja sitten näet selvästi ottaa pois roskan veljesi silmästä.

PYHÄN VARJELEMISESTA

6 Älkää antako pyhää koirille, älkääkä heittäkö helmiänne sikojen eteen, jotteivät ne tallaisi niitä jalkoihinsa ja kääntyisi ja repisi teitä”

RUKOUKSEEN VASTATAAN

7 Anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan."
8 Sillä jokainen anova saa ja etsivä löytää ja kolkuttavalle avataan.
9 Vai kuka teistä on ihminen, joka antaa pojalleen kiven, kun tämä pyytää häneltä leipää.
10 tai kun hän pyytää kalaa, antaa hänelle käärmeen?
11 Jos siis te jotka olette pahoja, osaatte antaa hyviä lahjoja lapsillenne, kuinka paljoa ennemmin Isänne, joka on taivaissa, antaa hyvää niille, jotka Häneltä anovat.

LAKI JA PROFEETAT

12 Sen vuoksi, kaikki mitä tahdotte ihmisten tekevän teille tehkää tekin

samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat.

KAKSI TIETÄ

13 Menkää sisälle ahtaasta portista, sillä se portti on avara ja se tie leveä,
joka vie sisälle kadotukseen, ja paljon on niitä jotka käyvät siitä sisälle.
14 Sillä se portti on ahdas ja se tie kaita joka vie elämään, ja harvat ovat
ne, jotka sen löytävät.

VÄÄRÄT PROFEETAT

15 Varokaa vääriä profeettoja, jotka tulevat luoksenne lammasten
vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia.
16 Tunnette heidät hedelmistään. Ei kai orjantappuroista koota
viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita?
17 Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta huono puu tekee
huonoja hedelmiä.
18 Ei hyvä puu voi tehdä huonoja hedelmiä eikä huono puu voi tehdä
hyviä hedelmiä.
19 Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään
tuleen.
20 Niin tunnette heidät siis hedelmistään.

SANAT JA TEOT

21 Ei jokainen joka sanoo minulle: Herra, Herra! pääse taivasten
valtakuntaan, vaan se, joka tekee taivaallisen Isäni tahdon.
22 Moni sanoo minulle sinä päivänä: Herra, Herra, emmekö sinun
nimessäsi profetoineet ja sinun nimessäsi ajaneet ulos riivaajia ja sinun
nimessäsi tehneet monta voimatekoa?”
23 Silloin lausun heille julki: En ole koskaan hyväksynyt teitä. Menkää
pois luotani, te laittomuuden tekijät.

ERILAISET PERUSTUKSET

24 Sen vuoksi on jokainen, joka kuulee nämä sanani ja tekee niitten
mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka rakensi talonsa
kalliolle.
25 Rankkasade lankesi ja virrat tulivat ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät
sitä taloa vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli perustettu kalliolle.

26 Mutta jokainen, joka kuulee nämä sanani eikä tee niitten mukaan, on verrattava tyhmään mieheen, joka rakensi talonsa hiekalle.
27 Rankkasade lankesi ja virrat tulivat ja tuulet puhalsivat ja syöksähtivät sitä taloa vastaan, ja se sortui, ja sen sortuminen oli suuri.”

VUORISAARNAN VAIKUTUS

28 Kun Jeesus lopetti nämä puheet, kansanjoukot olivat hämmästyksissään Hänen opetuksestaan,
29 sillä Hän opetti heitä niin kuin se, jolla on valta eikä niin kuin kirjanoppineet.

8 Luku PITAALISEN PUHDISTUMINEN

1 Hänen astuessaan alas vuorelta Häntä seurasi suuret kansanjoukot.
2 Ja katso, pitaalinen mies tuli ja kumartui maahan Hänen eteensä ja sanoi: ”Herra, jos tahdot, voit puhdistaa minut.”
3 Ojentaen kätensä Jeesus kosketti häntä ja sanoi: ”Minä tahdon, puhdistu.” Ja heti hän puhdistui pitaalistaan.
4 Niin Jeesus sanoi hänelle: ”Katso, ettet puhu tästä kenellekään; vaan mene, näytä itsesi papille ja uhraa lahja, jonka Mooses on säätänyt — heille todistukseksi.”

SADANPÄÄMIEHEN PALVELIJAN PARANTAMINEN

5 Jeesuksen saavuttua Kapernaumiin Hänen luoksensa tuli sadanpäämies ja rukoili Häntä
6 ja sanoi: ”Herra, palvelijani makaa kotona halvautuneena, kovissa vaivoissa. ”
7 Jeesus sanoi hänelle: ”Minä tulen ja parannan hänet.”
8 Mutta sadanpäämies vastasi ja sanoi: ”Herra, en ole sen arvoinen, että astuisit kattoni alle, vaan sano ainoastaan sana, niin palvelijani paranee.
9 Sillä minäkin olen vallan alainen (ihminen), ja minulla on sotamiehiä alaisinani. Sanon toiselle: ”Mene”, ja hän menee, ja toiselle: ”Tule”, ja hän tulee, ja palvelijalleni: ”Tee tämä”, ja hän tekee.”
10 Sen kuultuaan Jeesus ihmetteli ja sanoi niille, jotka [Häntä] seurasivat: ”Totisesti sanon teille: en ole Israelissakaan löytänyt näin suurta uskoa.
11 Mutta sanon teille, että monet tulevat idästä ja lännestä ja aterioitsevat Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa,
12 kun valtakunnan lapset heitetään äärimmäiseen pimeään. Siellä on

oleva itku ja hammasten kiristys.”
13 Ja Jeesus sanoi sadanpäämiehelle: ”Mene. Niin kuin uskot, niin sinulle tapahtukoon.” Ja hänen palvelijansa parani sinä hetkenä.

PIETARIN ANOPPI JA MONET MUUT PARANEVAT

14 Tullessaan Pietarin kotiin Jeesus näki hänen anoppinsa makaavan kuumeisena.
15 Niin Hän kosketti hänen kättänsä, ja kuume lähti hänestä, ja hän nousi ja palveli heitä.
16 Mutta illan tultua tuotiin Hänen luokseen monta riivattua. Ja Hän ajoi henget ulos sanalla ja paransi kaikki sairaat,
17 jotta toteutuisi, mitä on puhuttu profeetta Jesajan välityksellä, joka sanoo: ”Hän otti pois sairautemme ja kantoi tautimme.”

OPETUSLASTEN OSA

18 Nähdessään suuret kansanjoukot ympärillään Jeesus käski lähteä toiselle rannalle.
19 Niin muuan kirjanoppinut tuli ja sanoi Hänelle: ”Opettaja, seuraan sinua mihin tahansa menet.”
20 Jeesus sanoi hänelle: ”Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi.”
21 Ja toinen Hänen opetuslapsistaan sanoi Hänelle: ”Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni.”
22 Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Seuraa minua, ja anna kuolleitten haudata kuolleensa.”

MYRSKYN ASETTAMINEN

23 Kun Hän astui veneeseen, Hänen opetuslapsensa seurasivat Häntä.
24 Ja katso, järvellä nousi ankara myrsky, niin että vene peittyi aaltoihin. Mutta Hän nukkui.
25 Niin Hänen opetuslapsensa menivät herättämään Hänet sanoen: ”Herra, pelasta meidät, me hukumme”
26 Hän sanoi heille: ”Miksi olette pelkureja, vähäuskoiset?” Sitten Hän nousi ja nuhteli tuulia ja järveä, ja tuli aivan tyyni.
27 Niin ihmiset ihmettelivät ja sanoivat: ”Millainen tämä on, kun sekä tuulet että järvi tottelevat Häntä?”

RIIVATUT JA SIKALAUMA

28 Hänen tultuaan toiselle rannalle gergesalaisten alueelle, Häntä
vastaan tuli kaksi hautaluolista lähtenyttä riivattua, kovin raivoisina, niin
ettei kukaan voinut kulkea sitä tietä.
29 Ja katso, he huusivat sanoen: ”Miksi meihin puutut, (Jeesus,) Jumalan
Poika? Oletko tullut tänne vaivaamaan meitä ennen aikaa?”
30 Mutta etäällä heistä kävi iso sikalauma laitumella.
31 Niin riivaajat pyysivät Häntä sanoen: ”Jos ajat meidät ulos, salli
meidän mennä sikalaumaan.”
32 Hän sanoi niille: ”Menkää.” Lähdettyään ulos ne menivät sikalaumaan.
Ja katso, koko sikalauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja kuoli veteen.
33 Mutta paimentajat pakenivat ja mentyään kaupunkiin kertoivat kaiken,
myös sen, mikä koski riivattuja.
34 Ja katso, koko kaupunki lähti Jeesusta vastaan, ja nähdessään Hänet
he pyysivät, että Hän lähtisi heidän alueiltaan.

9 Luku HALVAUTUNEEN PARANTAMINEN

1 Astuttuaan veneeseen Hän kulki yli järven ja tuli omaan kaupunkiinsa.
2 Ja katso, Hänen luokseen tuotiin halvautunut mies, joka makasi
vuoteella. Nähdessään heidän uskonsa Jeesus sanoi halvautuneelle:
”Poikani, ole turvallisella mielellä, syntisi ovat sinulle anteeksi annetut.”
3 Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat mielessään: ”Tämä
rienaa.”
4 Mutta Jeesus ymmärsi heidän ajatuksensa ja sanoi: ”Miksi ajattelette
pahaa sydämessänne?
5 Sillä kumpi on helpompaa, sanoako: Syntisi ovat sinulle anteeksi
annetut vai sanoa: Nouse ja käy?
6 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa
syntejä anteeksi” — sitten Hän sanoi halvautuneelle: ”Nouse, ota vuoteesi
ja mene kotiisi.”
7 Niin tämä nousi ja meni kotiinsa.
8 Sen nähdessään kansanjoukot ihmettelivät ja ylistivät Jumalaa, joka oli
antanut ihmisille sellaisen vallan.

MATTEUKSEN KUTSUMINEN

9 Sieltä eteenpäin kulkiessaan Jeesus näki tulliasemalla istumassa

miehen nimeltä Matteus ja sanoi hänelle: ”Seuraa minua.” Niin tämä nousi ja seurasi Häntä.
10 Hänen aterioidessaan Matteuksen kotona, katso, monta veronkantajaa ja syntistä tuli ja aterioi Jeesuksen ja Hänen opetuslastensa kanssa.
11 Sen nähdessään fariseukset sanoivat Hänen opetuslapsilleen: ”Miksi opettajanne syö veronkantajain ja syntisten kanssa?”
12 Mutta kun Jeesus sen kuuli, Hän sanoi heille: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa vaan sairaat.
13 Mutta menkää ja oppikaa mitä merkitsee: ”Laupeutta minä haluan enkä uhria. ”Sillä minä en ole tullut kutsumaan vanhurskaita vaan syntisiä (mielenmuutokseen).”

PAASTO

14 Silloin Johanneksen opetuslapset tulivat Hänen luokseen ja sanoivat: ”Miksi me ja fariseukset paastoamme paljon, mutta sinun opetuslapsesi eivät paastoa?”
15 Jeesus sanoi heille: ”Eivät kai häävieraat voi surra niin kauan kuin ylkä on heidän kanssaan? Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin he paastoavat.
16 Ei kukaan pane vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaatteeseen, sillä sen täytetilkku repii vaatetta ja reikä tulee pahemmaksi.
17 Eikä uutta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin. Muuten leilit pakahtuvat ja viini vuotaa pois ja leilit turmeltuvat. Vaan uusi viini lasketaan uusiin leileihin, ja molemmat säilyvät.”

KUOLLEEN HERÄTTÄMINEN JA VERITAUTINEN NAINEN

18 Hänen tätä heille puhuessaan, katso, muuan päämies tuli ja kumartui maahan Hänen eteensä ja sanoi: ”Tyttäreni kuoli juuri, mutta tule ja pane kätesi hänen päälleen, niin hän virkoaa eloon.”
19 Niin Jeesus nousi ja seurasi häntä opetuslapsineen.
20 Katso, nainen, joka kaksitoista vuotta oli sairastanut verenvuotoa, lähestyi takaa ja kosketti Hänen vaippansa tupsua.
21 Sillä hän sanoi mielessään: ”Jos vain kosketan Hänen vaippaansa, tulen terveeksi.”
22 Jeesus kääntyi ja nähdessään hänet sanoi: ”Tyttäreni, ole turvallisella mielellä; uskosi on sinut pelastanut.” Ja sillä hetkellä nainen parani.
23 Tullessaan päämiehen talolle ja nähdessään huilunsoittajat ja hälisevän väkijoukon,

24 Jeesus sanoi heille: ”Menkää pois, sillä tyttö ei ole kuollut, vaan nukkuu.” Niin he nauroivat Hänelle.
25 Mutta kun väkijoukko oli ajettu ulos, Hän meni sisälle ja tarttui hänen käteensä. Ja tyttö nousi.
26 Ja sanoma tästä levisi koko siihen maahan.

KAKSI SOKEAA

27 Kun Jeesus kulki sieltä, Häntä seurasi kaksi sokeaa huutaen ja sanoen: ”Daavidin poika, armahda meitä!”
28 Hänen mentyään sokeat tulivat Hänen luokseen, ja Jeesus sanoi heille: ”Uskotteko, että voin tehdä sen?” He sanoivat Hänelle: ”Uskomme, Herra.”
29 Silloin Hän kosketti heidän silmiään ja sanoi: ”Tapahtukoon teille uskonne mukaan.”
30 Niin heidän silmänsä aukenivat. Ja Jeesus puhutteli heitä ankarasti ja sanoi: ”Katsokaa, ettei kukaan saa tätä tietää.”
31 Mutta mentyään pois he levittivät sanomaa Hänestä koko siinä maassa.

MYKKÄ RIIVATTU

32 Näitten mentyä, katso, Hänen luokseen tuotiin mykkä mies, joka oli riivattu.
33 Kun riivattu oli ajettu ulos, mykkä puhui, ja kansa ihmetteli ja sanoi: ”Tällaista ei ole Israelissa koskaan nähty.”
34 Mutta fariseukset sanoivat: ”Riivaajain päämiehen avulla Hän ajaa ulos riivaajia.”

JEESUS SÄÄLII KANSAA

35 Jeesus vaelsi kaikki kaupungit ja kylät opettaen heidän synagoogissaan ja julistaen valtakunnan ilosanomaa ja parantaen tauteja ja kaikkea raihnautta (kansan keskellä).
36 Nähdessään kansanjoukot Hänen tuli heitä sääli, koska he olivat nääntyneet ja hylätyt niin kuin lampaat, joilla ei ole paimenta.
37 Niin Hän sanoi opetuslapsilleen: ”Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän.
38 Rukoilkaa siis elon Herraa, että Hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa.”

10 Luku APOSTOLIEN LÄHETTÄMINEN

1 Hän kutsui luokseen kaksitoista opetuslastaan ja antoi heille vallan saastaisia henkiä vastaan, niin että he voivat ajaa ne ulos ja parantaa kaikkia tauteja ja kaikkea raihnautta.
2 Nämä ovat kahdentoista apostolin nimet: ensimmäinen Simon, jota kutsutaan Pietariksi, ja hänen veljensä Andreas; Jaakob, Sebedeuksen poika, ja hänen veljensä Johannes;
3 Filippus ja Bartholomeus; Tuomas ja veronkantaja Matteus; Jaakob, Alfeuksen poika, ja Lebbeus lisänimeltä Taddeus;
4 Simon kiivailija ja Juudas Iskariot, joka kavalsi Hänet.
5 Nämä kaksitoista Jeesus lähetti. Hän käski heitä sanoen: ”Älkää menkö pakanain tielle, älkääkä astuko samarialaisten kaupunkiin,

APOSTOLIEN TEHTÄVÄ

6 vaan menkää pikemmin Israelin huoneen kadonneitten lammasten luo.
7 Menkää ja saarnatkaa sanoen: Taivasten valtakunta on tullut lähelle.
8 Parantakaa sairaita, puhdistakaa pitaalisia, herättäkää kuolleita, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa.
9 Älkää varustako itsellenne kultaa tai hopeaa tai vaskea vöihinne.
10 älkää laukkua matkalle, älkää kahta ihokasta, älkää kenkiä älkääkä sauvaa, sillä työmies on ruokansa ansainnut.
11 Mihin tahansa kaupunkiin tai kylään tulettekin, tiedustelkaa kuka on arvollinen, ja jääkää sinne kunnes lähdette pois.
12 Tullessanne taloon tervehtikää sitä.
13 Jos talo on arvollinen, tulkoon sille rauhanne; mutta jos se ei ole arvollinen, palatkoon rauhanne teille.
14 Jos kuka ei ota teitä vastaan eikä kuuntele sanojanne, lähtekää pois siitä talosta tai kaupungista ja pudistakaa tomu jaloistanne.
15 Totisesti sanon teille: Sodoman ja Gomorran maan on tuomiopäivänä helpompi kuin sen kaupungin.

VAINOT TULEVAT

16 Katso, lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle. Olkaa siis älykkäät kuin käärmeet ja viattomat kuin kyyhkyset.
17 Mutta varokaa ihmisiä, sillä he luovuttavat teitä oikeusistuimille ja synagoogissaan he ruoskivat teitä.

18 ja teitä viedään maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni
todistukseksi heille ja pakanoille.
19 Mutta kun he luovuttavat teitä, älkää murehtiko miten tai mitä
puhuisitte, sillä teille annetaan sinä hetkenä, mitä teidän tulee puhua.
20 Sillä ette te ole puhumassa, vaan Isänne Henki, joka puhuu teissä.
21 Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat
vanhempiaan vastaan ja luovuttavat heidät kuolemaan.
22 Ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden. Mutta joka
vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.
23 Kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen, sillä
totisesti sanon teille: ette ennätä suoriutua kaikista Israelin kaupungeista
ennen kuin Ihmisen Poika tulee.
24 Opetuslapsi ei ole opettajaansa parempi, eikä palvelija isäntäänsä
parempi.
25 Opetuslapselle riittää, että hänen käy niin kuin opettajansa ja
palvelijan kuin isäntänsä. Jos he ovat sanoneet perheenisäntää
beelsebuliksi, kuinka paljoa enemmän hänen perheväkeään.”

KETÄ ON PELÄTTÄVÄ

26 Älkää siis pelätkö heitä. Sillä ei ole mitään peitettyä, mikä ei tule
paljastetuksi, eikä salattua, mikä ei tule tunnetuksi.
27 Minkä sanon teille pimeässä, se puhukaa valossa, ja minkä kuulette
kuiskattavan korvaanne, se julistakaa katoilta.
28 Älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi tappaa
sielua, vaan pelätkää ennemmin Häntä, joka voi sekä sielun, että ruumiin
hukuttaa helvettiin.
29 Eikö kahta varpusta myydä yhteen assiin (raha)? Eikä yksikään niistä
putoa maahan ellei Isänne salli.
30 Ovatpa kaikki päänne hiuksetkin luetut.
31 Älkää siis pelätkö; olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta.

JEESUKSEN TUNNUSTAMINEN

32 Sen vuoksi, jokaisen joka tunnustaa minut ihmisten edessä, tunnustan
minäkin Isäni edessä, joka on taivaissa.
33 Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, hänet minäkin kiellän Isäni
edessä, joka on taivaissa.

EI RAUHAA VAAN MIEKKA

34 Älkää luulko, että olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle. En ole tullut tuomaan rauhaa vaan miekan.
35 Sillä olen tullut nostamaan pojan riitaan isäänsä vastaan ja tyttären äitiään vastaan ja miniän anoppiaan vastaan.
36 ja ihmisen vihamiehiä tulevat olemaan hänen perhekuntalaisensa.
37 Joka rakastaa isäänsä tai äitiään enemmän kuin minua, ei ole minulle kelvollinen, ja joka rakastaa poikaansa tai tytärtään enemmän kuin minua, ei ole minulle kelvollinen,
38 ja joka ei ota ristiään ja seuraa minua, ei ole minulle kelvollinen.
39 Joka löytää elämänsä, menettää sen, ja joka menettää elämänsä minun tähteni, löytää sen.

HYVÄN TEON PALKKA

40 Joka ottaa luokseen teidät, ottaa luokseen minut, ja joka ottaa luokseen minut, ottaa luokseen Hänet, joka on minut lähettänyt.
41 Joka profeetan ottaa luokseen profeetan nimen vuoksi, saa profeetan palkan, ja joka vanhurskaan ottaa luokseen vanhurskaan nimen vuoksi, saa vanhurskaan palkan.
42 Kuka tahansa antaa yhdelle näistä pienistä maljallisen kylmää vettä juotavaksi ainoastaan opetuslapsen nimen vuoksi, totisesti sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille.”

11 Luku JOHANNES KASTAJA

1 Kun Jeesus oli päättänyt käskyjen antamisen kahdelletoista opetuslapselleen Hän lähti sieltä opettamaan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa.
2 Kuultuaan vankilassa Kristuksen teot Johannes lähetti kaksi opetuslastaan
3 sanomaan Hänelle: ”Oletko sinä sen tuleva vai pitääkö meidän odottaa toista?”
4 Jeesus vastasi sanoen heille: ”Menkää ja kertokaa Johannekselle mitä kuulette ja näette.
5 Sokeat saavat näkönsä ja rammat kävelevät, pitaaliset puhdistuvat ja kuurot kuulevat, kuolleita herätetään ja köyhille julistetaan ilosanomaa.
6 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun.”

7 Heidän mentyään Jeesus alkoi puhua kansalle Johanneksesta: ”Mitä läksitte autiomaahan katsomaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa?
8 Vai mitä läksitte autiomaahan katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin pukeutunutta? Katso, hienoihin pukeutuvat on kuningasten palatseissa.
9 Vai mitä läksitte katsomaan? Profeettaako? Niin, sanon teille, ja suurempaa kuin profeettaa.
10 (Sillä) tämä on se, josta on kirjoitettu: ”Katso, lähetän edelläsi enkelini, joka valmistaa tiesi eteesi.
11 Totisesti sanon teille: ei ole vaimoista syntyneiden joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja. Mutta vähäisin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän.
12 Mutta Johannes Kastajan päivistä tähän asti taivasten valtakunta on hyökkäysten kohteena, ja hyökkääjät riistävät sen itselleen.
13 Sillä kaikki profeetat ja laki ovat ennustaneet Johannekseen asti.
14 Ja jos tahdotte ottaa vastaan: hän on Elia joka on tuleva.
15 Jolla on korvat (kuulla), hän kuulkoon!
16 Mutta mihin minä vertaan tämän sukupolven? Se on poikasten kaltainen, jotka istuvat toreilla ja huutavat tovereilleen
17 sanoen: Soitimme teille huilua ettekä te tanssineet, lauloimme (teille) itkuvirsiä ettekä valittaneet.
18 Sillä Johannes tuli, ei syö eikä juo, ja he sanovat: Hänessä on riivaaja.
19 Ihmisen Poika tuli, syö ja juo, ja he sanovat: Katso, syömäri ja viininjuoja, veronkantajain ja syntisten ystävä!” Ja viisaus on lastensa puolelta oikeaksi tunnustettu.”

VOI-HUUTO ERÄILLE KAUPUNGEILLE

20 Sitten Hän rupesi nuhtelemaan niitä kaupunkeja, joissa Hänen useimmat voimatekonsa olivat tapahtuneet, siitä että ne eivät olleet muuttaneet mieltänsä.
21 ”Voi sinua Korasin, voi sinua Beetsaida. Sillä jos ne voimateot, jotka teissä ovat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, ne olisivat jo aikaa sitten säkissä ja tuhassa muuttaneet mielensä.
22 Mutta minä sanon teille: Tyyron ja Siidonin on tuomiopäivänä helpompi kuin teidän.
23 Ja sinä Kapernaum, joka olet korotettu taivaaseen saakka! Tuonelaan asti sinut syöstään alas. Sillä jos ne voimateot, jotka sinussa ovat tapahtuneet, olisivat tapahtuneet Sodomassa, se olisi seisonut tähän päivään asti.

24 Mutta minä sanon teille: Sodoman maan on tuomiopäivänä helpompi kuin sinun.”

LAPSENMIELISTEN OSA

25 Siihen aikaan Jeesus alkoi puhua ja sanoi: ”Ylistän sinua Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväisiltä ja ilmaissut ne lapsenmielisille.
26 Niin, Isä, sillä näin oli hyvä tahtosi.”
27 Kaikki on Isäni antanut minulle. Eikä kukaan muu tunne Poikaa kuin Isä, eikä Isää tunne kukaan muu kuin Poika ja kenelle Poika tahtoo Hänet ilmaista.

TULKAA MINUN LUOKSENI

28 Tulkaa minun luokseni, kaikki työtä tekevät ja raskautetut, niin minä annan teille levon.
29 Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta — sillä minä olen lempeä ja nöyrä sydämeltä — niin löydätte levon sielullenne.
30 Sillä minun ikeeni on sovelias ja minun kuormani kevyt.”

12 Luku LEPOPÄIVÄN PITÄMISESTÄ

1 Siihen aikaan Jeesus kulki sapattina viljavainioitten halki. Hänen opetuslapsensa olivat nälissään ja rupesivat katkomaan ja syömään tähkäpäitä.
2 Sen nähdessään fariseukset sanoivat Hänelle: ”Katso, opetuslapsesi tekevät, mitä ei ole lupa tehdä sapattina.”
3 Mutta Hän sanoi heille: ”Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja hänen seuralaisensa olivat nälissään,
4 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen ja söi näkyleivät, jota hänen ja hänen seuralaistensa ei ollut lupa syödä, vaan ainoastaan pappien?
5 Tai ettekö ole lukeneet laista, että papit sapattina pyhäkössä rikkovat sapatin ja ovat syyttömät?
6 Mutta minä sanon teille, että tässä on pyhäkköä suurempi.
7 Mutta jos olisitte tienneet, mitä merkitsee: ”Laupeutta minä haluan enemmän kuin uhria, ette olisi tuominneet syyttömiä.
8 Sillä Ihmisen Poika on (myös) sapatin Herra.”

KUIVUNUT KÄSI PARANEE

9 Lähdettyään sieltä Hän meni heidän synagoogaansa.
10 Katso, siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut. Nostaakseen syytteen Häntä vastaan he kysyivät Häneltä sanoen: ”Onko lupa sapattina parantaa?”
11 Mutta Hän sanoi heille: ”Kuka teistä on mies, jolla on yksi lammas, ja jos se sapattina putoaa kuoppaan, ei tartu siihen ja nosta sitä ylös?
12 Kuinka paljoa suurempiarvoinen onkaan ihminen kuin lammas! Sen vuoksi on lupa sapattina tehdä hyvää.”
13 Sitten Hän sanoi miehelle: ”Ojenna kätesi!” Tämä ojensi, ja se tuli jälleen terveeksi niin kuin toinen.
14 Mutta lähdettyään ulos fariseukset pitivät neuvoa Häntä vastaan, miten Hänet surmaisivat.

HERRAN VALITTU PALVELIJA

15 Huomatessaan sen Jeesus vetäytyi sieltä. Häntä seurasi suuret kansanjoukot, ja Hän paransi heidät kaikki.
16 Mutta Hän kielsi heitä saattamasta Häntä julki,
17 jotta toteutuisi, mitä on puhuttu profeetta Jesajan välityksellä, joka sanoo:
18 ”Katso, Palvelijani, jonka olen valinnut, rakkaani, johon sieluni on mielistynyt. Minä panen Henkeni Häneen, ja Hän on julistava pakanoille oikeuden.
19 Hän ei riitele eikä huuda, eikä kukaan kuule Hänen ääntänsä kaduilla.
20 Särkynyttä ruokohuilua Hän ei muserra eikä sammuta suitsevaa lampunsydäntä, kunnes saattaa oikeuden voittoon,
21 Ja Hänen nimeensä pakanat panevat toivonsa”

BEELSEBULIN AVULLAKO?

22 Silloin Hänen luokseen tuotiin riivattu mies joka oli sokea ja mykkä. Hän paransi hänet, niin että (sokea ja) mykkä sekä puhui että näki.
23 Kaikki kansa hämmästyi ja sanoi: ”Eiköhän tämä ole Daavidin poika?”
24 Mutta sen kuullessaan fariseukset sanoivat: ”Tämä ei aja riivaajia ulos muuta kuin beelsebulin, riivaajain päämiehen avulla.”
25 Mutta Jeesus tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: ”Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, tuhoutuu, eikä mikään kaupunki

tai talo, joka riitautuu itsensä kanssa, pysy pystyssä.
26 Jos saatana ajaa ulos saatanan, hän on riitautunut itsensä kanssa. Miten hänen valtakuntansa pysyy siis pystyssä?
27 Jos minä beelsebulin avulla ajan ulos riivaajia, kenen avulla lapsenne ajavat niitä ulos? Sen vuoksi he tulevat olemaan tuomarejanne.
28 Mutta jos minä Jumalan Hengen avulla ajan ulos riivaajia, niin Jumalan valtakunta on tullut luoksenne.
29 Tai kuinka kukaan voi mennä vahvan miehen taloon ja ryöstää hänen tavaroitaan, ellei hän ensin sido sitä vahvaa? Sitten hän ryöstää hänen talonsa.
30 Joka ei ole kanssani, on minua vastaan, ja joka ei kanssani kokoa, hän hajoittaa.
31 Sen vuoksi sanon teille: jokainen synti ja rienaus annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen rienausta ei anneta (ihmisille) anteeksi.
32 Ja jokainen joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, annetaan anteeksi, mutta sille joka puhuu Pyhää Henkeä vastaan, ei anneta anteeksi, ei tässä maailmanajassa eikä tulevassa.

HYVÄ JA HUONO PUU

33 Joko tehkää puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi ja tehkää puu huonoksi ja sen hedelmä huonoksi, sillä hedelmästä puu tunnetaan.
34 Te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka voitte puhua hyvää, kun olette pahoja? Sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.
35 Hyvä ihminen tuo (sydämensä) hyvästä aarrekammiosta esille hyvää, ja paha ihminen tuo pahasta aarrekammiosta esille pahaa.
36 Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, heidän on tehtävä tili tuomiopäivänä.
37 Sillä sanoistasi sinut julistetaan vanhurskaaksi ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi.”

MERKKIÄ VAADITAAN

38 Silloin muutamat kirjanoppineista ja fariseuksista vastasivat [Hänelle] sanoen: ”Opettaja, haluamme nähdä sinulta merkin.
39 Mutta Hän vastasi ja sanoi heille: ”Paha ja avion rikkova sukupolvi vaatii merkkiä, mutta sille ei anneta merkkiä, paitsi profeetta Joonan merkki.
40 Sillä niin kuin Joona oli meripedon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin Ihmisen Poika on oleva maan povessa kolme päivää ja kolme

yötä.
41 Niiniven miehet nousevat tuomiolle. Sillä he muuttivat mielensä Joonan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on Joonaa suurempi.
42 Etelän kuningatar nousee tuomiolle tämän sukupolven kanssa ja koituu sille tuomioksi. Sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on Salomoa suurempi.”

HUOLETTOMUUDEN VAARA

43 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, se kuljeksii vedettömiä paikkoja ja etsii leposijaa, eikä löydä.
44 Silloin se sanoo: ”Palaan huoneeseeni josta läksin. Tultuaan se tapaa sen tyhjänä [ja] lakaistuna ja kaunistettuna.
45 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, itseänsä pahempaa, ja tulevat sisälle ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset. Näin käy myös tälle pahalle sukupolvelle.”

SYVÄLLISEMPI SUKULAISUUS

46 Hänen vielä puhuessaan kansalle, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona tahtoen puhutella Häntä.
47 Niin joku sanoi Hänelle: ”Katso, äitisi ja veljesi seisovat ulkona tahtoen puhutella sinua.”
48 Mutta Hän vastasi ja sanoi sille, joka puhui Hänelle: ”Kuka on äitini ja ketkä ovat veljeni?”
49 Ja ojentaen kätensä opetuslapsiaan kohti Hän sanoi: ”Katso, äitini ja veljeni!
50 Sillä jokainen, joka tekee taivaallisen Isäni tahdon, on veljeni ja sisareni ja äitini.”

13 Luku VERTAUS KYLVÄJÄSTÄ

1 Sinä päivänä Jeesus talosta lähdettyään istuutui järven rannalle.
2 Hänen luokseen kokoontui suuret kansanjoukot, niin että Hän astui veneeseen ja istuutui, ja kaikki kansa seisoi rannalla.
3 Ja Hän puhui heille paljon vertauksin ja sanoi: ”Katso, kylväjä lähti kylvämään.
4 Hänen kylväessään toiset siemenet putosivat tien viereen, ja linnut tulivat ja söivät ne.

5 Toiset putosivat kallioperälle, jossa niillä ei ollut paljoa maata, ja ne nousivat heti oraalle, koska niillä ei ollut syvää maata.
6 Mutta auringon noustua ne paahtuivat, ja niillä ei ollut juurta, ne kuivettuivat.
7 Toiset taas putosivat orjantappuroihin ja orjantappurat nousivat ja tukahduttivat ne.
8 Mutta toiset putosivat hyvään maahan ja tuottivat sadon, mikä sata, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä jyvää.
9 Jolla on korvat (kuulla), hän kuulkoon!”

VERTAUSTEN TARKOITUS

10 Niin opetuslapset tulivat ja sanoivat Hänelle: ”Miksi puhut heille vertauksin?”
11 Hän vastasi ja sanoi (heille): ”Koska teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu.
12 Jolla näet on, sille annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.
13 Sen vuoksi puhun heille vertauksin, koska he näkevinä eivät näe ja kuulevina eivät kuule, eivätkä ymmärrä.
14 Heissä toteutuu se Jesajan ennustus, joka sanoo: Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö ja näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.
15 Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he vaivoin kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, jotteivät näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.”
16 Mutta autuaat teidän silmänne, koska he näkevät ja korvanne, koska ne kuulevat!
17 Sillä totisesti sanon teille: monet profeetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä, mitä te näette eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette eivätkä ole kuulleet.

KYLVÄJÄVERTAUKSEN SELITYS

18 Kuulkaa siis vertaus kylväjästä.
19 Kun joku kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä, tulee paha ja tempaa pois sen, mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä kuvaa sitä joka kylvettiin tien viereen.
20 Mikä kallioperälle kylvettiin kuvaa sitä, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen ilolla vastaan.

21 Mutta hänellä ei ole juurta itsessään, vaan hän on epävakaa. Kun tulee ahdistus tai vaino sanan vuoksi, hän heti lankeaa pois.
22 Mikä taas orjantappuroihin kylvettiin, kuvaa sitä, joka kuulee sanan, mutta tämän maailmanajan huoli ja rikkauden viettelys tukahuttaa sanan, ja hänestä tulee hedelmätön.
23 Mutta mikä hyvään maahan kylvettiin kuvaa sitä, joka kuulee ja ymmärtää sanan. Hän siis tuottaa sadon ja antaa mikä sata, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä jyvää.”

VERTAUS LUSTEESTA

24 Toisen vertauksen Hän esitti heille sanoen: "Taivasten valtakunnan on kuin miehen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa,
25 Mutta ihmisten nukkuessa hänen vihamiehensä tuli ja kylvi lustetta vehnän sekaan ja meni pois.
26 Kun laiho kasvoi ja teki hedelmää, silloin lustekin tuli näkyviin.
27 Niin isännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: Herra, etkö kylvänyt hyvää siementä peltoosi? Kuinka siinä sitten on lustetta?
28 Hän sanoi heille: Sen on vihamies tehnyt. Niin palvelijat sanoivat Hänelle: Tahdotko sitten, että menemme kokoamaan sen?
29 Mutta hän sanoi: En, jottette lustetta kootessanne nyhtäisi vehnää sen mukana.
30 Antakaa molempain kasvaa yhdessä elonkorjuuseen asti, ja elonaikana minä sanon leikkuumiehille: Kootkaa ensin luste ja sitokaa se kimppuihin poltettavaksi, mutta vehnä korjatkaa aittaani."

VERTAUKSET SINAPINSIEMENESTÄ JA HAPATUKSESTA

31 Toisen vertauksen Hän esitti heille sanoen: "Taivasten valtakunta on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi peltoonsa.
32 Se on vähäisin kaikista siemenistä, mutta kun se on kasvanut, se on muita vihanneskasveja suurempi, ja muuttuu puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille."
33 Toisen vertauksen Hän puhui heille: "Taivasten valtakunta on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakkaan* jauhoja, kunnes kaikki happani."

VERTAUSTEN PERUSTELU

34 Kaiken tämän Jeesus puhui kansalle vertauksin eikä hän puhunut

heille [mitään] ilman vertausta,
35 jotta toteutuisi, mitä on puhuttu profeetan välityksellä, joka sanoo:
"Minä avaan suuni vertauksiin, tuon ilmi sitä, mikä on ollut salattuna
maailman perustamisesta asti."

LUSTEVERTAUKSEN SELITYS

36 Laskettuaan sitten kansanjoukot luotaan Jeesus meni huoneeseen.
Hänen opetuslapsensa tulivat Hänen luokseen ja sanoivat: "Selitä meille
vertaus pellon lusteesta."
37 Hän vastasi sanoen heille: "Hyvän siemenen kylväjä on Ihmisen Poika.
38 Pelto on maailma. Hyvä siemen on valtakunnan lapset, mutta lusteet
ovat pahan lapset.
39 Vihamies, joka ne kylvi, on paholainen. Elonaika on tämän
maailmanajan täyttyminen, ja leikkuumiehet ovat enkelit.
40 Niin kuin siis lusteet kootaan ja tulessa poltetaan, niin tapahtuu
(tämän) maailmanajan täyttymisessä.
41 Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he kokoavat Hänen
valtakunnastaan kaikki viettelijät* ja ne, jotka harjoittavat laittomuutta,
42 ja heittävät heidät tuliseen pätsiin. Siellä on itku ja hammasten kiristys.
43 Silloin vanhurskaat loistavat Isänsä valtakunnassa niin kuin aurinko.
Jolla on korvat (kuulla), hän kuulkoon!

VERTAUKSET AARTEESTA, HELMESTÄ JA NUOTASTA

44 (Vielä) taivasten valtakunta on peltoon kätketyn aarteen kaltainen,
jonka mies löysi ja kätki. Ja siitä iloissaan hän meni ja myi kaiken, mitä
hänellä oli ja osti sen pellon.
45 Vielä taivasten valtakunta on kauppiaan kaltainen, joka etsi kauniita
helmiä.
46 Löydettyään yhden kallisarvoisen helmen, hän meni ja myi kaiken mitä
hänellä oli, ja osti sen.
47 Vielä taivasten valtakunta on mereen heitetyn nuotan kaltainen, joka
kokosi kaikenlaisia kaloja.
48 Kun se tuli täyteen, he vetivät sen rannalle, istuutuivat ja kokosivat
hyvät astioihin, mutta kelvottomat he heittivät pois.
49 Näin on tapahtuva tämän maailman ajan täyttymisessä. Enkelit
lähtevät ja erottavat pahat vanhurskaista
50 ja heittävät heidät tuliseen pätsiin. Siellä on itku ja hammasten
kiristys."

KIRJASIVISTYKSEN MERKITYS

51 (Jeesus sanoi heille:) "Oletteko ymmärtäneet tämän kaiken?" He vastasivat Hänelle; "Olemme, Herra."
52 Niin Hän sanoi heille: "Sen vuoksi jokainen kirjanoppinut, joka on tullut taivasten valtakunnan opetuslapseksi on isännän kaltainen, joka tuo aarrekammioistaan esiin uutta ja vanhaa."

JEESUS TORJUTAAN NASARETISSA

53 Lopetettuaan nämä vertaukset, Jeesus lähti sieltä.
54 Tultuaan kotikaupunkiinsa Hän opetti heitä heidän synagoogassaan niin, että he hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä Hänellä on tämä viisaus ja nämä voimateot?
55 Eikö tämä ole se rakentajan poika? Eikö Hänen äitinsä ole nimeltään Maria ja Hänen veljensä Jaakob ja Joosef* ja Simon ja Juudas?
56 Ja eivätkö Hänen sisarensa ole kaikki luonamme? Mistä sitten Hänellä on tämä kaikki?"
57 Niin he loukkaantuivat Häneen. Mutta Jeesus sanoi heille; "Profeetta ei ole halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan ja kotonaan."
58 Ja heidän epäuskonsa vuoksi Hän ei tehnyt siellä monta voimatekoa.

14 Luku JOHANNES KASTAJAN KUOLEMA

1 Siihen aikaan neljännesruhtinas Herodes kuuli maineen Jeesuksesta.
2 Hän sanoi palvelijoilleen; "Se on Johannes Kastaja. Hän on noussut kuolleista, ja sen vuoksi nämä voimat vaikuttavat hänessä."
3 Sillä otettuaan Johanneksen kiinni Herodes oli sitonut hänet ja pannut vankilaan veljensä Filippuksen vaimon, Herodiaan vuoksi.
4 Sillä Johannes oli sanonut hänelle: "Sinun ei ole lupa pitää häntä."
5 Ja Herodes* tahtoi tappaa hänet, mutta pelkäsi kansaa, koska he pitivät häntä profeettana.
6 Mutta *vietettäessä Herodeksen syntymäpäivää* Herodiaan tytär tanssi joukon keskellä, ja se miellytti Herodesta.
7 Sen vuoksi hän valalla lupasi antaa hänelle, mitä tahansa hän anoisi,
8 Niin hän äitinsä yllyttämänä sanoi; "Anna minulle tässä lautasella Johannes Kastajan pää,"
9 Kuningas tuli murheelliseksi, mutta valainsa ja ateriakumppanien vuoksi hän käski antaa sen.

10 Ja hän lähetti ja mestautti Johanneksen vankilassa.
11 Niin tämän pää tuotiin lautasella ja annettiin tytölle ja hän vei sen äidilleen.
12 Hänen opetuslapsensa tulivat ja ottivat ruumiin* ja hautasivat sen. Ja he menivät ja kertoivat asian Jeesukselle.

VIIDEN TUHANNEN IHMISEN RUOKKIMINEN

13 Kun Jeesus sen kuuli, Hän lähti sieltä veneellä autioon paikkaan yksinäisyyteen. Saatuaan tämän tietää, kansa lähti kaupungeista jalan Hänen jälkeensä.
14 Veneestä poistuessaan Jeesus näki paljon kansaa, ja Hänen kävi heitä sääli. Ja Hän paransi heidän sairaansa.
15 illan tultua Hänen opetuslapsensa menivät Hänen luokseen ja sanoivat: "Paikka on autio, ja aika on jo kulunut. Laske [siis] kansa luotasi, jotta he menisivät kyliin ostamaan itselleen ruokaa."
16 Mutta Jeesus sanoi heille: "Ei heidän tarvitse mennä pois. Antakaa te heille syödä."
17 He sanoivat Hänelle: Meillä ei ole täällä kuin viisi leipää ja kaksi kalaa."
18 Mutta Hän sanoi: "Tuokaa ne tänne minulle."
19 Käskettyään kansan asettua ruohikkoon, Hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi, mursi ja antoi leivät opetuslapsilleen, ja opetuslapset antoivat kansalle.
20 Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Ja he kokosivat jääneet palaset, kaksitoista täyttä vakallista.
21 Niitä, jotka söivät, oli noin viisi tuhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia.

JEESUS KÄVELEE VEDEN PÄÄLLÄ

22 Mutta heti Jeesus* vaati opetuslapsiaan astumaan veneeseen ja menemään Hänen edellään toiselle rannalle sillä aikaa, kun Hän laskisi kansan luotaan.
23 Laskettuaan kansan luotaan Hän nousi vuorelle yksinäisyyteen rukoilemaan. Illan tultua Hän oli siellä yksin.
24 Mutta vene oli jo *järven keskellä* aaltojen ahdistamana, sillä tuuli oli vastainen.
25 Neljännellä yövartiolla Jeesus tuli heidän luokseen kävellen järven päällä.
26 Nähdessään Hänen kävelevän järven päällä opetuslapset pelästyivät

ja sanoivat: "Se on aave!" ja huusivat pelosta."
27 Mutta heti Jeesus puhutteli heitä sanoen: "Olkaa turvallisella mielellä. *Minä olen*, älkää pelätkö."
28 Pietari vastasi Hänelle ja sanoi: "Herra, jos se olet sinä, käske minun tulla luoksesi vetten päällä."
29 Hän sanoi: "Tule." Astuttuaan veneestä Pietari käveli vetten päällä mennäkseen Jeesuksen luo."
30 Mutta nähdessään (ankaran) myrskyn, hän pelästyi ja alkaessaan vajota huusi sanoen: "Herra, pelasta minut."
31 Heti Jeesus kätensä* ojentaen tarttui häneen ja sanoi hänelle: ”Vähäuskoinen, miksi epäilit?”
32 Heidän astuttuaan veneeseen tuuli asettui.
33 Niin veneessä olevat tulivat ja kumarsivat Häntä ja sanoivat: ”Totisesti sinä olet Jumalan Poika.”

JEESUS PARANTAA GENNESARETIN SAIRAITA

34 Kuljettuaan yli he tulivat Gennesaretin maahan.
35 Kun sen paikkakunnan miehet tunsivat Hänet, he lähettivät sanan koko siihen ympäristöön. Niin he toivat Hänen luokseen kaikki, jotka olivat sairaita.
36 Ja he pyysivät Häneltä, että vain saisivat koskettaa Hänen vaippansa tupsua, ja kaikki jotka koskettivat, paranivat.

15 Luku VANHINTEN PERINNÄISSÄÄNNÖISTÄ

1 Silloin Jeesuksen luo tuli Jerusalemista kirjanoppineita ja fariseuksia ja he sanoivat:
2 ”Miksi opetuslapsesi rikkovat vanhinten perinnäissäännön? Sillä he eivät pese käsiään, kun *syövät leipää."
3 Mutta Hän vastasi heille sanoen: "Entä miksi te rikotte Jumalan käskyn perinnäissääntönne vuoksi?
4 Sillä Jumala on *säätänyt sanoen*: Kunnioita isääsi ja äitiäsi, ja: Joka kiroaa isäänsä tai äitiään, se kuolemalla kuolkoon.
5 mutta te sanotte: Joka sanoo isälleen tai äidilleen: Mitä olisit minulta saava, on uhrilahja", sen ei tarvitse kunnioittaa isäänsä tai äitiään.
6 Niin olette kumonneet Jumalan käskyn* perinnäissääntönne vuoksi.
7 Tekopyhät, hyvin Jesaja ennusti teistä sanoen:
8 Tämä kansa (lähestyy minua suullaan ja) kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on kaukana minusta,

9 Vaan turhaan he palvelevat minua opettaen oppeina ihmisten käskyjä."
10 Kutsuttuaan luokseen kansan Hän sanoi heille: "Kuulkaa ja ymmärtäkää.
11 Ei saastuta ihmistä se, mikä menee suuhun, vaan mikä suusta lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen."
12 Silloin *Hänen opetuslapsensa* astuivat esille ja sanoivat Hänelle: "Tiedätkö, että fariseukset puheen kuullessaan loukkaantuivat?"
13 Mutta Hän vastasi sanoen: "Jokainen istutus, jota taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, revitään juurineen pois.
14 Älkää heistä välittäkö, He ovat sokeita sokeain taluttajia, Mutta jos sokea sokeaa taluttaa, lankeavat molemmat kuoppaan."
15 Pietari vastasi ja sanoi Hänelle: "Selitä meille tämä vertaus."
16 Jeesus sanoi: "Vieläkö tekin olette ymmärtämättömiä?
17 Ettekö (vielä) käsitä, että kaikki, mikä tulee suuhun, menee vatsaan ja heitetään käymälään?
18 Mutta se mikä lähtee suusta ulos, tulee sydämestä, ja se saastuttaa ihmisen.
19 Sillä sydämestä lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, haureudet varkaudet, väärät todistukset ja rienaukset.
20 Tämä on sitä, mikä ihmisen saastuttaa, mutta pesemättömin käsin syöminen ei ihmistä saastuta."

KANAANILAISEN NAISEN TYTÄR PARANEE

21 Niin Jeesus lähti sieltä ja vetäytyi Tyyron ja Siidonin alueelle.
22 Katso, kanaanilainen vaimo tuli siltä alueelta ja huusi (Hänelle) sanoen: "Herra, Daavidin Poika, armahda minua. Riivaaja vaivaa pahasti tytärtäni."
23 Mutta Hän ei vastannut hänelle sanaakaan. Niin Hänen opetuslapsensa tulivat ja pyysivät Häntä sanoen: "Lähetä hänet menemään, sillä hän huutaa perässämme."
24 Mutta Hän vastasi ja sanoi: "Minua ei ole lähetetty muuta kuin Israelin huoneen kadonneitten lammasten luo."
25 Mutta vaimo tuli ja kumartui Hänen eteensä ja sanoi: "Herra, auta minua."
26 Niin Hän vastasi ja sanoi: "Ei ole oikein ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."
27 Mutta vaimo sanoi: "Niin, Herra, mutta penikatkin syövät niitä muruja, jotka putoavat heidän herrainsa pöydältä."
28 Silloin Jeesus vastasi hänelle ja sanoi: "Oi vaimo, suuri on uskosi.

Tapahtukoon sinulle niin kuin tahdot." Ja hänen tyttärensä oli siitä hetkestä terve."

PALJON SAIRAITA PARANEE

29 Sieltä lähdettyään Jeesus tuli Galilean järven äärelle ja Hän nousi vuorelle ja istuutui sinne.
30 Hänen luoksensa tuli paljon kansaa, ja he toivat mukanaan rampoja, *sokeita, mykkiä, raajarikkoja* ja paljon muita, ja he laskivat heidät Jeesuksen jalkain juureen, ja Hän paransi heidät,
31 niin että kansa ihmetteli nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikot terveinä, rampain kävelevän ja sokeain näkevän. Ja he ylistivät Israelin Jumalaa.

NELJÄN TUHANNEN RUOKKIMINEN

32 Jeesus kutsui opetuslapsensa luokseen ja sanoi: "Minun käy sääli kansaa, sillä he ovat viipyneet jo kolme päivää luonani, eikä heillä ole mitä söisivät. Mutta en halua laskea heitä syömättöminä menemään, jotteivät menehtyisi matkalla."
33 Hänen opetuslapsensa sanoivat Hänelle: "Mistä saamme autiomaassa niin paljon leipää, että voimme ravita näin suuren kansanjoukon"
34 Jeesus sanoi heille: "Montako leipää teillä on?" He vastasivat: "Seitsemän, ja muutamia pikku kaloja."
35 Niin Hän käski kansan asettua maahan.
36 Sitten Hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsilleen ja opetuslapset antoivat kansalle.
37 Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Ja he kokosivat jääneet palaset, seitsemän täyttä vasullista.
38 Niitä jotka söivät, oli neljä tuhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia.
39 Laskettuaan kansan luotaan Hän astui veneeseen ja meni Magdalan* alueelle.

16 Luku MERKKIÄ VAADITAAN JÄLLEEN

1 Fariseukset ja saddukeukset tulivat Jeesuksen luo ja kiusaten pyysivät Häntä näyttämään heille merkin taivaasta.
2 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Illan tultua sanotte: Selkeä ilma, sillä taivas ruskottaa
3 ja aamulla: Tänään tulee rajuilma, sillä taivas ruskottaa synkkänä.

(Tekopyhät,) taivaan muodon osaatte arvioida, mutta aikain merkkejä ette osaa.
4 Paha ja avion rikkova sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta merkkiä, paitsi (profeetta) Joonan merkki." Ja Hän jätti heidät ja meni pois.

FARISEUSTEN JA SADDUKEUSTEN HAPATUS

5 Kun *Hänen opetuslapsensa* saapuivat toiselle rannalle, he olivat unohtaneet ottaa leipiä mukaansa.
6 Jeesus sanoi heille: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta."
7 Niin he päättelivät keskenään sanoen: "Emme ottaneet leipiä mukaamme."
8 Huomattuaan tämän Jeesus sanoi heille: "Vähäuskoiset, miksi ajattelette keskenänne, *ettette ottaneet* leipiä?
9 Ettekö vielä käsitä, ettekä muista niitä viittä leipää viidelle tuhannelle ja kuinka monta vakallista otitte talteen,
10 ettekä niitä seitsemää leipää neljälle tuhannelle ja kuinka monta vasullista otitte talteen?
11 Kuinka ette käsitä, etten *sano teille leivästä: varokaa* fariseusten ja saddukeusten hapatusta
12 Silloin he ymmärsivät, ettei Hän käskenyt varomaan leivän hapatusta, vaan fariseusten ja saddukeusten oppia.

PIETARIN TUNNUSTUS JEESUKSELLE

13 Tultuaan Filippuksen Kesarean alueelle Jeesus kysyi opetuslapsiltaan sanoen: "Kenen ihmiset sanovat (minun,) Ihmisen Pojan olevan?"
14 He vastasivat: "Jotkut Johannes Kastajan, mutta toiset Elian, toiset taas Jeremian tai jonkun muun profeetoista."
15 Hän sanoi heille: "Entä kenen te sanotte minun olevan?"
16 Simon Pietari vastasi ja sanoi: "Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika."
17 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Autuas olet sinä, Simon, Joonan poika, sillä liha ja veri eivät ole ilmoittaneet sitä sinulle, vaan minun Isäni joka on taivaissa."
18 Ja minäkin sanon sinulle: sinä olet Pietari*, mutta tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani eivätkä tuonelan portit sitä voita.
19 Sinulle annan taivasten valtakunnan avaimet. Ja minkä sinä sidot

maan päällä, on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, on oleva päästetty taivaissa."
20 Sitten Hän kielsi opetuslapsiaan kenellekään sanomasta, että Hän on (Jeesus) Kristus.

JEESUS ILMOITTAA KUOLEMANSA JA YLÖSNOUSEMISENSA

21 Siitä lähtien Jeesus alkoi ilmoittaa opetuslapsilleen, että Hänen on mentävä Jerusalemiin ja paljon kärsittävä vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineitten käsissä ja tultava tapetuksi ja kolmantena päivänä herättävä eloon.
22 Silloin Pietari otti Hänet erilleen ja rupesi nuhtelemaan Häntä sanoen: "Jumala olkoon sinulle armollinen, Herra. Älköön sinulle sitä tapahtuko."
23 Mutta Hän kääntyi ja sanoi Pietarille: "Mene taakseni, saatana. Sinä olet minulle viettelykseksi*, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan vaan sitä mikä on ihmisten."

ITSENSÄ KIELTÄMISESTÄ

24 Sitten Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Jos joku tahtoo kulkea jäljessäni, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua."
25 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, menettää sen, mutta joka menettää elämänsä minun tähteni, löytää sen.
26 Sillä mitä ihminen hyötyy siitä, jos hän saisi haltuunsa koko maailman, mutta saisi vahingon sielulleen? Tai mitä ihminen voi antaa sielunsa lunnaiksi?
27 Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeltensä kanssa, ja silloin Hän maksaa kullekin hänen tekojensa mukaan.
28 Totisesti sanon teille: tässä seisovain joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa ennen kuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan kuninkuudessaan."

17 Luku JEESUKSEN KIRKASTUMINEN

1 Kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja hänen veljensä Johanneksen ja vei heidät yksinäisyyteen korkealle vuorelle.
2 Hänen muotonsa muuttui heidän edessään ja Hänen kasvonsa loistivat kuin aurinko, ja Hänen vaatteensa tulivat valkeiksi kuin valo.

3 Ja katso, heille ilmestyivät Mooses ja Elia jotka puhuivat Hänen kanssaan.
4 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Herra, meidän on hyvä olla tässä. Jos tahdot, teemme* tähän kolme majaa, yhden sinulle, yhden Moosekselle ja yhden Elialle."
5 Hänen vielä puhuessaan, katso, heidät varjosi valoisa pilvi, ja katso, pilvestä kuului ääni joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt. Kuunnelkaa Häntä."
6 Kuullessaan äänen opetuslapset heittäytyivät* kasvoilleen ja pelästyivät kovin.
7 Niin Jeesus tuli heidän luokseen, kosketti heitä ja sanoi: "Nouskaa, älkääkä pelätkö."
8 Kun he nostivat silmänsä, he eivät nähneet ketään muuta kuin yksin Jeesuksen.
9 Heidän laskeutuessaan vuorelta Jeesus käski heitä sanoen: "Älkää kenellekään kertoko tätä näkyä, ennen kuin Ihmisen Poika on noussut kuolleista."
10 Hänen opetuslapsensa kysyivät Häneltä sanoen: "Miksi sitten kirjanoppineet sanovat, että Elian on tultava ensin?"
11 Jeesus vastasi ja sanoi (heille): "Elia tosin tulee ensin ja asettaa kaiken kohdalleen."
12 Mutta sanon teille, että Elia on jo tullut, eivätkä he tunteneet häntä, vaan tekivät hänelle kaiken mitä tahtoivat. Samoin myös Ihmisen Poika on kärsivä heidän käsissään."
13 Silloin opetuslapset ymmärsivät, että Hän puhui heille Johannes Kastajasta.

JEESUS PARANTAA RIIVATUN POJAN

14 Heidän saavuttuaan kansan luo Hänen luokseen tuli mies, polvistui Hänen eteensä
15 ja sanoi: ”Herra, armahda poikaani, sillä hän on kuunvaihetautinen ja kärsii kovin. Sillä usein hän kaatuu tuleen ja usein veteen.
16 Toin hänet opetuslastesi luo, mutta he eivät kyenneet parantamaan häntä.”
17 Jeesus vastasi ja sanoi: ”Voi epäuskoista ja nurjaa sukupolvea. Kuinka kauan minun täytyy olla kanssanne , kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet tänne luokseni.”
18 Jeesus nuhteli riivaajaa, ja se lähti pojasta, ja hän oli siitä hetkestä terve.

19 Sitten opetuslapset menivät Jeesuksen luo erikseen ja sanoivat: ”Miksi me emme kyenneet ajamaan sitä ulos?”
20 Niin Jeesus vastasi heille: jos teillä olisi usko niin kuin sinapinsiemen, te sanoisitte tälle vuorelle: ”Siirry täältä tuonne”, ja se siirtyisi, eikä mikään olisi teille mahdoton.
21 (Mutta tämä laji ei lähde ulos muuten kuin rukouksella ja paastolla.)

JEESUS PUHUU TOISTAMISEEN KÄRSIMYKSESTÄÄN

22 Heidän vaeltaessaan Galileassa Jeesus sanoi heille: ”Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin,
23 ja he tappavat Hänet, mutta kolmantena päivänä Hän herää eloon.” Niin he tulivat kovin murheellisiksi.

JEESUS MAKSAA TEMPPELIVERON

24 Heidän saavuttuaan Kapernaumiin tulivat temppeliveron kantajat Pietarin luo ja sanoivat: ”Eikö opettajanne maksa temppeliveroa?”
25 Hän vastasi; ”Maksaa.” Kun hän tuli huoneeseen Jeesus ennätti ennen häntä sanoen: ”Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaat kantavat tullia tai veroa, lapsiltaan vai vierailta?”
26 Pietari vastasi Hänelle: ”Vierailta” Jeesus sanoi hänelle: ”Lapset ovat siis vapaat.
27 Mutta jottemme heitä loukkaisi, mene järvelle, heitä onki ja ota ensin nouseva kala. Avattuasi sen suun löydät hopearahan. Ota se ja anna heille minun ja sinun puolestasi.”

18 Luku KUKA ON SUURIN?

1 Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja sanoivat: "Kukahan on suurin taivasten valtakunnassa?"
2 Kutsuttuaan luokseen pienokaisen Jeesus asetti hänet heidän keskelleen
3 ja sanoi: "Totisesti sanon teille: ellette käänny ja tule pienokaisten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan.
4 Joka siis nöyrtyy niin kuin tämä pienokainen, hän on suurin taivasten valtakunnassa.
5 Ja joka ottaa luokseen yhden tällaisen pienokaisen minun nimessäni, ottaa luokseen minut.

VIETTELYKSISTÄ

6 Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sille olisi hyväksi, että iso* myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen.
7 Voi maailmaa viettelysten vuoksi! Viettelysten täytyy näet tulla, mutta voi sitä ihmistä, jonka vaikutuksesta viettelys tulee!
8 Jos kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa ne* poikki ja heitä luotasi. Sinulle on parempi, että jalkapuolena tai käsipuolena käyt elämään sisälle kuin, että sinut molemmat kädet tai molemmat jalat tallella heitetään iäiseen tuleen.
9 Jos silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi. Sinulle on parempi, että silmäpuolena käyt elämään sisälle kuin, että sinut molemmat silmät tallella heitetään helvetin tuleen.

EKSYNYT LAMMAS

10 Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään* näistä pienistä, sillä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa aina näkevät Isäni kasvot, joka on taivaissa.
11 (Sillä Ihmisen Poika on tullut pelastamaan sitä, mikä on kadonnut.)
12 Mitä arvelette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää vuorille ja mene etsimään eksynyttä?
13 Ja jos hän sen löytää totisesti sanon teille: hän iloitsee siitä enemmän kuin niistä yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä, jotka eivät olleet eksyneet.
14 Niin ei taivaallisen Isänne tahto ole, että yksikään näistä pienistä hukkuisi."

LANGENNEEN VELJEN KOHTELU

15 Jos veljesi tekee syntiä sinua vastaan, mene ja nuhtele häntä kahden kesken. Jos hän sinua kuulee, olet voittanut veljesi.
16 Mutta ellei hän kuule, ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, jotta jokainen asia tulisi vahvistetuksi kahden tai kolmen todistajan sanalla.
17 Mutta ellei hän heitä kuule, ilmoita seurakunnalle. Ellei hän seurakuntaakaan kuule, olkoon hän sinulle niin kuin pakana ja veronkantaja.

18 Totisesti sanon teille: kaikki minkä te sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa, ja kaikki minkä te päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa.

YHTEISEN RUKOUKSEN VOIMA

19 Vielä sanon teille: jos kaksi teistä maan päällä sopii mistä asiasta tahansa mitä he anovat, he saavat sen Isältäni joka on taivaissa."
20 Sillä missä kaksi tai kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä."

ANTEEKSI ANTAMISESTA

21 Silloin Pietari meni Hänen luokseen ja sanoi Hänelle: "Herra, kuinka monta kertaa minun tulee antaa anteeksi veljelleni, joka rikkoo minua vastaan, ihanko seitsemän kertaa?"
22 Jeesus vastasi hänelle: "Sanon sinulle: ei seitsemän kertaa vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.
23 Sen vuoksi taivasten valtakunta on kuninkaan kaltainen, joka tahtoi selvittää tilit palvelijainsa kanssa.
24 Kun hän alkoi selvityksen, tuotiin esiin eräs, joka oli hänelle velkaa kymmenen tuhatta leiviskää*.
25 Mutta kun tällä ei ollut millä maksaa, määräsi hänen herransa hänet myytäväksi, samoin hänen vaimonsa ja lapsensa ja kaiken mitä hänellä oli, ja velan maksettavaksi.
26 Silloin palvelija maahan heittäytyen osoitti hänelle kunnioitusta ja sanoi: (Herra,) ole pitkämielinen minua kohtaan, niin maksan sinulle kaiken.
27 Niin herran kävi sääli sitä palvelijaa, ja hän päästi hänet ja antoi hänelle velan anteeksi.
28 Mutta mentyään ulos se palvelija tapasi erään palvelutovereistaan joka oli hänelle velkaa sata denaria*. Hän tarttui tähän, kuristi kurkusta ja sanoi: Maksa mitä olet (minulle) velkaa.
29 Silloin hänen palvelutoverinsa heittäytyi maahan (hänen jalkainsa juureen) ja pyysi häntä sanoen: Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin maksan sinulle (kaiken).
30 Mutta hän ei tahtonut, vaan meni ja heitti hänet vankilaan, kunnes hän maksaisi mitä oli velkaa.
31 Nähdessään, mitä oli tapahtunut hänen palvelutoverinsa tulivat kovin murheellisiksi ja menivät ja kertoivat herrallensa kaiken, mitä oli

tapahtunut.
32 Kutsuttuaan sitten hänet luokseen, hänen herransa sanoi hänelle: Paha palvelija! Annoin sinulle anteeksi kaiken sen velan, koska pyysit minulta.
33 Eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa palvelutoveriasi niin kuin minäkin armahdin sinua?
34 Niin hänen herransa vihastuneena antoi hänet pyövelinrenkien* käsiin, kunnes hän maksaisi kaiken minkä oli hänelle velkaa.
35 Näin myös taivaallinen Isäni tekee teille, ellette anna veljellenne kukin sydämestänne anteeksi (heidän rikkomuksiaan)."

19 Luku AVIOEROSTA

1 Päätettyään nämä puheet Jeesus lähti Galileasta ja kulki Juudean alueelle Jordanin tuota puolta.
2 Suuret kansanjoukot seurasivat Häntä, ja Hän paransi heitä siellä.
3 Niin fariseuksia tuli Hänen luokseen ja he kiusasivat Häntä sanoen: "Onko miehen lupa hylätä vaimonsa mistä syystä tahansa?"
4 Hän vastasi ja sanoi (heille): "Ettekö ole lukeneet, että Hän joka teki* heidät, alun perin teki heidät mieheksi ja naiseksi"
5 ja sanoi: Sen vuoksi mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi?
6 Niin he eivät enää ole kaksi vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako."
7 He sanoivat Hänelle: "Miksi sitten Mooses käski antaa erokirjan ja hylätä hänet?"
8 Hän vastasi heille: "Kovan sydämenne vuoksi Mooses salli teidän hylätä vaimonne, mutta alun perin ei niin ollut.
9 Mutta minä sanon teille: joka hylkää vaimonsa muun kuin haureuden vuoksi ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen, ja joka menee naimisiin hylätyn kanssa, tekee
10 aviorikoksen. "Hänen opetuslapsensa* sanoivat Hänelle: "Jos näin on miehen laita vaimoon nähden, ei ole hyvä mennä naimisiin."
11 Mutta Hän sanoi heille: "Eivät kaikki omaksu tätä sanaa, vaan ne, joille se on suotu.
12 Sillä on *avioon kelpaamattomia,* jotka äidin kohdusta ovat siten syntyneet, ja on avioon kelpaamattomia, jotka ihmiset ovat tehneet avioon kelpaamattomiksi ja on avioon kelpaamattomia, jotka taivasten valtakunnan vuoksi ovat tehneet itsensä avioon kelpaamattomiksi. Joka voi tämän omaksua, se omaksukoon."

JEESUS SIUNAA LAPSIA

13 Silloin tuotiin Hänen luokseen pienokaisia, jotta Hän panisi kätensä* heidän päälleen ja rukoilisi. Mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia.
14 Niin Jeesus sanoi: "Suvaitkaa pienokaisia, älkääkä estäkö heitä tulemasta luokseni, sillä sellaisten on taivasten valtakunta."
15 Ja pantuaan kätensä* heidän päälleen, Hän lähti sieltä.

RIKAS NUORUKAINEN

16 Katso, muuan nuorukainen tuli ja sanoi Hänelle: "(Hyvä) opettaja, mitä hyvää minun on tehtävä, että saisin iäisen elämän?"
17 Jeesus* vastasi hänelle: ”Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä, paitsi yksi, Jumala. Mutta jos tahdot päästä elämään sisälle, pidä käskyt."
18 Nuorukainen* sanoi Hänelle: "Mitkä?" Jeesus vastasi: "Nämä: Älä tapa, Älä tee aviorikosta, Älä varasta, Älä sano väärää todistusta,
19 Kunnioita isääsi ja äitiäsi ja: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi."
20 Nuorukainen sanoi Hänelle: "Näitä kaikkia olen seurannut (nuoresta asti). Mitä minulta vielä puuttuu?"
21 Jeesus vastasi hänelle: "Jos haluat olla täydellinen, mene, myy mitä sinulla on ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa*, ja tule ja seuraa minua."
22 Mutta kuullessaan tämän sanan nuorukainen meni pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.
23 Niin Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Totisesti sanon teille: rikas pääsee vaikeasti taivasten valtakuntaan."
24 Vielä sanon teille: helpompi on kamelin mennä neulansilmän* läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."
25 Tämän kuullessaan Hänen opetuslapsensa hämmästyivät kovin ja sanoivat: "Kuka sitten voi pelastua?"
26 Niin Jeesus katsoi heihin ja sanoi heille: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista."

JEESUKSEN SEURAAMISEN PALKKA

27 Silloin Pietari vastasi ja sanoi Hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua. Mitä me siis saamme"
28 Jeesus vastasi heille: "Totisesti sanon teille: te, jotka olette seuranneet

minua, saatte siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, myös istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa."
29 Jokainen joka on luopunut taloista tai veljistä tai sisarista tai isästä tai äidistä (tai vaimosta) tai lapsista tai pellosta minun nimeni vuoksi, saa satakertaisesti* ja perii iäisen elämän.
30 Mutta monet ensimmäiset tulevat viimeisiksi ja viimeiset ensimmäisiksi"

20 Luku VIINITARHAN TYÖNTEKIJÄT

1 ”Sillä taivasten valtakunta on isännän kaltainen, joka varhain aamulla lähti ulos palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa.
2 Sovittuaan työmiesten kanssa denarista* päivältä hän lähetti heidät viinitarhaansa.
3 Kun hän lähti ulos kolmannen tunnin vaiheilla,* hän näki toisia seisomassa torilla joutilaina
4 ja sanoi heille: Menkää tekin viinitarhaan, ja mikä kohtuus on, sen annan teille.
5 Niin he menivät. Taas hän lähti ulos kuudennen ja yhdeksännen tunnin vaiheilla ja teki samoin.
6 Ja kun hän meni ulos yhdennentoista tunnin vaiheilla hän tapasi toisia seisomassa (joutilaina) ja sanoi heille: Miksi seisotte täällä kaiken päivää joutilaina?
7 He vastasivat hänelle: Koska kukaan ei ole meitä palkannut. Hän sanoi heille: Menkää tekin viinitarhaani (ja mikä kohtuus on, sen saatte).
8 Mutta illan tultua sanoi viinitarhan herra tilanhoitajalle:* Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka viimeisistä alkaen ensimmäisiin asti.
9 Kun yhdennentoista tunnin vaiheilla palkatut tulivat, he saivat kukin denarin.
10 Kun ensimmäiset tulivat, he luulivat saavansa enemmän, mutta hekin saivat kukin denarin.
11 Sen saatuaan he napisivat isäntää vastaan
12 ja sanoivat: Nämä viimeiset ovat tehneet työtä yhden tunnin, ja sinä teit heidät meidän vertaisiksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.
13 Niin hän vastasi ja sanoi yhdelle heistä: Ystävä, en tee sinulle väärin. Etkö sopinut kanssani denarista?
14 Ota omasi ja mene. Mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa niin kuin sinullekin.

15 (Vai) enkö saa tehdä omallani mitä tahdon? Vai onko silmäsi nurja sen vuoksi, että minä olen hyvä?
16 Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi. (Sillä monet ovat kutsutut mutta harvat valitut)”

JEESUS PUHUU KOLMANNEN KERRAN KUOLEMASTAAN

17 Kulkiessaan ylös Jerusalemiin Jeesus otti ne kaksitoista opetuslasta erilleen tiellä ja sanoi heille:
18 ”Katso, menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat Hänet kuolemaan.
19 He antavat Hänet pakanoille pilkattavaksi ja ruoskittavaksi ja ristiin naulittavaksi, mutta kolmantena päivänä Hän nousee ylös.”

SEBEDEUKSEN POIKAIN TOIVOMUS

20 Silloin Sebedeuksen poikain äiti tuli poikineen Hänen luokseen, kumartui maahan ja pyysi Häneltä jotain.
21 Jeesus sanoi hänelle: ”Mitä haluat?” Tämä vastasi Hänelle: ”Sano, että nämä kaksi poikaani saavat istua, toinen oikealla ja toinen vasemmalla puolellasi, sinun valtakunnassasi.”
22 Mutta Jeesus vastasi ja sanoi: ”Ette käsitä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä olen juova (tai tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan)?” He sanoivat Hänelle: ”Voimme”.
23 Hän sanoi heille: ”Minun maljani te tosin juotte (ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, kastetaan teidätkin). Mutta oikealla ja vasemmalla puolella istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille Isäni on sen valmistanut.”

IHMISEN TODELLINEN SUURUUS

24 Sen kuultuaan ne kymmenen närkästyivät näihin kahteen veljekseen.
25 Mutta Jeesus kutsui heidät luokseen ja sanoi: ”Tiedätte, että kansain ruhtinaat herroina niitä hallitsevat ja mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan.
26 Niin älköön (kuitenkaan) olko teidän keskellänne, vaan joka teidän joukossanne tahtoo tulla suureksi, olkoon palvelijanne,
27 ja joka teistä tahtoo olla ensimmäinen olkoon orjanne,
28 niin kuin Ihmisen Poika ei tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen puolesta."

KAKSI SOKEAA PARANEE

29 Heidän lähtiessään Jerikosta Häntä seurasi suuri kansanjoukko.
30 Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä. Kuullessaan Jeesuksen kulkevan ohi, he huusivat sanoen: "Herra, Daavidin Poika, armahda meitä."
31 Mutta kansa nuhteli heitä, jotta he vaikenisivat. He huusivat kuitenkin sitä kovemmin sanoen: "Herra, Daavidin Poika, armahda meitä."
32 Silloin Jeesus seisahtui, kutsui heidät ja sanoi: "Mitä haluatte minun tekevän teille?"
33 He sanoivat Hänelle: "Herra, että silmämme aukenisivat."
34 Niin Jeesus säälin valtaamana kosketti heidän silmiään ja heti heidän silmänsä saivat näkönsä takaisin ja he seurasivat Häntä.

21 Luku JEESUKSEN JUHLALLINEN TULO JERUSALEMIIN

1 Kun he lähestyivät Jerusalemia ja tulivat Beetfageen Öljyvuorelle, niin Jeesus lähetti kaksi opetuslasta
2 ja sanoi heille: "Menkää edessänne olevaan kylään, niin heti tapaatte kytketyn aasin ja varsan sen kanssa. Päästäkää ne ja tuokaa minulle.
3 Jos joku sanoo teille jotain, niin vastatkaa: Herra tarvitsee niitä, ja heti hän lähettää ne.
4 Mutta tämä kaikki tapahtui, jotta toteutuisi, mitä on puhuttu profeetan välityksellä, joka sanoo:
5 Sanokaa tytär Siionille: Katso, kuninkaasi tulee sinulle sävyisänä ja ratsastaen aasilla, se on varsalla, työaasin varsalla.”
6 Niin opetuslapset menivät ja tekivät niin kuin Jeesus heitä käski.
7 He toivat aasintamman ja varsan ja panivat niitten selkään vaatteensa, ja Hän istuutui niitten päälle.
8 Suurin osa kansaa levitti vaatteensa tielle, ja toiset katkoivat oksia puista ja hajoittivat tielle.
9 Ja kansanjoukot, jotka kävivät edellä ja jotka seurasivat, huusivat sanoen: ”Hoosianna Daavidin Pojalle! Siunattu Hän, joka tulee Herran nimeen. Hoosianna korkeuksissa!”
10 Kun Hän tuli Jerusalemiin, koko kaupunki joutui liikkeelle ja sanoi: "Kuka tämä on?"
11 Niin kansa sanoi: "Tämä on profeetta Jeesus, se, joka on Galilean Nasaretista."

JEESUS PUHDISTAA PYHÄKÖN

12 Sitten Jeesus meni (Jumalan) pyhäkköön. Ja Hän ajoi ulos kaikki,
jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja kaatoi kumoon rahanvaihtajain
pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet.
13 Ja Hän sanoi heille: "On kirjoitettu: Minun huonettani on kutsuttava
rukoushuoneeksi, mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan."

KIITOS LASTEN SUUSTA

14 Hänen luokseen pyhäkössä tuli sokeita ja rampoja, ja Hän paransi
heidät.
15 Mutta nähdessään ne ihmeet joita Hän teki, ja lapset jotka huusivat
pyhäkössä ja sanoivat: "Hoosianna Daavidin Pojalle", ylipapit ja
kirjanoppineet suuttuivat
16 ja sanoivat Hänelle: "Kuuletko mitä nämä sanovat?" Niin Jeesus
vastasi heille: "Kuulen; ettekö ole koskaan lukeneet: Pienokaisten ja
imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?"
17 Jätettyään heidät Hän meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä
yötä.

VIIKUNAPUUN KIROAMINEN

18 Kun Hän varhain aamulla palasi kaupunkiin, Hänen oli nälkä.
19 Nähdessään tien vieressä viikunapuun Hän meni sen luo, mutta ei
löytänyt siitä muuta kuin pelkkiä lehtiä. Niin hän sanoi sille: "Älköön
sinusta enää koskaan hedelmää kasvako." Ja viikunapuu kuivettui heti.
20 Sen nähdessään opetuslapset ihmettelivät sanoen: "Kuinka
viikunapuu niin pian kuivettui?"
21 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti sanon teille: jos teillä on
uskoa ettekä epäile, ette tee ainoastaan viikunapuun ihmettä, vaan myös,
jos sanoisitte tälle vuorelle: Kohoa ja heittäydy mereen, niin se
tapahtuisi."
22 Ja kaiken, mitä anotte rukouksessa uskoen, te saatte."

MILLÄ VALLALLA?

23 Kun Hän oli mennyt pyhäkköön, tulivat Hänen opettaessaan ylipapit ja
kansan vanhimmat Hänen luokseen ja sanoivat: ”Millä vallalla sinä teet

näitä? Kuka antoi sinulle tämän vallan?”
24 Jeesus vastasi ja sanoi heille: ”Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa. Jos sen minulle sanotte, minäkin sanon teille, millä vallalla näitä teen.
25 Mistä Johanneksen kaste oli lähtöisin? Taivaasta vai ihmisistä?” Niin he neuvottelivat keskenään sanoen: ”Jos sanomme: Taivaasta, Hän sanoo meille: Miksi ette siis uskoneet häntä?
26 Mutta jos sanomme: ”Ihmisistä, niin pelkäämme kansaa, sillä kaikki pitävät Johannesta profeettana.”
27 Sitten he vastasivat Jeesukselle ja sanoivat: ”Emme tiedä.” Niin Hänkin sanoi heille: ”Minäkään en sano teille, millä vallalla näitä teen.”

KAKSI POIKAA

28 ”Mutta mitä arvelette? Miehellä oli kaksi poikaa. Hän meni ensimmäisen luo ja sanoi: Poikani, mene tänään tekemään työtä viinitarhaani.
29 Tämä vastasi sanoen: En tahdo. Mutta jälkeen päin hän katui ja meni.
30 Sitten isä* meni toisen luo ja sanoi samoin. Tämä taas vastasi sanoen: Minä menen, herra, mutta ei mennyt.
31 Kumpi näistä kahdesta teki isän tahdon He vastasivat (Hänelle): "Ensimmäinen." Jeesus sanoi heille: ”Totisesti sanon teille: veronkantajat ja portot menevät ennen teitä Jumalan valtakuntaan."
32 Sillä Johannes tuli luoksenne vanhurskauden tietä, ja te ette uskoneet häntä, mutta veronkantajat ja portot uskoivat häntä. Ja vaikka sen näitte, ette *jälkeen päin katuneet niin, että olisitte uskoneet häntä."
PAHAT VIINITARHURIT

33 Kuulkaa toinen vertaus: Oli (muuan) isäntä, joka istutti viinitarhan, aitasi sen ympäriltä, kaivoi siihen viinikuurnia ja rakensi tornin. Sitten hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille.
34 Kun hedelmäin aika lähestyi, hän lähetti palvelijoitaan viinitarhurien luo hakemaan hänelle kuuluvat hedelmät.
35 Silloin viinitarhurit ottivat kiinni hänen palvelijansa*, minkä he pieksivät, minkä tappoivat, minkä kivittivät.
36 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, useampia kuin ensimmäiset. ja näille he tekivät samoin.
37 Viimein hän lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: He kunnioittavat poikaani.
38 Mutta nähdessään pojan viinitarhurit puhuivat keskenään: Tämä on perillinen. Tulkaa, tappakaamme hänet *ja ottakaamme haltuumme

hänen perintönsä.
39 Otettuaan hänet kiinni he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat.
40 Kun siis viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viinitarhureille?”
41 He vastasivat Hänelle: "Pahat hän pahoin tuhoaa, ja viinitarhan hän vuokraa toisille viinitarhureille, jotka antavat hänelle hedelmät ajallaan."
42 Jeesus sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet Kirjoituksista: Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut päätöskiveksi. Herralta tämä on tullut ja on ihmeellistä silmissämme?
43 Sen vuoksi sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä.
44 Ja joka kaatuu tähän kiveen, hän ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, hänet se murskaa."
45 Kuullessaan nämä Hänen vertauksensa ylipapit ja fariseukset ymmärsivät, että Hän puhui heistä.
46 He tahtoivat ottaa Hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansanjoukkoja, koska ne pitivät Häntä profeettana.

22 Luku KUNINKAALLISET HÄÄT

1 Jeesus rupesi taas puhumaan heille vertauksin ja sanoi:
2 ”Taivasten valtakunta on kuninkaan kaltainen, joka laittoi häät pojalleen.
3 Hän lähetti palvelijoitaan kutsumaan häihin kutsuvieraita, mutta nämä eivät tahtoneet tulla.
4 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita lausuen: Sanokaa kutsutuille: Katso, olen valmistanut ateriani. Härkäni ja syöttilääni on teurastettu ja kaikki on valmiina. Tulkaa häihin.
5 Mutta he eivät siitä välittäneet, vaan menivät pois, kuka pellolleen, kuka kaupalleen.
6 Toiset ottivat kiinni hänen palvelijansa, pitelivät pahoin ja tappoivat.
7 (Kuultuaan tämän) kuningas vihastui ja lähetti sotajoukkonsa ja tuhosi nuo murhamiehet ja poltti heidän kaupunkinsa.
8 Sitten hän sanoi palvelijoilleen: Häät ovat tosin valmiit, mutta kutsutut eivät olleet arvollisia.
9 Menkää siis teitten risteyksiin ja kutsukaa häihin ketkä vain tapaatte.
10 Niin nämä palvelijat menivät ulos teille ja kokosivat kaikki, jotka vain tapasivat, sekä pahat että hyvät, ja häähuone täyttyi pöytävieraista.
11 Mutta tullessaan sisään katsomaan pöytävieraita, kuningas näki siellä miehen, joka ei ollut pukeutunut häävaatteisiin.
12 Niin hän sanoi tälle: Ystävä, kuinka olet tullut tänne sisälle, vaikka sinulla ei ole häävaatteita? Mutta tämä jäi sanattomaksi.

13 Silloin kuningas sanoi palvelijoille: Sitokaa hänen jalkansa ja kätensä, ja (ottakaa ja) heittäkää hänet ulos äärimmäiseen pimeään. Siellä on itku ja hammasten kiristys.
14 Sillä monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut."

VERON MAKSAMISESTA

15 Silloin fariseukset menivät ja neuvottelivat, kuinka saisivat Hänet sanoista ansaan.
16 He lähettivät Hänen luokseen opetuslapsiaan herodilaisten kanssa *ja sanoivat*: "Opettaja, tiedämme, että olet totuullinen ja opetat Jumalan tietä totuudessa, etkä välitä kenestäkään, sillä et katso ihmisten muotoon."
17 Sano siis meille, mitä arvelet: onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei?"
18 Ymmärtäen heidän pahuutensa Jeesus sanoi: "Miksi kiusaatte minua, tekopyhät?
19 Näyttäkää minulle veroraha.” He ojensivat Hänelle denarin.
20 Hän sanoi heille: "Kenen tämä kuva ja päällekirjoitus on?"
21 He vastasivat (Hänelle): ”Keisarin." Silloin Hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarin oma keisarille ja Jumalan oma Jumalalle."
22 Sen kuullessaan, he ihmettelivät. Niin he jättivät Hänet ja menivät pois.

KYSYMYS YLÖSNOUSEMUKSESTA

23 Sinä päivänä Hänen luoksensa tuli saddukeuksia, jotka sanoivat, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät Häneltä
24 sanoen: "Opettaja, Mooses sanoi: Jos joku kuolee lapsetonna," veljensä menköön naimisiin hänen vaimonsa kanssa ja hankkikoon jälkeläisen* veljelleen.
25 Keskellämme oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen meni naimisiin ja kuoli. Kun hänellä ei ollut jälkeläistä, hän jätti vaimonsa veljelleen.
26 Samoin toinen ja kolmas — seitsemänteen asti.
27 Viimeisenä kaikista vaimokin* kuoli.
28 Kenen vaimo noista seitsemästä hän siis ylösnousemuksessa on oleva, sillä hän oli kaikilla?"
29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Te eksytte, kun ette tunne Kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa.
30 Sillä ylösnousemuksessa ei oteta vaimoa eikä mennä miehelle, vaan

he ovat kuin Jumalan enkelit taivaassa.
31 Mutta mitä tulee kuolleitten ylösnousemukseen, ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille sanoen:
32 Minä olen Aabrahamin Jumala ja lisakin Jumala ja Jaakobin Jumala.* Ei Jumala ole kuolleitten Jumala, vaan elävien."
33 Sen kuullessaan kansa hämmästyi Hänen oppiaan.

SUURIN KÄSKY

34 Mutta kuultuaan, että Hän oli tukkinut saddukeuksilta suun, fariseukset kokoontuivat yhteen.
35 Ja muuan heistä, lainoppinut kysyi kiusaten Häntä (ja sanoi):
36 ”Opettaja, mikä käsky laissa on suurin*?"
37 Jeesus sanoi hänelle: "Rakasta Herraa Jumalaasi kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi.
38 Tämä on *ensimmäinen ja suurin* käsky.
39 Toinen tämän veroinen on: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.
40 Näissä kahdessa käskyssä riippuu koko laki ja profeetat."

KENEN POIKA KRISTUS ON?

41 Fariseusten ollessa koolla Jeesus kysyi heiltä
42 sanoen: "Mitä arvelette Kristuksesta? Kenen poika Hän on?" He vastasivat Hänelle: "Daavidin."
43 Hän sanoi heille: "Miksi Daavid sitten Hengessä kutsuu Häntä Herraksi, sanoen:
44 "Herra sanoi Herralleni: Istu oikealle puolelleni, kunnes panen vihollisesi jalkaisi astinlaudaksi*.
45 Jos siis Daavid kutsuu Häntä Herraksi, kuinka Hän on hänen poikansa?"
46 Ja kukaan ei voinut vastata Hänelle sanaakaan, eikä siitä päivästä lähtien yksikään rohjennut enää kysyä Häneltä mitään.

23 Luku VAROITUS FARISEALAISUUTTA VASTAAN

1 Silloin Jeesus puhui kansanjoukoille ja opetuslapsilleen
2 sanoen: "Kirjanoppineet ja fariseukset ovat istuutuneet Mooseksen istuimelle.
3 Sen vuoksi, kaikki, mitä he *käskevät teidän pitää, se pitäkää ja tehkää*. Mutta heidän tekojensa mukaan älkää tehkö, sillä he sanovat,

mutta eivät tee.
4 Hehän sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ihmisten harteille, mutta [itse] he eivät tahdo niitä sormellaan liikuttaa.
5 Ja kaikki tekonsa he tekevät ihmisten katseltaviksi. He tekevät raamatunlausekotelonsa leveiksi ja viittojensa tupsut isoiksi.
6 He rakastavat ensimmäistä sijaa illallisilla ja ensimmäisiä istuimia synagoogissa.
7 ja tervehdyksiä toreilla ja että ihmiset kutsuvat heitä nimellä *rabbi, rabbi*.
8 Mutta teitä älköön kutsuttako rabbiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, (Kristus,) ja te olette kaikki veljiä.
9 Isäksenne älkää myöskään kutsuko ketään maan päällä, sillä yksi on Isänne, Hän, joka on taivaissa.
10 Älköön teitä myöskään kutsuttako mestareiksi, sillä yksi on mestarinne, Kristus.
11 Vaan suurin teistä olkoon palvelijanne.
12 Mutta joka itsensä korottaa, se alennetaan, joka itsensä alentaa, se korotetaan.

VOI TEITÄ, KIRJANOPPINEET JA FARISEUKSET!

13 Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät, kun suljette taivasten valtakunnan ihmisiltä! Sillä itse ette mene sisälle, ettekä salli sisälle menevien mennä sisälle.
14 (Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät, sillä syötte leskien talot ja rukoilette näön vuoksi pitkään. Sen vuoksi saatte sitä kovemman tuomion.)
15 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät, sillä kierrätte meret ja manteret tehdäksenne yhden käännynnäisen ja kun sellainen* on syntynyt, teette hänestä helvetin lapsen kahta vertaa itseänne pahemman.
16 Voi teitä, sokeat taluttajat, jotka sanotte: Joka vannoo temppelin kautta, se ei ole mitään, mutta joka vannoo temppelin kullan kautta on velassa.
17 Tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, kultako vai temppeli, joka kullan pyhittää?
18 Sanotte myös: Joka vannoo alttarin kautta, se ei ole mitään, mutta joka vannoo sen päällä olevan uhrilahjan kautta, on velassa.
19 (Tyhmät ja) sokeat! Kumpi on suurempi uhrilahjako vai alttari, joka

uhrilahjan pyhittää?
20 Joka siis vannoo alttarin kautta, vannoo sen kautta ja kaiken kautta, mitä sen päällä on,
21 ja joka vannoo temppelin kautta, vannoo sen kautta ja Hänen kauttaan, joka siinä asuu.
22 Ja joka vannoo taivaan kautta, vannoo Jumalan valtaistuimen kautta ja Hänen kauttaan, joka sillä istuu.
23 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät, sillä annatte kymmenykset mintuista ja tilleistä ja kuminoista, mutta hylkäätte sen, mikä laissa on tärkeintä: oikeuden ja laupeuden ja uskollisuuden! Näitä olisi pitänyt harjoittaa, eikä noitakaan hylätä.
24 Te sokeat taluttajat, jotka siivilöitte hyttysen, mutta nielette kamelin!
25 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät, sillä puhdistatte juoma-astian ja kulhon ulkopuolen, mutta sisältä ne ovat täynnä ryöstöä ja hillittömyyttä!
26 Sokea fariseus! Puhdista ensin juoma-astian (ja kulhon) sisäpuoli, jotta niitten ulkopuolikin tulisi puhtaaksi.
27 ”Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät, sillä olette valkeiksi kalkittujen hautojen kaltaiset, jotka tosin ulkoa näyttävät kauniilta, mutta sisältä ovat täynnä kuolleitten luita ja kaikkea saastaa!
28 Niin tekin tosin ulkoa näytätte ihmisistä hurskailta, mutta sisältä olette täynnä tekopyhyyttä ja laittomuutta.
29 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät, sillä rakennatte profeettain hautoja ja koristatte vanhurskasten muistomerkkejä
30 ja sanotte: Jos olisimme eläneet isämme päivinä, emme olisi olleet heidän kanssaan osallisia profeettain vereen.
31 Niin todistatte siis itsellenne, että olette niitten lapsia, jotka tappoivat profeetat.
32 Täyttäkää siis isäinne mitta.
33 Käärmeet, kyykäärmeitten sikiöt! Kuinka pääsisitte helvetin tuomiota pakoon?
34 Sen vuoksi, katso, lähetän luoksenne profeettoja ja viisaita ja kirjanoppineita. Heitä te tapatte ja naulitsette ristiin, heitä ruoskitte synagoogissanne ja vainoatte kaupungista kaupunkiin,
35 jotta vastuullenne tulisi kaikki vanhurskas veri, joka maan päällä on vuotanut vanhurskaan Aabelin verestä Sakariaan, Barakiaan pojan vereen asti, hänen, jonka tapoitte temppelin ja alttarin välillä.
36 Totisesti sanon teille: kaikki tämä tulee tämän sukupolven vastattavaksi."

JEESUS MUREHTII JERUSALEMIN KOHTALOA

37 Jerusalem, Jerusalem, joka tapat profeetat ja kivität luoksesi lähetetyt! Kuinka usein olen tahtonut koota lapsesi, niin kuin kana kokoaa poikasensa siipeinsä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.
38 Katso, huoneenne jää teille autiona.
39 Sillä sanon teille: tästä lähin ette näe minua kunnes sanotte: Siunattu Hän, joka tulee Herran nimessä! "

24 Luku TEMPPELIN HÄVITTÄMINEN

1 Jeesus lähti ulos pyhäköstä ja meni pois. Niin Hänen opetuslapsensa tulivat Hänen luokseen näyttämään Hänelle pyhäkön rakennuksia.
2 Mutta Jeesus [vastasi ja] sanoi heille: "Ettekö näe tätä kaikkea? Totisesti sanon teille: tähän ei jää kiveä kiven päälle, joka ei maahan sorru."

JEESUS PUHUU VAIKEISTA AJOISTA

3 Hänen istuessaan Öljyvuorella opetuslapset tulivat luokseen erikseen ja sanoivat: "Sano meille, milloin tämä tapahtuu ja mikä on tulemuksesi ja tämän maailmanajan täyttymisen merkki."
4 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Varokaa, ettei kukaan teitä eksytä.
5 Sillä monet tulevat nimessäni sanoen: Minä olen Kristus, ja he eksyttävät monia.
6 Te tulette kuulemaan sodista ja sotasanomista. Katsokaa, älkää pelästykö, sillä (kaiken) tämän pitää tapahtua, mutta loppu ei ole vielä.
7 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja tulee nälänhätää ja (ruttoa ja) maanjäristyksiä monin paikoin.
8 Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alkua.
9 Silloin teidät annetaan vaivaan ja teitä tapetaan, ja te tulette kaikkien kansain vihattaviksi minun nimeni vuoksi.
10 Ja silloin monet lankeavat pois ja antavat toisensa alttiiksi ja vihaavat toisiaan.
11 Monta väärää profeettaa nousee ja he eksyttävät monta.
12 Ja sen vuoksi että laittomuus lisääntyy, monien rakkaus kylmenee.
13 Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, hän pelastuu,
14 Ja tämä valtakunnan ilosanoma julistetaan kaikessa maailmassa todistukseksi kaikille kansoille, ja sitten tulee loppu.

SUURI AHDISTUS

15 Kun siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta
Danielin välityksellä, seisovan pyhässä paikassa lukija tarkatkoon —
16 silloin ne, jotka ovat Juudeassa. paetkoon vuorille;
17 joka on katolla, älköön astuko alas noutamaan mitään huoneestaan*
18 ja joka on pellolla, älköön kääntykö noutamaan vaippaansa.
19 Voi raskaita ja imettäviä niinä päivinä!
20 Mutta rukoilkaa, ettei pakonne tapahtuisi talvella eikä sapattina.
21 Sillä silloin on suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman
alusta tähän asti eikä milloinkaan tule.
22 Jollei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei yksikään ihminen pelastuisi, mutta
valittujen vuoksi ne päivät lyhennetään.
23 Jos silloin joku sanoo teille: ”Katso, täällä on Kristus tai: Tuolla, älkää
uskoko.
24 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria
tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin.
25 Katso, olen sen teille ennalta sanonut.
26 Jos siis teille sanotaan: Katso, Hän on autiomaassa, älkää menkö
ulos, tai: Katso, Hän on kammioissa, älkää uskoko.

IHMISEN POJAN TULEMUS

27 Sillä niin kuin salama lähtee idästä ja valaisee länteen asti, niin on
myös Ihmisen Pojan tulemus oleva.
28 (Sillä) missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat.
29 Mutta heti niitten päivien ahdistusten jälkeen aurinko pimenee eikä kuu
anna valoaan, ja tähdet putoavat taivaalta ja taivaitten voimat järkkyvät.
30 Silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan
sukukunnat parkuvat. Ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan
pilvien päällä ylen voimallisena ja kirkkaana.
31 Hän lähettää enkelinsä *pasuunan voimakkaasti soidessa*, ja he
kokoavat Hänen valittunsa neljältä ilmansuunnalta taivasten ääristä niitten
toisiin ääriin asti."

VERTAUS VIIKUNAPUUSTA

32 Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: kun sen oksa jo on tuore ja
saattaa lehdet puhkeamaan, te tiedätte, että kesä on lähellä.

33 Niin te myös, kun näette tämän kaiken, tietäkää, että se* on lähellä, oven edessä.
34 Totisesti sanon teille: tämä sukukunta ei katoa, kunnes kaikki tämä on tapahtunut.
35 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät totisesti katoa."

SE PÄIVÄ YLLÄTTÄÄ

36 Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivasten enkelitkään [ei myöskään Poika] vaan Isäni yksin.
37 Sillä niin kuin olivat Nooan päivät, niin on Ihmisen Pojan tulemuskin oleva.
38 Sillä niin kuin ihmiset olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, naivat ja naittivat, siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin,
39 eivätkä tienneet kunnes vedenpaisumus tuli ja vei kaikki, niin on myös Ihmisen Pojan tulemus oleva.
40 Silloin on kaksi miestä pellolla, toinen otetaan ja toinen jätetään.
41 Kaksi naista on jauhamassa käsikivillä, toinen otetaan ja toinen jätetään."
VALVOKAA SIIS

42 Valvokaa siis, sillä ette tiedä, *millä hetkellä* Herranne tulee.
43 Mutta *se ymmärtäkää,* että jos isäntä tietäisi, millä yövartiolla varas tulee, hän valvoisi eikä sallisi murtautua taloonsa."
44 Sen vuoksi olkaa tekin valmiit, sillä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee."

ERILAISET PALVELIJAT

45 Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen palvelija, jonka hänen herransa on asettanut palveluväkensä ylimmäksi. Ja antamaan heille ruokaa ajallansa?
46 Onnellinen se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän.
47 Totisesti sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.
48 Mutta jos (se) paha palvelija sanoo sydämessään: Herrani tulo viipyy
49 ja rupeaa lyömään palvelutovereitaan sekä syömään ja juomaan juopuneitten kanssa,

50 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jota hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei tiedä
51 ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle osan tekopyhien joukkoon. Siellä on itku ja hammasten kiristys."

25 Luku VERTAUS KYMMENESTÄ NEITSYESTÄ

1 ”Silloin on taivasten valtakunta kymmenen neitsyen kaltainen, jotka otettuaan lamppunsa läksivät ylkää vastaan,
2 Mutta viisi heistä oli *viisasta ja viisi tyhmää*.
3 Tyhmät ottivat lamppunsa eivätkä ottaneet öljyä mukaansa.
4 Viisaat sen sijaan ottivat öljyä astioihinsa ynnä lamppuunsa.
5 Mutta yljän viipyessä kaikki torkahtivat ja nukkuivat.
6 Keskiyöllä kuului kuitenkin huuto: Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.
7 Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja laittoivat lamppunsa kuntoon.
8 Niin tyhmät sanoivat viisaille: Antakaa meille öljyänne, sillä lamppumme sammuvat.
9 Mutta viisaat vastasivat sanoen: Eihän toki. Se ei riitä meille ja teille. Menkää ennemmin myyjäin luo ostamaan itsellenne.
10 Mutta heidän mentyään ostamaan ylkä tuli, ja ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssaan häihin ja ovi suljettiin.
11 Myöhemmin toisetkin neitsyet tulivat sanoen: Herra, Herra, avaa meille.
12 Mutta hän vastasi ja sanoi: Totisesti sanon teille: en tunne teitä.
13 Valvokaa siis, sillä ette tiedä päivää ettekä hetkeä, (jona Ihmisen Poika tulee).

VERTAUS PALVELIJAIN TALOUDENHOIDOSTA

14 Sillä on niin kuin miehen, joka matkusti muille maille. Hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa.
15 Yhdelle hän antoi viisi leiviskää*, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti heti muille maille.
16 Viisi leiviskää saanut meni [kohta] ja asioi niillä ja ansaitsi* toiset viisi leiviskää.
17 Samoin myös kaksi leiviskää saanut voitti (hänkin) toiset kaksi.
18 Mutta yhden [leiviskän] saanut meni pois ja kaivoi kuopan maahan ja kätki herransa rahan.
19 Pitkän ajan kuluttua näitten palvelijain herra palasi ja piti tilit heidän

kanssaan.
20 Niin viisi leiviskää saanut tuli ja toi toiset viisi leiviskää sanoen: Herra, viisi leiviskää uskoit minulle katso, toiset viisi leiviskää olen (niitten lisäksi) voittanut.
21 Hänen herransa sanoi hänelle: Hyvä on, hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä olit uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.
22 Myös kaksi leiviskää saanut tuli ja sanoi: Herra, kaksi leiviskää uskoit minulle. Katso, toiset kaksi leiviskää olen (niitten lisäksi) voittanut.
23 Hänen herransa sanoi hänelle: Hyvä on, hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä olit uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.
24 Myös yhden leiviskän saanut tuli ja sanoi: Herra, tunsin sinut, että olet kova mies: leikkaat sieltä mihin et ole kylvänyt ja kokoat sieltä, mihin et ole siementä viskannut.
25 Niin minä peloissani menin ja kätkin leiviskäsi maahan. Katso, tässä on omasi.
26 Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: Paha ja laiska palvelija! Tiesit minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt ja kokoavan sieltä, mihin en ole viskannut.
27 Sinun olisi siis pitänyt jättää rahani rahanvaihtajille, niin tultuani olisin saanut omani takaisin korkoineen.
28 Ottakaa sen vuoksi leiviskä häneltä pois ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää.
29 Sillä jokaiselle jolla on, annetaan, ja hänellä on yltäkyllin; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin mikä hänellä on.
30 Ja heittäkää tuo kelvoton palvelija äärimmäiseen pimeään. Siellä on itku ja hammasten kiristys.

SUURI TUOMIOPÄIVÄ

31 Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki (pyhät) enkelit Hänen kanssaan, silloin Hän istuutuu kirkkautensa valtaistuimelle,
32 ja Hänen eteensä kootaan kaikki kansat. Hän erottaa ihmiset* toisistaan, niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista.
33 Lampaat Hän asettaa oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle.
34 Sitten Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: Tulkaa, Isäni siunatut, ottakaa haltuunne se valtakunta, joka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti.
35 Sillä minun oli nälkä ja te annoitte minulle syödä; minun oli jano ja te

annoitte minulle juoda; olin muukalainen ja te otitte minut huoneeseenne;
36 olin alaston ja te vaatetitte minut; olin sairaana ja te kävitte minua katsomassa; olin vankilassa ja te tulitte luokseni.
37 Silloin vanhurskaat vastaavat Hänelle sanoen: Herra, milloin näimme sinut nälkäisenä ja ruokimme sinua tai janoisena ja annoimme sinulle juoda?
38 Ja milloin näimme sinut muukalaisena ja otimme sinut huoneeseemme, tai alastonna ja vaatetimme sinut?
39 Ja milloin näimme *sinut sairaana* tai vankilassa ja tulimme luoksesi?
40 Niin Kuningas vastaa ja sanoo heille: Totisesti sanon teille: kaiken mitä olette tehneet yhdelle näistä vähimmistä veljistäni, olette tehneet minulle.
41 Sitten Hän myös sanoo vasemmalla puolella oleville: Menkää pois luotani, kirotut, siihen iäiseen tuleen, joka on valmistettu paholaiselle ja hänen enkeleilleen.
42 Sillä minun oli nälkä ettekä te antaneet minulle syödä; minun oli jano ettekä antaneet minulle juoda;
43 olin muukalainen ettekä ottaneet minua huoneeseenne; olin alaston ettekä vaatettaneet minua, sairaana ja vankilassa ettekä käyneet minua katsomassa.
44 Silloin hekin vastaavat sanoen: Herra, milloin näimme sinut nälkäisenä tai janoisena tai muukalaisena tai alastonna tai sairaana tai vankilassa, emmekä palvelleet sinua?
45 Silloin Hän vastaa heille sanoen: Totisesti sanon teille: kaiken mitä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä, olette jättäneet tekemättä myös minulle.
46 Ja nämä menevät pois iäiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat iäiseen elämään."

26 Luku JEESUKSEN SURMAAMISESTA SOVITAAN

1 Kun Jeesus oli lopettanut kaikki nämä puheet, Hän sanoi opetuslapsilleen:
2 ”Tiedätte, että kahden päivän perästä on pääsiäinen. Silloin Ihmisen Poika annetaan ristiinnaulittavaksi."
3 Siihen aikaan ylipapit (ja kirjanoppineet) ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kaifas-nimisen ylimmän papin palatsiin.
4 He sopivat, että ottaisivat Jeesuksen kiinni kavaluudella ja tappaisivat Hänet.
5 Mutta he sanoivat: "Ei juhlan aikana, jottei syntyisi meteliä kansassa."

JEESUS VOIDELLAAN BETANIASSA

6 Kun Jeesus oli Betaniassa pitaalisen Simonin kotona,
7 Hänen luokseen tuli nainen mukanaan alabasteripullo, jossa oli kallisarvoista voiteluöljyä, minkä hän valutti Hänen päähänsä Hänen ollessaan aterialla.
8 Mutta sen nähdessään Hänen opetuslapsensa närkästyivät ja sanoivat:
9 ”Mitä varten tämä haaskaus? Olisihan tämän (voiteen) voinut myydä paljosta ja antaa rahat köyhille."
10 Sen huomatessaan Jeesus sanoi heille: "Miksi tuotatte mielipahaa tälle naiselle? Sillä hän teki minulle hyvän työn.
11 Köyhät teillä on aina keskellänne, mutta minua teillä ei ole aina.
12 Sillä valaessaan tämän voiteen ruumiilleni hän toimi hautaamistani varten.
13 Totisesti sanon teille: missä tahansa koko maailmassa julistetaan tätä ilosanomaa, myös se mitä hän teki, kerrotaan hänen muistoksensa."

JUUDAS TARJOUTUU KAVALTAJAKSI

14 Silloin meni yksi niistä kahdestatoista, nimeltä Juudas Iskariot, ylipappien luo
15 ja sanoi: "Mitä tahdotte antaa minulle, niin minä toimitan Hänet teille?" Niin he maksoivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa.
16 Siitä hetkestä lähtien hän etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen Hänet.

JEESUKSEN VIIMEINEN PÄÄSIÄISATERIA

17 Ensimmäisenä hapattomain leipäin päivänä tulivat opetuslapset Jeesuksen luo ja sanoivat (Hänelle): "Mihin tahdot, että valmistamme pääsiäisaterian syödäksesi?"
18 Hän sanoi: ”Menkää kaupunkiin sen ja sen luo ja sanokaa hänelle: Opettaja sanoo: aikani on lähellä. Sinun luonasi vietän* pääsiäistä opetuslasteni kanssa. "
19 Opetuslapset tekivät niin kuin Jeesus oli heitä käskenyt ja valmistivat pääsiäisaterian.
20 Illan tultua Hän oli aterialla kahdentoista [opetuslapsensa] kanssa.
21 Ja Heidän syödessään Hän sanoi: ”Totisesti sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut."
22 Niin he tulivat kovin murheellisiksi ja alkoivat, itse kukin heistä, sanoa

Hänelle: "Herra, en kai minä ole se?"
23 Hän vastasi ja sanoi: "Joka kanssani pistää kätensä vatiin, se kavaltaa minut.
24 Ihmisen Poika tosin menee pois niin kuin Hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka välityksellä Ihmisen Poika kavalletaan. Parempi olisi sille ihmiselle, ettei hän olisi syntynyt."
25 Niin Juudas, joka Hänet kavalsi, vastasi ja sanoi: "Rabbi, en kai minä ole se?" Jeesus sanoi hänelle: "Sinä sanoit."

PYHÄN EHTOOLLISEN ASETTAMINEN

26 Heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsille ja sanoi: "Ottakaa, syökää; tämä on minun ruumiini."
27 Hän otti myös maljan, kiitti ja antoi heille: "Juokaa tästä jokainen,
28 sillä tämä on minun vereni, (uuden) liiton veri, joka monen puolesta vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.
29 Mutta sanon teille: tästä lähin en juo tätä viinipuun antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena kanssanne Isäni valtakunnassa."
30 Laulettuaan kiitosvirren he lähtivät öljyvuorelle.

PIETARI ON KIELTÄVÄ JEESUKSEN

31 Silloin Jeesus sanoi heille: ”Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun, sillä on kirjoitettu: Minä lyön paimenta ja lauman lampaat hajoitetaan.
32 Mutta herättyäni eloon menen edellänne Galileaan.”
33 Pietari vastasi ja sanoi Hänelle: ”Vaikka kaikki loukkaantuisivat sinuun, minä en koskaan loukkaannu.”
34 Jeesus sanoi hänelle: ”Totisesti sanon sinulle: tänä yönä ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.”
35 Pietari sanoi Hänelle: ”Vaikka minun pitäisi kuolla kanssasi, en totisesti kiellä sinua.” Samoin sanoivat myös kaikki opetuslapset.

GETSEMANEN RUKOUSTAISTELU

36 Sitten Jeesus tuli heidän kanssaan Getsemane-nimiselle maatilalle ja sanoi opetuslapsilleen: "Istukaa tässä sillä aikaa, kun menen ja rukoilen tuolla."
37 Hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa, ja alkoi murehtia ja tulla tuskaan.
38 Silloin Hän sanoi heille: "Sieluni on syvästi murheellinen, kuolemaan

asti. Viipykää tässä ja valvokaa kanssani."
39 Mentyään vähän eteenpäin Hän heittäytyi kasvoilleen ja rukoili sanoen: "Isäni, jos mahdollista on, menköön tämä malja pois minulta, mutta ei niin kuin minä tahdon, vaan niin kuin sinä."
40 Sitten Hän tuli opetuslasten luo ja tapasi heidät nukkumasta. Ja Hän sanoi Pietarille: "Niin ette kyenneet yhtä hetkeä valvomaan kanssani.
41 Valvokaa ja rukoilkaa, jottette joutuisi kiusaukseen. Henki tosin on altis mutta liha heikko."
42 Mentyään taas pois toisen kerran Hän rukoili sanoen: ”Isäni, jos tämä malja ei voi mennä pois minulta sitä juomattani, tapahtukoon sinun tahtosi."
43 Tullessaan Hän tapasi heidät jälleen nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi.
44 Niin Hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran sanoen samat sanat.
45 Sitten Hän tuli opetuslastensa luo ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte. Katso, hetki on lähellä. Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.
46 Nouskaa, lähtekäämme; katso, se on lähellä, joka kavaltaa minut."

JEESUS VANGITAAN

47 Hänen vielä puhuessaan, katso, Juudas, yksi niistä kahdestatoista, tuli mukanaan suuri joukko ylipappien ja kansan vanhinten luota miekoin ja seipäin.
48 Hänen kavaltajansa oli sopinut heidän kanssaan merkistä sanoen: "Se jota suutelen, Hän se on. Ottakaa Hänet kiinni."
49 Ja hän meni heti Jeesuksen luo ja sanoi: "Terve, rabbi!" ja suuteli Häntä kiihkeästi.
50 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ystävä, tätä vartenko olet täällä!” Silloin he astuivat esille ja kävivät Jeesukseen käsiksi ja ottivat Hänet kiinni.
51 Ja katso, yksi Jeesuksen seurassa olevista ojensi kätensä, veti miekkansa ja iski ylimmän papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan.
52 Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Pistä mies miekkasi paikalleen, sillä kaikki jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat.
53 Vai luuletko etten *voisi nyt rukoilla Isää ja Hän asettaisi käytettäväkseni enemmän kuin kaksitoista legioonaa enkelejä?
54 Kuinka sitten toteutuisivat kirjoitukset? Sillä näin täytyy tapahtua."
55 Sinä hetkenä Jeesus sanoi väkijoukolle: "Niin kuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoin ja seipäin vangitsemaan. Joka päivä olen istunut (luonanne) opettaen pyhäkössä, ettekä ole ottaneet minua kiinni."

56 Mutta tämä kaikki on tapahtunut, jotta profeettain kirjoitukset toteutuisivat." Silloin kaikki opetuslapset jättivät Hänet ja pakenivat.

JEESUS NEUVOSTON EDESSÄ

57 Jeesuksen kiinniottajat veivät Hänet ylimmän papin Kaifaan eteen, jonne kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet.
58 Mutta Pietari seurasi Häntä taampana ylimmän papin pihalle asti, ja sisälle mentyään hän istuutui palvelijain joukkoon nähdäkseen lopun.
59 Ylipapit ja vanhimmat ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan tappaakseen Hänet,
60 mutta eivät löytäneet. (He eivät löytäneet yhtään), vaikka monta väärää todistajaa oli tullut esille. Mutta viimein tuli kaksi (väärää todistajaa)
61 ja he sanoivat: "Tämä on sanonut: Minä voin hajoittaa Jumalan temppelin ja rakentaa sen kolmessa päivässä."
62 Silloin ylin pappi nousi ja sanoi Hänelle: "Etkö vastaa mitään? Mitä nämä todistavat sinua vastaan?"
63 Mutta Jeesus oli vaiti. Niin ylin pappi (jatkoi ja) sanoi Hänelle: "Vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko Kristus Jumalan Poika."
64 Jeesus sanoi hänelle: "Sinä sanoit. Mutta sanon teille: tästä lähin tulette näkemään Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä."
65 Silloin ylin pappi repäisi vaatteensa sanoen: "Hän on rienannut. Mitä enää todistajia tarvitsemme? Katso, nyt kuulitte Hänen rienauksensa.
66 Mitä arvelette?" He vastasivat sanoen "Hän on vikapää kuolemaan."
67 Silloin he sylkivät Hänen kasvoilleen ja löivät Häntä nyrkillä. Toiset taas antoivat Hänelle korvapuusteja
68 ja sanoivat: "Profetoi meille, Kristus, kuka se on joka sinua löi."

PIETARI KIELTÄÄ JEESUKSEN

69 Mutta Pietari istui ulkona pihalla. Silloin hänen luokseen tuli muuan palvelijatar ja sanoi: ”Sinäkin olit galilealaisen Jeesuksen seurassa.”
70 Mutta hän kiisti kaikkien edessä sanoen: ”En ymmärrä, mitä sanot.”
71 Hänen mentyään sitten ulos portille, näki hänet toinen nainen ja sanoi siellä oleville: ”Tämäkin oli Jeesus Nasaretilaisen seurassa.”
72 Jälleen hän kiisti vannoen: ”En tunne sitä miestä.”
73 Hetken kuluttua tulivat siinä seisovat ja sanoivat Pietarille: ”Varmasti

sinäkin olet heikäläisiä, sillä puhetapasikin ilmaisee sinut.”
74 Silloin hän alkoi kirota ja vannoa: ”En tunne sitä miestä.” Ja heti kukko lauloi.
75 Niin Pietari muisti Jeesuksen sanan, kun Hän oli sanonut (hänelle): ”Ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmesti kiellät minut.” Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

27 Luku JEESUS LUOVUTETAAN PILATUKSEN KÄSIIN

1 Aamun tultua kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat pitivät neuvoa Jeesusta vastaan tappaakseen Hänet.
2 He sitoivat Hänet, veivät pois ja luovuttivat Hänet maaherra (Pontius) Pilatukselle.

JUUDAAN KUOLEMA

3 Kun sitten Juudas, Hänen kavaltajansa näki, että Hänet oli tuomittu, toi hän katuen takaisin ne kolmekymmentä hopearahaa ylipapeille ja vanhimmille
4 ja sanoi: "Tein synnin, kun kavalsin viattoman veren." Mutta he sanoivat: "Mitä se meille kuuluu? Katso itse eteesi."
5 Viskattuaan hopearahat temppeliin hän lähti sieltä, meni pois ja hirtti itsensä.
6 Mutta ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat; "Ei ole luvallista panna näitä temppelirahastoon, koska ne ovat veren hinta."
7 Neuvoteltuaan he ostivat niillä savenvalajan pellon muukalaisten hautausmaaksi.
8 Sen vuoksi sitä peltoa on tähän päivään asti kutsuttu Veripelloksi,
9 silloin toteutui, mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan välityksellä, joka sanoo: "He ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan siitä arvioidusta, jonka Israelin lapset olivat arvioineet,
10 ja antoivat ne savenvalajan pellosta,* niin kuin Herra oli minua käskenyt."

JEESUS PILATUKSEN EDESSÄ

11 Mutta Jeesus seisoi maaherran edessä. Ja maaherra kysyi Häneltä sanoen: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Niin Jeesus vastasi hänelle: "Sinä sanot."
12 Ja kun ylipapit ja vanhimmat Häntä syyttivät, Hän ei vastannut mitään.

13 Silloin Pilatus sanoi Hänelle: "Etkö kuule, kuinka paljon he todistavat sinua vastaan?"
14 Mutta Hän ei vastannut hänelle yhteenkään kysymykseen, niin että maaherra suuresti ihmetteli.
15 Maaherralla oli tapana juhlan aikana päästää kansalle irti yksi vanki, se, jonka he tahtoivat.
16 Heillä oli silloin kuuluisa vanki nimeltä Barabbas.
17 Heidän ollessaan nyt koolla Pilatus sanoi heille: "Kumman tahdotte, että päästän teille, Barabbaan vai Jeesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?"
18 Sillä hän tiesi, että he kateudesta olivat luovuttaneet Hänet.
19 Mutta hänen istuessaan tuomarinistuimella hänen vaimonsa lähetti sanomaan hänelle: "Älä ensinkään puutu tuohon vanhurskaaseen mieheen, sillä olen tänään unessa paljon kärsinyt Hänen tähtensä."
20 Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa* anomaan Barabbasta ja surmauttamaan Jeesuksen.
21 Maaherra alkoi taas puhua ja sanoi heille: "Kumman näistä kahdesta tahdotte, että päästän teille?" Niin he sanoivat: "Barabbaan."
22 Pilatus sanoi heille: "Mitä minun sitten on tehtävä Jeesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?" He kaikki sanoivat hänelle: "Naulittakoon ristiin!"
23 Niin maaherra sanoi: "Mitä pahaa Hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin sanoen: "Naulittakoon ristiin!"
24 Nähdessään, ettei mikään auta, vaan syntyy pikemmin meteli, Pilatus otti vettä ja pesi kätensä kansan edessä ja sanoi: "Olen viaton tämän (vanhurskaan) miehen vereen. Katsokaa eteenne."
25 Kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Tulkoon Hänen verensä meidän vastuullemme ja lastemme vastuulle."
26 Silloin hän päästi heille Barabbaan, mutta ruoskitti Jeesuksen ja luovutti Hänet ristiin naulittavaksi.

SOTILAAT PILKKAAVAT JEESUSTA

27 Silloin maaherran sotamiehet veivät Jeesuksen mukanaan palatsiin ja kokosivat Hänen luokseen koko sotilasosaston.
28 Riisuttuaan Hänet, he panivat Hänen päälleen tulipunaisen päällysvaipan.
29 Sitten he väänsivät orjantappuroista kruunun, panivat sen Hänen päähänsä ja ruokokepin Hänen oikeaan käteensä. Polvistuen Hänen eteensä, he pilkkasivat häntä ja sanoivat: "Terve, juutalaisten kuningas."
30 He myös sylkivät Hänen päälleen ja ottivat ruokokepin ja löivät Häntä

päähän.
31 Pilkattuaan Häntä, he riisuivat Häneltä päällysvaipan, pukivat Hänet Hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät Hänet pois ristiinnaulittavaksi.

JEESUS NAULITAAN RISTIIN

32 Pois mennessään he tapasivat kyreneläisen miehen, jonka nimi oli Simon. Hänet he pakottivat kantamaan Hänen ristiään.
33 Tultuaan Golgataksi kutsutulle paikalle — se merkitsee pääkallonpaikka —
34 he antoivat Hänelle juotavaksi katkeralla nesteellä sekoitettua hapanviiniä*. Mutta maistettuaan sitä Hän ei tahtonut juoda.
35 Kun he olivat naulinneet Hänet ristiin, he arpaa heittäen jakoivat keskenään Hänen vaatteensa, (jotta toteutuisi minkä profeetta on puhunut: "He jakoivat keskenään vaatteeni ja heittivät arpaa puvustani").
36 Sitten he istuutuivat ja vartioivat Häntä siellä.
37 Ja he olivat panneet Hänen päänsä yläpuolelle Hänen syynsä kirjoitettuna: "Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas."
38 Silloin naulittiin Hänen kanssaan ristiin kaksi ryöväriä, toinen oikealle ja toinen vasemmalle puolelle.
39 Mutta ohikulkijat rienasivat Häntä, nyökyttäen päätään
40 ja sanoen: "Sinä, joka hajoitat temppelin ja kolmessa päivässä rakennat sen, *pelasta itsesi. Jos olet Jumalan Poika,* astu alas ristiltä."
41 Samoin ylipapitkin pilkaten kirjanoppineitten ja vanhinten kanssa sanoivat:
42 ”Toisia Hän pelasti, itseään ei voi pelastaa. (Jos) Hän on Israelin kuningas, astukoon nyt alas ristiltä, niin uskomme Häneen.
43 Hän on luottanut Jumalaan. Pelastakoon Jumala* nyt Hänet, jos on Häneen mielistynyt. Sillä Hän on sanonut: Olen Jumalan Poika. "
44 Samalla tavoin solvasivat Häntä ryöväritkin, jotka olivat naulitut Hänen kanssaan ristiin.

JEESUKSEN KUOLEMA

45 Mutta kuudennesta tunnista* alkaen oli pimeä yli koko maan aina yhdeksänteen tuntiin asti.
46 Yhdeksännen tunnin vaiheilla Jeesus huusi kovalla äänellä sanoen: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?
47 Sen kuullessaan jotkut siinä seisovista sanoivat: "Hän huutaa Eliaa."

48 Muuan heistä juoksi heti ja otti sienen, täytti sen hapanviinillä, pani ruokokepin päähän ja antoi Hänelle juoda.
49 Mutta toiset sanoivat: "Annas, katsokaamme tuleeko Elia Häntä pelastamaan."
50 Niin Jeesus huusi taas kovalla äänellä ja antoi henkensä.
51 ja katso, temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti, ja maa järisi ja kalliot halkesivat.
52 Myös haudat aukenivat, ja monta nukkuneitten pyhäin ruumista heräsi eloon.
53 Lähdettyään haudoista he Hänen ylösnousemuksensa jälkeen tulivat pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät monille.
54 Mutta kun sadanpäämies ja ne, jotka hänen kanssaan vartioivat Jeesusta, näkivät maanjäristyksen ja muut tapahtumat, he pelästyivät suuresti ja sanoivat: "Totisesti tämä oli Jumalan Poika."
55 Siellä oli myös monta naista taampana katsellen. Nämä olivat Galileasta seuranneet Jeesusta ja palvelleet Häntä.
56 Heidän joukossaan oli Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin ja Jooseen* äiti, ja Sebedeuksen poikain äiti.

JEESUKSEN HAUTAAMINEN

57 Illan tultua saapui rikas arimatialainen mies nimeltä Joosef, joka itsekin oli Jeesuksen opetuslapsi.
58 Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa ruumiin*.
59 Otettuaan ruumiin Joosef kääri sen puhtaaseen liinavaatteeseen
60 ja pani sen uuteen hautakammioonsa, jonka oli hakannut kallioon. Vieritettyään ison kiven hautakammion ovelle hän lähti pois.
61 Siellä oli myös Maria Magdaleena ja se toinen Maria, jotka istuivat vastapäätä hautaa.

HAUDAN VARTIOINTI

62 Seuraavana päivänä joka on valmistuspäivän jälkeinen*, ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Pilatuksen luo
63 ja sanoivat: "Herra, muistamme sen villitsijän vielä eläessään sanoneen: Kolmen päivän kuluttua herään eloon.
64 Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään asti, jotteivät Hänen opetuslapsensa tulisi (yöllä) Ja varastaisi Häntä ja sanoisi kansalle: Hän on noussut kuolleista. Niin viimeinen villitys olisi pahempi

kuin ensimmäinen."
65 Pilatus sanoi heille: "Teillä on vartijaväki, Menkää, vartioikaa niin tarkasti kuin kykenette."
66 Niin he menivät ja sinetöityään kiven varmistivat haudan vartijaväen avulla.

28 Luku JEESUS ON NOUSSUT YLÖS

1 Sapatin jälkeen, viikon ensimmäisen päivän koittaessa, tulivat Maria Magdaleena ja se toinen Maria katsomaan hautaa.
2 Ja katso, tapahtui suuri maanjäristys, sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven pois (oviaukolta) ja istuutui kivelle*.
3 Hän oli näöltään niin kuin salama ja hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi.
4 Häntä peläten vartijat vapisivat ja kävivät kuin kuolleiksi.
5 Mutta enkeli alkoi puhua ja sanoi naisille: "Älkää te pelätkö, sillä tiedän, että etsitte Jeesusta, ristiin naulittua.
6 Ei Hän ole täällä, sillä Hän on herännyt eloon, niin kuin Hän sanoi. Tulkaa, katsokaa paikka, missä Herra* makasi.
7 Ja menkää kiireesti ja sanokaa Hänen opetuslapsilleen, että Hän on herännyt kuolleista. Katso, Hän menee edellänne Galileaan. Siellä näette Hänet. Katso, minä olen sen teille sanonut."
8 Niin he lähtivät kiireesti haudalta peloissaan ja suuresti iloiten ja juoksivat kertomaan Hänen opetuslapsilleen.
9 Mutta (heidän ollessaan matkalla viemään sanaa Hänen opetuslapsilleen,) katso, Jeesus tuli heitä vastaan ja sanoi: "Olkaa tervehdityt!" Niin he astuivat Hänen luokseen, tarttuivat Häntä jalkoihin ja palvoivat Häntä.
10 Silloin Jeesus sanoi heille: "Älkää pelätkö. Menkää ja ilmoittakaa veljilleni että he lähtisivät Galileaan. Siellä he näkevät minut."

VARTIJAT LAHJOTAAN

11 Heidän mennessään, katso, muutamat vartijaväestä tulivat kaupunkiin ja kertoivat ylipapeille kaiken, mitä oli tapahtunut.
12 Kokoonnuttuaan vanhinten kanssa nämä pitivät neuvoa ja antoivat sotamiehille runsaat rahat
13 ja sanoivat: "Sanokaa että Hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja varastivat Hänet meidän nukkuessamme.
14 Jos tämä tulee maaherran kuuluviin, me suostuttelemme hänet ja

saatamme teidät huolettomiksi."
15 Otettuaan rahat he tekivät niin kuin heitä oli neuvottu. Ja tätä puhetta on levitetty juutalaisten kesken tähän päivään asti.

JEESUS ANTAA LÄHETYSKÄSKYN

16 Mutta ne yksitoista opetuslasta vaelsivat Galileaan sille vuorelle, jonne Jeesus oli heidät käskenyt.
17 Nähdessään Hänet, he palvoivat Häntä, mutta muutamat epäilivät.
18 Astuttuaan lähelle Jeesus puhui heille sanoen: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.
19 Menkää siis ja tehkää kaikkia kansoja opetuslapsiksi. Kastakaa heidät Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen
20 ja opettakaa heitä pitämään kaikki, mitä minä olen teille säätänyt. Ja katso, olen kanssanne joka päivä tämän maailmanajan täyttymiseen asti." (Aamen.)

ILOSANOMA MARKUKSEN MUKAAN

1 Luku JOHANNES KASTAJA EDELLÄKÄVIJÄNÄ

1 Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, ilosanoman alku,
2 niin kuin profeetoissa* on kirjoitettuna: "Katso, minä lähetän sanansaattajani edelläsi. Hän valmistaa tiesi (eteesi)"
3 ja: "Huutavan ääni autiomaassa: Valmistakaa Herran tie, tehkää Hänen polkunsa suoriksi."
4 Johannes tuli ja kastoi autiomaassa ja saarnasi* mielenmuutoksen kastetta syntien anteeksi saamiseksi.
5 Koko Juudean maa ja jerusalemilaiset vaelsivat hänen luokseen, ja hän kastoi kaikki Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä.
6 Johannes oli pukeutunut kamelinkarvapukuun ja hänen vyötäröllään oli nahkavyö, ja hän söi heinäsirkkoja ja metsähunajaa.
7 Hän saarnasi sanoen: "Minun jälkeeni tulee minua voimallisempi, jonka kengännauhaa en ole arvollinen kumartuneena päästämään.
8 Minä olen kastanut teidät vedessä, mutta Hän on kastava teidät Pyhässä Hengessä.”

JEESUKSEN KASTAMINEN

9 Tapahtui niinä päivinä, että Jeesus tuli Galilean Nasaretista, ja

Johannes kastoi Hänet Jordanissa.
10 Heti vedestä noustessaan hän näki taivasten aukeavan ja Hengen niin kuin kyyhkysen laskeutuvan Hänen päälleen*.
11 Ja taivaista tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt."

JEESUSTA KIUSATAAN

12 Niin Henki heti ajoi Hänet autiomaahan.
13 Hän oli (siellä) autiomaassa neljäkymmentä päivää saatanan kiusattavana ja Hän oli petojen seassa, mutta enkelit palvelivat Häntä.

JEESUS ALKAA TOIMIA GALILEASSA

14 Mutta sen jälkeen, kun Johannes oli pantu vankilaan, Jeesus meni Galileaan ja saarnasi Jumalan (valtakunnan) ilosanomaa
15 ja sanoi: "Aika on täyttynyt ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Muuttakaa mielenne ja uskokaa ilosanoma."

JEESUKSEN ENSIMMÄISET OPETUSLAPSET

16 Kävellessään Galilean järven rantaa Hän näki Simonin ja Andreaan, *hänen veljensä*, heittävän verkkoa järveen, sillä he olivat kalastajia.
17 Ja Jeesus sanoi heille: "Seuratkaa minua, niin teen teistä ihmisten kalastajia."
18 Heti he jättivät verkkonsa* ja seurasivat Häntä.
19 Käytyään siitä vähän matkaa Hän näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, heidätkin veneessä laittamassa verkkoja kuntoon.
20 Heti Hän kutsui heidät; ja he seurasivat Häntä jättäen isänsä Sebedeuksen palkkalaisineen veneeseen.

RIIVAAJAN ULOS AJAMINEN

21 Niin he tulivat Kapernaumiin. Hän meni heti sapattina synagoogaan ja opetti.
22 He olivat hämmästyksissään Hänen opetuksestaan, sillä Hän opetti heitä niin kuin se, jolla on valta eikä niin kuin kirjanoppineet.
23 Heidän synagoogassaan oli [juuri silloin] mies, jossa oli saastainen henki. Se huusi

24 sanoen: "(Voi!) *Miksi meihin puutut*, Jeesus Nasaretilainen? Tulitko meitä tuhoamaan? Tunnen sinut, kuka olet, Jumalan Pyhä."
25 Niin Jeesus nuhteli sitä sanoen: "Vaikene ja lähde hänestä."
26 Kouristaen häntä ja kovalla äänellä huutaen saastainen henki lähti hänestä.
27 Kaikki hämmästyivät niin, että kyselivät toisiltaan sanoen: "Mitä tämä on? *Mikä uusi oppi tämä on? Sillä Hän käskee vallalla* saastaisia henkiäkin, ja ne tottelevat Häntä."
28 Niin maine Hänestä levisi heti [kaikkialle] koko Galilean ympäristöön.

PIETARIN ANOPPI JA MUITA SAIRAITA PARANEE

29 Tultuaan synagoogasta he kohta menivät Jaakobin ja Johanneksen kanssa Simonin ja Andreaan taloon.
30 Mutta Simonin anoppi makasi kuumeessa, ja heti he puhuivat hänestä Jeesukselle.
31 Astuttuaan hänen luokseen Hän nosti hänet ylös tarttuen häntä käteen. Heti kuume lähti hänestä, ja hän palveli heitä.
32 Mutta illan tultua, kun aurinko laski, he toivat Hänen luokseen kaikki sairaat ja riivatut,
33 ja koko kaupunki oli kokoontunut oven eteen.
34 Niin Hän paransi useita, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja monta riivaajaa Hän ajoi ulos eikä sallinut riivaajain puhua, koska ne tunsivat Hänet.

JEESUS LÄHTEE KAPERNAUMISTA

35 Noustuaan varhain, kun vielä oli aivan pimeä Hän lähti ulos ja meni autioon paikkaan ja rukoili siellä.
36 Mutta Simon ja ne, jotka olivat Hänen kanssaan, riensivät Hänen jälkeensä.
37 Löydettyään Hänet he sanoivat Hänelle: "Kaikki etsivät sinua."'
38 Hän sanoi heille: "Menkäämme muualle lähikyliin saarnatakseni sielläkin, sillä sitä varten olen tullut."
39 Ja Hän [meni ja] saarnasi heidän synagoogissaan koko Galileassa ja ajoi ulos riivaajat.

PITAALINEN PARANEE

40 Hänen luokseen tuli pitaalinen mies, rukoili Häntä, polvistui (Hänen

eteensä) ja sanoi Hänelle: "Jos tahdot, voit puhdistaa minut."
41 Niin Jeesus säälin valtaamana ojensi kätensä*, kosketti häntä ja sanoi hänelle: "Minä tahdon, puhdistu."
42 Heti (Hänen käskettyään) pitaali lähti hänestä ja hän puhdistui.
43 Puhuteltuaan häntä ankarasti Hän heti lähetti hänet menemään
44 ja sanoi hänelle: "Katso, ettet kenellekään kerro tästä mitään, vaan mene, näytä itsesi papille ja uhraa puhdistumisestasi, mitä Mooses on säätänyt, todistukseksi heille."
45 Mutta mentyään tämä alkoi laajalti kertoa ja levittää tietoa asiasta, niin ettei Jeesus* voinut enää julkisesti mennä kaupunkiin, vaan oleskeli niitten ulkopuolella autioissa paikoissa. Mutta kaikkialta tultiin Hänen luokseen.

2 Luku HALVAANTUNUT PARANEE

1 Muutamien päivien kuluttua Hän jälleen meni Kapernaumiin, ja saatiin tietää, että Hän on kotona.
2 (Heti) kokoontui monia, niin ettei ollut sijaa enää ovenkaan edessä. Ja Hän puhui heille sanaa.
3 Niin he tulivat Hänen luokseen tuoden halvautunutta neljän miehen kantamana.
4 Kun he eivät kansanjoukon vuoksi päässeet* Hänen lähelleen, he purkivat kattoa siitä, missä Hän oli ja kaivettuaan aukon laskivat alas vuoteen, jossa halvautunut makasi.
5 Nähdessään heidän uskonsa Jeesus sanoi halvautuneelle: "Poikani, syntisi *ovat (sinulle) anteeksi annetut*."
6 Mutta siellä oli istumassa joitakin kirjanoppineita ja he ajattelivat mielessään:
7 Kuinka tämä näin *rienaa?* Kuka voi antaa syntejä anteeksi paitsi yksi, Jumala?
8 Kun Jeesus heti hengessään tunsi, että he näin itsekseen ajattelivat, Hän sanoi heille: "Miksi ajattelette tätä mielessänne?
9 Kumpi on helpompaa, sanoa halvautuneelle: *'Synnit ovat sinulle anteeksi annetut'* vai sanoa: 'Nouse, ota vuoteesi ja käy'?
10 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi" — Hän sanoi halvautuneelle:
11 Minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."
12 Niin tämä heti nousi ja otettuaan vuoteensa meni ulos kaikkien nähden, niin että kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Emme ole koskaan nähneet tällaista."

LEEVIN KUTSUMINEN

13 Jälleen Hän lähti pois pitkin järven rantaa. Ja kaikki kansa tuli Hänen luokseen ja Hän opetti heitä.
14 Eteenpäin kulkiessaan Hän näki Leevin, Alfeuksen pojan, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin tämä nousi ja seurasi Häntä."
15 Ja tapahtui, että kun Hän aterioi hänen kotonaan, niin myös monta veronkantajaa ja syntistä aterioi Jeesuksen ja Hänen opetuslastensa kanssa. Sillä heitä oli paljon, ja he seurasivat Häntä.
16 Nähdessään Hänen syövän * veronkantajain ja syntisten kanssa kirjanoppineet ja fariseukset* sanoivat Hänen opetuslapsilleen: "Miksi Hän syö (ja juo) veronkantajain ja syntisten kanssa?"
17 Sen kuultuaan Jeesus sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa vaan sairaat. En ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä (mielenmuutokseen)."

KYSYMYS PAASTOSTA

18 Johanneksen *ja fariseusten opetuslapset* paastosivat. Niin tultiin ja sanottiin Hänelle: "Miksi Johanneksen [opetuslapset] ja fariseusten opetuslapset paastoavat, mutta sinun opetuslapsesi eivät paastoa?"
19 Jeesus sanoi heille: "Eivät kai häävieraat voi paastota silloin, kun ylkä on heidän kanssaan? Niin kauan kuin ylkä on heidän kanssaan he eivät voi paastota.
20 Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin *niinä päivinä* he paastoavat.
21 Ei kukaan ompele vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaatteeseen. Muuten sen uusi täytetilkku repii *vanhaa vaatetta*, ja reikä tulee pahemmaksi.
22 Eikä kukaan laske uutta viiniä vanhoihin nahkaleileihin. Muuten (uusi) viini pakahuttaa leilit ja viini *vuotaa pois* ja leilit turmeltuvat. Vaan uusi viini on laskettava uusiin leileihin."

SAPATIN PITÄMISESTÄ

23 Tapahtui, että Hän sapattina kulki viljavainioitten halki, ja Hänen opetuslapsensa alkoivat tehdä tietä katkoen tähkäpäitä.
24 Niin fariseukset sanoivat Hänelle: "Katso, miksi he tekevät sapattina

sitä, mikä ei ole luvallista?"
25 Hän sanoi heille: "Oletteko koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän oli puutteessa ja nälissään, hän ja hänen seuralaisensa,
26 hän kun meni Jumalan huoneeseen ylipappi Abjatarin* aikana ja söi näkyleivät, joita muitten ei ole lupa syödä kuin pappien, ja antoi myös niille, jotka olivat hänen kanssaan?"
27 Ja Hän sanoi heille: "Sapatti on asetettu ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten."
28 Niin Ihmisen Poika on siis sapatinkin herra."

3 Luku KUIVETTUNUT KÄSI PARANEE

1 Hän meni taas synagoogaan, ja siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut.
2 He pitivät Häntä silmällä, parantaisiko Hän hänet sapattina, jotta voisivat syyttää Häntä.
3 Niin Hän sanoi miehelle jonka käsi oli kuivettunut: "Nouse keskelle."
4 Heille Hän sanoi: "Onko lupa sapattina tehdä hyvää vai tehdä pahaa, pelastaa henki vai tappaa?" Mutta he olivat vaiti.
5 Katsellen ympärilleen heihin vihassa, murheissaan heidän sydämensä paatumuksesta, Hän sanoi miehelle: "Ojenna kätesi." Hän ojensi, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi (niin kuin toinen).
6 Ulos tultuaan fariseukset heti neuvottelivat herodilaisten kanssa Häntä vastaan, miten Hänet surmaisivat.

MUITAKIN SAIRAITA PARANEE

7 Niin Jeesus vetäytyi opetuslapsineen järven rannalle ja Häntä seurasi paljon kansaa Galileasta ja Juudeasta
8 ja Jerusalemista ja Idumeasta ja Jordanin tuolta puolen. Myös Tyyron ja Siidonin ympäristöläisiä* tuli Hänen luokseen suuri joukko kuultuaan, kuinka suuria Hän teki.
9 Silloin Hän sanoi opetuslapsilleen, että Hänelle olisi varattava vene väentungoksen vuoksi, jotteivät he ahdistaisi Häntä.
10 Hän paransi näet monia niin, että kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat Hänen luokseen koskettaakseen Häntä.
11 Ja kun saastaiset henget näkivät Hänet, ne heittäytyivät maahan Hänen eteensä ja huusivat sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika."
12 Mutta Hän kielsi ankarasti niitä tekemästä Häntä tunnetuksi.

JEESUS VALITSEE KAKSITOISTA OPETUSLASTA

13 Sitten Hän nousi vuorelle ja kutsui luokseen, ketkä itse tahtoi, ja he menivät Hänen luokseen.
14 Niin Hän asetti kaksitoista, jotta he olisivat Hänen kanssaan ja Hän lähettäisi heidät saarnaamaan,
15 ja heillä oli oleva valta* (parantaa tauteja ja) ajaa ulos riivaajia.
16 [Nämä kaksitoista Hän asetti:] Pietarin — tämän lisänimen Hän antoi Simonille —
17 ja Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, Jaakobin veljen, ja heille Hän antoi lisänimen Boanerges, se on ukkosenjylinän pojat,
18 ja Andreaan ja Hippoksen ja Bartolomeuksen ja Matteuksen ja Tuomaan ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Taddeuksen ja Simon Kiivailijan
19 ja Juudan Iskariotin, joka myös Hänet kavalsi.

BEELSEBULIN AVULLAKO?

20 Niin he menivät erääseen taloon. Ja jälleen kokoontui kansaa niin, etteivät he voineet syödäkään.
21 Kuultuaan tämän Hänen omaisensa menivät ottamaan Häntä huostaansa, sillä he sanoivat: "Hän on järjiltään."
22 Ja kirjanoppineet, jotka olivat tulleet alas Jerusalemista, sanoivat: "Hänessä on beelsebul" ja: "Riivaajain päämiehen avulla Hän ajaa ulos riivaajia."
23 Kutsuttuaan heidät luokseen Hän puhui heille vertauksilla: "Kuinka saatana voi ajaa ulos saatanan?
24 Ja jos valtakunta riitautuu itsensä kanssa, se valtakunta ei voi pysyä pystyssä.
25 Ja jos talo riitautuu itsensä kanssa, se talo ei voi pysyä pystyssä.
26 Ja jos saatana nousee itseään vastaan ja riitautuu itsensä kanssa, ei hän voi pysyä pystyssä, vaan hänen loppunsa on tullut.
27 *Kukaan ei' voi tunkeutua vahvan taloon ja ryöstää hänen tavaraansa, ellei ensin sido sitä vahvaa, ja sitten hän ryöstää hänen talonsa.
28 Totisesti sanon teille, että kaikki synnit annetaan ihmisten lapsille anteeksi, rienaamisetkin, kuinka paljon rienannevatkin.
29 Mutta joka rienaa Pyhää Henkeä, se ei ikinä saa anteeksi, vaan on vikapää iäiseen tuomioon*."
30 Sillä he sanoivat: "Hänessä on saastainen henki."

SYVÄLLISEMPI SUKULAISUUS

31 Niin Hänen *veljensä ja äitinsä* tulivat ja ulkona seisten lähettivät
Hänen luokseen Häntä kutsumaan.
32 Hänen ympärillään istui kansanjoukko, ja he sanoivat Hänelle: "Katso,
äitisi ja veljesi ulkona etsivät sinua."
33 Hän vastasi heille sanoen: "Kuka on äitini tai* ketkä veljeni?"
34 Ja katsellen ympäri niihin, jotka istuivat Hänen ympärillään, Hän sanoi:
"Katso, äitini ja veljeni.
35 Sillä joka tekee Jumalan tahdon, hän on veljeni ja sisareni ja äitini."

4 Luku VERTAUS KYLVÄJÄSTÄ

1 Jälleen Hän alkoi opettaa järven luona. Ja Hänen luokseen kokoontui
suuri kansanjoukko, niin että Hän astui veneeseen ja istui siinä järvellä.
Mutta kaikki kansa oli maalla järven rannalla.
2 Niin Hän opetti heitä paljon vertauksin ja sanoi heille opettaessaan:
3 ”Kuulkaa! Katso, kylväjä lähti kylvämään.
4 Tapahtui hänen kylväessään, että osa putosi tien viereen, ja (taivaan)
linnut tulivat ja söivät sen.
5 Osa putosi kallioperälle, jossa sillä ei ollut paljoa maata, ja heti se nousi
oraalle, koska sillä ei ollut syvää maata.
6 Mutta auringon noustua se paahtui ja kun sillä ei ollut juurta, se
kuivettui.
7 Osa putosi orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat
sen, eikä tehnyt hedelmää.
8 Mutta osa putosi hyvään maahan, ja se nousi oraalle ja kasvoi ja teki
hedelmää ja kantoi mikä kolmekymmentä, mikä kuusikymmentä ja mikä
sata jyvää."
9 Ja Hän sanoi (heille): "Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon!"

VERTAUSTEN TARKOITUS

10 Mutta kun Hän oli yksin, kysyivät ne kaksitoista ja ne, jotka olivat
Hänen ympärillään Häneltä *tätä vertausta*.
11 Niin Hän sanoi heille: "Teidän on annettu ymmärtää* Jumalan
valtakunnan salaisuus, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee
vertauksissa,
12 jotta he näkemällä näkisivät, eivätkä käsittäisi ja kuulemalla kuulisivat

eivätkä ymmärtäisi, jotteivät kääntyisi ja saisi (syntejä) anteeksi.”

KYLVÄJÄVERTAUKSEN SELITYS

13 Ja Hän sanoi heille: "Ette käsitä tätä vertausta. Kuinka sitten voitte ymmärtää kaikki vertaukset?
14 Kylväjä kylvää sanan.
15 Nämä vastaavat* niitä, jotka ovat tien vieressä, jonne sana kylvetään, ja kun he kuulevat, saatana tulee heti ja ottaa pois heidän sydämiinsä kylvetyn sanan.
16 Nämä taas vastaavat* niin ikään niitä, jotka on kylvetty kallioperälle. Sanan kuullessaan he heti ottavat sen ilolla vastaan,
17 mutta heissä ei ole juurta itsessään, vaan he ovat hetkellisiä. Kun sitten syntyy ahdistus tai vaino sanan vuoksi, niin he heti lankeavat pois.
18 Ja nämä* vastaavat niitä, jotka on kylvetty orjantappuroihin. He ovat niitä, jotka kuuntelevat sanaa.
19 Mutta tämän maailmanajan huolet rikkauden viettelys ja muita asioita koskevat himot pääsee valtaan ja tukahuttavat sanan, ja se jää hedelmättömäksi.
20 Nämä taas vastaavat* niitä, jotka on kylvetty hyvään maahan, kuuntelevat sanaa ja ottavat sen vastaan ja kantavat hedelmää, mikä kolmekymmentä, mikä kuusikymmentä, mikä sata jyvää."

VERTAUS KÄTKETYSTÄ LAMPUSTA

21 Ja Hän sanoi heille: "Ei kai *lamppua tuoda* pantavaksi vakan alle tai vuoteen alle? Eikö lampunjalkaan pantavaksi?
22 Sillä mikään ei ole salassa paitsi tullakseen ilmi, eikä mikään ole kätkettynä paitsi tullakseen julki.
23 Jos kenellä on korvat kuulla, hän kuulkoon!"

SAAMISEN EDELLYTYS

24 Myös Hän sanoi heille: "Ottakaa vaari siitä, mitä kuulette. Millä mitalla te mittaatte, mitataan teille, vieläpä lisätään teille, (jotka kuulette).
25 Jolla näet on, sille annetaan, ja jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on."

VERTAUS SIEMENEN KASVAMISESTA

26 Vielä hän sanoi: "Niin on Jumalan valtakunta kuin jos mies kylvää siemenen maahan,
27 ja hän nukkuu ja nousee yötä päivää, ja siemen kasvaa ja tekee vartta, eikä hän tiedä miten.
28 Sillä itsestään maa antaa sadon, ensin korren, sitten tähkän, sitten täyden jyvän tähkään.
29 Mutta kun sato on kypsynyt, hän lähettää heti sirpin, sillä elon aika on tullut."

VERTAUS SINAPINSIEMENESTÄ

30 Jälleen Hän sanoi: "Mihin vertaisimme Jumalan valtakuntaa eli millä vertauksella esittäisimme* sen?
31 Se on niin kuin sinapinsiemen, joka maahan kylvettynä on vähäisin kaikista siemenistä maan päällä.
32 Mutta kun se on kylvetty, se nousee ja tulee kaikkia vihanneskasveja suuremmaksi ja tekee suuria oksia, niin että taivaan linnut voivat tehdä sen varjoon pesänsä."

VERTAUSTEN KÄYTTÖ

33 Monin tällaisin vertauksin Hän puhui heille sanaa, sen mukaan kuin he kykenivät kuuntelemaan.
34 Ja ilman vertausta Hän ei puhunut heille. Mutta yksityisesti Hän selitti kaiken opetuslapsilleen.

JEESUS ASETTAA MYRSKYN

35 Sinä päivänä Hän illan tultua sanoi heille: "Lähtekäämme yli toiselle rannalle."
36 Laskettuaan kansan luotaan he ottavat Hänet mukaansa niin kuin Hän veneessä oli. Ja muitakin veneitä oli Hänen seurassaan.
37 Niin nousi ankara myrskytuuli, ja aallot vyöryivät veneeseen, niin että se* jo täyttyi.
38 Mutta Hän itse oli veneen perässä nukkuen päänalusta vasten. Niin he herättivät Hänet ja sanoivat Hänelle: "Opettaja, etkö välitä siitä, että me hukumme?"
39 Herättyään Hän nuhteli tuulta ja sanoi järvelle: "Vaikene, ole hiljaa."

Niin tuuli asettui ja tuli aivan tyyni.
40 Ja Hän sanoi heille: "Miksi olette niin pelokkaita? Kuinka teillä ei ole uskoa?"
41 Mutta he pelkäsivät hyvin suuresti ja sanoivat toisilleen: "Kuka tämä onkaan, koska sekä tuuli että meri Häntä tottelevat?"

5 Luku RIIVATTU JA SIKALAUMA

1 He tulivat järven toiselle puolelle gadaralaisten* alueelle.
2 Heti Hänen noustuaan veneestä, Häntä vastaan tuli hautaluolista mies, jossa oli saastainen henki.
3 Hän asusti hautaluolissa, eikä kukaan voinut [enää] sitoa häntä kahleillakaan.
4 Sillä hänet oli monesti sidottu jalkanuorin ja kahlein, mutta hän oli särkenyt kahleet ja katkonut jalkanuorat, eikä kukaan kyennyt häntä taltuttamaan.
5 Ja hän oli aina yöt päivät * vuorilla ja hautaluolissa* huutaen ja runnellen itseään kivillä.
6 Nähtyään Jeesuksen kaukaa hän juoksi ja kumartui maahan Hänen eteensä
7 ja huutaen kovalla äänellä sanoi: "Miksi minuun puutut,* Jeesus, Jumalan Korkeimman Poika? Vannotan sinua Jumalan kautta, älä vaivaa minua."
8 Sillä Hän sanoi sille: "Sinä saastainen henki, lähde ulos miehestä."
9 Ja Hän kysyi siltä: "Mikä on nimesi?" Niin se *vastasi sanoen Hänelle*: "leegio on nimeni, sillä meitä on monta."
10 Ja se pyysi hartaasti, ettei Hän lähettäisi niitä pois alueelta.
11 Niin siellä oli lähellä vuorta suuri sikalauma laitumella.
12 Ja *kaikki riivaajahenget* pyysivät Häntä sanoen: ” Lähetä meidät sikoihin mennäksemme niihin."
13 Jeesus* antoi (heti) niille luvan. Ulos lähdettyään saastaiset henget menivät sikoihin, ja lauma syöksyi jyrkänteeltä alas järveen — (niitä oli) noin kaksi tuhatta — ja ne hukkuivat järveen.
14 Mutta sikojen* paimentajat pakenivat ja kertoivat tapahtumasta kaupungissa ja maataloissa. Niin tultiin katsomaan, mitä oli tapahtunut.
15 Ja he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät riivatun, jossa leegio oli ollut, istumassa (ja) puettuna ja täydessä ymmärryksessä, ja he pelästyivät.
16 Näille kertoivat näkijät, mitä oli tapahtunut riivatulle ja sikojen kohtalon.
17 Niin he alkoivat pyytää Häntä poistumaan heidän alueeltaan.
18 Hänen astuessaan veneeseen se riivattuna ollut pyysi Häneltä saada

olla Hänen kanssaan.
19 Mutta Jeesus* ei suostunut häneen, vaan sanoi hänelle: "Mene kotiisi omiesi luo ja kerro heille, kuinka suuria Herra on sinulle tehnyt, kun on armahtanut sinua."
20 Niin hän meni ja alkoi julistaa Dekapoliissa, kuinka suuria Jeesus oli hänelle tehnyt. Ja kaikki ihmettelivät.

JAIRUKSEN TYTÄR JA VERENJUOKSUA SAIRASTAVA NAINEN

21 Kun Jeesus oli veneellä kulkenut jälleen toiselle puolelle, Hänen luokseen kokoontui suuri kansanjoukko, ja Hän oli järven rannalla.
22 Ja (katso,) muuan synagoogan esimies nimeltä Jairus tuli ja heittäytyi Hänet nähdessään Hänen jalkojensa juureen
23 ja pyysi Häntä hartaasti sanoen: "Pieni tyttäreni on kuolemaisillaan. Tule ja pane kätesi* hänen päälleen, jotta hän tulisi terveeksi ja jäisi eloon."
24 Niin Hän meni Hänen kanssaan, ja suuri kansanjoukko seurasi Häntä, ja he tunkeilivat Hänen ympärillään.
25 Oli (muuan) nainen, jolla oli ollut verenjuoksu kaksitoista vuotta.
26 Hän oli paljon kärsinyt monen lääkärin käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa hyötymättä mitään, vaan pikemminkin tullen huonommaksi.
27 Kuultuaan Jeesuksesta hän tuli kansanjoukossa takaapäin ja kosketti Hänen vaippaansa.
28 Sillä hän sanoi: "Jos vain kosketan Hänen vaatteitaan, tulen terveeksi."
29 Ja heti hänen verensä lähde kuivui ja hän tunsi ruumiissaan, että oli parantunut vaivasta.
30 Kun Jeesus heti itsessään tunsi, että Hänestä oli lähtenyt voimaa, Hän kääntyi kansanjoukossa ja sanoi: "Kuka kosketti vaatteitani?"
31 Hänen opetuslapsensa sanoivat Hänelle: "Sinä näet kansan joukon tunkeilevan ympärilläsi ja kysyt: Kuka kosketti minua?"
32 Mutta Hän katseli ympäri nähdäkseen hänet, joka oli tämän tehnyt.
33 Niin nainen pelkäsi ja vapisi, koska tiesi, mitä hänelle oli tapahtunut, ja tuli ja heittäytyi Hänen eteensä ja sanoi Hänelle koko totuuden.
34 Mutta Jeesus* sanoi hänelle: "Tyttäreni, uskosi on sinut pelastanut. Mene rauhaan ja ole terve vaivastasi."
35 Hänen vielä puhuessaan tultiin synagoogan esimiehen kotoa sanomaan: "Tyttäresi on kuollut. Miksi enää vaivaat opettajaa?"
36 Mutta *kuultuaan kerrotun sanoman,* Jeesus sanoi (heti) synagoogan esimiehelle: "Älä pelkää, usko ainoastaan!"

37 Ja Hän ei sallinut kenenkään muun tulla mukanaan paitsi Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin veljen.
38 Niin *Hän tuli synagoogan esimiehen taloon ja* havaitsi hälinän ja ääneensä itkeviä ja vaikeroivia.
39 Päästyään sisään Hän sanoi heille: "Mitä hälisette ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan nukkuu."
40 Niin he nauroivat Hänelle. Mutta ajettuaan kaikki ulos Hän otti mukaansa lapsen isän ja äidin sekä seuralaisensa ja kävi sisälle sinne, missä lapsi makasi.
41 Hän tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: "Talita kuumi*!" Se on käännettynä: ”Tyttö, sanon sinulle: herää!'"
42 Heti tyttö nousi ja käveli. Hän oli näet kaksitoistavuotias. Ja he hämmästyivät hyvin suuresti.
43 Mutta Hän kielsi heitä ankarasti *kenellekään tätä kertomasta* ja käski antaa hänelle syötävää.

6 Luku NASARETILAISET HALVEKSIVAT JEESUSTA

1 Hän lähti sieltä ja meni kotikaupunkiinsa, ja Hänen opetuslapsensa seurasivat Häntä.
2 Sapatin tultua Hän alkoi opettaa synagoogassa. Ja monet hämmästyivät kuunnellessaan ja sanoivat: "Mistä tällä on tämä? Ja mikä on se viisaus, joka on Hänelle annettu, *että niin suuria voimatekojakin tapahtuu* Hänen kättensä välityksellä?
3 Eikö tämä ole se rakentaja, Marian poika ja Jaakobin ja Jooseen ja Juudaan ja Simonin veli? Ja eivätkö Hänen sisarensa ole täällä keskellämme?" Ja he loukkaantuivat Häneen.
4 Niin Jeesus sanoi heille: "Profeetta ei ole halveksittu paitsi kotikaupungissaan ja sukulaistensa kesken ja kotonaan."
5 Eikä Hän voinut tehdä siellä yhtään voimatekoa, paitsi että paransi muutamia sairaita panemalla kätensä* heidän päälleen.
6 Ja Hän ihmetteli heidän epäuskoaan. Niin Hän vaelsi ympärillä olevissa kylissä opettaen.

APOSTOLIEN LÄHETTÄMINEN

7 Hän kutsui luokseen ne kaksitoista ja alkoi lähettää heitä kaksittain. Ja Hän antoi heille vallan saastaisia henkiä vastaan.
8 Hän kielsi heitä ottamasta matkaan mitään paitsi pelkästään sauvan — *ei laukkua, ei leipää*, ei rahaa vyöhön,

9 kuitenkin paula-anturat jalkaan sidottuina — *eivätkä he saaneet pukea kahta ihokasta ylleen*.
10 Ja Hän sanoi heille: "Missä tulette taloon, majailkaa siinä, kunnes lähdette sieltä."
11 *Ketkä tahansa eivät* ota teitä vastaan eivätkä kuuntele teitä, sieltä lähtekää pois ja pudistakaa tomu jalkojenne alta todistukseksi heille. (Totisesti sanon teille: Sodoman ja Gomorran on tuomiopäivänä helpompi kuin sen kaupungin.)"
12 Niin he lähtivät ja saarnasivat, että oli tehtävä mielenmuutos.
13 Ja he ajoivat ulos monta riivaajaa ja voitelivat monta sairasta öljyllä ja paransivat heidät.

JOHANNES KASTAJAN KUOLEMA

14 Kuningas Herodes kuuli Hänestä — sillä Hänen nimensä oli tullut tunnetuksi — ja *Herodes sanoi*: "Johannes Kastaja on noussut kuolleista, ja sen vuoksi nämä voimat vaikuttavat Hänessä."
15 [Mutta] toiset sanoivat: "Hän on Elia." Toiset taas sanoivat: "Hän on profeetta (tai) niin kuin joku* profeetoista."
16 Mutta tämän kuultuaan Herodes sanoi: "(Hän on) Johannes, jonka mestautin. (Hän) on noussut kuolleista."
17 Sillä Herodes oli itse lähettänyt ottamaan kiinni Johanneksen ja oli kahlehtinut hänet vankilaan veljensä Filippuksen vaimon Herodiaan vuoksi, sillä Herodes* oli nainut hänet.
18 Johannes oli näet sanonut Herodekselle: "Sinun ei ole lupa pitää veljesi vaimoa."
19 Niin Herodias nousi* häntä vastaan ja tahtoi tappaa hänet, mutta ei voinut.
20 Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, koska tiesi hänet vanhurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja suojeli häntä ja kuunnellessaan häntä, hän *teki moninaisia*. Ja hän kuunteli häntä mielellään.
21 Niin tuli sopiva päivä, kun Herodes syntymäpäivänään järjesti pidot ylimyksilleen ja sotapäälliköille ja Galilean ensimmäisille miehille.
22 Niin Herodiaan tytär tuli sisälle ja tanssi, ja [se]* miellytti Herodesta ja hänen pöytäkumppanejaan. Silloin kuningas sanoi tytölle: "Ano minulta mitä tahansa haluat, niin minä annan sinulle."
23 Ja hän vannoi hänelle: "Mitä tahansa minulta anot, sen annan sinulle, aina puoleen valtakuntaani asti."
24 Niin tyttö* meni ulos ja sanoi äidilleen: "Mitä minä anoisin?" Tämä vastasi: "Johannes Kastajan päätä."

25 Niin hän meni heti kiireesti sisälle kuninkaan luo ja pyysi sanoen: "Haluan, että nyt heti annat minulle lautasella Johannes Kastajan pään."
26 Silloin kuningas tuli hyvin murheelliseksi. Valansa* ja pöytäkumppaniensa vuoksi hän ei tahtonut torjua häntä.
27 Ja kuningas lähetti heti henkivartijan ja käski tuoda * Johanneksen pään*.
28 Niin vartija meni ja löi häneltä pään poikki vankilassa ja toi hänen päänsä lautasella ja antoi sen tytölle, ja tyttö antoi sen äidilleen.
29 Tämän kuultuaan hänen opetuslapsensa tulivat ja ottivat hänen ruumiinsa* ja panivat sen hautaan.

APOSTOLIEN PALUU

30 Ja apostolit kokoontuivat Jeesuksen luo ja kertoivat Hänelle kaiken, (sekä) mitä olivat tehneet että* mitä olivat opettaneet.
31 Niin Hän sanoi heille: "Tulkaa te yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levätkää vähän." Sillä tulijoita ja menijöitä oli paljon, eikä heillä ollut aikaa syödäkään.
32 Ja he menivät veneellä autioon paikkaan yksinäisyyteen.
33 Mutta *kansa näki heidän lähtevän ja monet tunsivat Hänet,* ja riensivät sinne jalkaisin kokoon kaikista kaupungeista ja saapuivat ennen heitä (ja kerääntyivät Hänen luokseen).
34 Poistuessaan veneestä Jeesus* näki suuren kansanjoukon ja Hänen kävi heitä sääli, koska he olivat niin kuin lampaat ilman paimenta. Ja Hän alkoi opettaa heille moninaisia.

VIIDEN TUHANNEN RUOKKIMINEN

35 Kun päivä oli jo pitkälle kulunut, Hänen opetuslapsensa tulivat Hänen luokseen ja sanoivat: "Tämä on autio paikka, ja aika on jo myöhäinen."
36 Päästä heidät menemään, jotta he lähtisivät ympärillä oleviin maataloihin ja kyliin ostamaan itselleen (leipiä, sillä heillä ei ole mitään) syötävää."
37 Mutta Hän vastasi ja sanoi heille: "Antakaa te heille syödä." Niin he sanoivat Hänelle: "Lähdemmekö ostamaan leipiä kahdellasadalla denarilla antaaksemme heille syödä?"
38 Mutta Hän sanoi heille: "Montako leipää teillä on? Menkää katsomaan." Saatuaan tietää he sanoivat: "Viisi, ja kaksi kalaa."
39 Ja Hän käski heidän *asettaa kaikki* aterioimaan ruokakunnittain vihantaan ruohikkoon.

40 Niin he laskeutuivat aterioimaan ryhmä ryhmän viereen, toisiin sata, toisiin viisikymmentä.
41 Otettuaan ne viisi leipää ja kaksi kalaa Hän katsoi ylös taivaaseen, siunasi ja mursi leivät ja antoi opetuslapsilleen, jotta he panisivat ne *kansan eteen*, ja ne kaksi kalaa Hän jakoi kaikille.
42 Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi.
43 Sitten he keräsivät palaset, kaksitoista täyttä vakallista, ja tähteet kaloista.
44 Ja niitä jotka olivat syöneet leipiä oli (noin) viisi tuhatta miestä.

JEESUS KÄVELEE VETTEN PÄÄLLÄ

45 Kohta Hän vaati opetuslapsiaan astumaan veneeseen ja menemään edellä toiselle puolelle Beetsaidaan, sillä aikaa kun Hän lähettäisi kansan luotaan.
46 Hyvästeltyään heidät Hän meni vuorelle rukoilemaan.
47 Illan tultua vene oli keskellä järveä ja Hän yksin maalla.
48 Silloin* Hän näki heidän soutaessaan olevan ahtaalla, sillä tuuli oli heille vastainen. (Ja) Hän tuli noin neljännellä yövartiolla heitä kohti kävellen järven päällä ja aikoi kulkea heidän ohitseen.
49 Mutta nähdessään Hänen kävelevän järven päällä, he luulivat Hänen olevan aave ja huusivat.
50 Sillä kaikki näkivät Hänet ja pelästyivät. Mutta heti Hän puhutteli heitä ja sanoi heille: "Olkaa turvallisella mielellä. *Minä olen*. Älkää pelätkö."
51 Ja Hän nousi veneeseen heidän luokseen, ja tuuli asettui. Niin he hämmästyivät kovin suuresti sisimmässään (ja ihmettelivät).
52 Sillä he eivät olleet leipien ihmeestä saaneet ymmärrystä, koska* heidän sydämensä oli paatunut.

GENNESARETIN SAIRAITA PARANEE

53 Kuljettuaan yli he tulivat Gennesaretin maahan ja laskivat maihin.
54 Heidän noustessaan veneestä ihmiset tunsivat Hänet heti.
55 Ja he kiersivät juosten koko sen ympäristön ja alkoivat vuoteilla kantaa sairaita sinne, missä kuulivat Hänen olevan.
56 Ja missä tahansa Hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin, he asettivat sairaat aukeille paikoille ja pyysivät Häneltä, että nämä saisivat koskettaa edes Hänen vaippansa tupsua. Ja ketkä vain Häntä koskettivat, ne paranivat.

7 Luku VANHINTEN PERINNÄISSÄÄNNÖISTÄ

1 Hänen luokseen kokoontui fariseuksia ja joitakin kirjanoppineita, jotka olivat tulleet Jerusalemista.
2 Nähdessään *muutamien Hänen opetuslastensa syövän* leipää epäpyhin, se on pesemättömin käsin (,he soimasivat).
3 Eivät näet fariseukset eivätkä ketkään juutalaiset syö, elleivät huolellisesti pese käsiään, seuraten vanhinten perinnäissääntöä.
4 Ja torilta tultuaan he eivät syö, elleivät peseydy. On paljon muutakin, mitä he ovat ottaneet seuratakseen, kuten maljain ja kannujen ja vaskiastiain (ja vuoteitten) pesemisiä.
5 Niin fariseukset ja kirjanoppineet kysyivät Häneltä: "Mikseivät sinun opetuslapsesi vaella vanhinten perinnäissäännön mukaan, vaan syövät leipää pesemättömin* käsin?"
6 Mutta Hän (vastasi ja) sanoi heille: "Oikein Jesaja on ennustanut teistä tekopyhistä, niin kuin on kirjoitettu: Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on kaukana minusta.
7 Mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeina ihmisten käskyjä.
8 (Sillä) te hylkäätte Jumalan käskyn ja seuraatte ihmisten perinnäissääntöä. (Kannujen ja maljain pesemisiä, ja muuta sellaista te paljon harjoitatte.)"
9 Ja Hän sanoi heille: "Hyvin te kumoatte Jumalan käskyn seurataksenne omaa perinnäissääntöänne.
10 Sillä Mooses on sanonut: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi' ja: Joka herjaa isäänsä tai äitiään, se kuolemalla kuolkoon.
11 Mutta te sanotte: ihminen sanoo isälleen tai äidilleen: "Se on korban" — toisin sanoen uhrilahja — minkä olisit minulta saava
12 — ja niin te ette salli hänen enää tehdä mitään isälleen tai äidilleen.
13 Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissäännöllänne, jonka olette säätäneet. Ja paljon muuta saman kaltaista te teette."

IHMISEN SAASTUMISESTA

14 Kutsuttuaan *luokseen kaiken* kansan Hän sanoi heille: "Kuulkaa minua kaikki ja ymmärtäkää:
15 ei mikään, mikä ihmisen ulkopuolelta menee hänen sisäänsä, voi häntä saastuttaa, vaan mikä lähtee hänestä* ulos, se saastuttaa ihmisen.
16 Jos kenellä on korvat kuulla, hän kuulkoon!"
17 Hänen mentyään kansan luota sisälle taloon, Hänen opetuslapsensa kysyivät Häneltä sitä vertausta.

18 Niin Hän sanoi heille: "Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö
käsitä, ettei mikään ihmiseen ulkoa tuleva voi häntä saastuttaa.
19 Sillä se ei mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan ja poistuu
käymälään, ja kaikki ruoka puhdistuu."
20 Ja Hän sanoi: "Mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen.
21 Sillä sisästä, ihmisten sydämestä lähtevät pahat ajatukset,
aviorikokset, haureudet, murhat,
22 varkaudet*, ahneus, pahuus, petollisuus, hillittömyys, pahan suonti,
rienaus, ylpeys, mielettömyys.
23 Kaikki tämä paha lähtee sisästä ulos ja saastuttaa ihmisen.”

SYYROFOINIKIALAISEN NAISEN USKO

24 Ja Hän nousi ja lähti sieltä Tyyron ja Siidonin rajamaille*. Hän meni
[erääseen] taloon eikä tahtonut kenenkään tietävän siitä, mutta Hän ei
saanut olla salassa.
25 Sillä* kun eräs vaimo, jonka pienessä tyttäressä oli saastainen henki,
kuuli Hänestä, hän tuli ja heittäytyi Hänen jalkainsa juureen.
26 Ja se vaimo oli kreikatar, syntyään syyrofoinikialainen. Ja hän pyysi
Häntä ajamaan ulos riivaajan hänen tyttärestään.
27 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Salli ensin lasten tulla ravituiksi, sillä ei
ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."
28 Mutta hän vastasi ja sanoi Hänelle: "Niin, Herra, mutta syöväthän
penikatkin pöydän alla pienokaisten muruja."
29 Silloin Jeesus* sanoi hänelle: "Tämän sanan vuoksi mene. Riivaaja on
lähtenyt tyttärestäsi "
30 Ja mentyään kotiinsa hän havaitsi tyttären* makaavan vuoteella ja
riivaajan lähteneen ulos.

KUUROMYKÄN PARANEMINEN

31 Sitten Jeesus* lähti jälleen Tyyron ja Siidonin alueelta ja tuli Dekapoliin
alueen keskitse Galilean järven luo.
32 Ja Hänen luokseen tuotiin kuuro mies, vaivoin puhuva, ja he pyysivät
Häntä panemaan kätensä* hänen päälleen.
33 Otettuaan hänet erilleen kansasta Hän pani sormensa hänen korviinsa
ja sylkäistyään kosketti hänen kieltään.
34 Ja katsoen ylös taivaaseen Hän huokaisi ja sanoi hänelle: "Effata", se
on 'aukene'.
35 (Heti) hänen korvansa aukenivat ja hänen kielensä side irtosi, ja hän

puhui selvästi.
36 Jeesus* kielsi heitä kertomasta kenellekään. Mutta mitä enemmän
Hän heitä kielsi, sitä enemmän he julistivat.
37 Ja he olivat erittäin hämmästyneitä ja sanoivat: "Hyvin Hän on kaikki
tehnyt: Hän saa sekä kuurot kuulemaan, että mykät puhumaan."

8 Luku NELJÄN TUHANNEN RUOKKIMINEN

1 Niinä päivinä, kun (hyvin) paljon kansaa [taas] oli koolla eikä heillä ollut
mitään syötävää, Jeesus* kutsui opetuslapsensa luokseen ja sanoi heille:
2 ”Minun käy sääli kansaa, sillä he ovat viipyneet jo kolme päivää luonani,
eikä heillä ole mitä söisivät.
3 Jos lasken heidät syömättöminä kotiinsa, he nääntyvät matkalla, sillä
muutamat heistä ovat tulleet kaukaa."
4 Hänen opetuslapsensa vastasivat Hänelle: "Mistä kukaan voi täällä
autiomaassa ruokkia näitä leivillä?"
5 Hän kysyi heiltä: "Montako leipää teillä on?" He sanoivat: "Seitsemän."
6 Niin Hän käski kansan asettua maahan. Otettuaan ne seitsemän leipää
Hän kiitti, mursi ja antoi opetuslapsilleen, jotta he panisivat ne esille, ja he
panivat kansan eteen.
7 Heillä oli myös joitakin pieniä kaloja, ja siunattuaan Hän käski panna
nekin esille.
8 Ja he söivät ja tulivat kylläisiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset,
seitsemän vasullista.
9 Mutta syöjiä* oli noin neljä tuhatta. Ja Hän laski heidät luotansa.
10 Astuttuaan kohta veneeseen opetuslapsineen Hän meni Dalmanutan*
alueelle.

MERKKIÄ VAADITAAN

11 Niin fariseukset tulivat ja alkoivat väitellä Hänen kanssaan vaatien
Häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten Häntä.
12 Huoaten hengessään Hän sanoi: "Miksi tämä sukupolvi vaatii
merkkiä? Totisesti sanon teille: tälle sukupolvelle ei anneta merkkiä."
13 Ja Hän jätti heidät, astui taas veneeseen ja meni toiselle puolelle.

VAROITUS HAPATUSTA VASTAAN

14 Mutta he olivat unohtaneet ottaa leipiä mukaansa, eikä heillä ollut
veneessä mukanaan kuin yksi leipä.

15 Ja Hän käski heitä sanoen: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten hapatusta ja Herodeksen hapatusta."
16 Niin he puhuivat keskenään *sanoen: "Meillä kun ei* ole leipiä."
17 Huomattuaan tämän Jeesus sanoi heille: "Miksi puhutte, ettei teillä ole leipiä? Ettekö vielä käsitä ettekä ymmärrä? Onko sydämenne (vielä) paatunut?
18 Teillä on silmät, ettekö näe? Ja teillä on korvat, ettekö kuule? Ja ettekö muista?
19 Kun mursin viisi leipää viidelle tuhannelle, kuinka monta vakan täyttä palasia keräsitte?" He sanoivat Hänelle: "Kaksitoista."
20 ”Ja kun seitsemän [leipää] neljälle tuhannelle, kuinka monta vasun täyttä palasia keräsitte?” He sanoivat: "Seitsemän."

BEETSAIDAN SOKEA PARANEE

21 Niin Hän sanoi heille: "Kuinka ette käsitä?"*"
22 Sitten *Hän tuli* Beetsaidaan. Ja Hänen luokseen tuotiin sokea, ja he pyysivät Häntä koskettamaan häneen.
23 Tarttuen sokeaa käteen, Hän talutti hänet kylän ulkopuolelle, sylkäisi hänen silmiinsä, pani kätensä* hänen päälleen ja kysyi häneltä: ”Näkikö hän mitään.”
24 Katsoen ylös tämä sanoi: "Näen käveleviä ihmisiä, koska näen niin kuin puita."
25 Sitten Hän jälleen pani kätensä* hänen silmilleen ja kehoitti häntä katsomaan ylös. Ja hän oli parantunut ja näki kaikki selvästi.
26 Niin Jeesus* lähetti hänet hänen kotiinsa sanoen: "Älä mene edes kylään (äläkä kerro kenellekään kyläläiselle)."

PIETARIN TUNNUSTUS JEESUKSELLE

27 Sitten Jeesus ja Hänen opetuslapsensa lähtivät Filippuksen Kesarean kyliin. Tiellä Hän kysyi opetuslapsiltaan sanoen heille: "Kenen ihmiset sanovat minun olevan?"
28 Niin he vastasivat, [Hänelle sanoen]: "Johannes Kastajan, toiset Elian ja toiset jonkun profeetoista."
29 Niin Hän *sanoi heille*: "Entä kenen te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi Hänelle: ”Sinä olet Kristus."
30 Niin Hän varoitti heitä puhumasta kenellekään Hänestä*.

JEESUS PUHUU KUOLEMASTAAN

31 Ja Hän alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan täytyy kärsiä paljon ja joutua vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineitten hylkäämäksi ja tulla tapetuksi, mutta kolmen päivän kuluttua Hänen pitää nousta ylös.
32 Hän puhui asian avoimesti. Silloin Pietari otti Hänet erilleen ja alkoi nuhdella Häntä.
33 Mutta Hän kääntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja nuhteli Pietaria sanoen: ”Mene taakseni, saatana, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan mikä on ihmisten."

ITSENSÄ KIELTÄMISESTÄ

34 Kutsuttuaan luokseen kansan ja opetuslapsensa Hän sanoi heille: *"Jokainen, joka* tahtoo minun jäljessäni kulkea, kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.
35 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän menettää sen. Mutta joka menettää elämänsä minun ja ilosanoman vuoksi, hän pelastaa sen,
36 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän saisi haltuun koko maailman, mutta saisi vahingon sielullensa?
37 Tai* mitä ihminen voi antaa sielunsa lunnaiksi?
38 Sillä joka häpeää minua ja sanojani tässä avion rikkovassa ja syntisessä sukupolvessa, häntä myös Ihmisen Poika häpeää tullessaan Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelten kanssa."

9 Luku JUMALAN VALTAKUNNAN TULEMINEN

1 Ja Hän sanoi heille: "Totisesti sanon teille: tässä seisovain joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa ennen kuin näkevät Jumalan valtakunnan tulevan voimassa.”

JEESUKSEN KIRKASTUMINEN

2 Kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vei ainoastaan heidät erilleen korkealle vuorelle. Ja Hänen muotonsa muuttui heidän edessään.
3 Hänen vaatteensa tulivat hohtaviksi, niin ylen valkeiksi (kuin lumi), jollaisiksi kukaan vaatteenvalkaisija maan päällä ei voi valkaista.
4 Ja heille ilmestyi Elia ynnä Mooses, ja he puhuivat Jeesuksen kanssa.
5 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Rabbi, meidän on

hyvä olla tässä. Tehkäämme siis kolme majaa, yksi sinulle ja yksi Moosekselle ja yksi Elialle."
6 Sillä hän ei tiennyt mitä sanoa, koska he olivat suuresti pelästyneet.
7 Niin tuli pilvi joka varjosi heidät, ja pilvestä kuului* ääni (joka sanoi): "Tämä on minun rakas Poikani, kuunnelkaa Häntä."
8 Ja yhtäkkiä he ympärilleen katsoessaan, eivät enää nähneet ketään muuta kuin ainoastaan Jeesuksen seurassaan.
9 Mutta heidän laskeutuessaan vuorelta, Hän kielsi heitä kenellekään kertomasta, mitä olivat nähneet, paitsi kun Ihmisen Poika oli noussut kuolleista.
10 Ja he pitivät sen sanan mielessään pohtien keskenään, mitä kuolleista nouseminen on.
11 Niin he kysyivät Häneltä sanoen: "Kirjanoppineet sanovat, että Elian on tultava ensin?"
12 Hän (vastasi ja) sanoi heille: "Elia tosin tulee ensin ja asettaa kaikki kohdalleen. Mutta kuinka sitten Ihmisen Pojasta on kirjoitettu, että Hän on kärsivä paljon ja tuleva halveksituksi?
13 Kuitenkin sanon teille, että Elia onkin tullut, ja he tekivät hänelle kaiken, mitä tahtoivat, niin kuin hänestä on kirjoitettu."

JEESUS PARANTAA RIIVATUN POJAN

14 Tultuaan opetuslasten luo *Hän näki* paljon kansaa heidän ympärillään ja kirjanoppineita väittelemässä heidän kanssaan.
15 Heti Hänet nähdessään koko joukko hämmästyi ja riensi Hänen luokseen tervehtimään Häntä.
16 Niin Hän kysyi kirjanoppineilta*: "Mitä väittelette heidän kanssaan?"
17 Silloin muuan mies kansanjoukosta vastasi [Hänelle] (sanoen): "Opettaja, toin luoksesi poikani, jossa on mykkä henki.
18 Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, se paiskaa hänet maahan ja hänestä lähtee vaahto ja hän kiristelee hampaitaan, ja hän kuihtuu. Ja minä puhuin opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät kyenneet."
19 Mutta Hän vastasi hänelle* sanoen: "Voi epäuskoista sukupolvea, kuinka kauan minun täytyy olla luonanne, kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet luokseni."
20 Niin he toivat hänet Hänen luokseen. Nähdessään Hänet henki heti kouristi poikaa*, ja hän kaatui maahan, kieritteli itseään, ja hänestä lähti vaahto.
21 Ja Jeesus* kysyi hänen isältään: "Kuinka pitkä aika on siitä, kun tätä

on esiintynyt hänessä?" Hän vastasi: "Pienokaisesta asti.
22 Monesti se on heittänyt hänet sekä tuleen, että vesiin tuhotakseen hänet. Mutta jos sinä jotain voit, auta meitä ja armahda meitä."
23 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Jos voit (uskoa). Kaikki on mahdollista uskovalle."
24 Heti lapsen isä huusi ja sanoi (kyynelin): "Minä uskon (, Herra). Auta epäuskoani!"
25 Mutta nähdessään kansaa rientävän kokoon Jeesus nuhteli saastaista henkeä sanoen sille: "Sinä mykkä ja kuuro henki, käsken sinua: lähde ulos hänestä äläkä enää häneen mene."
26 Huutaen ja ankarasti häntä kouristaen, se lähti ulos. Ja hän kävi kuin kuolleeksi, niin että monet sanoivat: "Hän kuoli."
27 Mutta tarttuen häntä käteen Jeesus nosti häntä, ja hän nousi.
28 Kun Jeesus* oli mennyt huoneeseen, Hänen opetuslapsensa kysyivät Häneltä yksityisesti: "Miksi me emme voineet ajaa sitä ulos?"
29 Hän sanoi heille: "Tämä laji ei voi lähteä ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla."

JEESUS PUHUU JÄLLEEN KUOLEMASTAAN

30 Sieltä lähdettyään he kulkivat Galilean kautta eikä Hän tahtonut kenenkään sitä tietävän.
31 Hän näet opetti opetuslapsiaan ja sanoi heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat Hänet. Ja kun Hänet on tapettu Hän nousee * kolmantena päivänä* ylös."
32 Mutta he eivät ymmärtäneet sitä puhetta ja pelkäsivät kysyä Häneltä.

KUKA ON SUURIN?

33 Ja *Hän saapui* Kapernaumiin. Huoneessa ollessaan Hän kysyi heiltä: "Mistä te tiellä keskustelitte toistenne kanssa?”
34 Mutta he olivat vaiti, sillä he olivat tiellä puhelleet keskenään, kuka on suurin.
35 Niin Hän istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, hän olkoon kaikista viimeinen ja kaikkien palvelija."
36 Ja Hän otti pienokaisen ja asetti hänet heidän keskelleen, ja otettuaan hänet syliinsä sanoi heille:
37 ”Joka ottaa luokseen yhden tällaisen pienokaisen minun nimessäni, ottaa luokseen minut, ja joka ottaa luokseen minut, ei ota luokseen minua vaan Hänet, joka on minut lähettänyt.”

SUVAITSEVAISUUDESTA

38 Johannes (alkoi puhua ja) sanoi Hänelle: "Opettaja, me näimme erään, joka ei seuraa meitä, ajavan ulos riivaajia sinun nimessäsi, ja kielsimme häntä, koska hän ei seuraa* meitä"
39 Mutta Jeesus sanoi: "Älkää kieltäkö häntä. Sillä ei ole ketään, joka tekee voimateon minun nimessäni ja kohta voi puhua minusta pahaa.
40 Sillä joka ei ole meitä vastaan, on puolellamme.
41 Sillä joka antaa teille juotavaksi maljallisen vettä *minun nimessäni, koska* te olette Kristuksen omia, totisesti sanon teille: hän ei menetä palkkaansa.

VIETTELYKSISTÄ

42 Joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat (minuun), hänen olisi parempi, jos myllynkivi olisi pantu hänen kaulaansa ja hänet olisi heitetty mereen.
43 Ja jos kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinun käsipuolena mennä elämään sisälle kuin molemmat kädet tallella mennä helvettiin, sammumattomaan tuleen,
44 (jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu).
45 Ja jos jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinun jalkapuolena mennä elämään sisälle kuin että sinut molemmat jalat tallella heitetään helvettiin (sammumattomaan tuleen,
46 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu).
47 Ja jos silmäsi viettelee sinua, heitä se pois. Parempi on sinun mennä silmäpuolena sisälle Jumalan valtakuntaan, kuin että sinut molemmat silmät tallella heitetään *helvetin tuleen,
48 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu.

SUOLAN TARPEELLISUUS

49 Sillä jokainen ihminen suolataan tulella, ja jokainen uhri suolataan suolalla.
50 Suola on hyvä. Mutta jos suola käy suolattomaksi, millä sen maustatte? Olkoon teillä suola itsessänne, ja eläkää rauhassa keskenänne."

10 Luku AVIOEROSTA

1 Ja Hän nousi sieltä ja tuli Juudean alueelle Jordanin toista puolta. Jälleen kokoontui paljon kansaa Hänen luokseen, ja taas Hän tapansa mukaan opetti heitä.
2 Niin fariseuksia tuli Hänen luokseen, ja kiusaten Häntä he kysyivät Häneltä, onko miehen lupa hylätä vaimonsa.
3 Hän vastasi ja sanoi heille: "Mitä Mooses on teille säätänyt?"
4 He sanoivat: "Mooses salli kirjoittaa erokirjan ja hylätä vaimon."
5 Niin Jeesus (vastasi ja) sanoi heille: "Kovan sydämenne vuoksi hän kirjoitti teille tämän ohjeen.
6 Mutta luomakunnan alusta Jumala loi heidät mieheksi ja naiseksi.
7 Sen vuoksi mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa.
8 Ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. Niin he eivät enää ole kaksi vaan yksi liha.
9 Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä ihminen älköön erottako."
10 Ja huoneessa *Hänen opetuslapsensa* jälleen kysyivät Häneltä tätä asiaa.
11 Niin Hän sanoi heille: "Joka hylkää vaimonsa ja menee naimisiin toisen kanssa, tekee aviorikoksen häntä vastaan.
12 Ja jos vaimo hylkää miehensä ja menee naimisiin toisen kanssa, hän tekee aviorikoksen."

JEESUS SIUNAA LAPSIA

13 He toivat Hänen luokseen pienokaisia, jotta Hän koskettaisi heitä. Mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia.
14 Sen nähdessään Jeesus närkästyi ja sanoi heille: "Sallikaa pienokaisten tulla luokseni, älkääkä estäkö heitä, sillä sellaisten on Jumalan valtakunta.
15 Totisesti sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin pienokainen, se ei pääse sinne sisälle."
16 Ja Hän otti heitä syliinsä, pani kätensä* heidän päälleen ja siunasi heitä.

RIKAS NUORUKAINEN

17 Hänen mennessään tielle, muuan mies riensi ulos, polvistui Hänen eteensä ja kysyi Häneltä: "Hyvä opettaja, mitä minun pitää tehdä, jotta

perisin iäisen elämän?"
18 Mutta Jeesus sanoi 'hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi yksi, Jumala."
19 Käskyt tunnet: *'Älä tee aviorikosta', 'Älä tapa", 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta', 'Älä anasta', kunnioita isääsi ja äitiäsi'."
20 Mutta hän (vastasi ja) sanoi Hänelle: "Opettaja, näitä kaikkia olen seurannut nuoresta asti."
21 Jeesus katsoi häneen ja rakasti häntä ja sanoi hänelle: "Yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa. Tule sitten (,ota risti) ja seuraa minua."
22 Mutta hän synkistyi siitä puheesta ja meni pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.

RIKKAAN PELASTUMINEN

23 Silloin Jeesus ympärilleen katsoen sanoi opetuslapsilleen: "Kuinka vaikeasti pääsevätkään Jumalan valtakuntaan ne, joilla on varakkuutta."
24 Opetuslapset hämmästyivät Hänen sanoistaan. Mutta Jeesus alkoi taas puhua ja sanoi heille: "Lapset, kuinka vaikea onkaan niitten, jotka luottavat varakkuuteensa, päästä Jumalan valtakuntaan!
25 Helpompi on kamelin mennä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."
26 Niin he hämmästyivät yhä enemmän ja sanoivat keskenään: "Kuka sitten voi pelastua?"
27 Katsoen heihin Jeesus sanoi: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle, sillä Jumalalle on kaikki mahdollista."

KIELTÄYTYMISEN PALKKA

28 Niin Pietari alkoi puhua Hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua."
29 Jeesus (vastasi ja) sanoi: "Totisesti sanon teille: ei ole ketään, joka minun vuokseni ja ilosanoman vuoksi on luopunut talosta tai veljistä tai sisarista tai *isästä tai äidistä* (tai vaimosta) tai lapsista tai pelloista
30 saamatta satakertaisesti nyt tässä ajassa taloja ja veljiä ja sisaria ja äitejä ja lapsia ja peltoja vainojen keskellä ja tulevassa maailmanajassa iäistä elämää.
31 Mutta monet ensimmäiset tulevat viimeisiksi ja viimeiset ensimmäisiksi."

JEESUS PUHUU KOLMANNEN KERRAN KÄRSIMISESTÄÄN

32 Ja he olivat matkalla menossa ylös Jerusalemiin, ja Jeesus kulki heidän edellään. Mutta he olivat hämmästyneitä ja seurasivat* peloissaan. Otettuaan taas luokseen ne kaksitoista Hän alkoi puhua heille mitä Hänelle oli tapahtuva:
33 ”Katso, menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat Hänet kuolemaan ja antavat Hänet pakanain käsiin.
34 Ne pilkkaavat Häntä ja *ruoskivat Häntä ja sylkevät* Häntä ja tappavat Hänet. Mutta kolmantena päivänä Hän on nouseva ylös.”

KUNNIASIJAN TAVOITTELU

35 Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, menivät Hänen luokseen ja sanoivat [Hänelle]: "Opettaja, haluamme, että tekisit meille mitä [sinulta] pyydämme."
36 Hän sanoi heille: "Mitä haluatte minun tekevän teille?"
37 Niin he sanoivat Hänelle: "Anna meidän istua toisen oikealla ja toisen vasemmalla puolellasi kirkkaudessasi."
38 Mutta Jeesus sanoi heille: "Ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon ja tulla kastetuksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?"
39 He vastasivat Hänelle: "Voimme." Niin Jeesus sanoi heille: "Sen maljan, jonka minä juon, te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, kastetaan teidätkin.
40 Mutta oikealla ja* vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille joille se on valmistettu."

IHMISEN TODELLINEN SUURUUS

41 Kuultuaan tämän ne kymmenen alkoivat närkästyä Jaakobiin ja Johannekseen.
42 Mutta Jeesus kutsui heidät luokseen ja sanoi heille: "Tiedätte, että ne, joita pidetään kansojen ruhtinaina, herroina niitä hallitsevat ja niitten mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan.
43 Mutta niin älköön olko teidän keskellänne, vaan joka teidän joukossanne tahtoo tulla suureksi, olkoon palvelijanne.
44 Ja joka teistä tahtoo tulla ensimmäiseksi, olkoon kaikkien orja.
45 Sillä Ihmisen Poikakaan ei tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja

antamaan henkensä lunnaiksi monien puolesta.”

SOKEA BARTIMEUS SAA NÄKÖNSÄ

46 Sitten he tulivat Jerikoon. Hänen lähtiessään Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon kanssa, sokea mies*, Bartimeus, Timeuksen poika, istui tien vieressä (kerjäten).
47 Kun hän kuuli, että se oli Jeesus Nasaretilainen, hän alkoi huutaa ja sanoa: "Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua."
48 Monet nuhtelivat häntä, jotta hän vaikenisi. Mutta hän huusi sitäkin enemmän: "Daavidin Poika, armahda minua."
49 Silloin Jeesus seisahtui ja *käski kutsua hänet.* Ja he kutsuivat sokean sanoen hänelle: "Ole turvallisella mielellä, nouse, Hän kutsuu sinua."
50 Niin hän heitti vaippansa päältään, nousi* ja tuli Jeesuksen luo.
51 Jeesus puhutteli häntä sanoen: "Mitä haluat että tekisin sinulle?" Niin sokea sanoi Hänelle: "Rabbuuni*, että saisin näköni jälleen."
52 Jeesus sanoi hänelle: "Mene, uskosi on sinut pelastanut." Ja heti hän sai näkönsä ja seurasi Jeesusta* tiellä."

11 Luku JEESUS RATSASTAA JERUSALEMIIN

1 Kun he tulivat lähelle Jerusalemia, Beetfageen ja Betaniaan, Öljyvuorelle, Hän lähetti kaksi opetuslastaan
2 ja sanoi heille: "Menkää edessänne olevaan kylään, niin heti sinne tultuanne tapaatte kytketyn varsan, jonka selässä yksikään ihminen ei [vielä] ole istunut. Päästäkää ja tuokaa se.
3 Jos joku sanoo teille: 'Miksi teette tämän?' sanokaa: 'Herra tarvitsee sitä ja lähettää sen kohta tänne [takaisin]'."
4 Niin he menivät ja tapasivat varsan kytkettynä oven luo ulos kujalle ja päästivät sen.
5 Jotkut siellä seisovista sanoivat heille: "Mitä teette, kun päästätte varsan?"
6 He sanoivat heille niin kuin Jeesus oli käskenyt. Silloin he jättivät heidät rauhaan.
7 Niin he toivat varsan Jeesuksen luo ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja Hän istuutui sen selkään.
8 Monet levittivät vaatteensa tielle, toiset taas katkoivat lehviä puista* (ja hajoittivat tielle).
9 Sekä ne, jotka kulkivat edellä, että ne jotka seurasivat huusivat

(sanoen): "Hoosianna, siunattu Hän, joka tulee Herran nimessä!
10 Siunattu olkoon isämme Daavidin valtakunta, joka tulee (Herran nimessä). Hoosianna korkeuksissa!"
11 Ja Jeesus* meni sisälle Jerusalemiin ja pyhäkköön. Katseltuaan kaikkea ja koska aika oli jo myöhäinen Hän meni Betaniaan niitten kahdentoista kanssa.

VIIKUNAPUUN KIROAMINEN

12 Kun he seuraavana päivänä lähtivät Betaniasta, Hänen oli nälkä.
13 Nähtyään kaukaa viikunapuun,* jossa oli lehtiä, Hän meni katsomaan, jos ehkä löytäisi jotain siitä. Mutta tultuaan sen luo Hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä, sillä ei ollut viikunain aika.
14 Niin Jeesus lausui ja sanoi sille: "Älköön sinusta enää kukaan koskaan hedelmää syökö." Ja Hänen opetuslapsensa kuulivat sen."

JEESUS PUHDISTAA PYHÄKÖN

15 Sitten he tulivat Jerusalemiin. Astuttuaan pyhäkköön Jeesus rupesi ajamaan ulos niitä, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä ja kaatoi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet,
16 eikä sallinut kenenkään kantaa astiaa pyhäkön kautta.
17 Ja Hän opetti sanoen heille: "Eikö ole kirjoitettu: 'Minun huonettani on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi'? Mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan."
18 *Kirjanoppineet ja ylipapit* kuulivat sen ja miettivät, miten surmata Hänet. He näet pelkäsivät Häntä, koska kaikki kansa oli hämmästyksissään Hänen opetuksestaan.
19 Mutta illan tultua *Hän meni* kaupungin ulkopuolelle.

USKON VOIMA

20 Varhain aamulla ohi kulkiessaan he näkivät viikunapuun kuivettuneen juuria myöten.
21 Niin Pietari muisti ja sanoi Hänelle: "Rabbi, katso, viikunapuu, jonka kirosit, on kuivettunut"
22 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Pitäkää *usko Jumalaan.
23 (Sillä) totisesti sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen,' eikä epäilisi sydämessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, mitä hän sanoo, niin [se] hänelle tapahtuisi (mitä tahansa hän

sanoisi).
24 Sen vuoksi sanon teille: kaikki mitä rukoillen* anotte, uskokaa saavanne, niin se on tuleva teille.
25 Ja kun seisotte ja rukoilette, antakaa anteeksi, jos teillä on jotain jotakuta vastaan, jotta Isänne, joka on taivaissa, antaisi myös teille anteeksi rikkomuksenne.

MILLÄ VALLALLA?

26 (Mutta ellette te anna anteeksi, ei Isännekään joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikkomuksianne.)"
27 He tulivat jälleen Jerusalemiin. Hänen kävellessään pyhäkössä tulivat ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat Hänen luokseen
28 ja sanoivat Hänelle: "Millä vallalla sinä näitä teet? Ja* kuka on antanut sinulle vallan näitä tehdä?"
29 Mutta Jeesus (vastasi ja) sanoi heille: "Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa. Vastatkaa minulle, niin minä sanon teille, millä vallalla näitä teen."
30 Oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä lähtöisin? Vastatkaa minulle."
31 Niin he neuvottelivat keskenään sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', Hän sanoo: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?'
32 *Entä jos sanomme*: 'Ihmisistä'?" He pelkäsivät kansaa, sillä kaikki katsoivat, että Johannes totisesti oli profeetta.
33 Niin he vastasivat ja sanoivat Jeesukselle: "Emme tiedä." Silloin Jeesus (vastasi ja) sanoi heille: "Minäkään en sano teille, millä vallalla näitä teen.”

12 Luku PAHAT VIINITARHURIT

1 Hän alkoi puhua heille vertauksin: "Mies istutti viinitarhan ja aitasi sen ympäriltä ja kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin. Sitten hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille.
2 Määräaikana hän lähetti palvelijan viinitarhurien luo perimään tarhureilta viinitarhan hedelmää.
3 Mutta he ottivat hänet kiinni, pieksivät ja lähettivät tyhjin käsin pois.
4 Vielä hän lähetti heidän luokseen toisen palvelijan. Häntäkin he (kivittivät ja) löivät päähän ja 'lähettivät hänet matkaan'.
5 Vielä hän lähetti toisen, ja hänet he tappoivat, monia muita — toisia he pieksivät, toisia tappoivat.
6 Niin hänellä oli vielä ainoa rakas poikansa. Hänet hän lähetti viimeiseksi

heidän luokseen sanoen: 'He kunnioittavat* poikaani.'
7 Mutta nuo viinitarhurit sanoivat keskenään: 'Tämä on perillinen. Tulkaa, tappakaamme hänet, niin perintö on oleva meidän.'
8 Ja he ottivat hänet kiinni, tappoivat ja heittivät [hänet] ulos viinitarhasta.
9 Mitä viinitarhan herra nyt tekee? Hän tulee ja tuhoaa viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille.
10 Ettekö ole lukeneet tätäkin kirjoitusta: 'Kivi jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut päätöskiveksi.
11 Herralta tämä on tullut ja on ihmeellistä silmissämme? '"
12 Silloin he tahtoivat ottaa Hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa. Sillä he ymmärsivät, että Hän oli puhunut sen vertauksen heistä. Niin he jättivät Hänet ja menivät pois.

VERON MAKSAMISESTA

13 He lähettivät Hänen luokseen muutamia fariseuksia ja herodilaisia kietomaan Häntä sanoilla.
14 Nämä tulivat ja sanoivat Hänelle: "Opettaja, tiedämme, että olet totuullinen etkä välitä kenestäkään, sillä et katso ihmisten muotoon, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa. Onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei? Tuleeko meidän antaa vai eikö meidän tule antaa?"
15 Mutta Hän tunsi heidän tekopyhyytensä ja sanoi heille: "Miksi kiusaatte minua? Tuokaa minulle denari nähdäkseni."
16 Niin he toivat. Hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?" He sanoivat Hänelle: "Keisarin."
17 Jeesus (vastasi ja) sanoi heille: "Antakaa keisarin oma keisarille ja Jumalan oma Jumalalle." Ja he ihmettelivät Häntä (suuresti].

KUOLLEITTEN YLÖSNOUSEMUS

18 Hänen luokseen tuli saddukeuksia, jotka sanovat, ettei ole ylösnousemusta. Ja he kysyivät Häneltä sanoen:
19 ”Opettaja, Mooses on kirjoittanut meille: 'Jos jonkun veli kuolee jättäen jälkeensä vaimon, mutta ei jätä lapsia*, niin hänen veljensä ottakoon hänen vaimonsa ja hankkikoon jälkeläisen veljelleen.'
20 (Nyt) oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon, mutta ei kuollessaan jättänyt jälkeläistä.
21 Silloin toinen otti hänet ja kuoli *eikä hänkään jättänyt* jälkeläistä. Samoin kolmas.
22 Ja ne seitsemän *ottivat hänet eivätkä* jättäneet jälkeläistä.

Viimeisenä kaikista vaimokin kuoli.
23 Kun he nousevat ylös, kenelle heistä hän siis joutuu ylösnousemuksessa vaimoksi, sillä hän oli niitten seitsemän vaimona?"
24 Jeesus (vastasi ja) sanoi heille: "Ettekö sen vuoksi eksy, kun ette tunne Kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa?"
25 Sillä kun kuolleista noustaan, ei oteta vaimoa eikä mennä miehelle, vaan he ovat kuin enkelit taivaissa.
26 Mutta mitä tulee kuolleisiin — että he heräävät eloon — ettekö ole lukeneet Mooseksen kirjasta kertomuksessa pensaasta, kuinka Jumala puhui hänelle sanoen: 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala'?
27 Hän ei ole kuolleitten Jumala, vaan elävien (Jumala). Kovin te (siis) eksytte."

SUURIN KÄSKY

28 Silloin tuli Hänen luokseen muuan kirjanoppinut, joka oli kuullut heidän keskustelevan ja huomannut Hänen vastanneen heille hyvin, ja kysyi Häneltä: "Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä?"
29 Jeesus vastasi (hänelle): "Ensimmäinen (kaikista käskyistä) on: 'Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, *Herra on yksi*,
30 ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi ja kaikesta voimastasi.' (Tämä on ensimmäinen käsky.)
31 Toinen, (sen veroinen) on tämä: 'Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.' Ei ole näitä suurempaa muuta käskyä."
32 Kirjanoppinut sanoi Hänelle: "Oikein opettaja sanoit totuuden mukaan, että *yksi on Jumala* ja ettei toista ole paitsi Hän."
33 Ja rakastaa Häntä kaikesta sydämestään ja kaikesta ymmärryksestään (ja kaikesta sielustaan) ja kaikesta voimastaan ja rakastaa lähimmäistään niin kuin itseään on enemmän kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit."
34 Nähdessään hänen vastaavan ymmärtävästi Jeesus sanoi hänelle: "Et ole kaukana Jumalan valtakunnasta." Eikä kukaan rohjennut enää kysyä Häneltä.

KENEN POIKA KRISTUS ON?

35 Opettaessaan pyhäkössä Jeesus puhui vielä ja sanoi: "Kuinka kirjanoppineet sanovat että Kristus on Daavidin poika?

36 Sanoihan Daavid itse Pyhässä Hengessä: 'Herra sanoi Herralleni: Istu oikealle puolelleni, kunnes panen vihollisesi jalkaisi astinlaudaksi*.'
37 Daavid itse sanoo Häntä (siis) Herraksi. Kuinka Hän sitten on hänen poikansa?" Ja suuri kansanjoukko kuunteli Häntä mielellään."

VAROKAA KIRJANOPPINEITA

38 Ja Hän sanoi (heille) opettaessaan: "Kavahtakaa kirjanoppineita, jotka mielivät käyskennellä pitkissä vaipoissa ja tervehtimisiä toreilla
39 ja etumaisia istuimia synagoogissa ja ensimmäisiä sijoja kutsuilla,
40 noita, jotka syövät leskien huoneet ja näön vuoksi rukoilevat pitkään. He saavat sitä kovemman tuomion."

KÖYHÄN LESKIVAIMON UHRI

41 Istuen vastapäätä uhriarkkua Jeesus katseli, kuinka kansa pani rahaa uhriarkkuun. Ja monet rikkaat panivat paljon.
42 Niin tuli muuan köyhä leski ja pani kaksi ropoa* mikä on neljännes assi.
43 Kutsuttuaan opetuslapsensa luokseen Hän sanoi heille: ”Totisesti sanon teille, että tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut, jotka panivat uhriarkkuun.
44 Sillä kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaiken, mitä hänellä oli, koko elantonsa."

13 Luku JEESUS PUHUU PYHÄKÖN HÄVITTÄMISESTÄ

1 Hänen mennessään ulos pyhäköstä muuan Hänen opetuslapsistaan sanoi Hänelle: "Opettaja, katso, millaiset kivet ja millaiset rakennukset!"
2 Jeesus vastasi (ja sanoi) hänelle: "Sinä näet nämä isot rakennukset. Ei jää kiveä kiven päälle, jota ei maahan murreta."

TULEVAN AHDISTUKSEN ALKU

3 Hänen istuessaan Öljyvuorella vastapäätä pyhäkköä, kysyivät Pietari ja Jaakob ja Johannes ja Andreas Häneltä yksityisesti:
4 ”Sano meille, milloin tämä tapahtuu ja mikä on merkki, kun kaikki tämä alkaa toteutua."
5 Niin Jeesus rupesi puhumaan heille (ja sanoi): "Varokaa, ettei kukaan teitä eksytä.

6 (Sillä) monet tulevat minun nimessäni sanoen: *Minä olen, ja he eksyttävät monia.
7 Ja kun kuulette sodista ja sotasanomista, älkää pelästykö. (Sillä) niin täytyy tapahtua, mutta loppu ei ole vielä.
8 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan. Tulee (myös) maanjäristyksiä monin paikoin, tulee nälänhätää (ja levottomuuksia). *Nämä ovat synnytystuskien alkuja.
9 Mutta ottakaa vaari itsestänne. (Sillä) he luovuttavat teidät * tuomioistuimille, ja synagoogissa teitä piestään. Ja* teidät asetetaan maaherrain ja kuningasten eteen minun vuokseni, todistukseksi heille.
10 Mutta ensin on ilosanoma saarnattava kaikille kansoille.
11 Kun he vievät teitä ja luovuttavat tuomittaviksi, älkää etukäteen huolehtiko (ja miettikö), mitä puhuisitte, vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaa. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Pyhä Henki.
12 Veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiaan vastaan ja tappavat heidät.
13 Ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni vuoksi. Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.

SUURI AHDISTUS

14 Mutta kun näette hävityksen kauhistuksen, (josta profeetta Daniel on puhunut) seisovan missä ei tulisi — lukija tarkatkoon — silloin ne jotka ovat Juudeassa, paetkoot vuorille.
15 ja joka on katolla, älköön astuko alas (huoneeseen) älköönkä menkö noutamaan mitään kotoaan,
16 ja joka on pellolla, älköön kääntykö takaisin noutamaan vaippaansa*.
17 Voi raskaita ja imettäviä niinä päivinä!
18 Mutta rukoilkaa, ettei pakonne tapahtuisi talvella.
19 Sillä niinä päivinä on ahdistus, jonka kaltaista ei tähän asti ole ollut luomakunnan alusta, jonka Jumala on luonut, eikä tule olemaan.
20 Ja ellei Herra lyhentäisi niitä päiviä, ei yksikään liha pelastuisi. Mutta valittujen vuoksi, jotka Hän on valinnut, Hän on lyhentänyt ne päivät.
21 Jos silloin joku sanoo teille: ’Katso, täällä on Kristus’ tai: 'Katso, tuolla’, älkää uskoko.
22 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät tunnustekoja ja ihmeitä eksyttääkseen, jos mahdollista, valitutkin*.
23 Vaan olkaa te varuillanne. (Katso,) olen kaiken teille ennalta sanonut."

IHMISEN POJAN TULEMUS

24 Mutta niinä päivinä, sen ahdistuksen jälkeen, aurinko pimenee eikä
kuu anna valoansa,
25 ja *taivaan tähdet putoavat* ja taivaitten voimat järkkyvät.
26 Silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvissä ylen voimallisena ja
kirkkaana.
27 Ja silloin Hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valittunsa neljältä
ilmansuunnalta maan äärestä taivaan ääreen asti.

VIIKUNAPUUN OPETUS

28 Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: Kun sen oksa jo on tuore ja
saattaa lehdet puhkeamaan, te tiedätte, että kesä on lähellä.
29 Niin tekin, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että se* on lähellä,
oven edessä.
30 Totisesti sanon teille: tämä sukukunta ei katoa ennen kuin nämä kaikki
tapahtuvat.
31 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät (totisesti) katoa.
32 Mutta siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa
eikä Poika vaan* Isä.

VALVOKAA SIIS!

33 Olkaa varuillanne, valvokaa ja rukoilkaa, sillä ette tiedä, milloin se aika
tulee.
34 On niin kuin muille maille matkustaneen miehen. Hän jätti talonsa,
antoi palvelijoilleen vallan (ja) kullekin oman tehtävänsä ja käski myös
ovenvartijan valvoa.
35 Valvokaa siis, sillä ette tiedä milloin talon herra tulee, iltamyöhällä vai
keskiyöllä vai kukonlaulun aikaan vai varhain aamulla,
36 jottei hän äkkiarvaamatta tullessaan tapaisi teitä nukkumasta.
37 Mutta minkä sanon teille, sanon kaikille: valvokaa."

14. Luku

1 Kahden päivän perästä oli pääsiäinen ja hapattomain leipäin juhla. Niin
ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, miten saisivat Hänet kavalasti kiinni
otetuksi ja tapetuksi.
2 Sillä he sanoivat: "Ei juhlilla, jottei syntyisi meteliä kansassa."

JEESUS VOIDELLAAN BETANIASSA

3 Kun Hän oli Betaniassa pitaalisen Simonin talossa, tuli Hänen aterialla
ollessaan nainen mukanaan alabasteripullo, jossa oli oikeaa kallista
nardusvoidetta. Hän rikkoi alabasteripullon ja valutti voiteen Hänen
päähänsä.
4 Niin oli muutamia, jotka närkästyneinä sanoivat keskenään: "Mitä varten
tapahtui tämä voiteen haaskaus?
5 Olisihan tämän voiteen voinut myydä enempään kuin kolmeensataan
denariin ja antaa ne köyhille." Ja he tiuskivat hänelle.
6 Mutta Jeesus sanoi: "Antakaa hänen olla. Miksi tuotatte hänelle
mielipahaa? Hän teki minulle hyvän työn.
7 Köyhät teillä on aina keskellänne, ja milloin haluatte, voitte tehdä heille
hyvää. Mutta minua teillä ei ole aina.
8 Hän *teki minkä voi* ja voiteli etukäteen ruumiini hautaamista varten.
9 Totisesti sanon teille: missä tahansa koko maailmassa julistetaan tätä
ilosanomaa, myös se mitä hän teki, mainitaan hänen muistokseen."

JUUDAS TARJOUTUU KAVALTAJAKSI

10 Juudas Iskariot, yksi niistä kahdestatoista, meni ylipappien luo
kavaltaakseen Hänet heille.
11 Sen kuullessaan he ihastuivat ja lupasivat antaa hänelle rahaa. Niin
hän mietti, kuinka sopivassa tilaisuudessa kavaltaisi Hänet.

JEESUKSEN VIIMEINEN PÄÄSIÄISATERIA

12 Ensimmäisenä hapattomain leipäin päivänä, kun pääsiäislammas
teurastettiin, sanoivat Hänen opetuslapsensa Hänelle: "Mihin tahdot, että
menemme valmistamaan pääsiäisaterian syödäksesi?"
13 Niin Hän lähetti kaksi opetuslastaan ja sanoi heille: "Menkää
kaupunkiin, niin teitä vastaan tulee mies kantaen vesiastiaa. Seuratkaa
häntä.
14 Ja mihin hän menee sanokaa talon isännälle: Opettaja sanoo: Missä
on vierashuone,* jossa söisin pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa?
15 Hän näyttää teille ison ylähuoneen, valmiiksi varustetun. Valmistakaa
meille sinne."
16 Niin *Hänen opetuslapsensa* lähtivät ja tulivat kaupunkiin ja
havaitsivat niin olevan kuin Hän heille sanoi. Ja he valmistivat

pääsiäisaterian.
17 Illan tultua Hän saapui niitten kahdentoista kanssa.
18 Kun he olivat aterialla ja söivät Jeesus sanoi: "Totisesti sanon teille: yksi teistä — joka syö kanssani — kavaltaa minut."
19 He tulivat murheellisiksi ja rupesivat sanomaan Hänelle toinen toisensa perästä: "En kai minä?"
20 Hän (vastasi ja) sanoi heille: "Yksi teistä kahdestatoista, se, joka kastaa vatiin kanssani.
21 Ihmisen Poika tosin menee pois niin kuin Hänestä on kirjoitettu. Mutta voi sitä ihmistä, jonka välityksellä Ihmisen Poika kavalletaan. Parempi olisi sille ihmiselle, jos hän ei olisi syntynyt."

EHTOOLLISEN ASETTAMINEN

22 Heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille sanoen: "Ottakaa (‚syökää): tämä on minun ruumiini."
23 Samoin Hän otti maljan, kiitti ja antoi heille, ja he kaikki joivat siitä.
24 Ja Hän sanoi heille: "Tämä on minun vereni, (uuden) liiton veri, joka monen puolesta vuodatetaan.
25 Totisesti sanon teille: en juo enää viinipuun antia ennen kuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena Jumalan valtakunnassa."
26 Ja laulettuaan kiitosvirren he lähtivät Öljyvuorelle.

PIETARI ON KIELTÄVÄ JEESUKSEN

27 Jeesus sanoi heille: "(Tänä yönä) te kaikki loukkaannutte (minuun), sillä on kirjoitettu: Minä lyön paimenta ja lampaat hajoitetaan.
28 Mutta herättyäni eloon menen edellänne Galileaan."
29 Niin Pietari sanoi Hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat, en kuitenkaan minä."
30 Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti sanon sinulle: tänään, tänä yönä, ennen kuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti kiellät minut."
31 Mutta hän vakuutti vielä lujemmin: "Vaikka minun pitäisi kuolla kanssasi, en totisesti sinua kiellä.” Samoin sanoivat myös kaikki.

JEESUS GETSEMANESSA

32 Niin he tulivat maatilalle, jonka nimi on Getsemane, ja Hän sanoi opetuslapsilleen: "Istukaa tässä sillä aikaa, kun minä rukoilen."
33 Ja Hän otti Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen mukaansa. Ja Hän

alkoi kauhistua ja tulla tuskaan.
34 Niin Hän sanoi heille: "Sieluni on syvästi murheellinen, kuolemaan asti. Viipykää tässä ja valvokaa."
35 Mentyään vähän eteenpäin Hän heittäytyi maahan ja rukoili, että jos on mahdollista, se hetki menisi Häneltä ohi.
36 Ja Hän sanoi: "Abba, Isä, kaikki on sinulle mahdollista. Ota minulta pois tämä malja. Mutta ei, mitä minä tahdon, vaan mitä sinä."
37 Niin Hän tuli ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Simon, nukutko? Etkö jaksanut yhtä hetkeä valvoa?
38 Valvokaa ja rukoilkaa, jottette joutuisi kiusaukseen. Henki tosin on altis, mutta liha heikko."
39 Hän meni jälleen pois ja rukoili sanoen samat sanat.
40 Palattuaan Hän tapasi heidät jälleen nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi, eivätkä he tienneet, mitä Hänelle vastaisivat.
41 Ja Hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Jo riittää! Hetki on tullut. Katso, Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.
42 Nouskaa, lähtekäämme. Katso, se joka kavaltaa minut, on lähellä."

JEESUKSEN VANGITSEMINEN

43 Heti, Hänen vielä puhuessaan, Juudas, (joka oli) yksi niistä kahdestatoista, saapui ja hänen mukanaan (suuri) joukko ylipappien ja kirjanoppineitten ja vanhinten luota miekoin ja seipäin.
44 Se, joka Hänet kavalsi, oli sopinut heidän kanssaan merkistä sanoen: "Se, jota suutelen, Hän se on. Ottakaa Hänet kiinni ja viekää tarkasti vartioituna pois."
45 Tultuaan hän heti astui Hänen luokseen ja sanoi:”Rabbi, rabbi!"* ja suuteli Häntä kiihkeästi.
46 Silloin he kävivät Häneen käsiksi ja ottivat Hänet kiinni.
47 Niin muuan lähellä seisovista veti miekan, iski ylimmän papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan.
48 Mutta Jeesus puhui heille ja sanoi: "Niin kuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoin ja seipäin vangitsemaan.
49 Joka päivä olen ollut luonanne opettaen pyhäkössä, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta näin käy, jotta Kirjoitukset toteutuisivat."
50 Niin he kaikki jättivät Hänet ja pakenivat.
51 Häntä seurasi muuan nuorukainen, jolla oli liinavaate paljaalle iholle kietaistuna, ja nuorukaiset* ottivat hänet kiinni.

52 Mutta hän jätti liinavaatteen ja pakeni alastonna (heidän käsistään).

JEESUS YLIPAPIN JA NEUVOSTON EDESSÄ

53 He veivät Jeesuksen ylimmän papin luo. Ja kaikki ylipapit ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoontuivat (hänen luokseen).
54 Pietari seurasi Häntä taampana ylimmän papin pihalle asti ja istui palvelijain joukossa ja lämmitteli tulen äärellä.
55 Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jeesusta vastaan tappaakseen Hänet, mutta eivät löytäneet.
56 Monet kyllä todistivat väärin Häntä vastaan, mutta todistukset eivät olleet yhtäpitäviä.
57 Niin muutamat nousivat ja todistivat väärin Häntä vastaan sanoen:
58 ”Olemme kuulleet Hänen sanovan: Minä hajoitan tämän käsillä tehdyn temppelin ja rakennan kolmessa päivässä toisen, joka ei ole käsin tehty.”
59 Mutta näinkään heidän todistuksensa ei ollut yhtäpitävä.
60 Silloin ylin pappi esille noustuaan kysyi Jeesukselta sanoen: "Etkö vastaa mitään? Mitä nämä todistavat sinua vastaan?"
61 Mutta Hän oli vaiti eikä vastannut mitään. Taas ylin pappi kysyi Häneltä ja sanoi Hänelle: "Oletko sinä Kristus, sen Ylistetyn Poika?"
62 Niin Jeesus vastasi: "Minä olen*. Ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä."
63 Niin ylin pappi vaatteensa repäisten sanoi: "Mitä enää tarvitsemme todistajia?
64 Kuulitte rienauksen. Mitä arvelette?" Niin he kaikki tuomitsivat Hänet vikapääksi kuolemaan.
65 Ja muutamat alkoivat sylkeä Hänen päällensä ja peittää Hänen kasvonsa ja lyödä Häntä nyrkillä ja sanoa Hänelle: "Profetoi!" Palvelijatkin *antoivat Hänelle korvapuusteja*.

PIETARI KIELTÄÄ JEESUKSEN

66 Pietarin ollessa alhaalla pihalla tuli muuan ylimmän papin palvelijattarista
67 ja nähdessään Pietarin lämmittelevän sanoi häneen katsoen: "Sinäkin olit Jeesus Nasaretilaisen kanssa."
68 Mutta hän kiisti sanoen: "En tiedä enkä käsitä, mitä sanot." Ja hän meni ulos esipihalle. Ja kukko lauloi.
69 Nähdessään hänet uudestaan palvelijatar alkoi sanoa lähellä seisoville: "Tämä on heikäläisiä."

70 Mutta jälleen hän kiisti. Vähän myöhemmin lähellä seisovat taas sanoivat Pietarille: "Varmasti sinä olet heikäläisiä, sillä olet galilealainenkin (ja puhetapasikin on samanlainen)."
71 Mutta hän alkoi kirota ja vannoa: "En tunne sitä miestä, josta puhutte."
72 Ja heti kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti sanan, jonka Jeesus lausui hänelle: "Ennen kuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minut kiellät." Ja *hän purskahti itkemään*."

15 Luku JEESUS MAAHERRA PILATUKSEN EDESSÄ

1 Heti aamulla ylipapit pitivät neuvottelun vanhinten ja kirjanoppineitten ja koko neuvoston kanssa. He sitoivat Jeesuksen, veivät pois ja luovuttivat Pilatuksen käsiin.
2 Niin Pilatus kysyi Häneltä: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Hän vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä sanot."
3 Ja ylipapit esittivät monta syytöstä Häntä vastaan.
4 Niin Pilatus taas kysyi Häneltä sanoen: "Etkö vastaa mitään? Katso, kuinka paljon *he todistavat* sinua vastaan."
5 Mutta Jeesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli.

JEESUS TUOMITAAN KUOLEMAAN

6 Mutta juhlan aikana hän tavallisesti päästi heille irti yhden vangin, jota he anoivat.
7 Niin siellä oli eräs Barabbaaksi kutsuttu, vangittu muitten *kapinaan osallistuneitten* kanssa, jotka kapinassa olivat tehneet murhan.
8 Ja kansa *alkoi huutaen* pyytää häntä tekemään niin kuin hän (aina) teki heille.
9 Mutta Pilatus vastasi heille sanoen: "Haluatteko, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?"
10 Sillä hän ymmärsi, että ylipapit olivat kateudesta luovuttaneet Hänet.
11 Mutta ylipapit kiihottivat kansaa anomaan, että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan.
12 Ja Pilatus puhui taas heille ja sanoi: "Mitä *tahdotte minun sitten tekevän* Hänelle, jota kutsutte juutalaisten kuninkaaksi?"
13 Niin he taas huusivat: "Naulitse Hänet ristiin!"
14 Mutta Pilatus sanoi heille: "Mitä pahaa Hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä enemmän: "Naulitse Hänet ristiin!"
15 Silloin Pilatus, tahtoessaan tehdä kansalle mieliksi, päästi heille Barabbaan, mutta ruoskitti Jeesuksen ja luovutti Hänet ristiin

naulittavaksi.

SOTILAAT PILKKAAVAT JEESUSTA

16 Sotamiehet veivät Hänet sisälle linnaan, joka on maaherran palatsi. Ja he kutsuivat koolle koko sotilasosaston.
17 Niin he pukivat Hänet purppuravaippaan ja väännettyään orjantappurakruunun panivat sen Hänen päähänsä.
18 Sitten he alkoivat tervehtiä Häntä: "Terve, juutalaisten kuningas!"
19 He myös löivät Häntä päähän ruokokepillä, sylkivät Hänen päällensä ja laskeutuen polvilleen kumarsivat Häntä.
20 Pilkattuaan Häntä he riisuivat Häneltä purppuravaipan ja pukivat Hänet Hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät Hänet pois naulitakseen Hänet ristiin.

JEESUS NAULITAAN RISTIIN

21 He pakottivat erään ohi kulkevan kyreneläisen Simonin, joka tuli pellolta, Aleksanterin ja Ruufuksen isän, kantamaan Hänen ristiään.
22 Niin he veivät Hänet Golgata-nimiselle paikalle, joka käännettynä on pääkallonpaikka.
23 Ja he tarjosivat Hänelle (juotavaksi) mirhalla sekoitettua viiniä, mutta Hän ei ottanut.
24 Naulittuaan Hänet ristiin he jakoivat keskenään Hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa, mitä kukin saisi.
25 Oli kolmas tunti* kun he naulitsivat Hänet ristiin.
26 Ja päälle oli kirjoitettu Hänen syytään osoittava kirjoitus: ”Juutalaisten kuningas.”
27 Hänen kanssaan he naulitsivat ristiin kaksi ryöväriä, toisen Hänen oikealle ja toisen vasemmalle puolelleen.
28 (Niin toteutui kirjoitus joka sanoo: "Ja Hänet luettiin pahantekijäin joukkoon.")
29 Ohikulkijat rienasivat Häntä nyökyttäen päätään ja sanoen: "Voi sinua, joka hajoitat temppelin ja joka kolmessa päivässä sen rakennat!
30 Pelasta itsesi ja astu alas ristiltä."
31 Samoin ylipapitkin pilkaten keskenään kirjanoppineitten kanssa sanoivat: "Toisia Hän pelasti, itseään ei voi pelastaa.
32 Astukoon Hän, Kristus, Israelin kuningas, nyt alas ristiltä, jotta näkisimme ja uskoisimme." Myös Hänen kanssaan ristiin naulitut solvasivat Häntä.

JEESUKSEN KUOLEMA

33 Kuudennella tunnilla tuli pimeä yli kaiken maan aina yhdeksänteen tuntiin asti.
34 Yhdeksännellä tunnilla Jeesus huusi kovalla äänellä (sanoen): "Eloi, Eloi*, lama sabaktani?" Joka käännettynä on: *Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?
35 Sen kuullessaan muutamat siinä seisovista sanoivat: "Katso, Hän huutaa Eliaa."
36 Niin muuan mies juoksi ja täytti sienen hapanviinillä, pani sen ruokokepin päähän ja antoi Hänelle juoda sanoen: "Annas, katsotaan, tuleeko Elia ottamaan Hänet alas."
37 Mutta Jeesus huusi kovalla äänellä ja antoi henkensä.
38 Ja temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti.
39 Mutta kun sadanpäämies, joka seisoi Häntä vastapäätä, näki Hänen näin (huutaen) antavan henkensä, hän sanoi: "Totisesti tämä ihminen oli Jumalan Poika."
40 Oli naisiakin taampana katselemassa, joitten joukossa oli myös Maria Magdaleena ja Maria, Jaakob nuoremman ja Jooseen äiti, ja Salome,
41 jotka (hekin) Hänen Galileassa ollessaan seurasivat ja palvelivat Häntä, sekä useita muita naisia, jotka olivat tulleet Hänen kanssaan ylös Jerusalemiin.

JEESUKSEN HAUTAAMINEN

42 Illan jo tultua — koska oli valmistuspäivä, se on sapatin aattopäivä —
43 tuli Joosef arimatialainen, arvostettu neuvoston jäsen, joka itsekin odotti Jumalan valtakuntaa, rohkaisi mielensä, meni sisälle Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista.
44 Niin Pilatus ihmetteli, oliko Hän jo kuollut. Kutsuttuaan luokseen sadanpäämiehen hän kysyi tältä, oliko Hän jo kauan sitten kuollut.
45 Saatuaan sadanpäämieheltä tietää sen, hän lahjoitti ruumiin Joosefille.
46 Tämä osti liinavaatteen ja otettuaan Hänet alas, kääri Hänet liinavaatteeseen ja pani hautakammioon, joka oli hakattu kallioon. Hautakammion ovelle hän vieritti kiven.
47 Mutta Maria Magdaleena ja Maria, Jooseen äiti katselivat, mihin Hänet pantiin.

16 Luku JEESUS ON NOUSSUT YLÖS

1 Sapatin mentyä Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin äiti ja Salome ostivat hyvänhajuisia yrttejä mennäkseen voitelemaan Hänet.
2 Ani varhain viikon ensimmäisenä päivänä he tulivat haudalle auringon noustessa.
3 He puhuivat keskenään "Kuka meille vierittää kiven hautakammion ovelta?"
4 Katsahtaessaan ylös he näkivät, että kivi oli vieritetty pois. Se oli näet hyvin iso.
5 Astuttuaan hautakammioon he näkivät nuorukaisen istuvan oikealla puolella, puettuna pitkään valkeaan vaatteeseen; ja he pelästyivät.
6 Mutta hän sanoi heille: "Älkää pelästykö. Te etsitte Jeesus Nasaretilaista, ristiinnaulittua. Hän on herännyt eloon. Ei Hän ole täällä. Katso, tässä on paikka, johon he Hänet panivat.
7 Mutta menkää ja sanokaa Hänen opetuslapsilleen ja Pietarille: Hän menee teidän edellänne Galileaan. Siellä näette Hänet, niin kuin Hän teille sanoi.”
8 Tultuaan ulos he pakenivat (kiireesti) haudalta, sillä heidät oli vallannut vavistus ja hämmästys. Eivätkä he sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

JEESUS ILMESTYY MARIA MAGDALEENALLE

9 Noustuaan ylös varhain viikon ensimmäisenä päivänä Hän ensin ilmestyi Maria Magdaleenalle, josta oli ajanut ulos seitsemän riivaajaa.
10 Tämä meni ja kertoi niille, jotka olivat olleet Hänen kanssaan ja nyt murehtivat ja itkivät.
11 Kuultuaan Hänen elävän ja että Maria* oli Hänet nähnyt, he eivät uskoneet.

JEESUS ILMESTYY KAHDELLE OPETUSLAPSELLE

12 Tämän jälkeen Hän ilmestyi toisen muotoisena kahdelle heistä heidän kävellessään maaseudulle matkaten.
13 Hekin menivät ja kertoivat muille. Nämä eivät uskoneet heitäkään.

JEESUS ANTAA LÄHETYSKÄSKYN

14 Myöhemmin Hän ilmestyi niille yhdelletoista heidän ollessaan aterialla

ja nuhteli heidän epäuskoaan ja kovaa sydäntään, kun eivät uskoneet niitä, jotka olivat nähneet Hänen heränneen eloon.
15 Ja Hän sanoi heille: "Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa ilosanomaa kaikille luoduille.
16 Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.
17 Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä,
18 nostavat käsin käärmeitä ja jos juovat jotain kuolettavaa, se ei heitä vahingoita; he panevat kätensä* sairasten päälle ja nämä tulevat terveeksi.”

JEESUKSEN TAIVAASEEN ASTUMINEN

19 Kun Herra [Jeesus] siis oli puhunut heille, Hänet otettiin ylös taivaaseen, ja Hän istuutui Jumalan oikealle puolelle.
20 Mutta he lähtivät ja saarnasivat kaikkialla ja Herra vaikutti heidän kanssaan vahvistaen sanan sitä seuraavilla merkeillä.

ILOSANOMA LUUKKAAN MUKAAN

1 Luku ALKULAUSE

1 Koska monet ovat ryhtyneet tekemään kertomusta keskellämme toteutuneista tapahtumista
2 sen mukaan kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat olleet Sanan silminnäkijöitä ja palvelijoita,
3 päätin minäkin, tarkkaan tutkittuani alusta alkaen kaikki, kirjoittaa järjestyksessä sinulle, korkea-arvoinen Teofilus,
4 jotta oppisit tuntemaan niitten asiain luotettavuuden, jotka sinulle on opetettu.

JOHANNES KASTAJAN SYNTYMÄ ILMOITETAAN

5 Herodeksen, Juudean kuninkaan päivinä oli muuan pappi nimeltä Sakarias, Abian osastoa. Hänen vaimonsa oli Aaronin tyttäriä ja hänen nimensä oli Elisabet.
6 He olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä ja vaelsivat nuhteettomina kaikissa Herran käskyissä ja säännöksissä.
7 Mutta heillä ei ollut lasta, sillä Elisabet oli hedelmätön, ja molemmat

olivat käyneet iäkkäiksi.
8 Niin tapahtui *Sakariaan suorittaessa* papillisia tehtäviä osastonsa vuorolla Jumalan edessä,
9 että hän pappistehtävien tavan mukaan sai arvonnassa osakseen mennä Herran temppeliin suitsuttamaan.
10 Ja koko kansanjoukko oli suitsuttamisen aikana ulkopuolella rukoilemassa.
11 Silloin hänelle ilmestyi Herran enkeli seisoen suitsutusalttarin oikealla puolella.
12 Nähdessään hänet Sakarias hämmästyi ja hänet valtasi pelko.
13 Mutta enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää, Sakarias, sillä sinun rukouksesi on kuultu ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Johannes.
14 Hän on sinulle iloksi ja riemuksi, ja monet iloitsevat hänen syntymästään.
15 Sillä hän on oleva suuri Herran edessä. Hän ei juo viiniä eikä väkijuomaa, ja hän on oleva täytetty Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdusta asti.
16 Hän kääntää monet Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa puoleen.
17 Ja hän käy Hänen edellään Elian hengessä ja voimassa kääntääkseen isien sydämet lasten puoleen ja tottelemattomat vanhurskasten mielenlaatuun, Herralle toimittaakseen valmistetun kansan."
18 Niin Sakarias sanoi enkelille: "Kuinka tämän ymmärrän? Sillä olen vanha mies, ja vaimoni on käynyt iäkkääksi."
19 Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja minut on lähetetty puhumaan sinulle ja julistamaan sinulle tämä ilosanoma.
20 Katso, sinä tulet mykäksi etkä kykene puhumaan siihen päivään asti, jona tämä tapahtuu, koska et uskonut sanojani, jotka toteutuvat aikanaan."
21 Ja kansa oli odottamassa Sakariasta ja he ihmettelivät hänen temppelissä viipymistään.
22 Mutta ulos tullessaan hän ei kyennyt puhumaan heille. Niin he ymmärsivät, että hän oli nähnyt näyn temppelissä. Ja hän viittoili heille ja jäi mykäksi.
23 Kun hänen virkatoimensa päivät olivat päättyneet, hän meni kotiinsa.
24 Näitten päivien jälkeen hänen vaimonsa Elisabet tuli raskaaksi ja pysytteli salassa viisi kuukautta, ja hän sanoi:
25 ”Näin on Herra tehnyt minulle niinä päivinä, jolloin Hän katsoi puoleeni

poistaakseen minusta ihmisten ylenkatseen.”

JEESUKSEN SYNTYMÄ ILMOITETAAN

26 Kuudentena kuukautena Jumala lähetti enkeli Gabrielin,Galilean kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret,
27 neitsyen luo, joka oli kihlattu Joosef-nimiselle miehelle Daavidin suvusta, ja neitsyen nimi oli Maria.
28 Tullessaan sisälle hänen luokseen enkeli sanoi: "Ole tervehditty, sinä armoitettu! Herra kanssasi. (Siunattu sinä vaimojen joukossa.)"
29 Mutta (nähdessään enkelin), hän hämmästyi kovin *hänen puheestaan* ja mietti, mitä tämä tervehdys mahtoi merkitä.
30 Niin enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää, Maria, sillä olet saanut armon Jumalan edessä."
31 Katso, tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja *sinun on annettava Hänelle nimi* Jeesus.
32 Hän on oleva suuri ja Häntä kutsutaan Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa Hänelle Daavidin, Hänen isänsä, valtaistuimen.
33 Hän hallitsee Jaakobin huonetta ikuisesti*, eikä Hänen valtakunnallaan ole loppua."
34 Mutta Maria sanoi enkelille: "Kuinka tämä tapahtuu, koska en miehestä tiedä!"
35 Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Pyhä Henki tulee päällesi ja Korkeimman voima varjoaa sinut. Sen vuoksi myös se pyhä, mikä syntyy, on oleva nimeltään Jumalan Poika.
36 Katso, sukulaisesi Elisabet on myös tullut raskaaksi ja kantaa poikaa vanhalla iällään, ja tämä on kuudes kuukausi hänelle, jota sanottiin hedelmättömäksi,
37 sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta.”
38 Niin Maria sanoi: ”Katso, olen Herran palvelijatar. Tapahtukoon minulle sanasi mukaan.” Ja enkeli lähti hänen luotaan.

MARIA VIERAILEE ELISABETHIN LUONA

39 Niinä päivinä Maria nousi ja lähti kiireesti vuorimaahan erääseen Juudan kaupunkiin
40 ja meni Sakariaan kotiin ja tervehti Elisabetia.
41 Kun Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, pienoinen hypähti hänen kohdussaan ja Elisabet täyttyi Pyhällä Hengellä.
42 Niin hän puhkesi puhumaan kovalla äänellä ja sanoi: "Siunattu sinä

vaimojen joukossa ja siunattu kohtusi hedelmä!
43 Ja kuinka minulle tapahtuu tämä, että Herrani äiti tulee luokseni?
44 Sillä katso, kun tervehdyksesi ääni tuli korviini, hypähti pienoinen ilosta kohdussani.
45 Autuas hän, joka uskoi, sillä se on toteutuva, minkä Herra on hänelle ilmoittanut."

MARIAN YLISTYSLAULU

46 Niin Maria sanoi: "Sieluni ylistää Herraa
47 ja henkeni on riemuinnut Jumalassa, Vapahtajassani.
48 Sillä Hän katsoi palvelijattarensa alhaisuuteen. Katso, tästä lähin kaikki sukupolvet ylistävät minua autuaaksi.
49 Sillä Voimallinen on tehnyt minulle suuria, ja Pyhä on Hänen nimensä.
50 Hänen laupeutensa kuuluu polvesta polveen niille, jotka Häntä pelkäävät.
51 Hän on osoittanut voimansa käsivarrellaan, Hän on hajoittanut ne, joitten sydämessä oli ylpeät ajatukset.
52 Hän on kukistanut valtiaat valtaistuimilta ja korottanut alhaiset.
53 Nälkäiset Hän on täyttänyt hyvyyksillä, ja rikkaat Hän on lähettänyt tyhjinä pois.
54 Hän on ottanut huomaansa palvelijansa Israelin muistaakseen laupeuttaan
55 Aabrahamia ja hänen jälkeläisiään kohtaan iäti, niin kuin Hän on puhunut isillemme."
56 Ja Maria viipyi hänen luonaan noin kolme kuukautta ja palasi kotiinsa.

JOHANNES KASTAJAN SYNTYMÄ

57 Mutta Elisabetin synnyttämisen aika tuli, ja hän synnytti pojan.
58 Hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli osoittanut hänelle suuren laupeutensa, ja he iloitsivat hänen kanssaan.
59 Kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkauttamaan pienokaista ja kutsuivat häntä hänen isänsä mukaan Sakariaaksi.
60 Mutta hänen äitinsä vastasi ja sanoi: ”Ei, vaan hänen nimensä on oleva Johannes."
61 He sanoivat hänelle: "Sukulaisissasi ei ole ketään, jota kutsutaan sillä nimellä."
62 Sitten he viittoilivat hänen isälleen, miksi hän haluaisi häntä kutsuttavan.

63 Pyydettyään taulun hän kirjoitti vastaten: "Johannes on hänen nimensä." Ja kaikki ihmettelivät.
64 Heti hänen suunsa aukeni ja hänen kielensä vapautui, ja hän puhui ylistäen Jumalaa.
65 Niin tuli pelko kaikille heidän ympärillään asuville ja koko Juudean vuorimaassa puhuttiin kaikista näistä tapahtumista.
66 Kaikki, jotka niistä kuulivat, panivat ne mieleensä sanoen: "Mitä tästä pienokaisesta mahtaa tulla?" Ja Herran käsi oli hänen kanssaan.

SAKARIAAN ENNUSTUS

67 Sakarias, hänen isänsä, täyttyi Pyhällä Hengellä ja ennusti sanoen:
68 ”Ylistetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä Hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen.
69 Hän on kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneessa
70 — niin kuin Hän on puhunut pyhäin profeettainsa suulla (jotka ovat olleet) muinaisuudesta asti —
71 pelastukseksi vihollisistamme ja kaikkien niitten kädestä, jotka vihaavat meitä,
72 osoittaakseen laupeutta isillemme ja muistaakseen pyhän liittonsa,
73 sen valan, jonka Hän vannoi isällemme Aabrahamille,
74 suodakseen meidän vihollistemme kädestä pelastettuina pelkäämättä palvella Häntä,
75 pyhyydessä ja vanhurskaudessa Hänen edessään kaikkina elinpäivinämme.
76 Ja sinä, pienokainen, sinua kutsutaan Korkeimman profeetaksi, sillä sinä käyt Herran kasvojen edellä valmistaaksesi Hänen teitään,
77 jotta antaisit hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidän syntiensä anteeksi saamisessa
78 Jumalamme sydämellisen laupeuden vuoksi, jonka ansiosta puoleemme on katsonut koitto korkeudesta
79 loistaakseen pimeässä ja kuoleman varjossa istuville ja ohjatakseen jalkamme rauhan tielle."
80 Ja pienokainen kasvoi ja vahvistui hengessä. Ja hän oli autiomaissa siihen päivään asti, jona esiintyi Israelille.

2 Luku JEESUKSEN SYNTYMÄ

1 Tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky koko

maailman verollepanosta.
2 Tämä ensimmäinen verollepano tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana.
3 Niin kaikki menivät verolle pantaviksi, kukin omaan kaupunkiinsa.
4 Myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, joka oli nimeltään Beetlehem — koska hän oli Daavidin huonetta — ja sukua —
5 verolle pantavaksi Marian, kihlatun vaimonsa kanssa, joka oli raskaana.
6 Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että hänen synnyttämisensä aika tuli,
7 ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi Hänet ja pani seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa.

PAIMENET JA ENKELIT

8 Sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa.
9 Ja katso, Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he pelästyivät suuresti.
10 Mutta enkeli sanoi heille: ”Älkää pelätkö, sillä katso, julistan teille hyvän sanoman, suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle;
11 teille on tänä päivänä Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra.
12 Ja tämä on teille merkkinä: te tapaatte pienokaisen kapaloituna [ja] seimessä makaamassa.”
13 Yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat.
14 ”Kunnia Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha, ihmisille Jumalan mielisuosio. ”
15 Ja tapahtui, että kun enkelit olivat menneet paimenten luota taivaaseen, niin paimenet puhuivat toisilleen: ”Menkäämme toki Beetlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut, minkä Herra meille ilmoitti.”
16 Niin he menivät kiirehtien ja tapasivat sekä Marian että Joosefin ja pienoisen seimessä makaavana.
17 Nähtyään tämän he levittivät tietoa sanomasta, joka oli puhuttu heille tästä pienokaisesta.
18 Kaikki jotka kuulivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuivat.
19 Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat tutkistellen niitä sydämessään.
20 Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, mitä olivat kuulleet ja nähneet sen mukaan kuin heille oli puhuttu.

21 Kun sitten kahdeksan päivää oli kulunut ja pienokainen oli ympärileikattava, niin Hänelle annettiin nimi Jeesus, jonka enkeli oli Hänelle antanut ennen Hänen sikiämistään kohdussa.

JEESUS VIEDÄÄN PYHÄKKÖÖN

22 Kun hänen* puhdistuspäivänsä Mooseksen lain mukaan olivat päättyneet, he veivät Hänet ylös Jerusalemiin asettaakseen Hänet Herran eteen
23 — niin kuin on kirjoitettu Herran laissa: "Jokainen miehenpuoli, joka avaa äidin kohdun, kutsuttakoon Herralle pyhitetyksi” —
24 ja uhratakseen, niin kuin Herran laissa on sanottu, parin metsäkyyhkysiä tai kaksi kyyhkysenpoikaa.

SIMEONIN ODOTUS TÄYTTYY

25 Katso, Jerusalemissa oli mies nimeltä Simeon, ja tämä mies oli nuhteeton ja hurskas ja hän odotti Israelin lohdutusta. Hänen päällään oli Pyhä Henki.
26 Ja hänelle Pyhä Henki oli ilmoittanut, ettei hän näe kuolemaa ennen kuin näkisi Herran Kristuksen*.
27 Hän tuli *Hengen johtamana* pyhäkköön. Vanhempien kantaessa Jeesus-pienokaista sisälle tehdäkseen Hänelle lain mukaisella tavalla,
28 hänkin otti Hänet syliinsä, kiitti Jumalaa ja sanoi:
29 ”Herra, nyt lasket palvelijasi rauhassa menemään sanasi mukaan,
30 sillä silmäni ovat nähneet autuutesi,
31 jonka olet valmistanut kaikkien kansojen silmäin edessä —
32 valon, joka on ilmestykseksi pakanoille ja kirkkaudeksi kansallesi Israelille."
33 Joosef ja Hänen* äitinsä ihmettelivät sitä, mitä Hänestä sanottiin.
34 Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, Hänen äidilleen: "Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monille Israelissa ja merkiksi, jota vastaan puhutaan
35 — ja sinunkin sielusi läpi on miekka käyvä — jotta monien sydämen ajatukset tulisivat ilmi."

NAISPROFEETTA HANNA

36 Oli naisprofeetta Hanna, Fanuelin tytär, Asserin sukukuntaa. Hän oli käynyt iäkkääksi elettyään neitsyydestään lähtien seitsemän vuotta

miehensä kanssa
37 ja oli leski, (noin) kahdeksankymmenen neljän vuoden ikäinen. Hän ei poistunut pyhäköstä, vaan palveli Jumalaa paastoin ja rukouksin yötä päivää.
38 Juuri sillä hetkellä hän astui esiin, ylisti Jumalaa ja puhui Hänestä kaikille, jotka *Jerusalemissa odottivat* lunastusta.

PALUU NASARETIIN

39 Täytettyään kaiken Herran lain mukaan he palasivat Galileaan, kaupunkiinsa Nasaretiin.
40 Ja pienokainen kasvoi ja vahvistui (hengessä), ollen täynnä viisautta, ja Jumalan armo oli Hänen päällään.

JEESUS-POIKA PYHÄKÖSSÄ

41 Hänen vanhempansa vaelsivat vuosittain Jerusalemiin pääsiäisjuhlille.
42 Hänen ollessaan kaksitoistavuotias he vaelsivat ylös (Jerusalemiin) juhlan tavan mukaan.
43 Heidän vietettyään päivät loppuun jäi Jeesus-poika Jerusalemiin heidän lähtiessään paluumatkalle, eivätkä *Joosef ja Hänen äitinsä* huomanneet sitä.
44 Arvellen Hänen olevan matkaseurueessa he kulkivat päivänmatkan ja etsivät Häntä sukulaisten ja tuttavien joukosta.
45 Kun eivät löytäneet (Häntä), he palasivat Jerusalemiin Häntä etsimään.
46 Kolmen päivän kuluttua he löysivät Hänet pyhäköstä istumassa opettajain keskellä, ja Hän kuunteli heitä ja kyseli heiltä.
47 Kaikki Häntä kuuntelevat ihmettelivät Hänen ymmärrystään ja vastauksiaan.
48 Hänet nähdessään *Hänen vanhempansa* hämmästyivät ja Hänen äitinsä sanoi Hänelle: "Lapsi, miksi olet meille näin tehnyt? Katso, isäsi ja minä olemme huolestuneina etsineet sinua."
49 Hän sanoi heille: "Mitä minua olette etsineet? Ettekö tienneet, että minun täytyy olla niissä, mitkä Isäni ovat?"
50 Mutta he eivät ymmärtäneet sitä sanaa, jonka Hän heille puhui.
51 Niin Hän kulki alas heidän kanssansa ja tuli Nasaretiin ja oli heille alamainen. Ja Hänen äitinsä kätki kaikki nämä sanat sydämeensä.
52 Mutta Jeesus varttui viisaudessa ja kasvussa* ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä.

3 Luku JOHANNES KASTAJAN SAARNA

1 Viidentenätoista keisari Tiberiuksen hallitusvuotena, kun Pontius Pilatus oli Juudean maaherrana ja Herodes Galilean neljännesruhtinaana ja hänen veljensä Filippus Iturean ja Trakonitiinmaan neljännesruhtinaana ja Lysanias Abilenen neljännesruhtinaana,
2 kun Hannas ja Kaifas olivat ylipappeina, tuli Jumalan sana Johannekselle, Sakariaan pojalle, autiomaassa.
3 Hän vaelsi kaikessa Jordanin ympäristössä saarnaten mielenmuutoksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi,
4 niin kuin on kirjoitettu profeetta Jesajan sanojen kirjassa, hänen, joka sanoo: "Huutavan ääni autiomaassa: Valmistakaa Herran tie, tehkää Hänen polkunsa suoriksi.
5 Kaikki laaksot täytettäköön ja jokainen vuori ja kukkula alennettakoon ja mutkat tulkoot suoriksi ja koleikot tasaisiksi teiksi,
6 ja kaikki liha on näkevä Jumalan autuuden."
7 Niin hän sanoi kansalle, joka meni hänen kastettavakseen: "Kyykäärmeitten sikiöt, kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaa vihaa?
8 Tehkää siis mielenmuutoksen mukaisia hedelmiä, älkääkä alkako sanoa mielessänne: Meillä on isänä Aabraham, sillä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.
9 Jo on myös kirves pantu puitten juurelle. Niin jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen."
10 Kansa kysyi häneltä sanoen: "Mitä meidän siis on tehtävä?"
11 Hän vastasi ja sanoi heille: "Jolla on kaksi ihokasta, antakoon toisen sille, jolla ei ole yhtään, ja jolla on ruokaa tehköön samoin."
12 Niin tuli myös veronkantajia kastettaviksi ja he sanoivat hänelle: "Opettaja, mitä meidän on tehtävä?"
13 Hän sanoi heille: "Älkää vaatiko enempää kuin mitä teille on määrätty."
14 Myös sotamiehet kysyivät häneltä sanoen: "Entä mitä meidän on tehtävä?" Hän sanoi heille: "Älkää kiskoko keneltäkään älkääkä harjoittako kiristystä, vaan tyytykää palkkaanne."
15 Mutta kun kansa odotti ja kaikki ajattelivat sydämessään Johanneksesta, eikö hän ehkä ollut Kristus,
16 niin Johannes vastasi kaikille sanoen: "Minä kastan teidät vedellä, mutta tulee minua voimallisempi, jonka kengännauhaakaan en ole arvollinen päästämään. Hän kastaa teidät Pyhässä Hengessä ja tulessa.
17 Hänellä on viskimensä kädessään ja Hän puhdistaa puimatanterensa

ja kokoaa vehnän aittaansa, mutta ruumenet Hän polttaa sammumattomassa tulessa."
18 Paljon hän näin jakoi muitakin kehoituksia ja julisti ilosanomaa kansalle.
19 Mutta kun neljännesruhtinas Herodes sai häneltä nuhteita veljensä vaimon Herodiaan vuoksi ja kaiken sen pahan vuoksi, mitä Herodes oli tehnyt,
20 niin hän kaiken lisäksi teki senkin, että sulki Johanneksen vankilaan.

JEESUKSEN KASTAMINEN

21 Kun kaikkea kansaa kastettiin ja Jeesus oli kastettu ja rukoili, tapahtui, että taivas aukeni
22 ja Pyhä Henki laskeutui Hänen päällensä ruumiillisessa hahmossa niin kuin kyyhkynen ja taivaasta tuli ääni (joka sanoi): "Sinä olet minun rakas Poikani. Sinuun olen mielistynyt."

JEESUKSEN SUKULUETTELO

23 Hän, Jeesus, oli aloittaessaan toimintansa noin kolmikymmenvuotias ja oli niin kuin luultiin Joosefin poika, tämä Eelin,
24 edelleen Mattatin, Leevin, Melkin, Jannan*, Joosefin,
25 Mattatiaan, Aamoksen, Naahumin, Eslin, Naggain,
26 Maahatin, Mattatiaan, *Semein, Joosekin, Juudan*,
27 Johannaan*, Reesan, Serubbaabelin, Salatielin, Neerin,
28 Melkin, Addin, Koosamin, Elmodamin*, Eerin,
29 Jooseen*, Elieserin, Joorimin, Mattatin, Leevin,
30 Simeonin, Juudan, Joosefin, Joonanin*, Eliakimin,
31 Melean, Mainanin*, Mattatan, Naatanin, Daavidin,
32 Iisain, Oobedin, Booaan, Salmonin*, Nahassonin,
33 Aminadabin, Aramin*, Esronin, Faareen, Juudan,
34 Jaakobin, Iisakin, Aabrahamin, Taaran, Naahorin,
35 Sarukin*, Ragaun, Faalekin, Eberin, Saalan,
36 Kainanin*, Arfaksadin, Seemin, Nooan, Laamekin,
37 Metusalan, Eenokin, Jaaredin*, Mahalalelin, Kainanin,
38 Enoksen, Seetin, Aadamin, Jumalan.

4 Luku JEESUKSEN KIUSAUS

1 Sitten Jeesus täynnä Pyhää Henkeä palasi Jordanilta, ja Henki kuljetti

Häntä autiomaassa
2 neljäkymmentä päivää paholaisen kiusattavana. Eikä Hän niinä päivinä syönyt mitään. Mutta niitten päätyttyä Hänen (lopulta) oli nälkä.
3 Niin paholainen sanoi Hänelle: "Jos olet Jumalan Poika, sano tälle kivelle, että se muuttuisi leiväksi."
4 Jeesus vastasi (sanoen) hänelle: "On kirjoitettu: 'Ihminen ei elä ainoastaan leivästä (vaan jokaisesta Jumalan sanasta).' "
5 vietyään Hänet korkealle vuorelle paholainen näytti Hänelle tuokiossa kaikki maailman valtakunnat.
6 Ja paholainen sanoi Hänelle: "Sinulle annan kaiken tämän valtapiirin ja sen loiston, sillä minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen kenelle haluan.
7 Jos siis osoitat kunnioitusta edessäni, kaikki on sinun."
8 Jeesus vastasi hänelle ja sanoi: "(Mene taakseni, saatana, sillä) on kirjoitettu: 'Kunnioita Herraa, Jumalaasi, ja palvele *ainoastaan Häntä*'."
9 Niin hän vei Hänet Jerusalemiin ja asetti Hänet pyhäkön harjalle ja sanoi Hänelle: "Jos olet Jumalan Poika, heittäydy tästä alas,
10 Sillä on kirjoitettu: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, että he varjelevat sinua'
11 ja: 'He kantavat sinua käsillään, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.' "
12 Jeesus vastasi sanoen hänelle: "On sanottu: 'Älä kiusaa Herraa, Jumalaasi.' "
13 Lopetettuaan kaiken kiusaamisen, paholainen poistui Hänen luotaan ajaksi.

JEESUS ALKAA TOIMINTANSA

14 Jeesus palasi Hengen voimassa Galileaan, ja sanoma Hänestä levisi kaikkialle ympäristöön.
15 Niin Hän opetti heidän synagoogissaan, ja kaikki ylistivät Häntä.

JEESUS TORJUTAAN NASARETISSA

16 Sitten Hän saapui Nasaretiin, jossa Hänet oli kasvatettu, ja meni tapansa mukaan sapattina synagoogaan ja nousi lukemaan.
17 Hänelle annettiin profeetta Jesajan kirja. Käärittyään kirjan auki Hän löysi paikan, jossa oli kirjoitettuna:
18 ”Herran Henki on minun päälläni, sillä Hän on voidellut minut julistamaan ilosanomaa köyhille, Hän on lähettänyt minut (parantamaan sydämeltään särkyneitä), saarnaamaan vangituille vapautusta ja sokeille

näön saamista, päästämään sorretut vapauteen,
19 julistamaan Herran otollista vuotta."
20 Käärittyään kirjan kokoon ja annettuaan sen takaisin palvelijalle Hän istuutui, ja kaikkien synagoogassa olevain silmät olivat Häneen kiinnitetyt.
21 Niin Hän alkoi puhua heille: "Tänään tämä kirjoitus on toteutunut teidän kuunnellessanne*."
22 Kaikki todistivat Hänen puolestaan ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka lähtivät Hänen suustaan, ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Joosefin poika?"
23 Hän sanoi heille: "Varmaan aiotte sanoa minulle tämän lauselman: 'Parantaja, paranna itsesi; tee täällä kotikaupungissasikin niin suuria kuin olemme kuulleet tapahtuneen Kapernaumissa.'"
24 Ja Hän sanoi: "Totisesti, sanon teille: ei kukaan profeetta ole suosittu kotikaupungissaan.
25 Sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Elian aikana Israelissa, kun taivas oli suljettuna kolme vuotta ja kuusi kuukautta, niin että suuri nälkä tuli koko maahan,
26 eikä Eliaa lähetetty kenenkään heidän luokseen, vaan ainoastaan leskivaimon luo Siidonin Sareptaan.
27 Oli myös monta pitaalista Israelissa profeetta Elisan aikana, eikä ketään heistä puhdistettu, vaan ainoastaan Naeman*, syyrialainen."
28 Kuullessaan tämän kaikki synagoogassa olevat tulivat raivoa täyteen
29 ja nousivat ja ajoivat Hänet ulos kaupungista ja veivät Hänet sen vuoren jyrkänteelle asti, jolle heidän kaupunkinsa oli rakennettu, syöstäkseen Hänet alas.
30 Mutta Hän meni pois kulkien heidän keskitsensä.

RIIVAAJAN ULOS AJAMINEN

31 Niin Hän meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti kansaa* sapattina.
32 He olivat hämmästyksissään Hänen opetuksestaan, sillä Hänen puheessaan oli voimaa.
33 Synagoogassa oli mies, jossa oli saastaisen riivaajan henki, ja se huusi kovalla äänellä
34 (sanoen): "Voi, *miksi meihin puutut*, Jeesus Nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Tunnen sinut, kuka olet, Jumalan Pyhä."
35 Niin Jeesus nuhteli sitä sanoen: "Vaikene ja tule ulos hänestä." Heitettyään hänet heidän keskelleen riivaaja lähti hänestä häntä yhtään vahingoittamatta.

36 Hämmästys valtasi kaikki ja he puhuivat toisilleen sanoen: "Mitä tämä puhe on, sillä Hän käskee vallalla ja voimalla saastaisia henkiä, ja ne lähtevät ulos?"
37 Niin maine Hänestä levisi kaikkialle ympäristöön.

PIETARIN ANOPPI JA MUITA PARANEE

38 Ja Hän nousi ja meni synagoogasta Simonin kotiin. Mutta Simonin anoppi oli ankaran kuumeen vaivaamana. Niin he rukoilivat Jeesusta* hänen puolestaan.
39 Kumartuen hänen ylitsensä Hän nuhteli kuumetta ja se lähti hänestä. Heti hän nousi ja palveli heitä.
40 Auringon laskiessa kaikki, joilla oli moninaisten tautien vaivaamia, toivat ne Hänen luokseen. Pannen kätensä* heidän itsekunkin päälle Hän paransi heidät.
41 Monista lähtivät myös riivaajat ulos huutaen ja sanoen: "Sinä olet (Kristus,) Jumalan Poika." Mutta Hän nuhteli niitä, eikä sallinut niitten puhua, koska ne tiesivät Hänen olevan Kristus.

JEESUS LAAJENTAA TYÖALAANSA

42 Päivän tultua Hän lähti pois ja meni autioon paikkaan. Mutta kansa etsi Häntä ja tuli Hänen luokseen, ja he estelivät Häntä lähtemästä heidän luotaan.
43 Mutta Hän sanoi heille: "Minun tulee muillekin kaupungeille julistaa ilosanomaa Jumalan valtakunnasta, sillä sitä varten olen lähetetty."
44 Niin Hän saarnasi Galilean synagoogissa.

5 Luku JEESUKSEN ENSIMMÄISET OPETUSLAPSET

1 Kun kansa tunkeili Hänen ympärillään kuullakseen Jumalan sanaa ja Hän seisoi Gennesaretin järven rannalla,
2 niin Hän näki kaksi venettä olevan järven rannassa. Mutta kalastajat olivat lähteneet niistä ja huuhtoivat verkkoja.
3 Hän astui *toiseen veneeseen,* joka oli Simonin, ja pyysi tätä viemään sen vähän matkaa maasta; ja Hän istuutui ja opetti kansaa' veneestä.
4 Mutta puhumasta lakattuaan Hän sanoi Simonille. "Vie syvälle ja heittäkää verkkonne apajalle."
5 Simon vastasi ja sanoi Hänelle: "Mestari, koko yön olemme tehneet työtä emmekä ole saaneet mitään. Mutta sinun käskystäsi heitän

verkon.*”
6 Tämän tehtyään he saivat kierretyksi suuren joukon kaloja, ja heidän verkkonsa repeili*.
7 Niin he viittasivat toisessa veneessä oleville tovereilleen, että nämä tulisivat heitä auttamaan, ja he tulivat. Niin he täyttivät molemmat veneet, niin että ne olivat uppoamaisillaan.
8 Tämän nähdessään Simon Pietari heittäytyi Jeesuksen polvien eteen ja sanoi: "Mene pois luotani, Herra, sillä olen syntinen mies."
9 Sillä kalansaaliin vuoksi, jonka he olivat saaneet, oli hämmästys vallannut hänet ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan,
10 samoin myös Jaakobin ja Johanneksen, Sebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin kumppaneja. Mutta Jeesus sanoi Simonille: "Älä pelkää, tästä lähin saat saaliiksi ihmisiä."
11 Ja vietyään veneet maihin he jättivät kaiken ja seurasivat Häntä.

PITAALISAIRAS PARANEE

12 Ja katso, kun Hän oli eräässä kaupungissa, tapahtui, että mies kokonaan pitaalissa, Jeesuksen nähdessään heittäytyi kasvoilleen ja rukoili Häntä sanoen: "Herra, jos tahdot, sinä voit minut puhdistaa."
13 Niin Hän ojensi kätensä* ja kosketti häntä sanoen: "Minä tahdon, puhdistu." Ja heti pitaali lähti hänestä.
14 Ja Hän kielsi häntä kenellekään puhumasta: "Mene kuitenkin ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistumisestasi niin kuin Mooses on säätänyt, todistukseksi heille.
15 Mutta sanoma Hänestä levisi vielä enemmän, ja suuret kansanjoukot kokoontuivat kuuntelemaan ja parantuakseen (Hänen avullaan) vaivoistaan.
16 Mutta Hän vetäytyi autioihin paikkoihin ja rukoili.

HALVAUTUNUT PARANEE

17 Eräänä päivänä tapahtui, että Hän opetti ja siinä istui fariseuksia ja lainopettajia, joita oli tullut kaikista Galilean ja Juudean kylistä ja Jerusalemista. Ja Herran voima ilmeni parantaen sairaita*.
18 Ja katso, miehet kantoivat vuoteella miestä, joka oli halvautunut, ja koettivat viedä hänet sisään ja asettaa *Jeesuksen eteen*.
19 Kun he eivät keksineet, mitä tietä veisivät hänet sisälle kansanjoukon välitse, he nousivat katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi joukon keskelle Jeesuksen eteen.

20 Nähdessään heidän uskonsa Hän sanoi: "Ihminen, syntisi ovat sinulle anteeksi annetut."
21 Niin kirjanoppineet ja fariseukset alkoivat ajatella ja sanoivat: "Kuka tämä on, joka rienaa? Kuka voi antaa syntejä anteeksi paitsi Jumala yksin?"
22 Kun Jeesus tiesi heidän ajatuksensa Hän vastasi ja sanoi heille: "Mitä ajattelette sydämessänne?
23 Kumpi on helpompaa, sanoako: 'Syntisi ovat sinulle anteeksi annetut' vai sanoa: 'Nouse ja käy'?
24 Mutta tietääksenne että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi" — Hän sanoi halvautuneelle — "sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."
25 Heti hän nousi heidän nähtensä, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja lähti kotiinsa ylistäen Jumalaa.
26 Hämmästys valtasi kaikki ja he ylistivät Jumalaa. He täyttyivät myös pelolla ja sanoivat: "Olemme tänään nähneet ihmeellisiä."

LEEVIN KUTSUMINEN

27 Sen jälkeen Hän lähti pois ja näki veronkantajan nimeltä Leevi istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua."
28 Jättäen kaikki tämä nousi ja seurasi Häntä.
29 Ja Leevi valmisti Hänelle suuret pidot kotonaan, ja oli suuri joukko veronkantajia ja muita aterioimassa heidän kanssaan.
30 Niin *heidän kirjanoppineensa ja fariseukset* nurisivat Hänen opetuslapsilleen sanoen: "Miksi te syötte ja juotte veronkantajain ja syntisten kanssa?"
31 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.
32 En ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä mielenmuutokseen."

PAASTOKYSYMYS

33 Niin he sanoivat Hänelle: "(Miksi) Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin fariseuksetkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja *juovat?"'
34 Hän sanoi heille: ”Ette kai voi panna häävieraita paastoamaan, kun ylkä on heidän kanssaan?
35 Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois. Silloin, niinä

päivinä he paastoavat."
36 Hän puhui heille myös vertauksen: "Ei kukaan pane uudesta vaatteesta paikkaa vanhaan vaatteeseen: muuten hän leikkaa rikki myös uuden eikä uudesta saatu paikka sovi vanhaan.
37 Eikä kukaan laske uutta viiniä vanhoihin nahkaleileihin, muuten uusi viini pakahuttaa leilit ja se vuotaa pois ja leilit turmeltuvat.
38 Vaan uusi viini on laskettava uusiin leileihin (ja molemmat säilyvät).
39 Eikä kukaan vanhaa juotuaan halua (heti) uutta, sillä hän sanoo: 'Vanha on parempaa*'."

6 Luku LEPOPÄIVÄN VIETTÄMINEN

1 Tapahtui jälkisapattina,* että Hän kulki viljavainioitten halki, ja Hänen opetuslapsensa katkoivat tähkiä, hiersivät niitä käsissään ja söivät.
2 Silloin muutamat fariseuksista sanoivat (heille): "Miksi teette, mitä ei ole lupa tehdä sapattina?"
3 Mutta Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun oli nälissään, hän ja ne, jotka olivat hänen kanssaan?
4 Hän kun meni Jumalan huoneeseen ja otti näkyleivät ja söi — niitä joita muitten ei ole lupa syödä kuin ainoastaan pappien — ja antoi myös niille jotka olivat hänen kanssaan."
5 Ja Hän sanoi heille: "Ihmisen Poika on myös sapatin herra."

MIES JOLLA OLI KUIVETTUNUT KÄSI

6 Toisena sapattina Hän meni synagoogaan ja opetti. Siellä oli mies, jonka oikea käsi oli kuivettunut.
7 Kirjanoppineet ja fariseukset pitivät Häntä silmällä parantaisiko Hän sapattina, jotta keksisivät syytöksen Häntä vastaan.
8 Mutta Hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jolla oli kuivettunut käsi: "Nouse ja astu keskelle." Tämä nousi ja astui.
9 Niin Jeesus sanoi heille: "Kysyn teiltä: kumpi on luvallista sapattina, tehdä hyvää vai tehdä pahaa, pelastaa elämä vai hukuttaa?"
10 Katsellen ympärilleen heihin kaikkiin Hän sanoi miehelle: "Ojenna kätesi." Hän teki niin, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi (niin kuin toinen).
11 Mutta he joutuivat suunniltaan ja puhuivat keskenään mitä tekisivät Jeesukselle.

KAHDENTOISTA OPETUSLAPSEN VALINTA

12 Niin tapahtui niinä päivinä, että Hän lähti vuorelle rukoilemaan ja vietti
koko yön rukoillen Jumalaa.
13 Päivän tultua Hän kutsui luokseen opetuslapsensa ja valitsi heistä
kaksitoista, joita Hän kutsui myös apostoleiksi:
14 Simonin, jolle Hän antoi myös nimen Pietari, ja Andreaan, hänen
veljensä, Jaakobin ja Johanneksen, Filippuksen ja Bartolomeuksen,
15 Matteuksen ja Tuomaan, Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Simonin, jota
kutsuttiin Kiivailijaksi,
16 Juudaan, Jaakobin veljen*, ja Juudas Iskariotin josta (kuitenkin) tuli
kavaltaja.

SUUREN KANSANJOUKON AUTTAMINEN

17 Astuttuaan alas heidän kanssaan Hän seisahtui laakealle paikalle,
samoin [suuri] joukko Hänen opetuslapsiaan ja suuri kansanpaljous
kaikesta Juudeasta ja Jerusalemista ja Tyyron ja Siidonin rantamaasta.
He tulivat kuuntelemaan Häntä ja parantuakseen sairauksistaan,
18 samoin saastaisten henkien vaivaamat (ja he) paranivat.
19 Ja kaikki kansa pyrki koskettamaan Häntä, sillä Hänestä lähti voima, ja
se paransi kaikki.

AUTUAAT JA ONNETTOMAT

20 Hän nosti silmänsä opetuslasten puoleen ja sanoi: ”Autuaita te köyhät,
sillä teidän on Jumalan valtakunta.
21 Autuaita te, joitten nyt on nälkä, sillä teidät ravitaan. Autuaita te, jotka
nyt itkette, sillä te tulette nauramaan.
22 Autuaita olette, kun ihmiset vihaavat teitä ja kun he erottavat teidät
yhteydestään ja herjaavat teitä ja hylkäävät nimenne niin kuin pahan —
Ihmisen Pojan vuoksi.
23 Riemuitkaa sinä päivänä ja hyppikää ilosta, sillä katso, teidän
palkkanne on suuri taivaassa. Sillä niin tekivät heidän isänsä profeetoille.
24 Mutta voi teitä, rikkaat, sillä olette saaneet lohdutuksenne!
25 Voi teitä jotka [nyt] olette kylläiset, sillä teidän on oleva nälkä! Voi teitä,
jotka nyt nauratte, sillä joudutte murehtimaan ja itkemään!
26 Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää, sillä niin tekevät
heidän isänsä väärille profeetoille!

VIHOLLISTEN RAKASTAMISESTA

27 Mutta teille, jotka kuulette minä sanon: rakastakaa vihollisianne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat.
28 Siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niitten puolesta, jotka teitä parjaavat.
29 Sille joka sinua lyö poskelle, tarjoa myös toinen, ja siltä, joka ottaa sinulta vaipan, älä kiellä ihokastasikaan.
30 Anna jokaiselle, joka sinulta anoo, äläkä vaadi takaisin siltä, joka omaasi ottaa.
31 Niin kuin tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää tekin samoin heille.
32 Jos rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä kiitos teille siitä tulee? Myös syntiset rakastavat niitä, jotka heitä rakastavat.
33 Ja jos teette hyvää niille, jotka teille hyvää tekevät, mikä kiitos teille siitä tulee? Sillä syntisetkin tekevät samoin.*
34 Jos lainaatte niille, joilta toivotte saavanne takaisin, mikä kiitos teille siitä tulee? Syntisetkin lainaavat syntisille saadakseen saman verran takaisin.
35 Vaan rakastakaa vihollisianne ja tehkää hyvää ja lainatkaa toivomatta mitään takaisin, niin teidän palkkanne on suuri ja te tulette Korkeimman lapsiksi, sillä Hän on hyvä kiittämättömille ja pahoille.
36 Olkaa (siis) armahtavaisia niin kuin (myös) Isänne on armahtavainen.

TUOMITSEMISESTA

37 Älkää tuomitko, niin ei teitäkään tuomita. Älkää tuomiota langettako, niin ei teillekään tuomiota langeteta. Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan.
38 Antakaa, niin teille annetaan. Hyvä mitta, sullottu, ravistettu ja kukkurainen annetaan helmaanne. Millä mitalla te siis mittaatte, sillä mitataan teille takaisin."
39 Hän puhui heille myös vertauksen: "Ei kai sokea voi sokeaa taluttaa? Eivätkö molemmat putoa kuoppaan?
40 Opetuslapsi ei ole opettajaansa parempi, mutta täysin oppineena jokainen on niin kuin opettajansa.
41 Mutta kuinka näet roskan, joka on veljesi silmässä, etkä huomaa hirttä, joka on omassa silmässäsi?
42 (Tai) kuinka saatat sanoa veljellesi: 'Veli, annas minä otan pois roskan joka on silmässäsi', etkä itse näe hirttä omassa silmässäsi? Tekopyhä, heitä ensin pois hirsi omasta silmästäsi, ja sitten näet selvästi ottaa pois

roskan, joka on veljesi silmässä.

HEDELMISTÄ PUU TUNNETAAN

43 Sillä ei ole hyvää puuta, joka tekee huonon hedelmän, eikä huonoa puuta, joka tekee hyvän hedelmän.
44 Jokainen puu tunnetaan siis omasta hedelmästään, sillä ei orjantappuroista koota viikunoita eikä orjanruusupensaasta korjata viinirypäleitä.
45 Hyvä ihminen tuo sydämensä hyvästä aarrekammiosta esiin hyvää ja paha ihminen tuo (sydämensä) pahasta (aarrekammiosta) esiin pahaa, sillä sydämen kyllyydestä hänen suunsa puhuu.

ERILAISET TALON RAKENTAJAT

46 Miksi kutsutte minua nimellä, ’Herra, Herra', ettekä tee mitä sanon?
47 Jokainen, joka tulee luokseni ja kuulee sanani ja tekee niitten mukaan — minä osoitan teille kenen kaltainen hän on.
48 Hän on miehen kaltainen, joka taloa rakentaessaan kaivoi ja meni syvälle ja laski perustuksen kalliolle. Kun sitten tulva tuli, virta syöksähti sitä taloa vastaan, mutta ei voinut sitä horjuttaa, sillä se oli *kalliolle perustettu*.
49 Mutta joka kuulee eikä tee, hän on miehen kaltainen, joka perustusta tekemättä rakensi talon maan päälle. Virta syöksähti sitä vastaan ja heti se sortui, ja sen talon kukistuminen oli suuri.”

7 Luku SADANPÄÄMIEHEN PALVELIJA PARANEE

1 Päätettyään kansan kuullen kaikki nämä puheensa Hän meni Kapernaumiin.
2 Erään sadanpäämiehen palvelija, jota hän piti arvossa, oli sairaana kuolemaisillaan.
3 Kuultuaan Jeesuksesta hän lähetti Hänen luokseen juutalaisten vanhimpia ja pyysi Häntä tulemaan ja parantamaan hänen palvelijansa.
4 Tultuaan Jeesuksen luo he pyysivät Häntä hartaasti sanoen: "Hän ansaitsee, että suot hänelle tämän,
5 sillä hän rakastaa kansaamme ja on rakentanut meille synagoogan."
6 Niin Jeesus lähti heidän kanssaan. Kun Hän ei enää ollut kaukana talosta, sadanpäämies lähetti (Hänen luokseen) ystäviä sanomaan Hänelle: "Herra, älä vaivaa itseäsi, sillä en ole sen arvoinen, että astuisit

kattoni alle.
7 Sen vuoksi en katsonutkaan itseäni arvolliseksi tulemaan luoksesi, vaan sano sana, niin palvelijani paranee.
8 Sillä minäkin olen vallan alaiseksi asetettu mies, ja minulla on sotamiehiä alaisinani. Sanon tälle: 'Mene', ja hän menee, ja toiselle: 'Tule', ja hän tulee, ja palvelijalleni: 'Tee tämä', ja hän tekee."
9 Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli häntä ja kääntyen kansan puoleen, joka Häntä seurasi, sanoi: "Sanon teille, etten ole Israelissakaan löytänyt näin suurta uskoa."
10 Taloon palatessaan lähetetyt tapasivat (sairaana olleen) palvelijan terveenä.

NAININ LESKEN POIKA HERÄÄ KUOLLEISTA

11 Seuraavana päivänä* tapahtui, että Hän vaelsi Nain nimiseen kaupunkiin, ja Hänen kanssaan vaelsi (paljon) Hänen opetuslapsiaan ja suuri kansanjoukko.
12 Hänen lähestyessään kaupungin porttia, katso, kannettiin ulos kuollutta, äitinsä ainoaa poikaa. Äiti* oli leski, ja hänen kanssaan oli paljon kaupungin kansaa.
13 Nähdessään hänet Herra armahti häntä ja sanoi hänelle: "Älä itke."
14 Astuen luo Hän kosketti paareja ja kantajat pysähtyivät. Niin Hän sanoi: "Nuorukainen, sanon sinulle: nouse."
15 Kuollut nousi istualleen ja alkoi puhua. Ja Hän antoi hänet hänen äidilleen.
16 Niin heidät kaikki valtasi pelko ja he ylistivät Jumalaa sanoen: "Suuri profeetta on noussut keskellemme" ja: Jumala on katsonut kansansa puoleen."
17 Tämä sanoma Hänestä levisi koko Juudeaan ja kaikkialle ympäristöön.

JOHANNES KASTAJA

18 Johannekselle kertoivat hänen opetuslapsensa kaikesta tästä.
19 Kutsuttuaan luokseen kaksi opetuslastaan Johannes lähetti heidät Jeesuksen* luo kysymään: "Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaa?"
20 Tultuaan Hänen luokseen miehet sanoivat: "Johannes Kastaja on lähettänyt meidät luoksesi kysymään: 'Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaa?' "

21 (Mutta) juuri sillä hetkellä Hän paransi monia sairauksista ja vaivoista ja pahoista hengistä ja monelle sokealle Hän antoi näön.
22 Niin Jeesus* vastasi ja sanoi heille: "Menkää ja kertokaa Johannekselle, mitä olette nähneet ja kuulleet: sokeat saavat näön, rammat kävelevät, pitaaliset puhdistuvat, kuurot kuulevat, kuolleita herätetään, köyhille julistetaan ilosanomaa.
23 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun."
24 Johanneksen lähettiläitten mentyä Hän alkoi puhua kansalle Johanneksesta: "Mitä läksitte autiomaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa?
25 Vai mitä läksitte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, hienoissa vaatteissa ja ylellisesti esiintyvät ovat kuningasten linnoissa.
26 Vai mitä läksitte katsomaan? Profeettaako? Niin, sanon teille, ja suurempaa kuin profeetta.
27 Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähetän sanansaattajani edelläsi, ja hän on valmistava tiesi eteesi.'
28 (Sillä) sanon teille: ei ole vaimoista syntyneitten joukossa suurempaa (profeettaa) kuin Johannes (Kastaja). Mutta vähäisin Jumalan valtakunnassa on suurempi kuin hän."
29 Kaikki kansa, joka kuunteli Johannesta*, veronkantajatkin, tunnustivat Jumalan vanhurskaaksi kastattamalla itsensä Johanneksen kasteella.
30 Mutta fariseukset ja lainoppineet tekivät tyhjäksi Jumalan aivoituksen heitä kohtaan eivätkä ottaneet Johannekselta kastetta.
31 (Niin Herra sanoi) ”Mihin siis vertaan tämän sukupolven ihmiset, ja kenen kaltaisia he ovat?
32 He ovat pienokaisten kaltaisia, jotka istuvat torilla ja huutavat toisilleen sanoen: ’Soitimme teille huilua ettekä tanssineet, lauloimme teille itkuvirsiä ettekä itkeneet.’
33 Sillä Johannes Kastaja on tullut, ei syö leipää eikä juo viiniä, ja te sanotte: ’Hänessä on riivaaja.’
34 Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: ’Katso, syömäri ja viininjuoja, veronkantajain ja syntisten ystävä.’
35 Ja viisaus on kaikkien lasten puolelta oikeaksi tunnustettu.”

JEESUKSEN JALKOJEN VOITELEMINEN

36 Muuan fariseus pyysi Häntä syömään kanssaan, ja Hän meni fariseuksen taloon ja asettui aterioimaan.
37 Katso, kaupungissa oli nainen, joka oli synnin harjoittaja. Saatuaan

tietää Hänen olevan aterialla fariseuksen talossa hän toi alabasteripullon, jossa oli voiteluöljyä.
38 Seisoen takana Hänen jalkojensa luona, hän alkoi itkien kastella Hänen jalkojaan kyynelillään ja kuivasi ne päänsä hiuksilla ja suuteli Hänen jalkojaan ja voiteli voiteella.
39 Mutta tämän nähdessään fariseus, joka oli kutsunut Hänet, ajatteli itsekseen sanoen: "Jos tämä olisi profeetta, Hän tietäisi, mikä ja millainen tuo nainen on, joka Häneen koskee — että hän on synnin harjoittaja."

KAKSI VELALLISTA

40 Niin Jeesus puhutteli häntä sanoen: "Simon, minulla on jotain sanomista sinulle." Hän lausui: "Opettaja, sano "
41 ”Eräällä lainanantajalla oli kaksi velallista. Toinen oli velkaa viisisataa denaria, toinen viisikymmentä.
42 Kun heillä ei ollut millä maksaa, hän antoi molemmille anteeksi (Sano) kumpi heistä rakastaa siis häntä enemmän."
43 Simon vastasi sanoen: ”Luulen, että se, jolle hän antoi enemmän anteeksi.” Niin Hän sanoi hänelle: ”Oikein ratkaisit.”
44 Naiseen kääntyen Hän sanoi Simonille: ”Näetkö tämän naisen? Tulin taloosi. Et antanut vettä jaloilleni, mutta tämä kasteli kyynelillään jalkani ja kuivasi ne päänsä hiuksilla.
45 Sinä et antanut minulle suudelmaa, mutta tämä ei ole lakannut suutelemasta jalkojani siitä asti, kun tulin sisään.
46 Sinä et voidellut päätäni öljyllä, mutta tämä voiteli jalkani voiteluöljyllä.
47 Sen vuoksi sanon sinulle: hänen monet syntinsä ovat anteeksi annetut, niin että hän rakasti paljon. Mutta jolle vähän anteeksi annetaan, se rakastaa vähän."
48 Sitten Hän sanoi naiselle*: "Sinun syntisi ovat anteeksi annetut."
49 Niin ateriakumppanit rupesivat ajattelemaan itsekseen: "Kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa?"
50 Mutta Hän sanoi naiselle: "Uskosi on sinut pelastanut. Mene rauhaan."

8 Luku JEESUSTA PALVELLEITA NAISIA

1 Sen jälkeen tapahtui, että Hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään saarnaten ja julistaen ilosanomaa Jumalan valtakunnasta. Ja ne kaksitoista olivat Hänen kanssaan.
2 samoin joitakin naisia, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja sairauksista: Maria, Magdaleenaksi kutsuttu, josta seitsemän riivaajaa oli

lähtenyt ulos,
3 ja Johanna, Herodeksen tilanhoitajan Kuusaan vaimo, ja Susanna ja useita muita, jotka palvelivat Häntä* varoillaan.

VERTAUS KYLVÄJÄSTÄ

4 Kun paljon kansaa kokoontui ja ihmisiä kaikista kaupungeista meni Hänen luokseen, Hän puhui vertausta käyttäen:
5 ”Kylväjä lähti kylvämään siementänsä. Hänen kylväessään osa putosi tien viereen, ja se tallautui ja taivaan linnut söivät sen.
6 Osa putosi kalliolle ja noustuaan oraalle se kuivettui, kun sillä ei ollut kosteutta.
7 Osa putosi orjantappurain sekaan, ja orjantappurat kasvoivat mukana ja tukahuttivat sen.
8 Mutta osa putosi hyvään maahan ja nousi oraalle ja teki satakertaisen hedelmän." Tämän sanottuaan Hän huusi: "Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon!”

VERTAUKSEN SELITYS

9 Hänen opetuslapsensa kysyivät Häneltä (sanoen): ”Mitä tämä vertaus merkitsee?”
10 Hän sanoi: ”Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille puhun vertauksin, jotta he näkevinä eivät näkisi ja kuulevina eivät ymmärtäisi.
11 Vertaus on tämä: Siemen on Jumalan sana.
12 Jotka tien viereen putosivat * kuvaavat niitä,* jotka kuulevat; sitten paholainen tulee ja ottaa pois sanan heidän sydämestään, jotteivät he uskoisi pelastuakseen.
13 Jotka kalliolle putosivat *kuvaavat niitä,* jotka kuullessaan ottavat sanan ilolla vastaan, mutta heillä ei ole juurta. He uskovat joksikin aikaa ja kiusauksen hetkellä luopuvat.
14 Mikä taas orjantappuroihin putosi *kuvaa niitä,* jotka kuulevat, mutta vaeltaessaan tukehtuvat elämän huoliin, rikkauteen ja nautintoihin, eivätkä tuota kypsää hedelmää.
15 Mutta mikä hyvään maahan putosi, *kuvaa niitä,* jotka kuultuaan säilyttävät sanan jalossa ja hyvässä sydämessä ja kantavat hedelmän kärsivällisyydessä.

LAMPUN OIKEA PAIKKA

16 Ei kukaan, joka on sytyttänyt lampun, peitä sitä astialla tai pane
vuoteen alle, vaan asettaa sen lampunjalkaan, jotta sisälle tulijat näkisivät
valon.
17 Sillä ei ole salattua, mikä ei tule ilmi, eikä kätkettyä, mikä ei tule
tunnetuksi ja joudu valoon.
18 Ottakaa siis vaari, kuinka kuulette. Jolla näet on, sille annetaan, ja jolla
ei ole, siltä otetaan pois sekin, minkä hän luulee omistavansa."

KORKEAMPI SUKULAISUUS

19 Hänen äitinsä ja veljensä tulivat Hänen luokseen, mutta eivät
väentungokselta päässeet Häntä tapaamaan.
20 Hänelle kerrottiin (sanoen): "Äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat
nähdä sinut."
21 Mutta Hän vastasi ja sanoi heille: "Äitini ja veljeni ovat nämä, jotka
kuulevat Jumalan sanan ja tekevät sen mukaan."

JEESUS ASETTAA MYRSKYN

22 Tapahtui eräänä päivänä, että Hän astui opetuslapsineen veneeseen
ja sanoi heille: "Menkäämme järven tuolle puolen." Niin he lähtivät vesille.
23 Mutta heidän purjehtiessaan Hän nukahti. Ja alas järvelle syöksyi
myrskytuuli ja *vene täyttyi* vedellä, ja he olivat vaarassa.
24 Niin he menivät ja herättivät Hänet sanoen: "Mestari, mestari, me
hukumme!" Herättyään Hän nuhteli tuulta ja veden aallokkoa. Ne
asettuivat ja tuli tyyni.
25 Ja Hän sanoi heille: "Missä on uskonne?" Mutta he pelkäsivät ja
ihmettelivät sanoen toisilleen: "Kuka tämä onkaan, kun Hän käskee sekä
tuulia, että vettä, ja ne tottelevat Häntä?"

RIIVATTU JA SIKALAUMA

26 Niin he purjehtivat gadaralaisten* alueelle, joka on Galilean
vastapäätä.
27 Kun Hän nousi maihin tuli Häntä vastaan kaupungista muuan mies,
jossa oli *kauan aikaa ollut riivaajia. Hän ei* pukenut ylleen vaatetta eikä
asunut huoneessa, vaan hautaluolissa.
28 Nähtyään Jeesuksen hän huutaen heittäytyi Hänen eteensä ja sanoi

kovalla äänellä: "Miksi minuun puutut*, Jeesus, Jumalan, Korkeimman Poika? Rukoilen sinua: älä vaivaa minua."
29 Hän oli näet käskemäisillään saastaista henkeä lähtemään ulos miehestä. Sillä pitkät ajat se oli raastanut häntä mukanaan. Häntä oli vartioitu sidottuna kahleilla ja jalkanuorilla. Mutta hän oli katkonut siteet, ja riivaaja oli kuljettanut hänet autioihin paikkoihin.
30 Niin Jeesus kysyi siltä sanoen: "Mikä on nimesi?" Se vastasi: "Leegio", sillä monta riivaajaa oli mennyt häneen.
31 Ja ne pyysivät Häntä, ettei Hän käskisi niitä menemään syvyyteen.
32 Siellä oli suuri sikalauma vuorella laitumella, ja riivaajat* pyysivät Häntä, että Hän antaisi niille luvan mennä sikoihin, ja Hän antoi niille luvan.
33 Niin riivaajat lähtivät ulos miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkui.
34 Nähtyään, mitä oli tapahtunut paimentajat pakenivat ja (menivät ja) kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa.
35 Niin ihmiset* tulivat katsomaan mitä oli tapahtunut ja he tulivat Jeesuksen luo ja tapasivat miehen, josta riivaajat olivat lähteneet, istumassa Jeesuksen jalkain juuressa puettuna ja täydessä ymmärryksessä, ja he pelkäsivät.
36 Ja* (myös) silminnäkijät kertoivat heille, kuinka riivattu oli tullut terveeksi.
37 Ja koko gadaralaisten* seutukunnan kansa pyysi Häntä poistumaan heidän luotaan, sillä suuri pelko oli vallannut heidät. Astuttuaan veneeseen Hän meni takaisin.
38 Mutta mies, josta riivaajat olivat lähteneet ulos, pyysi Häneltä saada olla Hänen kanssaan. Jeesus lähetti hänet kuitenkin luotaan sanoen:
39 ”Palaa kotiisi ja kerro, kuinka suuria Jumala on tehnyt sinulle.” Niin hän meni julistaen kaikkialla kaupungissa, kuinka suuria Jeesus oli hänelle tehnyt."

JAIRUKSEN TYTÄR JA VERENJUOKSUA SAIRASTAVA NAINEN

40 Jeesuksen palatessa kansa otti Hänet vastaan, sillä kaikki odottivat Häntä.
41 Katso, tuli mies nimeltä Jairus, ja hän oli synagoogan esimies. Heittäytyen Jeesuksen jalkain juureen hän pyysi Häntä tulemaan kotiinsa.
42 Hänellä oli näet ainoa tytär, noin kaksitoistavuotias, ja tämä oli kuolemaisillaan. Mutta Hänen mennessään kansanjoukko ahdisti Häntä.
43 Ja oli nainen, jolla oli ollut verenjuoksu kaksitoista vuotta. Hän oli

lääkäreille kuluttanut kaiken omaisuutensa kenenkään voimatta häntä parantaa.
44 Takaa lähestyen hän kosketti Hänen vaippansa tupsua; ja heti hänen verenjuoksunsa asettui.
45 Niin Jeesus sanoi: "Kuka minua kosketti?" Kaikkien kieltäessä sanoi Pietari ja ne jotka olivat hänen kanssaan: "Mestari, kansanjoukko ahdistaa ja pusertaa sinua (ja sinä sanot: 'Kuka minua kosketti?')"
46 Mutta Jeesus sanoi: "Joku minua kosketti, sillä tunsin voimaa lähtevän minusta."
47 Nähtyään, ettei ollut salassa, nainen tuli vavisten, heittäytyi Hänen eteensä ja kertoi kaiken kansan edessä, miksi hän kosketti Häntä ja kuinka hän parani heti.
48 Niin Hän sanoi hänelle: "(Ole turvallisella mielellä,) tyttäreni, uskosi on sinut pelastanut. Mene rauhaan."
49 Hänen vielä puhuessaan tuli joku synagoogan esimiehen kotoa* ja sanoi (hänelle): "Tyttäresi on kuollut. Älä [enää] vaivaa opettajaa."
50 Kuultuaan tämän Jeesus lausui hänelle (sanoen): "Älä pelkää. Usko ainoastaan, niin hän paranee."
51 Mutta tultuaan taloon Hän ei sallinut kenenkään astua sisälle [kanssaan] paitsi Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin sekä lapsen isän ja äidin.
52 Ja kaikki itkivät ja vaikeroivat tyttöä*. Mutta Jeesus sanoi: "Älkää itkekö, [sillä] hän ei ole kuollut, vaan nukkuu."
53 Niin he nauroivat Hänelle, koska tiesivät tytön* kuolleen.
54 Mutta Hän (lähetti kaikki ulos. Sitten Hän) tarttui hänen käteensä ja huusi sanoen: "Lapsi, herää!"
55 Niin hänen henkensä palasi, ja hän nousi heti. Ja Jeesus* käski antaa hänelle syötävää.
56 Niin hänen vanhempansa hämmästyivät. Mutta Hän kielsi heitä kenellekään kertomasta tapahtunutta.

9 Luku APOSTOLIN LÄHETTÄMINEN

1 Kutsuttuaan kokoon ne kaksitoista (opetuslastaan) Hän antoi heille voiman ja vallan kaikkia riivaajia vastaan ja tautien parantamista varten.
2 Sitten Hän lähetti heidät julistamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita.
3 Hän sanoi heille: "Älkää ottako mitään matkalle, ei sauvaa, ei laukkua, ei leipää, ei rahaa, älköönkä kellään olko kahta ihokasta."
4 Mihin tahansa taloon tulette, siihen jääkää ja siitä lähtekää.

5 Ketkä tahansa eivät ota teitä vastaan, lähtekää pois siitä kaupungista ja pudistakaa tomu jaloistanne todistukseksi heitä vastaan."
6 Niin he lähtivät ja kulkivat kylästä kylään julistaen ilosanomaa ja parantaen sairaita kaikkialla.

HERODES HÄMMÄSTYY

7 Neljännesruhtinas Herodes sai tietää kaiken, mitä *Hän teki* ja oli ymmällään, sillä jotkut sanoivat: "Johannes on noussut kuolleista,”
8 jotkut taas: "Elia on ilmestynyt", ja toiset: "Joku vanhoista profeetoista on noussut ylös.”
9 Mutta Herodes sanoi: "Johanneksen olen mestauttanut*. Mutta kuka tämä on, josta kuulen tällaista." Ja hän pyrki näkemään Hänet.

VIIDEN TUHANNEN MIEHEN RUOKKIMINEN

10 Ja kun apostolit palasivat he kertoivat Hänelle kaiken, mitä olivat tehneet. Niin Hän otti heidät mukaansa ja vetäytyi yksinäisyyteen Beetsaida-*nimisen kaupungin lähelle autioon paikkaan*.
11 Saatuaan sen tietää, kansa seurasi Häntä. Hän otti heidät vastaan ja puhui heille Jumalan valtakunnasta ja teki terveiksi ne, jotka parantamista tarvitsivat.
12 Mutta päivä alkoi laskea. Ja ne kaksitoista tulivat ja sanoivat Hänelle: "Lähetä kansa luotasi, jotta he mentyään ympärillä oleviin kyliin ja maataloihin voisivat majoittua ja saisivat ravintoa, sillä olemme täällä autiossa paikassa."
13 Mutta Hän sanoi heille: "Antakaa te heille syötävää." Niin he sanoivat "Meillä ei ole enempää kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, jollemme lähde ostamaan ruokaa kaikelle tälle kansalle."
14 Sillä heitä oli noin viisi tuhatta miestä. Niin hän sanoi opetuslapsilleen "Asettakaa heidät aterioimaan ruokakunnittain, kuhunkin (noin) viisikymmentä."
15 He tekivät niin ja asettivat kaikki aterioimaan.
16 Otettuaan ne viisi leipää ja kaksi kalaa. Hän katsoi ylös taivaaseen ja siunasi ne, mursi ja antoi opetuslapsille kansan eteen pantaviksi.
17 Kaikki söivät ja tulivat kylläisiksi. Ja koottiin heiltä tähteeksi jääneet palaset, kaksitoista vakallista.

PIETARIN TUNNUSTUS JEESUKSELLE

18 Tapahtui Hänen ollessaan yksinään rukoilemassa, että Hänen opetuslapsensa olivat Hänen kanssaan. Niin Hän kysyi heiltä sanoen: "Kenen kansa sanoo minun olevan?"
19 He vastasivat sanoen: "Johannes Kastajan, mutta toiset Elian, toiset taas, että joku vanhoista profeetoista on noussut ylös."
20 Hän sanoi heille: "Entä kenen te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi sanoen: "Sinä olet Jumalan Kristus."

JEESUS PUHUU KÄRSIMISESTÄÄN

21 Varoittaen heitä Hän kielsi kenellekään puhumasta
22 ja sanoi: "Ihmisen Pojan täytyy kärsiä paljon ja joutua vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineitten hylkäämäksi ja tulla tapetuksi ja kolmantena päivänä Hänen pitää herätä eloon."

ITSENSÄ KIELTÄMISESTÄ

23 Niin Hän sanoi kaikille: "Jos joku tahtoo jäljessäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä joka päivä ja seuratkoon minua.
24 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän menettää sen, mutta joka menettää elämänsä minun vuokseni, hän pelastaa sen.
25 Sillä mitä ihminen hyötyy, jos hän saa haltuunsa koko maailman, mutta tuhoaa itsensä tai joutuu turmioon?
26 Joka siis häpeää minua ja sanojani, sitä Ihmisen Poika häpeää tullessaan omassa ja Isänsä ja pyhäin enkelten kirkkaudessa.
27 Mutta totisesti sanon teille: tässä seisovain joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa ennen kuin näkevät Jumalan valtakunnan.”

JEESUKSEN KIRKASTUMINEN

28 Noin kahdeksan päivää tämän puheen jälkeen tapahtui, että Hän otti mukaansa Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle rukoilemaan.
29 Hänen rukoillessaan Hänen kasvojensa näkö muuttui ja Hänen vaatteensa olivat säteilevän valkeat.
30 Katso, Hänen kanssaan puhui kaksi miestä jotka olivat Mooses ja Elia.
31 He näyttäytyivät kirkkaudessa ja puhuivat Hänen pois menostaan, jonka Hän oli toteuttava Jerusalemissa.

32 Mutta Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, olivat unen raskauttamia. Herättyään he näkivät Hänen kirkkautensa ja ne kaksi miestä, jotka seisoivat Hänen luonaan.
33 Kun nämä olivat eroamassa Hänestä, sanoi Pietari Jeesukselle: "Mestari, meidän on hyvä olla tässä. Tehkäämme kolme majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Elialle yksi." Eikä hän käsittänyt, mitä sanoi.
34 Hänen näin puhuessaan tuli pilvi ja varjosi heidät, mutta he pelästyivät *näitten joutuessa* pilveen.
35 Ja pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun *rakas Poikani*, Häntä kuunnelkaa."
36 Ja äänen kuuluessa Jeesuksen havaittiin olevan yksin. Ja he vaikenivat siitä eivätkä niinä päivinä kertoneet kenellekään mitään siitä, mitä olivat nähneet.

JEESUS PARANTAA RIIVATUN POJAN

37 Kun he seuraavana päivänä menivät alas vuorelta, tuli paljon kansaa Häntä vastaan.
38 Katso, muuan mies huusi kansanjoukosta sanoen: "Opettaja, rukoilen sinua, katsahda poikani puoleen, sillä hän on ainokaiseni.
39 Ja katso, henki tarttuu häneen, ja yhtäkkiä hän huutaa, ja se kouristaa häntä niin, että vaahto lähtee ja vaivoin se poistuu hänestä runnellen häntä.
40 Pyysin opetuslapsiasi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät voineet."
41 Jeesus vastasi ja sanoi: "Voi epäuskoista ja nurjaa sukupolvea! Kuinka kauan minun täytyy olla luonanne ja kärsiä teitä? Tuo poikasi tänne."
42 Vielä hänen tullessaankin riivaaja paiskasi hänet maahan ja kouristi häntä. Mutta Jeesus nuhteli saastaista henkeä ja paransi pojan ja antoi hänet takaisin hänen isälleen.
43 ja kaikki hämmästyivät Jumalan valtasuuruutta. Mutta kaikkien ihmetellessä kaikkea, mitä Jeesus teki, Hän sanoi opetuslapsilleen:

JEESUS PUHUU JÄLLEEN KÄRSIMISESTÄÄN

44 ”Ottakaa korviinne nämä sanat, sillä Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin."
45 He eivät kuitenkaan käsittäneet tätä puhetta, ja se oli heiltä salassa, niin etteivät he sitä ymmärtäneet, ja he arkailivat kysyä Häneltä sen

puheen johdosta.

KUKA ON SUURIN?

46 Heissä heräsi ajatus, kuka heistä mahtoi olla suurin.
47 Mutta kun Jeesus tiesi heidän sydämensä ajatuksen, Hän otti pienokaisen ja asetti hänet viereensä
48 ja sanoi heille: "Joka ottaa luokseen tämän pienokaisen minun nimeeni, ottaa luokseen minut, ja joka ottaa luokseen minut, ottaa luokseen Hänet, joka on minut lähettänyt. Sillä joka teistä kaikista on pienin, hän on (oleva) suuri."

SUVAITSEVAISUUDESTA

49 Johannes rupesi puhumaan ja sanoi: "Mestari, näimme erään miehen sinun nimessäsi ajavan ulos riivaajia, ja kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meitä."
50 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Älkää kieltäkö, sillä joka ei ole *meitä vastaan, on puolellamme*."

SAMARIALAISET TORJUVAT JEESUKSEN

51 Kun Hänen ylösottamisensa aika oli täyttymässä, tapahtui, että Hän *päätti mennä* Jerusalemiin.
52 Ja Hän lähetti edellään sanansaattajia. Mentyään he tulivat erääseen samarialaisten kylään valmistaakseen Hänelle sijaa.
53 Mutta Häntä ei otettu vastaan, koska Hän oli menossa Jerusalemiin.
54 Nähdessään tämän Hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes sanoivat: "Herra, tahdotko, että käskemme tulen langeta alas taivaasta ja hävittää heidät (niin kuin Eliakin teki)?"
56 Mutta Hän kääntyi ja nuhteli heitä (sanoen: "Ette tiedä minkä hengen omat olette."
56 Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut ihmisten sieluja tuhoamaan, vaan pelastamaan.") Ja he vaelsivat toiseen kylään."

JEESUKSEN SEURAAMISESTA

57 Heidän tietä kulkiessaan muuan mies sanoi Hänelle: ”(Herra,) seuraan sinua mihin tahansa menet.
58 Jeesus sanoi hänelle: "Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät,

mutta Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi."
59 Toiselle Hän sanoi "Seuraa minua." Niin tämä sanoi: "Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isäni."
60 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Anna kuolleitten haudata kuolleensa, mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa."
61 Vielä toinen sanoi: "Herra, seuraan sinua, mutta salli minun ensin sanoa jäähyväiset kotonani oleville."
62 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Ei kukaan, joka on laskenut kätensä auraan ja katsoo takana oleviin, ole sovelias Jumalan valtakuntaan."

10 Luku JEESUS LÄHETTÄÄ SEITSEMÄNKYMMENTÄ OPETUSLASTA

1 Sen jälkeen Herra valitsi myös seitsemänkymmentä muuta ja lähetti heidät kaksittain edellänsä jokaiseen kaupunkiin ja paikkaan, jonne itse aikoi mennä.
2 Niin* Hän sanoi heille: "Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän. Rukoilkaa siis elon Herraa, että Hän lähettäisi työmiehiä eloonsa.
3 Menkää. Katso, lähetän teidät kuin lampaat susien keskelle.
4 Älkää pitäkö mukananne kukkaroa, älkää laukkua, älkää kenkiä, älkääkä tervehtikö ketään tiellä.
5 Mihin tahansa taloon astutte sisälle, sanokaa ensin: 'Rauha tälle talolle!'
6 Jos siellä on rauhan lapsi, teidän rauhanne on lepäävä hänen päällään, mutta ellei ole, se palaa teille.
7 Jääkää siihen taloon ja syökää ja juokaa heidän antimiaan, sillä työmies on palkkansa ansainnut. Älkää siirtykö talosta taloon.
8 Mihin tahansa kaupunkiin tulettekin ja teidät otetaan vastaan, syökää mitä eteenne pannaan.
9 Ja parantakaa siellä olevat sairaat, ja sanokaa heille: 'Jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle.'
10 Mutta mihin tahansa kaupunkiin tulette, eikä teitä oteta vastaan, menkää sen kaduille ja sanokaa:
11 ”Tomunkin, joka kaupungistanne on tarttunut meihin*, pudistamme teille takaisin, mutta se tietäkää, että Jumalan valtakunta on tullut lähellenne.'
12 Minä sanon teille, että Sodoman on sinä päivänä helpompi kuin sen kaupungin.

JEESUS NUHTELEE PAATUNEITA KAUPUNKEJA

13 Voi sinua Korasin! Voi sinua Beetsaida! Sillä jos ne voimateot, jotka

teissä ovat tapahtuneet, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, ne olisivat jo aikaa sitten säkissä ja tuhassa istuen muuttaneet mielensä.
14 Mutta Tyyron ja Siidonin on tuomiolla helpompi kuin teidän.
15 Ja sinä Kapernaum, *joka olet korotettu* taivaaseen saakka! Tuonelaan asti sinut syöstään alas.
16 Joka kuulee teitä, kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut. Mutta joka hylkää minut, hylkää Hänet, joka on minut lähettänyt.”

SEITSEMÄNKYMMENTÄ OPETUSLASTA PALAAVAT

17 Niin ne seitsemänkymmentä palasivat iloiten ja sanoivat: "Herra, riivaajatkin ovat meille alamaiset sinun nimesi vuoksi."
18 Mutta Hän sanoi heille: "Näin saatanan lankeavan taivaasta kuin salaman.
19 Katso, annan* teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä mikään ole teitä vahingoittava.
20 Älkää kuitenkaan siitä iloitko, että henget ovat teille alamaiset, vaan iloitkaa (pikemmin) siitä, että nimenne ovat kirjoitettuina taivaissa."

JEESUS YLISTÄÄ JUMALAA

21 Sillä hetkellä Jeesus* riemuitsi [Pyhässä] Hengessä ja sanoi: "Ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväisiltä ja olet ilmaissut ne lapsenmielisille. Niin Isä, sillä näin oli sinun tahtosi.
22 Kaikki on Isäni antanut minulle, eikä kukaan muu tunne, kuka Poika on kuin Isä, ja kuka Isä on, kuin Poika ja kenelle Poika tahtoo Hänet ilmaista."
23 Kääntyen opetuslasten puoleen erikseen Hän sanoi: "Autuaat ne silmät, jotka näkevät, mitä te näette!
24 Sillä sanon teille, että monet profeetat ja kuninkaat ovat tahtoneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet."

IÄISEN ELÄMÄN SAAMISESTA

25 Katso, muuan lainoppinut nousi ja kysyi kiusaten Häntä "Opettaja, mitä minun on tehtävä periäkseni iäisen elämän?”
26 Hän sanoi hänelle: "Mitä laissa on kirjoitettuna? Kuinka luet?"
27 Tämä vastasi ja sanoi: "Rakasta Herraa, Jumalaasi kaikesta

sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi.”
28 Niin Hän sanoi hänelle: ”Oikein vastasit. Tee se, niin saat elää.”

LAUPIAS SAMARIALAINEN

29 Mutta tahtoessaan näyttää vanhurskaalta hän sanoi Jeesukselle: "Kuka sitten on lähimmäiseni?"
30 Jeesus vastasi ja sanoi: "Muuan mies vaelsi Jerusalemista alas Jerikoon ja joutui ryövärien käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois jättäen hänet puolikuolleeksi.
31 Niin kulki sattumalta muuan pappi alas sitä tietä ja nähdessään hänet meni ohi.
32 Samoin *paikalle osunut leeviläinenkin tuli ja näki ja meni* ohi.
33 Mutta kun muuan matkustava samarialainen tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, hänen kävi miestä sääli.
34 Astuttuaan luo hän sitoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, ja nostettuaan hänet oman juhtansa selkään vei hänet majataloon ja hoiti häntä.
35 Seuraavana aamuna hän (lähtiessään) otti esiin kaksi denaria ja antoi majatalon isännälle sanoen: 'Hoida häntä, ja mitä tahansa lisää kulutat maksan sinulle palatessani.'
36 Kuka (siis) näistä kolmesta näyttää mielestäsi olleen ryövärien käsiin joutuneen lähimmäinen?"
37 Hän sanoi: "Se joka osoitti hänelle laupeutta." Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mene ja tee samoin."

MARTTA JA MARIA

38 Heidän vaeltaessaan Hän meni erääseen kylään. Niin muuan nainen nimeltä Martta otti Hänet kotiinsa.
39 Hänellä oli sisar, Maria-niminen, joka myös istuutui Jeesuksen* jalkojen juureen ja kuunteli Hänen puhettaan.
40 Mutta Martta puuhasi monenlaisessa palveluksessa; ja hän astui esiin ja sanoi: "Herra, etkö välitä siitä, että sisareni on jättänyt minut yksin palvelemaan? Sano siis hänelle, että hän auttaisi minua."
41 Jeesus' vastasi ja sanoi hänelle: "Martta, Martta, moninaisia sinä murehdit ja puuhaat,
42 mutta *yksi on tarpeen*. Maria on valinnut hyvän osan, jota häneltä ei oteta pois."

11 Luku ISÄ MEIDÄN-RUKOUS

1 Kun Hän oli eräässä paikassa rukoilemassa ja oli lakannut, sanoi
muuan Hänen opetuslapsistaan Hänelle: "Herra, opeta meitä rukoilemaan
niin kuin Johanneskin opetti opetuslapsiaan."
2 Niin Hän sanoi heille: "Kun rukoilette, sanokaa: 'Isä (meidän joka olet
taivaissa), pyhitetty olkoon sinun nimesi, tulkoon sinun valtakuntasi,
tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa.
3 Anna meille päivittäin jokapäiväinen* leipämme.
4 Ja anna meille syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi
jokaiselle velallisellemme. Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä
meidät pahasta*.”

RUKOUKSEN VOIMA

5 Vielä Hän sanoi heille: "Kenellä teistä on ystävä, jonka luo hän
yösydännä menee ja sanoo tälle: 'Ystävä, lainaa minulle kolme leipää,
6 sillä eräs ystäväni on tullut matkallaan luokseni, eikä minulla ole mitä
panen hänen eteensä',
7 'ja tämä sisältä vastaa ja sanoo: 'Älä vaivaa minua. Ovi on jo suljettu ja
pienokaiseni ovat kanssani vuoteessa. En voi nousta antamaan sinulle'?
8 Sanon teille: ellei hän nousekaan antamaan hänelle sen vuoksi, että
hän on hänen ystävänsä, nousee hän kuitenkin hänen
hellittämättömyytensä vuoksi ja antaa hänelle niin paljon kuin hän
tarvitsee.
9 Niin minäkin sanon teille: anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin
löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan.
10 Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan.
11 Kuka teistä on isä, joka pojan pyytäessä häneltä (leipää, antaa hänelle
kiven ja jos hän pyytää) kalaa, antaa hänelle kalan sijasta käärmeen,
12 tai *jos hän pyytää* munaa antaa hänelle skorpionin?
13 Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja,
kuinka paljoa ennemmin taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka
Häneltä anovat?"

BEELSEBULIN AVULLAKO?

14 Hän ajoi ulos riivaajan, ja se oli mykkä. Kun riivaaja oli lähtenyt,
tapahtui, että mykkä mies puhui ja kansa ihmetteli.

15 Mutta jotkut heistä sanoivat: "beelsebulin, riivaajain päämiehen, avulla
Hän ajaa ulos riivaajia."
16 Toiset taas kiusaten vaativat Häneltä merkkiä taivaasta.
17 Mutta Hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen
valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, tuhoutuu, ja talo kaatuu talon
päälle.
18 Ja jos saatanakin on riitautunut itsensä kanssa, kuinka hänen
valtakuntansa pysyy pystyssä? Tehän sanotte minun beelsebulin avulla
ajavan ulos riivaajia.
19 Mutta jos minä beelsebulin avulla ajan ulos riivaajia, kenen avulla
poikanne ajavat niitä ulos? Sen vuoksi he tulevat olemaan tuomarejanne.
20 Mutta jos minä Jumalan sormella ajan ulos riivaajia, niin onhan
Jumalan valtakunta tullut luoksenne.
21 Kun vahva aseistautuneena vartioitsee kartanoaan, hänen
omaisuutensa on turvassa.
22 Mutta kun häntä vahvempi karkaa hänen päälleen ja voittaa hänet, niin
hän ottaa kaikki hänen aseensa, joihin hän turvasi ja jakaa häneltä
saamansa saaliin*.
23 Joka ei ole kanssani, on minua vastaan, ja joka ei kanssani kokoa,
hän hajoittaa.

VALVOMISEN TARPEELLISUUS

24 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, se kuljeksii vedettömiä
paikkoja etsien leposijaa, mutta kun ei löydä, se sanoo: 'Palaan
huoneeseeni, josta läksin.'
25 Tultuaan se tapaa sen lakaistuna ja kaunistettuna.
26 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä,
itseänsä pahempaa, ja sisälle tultuaan ne asuvat siellä. Ja sen ihmisen
viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset."

TODELLINEN ONNELLISUUS

27 Niin Hänen tätä puhuessaan muuan nainen korotti äänensä
kansanjoukosta ja sanoi Hänelle: "Autuas se kohtu, joka on kantanut
sinut, ja ne rinnat, joita olet imenyt!"
28 Mutta Hän sanoi: "*Pikemminkin ovat autuaita* ne, jotka kuulevat
Jumalan sanan ja toimivat sen mukaisesti."

MERKIN SAAMINEN

29 Kansanjoukon kokoontuessa Hän alkoi puhua: "Tämä sukupolvi on paha sukupolvi, se vaatii merkkiä. Mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin (profeetta) Joonan merkki.
30 Sillä niin kuin Joona tuli niiniveläisille merkiksi, niin on myös Ihmisen Poika oleva merkkinä tälle sukupolvelle.
31 Etelän kuningatar nousee tuomiolle tämän sukupolven miesten kanssa ja tulee heille tuomioksi. Sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on Salomoa suurempi.
32 Niiniven miehet nousevat tuomiolle tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi. Sillä he muuttivat mielensä Joonan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on Joonaa suurempi."

RUUMIIN VALO

33 Kukaan ei lampun sytytettyään pane sitä kätköön eikä vakan alle, vaan lampunjalkaan, jotta sisälle tulijat näkisivät valon.
34 Silmä* on ruumiin lamppu. Kun (siis) silmäsi on terve, on (myös) koko ruumiisi valaistu, mutta kun se on viallinen, myös ruumiisi on pimeä.
35 Katso siis, ettei valo, joka sinussa on, ole pimeää.
36 Jos siis koko ruumiisi on valoisa eikä siinä ole yhtään pimeää osaa, se on oleva kokonaan valoisa, niin kuin lamppu valaisisi sinua kirkkaalla loisteellaan."

VOI TEITÄ, FARISEUKSET JA KIRJANOPPINEET

37 Mutta Hänen puhuessaan muuan fariseus pyysi Häntä aterioimaan luonaan. Niin Hän meni ja asettui aterialle.
38 Mutta fariseus ihmetteli nähdessään, ettei Hän ensin peseytynyt ennen ateriaa.
39 Silloin Herra sanoi hänelle: "Kyllä te fariseukset puhdistatte maljan ja lautasen ulkopuolen, mutta sisäpuoli teissä on täynnä ryöstöä ja pahuutta.
40 Mielettömät, eikö Hän, joka on tehnyt ulkopuolen, ole tehnyt sisäpuoltakin?
41 Mutta antakaa almuksi, mitä on sisällä, ja katso, kaikki on teille puhdasta.
42 Voi kuitenkin teitä, fariseukset, sillä te annatte kymmenykset mintusta ja ruudusta ja kaikista vihanneskasveista, mutta sivuutatte oikeuden ja

*Jumalan rakkauden! Näitä olisi pitänyt harjoittaa eikä noitakaan hylätä.
43 Voi teitä, fariseukset, sillä rakastatte ensimmäistä istuinta synagoogissa ja tervehtimisiä toreilla!
44 Voi teitä, (kirjanoppineet ja fariseukset, tekopyhät,) sillä olette kuin näkymättömät haudat eivätkä niitten päällä kävelevät ihmiset tiedä siitä. "
45 Silloin muuan lainoppineista alkoi puhua ja sanoi Hänelle: ”Opettaja, noin puhuen häpäiset meidätkin."
46 Mutta Hän sanoi: "Voi teitäkin, lainoppineet, sillä sälytätte ihmisten päälle vaikeasti kannettavia taakkoja, ettekä itse yhdellä sormellanne koske niihin taakkoihin!
47 Voi teitä, sillä rakennatte profeettain hautakammioita, ja isänne tappoivat heidät!
48 Niin ollen te *todistatte ja hyväksytte isäinne teot*, sillä he tappoivat profeetat' ja te rakennatte heidän hautakammioitaan.
49 Sen vuoksi Jumalan viisaus sanoikin: 'Minä lähetän heille profeettoja ja apostoleja, ja heitä he tappavat ja vainoavat,
50 jotta tältä sukukunnalta vaadittaisiin kaikkien profeettain veri, mikä on vuodatettu maailman perustamisesta asti,
51 Aabelin verestä Sakariaan vereen saakka, hänen, joka sai surmansa alttarin ja temppelin välillä. Niin, sanon teille, se vaaditaan tältä sukukunnalta.
52 Voi teitä, lainoppineet, sillä olette vieneet tiedon avaimen! Itse ette ole menneet sisälle ja sisälle meneviä olette estäneet.”
53 Hänen *puhuessaan näitä heille* kirjanoppineet ja fariseukset alkoivat kiivaasti nousta Häntä vastaan ja urkkia Häneltä moninaisia,
54 väijyen *Häntä ja koettaen siepata* jotain Hänen puheestaan, (jotta voisivat Häntä syyttää).

12 Luku VAROITUS FARISEUSTEN HAPATUKSESTA

1 Kun tällöin kansaa oli kokoontunut tuhatmäärin, niin että he tallasivat toisiaan, Hän alkoi puhua *ennen kaikkea* opetuslapsilleen: "Varokaa fariseusten hapatusta, joka on tekopyhyyttä.
2 Mutta ei ole mitään kätkettyä, mikä ei tule paljastetuksi, eikä salattua mikä ei tule tunnetuksi.
3 Sen vuoksi, kaikki mitä pimeässä olette sanoneet, kuullaan valossa, ja mitä korvaan olette kammioissa puhuneet, julistetaan katoilta.

KETÄ ON PELÄTTÄVÄ

4 Mutta sanon teille, ystävilleni: älkää pelätkö niitä, jotka tappavat ruumiin
eivätkä sen jälkeen voi mitään enempää tehdä.
5 Vaan minä osoitan teille, ketä teidän tulee pelätä: pelätkää Häntä, jolla
on valta tapettuaan syöstä helvettiin. Niin, sanon teille*, Häntä pelätkää.
6 Eikö viittä varpusta myydä kahteen assiin*? Eikä yksikään niistä ole
Jumalan edessä unohdettu.
7 Ovatpa päänne hiuksetkin kaikki luetut. Älkää (siis) pelätkö, olette
suurempiarvoiset kuin monta varpusta.

JEESUKSEN TUNNUSTAMISESTA

8 Mutta sanon teille: jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä,
myös Ihmisen Poika tunnustaa Jumalan enkelten edessä.
9 Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, se kielletään Jumalan
enkelten edessä.
10 Ja jokaiselle, joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, annetaan
anteeksi. Mutta sille, joka rienaa Pyhää Henkeä, ei anneta anteeksi.
11 Mutta kun he vievät teitä synagoogain ja hallitusten ja viranomaisten
eteen, älkää murehtiko miten tai mitä vastaisitte puolestanne tai mitä
sanoisitte,
12 sillä Pyhä Henki opettaa teille sillä hetkellä, mitä teidän on sanottava."

AHNEUDESTA; RIKAS MIELETÖN MIES

13 Niin muuan mies kansanjoukosta sanoi Hänelle: "Opettaja, käske
veljeäni jakamaan kanssani perintö."
14 Mutta Jeesus* vastasi hänelle: "Ihminen, kuka on asettanut minut teille
tuomariksi tai jakomieheksi?"
15 Ja heille Hän sanoi: "Varokaa ja karttakaa [kaikkea] ahneutta, sillä
kenenkään elämä ei edes yltäkylläisyydessä riipu hänen
omaisuudestaan."
16 Hän puhui heille myös vertauksen sanoen: "Erään rikkaan miehen
maa kasvoi hyvin.
17 Ja hän mietti itsekseen sanoen: ’Mitä teen, sillä minulla ei ole mihin
satoni kokoan?'
18 Niin hän sanoi: 'Tämän teen: revin maahan aittani ja rakennan
isommat ja kokoan niihin kaiken eloni ja hyväni,
19 ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on paljon hyvää tallessa moneksi

vuodeksi. Nauti lepoa, syö, juo ja iloitse.'
20 Mutta Jumala sanoi hänelle: 'Mieletön, tänä yönä sielusi vaaditaan sinulta. Kenelle sitten joutuu se, minkä olet hankkinut?'
21 Näin on sen, joka kokoaa itselleen, eikä ole rikas Jumalassa."

MUREHTIMISESTA JA JUMALAAN LUOTTAMISESTA

22 Hän sanoi opetuslapsilleen: "Sen vuoksi sanon teille: älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte, tai ruumiistanne, mitä pukisitte yllenne.
23 Sillä Henki on enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet.
24 Katselkaa kaarneita. Eivät ne kylvä eivätkä niitä, eikä niillä ole säilytyshuonetta eikä aittaa, vaan Jumala ruokkii ne. Kuinka paljoa suurempiarvoiset te olette kuin linnut!
25 Kuka teistä voi murehtimisella lisätä mitään* ikäänsä'?
26 Ellette siis voi vähintäkään, miksi murehditte muusta?
27 Katselkaa kukkia, kuinka ne kasvavat. Eivät ne työtä tee eivätkä kehrää. Kuitenkin sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossaan ollut vaatetettu niin kuin yksi niistä.
28 Jos siis Jumala näin vaatettaa vainion ruohon, joka tänään on ja huomenna uuniin heitetään, kuinka paljoa ennemmin teidät, vähäuskoiset!
29 Älkää etsikö, mitä söisitte tai mitä joisitte, älkääkä olko levottomia.
30 Sillä näitä kaikkia maailman pakanat tavoittelevat. Mutta Isänne tietää, että näitä tarvitsette.
31 Vaan etsikää Jumalan valtakuntaa, niin kaikki nämä annetaan teille lisäksi.
32 Älä pelkää, pieni lauma, sillä Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan.
33 Myykää, mitä teillä on ja antakaa almuja, tehkää itsellenne kulumattomat kukkarot, loppumaton aarre taivaisiin, missä varas ei tule lähelle eikä koi turmele.
34 Sillä missä aarteenne on, siellä on myös sydämenne."

PALVELIJAN VALVOMISESTA

35 Olkoot kupeenne vyötetyt ja lamppunne palamassa.
36 Olkaa niitten ihmisten kaltaiset, jotka herraansa odottavat, milloin hän palaa häistä, jotta he hänen tullessaan ja kolkuttaessaan heti hänelle avaisivat.
37 Onnellisia ne palvelijat, jotka *heidän herransa* tullessaan tapaa

valvomasta! Totisesti sanon teille: hän vyöttäytyy ja asettaa heidät aterioimaan ja menee ja palvelee heitä.
38 Ja jos hän tulee toisella yövartiolla tai kolmannella yövartiolla ja havaitsee heidän näin valvovan, niin onnellisia ovat ne palvelijat.
39 Mutta se ymmärtäkää, että jos isäntä tietäisi, millä hetkellä varas tulee, hän *valvoisi eikä* sallisi murtautua taloonsa.
40 Olkaa siis tekin valmiit, sillä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee."
41 Niin Pietari sanoi (Hänelle): "Herra, meillekö sanot tämän vertauksen vai myös kaikille?"
42 Herra sanoi: "Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen huoneenhaltija, jonka hänen herransa asettaa palveluväkensä ylimmäksi antamaan heille ajallaan ruokaosan?
43 Onnellinen se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän!
44 Totisesti sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.
45 Mutta jos se palvelija sanoo sydämessään: ’Herrani paluu viipyy, ja rupeaa lyömään palvelijoita ja palvelijattaria sekä syömään ja juomaan ja juovuttamaan itseään,
46 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota ja hetkellä, jota hän ei tiedä, ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle osan uskottomain joukkoon.
47 Ja sitä palvelijaa, joka tiesi herransa tahdon, mutta ei tehnyt valmistuksia eikä toiminut hänen tahtonsa mukaan, piestään monin lyönnein.
48 Sitä taas, joka ei tiennyt, mutta teki lyöntejä ansaitsevaa, piestään muutamin lyönnein. Sillä jokaiselta, jolle on paljon annettu, siltä paljon odotetaan, ja jolle on paljon uskottu, siltä sitä enemmän vaaditaan.

TULEN HEITTÄMINEN

49 Tulta olen tullut heittämään maan päälle ja kuinka tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt!
50 Mutta olen kasteella kastettava ja kuinka olenkaan ahdistettu, kunnes se on täytetty!

JEESUS RIIDAN AIHEENA

51 Luuletteko, että olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle. En, sanon

teille, vaan pikemmin eripuraisuutta.
52 Sillä tästä lähin riitautuu viisi samassa talossa, kolme [joutuu riitaan] kahden kanssa ja kaksi kolmen kanssa.
53 Isä riitautuu poikansa kanssa ja poika isänsä kanssa, äiti tyttärensä kanssa ja tytär äitinsä kanssa, anoppi miniänsä kanssa ja miniä anoppinsa kanssa.”

AJAN MERKIT

54 Hän sanoi myös kansalle: "Kun näette pilven nousevan lännestä, sanotte heti: 'Tulee sade', ja niin tulee.
55 Etelätuulen puhaltaessa sanotte: 'Tulee helle, ja se tulee.
56 Tekopyhät, maan ja taivaan muodon osaatte arvioida. Mutta kuinka ette arvioi tätä aikaa?

SOVINNOLLISUUDESTA

57 Miksi ette jo itsestänne päätä, mikä on oikeaa?
58 Kun siis kuljet riitapuolesi kanssa hallitusmiehen eteen, tee tiellä voitavasi päästäksesi hänestä eroon, jottei hän raastaisi sinua tuomarin eteen ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle ja oikeudenpalvelija heittäisi sinua vankilaan.
59 Sanon sinulle: et pääse sieltä ennen kuin olet maksanut viimeisenkin rovon*."

13 Luku SYYLLISYYDESTÄ

1 Siihen aikaan oli saapuvilla muutamia, jotka kertoivat Hänelle niistä galilealaisista, joitten veren Pilatus oli sekoittanut heidän uhreihinsa.
2 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Luuletteko, että nämä galilealaiset olivat kaikkia muita galilealaisia syntisemmät, koska ovat kärsineet tällaista?
3 Eivät suinkaan, sanon teille, mutta ellette muuta mieltänne, niin te kaikki samoin hukutte.
4 Tai ne kahdeksantoista, joitten päälle torni Siiloassa kaatui tappaen heidät. Luuletteko, että nämä olivat kaikkia muita Jerusalemissa asuvia ihmisiä syyllisemmät?
5 Eivät suinkaan, sanon teille, mutta ellette muuta mieltänne, niin te kaikki samoin hukutte."

HEDELMÄTÖN VIIKUNAPUU

6 Ja Hän puhui tämän vertauksen: "Eräällä miehellä oli viikunapuu istutettuna viinitarhassaan. Hän tuli etsimään siitä hedelmää eikä löytänyt.
7 Niin hän sanoi viinitarhurille: 'Katso, kolmena vuonna olen käynyt etsimässä hedelmää tästä viikunapuusta enkä ole löytänyt. Hakkaa se pois. Miksi se vielä maata laihduttaa?'
8 Mutta tämä vastasi ja sanoi hänelle: 'Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi, niin kauan kuin kaivan ja lannoitan maan sen ympäriltä.
9 Jospa* se tekee hedelmää, mutta ellei, hakkaa se ensi vuonna pois.'"

KOUKISTUNUT NAINEN PARANEE SAPATTINA

10 Hän oli opettamassa eräässä synagoogassa sapattina.
11 Katso, siellä oli nainen, jossa oli ollut sairauden* henki kahdeksantoista vuotta, ja hän oli koukistunut ja täysin kykenemätön oikaisemaan itseään.
12 Hänet nähdessään Jeesus kutsui hänet luokseen ja sanoi hänelle: "Nainen, olet päässyt sairaudestasi*."
13 Ja Hän pani kätensä* hänen päälleen, ja heti hän oikaisi itsensä suoraksi ja ylisti Jumalaa.
14 Mutta synagoogan esimies, joka närkästyi siitä, että Jeesus paransi sapattina, alkoi puhua ja sanoi kansalle: "Kuusi päivää on, joina sopii työtä tehdä. Tulkaa siis niinä päivinä parannettaviksi älkääkä sapatinpäivänä."
15 Niin* Herra vastasi hänelle ja sanoi: "Tekopyhät, eikö jokainen teistä sapattina päästä härkäänsä tai aasiansa seimestä ja vie juomaan?
16 Eikö siis tätä, joka on Aabrahamin tytär ja jota saatana on pitänyt sidottuna, katso, kahdeksantoista vuotta, olisi pitänyt päästää siitä siteestä sapatinpäivänä?"
17 Hänen näin sanoessaan kaikki Hänen vastustajansa häpesivät, ja kaikki kansa iloitsi kaikista niistä erinomaisista teoista, joita Hän teki.

SINAPINSIEMEN JA HAPATUS

18 Niin Hän sanoi: "Minkä kaltainen on Jumalan valtakunta ja mihin sen vertaisin?
19 Se on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi puutarhaansa. Se kasvoi ja siitä tuli (iso) puu, ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille."

20 Taas Hän sanoi: "Mihin vertaisin Jumalan valtakunnan?
21 Se on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani."

AHDAS OVI

22 Hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään opettaen ja kulkien Jerusalemia kohti.
23 Joku kysyi Häneltä: "Herra, onko niitä vähän, jotka pelastuvat?" Niin Hän sanoi heille:
24 ”Kilvoitelkaa päästäksenne sisälle ahtaasta ovesta, sillä monet, sanon teille, yrittävät päästä sisälle, mutta eivät kykene.
25 Sen jälkeen kun isäntä on noussut ja sulkenut oven ja te alatte seistä ulkona ja kolkuttaa oveen sanoen: 'Herra, (Herra,) avaa meille', hän vastaa ja sanoo teille: 'En tunne teitä, mistä olette.'
26 Silloin te alatte sanoa: ’Me söimme ja joimme sinun edessäsi, ja meidän kaduillamme sinä opetit.’
27 Mutta hän on lausuva: ’Sanon teille, etten tunne teitä — mistä olette. Menkää pois luotani, kaikki te väärintekijät.'
28 Siellä on itku ja hammasten kiristys, kun näette Aabrahamin ja lisakin ja Jaakobin ja kaikki profeetat Jumalan valtakunnassa, mutta itsenne ulos heitettyinä.
29 Ja pelastetut* saapuvat idästä ja lännestä ja pohjoisesta ja etelästä ja aterioivat Jumalan valtakunnassa.
30 Katso, on viimeisiä, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja on ensimmäisiä, jotka tulevat viimeisiksi."

HERODES, SE KETTU

31 *Samana päivänä* tuli Hänen luokseen muutamia fariseuksia, ja he sanoivat Hänelle: "Lähde ja mene pois täältä, sillä Herodes tahtoo tappaa sinut."
32 Hän sanoi heille: "Menkää ja sanokaa sille ketulle: 'Katso, minä ajan ulos riivaajia ja parannan sairaita tänään ja huomenna, ja kolmantena päivänä pääsen määräni päähän.'
33 Kuitenkin minun pitää vaeltaa tänään ja huomenna ja seuraavana päivänä, sillä ei sovi että profeetta saa surmansa muualla kuin Jerusalemissa.

JEESUS VALITTAA JERUSALEMIN KOHTALOA

34 Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat luoksesi lähetetyt! Kuinka usein olen tahtonut koota lapsesi niin kuin kana poikasensa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.
35 Katso, huoneenne jää teille autiona. Mutta (totisesti) sanon teille: ette näe minua ennen kuin aika tulee, jolloin sanotte: 'Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä.'"

14 Luku VESITAUTINEN MIES PARANEE SAPATTINA

1 Kun Hän sapattina tuli erään fariseusten johtomiesten taloon aterioimaan, he pitivät Häntä silmällä.
2 Katso, oli muuan vesitautinen mies Hänen edessään.
3 Niin Jeesus alkoi puhua lainoppineille ja fariseuksille sanoen: "Onko lupa sapattina parantaa [vai ei]?"
4 Mutta he olivat vaiti. Niin Hän tarttui häneen, paransi hänet ja laski menemään.
5 Vielä Hän (puhui ja) sanoi heille: "Keneltä teistä putoaa aasi' tai härkä kaivoon, niin ettei hän heti vedä sitä ylös vaikka sapatinpäivänä?"
6 Eivätkä he kyenneet vastaamaan (Hänelle) tähän.

ITSENSÄ ALENTAMISESTA

7 Hän puhui kutsutuille vertauksen, koska Hän huomasi kuinka he valitsivat itselleen ensimmäisiä sijoja, ja sanoi heille:
8 "Kun joku on kutsunut sinut häihin, älä asetu aterioimaan ensimmäiselle sijalle — ettei hän ehkä ole kutsunut sinua arvollisempaa.
9 Niin hän, joka on sinut ja hänet kutsunut, tulee ja sanoo sinulle: 'Anna tälle sija', ja silloin sinä alat häveten siirtyä viimeiselle sijalle.
10 Vaan kun sinut on kutsuttu, mene ja asetu viimeiselle sijalle, jotta hän, joka on sinut kutsunut, tullessaan sanoisi sinulle: 'Ystävä, astu ylemmä!' Silloin sinulle tulee kunnia [kaikkien] pöytäkumppaniesi edessä.
11 Sillä jokainen, joka itsensä korottaa, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se korotetaan."
12 Hän sanoi myös sille, joka oli Hänet kutsunut: "Kun valmistat päivälliset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi, älä veljiäsi, älä sukulaisiasi äläkä rikkaita naapureja, jotteivät he vuorostaan taas kutsuisi sinua ja ettet saisi korvausta.
13 Vaan kun valmistat pidot, kutsu köyhiä, raajarikkoja, rampoja, sokeita.

14 Niin olet onnellinen, koska heillä ei ole millä korvata sinulle; sillä sinulle korvataan vanhurskasten ylösnousemuksessa.”

SUURET ILLALLISET

15 Kuullessaan tämän muuan pöytäkumppaneista sanoi Hänelle: "Autuas se, joka on aterioiva Jumalan valtakunnassa!”
16 Mutta Hän vastasi hänelle: "Muuan mies valmisti suuret illalliset ja kutsui monta.
17 Illallisajan tullessa hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: 'Tulkaa, sillä kaikki on jo valmiina.'
18 Mutta he alkoivat kaikki yksimielisesti estellä. Ensimmäinen sanoi hänelle: 'Ostin pellon ja minun on mentävä sitä katsomaan. Pyydän sinua, pidä minut estyneenä.'
19 Toinen sanoi: 'Ostin viisi paria härkiä ja menen niitä koettelemaan. Pyydän sinua, pidä minut estyneenä.
20 Toinen taas sanoi: 'Otin vaimon ja sen vuoksi en voi tulla.'
21 Palattuaan (tämä) palvelija ilmoitti tämän herralleen. Silloin isäntä vihastuneena sanoi palvelijalleen: ”Mene kiireesti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo tänne sisälle köyhät ja raajarikot ja rammat ja sokeat.
22 Ja palvelija sanoi: 'Herra, on tehty niin kuin käskit, ja vielä on tilaa.
23 Niin herra sanoi palvelijalleen: 'Mene teille ja aitovierille ja pakota heitä tulemaan sisälle, jotta taloni täyttyisi.
24 Sillä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka olivat kutsutut, ole maistava illallisiani.' "

JEESUKSEN SEURAAMISEN HINTA

25 Hänen kanssaan vaelsi paljon kansaa, ja Hän kääntyi ja sanoi heille:
26 Jos joku tulee luokseni eikä vihaa isäänsä ja äitiään ja vaimoaan ja lapsiaan ja veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa elämäänsäkin, hän ei voi olla opetuslapseni.
27 Ja joka ei kanna ristiään ja seuraa minua, hän ei voi olla opetuslapseni.
28 Sillä kuka teistä, joka haluaa rakentaa tornin, ei ensin istu laskemaan kustannuksia, onko hänellä kylliksi työn valmiiksi saattamiseen,
29 jotteivät, kun hän on laskenut perustuksen, mutta ei kykene saamaan valmiiksi, kaikki, jotka sen näkevät alkaisi pilkata häntä
30 sanoen: 'Tuo mies alkoi rakentaa, mutta ei kyennyt saamaan valmiiksi'?

31 Tai kuka kuningas, joka on lähtemässä sotimaan toista kuningasta vastaan, ei ensin istu ja neuvottele, kykeneekö hän kymmenellä tuhannella kohtaamaan sitä, joka tulee häntä vastaan kahdella kymmenellä tuhannella?
32 Mutta jollei kykene, hän tämän vielä kaukana ollessa lähettää lähetystön kysymään rauhan ehtoja.
33 Niin ei siis teistä yksikään, joka ei luovu kaikesta, mitä hänellä on, voi olla opetuslapseni.

MAUTON SUOLA

34 Suola on hyvä, mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se maustetaan?
35 Se ei kelpaa maahan eikä lantaan. Se heitetään pois. Jolla on korvat kuulla, hän kuulkoon!"

15 Luku KADONNUT LAMMAS

1 Kaikki veronkantajat ja syntiset tulivat Hänen luokseen kuuntelemaan Häntä.
2 Mutta fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat ja sanoivat: "Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan."
3 Niin Hän puhui heille tämän vertauksen sanoen:
4 ”Kuka ihminen teistä, jolla on sata lammasta, mutta kadottaa niistä yhden, ei jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää autiomaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes sen löytää?
5 Ja löydettyään hän panee sen iloiten hartioilleen.
6 Kotiin tultuaan hän kutsuu kokoon ystävät ja naapurit ja sanoo heille: 'Iloitkaa kanssani, sillä löysin lampaani joka oli kadonnut.'
7 Sanon teille: samoin on ilo taivaassa suurempi yhdestä syntisestä, joka muuttaa mielensä kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät tarvitse mielenmuutosta.

KADONNUT RAHA

8 Tai jos kenellä naisella on kymmenen hopearahaa* ja hän kadottaa yhden rahan, eikö hän sytytä lamppua ja lakaise huonetta ja etsi tarkasti, kunnes löytää sen?
9 Ja löydettyään hän kutsuu ystävättäret ja naapurin naiset ja sanoo: 'Iloitkaa kanssani, sillä löysin rahan*, joka oli minulta kadonnut.'

10 Samoin, sanon teille, on ilo Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka muuttaa mielensä."

TUHLAAJAPOIKA

11 Hän sanoi myös: "Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.
12 Nuorempi heistä sanoi isälle: 'Isä, anna minulle se osa varoista, joka minulle kuuluu.' Niin hän jakoi heille omaisuuden.
13 Jonkin päivän kuluttua nuorempi poika kokosi kaiken omansa ja matkusti pois kaukaiseen maahan. Siellä hän hävitti varansa eläen irstaasti.
14 Mutta kun hän oli kaiken tuhlannut, tuli koko siihen maahan kova nälkä, ja hän alkoi kärsiä puutetta.
15 Niin hän meni ja liittyi erääseen sen maan kansalaiseen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen kaitsemaan sikoja.
16 Ja hän halusi täyttää vatsansa niillä palkohedelmillä, joita siat söivät, mutta kukaan ei antanut hänelle.
17 Silloin hän meni itseensä sanoen: 'Kuinka monella isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!
18 Minä nousen ja käyn isäni luo ja sanon hänelle: Isä, olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi.
19 En enää ansaitse, että minua pojaksesi kutsutaan. Tee minut palkkalaistesi kaltaiseksi.'
20 Ja hän nousi ja meni isänsä luo. Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä, juoksi ja heittäytyi hänen kaulaansa ja suuteli häntä hellästi.
21 Mutta poika sanoi hänelle: 'Isä, olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi enkä enää ansaitse, että minua pojaksesi kutsutaan.'
22 Silloin isä sanoi palvelijoilleen: 'Tuokaa [pian] parhaat vaatteet ja pukekaa hänet ja pankaa sormus hänen sormeensa* ja kengät jalkaan.
23 Noutakaa myös syötetty vasikka ja teurastakaa. Niin syökäämme ja pitäkäämme iloa.
24 Sillä tämä poikani oli kuollut ja virkosi eloon. Hän oli kadonnut ja on löytynyt.' Ja he alkoivat pitää iloa.
25 Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla. Kun hän tuli ja lähestyi kotia, hän kuuli soiton ja karkelon.
26 Kutsuttuaan luokseen yhden palvelijoista hän tiedusteli, mitä se oli.
27 Tämä sanoi hänelle: 'Veljesi on tullut ja isäsi on teurastanut syötetyn vasikan, kun sai hänet terveenä takaisin.'
28 Mutta hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle. Niin* hänen isänsä

meni ulos ja puhutteli häntä leppeästi.
29 Mutta hän vastasi ja sanoi isälle: 'Katso, niin monta vuotta olen palvellut sinua enkä milloinkaan ole käskyäsi laiminlyönyt, mutta minulle et koskaan ole antanut vohlaa pitääkseni iloa ystävieni kanssa.
30 Mutta kun tämä sinun poikasi tuli, joka on tuhlannut omaisuutesi porttojen kanssa, sinä teurastit hänelle syötetyn vasikan.'
31 Niin hän sanoi hänelle: 'Poikani, olet aina luonani, ja kaikki minun omani on sinun.
32 Mutta pitihän nyt iloita ja riemuita, sillä tämä sinun veljesi oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on löytynyt.'"

16 Luku TALOUDENHOITAJA ESIMERKKINÄ

1 Hän puhui myös opetuslapsilleen: "Oli muuan rikas mies, jolla oli taloudenhoitaja. Hänelle kanneltiin, että tämä hävitti hänen omaisuuttaan.
2 Kutsuttuaan hänet hän sanoi hänelle: 'Mitä kuulenkaan sinusta? Tee tili taloudenhoidostasi, sillä et sinä enää voi hoitaa talouttani.'
3 Niin taloudenhoitaja sanoi itsekseen: 'Mitä teen, koska herrani ottaa minulta taloudenhoidon? Kaivaa en jaksa, kerjuuta häpeän.
4 Tiedän, mitä teen, jotta ottaisivat minut taloihinsa, kun minut pannaan pois taloudenhoidosta.'
5 Kutsuttuaan luokseen jokaisen herransa velallisista hän sanoi ensimmäiselle: 'Paljonko olet velkaa herralleni?'
6 Tämä vastasi: 'Sata astiaa öljyä.' Niin hän sanoi hänelle: 'Ota velkakirjasi ja istu ja kirjoita pian viisikymmentä:
7 Sitten hän sanoi toiselle: 'Entä sinä, paljonko olet velkaa?' Tämä vastasi: 'Sata tynnyriä vehnää.' Hän sanoi hänelle: 'Ota velkakirjasi ja kirjoita kahdeksankymmentä.'
8 Mutta herra kehui väärää taloudenhoitajaa, että tämä oli menetellyt viisaasti. Sillä tämän maailmanajan lapset ovat omaa sukukuntaansa kohtaan viisaampia kuin valon lapset.
9 Minäkin sanon teille: tehkää itsellenne ystäviä *petollisella rikkaudella*, että kun te kuolette, he ottaisivat teidät iäisiin majoihin.

PALVELIJAN USKOLLISUUS

10 Joka on vähimmässä uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka on vähimmässä väärä on paljossakin väärä.
11 Jos ette siis ole olleet uskolliset *petollisen rikkauden hoidossa*, kuka teille uskoo oikeaa?

12 Ja ellette toisen oman suhteen ole olleet uskolliset, kuka teille antaa teidän omaanne?
13 Kukaan palvelija ei voi palvella kahta herraa. Sillä hän joko vihaa toista ja rakastaa toista tai liittyy toiseen ja halveksii toista. Ette voi palvella Jumalaa ja rikkautta*."

JEESUS OJENTAA FARISEUKSIA

14 Tämän kaiken kuulivat (myös) fariseukset, jotka olivat rahanahneita, ja he ivasivat Häntä.
15 Niin Hän sanoi heille: "Te olette niitä, jotka tekevät itsensä vanhurskaiksi ihmisten edessä, mutta Jumala tuntee sydämenne. Sillä mikä ihmisten kesken on korkeaa, se on Jumalan edessä kauhistus.
16 Laki ja profeetat olivat Johannekseen asti. Siitä lähtien julistetaan ilosanomaa Jumalan valtakunnasta, ja jokainen tunkeutuu sinne väkisin.
17 Mutta helpompi on taivaan ja maan hukkua kuin yhdenkään piirron laista hävitä.
18 Jokainen, joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, tekee aviorikoksen, ja (jokainen) joka nai miehensä hylkäämän, tekee aviorikoksen.

RIKAS MIES JA LASARUS

19 Oli muuan rikas mies. Hän pukeutui purppuraan ja hienoihin pellavavaatteisiin iloitellen joka päivä loisteliaasti.
20 Ja eräs köyhä mies nimeltä Lasarus, joka täynnä paiseita makasi hänen ovensa edessä.'
21 Hän halusi ravita itseään niillä muruilla, jotka rikkaan pöydältä putosivat. Koiratkin tulivat nuolemaan hänen paiseitaan.
22 Niin tapahtui, että köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänen Aabrahamin helmaan. Ja rikaskin kuoli, ja hänet haudattiin.
23 Nostaessaan silmänsä tuonelassa, vaivoissa ollessaan, hän näki kaukana Aabrahamin ja Lasaruksen hänen helmassaan.
24 Niin hän huusi sanoen: 'Isä Aabraham, armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormensa pää veteen ja jäähdyttämään kieltäni, sillä kärsin tuskaa tässä liekissä.'
25 Mutta Aabraham sanoi: 'Poikani, muista, että sinä sait elämäsi aikana hyväsi ja Lasarus samoin pahaa. Mutta nyt hän [täällä] saa lohdutusta, sinä taas kärsit tuskaa.
26 Kaiken tämän lisäksi on meidän välillemme ja teidän vahvistettu suuri juopa, jotta ne, jotka tahtovat mennä täältä luoksenne eivät voisi, eivätkä

he sieltä kulkisi yli meidän luoksemme.'
27 Mutta hän sanoi: 'Niin rukoilen siis sinua, isä, että lähetät hänet isäni taloon —
28 sillä minulla on viisi veljeä — todistamaan heille, jotteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan.'
29 [Mutta] Aabraham sanoi (hänelle): 'Heillä on Mooses ja profeetat. Kuunnelkoot heitä.'
30 Niin hän sanoi: 'Ei, isä Aabraham, vaan jos joku kuolleista menisi heidän luokseen, he muuttaisivat mielensä.'
31 Mutta hän sanoi hänelle: 'Elleivät he kuuntele Moosesta ja profeettoja, eivät he usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi.'"

17 Luku VIETTELYKSISTÄ

1 Ja Hän sanoi opetuslapsilleen: "On mahdotonta viettelysten olla tulematta, mutta voi sitä, jonka vaikutuksesta ne tulevat.
2 Hänen olisi parempi jos (iso*) myllynkivi pantaisiin hänen kaulaansa ja hänet heitettäisiin mereen, kuin että hän viettelisi yhden näistä pienistä.

ANTEEKSIANNOSTA

3 Pitäkää vaari itsestänne! Jos veljesi tekee syntiä (sinua vastaan), nuhtele häntä, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi.
4 Jos hän seitsemän kertaa päivässä tekee syntiä sinua vastaan ja seitsemän kertaa (päivässä) kääntyy puoleesi sanoen: 'Minä kadun', niin anna hänelle anteeksi."

LISÄÄ MEILLE USKOA

5 Apostolit sanoivat Herralle: ”Lisää meille uskoa."
6 Niin Herra sanoi: "Jos teillä olisi usko niin kuin sinapinsiemen, te voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: 'Nouse juurinesi ja istuta itsesi mereen', ja se tottelisi teitä.

PALVELIJAN OSA

7 Mutta kuka teistä, jolla on palvelija kyntämässä tai paimentamassa, hänen pellolta tullessaan sanoo [tälle]: 'Käy heti aterialle'?
8 Eikö hän pikemminkin sano hänelle: 'Valmista *minulle ateria*, vyötä itsesi ja palvele minua sillä aikaa, kun syön ja juon, ja sitten syö ja juo

sinä'?
9 Ei kai hän kiitä (tuota) palvelijaa siitä kun tämä teki mitä (hänen) oli käsketty? (En luule.)
10 Niin myös te, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän on käsketty, sanokaa: 'Olemme ansiottomia palvelijoita, (sillä) olemme tehneet sen, mitä olimme velvolliset tekemään.' "

JEESUS PARANTAA KYMMENEN PITAALISTA

11 Ollessaan matkalla Jerusalemiin Hän kulki Samarian ja Galilean keskitse.
12 Kun Hän meni erääseen kylään Häntä vastaan tuli kymmenen pitaalista miestä. He jäivät seisomaan loitolle
13 ja korottivat äänensä sanoen: "Jeesus, mestari, armahda meitä!"
14 Heidät nähdessään Hän sanoi heille: "Menkää ja näyttäkää itsenne papeille." Ja tapahtui heidän mennessään, että he puhdistuivat.
15 Mutta yksi heistä — nähtyään olevansa parannettu — palasi ylistäen kovalla äänellä Jumalaa
16 ja heittäytyi kasvoilleen Hänen jalkainsa juureen kiittäen Häntä. Ja hän oli samarialainen.
17 Niin Jeesus vastasi sanoen: "Eivätkö ne kymmenen puhdistuneet? (Mutta) missä ne yhdeksän ovat?
18 Eikö ollut* muita, jotka olisivat palanneet Jumalaa ylistämään paitsi tämä muukalainen?"
19 Sitten Hän sanoi hänelle: "Nouse ja mene. Uskosi on sinut pelastanut."

JUMALAN VALTAKUNNAN TULEMUS

20 Kun fariseukset kysyivät Häneltä, milloin Jumalan valtakunta tulee, Hän vastasi heille sanoen: "Jumalan valtakunta ei tule havaittavalla tavalla,
21 eikä 'voida sanoa: ’Katso, täällä’ tai: ’(Katso,) tuolla.' Sillä katso, Jumalan valtakunta on keskellänne.”
22 Mutta opetuslapsille Hän sanoi: "Tulee aika, jolloin haluatte nähdä yhtä Ihmisen Pojan päivää ettekä näe.
23 Ja teille sanotaan: 'Katso, täällä*!' (tai:) 'Katso, tuolla!' Älkää lähtekö älkääkä juosko perässä.
24 Sillä niin kuin salama, (joka) leimahtaessaan valaisee taivaan äärestä taivaan ääreen, niin on Ihmisen Poika oleva päivänään.

25 Mutta sitä ennen Hänen pitää paljon kärsiä ja joutua tämän sukupolven hylkimäksi.
26 Ja niin kuin tapahtui Nooan päivinä, niin on myös Ihmisen Pojan päivinä:
27 he söivät, joivat, naivat ja menivät miehelle siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin. Ja vedenpaisumus tuli ja hukutti kaikki.
28 Niin myös, samoin kuin kävi Lootin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat ja rakensivat.
29 Mutta sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, satoi taivaasta tulta ja tulikiveä ja se tuhosi kaikki.
30 Samoin on sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy.
31 Sinä päivänä älköön se, joka on katolla ja jonka tavarat ovat huoneessa, astuko alas niitä noutamaan. Samoin älköön se, joka on pellolla, kääntykö takaisin.
32 Muistakaa Lootin vaimoa!
33 Joka tahtoo pelastaa* elämänsä, menettää sen, mutta joka sen menettää, säilyttää sen.
34 Sanon teille: sinä yönä on kaksi miestä yhdellä vuoteella; toinen otetaan ja toinen jätetään.
36 Kaksi naista jauhaa yhdessä; toinen otetaan ja toinen jätetään.
36 (Kaksi miestä on pellolla; toinen otetaan ja toinen jätetään.)"
37 He vastasivat ja sanoivat Hänelle: "Missä, Herra?" Niin Hän sanoi heille: "Missä raato on, sinne [myös] kotkat kokoontuvat."

18 Luku LESKIVAIMO JA TUOMARI

1 Hän puhui heille (myös) vertauksen siitä, että [heidän] tuli aina rukoilla eikä väsyä.
2 Hän sanoi: "Eräässä kaupungissa oli muuan tuomari, joka ei pelännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmistä.
3 Mutta siinä kaupungissa oli (muuan) leskivaimo, ja hän meni hänen luokseen sanoen: 'Auta minut oikeuteeni riitapuoltani vastaan.'
4 Pitkään aikaan hän ei kuitenkaan tahtonut. Mutta sitten hän sanoi itsekseen: 'Vaikka en pelkää Jumalaa enkä häpeä ihmistä,
5 niin kuitenkin, koska tämä leski tuottaa minulle vaivaa, autan hänet oikeuteensa, jottei hän lopulta tulisi ja kävisi silmilleni.'"
6 Niin Herra sanoi: "Kuulkaa mitä tuo väärä tuomari sanoo!
7 Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituilleen, jotka huutavat Hänen puoleensa yöt ja päivät, ja olisi kärsivällinen heitä kohtaan?
8 Sanon teille, että Hän toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun

Ihmisen Poika tulee, löytäneekö Hän uskoa maan päältä?"

FARISEUS JA VERONKANTAJA

9 Hän puhui myös muutamille, jotka luottivat itseensä — että ovat vanhurskaita — ja ylenkatsoivat muita, tämän vertauksen:
10 ”Kaksi miestä meni ylös pyhäkköön rukoilemaan, toinen fariseus ja toinen veronkantaja.
11 Fariseus seisoi ja rukoili itsekseen näin: 'Jumala, kiitän sinua, etten ole niin kuin muut ihmiset, riistäjät, väärämieliset, avionrikkojat, enkä myöskään niin kuin tuo veronkantaja.
12 Paastoan kahdesti viikossa, annan kymmenykset kaikesta, mitä hankin.'
13 Mutta veronkantaja seisoi taampana, eikä edes tahtonut nostaa silmiään taivasta kohti, vaan löi rintaansa sanoen: 'Jumala, ole minulle syntiselle armollinen.'
14 Sanon teille, että tämä meni kotiinsa vanhurskaampana kuin tuo. Sillä jokainen, joka itsensä korottaa, se alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se korotetaan."

JEESUS SIUNAA LAPSIA

15 He toivat Hänen luoksensa myös pienokaisia, jotta Hän koskettaisi heitä. Mutta sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia.
16 Jeesus kutsui kuitenkin pienokaiset* luokseen ja sanoi: "Sallikaa pienokaisten tulla luokseni älkääkä estäkö heitä, sillä sellaisten on Jumalan valtakunta.
17 Totisesti sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin pienokainen, se ei pääse sinne sisälle."

RIKKAAN PÄÄSEMINEN JUMALAN VALTAKUNTAAN

18 Muuan hallitusmies kysyi Häneltä sanoen: ” Hyvä opettaja, mitä minun on tehtävä, jotta perisin iäisen elämän?”
19 Jeesus vastasi hänelle: ”Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä, paitsi yksi, Jumala.
20 Käskyt tunnet: 'Älä tee aviorikosta', Älä tapa', Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta', 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi."
21 Mutta hän sanoi: "Näitä kaikkia olen seurannut nuoresta asti."
22 Kuultuaan tämän Jeesus sanoi hänelle: "Yksi sinulta vielä puuttuu:

myy kaikki mitä sinulla on, ja jakele köyhille, niin sinulla on aarre taivaassa*, ja tule ja seuraa minua."
23 Mutta tämän kuullessaan hän tuli kovin murheelliseksi, sillä hän oli hyvin rikas.
24 Nähdessään hänen olevan syvästi murheissaan Jeesus sanoi: "Kuinka vaikeasti pääsevätkään Jumalan valtakuntaan ne, joilla on varakkuutta!
25 Sillä helpompi on kamelin mennä neulansilmästä kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."
26 Niin ne, jotka sen kuulivat sanoivat: "Kuka sitten voi pelastua?"
27 Mutta Hän sanoi: "Mikä ihmisille on mahdotonta, on Jumalalle mahdollista."

KIELTÄYTYMISEN PALKKA

28 Silloin Pietari sanoi: "Katso, olemme luopuneet kaikesta* ja seuranneet sinua."
29 Niin Hän sanoi heille: "Totisesti sanon teille: ei ole ketään, joka Jumalan valtakunnan vuoksi on luopunut talosta tai vanhemmista* tai veljistä tai vaimosta tai lapsista,
30 eikä saisi monin verroin tässä ajassa ja tulevassa maailmanajassa iäistä elämää."

JEESUS PUHUU KOLMANNEN KERRAN KÄRSIMISESTÄÄN

31 Ja Hän otti luokseen ne kaksitoista ja sanoi heille: "Katso, menemme ylös Jerusalemiin, ja on täysin toteutuva kaikki, mitä profeettain välityksellä on kirjoitettu Ihmisen Pojasta.
32 Sillä Hänet annetaan pakanain käsiin, ja Häntä pilkataan ja häväistään ja syljetään.
33 Ja ruoskittuaan he tappavat Hänet, ja kolmantena päivänä Hän nousee ylös."
34 Mutta he eivät ymmärtäneet tästä mitään. Tämä puhe oli heiltä salattu, eivätkä he käsittäneet mitä sanottiin.

JEESUS PARANTAA SOKEAN KERJÄLÄISEN

35 Tapahtui Hänen lähestyessään Jerikoa, että muuan sokea mies istui tien vieressä kerjäten.
36 Kuullessaan kansaa kulkevan ohi hän kyseli, mitä se mahtoi olla.

37 He ilmoittivat hänelle Jeesus Nasaretilaisen menevän ohi.
38 Niin hän huusi sanoen: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua!"
39 Edellä kulkijat nuhtelivat häntä, jotta hän vaikenisi. Mutta hän huusi vielä enemmän: "Daavidin poika, armahda minua!"
40 Jeesus seisahtui ja käski taluttaa hänet luokseen. Hänen tultuaan lähelle Jeesus* kysyi häneltä
41 (sanoen): "Mitä haluat, että tekisin sinulle?" Hän vastasi: "Herra, että saisin näköni jälleen."
42 Jeesus sanoi hänelle: "Saa näkösi, uskosi on sinut pelastanut."
43 Heti hän sai näkönsä ja seurasi Häntä ylistäen Jumalaa. Nähdessään sen kaikki kansa kiitti Jumalaa.

19 Luku SAKKEUS

1 Tultuaan Jerikoon Jeesus* kulki sen läpi.
2 Katso, oli mies nimeltä Sakkeus. Hän oli veronkantajain päämies ja oli rikas.
3 Hän koetti nähdä Jeesusta, kuka Hän on, mutta ei voinut kansalta koska oli pienikokoinen.
4 Niin hän juoksi edellä ja nousi metsäviikunapuuhun nähdäkseen Hänet, sillä Hän oli kulkeva siitä ohi.
5 Tultuaan sille paikalle Jeesus katsahti ylös ja (näki hänet ja) sanoi hänelle: "Sakkeus, tule kiireesti alas, sillä tänään minun pitää olla sinun huoneessasi."
6 Hän tuli kiireesti alas ja otti Hänet iloiten vastaan.
7 Tämän nähdessään kaikki nurisivat sanoen: "Syntisen miehen luo Hän meni majailemaan."
8 Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi Herralle: "Katso, Herra, puolet omaisuudestani annan köyhille, ja jos keneltä olen jotain kiristänyt, annan nelinkertaisesti takaisin."
9 Niin Jeesus sanoi hänestä: "Tänään on pelastus tullut tälle huoneelle, koska hänkin on Aabrahamin poika.
10 Sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä on kadonnut."

KYMMENEN LEIVISKÄÄ

11 Heidän tätä kuunnellessaan Hän puhui vielä vertauksen, koska Hän oli lähellä Jerusalemia ja he luulivat, että Jumalan valtakunta oli kohta ilmestyvä.

12 Hän sanoi näin: "Muuan jalosukuinen mies matkusti kaukaiseen maahan saadakseen itselleen kuninkuuden ja palatakseen.
13 Kutsuttuaan luokseen kymmenen palvelijaansa hän antoi heille kymmenen leiviskää ja sanoi heille: 'Asioikaa näillä, kunnes tulen.'
14 Mutta hänen kansalaisensa vihasivat häntä ja lähettivät lähetystön hänen jälkeensä sanomaan: 'Emme tahdo tämän hallitsevan meitä.'
15 Saatuaan kuninkuuden ja palattuaan hän käski kutsua eteensä ne palvelijat, joille hän oli antanut rahan, saadakseen tietää, mitä kukin oli asioimisellaan hankkinut.
16 Ensimmäinen tuli esiin ja sanoi: 'Herra, leiviskäsi on tuottanut kymmenen leiviskää.'
17 Hän sanoi hänelle: 'Hyvä on, hyvä palvelija. Koska olet ollut uskollinen vähimmässä, olkoon sinulla valta kymmeneen kaupunkiin.
18 Toinen tuli ja sanoi: 'Herra, leiviskäsi on tuottanut viisi leiviskää.'
19 Niin hän sanoi tällekin: 'Ja sinä, hallitse viittä kaupunkia.' Vielä tuli yksi ja sanoi:
20 "Herra, katso, tässä on leiviskäsi, jota olen säilyttänyt liinasessa.
21 Sillä pelkäsin sinua, koska olet ankara mies. Sinä otat, mitä et ole talteen pannut ja leikkaat, mitä et ole kylvänyt.’
22 (Mutta) hän sanoi hänelle: 'Oman sanasi mukaan minä sinut tuomitsen, paha palvelija. Tiesit, että olen ankara mies ja otan, mitä en ole talteen pannut ja leikkaan, mitä en ole kylvänyt.
23 Miksi et antanut rahaani pankkiin, että olisin tultuani saanut periä sen korkoineen?'
24 Ja hän sanoi vieressä seisoville: 'Ottakaa häneltä pois leiviskä ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää.'
25 Mutta he sanoivat hänelle: 'Herra. hänellä on kymmenen leiviskää.'
26 'Minäpä* sanon teille, että jokaiselle, jolla on, annetaan, mutta siltä jolla ei ole, (häneltä) otetaan pois sekin, mikä hänellä on.
27 Mutta ne viholliseni, jotka eivät tahtoneet minun hallitsevan heitä, tuokaa tänne ja teloittakaa edessäni.'"
28 Tämän sanottuaan Hän kulki edellä vaeltaen ylös Jerusalemiin.

JEESUKSEN JUHLALLINEN TULO JERUSALEMIIN

29 Ja tapahtui, kun Hän tuli lähelle Beetfagea ja Betaniaa sille vuorelle, jota kutsutaan Öljyvuoreksi, että Hän lähetti kaksi opetuslastaan
30 sanoen: "Menkää vastapäätä olevaan kylään, niin sinne tullessanne löydätte sidottuna varsan, jonka selässä yksikään ihminen ei ole vielä istunut. Päästäkää se ja tuokaa mukananne.

31 Jos joku kysyy teiltä: 'Miksi päästätte sen', sanokaa (hänelle) näin: 'Herra tarvitsee sitä.'"
32 Lähetetyt menivät ja havaitsivat niin olevan kuin Hän oli heille sanonut.
33 Heidän päästäessään varsaa, sen omistajat sanoivat heille: "Miksi päästätte varsan'?"
34 He vastasivat: "Herra tarvitsee sitä."
35 Niin he veivät sen Jeesuksen luo ja heitettyään vaatteensa varsan selkään, he nostivat Jeesuksen niitten päälle.
36 Hänen kulkiessaan ihmiset* levittivät vaatteensa tielle.
37 Hänen jo lähestyessään Öljyvuoren rinnettä alkoi koko opetuslasten joukko iloiten kiittää Jumalaa kovalla äänellä kaikista voimateoista, joita olivat nähneet,
38 ja he sanoivat: "Siunattu Hän, joka tulee, Kuningas Herran nimessä! Rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!"
39 Muutamat fariseukset kansanjoukosta sanoivat Hänelle: "Opettaja, nuhtele opetuslapsiasi."
40 Hän vastasi ja sanoi (heille): "Sanon teille, että jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat."

JEESUS ITKEE JERUSALEMIA

41 Kun Hän tuli lähelle ja näki kaupungin, Hän itki sitä
42 ja sanoi: "Jospa tietäisit sinäkin (edes) tänä päivänäsi,* mikä rauhaasi sopii! Mutta nyt se on salattuna silmiltäsi.
43 Sillä sinulle tulevat päivät, jolloin vihollisesi sinut vallilla saartavat ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta
44 ja kukistavat maan tasalle sinut lapsinesi,* eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle sen vuoksi, ettet tuntenut etsikkoaikaasi."

JEESUS PUHDISTAA PYHÄKÖN

45 Mentyään pyhäkköön Hän alkoi ajaa ulos niitä, jotka (siellä) myivät (ja ostivat),
46 ja sanoi heille: "On kirjoitettu: 'Minun huoneeni on* rukoushuone', mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan."
47 Hän opetti joka päivä pyhäkössä. Mutta ylipapit ja kirjanoppineet sekä kansan ensimmäiset etsivät tilaisuutta surmatakseen Hänet.
48 He eivät kuitenkaan keksineet mitä tekisivät, sillä kaikki kansa * pysytteli Hänen seurassaan* kuunnellen Häntä.

20 Luku MILLÄ VALLALLA?

1 Tapahtui eräänä niistä päivistä, kun Hän opetti kansaa pyhäkössä ja julisti ilosanomaa, että ylipapit ja kirjanoppineet astuivat vanhinten kanssa esiin.
2 ja puhuivat Hänelle sanoen: ”Sano meille, millä vallalla näitä teet tai kuka on se, joka on antanut sinulle tämän vallan?"
3 Hän vastasi ja sanoi heille: "Minäkin kysyn teiltä yhtä asiaa. Sanokaa minulle,
4 oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä lähtöisin?"
5 Niin he neuvottelivat keskenään sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', Hän sanoo: 'Miksi ette siis uskoneet häntä'?'
6 Mutta jos sanomme: 'Ihmisistä', niin kaikki kansa kivittää meidät, sillä se on varma, että Johannes oli profeetta."
7 He vastasivat, etteivät tienneet, mistä.
8 Niin Jeesus sanoi heille: "Minäkään en sano teille millä vallalla näitä teen."

VÄÄRÄMIELISET VIINITARHURIT

9 Hän alkoi puhua kansalle tätä vertausta: "(Muuan) mies istutti viinitarhan ja vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille pitkäksi aikaa.
10 Määräaikana hän lähetti viinitarhurien luo palvelijan, että he antaisivat tälle viinitarhan hedelmiä. Mutta viinitarhurit pieksivät hänet ja lähettivät tyhjin käsin pois.
11 Hän lähetti vielä toisen palvelijan, mutta hänetkin he pieksivät ja häpäisivät ja lähettivät tyhjin käsin pois.
12 Hän lähetti vielä kolmannen, mutta tämänkin he haavoittivat ja heittivät ulos.
13 Niin viinitarhan herra sanoi: 'Mitä teen? Lähetän rakkaan poikani. *Hänet nähdessään* he varmaan kavahtavat.'
14 Mutta nähdessään hänet viinitarhurit neuvottelivat keskenään sanoen: 'Tämä on perillinen. (Tulkaa,) tappakaamme hänet, jotta perintö joutuisi meille.'
15 Ja he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat. "Mitä viinitarhan herra siis tekee heille?
16 Hän tulee ja tuhoaa nämä viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille.” Niin he sen kuullessaan sanoivat: "Eihän toki!”

17 Mutta katsahtaen heihin Hän sanoi: "Mitä siis on tämä kirjoitus: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut päätöskiveksi'?
18 Jokainen, joka kaatuu siihen kiveen, ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa."
19 *Ylipapit ja kirjanoppineet* tahtoivat sillä hetkellä käydä Häneen käsiksi, mutta pelkäsivät kansaa. He näet ymmärsivät, että Hän oli puhunut sen vertauksen heistä.

VERON MAKSAMISESTA

20 He vartioivat Häntä ja lähettivät hurskaiksi tekeytyviä urkkijoita saadakseen Hänet kiinni jostain sanasta, niin että voisivat antaa Hänet esivallalle ja maaherran käsiin.
21 He kysyivät Häneltä sanoen: "Opettaja, tiedämme, että puhut ja opetat oikein etkä katso henkilöön, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa.
22 Onko meidän lupa antaa keisarille veroa vai ei?"
23 Mutta Hän havaitsi heidän kavaluutensa ja vastasi heille: "(Miksi kiusaatte minua?)"
24 Näyttäkää minulle denari. Kenen kuva ja päällekirjoitus siinä on?" He (vastasivat ja) sanoivat: "Keisarin."
25 Niin Hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarin oma keisarille ja Jumalan oma Jumalalle."
26 Eivätkä he kyenneet saamaan Häntä puheesta kiinni kansan edessä, ja ihmetellen Hänen vastaustaan he vaikenivat.

KUOLLEITTEN YLÖSNOUSEMUKSESTA

27 Niin astui esiin muutamia saddukeuksia, jotka väittävät, ettei ole ylösnousemusta, ja he kysyivät Häneltä
28 sanoen: "Opettaja, Mooses on kirjoittanut meille: 'Jos keneltä kuolee veli, jolla on vaimo, *ja hän kuolee lapsetonna*, niin hänen veljensä ottakoon vaimon ja hankkikoon jälkeläisen veljelleen.'
29 Nyt oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli lapsetonna.
30 Niin toinen otti sen vaimon (ja hän kuoli lapsetonna).
31 Sitten kolmas otti hänet ja samoin (myös) kaikki seitsemän. He kuolivat eivätkä jättäneet lapsia.
32 Viimeisenä (kaikista) vaimokin kuoli.
33 Kenelle heistä hän* siis joutuu ylösnousemuksessa vaimoksi, sillä niillä seitsemällä hän oli vaimona?"

34 Jeesus (vastasi ja) sanoi heille: "Tämän maailmanajan lapset naivat ja menevät miehelle.
35 Mutta jotka on katsottu arvollisiksi pääsemään toiseen maailmanaikaan ja ylösnousemukseen kuolleista, he eivät nai eivätkä mene miehelle.
36 Sillä he eivät enää voi kuolla, koska ovat enkelten kaltaiset, ja he ovat Jumalan lapsia, koska ovat ylösnousemuksen lapsia.
37 Mutta että kuolleet heräävät, sen Mooseskin on osoittanut kertomuksessa orjantappurapensaasta, kun hän sanoo Herraa Aabrahamin Jumalaksi ja lisakin Jumalaksi ja Jaakobin Jumalaksi.
38 Mutta Hän ei ole kuolleitten Jumala, vaan elävien, sillä Hänelle kaikki elävät."
39 Niin muutamat kirjanoppineista vastasivat ja sanoivat: "Opettaja, oikein sanoit."
40 Eivätkä he enää rohjenneet kysyä Häneltä mitään.

KENEN POIKA KRISTUS ON?

41 Mutta Hän sanoi heille: "Kuinka he sanovat, että Kristus on Daavidin poika?
42 Sanoohan Daavid itse psalmien kirjassa: 'Herra sanoi Herralleni: Istu oikealle puolelleni,
43 kunnes panen vihollisesi jalkaisi astinlaudaksi.'
44 Daavid kutsuu Häntä siis Herraksi. Kuinka Hän sitten on hänen poikansa?"

VAROKAA KIRJANOPPINEITA

45 Kaiken kansan kuullen Hän sanoi opetuslapsilleen:
46 ”Varokaa kirjanoppineita, jotka tahtovat käyskennellä pitkissä vaipoissa ja rakastavat tervehtimisiä toreilla ja etumaisia istuimia synagoogissa ja ensimmäisiä sijoja kutsuilla,
47 noita, jotka syövät leskien huoneet ja näön vuoksi rukoilevat pitkään. He saavat sitä kovemman tuomion."

21 Luku LESKIVAIMON UHRI

1 Nostaessaan katseensa Jeesus* näki rikkaitten panevan lahjojaan uhriarkkuun.
2 Ja Hän näki myös (erään) köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa*.

3 Niin Hän sanoi: "Totisesti sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut.
4 Sillä kaikki nuo panivat liiastaan (Jumalan) uhrilahjojen joukkoon, mutta tämä pani puutteestaan koko elantonsa, mikä hänellä oli."

JEESUS ENNUSTAA PYHÄKÖN HÄVITYKSEN

5 Kun muutamat puhuivat pyhäköstä, että se oli kaunistettu kauniilla kivillä ja temppelilahjoilla, sanoi Hän:
6 ”Päivät tulevat, jolloin tästä mitä katselette, ei jää kiveä kiven päälle maahan sortumatta."

TULEVA AHDISTUS

7 Niin he kysyivät Häneltä sanoen: "Opettaja, milloin tämä sitten tapahtuu? Ja mikä on merkkinä, kun tämä alkaa toteutua?"
8 Hän sanoi: ”Varokaa, ettei teitä eksytetä. Sillä monet tulevat nimessäni sanoen: *'Minä olen'* ja: 'Aika on lähellä.' Älkää siis menkö heidän perässään.
9 Kun kuulette sodista ja kapinoista, älkää pelästykö. Sillä näitten täytyy ensin tapahtua, mutta loppu ei ole vielä heti."
10 Sitten Hän sanoi heille: "Kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan.
11 Monin paikoin on oleva suuria maanjäristyksiä ja *nälänhätää ja ruttoa*. On myös pelottavia näkyjä ja suuria merkkejä taivaalla.
12 Mutta ennen tätä kaikkea he käyvät teihin käsiksi ja vainoavat teitä ja luovuttavat synagoogiin ja vankiloihin ja vievät kuningasten ja maaherrain eteen minun nimeni vuoksi.
13 Mutta se koituu teille todistamiseksi.
14 Pankaa siis sydämellenne, ettette etukäteen valmistaudu puolustautumaan.
15 Sillä minä annan teille puhekyvyn* ja viisauden, jota vastaan eivät ketkään vastustajanne kykene väittämään tai asettumaan.
16 Myös vanhemmat ja veljet ja sukulaiset ja ystävät antavat teitä alttiiksi ja tappavat joitakin teistä.
17 Ja te tulette kaikkien vihattaviksi minun nimeni vuoksi.
18 Mutta ei hiuskaan päästänne katoa.
19 *Omistakaa elämänne kestävyytenne avulla.*

JERUSALEMIN HÄVITYS

20 Mutta kun näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä.
21 Silloin Juudeassa olevat paetkoot vuorille, ja Jerusalemissa* olevat lähtekööt pois, ja maaseudulla olevat älkööt menkö sinne.
22 Sillä ne ovat koston päiviä, jotta kaikki toteutuisi, mikä on kirjoitettu.
23 Voi raskaita ja imettäviä niinä päivinä! Sillä suuri hätä on oleva maan päällä ja viha tätä kansaa vastaan.
24 He kaatuvat miekan terään ja heidät viedään vankeuteen kaikkien kansojen sekaan. Ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät.

IHMISEN POJAN TULEMUS

25 On oleva merkkejä auringossa ja kuussa ja tähdissä ja kansoilla epätoivoinen ahdistus maan päällä *pauhaavan meren aallokon* vuoksi.
26 Ihmiset menehtyvät pelätessään ja odottaessaan sitä, mikä maanpiiriä kohtaa, sillä taivaitten voimat järkkyvät.
27 Silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvessä ylen voimallisena ja kirkkaana.
28 Mutta kun nämä alkavat tapahtua. rohkaiskaa* itsenne ja nostakaa päänne, sillä vapautuksenne on lähellä."

VIIKUNAPUUN OPETUS

29 Hän puhui heille myös vertauksen: "Katsokaa viikunapuuta ja kaikkia puita.
30 Kun ne jo puhkeavat lehteen, näette ja itsestänne ymmärrätte, että kesä on jo lähellä.
31 Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että Jumalan valtakunta on lähellä.
32 Totisesti sanon teille: tämä sukukunta ei katoa, kunnes kaikki on tapahtunut.
33 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.

VALVOKAA

34 Mutta ottakaa vaari itsestänne, ettei sydämiänne raskauta päihtymys

ja juoppous ja elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät *äkkiarvaamatta.
35 Sillä niin kuin paula, se* saavuttaa kaikki, jotka koko maan päällä asuvat.
36 Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että *teidät katsottaisiin arvollisiksi* pakenemaan tätä kaikkea, mikä on tuleva, ja seisomaan Ihmisen Pojan edessä."
37 Ja Hän opetti päivät pyhäkössä, mutta öiksi Hän lähti pois ja yöpyi vuorella, jota kutsutaan Öljyvuoreksi.
38 Ja kaikki kansa tuli aamuvarhaisella Hänen luokseen pyhäkköön kuuntelemaan Häntä.

22 Luku KAVALTAJA JUUDAS

1 Mutta hapattomain leipäin juhla, jota kutsutaan pääsiäiseksi, oli lähellä.
2 Ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka saisivat Hänet surmatuksi, sillä he pelkäsivät kansaa.
3 Niin saatana meni Juudaaseen, jota kutsuttiin Iskariotiksi ja joka oli yksi niistä kahdestatoista.
4 Tämä meni ja puhui ylipappien ja pyhäkön vartioston päällikköjen kanssa, miten kavaltaisi Hänet heille.
5 He ihastuivat ja sitoutuivat antamaan hänelle rahaa.
6 Niin hän myöntyi ja etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen Hänet heille *kansan huomaamatta*.

PÄÄSIÄISATERIAN VALMISTAMINEN

7 Niin tuli se hapattomain leipäin päivä, jona pääsiäislammas piti uhrata.
8 Ja Hän lähetti Pietarin ja Johanneksen sanoen: "Menkää valmistamaan meille pääsiäisateria syödäksemme."
9 Mutta he kysyivät Häneltä: "Mihin haluat meidän valmistavan?"
10 Hän vastasi heille: "Katso, saapuessanne kaupunkiin teitä vastaan tulee mies kantaen vesiastiaa. Seuratkaa häntä siihen taloon, johon hän menee,
11 ja sanokaa talon isännälle: 'Opettaja sanoo sinulle: Missä on vierashuone, jossa söisin pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa?'
12 Hän näyttää teille ison varustetun yläsalin. Valmistakaa sinne."
13 He menivät ja havaitsivat niin olevan kuin Jeesus* oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäisaterian.

EHTOOLLISEN ASETTAMINEN

14 Kun hetki tuli asettui Hän aterialle ja *ne kaksitoista apostolia* Hänen kanssaan.
15 Hän sanoi heille: "Olen hartaasti halunnut syödä tämän pääsiäisaterian kanssanne ennen kuin kärsin.
16 Sillä sanon teille, etten sitä enää syö, kunnes se täysin toteutuu Jumalan valtakunnassa."
17 Niin Hän otti maljan, kiitti ja sanoi: "Ottakaa tämä ja jakakaa keskenänne.
18 Sillä sanon teille, etten tästä lähin juo viinipuun antia, kunnes Jumalan valtakunta tulee."
19 Hän otti myös leivän, kiitti, mursi ja antoi heille sanoen: "Tämä on ruumiini, joka edestänne annetaan. Tehkää tämä minun muistokseni."
20 Samoin Hän otti myös maljan aterian jälkeen ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto veressäni, joka puolestanne vuodatetaan.
21 Mutta katso, kavaltajani käsi on kanssani pöydällä.
22 [Sillä] Ihmisen Poika tosin menee pois niin kuin määrätty on, mutta voi sitä ihmistä, jonka välityksellä Hänet kavalletaan!"
23 He alkoivat kysellä keskenään kuka heistä mahtoi olla se, joka oli tämän tekevä.

IHMISEN TODELLINEN SUURUUS

24 Heidän välillään syntyi myös kiista siitä, kuka heistä oli katsottava suurimmaksi.
25 Niin Hän sanoi heille: "Kansain kuninkaat niitä herroina hallitsevat, ja niitten valtiaita sanotaan hyväntekijöiksi.
26 Mutta älkää te niin, vaan suurin teidän keskellänne olkoon niin kuin nuorin ja johtaja niin kuin palvelija.
27 Sillä kumpi on suurempi, se joka aterioi vai se joka palvelee? Eikö se, joka aterioi? Mutta minä olen keskellänne niin kuin se, joka palvelee.
28 Mutta te olette pysyneet kanssani kiusauksissani.
29 Ja niin kuin Isäni on minulle säätänyt, niin minä säädän teille * kuninkaallisen vallan*,
30 jotta saatte syödä ja juoda pöydässäni minun valtakunnassani ja istua valtaistuimilla tuomitsemassa Israelin kahtatoista sukukuntaa."

PIETARI ON KIELTÄVÄ JEESUKSEN

31 (Herra sanoi myös:) "Simon, Simon, katso, saatana on halunnut teitä
valtaansa seuloakseen teitä niin kuin vehnää.
32 Mutta olen rukoillut puolestasi, että uskosi ei raukeaisi tyhjään. Ja kun
kerran palaat, vahvista veljiäsi."
33 Niin Pietari* lausui Hänelle: "Herra, sinun kanssasi olen valmis
menemään sekä vankilaan että kuolemaan."
34 Mutta Hän sanoi: "Sanon sinulle, Pietari: ei laula tänään kukko ennen
kuin sinä kolmesti kiellät tuntevasi minut."

JULISTAJAN MATKAVARUSTEET

35 Ja Hän sanoi heille: "Kun lähetin teidät ilman kukkaroa ja laukkua ja
kenkiä, puuttuiko teiltä mitään?" He vastasivat: "Ei mitään."
36 Niin Hän sanoi heille: "Mutta nyt, jolla on kukkaro, ottakoon sen
mukaansa, niin myös laukun. Ja jolla ei ole, myyköön vaippansa ja
ostakoon miekan.
37 Sillä sanon teille, että minussa pitää käymän toteen (myös) tämän
mikä on kirjoitettu: 'Ja Hänet luettiin pahantekijäin joukkoon', sillä
tehtäväni on täyttymässä."
38 Niin he sanoivat: "Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa." Mutta Hän
vastasi heille: "Riittää."

JEESUKSEN RUKOUSTAISTELU

39 Hän meni ulos ja lähti tavan mukaan Öljyvuorelle, ja Hänen
opetuslapsensa seurasivat Häntä.
40 Tultuaan sinne Hän sanoi heille: "Rukoilkaa, ettette joutuisi
kiusaukseen."
41 Sitten Hän vetäytyi heistä noin kivenheiton päähän, laskeutui
polvilleen ja rukoili
42 sanoen: "Isä, jos tahdot, ota minulta pois tämä malja, mutta älköön
tapahtuko minun tahtoni vaan sinun."
43 Niin Hänelle ilmestyi taivaasta enkeli, joka vahvisti Häntä.
44 Ja kun Hän oli suuressa tuskassa Hän rukoili yhä hartaammin, ja
Hänen hikensä oli kuin isot veripisarat, jotka putosivat maahan.
45 Noustuaan rukouksesta Hän meni opetuslastensa luo ja tapasi heidät
murheen vuoksi nukkumasta.

46 Niin Hän sanoi heille: "Miksi nukutte? Nouskaa ja rukoilkaa, jottette joutuisi kiusaukseen."

JEESUKSEN VANGITSEMINEN

47 Katso, Hänen vielä puhuessaan tuli joukko kansaa. Yksi niistä kahdestatoista, se, jonka nimi oli Juudas, kulki heidän edellään ja tuli Jeesuksen luo suutelemaan Häntä.
48 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Juudas, suudelmallako kavallat Ihmisen Pojan?"
49 Kun Hänen ympärillään olevat näkivät, mitä oli tulossa he sanoivat (Hänelle): "Herra, iskemmekö miekalla?"
50 Ja yksi heistä iski ylimmän papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan.
51 Mutta Jeesus vastasi sanoen: "Sallikaa vielä* tämäkin", ja koskettaen hänen korvaansa Hän paransi hänet.
52 Niin Jeesus sanoi ylipapeille ja pyhäkön vartioston päälliköille ja vanhimmille, jotka olivat tulleet häntä vastaan: "Niin kuin ryöväriä vastaan olette lähteneet miekoin ja seipäin.
53 Kun olen joka päivä ollut kanssanne pyhäkössä, ette ole ojentaneet käsiänne minua vastaan. Mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeän valta.”

PIETARI KIELTÄÄ JEESUKSEN

54 Niin he ottivat Hänet kiinni ja kuljettivat pois ja veivät Hänet ylimmäisen papin taloon. Mutta Pietari seurasi taampana.
55 Ja he sytyttivät tulen keskelle pihaa ja asettuivat yhdessä istumaan ja Pietari istuutui heidän keskeensä.
56 Niin muuan palvelijatar näki hänen istuvan tulen äärellä ja katsoen häneen kiinteästi sanoi: "Tämäkin oli Hänen kanssaan."
57 Mutta hän kielsi (Hänet) sanoen: "Nainen, en tunne Häntä."
58 Hetken perästä näki hänet toinen, eräs mies, ja sanoi: "Sinäkin olet heikäläisiä.” Mutta Pietari sanoi: ”Mies, en ole.”
59 Noin tunnin kuluttua vakuutti vielä muuan toinen mies sanoen: "Totisesti tämäkin oli Hänen kanssaan, sillä hänkin on galilealainen."
60 Mutta Pietari sanoi: "Mies, en ymmärrä mitä sanot". Ja samassa, hänen vielä puhuessaan, lauloi kukko.
61 Niin Herra kääntyi ja katsoi Pietariin. Ja Pietari muisti Herran sanat, kuinka Hän oli sanonut hänelle: "Ennen kuin kukko [tänään] laulaa, sinä

kolmesti minut kiellät."
62 Ja Pietari* meni ulos ja itki katkerasti.

JEESUSTA PILKATAAN JA PIESTÄÄN

63 Miehet jotka pitivät Jeesusta kiinni, pilkkasivat ja pieksivät Häntä.
64 Peitettyään Hänen silmänsä he (löivät Häntä kasvoille ja) kysyivät Häneltä sanoen: "Profetoi, kuka se on, joka sinua löi!"
65 Ja paljon muuta he rienaten lausuivat Hänelle.

JEESUS NEUVOSTON EDESSÄ

66 Päivän valjetessa kansan vanhimmat, sekä ylipapit että kirjanoppineet, kokoontuivat ja veivät Hänet neuvostonsa eteen
67 ja sanoivat: "Jos olet Kristus, sano se meille." Hän vastasi heille: "Jos sanon teille, ette usko,
68 ja jos kysyn, ette vastaa (minulle, ettekä päästä).
69 [Mutta] tästä lähin Ihmisen Poika on istuva Jumalan voiman oikealla puolella."
70 Silloin he kaikki , sanoivat: "Olet siis Jumalan Poika?" Hän vastasi heille: "Te sanotte, että olen."
71 Niin he sanoivat: "Mitä todistusta vielä tarvitsemme? Sillä olemme itse kuulleet Hänen suustaan."

23 Luku JEESUS PILATUKSEN EDESSÄ

1 He nousivat koko joukko ja veivät Hänet Pilatuksen luo.
2 Ja he alkoivat syyttää Häntä sanoen: "Tämän olemme havainneet viettelevän kansaa* ja kieltävän antamasta keisarille veroja ja sanovan itseään Kristukseksi, kuninkaaksi."
3 Niin Pilatus kysyi Häneltä sanoen: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Hän vastasi hänelle ja sanoi: "Sinä sanot."
4 Pilatus sanoi ylipapeille ja kansalle: "En löydä mitään syytä tässä miehessä."
5 Mutta he äityivät ja sanoivat: "Hän kiihottaa kansaa opettaen kaikkialla Juudeassa, Galileasta alkaen tänne asti."

JEESUS HERODEKSEN EDESSÄ

6 Mutta kun Pilatus *kuuli sanan Galilea*, hän kysyi, oliko mies

galilealainen.
7 Saatuaan tietää Hänen olevan Herodeksen hallintoalueelta hän lähetti Hänet Herodeksen luo, kun hänkin niinä päivinä oli Jerusalemissa.
8 Nähdessään Jeesuksen Herodes ihastui suuresti, sillä hän oli jo kauan halunnut nähdä Häntä, koska oli kuullut Hänestä (paljon) ja toivoi, että näkisi Hänen tekevän jonkin ihmeen.
9 Ja hän kysyi Häneltä monin sanoin, mutta Hän ei vastannut hänelle mitään.
10 Niin ylipapit ja kirjanoppineet seisoivat syyttäen Häntä kiivaasti.
11 Mutta Herodes sotilaineen kohteli Häntä halveksivasti ja pilkkasi Häntä, puki Hänet loistavaan pukuun ja lähetti Hänet takaisin Pilatukselle.
12 Ja *Pilatus ja Herodes* tulivat sinä päivänä ystäviksi keskenään. He olivat näet ennen olleet toistensa vihamiehiä.

JEESUS VAI BARABBAS?

13 Pilatus kutsui kokoon ylipapit ja hallitusmiehet ja kansan
14 ja sanoi heille: "Olette tuoneet minulle tämän miehen kansan viettelijänä, ja katso, läsnäollessanne tutkittuani en ole havainnut tässä miehessä mitään sellaista syytä, mistä Häntä syytätte,
15 eikä Herodeskaan* — lähetinhän teidät hänen luokseen*. Ja katso, Hän ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsee kuoleman.
16 Kuritettuani Häntä minä siis Hänet päästän."
17 (, sillä hänen täytyi juhlassa päästää heille yksi vanki).
18 Niin he huusivat kaikki yhdessä sanoen: "Vie pois tämä, mutta päästä meille Barabbas!"
19 Tämä oli heitetty vankilaan eräästä kaupungissa syntyneestä kapinasta ja murhasta.
20 Niin Pilatus jälleen puhutteli heitä, koska hän halusi päästää Jeesuksen.
21 Mutta he huusivat sanoen: "Naulitse ristiin, naulitse Hänet ristiin!"
22 Ja hän sanoi heille kolmannen kerran: "Mitä pahaa Hän sitten on tehnyt? En ole havainnut Hänessä mitään kuolemanrikosta. Kuritettuani minä siis Hänet päästän."
23 Mutta he ahdistivat häntä kovin huudoin, vaatien Jeesusta* ristiin naulittavaksi. Ja heidän ja ylipappien huudot pääsivät voitolle.
24 Niin Pilatus tuomitsi heidän vaatimuksensa täytettäväksi.
25 Ja hän päästi (heille) irti kapinasta ja murhasta vankilaan heitetyn, jota he vaativat, mutta Jeesuksen hän antoi alttiiksi heidän mielivallalleen.

JEESUS NAULITAAN RISTIIN

26 Kuljettaessaan Häntä pois he saivat käsiinsä Simonin, erään kyreneläisen, joka tuli vainiolta. Hänen päälleen he panivat ristin Jeesuksen jäljessä kannettavaksi.
27 Ja Häntä seurasi suuri joukko kansaa, naisiakin, jotka (myös) valittivat ja itkivät Häntä.
28 Kääntyen heihin Jeesus sanoi: "Jerusalemin tyttäret, älkää minua itkekö, vaan itkekää itseänne ja lapsianne.
29 Sillä katso, päivät tulevat, jolloin sanotaan: 'Onnellisia ovat hedelmättömät ja [ne] kohdut, jotka eivät ole synnyttäneet ja rinnat, jotka eivät ole imettäneet.'
30 Silloin aletaan sanoa vuorille: 'Kaatukaa päällemme' ja kukkuloille: 'Peittäkää meidät.'
31 Sillä jos näin tehdään tuoreelle puulle, mitä tapahtuukaan kuivalle?"
32 Myös muita, kaksi pahantekijää, vietiin Hänen kanssaan surmattaviksi.
33 Kun he saapuivat paikalle, jota sanotaan Pääkalloksi, he naulitsivat siellä ristiin Hänet sekä pahantekijät. toisen oikealle ja toisen vasemmalle puolelle.
34 Mutta Jeesus sanoi: "Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä mitä tekevät." Mutta he jakoivat Hänen vaatteensa heittäen arpaa.
35 Kansa seisoi katsellen, ja hallitusmiehetkin ivasivat (heidän kanssaan) sanoen: "Toisia Hän pelasti, pelastakoon itsensä, jos Hän on *Kristus, Jumalan* valittu."
36 Myös sotilaat pilkkasivat Häntä, menivät luo ja tarjosivat Hänelle hapanviiniä
37 sanoen: "Jos olet juutalaisten kuningas, pelasta itsesi."
38 Hänen yläpuolelleen oli myös kirjoitettu päällekirjoitus (kreikan, latinan ja heprean kirjaimin): "Tämä on juutalaisten kuningas."
39 Niin toinen siinä riippuvista pahantekijöistä rienasi Häntä (sanoen): *"Jos sinä olet Kristus,* pelasta itsesi ja meidät "
40 Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: "Etkö edes pelkää Jumalaa, sillä olet saman tuomion alainen?
41 Me olemme tosin oikeudenmukaisesti, sillä saamme sen mukaan, mitä olemme tehneet, mutta tämä ei ole tehnyt mitään pahaa."
42 Ja hän sanoi Jeesukselle: "Herra, muista minua, kun tulet valtakuntaasi."
43 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti sanon sinulle: tänä päivänä olet oleva kanssani paratiisissa."

JEESUKSEN KUOLEMA

44 Oli noin kuudes tunti*. Niin yli koko maan tuli pimeä yhdeksänteen
tuntiin asti.
45 Aurinko pimeni ja temppelin esirippu repesi keskeltä kahtia.
46 Huutaen kovalla äänellä Jeesus sanoi: "Isä, sinun käsiisi annan
henkeni." Sen sanottuaan Hän antoi henkensä.
47 Nähdessään mitä tapahtui sadanpäämies kunnioitti Jumalaa sanoen:
"Totisesti tämä oli vanhurskas mies."
48 Kun kaikki tätä katselemaan kokoontunut kansa näki, mitä tapahtui,
löivät he rintoihinsa ja *kääntyivät menemään*.
49 Mutta kaikki Hänen tuttavansa seisoivat taampana, samoin naiset,
jotka olivat seuranneet Häntä Galileasta, ja katselivat tätä.

JEESUKSEN HAUTAUS

50 Ja katso, oli mies nimeltä Joosef, joka oli neuvoston jäsen, hyvä ja
hurskas mies, eikä hän ollut suostunut heidän neuvoonsa ja tekoonsa.
51 Hän oli juutalaisten kaupungista Arimatiasta, ja hänkin* odotti Jumalan
valtakuntaa.
52 Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista.
53 Otettuaan sen alas, hän kääri sen liinavaatteeseen ja pani Hänet
kallioon hakattuun hautaan, johon ei ollut vielä ketään pantu.
54 Oli valmistuspäivä, ja sapatti oli alkamaisillaan.
55 Myös naiset, jotka olivat vaeltaneet Hänen kanssaan Galileasta,
seurasivat jäljessä ja katselivat hautaa ja kuinka Hänen ruumiinsa
asetettiin.
56 Palattuaan kotiinsa he valmistivat hyvänhajuisia yrttejä ja voiteita.
Mutta sapattina he lain mukaan pysyivät hiljaa.

24 Luku JEESUS ON NOUSSUT YLÖS

1 Viikon ensimmäisenä päivänä ani varhain he tulivat haudalle tuoden
mukanaan valmistamansa hyvänhajuiset yrtit (— ja joitakin muita oli
heidän kanssaan).
2 Ja he havaitsivat kiven vieritetyksi pois haudalta.
3 Mutta sisään astuttuaan he eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista.
4 Ja tapahtui, että kun he olivat tästä ymmällä, niin katso, kaksi miestä
seisoi heidän luonaan säteilevissä vaatteissa.

5 Kun naiset* pelästyivät ja kumartuivat kasvoilleen maahan, miehet sanoivat heille: "Miksi etsitte elävää kuolleitten joukosta?
6 Ei Hän ole täällä, vaan Hän on herännyt eloon. Muistakaa kuinka Hän puhui teille ollessaan vielä Galileassa,
7 sanoen: 'Ihmisen Poika on annettava syntisten ihmisten käsiin ja naulittava ristiin, ja kolmantena päivänä hänen pitää nousta ylös.'"
8 Niin he muistivat Hänen sanansa.
9 Palattuaan haudalta he kertoivat tämän kaiken niille yhdelletoista ja kaikille muille.
10 Ne, jotka kertoivat tämän apostoleille, olivat Maria Magdaleena ja Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja muut naiset heidän kanssaan.
11 Mutta näitten puheet näyttivät heistä turhilta, eivätkä he uskoneet heitä.
12 Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle, ja sisälle kurkistaessaan hän näki *käärinliinat erilleen pantuna*. Niin hän poistui ihmetellen itsekseen sitä, mikä oli tapahtunut.

JEESUS ILMESTYY EMMAUKSEN TIELLÄ

13 Katso, kaksi heistä kulki sinä päivänä Emmaus-nimiseen kylään, joka on kuudenkymmenen vakomitan päässä Jerusalemista.
14 Ja he puhelivat keskenään kaikesta tästä, mikä oli tapahtunut.
15 Heidän keskustellessaan ja tutkistellessaan tapahtui, että Jeesus itse lähestyi ja kulki heidän kanssaan.
16 Mutta heidän silmänsä olivat estyneet tuntemasta Häntä.
17 Niin Hän sanoi heille: "Mistä asioista te kävellessänne puhutte keskenänne, *ja miksi olette murheellisen näköiset?"
18 Toinen heistä, nimeltä Kleopas, vastasi ja sanoi Hänelle: "Oletko sinä Jerusalemissa ainoa muukalainen, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä on tapahtunut?"
19 Hän sanoi heille: "Mitä?" He vastasivat Hänelle: "Sitä mikä tapahtui Jeesus Nasaretilaiselle, joka oli* profeetta, voimallinen teossa ja sanassa Jumalan ja kaiken kansan edessä —
20 kuinka ylipappimme ja hallitusmiehemme luovuttivat Hänet kuolemaan tuomittavaksi ja naulitsivat Hänet ristiin.
21 Mutta me toivoimme Hänen olevan se, joka oli lunastava Israelin. Onhan kaiken tämän lisäksi (tänään) jo kolmas päivä siitä, kun tämä tapahtui.
22 Ovatpa vielä muutamat naiset joukostamme hämmästyttäneet meidät. He kävivät varhain aamulla haudalla

23 eivätkä löytäneet Hänen ruumistaan, ja tulivat ja sanoivat myös nähneensä *ilmestyksessä enkelejä*, jotka sanoivat Hänen elävän.
24 Muutamat niistä, jotka olivat kanssamme, menivät haudalle ja havaitsivat niin olevan kuin naiset olivat sanoneet. Mutta Häntä he eivät nähneet."
25 Niin Hän sanoi heille: "Oi te ymmärtämättömät ja hitaat sydämeltä uskomaan kaikkea, mitä profeetat ovat puhuneet!
26 Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsiä ja mennä kirkkauteensa?"
27 Ja alkaen Mooseksesta ja kaikista profeetoista Hän selitti heille sen, mikä kaikissa kirjoituksissa koski Häntä.
28 Niin he lähestyivät kylää, jonne olivat matkalla. Ja Hän oli menevinään kauemmas.
29 Mutta he vaativat Häntä sanoen: "Jää luoksemme, sillä ilta joutuu ja päivä on [jo] laskenut." Niin Hän meni sisään viipyäkseen heidän luonaan.
30 Tapahtui, kun Hän oli aterialla heidän kanssaan, että Hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille.
31 Silloin heidän silmänsä aukesivat ja he tunsivat Hänet. Ja Hän katosi heidän näkyvistään.
32 Niin he sanoivat toisilleen: "Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun Hän puhui meille tiellä ja kun Hän avasi meille kirjoitukset?"
33 He nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin. Ja he tapasivat ne yksitoista kokoontuneina ja ne, jotka olivat heidän kanssaan.
34 Nämä sanoivat: "Herra on totisesti herännyt eloon ja on ilmestynyt Simonille."
35 He taas kertoivat, mitä oli tapahtunut tiellä ja kuinka he olivat tunteneet Hänet leivän murtamisesta.

JEESUS ILMESTYY OPETUSLAPSILLE JERUSALEMISSA

36 Heidän tätä puhuessaan Jeesus itse seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: "Rauha teille!"
37 He säikähtyivät ja joutuivat pelon valtaan luullen näkevänsä hengen.
38 Mutta Hän sanoi heille: "Miksi olette hämmästyneet ja miksi nousee epäilyksiä sydämeenne?
39 Katsokaa käsiäni ja jalkojani, että Minä itse olen. Kosketelkaa minua ja katsokaa, sillä ei hengellä ole lihaa ja luita niin kuin näette minulla olevan."
40 Tämän sanottuaan Hän näytti heille kätensä ja jalkansa.
41 Mutta kun he ilon vuoksi eivät vielä uskoneet, vaan ihmettelivät, sanoi Hän heille "Onko teillä täällä jotain syötävää'?"

42 Niin he antoivat Hänelle palasen paistettua kalaa (ja mehiläisen hunajakakkua).
43 Hän otti ja söi heidän nähtensä.
44 Sitten Hän sanoi heille: "Nämä ovat sanat, jotka puhuin teille, kun olin vielä kanssanne: Kaiken pitää käymän toteen, mikä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa ja profeetoissa ja psalmeissa.”
45 Silloin Hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään Kirjoitukset.
46 Ja Hän sanoi heille: ”Niin on kirjoitettu ja niin Kristuksen piti kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä,
47 ja Hänen nimessään on saarnattava mielenmuutosta ja syntien anteeksi antamista kaikille kansoille, alkaen Jerusalemista.
48 Ja te olette tämän todistajat.
49 Katso, lähetän teille sen, minkä Isäni on luvannut. Mutta pysykää (Jerusalemin) kaupungissa, kunnes päällenne puetaan voima korkeudesta.”

JEESUKSEN TAIVAASEEN ASTUMINEN

50 Sitten Hän vei heidät pois Betaniaan saakka ja nosti kätensä ja siunasi heidät.
51 Ja tapahtui, että Hän siunatessaan heitä erkani heistä, ja Hänet otettiin ylös taivaaseen.
52 Ja he palvoivat Häntä ja palasivat Jerusalemiin suuresti iloiten.
53 Ja he olivat alati pyhäkössä (kiittäen ja) ylistäen Jumalaa. (Aamen.)

ILOSANOMA JOHANNEKSEN MUKAAN

1 Luku SANA TULI LIHAKSI

1 Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala.
2 Hän oli alussa Jumalan luona.
3 Kaikki on syntynyt Hänen välityksellään eikä ilman Häntä ole syntynyt mitään, mikä on syntynyt.
4 Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo.
5 Ja valo loistaa pimeässä, *mutta pimeä ei ole saanut sitä valtaansa*.
6 Oli mies, Jumalan lähettämä. Hänen nimensä oli Johannes.
7 Hän tuli todistamista varten, todistamaan valosta, jotta kaikki uskoisivat hänen *sanansa perusteella*.
8 Ei hän ollut se valo, vaan hän tuli todistamaan valosta.
9 Tosi valo, joka valistaa* jokaisen ihmisen, oli tuleva maailmaan.

10 Hän oli maailmassa, ja maailma on syntynyt Hänen välityksellään, eikä maailma tuntenut Häntä.
11 Hän tuli omiensa luo, eivätkä Hänen omansa ottaneet Häntä vastaan.
12 Mutta kaikille, jotka ottivat Hänet vastaan, Hän antoi oikeuden* tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat Hänen nimeensä,
13 jotka eivät ole syntyneet verestä* eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan Jumalasta.
14 Sana tuli lihaksi ja asui keskellämme. Ja me katselimme Hänen kirkkauttansa, sellaista kirkkautta kuin ainosyntyisellä Pojalla on Isältä — täynnä armoa ja totuutta.
15 Johannes todisti Hänestä ja huusi sanoen: "Tämä on se, josta sanoin: joka tulee minun jälkeeni, on minua suurempi, sillä Hän on ollut ennen minua.
16 Kaikki olemme saaneet Hänen täydestään ja armoa armon lisäksi.
17 Sillä laki on annettu Mooseksen välityksellä. Armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen välityksellä.
18 Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Ainosyntyinen Poika, joka on Isän helmassa, on* Hänet ilmoittanut. "

JOHANNES KASTAJAN TODISTUS

19 Tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät [hänen luokseen] Jerusalemista pappeja ja leeviläisiä kysymään häneltä: "Kuka sinä olet?"
20 Hän tunnusti eikä kieltänyt, ja hän tunnusti: "En ole Kristus."
21 He kysyivät häneltä: "Mikä sitten? Oletko Elia?" Hän sanoi: "En ole." — "Se profeettako olet?" Hän vastasi: "En."
22 Niin he sanoivat hänelle: "Sano kuka olet, jotta antaisimme vastauksen niille, jotka meidät lähettivät. Mitä sanot itsestäsi?"
23 Hän sanoi: "Minä olen huutavan ääni autiomaassa: 'Tehkää Herran tie suoraksi' niin kuin profeetta Jesaja on sanonut."
24 Lähetetyt olivat fariseuksia.
25 He kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: "Miksi siis kastat, jos et ole Kristus etkä Elia etkä se profeetta?"
26 Johannes vastasi heille sanoen: "Minä kastan vedessä. Mutta keskellänne seisoo Hän, jota te ette tunne.
27 Hän on se, joka tulee jälkeeni (ja Hän on minua suurempi). Hänen kengännauhaansa en ole arvollinen päästämään."
28 Tämä tapahtui Betabarassa*, Jordanin tuolla puolen, jossa Johannes oli kastamassa.

JUMALAN KARITSA

29 Seuraavana päivänä Johannes näki Jeesuksen tulevan luokseen ja
sanoi: "Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!
30 Tämä on se josta sanoin: ’Minun jälkeeni tulee mies, joka on minua
suurempi, sillä Hän on ollut ennen minua’.
31 Minä en tuntenut Häntä. Mutta sitä varten, että Hän tulisi julki Israelille,
olen tullut vedessä kastamaan."
32 Vielä Johannes todisti sanoen: "Näin Hengen laskeutuvan alas
taivaasta niin kuin kyyhkysen, ja Hän jäi Hänen päällensä."
33 Ja minä en tuntenut Häntä. Mutta Hän, joka lähetti minut vedessä
kastamaan sanoi minulle: 'Jonka päälle näet Hengen laskeutuvan ja
jäävän Hänen päälleen, Hän on se, joka kastaa Pyhässä Hengessä.'
34 Ja minä olen nähnyt ja olen todistanut, että tämä on Jumalan Poika."

JEESUKSEN ENSIMMÄISET OPETUSLAPSET

35 Seuraavana päivänä Johannes jälleen seisoi siellä ja kaksi hänen
opetuslapsistaan.
36 Katsoen Jeesukseen, joka siinä käveli, hän sanoi: "Katso, Jumalan
Karitsa!"
37 Ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen puhuvan ja seurasivat Jeesusta.
38 Jeesus kääntyi ja nähdessään heidän seuraavan sanoi heille: "Mitä
etsitte?" He vastasivat Hänelle: "Rabbi" — se on käännettynä: 'opettaja'
—”missä majailet?”
39 Hän sanoi heille: "Tulkaa ja katsokaa." He menivät ja näkivät, missä
Hän majaili, ja viipyivät Hänen luonaan sen päivän. Ja oli noin kymmenes
tunti*.
40 Andreas, Simon Pietarin veli, oli toinen niistä kahdesta, jotka olivat
kuulleet *Johanneksen todistuksen* ja seuranneet Jeesusta.
41 Hän tapasi ensin veljensä Simonin ja sanoi hänelle: "Olemme
löytäneet Messiaan" — se on käännettynä 'Kristus.'
42 Ja hän vei hänet Jeesuksen luo. Katsoen häneen Jeesus sanoi: "Sinä
olet Simon, Joonaan* poika. Sinun nimesi on oleva Keefas", joka
käännettynä on 'Pietari'.

FILIPPUKSEN JA NATANAELIN KUTSUMINEN

43 Seuraavana päivänä Jeesus tahtoi lähteä Galileaan. Ja Hän tapasi

Filippuksen ja sanoi hänelle: "Seuraa minua."
44 Mutta Filippus oli Beetsaidasta, Andreaan ja Pietarin kaupungista.
45 Filippus tapasi Natanaelin ja sanoi hänelle: "Olemme löytäneet sen, josta Mooses laissa ja profeetat ovat kirjoittaneet, Jeesuksen, Joosefin pojan (joka on) Nasaretista."
46 Natanael sanoi hänelle: "Voiko Nasaretista tulla mitään hyvää?" Filippus sanoi hänelle: "Tule ja katso."
47 Jeesus näki Natanaelin tulevan luokseen ja sanoi hänestä: "Katso, oikea israelilainen, jossa ei vilppiä ole!"
48 Natanael sanoi Hänelle: "Mistä minut tunnet?" Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Ennen kuin Filippus kutsui sinua viikunapuun alla ollessasi, näin minä sinut."
49 Natanael vastasi ja sanoi Hänelle: "Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas."
50 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä uskot sen vuoksi, että sanoin sinulle: 'näin sinut viikunapuun alla.' Saat nähdä suurempia kuin nämä."
51 Vielä Hän sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti sanon teille: (tästä lähin) tulette näkemään taivaan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeutuvan Ihmisen Pojan päälle."

2 Luku KAANAN HÄÄT

1 Kolmantena päivänä oli häät Galilean Kaanassa, ja Jeesuksen äiti oli siellä.
2 Myös Jeesus ja Hänen opetuslapsensa oli kutsuttu häihin.
3 Viinin loppuessa sanoi Jeesuksen äiti Hänelle: "Heillä ei ole viiniä."
4 Jeesus sanoi hänelle: *"Miksi minuun vetoat*, vaimo? Minun aikani ei ole vielä tullut."
5 Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: "Tehkää, mitä Hän teille sanoo."
6 Siihen oli juutalaisten puhdistustavan mukaan asetettu kuusi kivistä vesiastiaa, kukin kahden tai kolmen mitan vetoinen.
7 Jeesus sanoi heille: "Täyttäkää vesiastiat vedellä. He täyttivät ne reunoja myöten."
8 Hän sanoi heille: "Ammentakaa nyt ja viekää ylipalvelijalle." Niin he veivät.
9 Mutta kun ylipalvelija maistoi viiniksi muuttunutta vettä eikä tiennyt, mistä se oli — mutta palvelijat, jotka olivat ammentaneet veden, tiesivät — kutsui ylipalvelija yljän
10 ja sanoi hänelle: "Jokainen ihminen panee ensin esille hyvän viinin ja sitten, kun juopuvat, huonomman. Sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän

asti."
11 Tämän ensimmäisen tunnusteon Jeesus teki Galilean Kaanassa ja ilmaisi kirkkautensa, ja Hänen opetuslapsensa uskoivat Häneen.
12 Sen jälkeen Hän meni alas Kapernaumiin. Hän ja Hänen äitinsä ja veljensä ja opetuslapsensa. Siellä he eivät viipyneet monta päivää.

JEESUS PUHDISTAA PYHÄKÖN

13 Juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.
14 Hän tapasi pyhäkössä ne, jotka myivät härkiä ja lampaita ja kyyhkysiä, ja rahanvaihtajat istumassa.
15 Tehtyään nuorista ruoskan, Hän ajoi kaikki ulos pyhäköstä, myös lampaat ja härät, ja kaasi rahanvaihtajain rahat maahan ja työnsi pöydät kumoon.
16 Kyyhkysten myyjille Hän sanoi: "Viekää pois nämä täältä. Älkää tehkö Isäni huoneesta kauppataloa."
17 Niin Hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: "Kiivaus huoneesi puolesta *on kuluttanut* minut."
18 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat Hänelle: "Minkä tunnusteon näytät meille, koska näitä teet?"
19 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Hajoittakaa tämä temppeli, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä."
20 Niin juutalaiset sanoivat: "Neljäkymmentä kuusi vuotta on tätä temppeliä rakennettu, ja sinä pystytät sen kolmessa päivässä?"
21 Mutta Hän puhui ruumiinsa temppelistä.
22 Kun Hän sitten oli noussut kuolleista. Hänen opetuslapsensa muistivat, että Hän oli sanonut tämän (heille) ja he uskoivat Raamatun ja sen sanan, jonka Jeesus oli puhunut.

YKSINÄINEN JEESUS

23 Kun Hän oli Jerusalemissa pääsiäisenä, juhlilla, uskoivat monet Hänen nimeensä, nähdessään Hänen tunnustekonsa, jotka Hän teki.
24 Mutta Jeesus itse ei uskonut itseään heille, koska Hän tunsi kaikki
25 ja koska Hän ei tarvinnut, että kukaan todistaisi ihmisestä, sillä Hän tiesi itse, mitä ihmisessä oli.

3 Luku NIKODEEMUS JEESUKSEN LUONA

1 Oli fariseusten joukkoon kuuluva mies nimeltä Nikodeemus, juutalaisten

hallitusmiehiä.
2 Hän tuli Jeesuksen luo yöllä ja sanoi Hänelle: "Rabbi, tiedämme, että sinä olet tullut opettajaksi Jumalan lähettämänä, sillä ei kukaan voi tehdä niitä tunnustekoja, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssaan."
3 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti sanon sinulle: ellei ihminen synny uudesti, hän ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa."
4 Nikodeemus sanoi Hänelle: "Kuinka ihminen voi vanhana syntyä? Ei kai hän voi mennä jälleen äitinsä kohtuun ja syntyä?"
5 Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti sanon sinulle: Ellei ihminen synny vedestä ja Hengestä, hän ei voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan.
6 Mikä lihasta on syntynyt on liha, ja mikä Hengestä on syntynyt on henki.
7 Älä ihmettele, että sanoin sinulle: Teidän täytyy syntyä uudesti*.
8 Tuuli* puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen äänen, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Niin on jokainen, joka on Hengestä syntynyt."
9 Nikodeemus vastasi ja sanoi Hänelle: "Miten tämä voi tapahtua?"
10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä olet Israelin opettaja, etkä tätä tiedä!
11 Totisesti, totisesti sanon sinulle: Me puhumme, mitä tiedämme ja todistamme, mitä olemme nähneet, ettekä te ota vastaan todistustamme.
12 Jos ette usko, kun puhun teille maallisista, kuinka uskotte, jos puhun teille taivaallisista.
13 Kukaan ei ole noussut taivaaseen, paitsi Hän, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa.
14 Niin kuin Mooses korotti käärmeen autiomaassa, niin on Ihmisen Poika korotettava,
15 jottei yksikään, joka Häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iäinen elämä.
16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että Hän antoi ainosyntyisen Poikansa, jottei yksikään, joka Häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iäinen elämä.
17 Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan jotta maailma Hänen kauttaan pelastuisi.
18 Joka uskoo Häneen, sitä ei tuomita. Mutta joka ei usko, on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut Jumalan ainosyntyisen Pojan nimeen.
19 Ja tämä on tuomio, että valo on tullut maailmaan, ja ihmiset rakastivat enemmän pimeää kuin valoa, sillä heidän tekonsa olivat pahat.
20 Sillä jokainen, joka tekee pahaa, vihaa valoa eikä tule valoon, jotteivät hänen tekonsa paljastuisi.
21 Mutta joka tekee totuuden, tulee valoon, jotta hänen tekonsa tulisivat

julki, sillä ne ovat Jumalassa tehdyt.”

JOHANNES TODISTAA JÄLLEEN JEESUKSESTA

22 Tämän jälkeen Jeesus ja Hänen opetuslapsensa menivät Juudean maaseudulle*, ja siellä Hän oleskeli heidän kanssaan ja kastoi.
23 Johanneskin kastoi Ainonissa lähellä Salimia, koska siellä oli paljon vettä. Ja ihmiset tulivat ja antoivat kastaa itsensä.
24 Sillä Johannesta ei ollut vielä heitetty vankilaan.
25 Niin syntyi väittely puhdistuksesta joittenkin Johanneksen opetuslasten ja juutalaisten* välille.
26 Ja he tulivat Johanneksen luo ja sanoivat hänelle: "Rabbi, se joka oli kanssasi Jordanin tuolla puolen ja josta olet todistanut, katso, Hän kastaa ja kaikki menevät Hänen luokseen."
27 Johannes vastasi ja sanoi: "Ihminen ei voi ottaa mitään, ellei sitä ole hänelle annettu taivaasta.
28 Te itse todistatte minulle, että sanoin: ’En ole Kristus, vaan minut on lähetetty Hänen edellään.’
29 Jolla on morsian se on ylkä. Mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, iloitsee suuresti yljän äänestä. Tämä iloni on nyt tullut täydelliseksi.
30 Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä.

HÄN JOKA TAIVAASTA TULEE

31 Joka tulee ylhäältä, on kaikkein suurin. Joka on lähtöisin maasta, on maasta ja puhuu maasta. Joka tulee taivaasta, on kaikkein suurin.
32 Mitä Hän on nähnyt ja kuullut, siitä Hän todistaa eikä kukaan ota vastaan hänen todistustaan.
33 Joka ottaa vastaan Hänen todistuksensa, se sinetillä vahvistaa, että Jumala on totuullinen.
34 Sillä Hän, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja. Jumala ei näet anna Henkeä mitalla.
35 Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaikki Hänen käteensä.
36 Joka uskoo Poikaan, sillä on iäinen elämä; mutta joka ei tottele Poikaa, ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällään."

4 Luku JEESUS JA SAMARIALAINEN NAINEN

1 Kun nyt Herra sai tietää fariseusten kuulleen, että Jeesus tekee

opetuslapsiksi ja kastaa useampia kuin Johannes
2 — kuitenkaan Jeesus ei itse kastanut, vaan Hänen opetuslapsensa —
3 niin Hän jätti Juudean ja meni taas Galileaan.
4 Mutta Hänen oli kuljettava Samarian kautta.
5 Hän tuli sen vuoksi Sykar-nimisen Samarian kaupungin luo lähelle sitä maa-aluetta, jonka Jaakob antoi pojalleen Joosefille.
6 Siellä oli Jaakobin lähde. Niin Jeesus matkasta väsyneenä istuutui lähteelle. Oli noin kuudes tunti.
7 Samariasta tuli nainen ammentamaan vettä. Jeesus sanoi hänelle: "Anna minulle juoda."
8 Hänen opetuslapsensa olivat näet lähteneet kaupunkiin ruokaa ostamaan.
9 Niin samarialainen nainen sanoi Hänelle: "Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, joka olen samarialainen nainen?" Juutalaiset eivät näet seurustele samarialaisten kanssa.
10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jos tietäisit Jumalan lahjan ja kuka se on joka sinulle sanoo: 'Anna minulle juoda', niin sinä pyytäisit Häneltä ja Hän antaisi sinulle elävää vettä."
11 Nainen sanoi Hänelle: "Herra, ei sinulla ole edes ammennusastiaa, ja kaivo on syvä. Mistä sinulla sitten on elävä vesi?
12 Et kai sinä ole suurempi kuin isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä itse, samoin hänen poikansa ja karjansa?"
13 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jokainen, joka juo tätä vettä, janoaa jälleen.
14 Mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, hän ei koskaan janoa, vaan se vesi, jonka hänelle annan, tulee hänessä vesilähteeksi, joka kumpuaa iäiseen elämään."
15 Nainen sanoi Hänelle: "Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tarvitsisi janota eikä tulla tänne ammentamaan."
16 Jeesus sanoi hänelle: "Mene, kutsu miehesi ja tule tänne."
17 Nainen vastasi ja sanoi: "Minulla ei ole miestä." Jeesus sanoi hänelle: "Oikein sanoit: 'Minulla ei ole miestä.'
18 Sillä viisi miestä sinulla on ollut ja joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehesi. Sen olet puhunut totta."
19 Nainen sanoi Hänelle: "Herra, näen, että olet profeetta.
20 Isämme ovat palvoneet tällä vuorella ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee palvoa”
21 Jeesus sanoi hänelle: ”Nainen, usko minua! Tulee aika, jolloin ette palvo Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa.
22 Te palvotte sitä, jota ette tunne. Me palvomme sitä, jonka tunnemme.

Sillä pelastus tulee juutalaisten välityksellä.
23 Mutta tulee aika ja on jo, jolloin tosi palvojat palvovat Isää Hengessä ja totuudessa. Sillä sellaisten Isä tahtoo Häntä palvovan.
24 Jumala on Henki. Jotka Häntä palvovat, niitten tulee palvoa Hengessä ja totuudessa.”
25 Nainen sanoi Hänelle: ”Tiedän, että Messias tulee, Hän, jota sanotaan Kristukseksi. Kun Hän tulee, Hän ilmoittaa meille kaiken.”
26 Jeesus sanoi hänelle: ”Minä olen se, Minä, joka puhun sinulle.”
27 Samassa Hänen opetuslapsensa tulivat. He ihmettelivät, että Hän puhui naisen kanssa. Kuitenkaan ei kukaan sanonut: "Mitä kysyt?" tai: "Miksi puhut hänen kanssaan?”
28 Niin nainen jätti vesiastiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille:
29 ”Tulkaa katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaiken, mitä olen tehnyt. Eiköhän tämä ole Kristus?"
30 Niin he lähtivät kaupungista ja menivät Hänen luokseen.
31 Sillä välin opetuslapset pyysivät Häntä sanoen: "Rabbi, syö!"
32 Mutta Hän sanoi heille: "Minulla on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä."
33 Niin opetuslapset sanoivat keskenään: "Onko joku tuonut Hänelle syötävää?"
34 Jeesus sanoi heille: "Minun ruokani on, että teen lähettäjäni tahdon ja täytän Hänen tekonsa.
35 Ettekö sano: 'Vielä on neljä kuukautta, niin alkaa elonleikkuu'? Katso, sanon teille: ”Nostakaa silmänne ja katsokaa vainioita, sillä ne ovat jo vaaleat elonleikkuuta varten.
36 Leikkaaja saa palkan ja kokoaa hedelmää iäiseen elämään, jotta (sekä) kylväjä että* leikkaaja iloitsisivat yhdessä.
37 Sillä tässä on se sana tosi, että toinen on kylväjä ja toinen leikkaaja.
38 Olen lähettänyt teidät leikkaamaan sitä, josta ette ole vaivaa nähneet. Toiset ovat vaivan nähneet, ja te olette päässeet heidän vaivansa hedelmille."
39 Mutta siitä kaupungista uskoivat monet samarialaiset Häneen naisen puheen vuoksi, kun tämä todisti: "Hän on sanonut minulle kaiken, mitä olen tehnyt."
40 Kun siis samarialaiset tulivat Hänen luokseen, he pyysivät Häntä viipymään heidän luonaan, ja Hän viipyi siellä kaksi päivää.
41 Ja vielä paljon useammat uskoivat Hänen sanansa vuoksi.
42 He sanoivat naiselle: "Emme enää usko sinun puheesi vuoksi, sillä olemme itse kuulleet ja tiedämme, että tämä totisesti on (Kristus,) maailman Vapahtaja."

KUNINKAAN VIRKAMIEHEN POIKA PARANEE

43 Niitten kahden päivän kuluttua Hän lähti sieltä (ja meni) Galileaan.
44 Sillä Jeesus itse todisti, ettei profeetalla ole arvoa omassa isänmaassaan.
45 Kun Hän siis tuli Galileaan, ottivat galilealaiset Hänet vastaan, koska olivat nähneet kaiken, mitä Hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlan aikana. Sillä hekin olivat menneet juhlille.
46 Niin Jeesus* tuli taas Galilean Kaanaan, jossa Hän oli tehnyt veden viiniksi.
47 Ja Kapernaumissa oli muuan kuninkaan virkamies, jonka poika sairasti. Kuultuaan, että Jeesus oli tullut Juudeasta Galileaan, hän meni Hänen luokseen ja pyysi Häntä, että Hän tulisi alas parantamaan hänen poikansa, sillä tämä oli kuolemaisillaan.
48 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ellette näe tunnustekoja ja ihmeitä, ette usko."
49 Kuninkaan virkamies sanoi Hänelle: "Herra, tule ennen kuin pienokainen kuolee."
50 Jeesus sanoi hänelle: "Mene, poikasi elää." Mies uskoi sanan, jonka Jeesus hänelle sanoi, ja meni.
51 Jo Hänen kulkiessaan alas hänen palvelijansa kohtasivat hänet ja ilmoittivat sanoen: "Poikasi elää."*
52 Niin hän kysyi heiltä aikaa, milloin hän tuli paremmaksi. He sanoivat hänelle: "Eilen seitsemännellä tunnilla kuume lähti hänestä."
53 Silloin isä ymmärsi, että se lähti sillä tunnilla, jolloin Jeesus sanoi hänelle: "Poikasi elää." Ja hän itse uskoi ja koko hänen huonekuntansa.
54 Tämä taas oli toinen tunnusteko, jonka Jeesus teki tultuaan Juudeasta Galileaan.

5 Luku SAIRAS BETESDAN LAMMIKOLLA

1 Sen jälkeen oli juutalaisten juhla, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.
2 Jerusalemissa on Lammasportin luona lammikko, jonka nimi hepreaksi on Betesda, ja sen äärellä on viisi pylväskäytävää.
3 Niissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetystautisia (odottaen veden liikuttamista.)
4 (Ajoittain astui näet enkeli alas lammikkoon ja kuohutti veden. Joka silloin veden kuohuttamisen jälkeen ensimmäisenä astui siihen, tuli terveeksi, vaivasi häntä, mikä tauti tahansa.)

5 Siellä oli muuan mies, joka kolmekymmentä kahdeksan vuotta oli ollut sairaana.
6 Kun Jeesus näki hänen makaavan ja tiesi, että hän jo kauan aikaa oli sairastanut, Hän sanoi hänelle: "Tahdotko tulla terveeksi?"
7 Sairas vastasi Hänelle: "Herra, minulla ei ole ketään, joka veden ollessa kuohutettuna veisi minut lammikkoon, ja kun olen menemässä, astuu toinen siihen ennen minua."
8 Jeesus sanoi Hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja käy."
9 Heti mies tuli terveeksi, otti vuoteensa ja kävi. Mutta sinä päivänä oli sapatti.
10 Sen vuoksi juutalaiset sanoivat parannetulle: "On sapatti. Ei sinun ole lupa kantaa vuodetta."
11 Hän vastasi heille: "Hän joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: 'Ota vuoteesi ja käy.'"
12 (Niin) he kysyivät häneltä: "Kuka on se mies joka sanoi sinulle: 'Ota vuoteesi ja käy?'"
13 Mutta parannettu ei tiennyt, kuka se oli. Sillä Jeesus oli poistunut, kun siinä paikassa oli paljon kansaa.
14 Sen jälkeen Jeesus tapasi hänet pyhäkössä ja sanoi hänelle: "Katso, olet tullut terveeksi. Älä enää syntiä harjoita, ettei mitään pahempaa sinulle tapahtuisi."
15 Mies meni ja kertoi juutalaisille, että Jeesus oli se, joka oli tehnyt hänet terveeksi.
16 Sen vuoksi juutalaiset vainosivat Jeesusta (ja tavoittelivat Häntä tappaakseen), koska Hän teki sellaista sapattina.
17 Mutta Jeesus vastasi heille: "Isäni tekee yhä* työtä, ja minä teen työtä."
18 Sen vuoksi juutalaiset (siis) vielä enemmän tavoittelivat Häntä tappaakseen, koska Hän ei ainoastaan kumonnut sapattia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäkseen, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi.

JEESUS JA ISÄ

19 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: Poika ei voi omatahtoisesti* mitään tehdä, paitsi mitä näkee Isän tekevän. Sillä mitä tahansa Hän tekee, sitä myös Poika samoin tekee.
20 Sillä Isä rakastaa Poikaa ja näyttää Hänelle kaikki, mitä itse tekee, ja Hän on näyttävä Hänelle suurempia tekoja kuin nämä, niin että te ihmettelette.
21 Sillä niin kuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, niin myös Poika

tekee eläviksi, ketkä tahtoo.
22 Eihän Isäkään tuomitse ketään, vaan on antanut kaiken tuomion Pojalle,
23 jotta kaikki kunnioittaisivat Poikaa niin kuin kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isää, joka on Hänet lähettänyt.
24 Totisesti, totisesti sanon teille: joka kuulee sanani ja uskoo Häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iäinen elämä, eikä hän joudu tuomiolle, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään.
25 Totisesti, totisesti sanon teille: Tulee aika ja on jo, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja jotka sen kuulevat, he elävät*.
26 Sillä niin kuin Isällä on elämä itsessään, niin Hän on antanut myös Pojalle elämän olemaan Hänessä itsessään.
27 Ja Hän on antanut Hänelle (myös) vallan tuomita, koska Hän on Ihmisen Poika.
28 Älkää ihmetelkö tätä. Sillä hetki tulee, jolloin kaikki haudoissa olevat kuulevat Hänen äänensä
29 ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat pahaa tehneet, tuomion ylösnousemukseen.

NELJÄ JEESUKSEN TODISTAJAA

30 En voi omatahtoisesti* mitään tehdä. Niin kuin kuulen, niin tuomitsen. Ja minun tuomioni on oikea, sillä en kysy omaa tahtoani, vaan Isän tahtoa, Hänen, joka on minut lähettänyt.
31 Jos todistan itsestäni, todistukseni ei ole pätevä.
32 On toinen, joka todistaa minusta, ja tiedän, että todistus, jonka Hän minusta todistaa, on pätevä.
33 Te lähetitte lähettiläät Johanneksen luo, ja hän todisti totuuden puolesta.
34 Mutta minä en ota vastaan todistusta ihmiseltä, vaan sanon tämän, jotta te pelastuisitte.
35 Hän oli palava ja loistava lamppu, mutta te halusitte hetken iloitella hänen valossaan.
36 Minulla on kuitenkin suurempi todistus kuin Johanneksen. Sillä ne teot, jotka Isä on antanut minulle, että ne täyttäisin, itse ne teot, jotka teen, todistavat minusta, että Isä on minut lähettänyt.
37 Ja Isä, joka on minut lähettänyt, *on itse* todistanut minusta. Ette ole koskaan kuulleet Hänen ääntään ettekä nähneet Hänen muotoaan,
38 eikä teillä ole Hänen sanaansa teissä pysyvänä, sillä ette usko sitä,

jonka Hän on lähettänyt.
39 Te tutkitte Kirjoituksia, sillä arvelette niissä omistavanne iäisen elämän, ja ne ovat ne, jotka todistavat minusta.
40 Mutta te ette tahdo tulla minun luokseni, jotta saisitte elämän.
41 En ota vastaan kunniaa ihmisiltä.
42 Mutta tunnen teidät, että teillä ei ole Jumalan rakkautta itsessänne.
43 Olen tullut Isäni nimessä ettekä te ota minua vastaan. Jos toinen tulee omassa nimessään, hänet te otatte vastaan.
44 Kuinka te voitte uskoa, kun* otatte vastaan kunniaa toisiltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, mikä tulee ainoalta Jumalalta?
45 Älkää luulko, että minä syytän Isän luona. Teillä on syyttäjä, Mooses, johon panette toivonne.
46 Sillä jos Moosesta uskoisitte, uskoisitte minua, sillä minusta hän on kirjoittanut.
47 Mutta jos ette usko hänen kirjoituksiaan, kuinka uskoisitte minun sanojani?"

6 Luku VIIDEN TUHANNEN RUOKKIMINEN

1 Sen jälkeen Jeesus meni Galilean eli Tiberiaan järven tuolle puolen.
2 Häntä seurasi suuri joukko, koska he näkivät ne tunnusteot, joita Hän teki sairaille*.
3 Ja Jeesus nousi vuorelle ja istuutui sinne opetuslapsineen.
4 Oli lähellä pääsiäinen, juutalaisten juhla.
5 Kun Jeesus nosti silmänsä ja näki paljon kansaa tulevan luokseen. Hän sanoi Filippukselle: "Mistä ostamme leipää näitten syödä?"
6 Mutta Hän sanoi tämän koetellakseen häntä, sillä Hän tiesi itse, mitä aikoi tehdä.
7 Filippus vastasi Hänelle: "Eivät kahdensadan denarin leivät riitä heille, että kukin (heistä) saisi edes vähän."
8 Muuan Hänen opetuslapsistaan, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi Hänelle:
9 ”Täällä on (eräs) poikanen, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mitä ne ovat näin monelle?”
10 (Mutta) Jeesus sanoi: "Antakaa ihmisten asettua maahan." Siinä paikassa oli paljon ruohoa. Miehet, luvultaan noin viisi tuhatta, asettuivat siis maahan.
11 Jeesus otti leivät ja kiitettyään jakoi (opetuslapsille ja opetuslapset) aterioimaan asettuneille, samoin kaloistakin niin paljon kuin tahtoivat.
12 Kun he olivat kylläiset Hän sanoi opetuslapsilleen: "Kootkaa tähteeksi

jääneet palaset, jottei mitään joutuisi hukkaan."
13 Niin he kokosivat ja täyttivät kaksitoista vakkaa palasilla, mitkä olivat viidestä ohraleivästä jääneet tähteeksi niiltä, jotka olivat ateroineet.
14 Nähtyään siis sen tunnusteon, minkä Jeesus teki ihmiset sanoivat: "Tämä on totisesti se profeetta joka oli tuleva maailmaan."
15 Kun Jeesus nyt huomasi, että he aikoivat tulla ja väkisin ottaa Hänet tehdäkseen Hänet kuninkaaksi, Hän vetäytyi jälleen vuorelle, Hän yksin.

JEESUS KÄVELEE VEDEN PÄÄLLÄ

16 Illan tultua Hänen opetuslapsensa menivät alas järvelle,
17 ja asetuttuaan veneeseen he lähtivät järven tuolle puolen Kapernaumiin. Oli jo tullut pimeä, eikä Jeesus ollut vielä saapunut heidän luokseen.
18 Ja järvi aaltoili ankarasti kovan tuulen puhaltaessa.
19 Kun he olivat soutaneet noin kaksikymmentäviisi tai kolmekymmentä vakomittaa, he näkivät Jeesuksen kävelevän järven päällä ja tulevan lähelle venettä, ja he pelästyivät.
20 Mutta Hän sanoi heille: "*Minä olen*. Älkää pelätkö."
21 Niin he tahtoivat ottaa Hänet veneeseen, ja kohta vene tuli siihen maahan, jonne he olivat matkalla.

KANSA ETSII JEESUSTA

22 Seuraavana päivänä kansa, joka oli järven toisella puolen, huomasi*, ettei siellä ollut muuta venettä paitsi se yksi (johon Hänen opetuslapsensa astuivat) ja ettei Jeesus ollut mennyt opetuslastensa kanssa veneeseen, vaan Hänen opetuslapsensa läksivät yksin pois.
23 Kuitenkin oli muita veneitä tullut Tiberiaasta lähelle sitä paikkaa, jossa he söivät leipää, sitten kun Herra oli lausunut kiitoksen.
24 Kun nyt kansa näki, ettei Jeesus ollut siellä eivätkä Hänen opetuslapsensa, astuivat hekin veneisiin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jeesusta.

ELÄMÄN LEIPÄ

25 Löydettyään Hänet järven toiselta puolelta he sanoivat Hänelle: "Rabbi, milloin tulit tänne?"
26 Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Totisesti, totisesti sanon teille: ’ette te minua sen vuoksi etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan koska söitte

leipiä ja tulitte kylläisiksi.’
27 Älkää hankkiko sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy iäiseen *elämään,* jonka Ihmisen Poika antaa teille. Sillä Isä Jumala on Hänet sinetillä merkinnyt."
28 Niin he sanoivat Hänelle: "Mitä meidän on tehtävä tehdäksemme Jumalan tekoja?"
29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Se on Jumalan teko, että uskotte Häneen, jonka Hän on lähettänyt."
30 Niin he sanoivat Hänelle: "Minkä tunnusteon sitten teet, jotta näkisimme ja uskoisimme sinuun? Mitä teet?
31 Isämme söivät mannaa autiomaassa niin kuin on kirjoitettu: 'Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi."
32 Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: ’ei Mooses ole antanut teille sitä leipää taivaasta, vaan Isäni antaa teille tosi leivän taivaasta.
33 Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa maailmalle elämän.’”
34 Niin he sanoivat Hänelle: ”Herra, anna meille aina sitä leipää.”
35 Jeesus sanoi heille: ”Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, hänen ei koskaan tule nälkä, ja joka uskoo minuun, hänen ei koskaan tule jano.
36 Mutta olen sanonut teille, että tekin olette nähneet minut, ettekä usko.
37 Kaikki minkä Isä antaa minulle, tulee luokseni, ja sitä joka luokseni tulee, minä en totisesti heitä ulos.
38 Sillä olen tullut alas taivaasta, en tekemään omaa tahtoani, vaan Hänen tahtonsa, joka minut lähetti.
39 Ja tämä on lähettäjäni (,Isän) tahto, etten kaikista niistä, jotka Hän on minulle antanut, hukkaa yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä.
40 *Ja lähettäjäni* tahto on se, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo Häneen, on iäinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.
41 Niin juutalaiset nurisivat Häntä vastaan, koska Hän sanoi: "Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta."
42 Ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Jeesus, Joosefin poika, jonka isän ja äidin tunnemme? Kuinka Hän sitten sanoo: 'Olen tullut alas taivaasta'?"
43 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Älkää nurisko keskenänne.
44 Kukaan ei voi tulla luokseni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, vedä häntä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.
45 Profeetoissa on kirjoitettuna: 'Ja he tulevat kaikki olemaan Jumalan opettamia.' Jokainen (siis), joka on Isältä kuullut ja oppinut, tulee

luokseni.
46 Ei niin, että kukaan on Isää nähnyt. Ainoastaan Hän, joka on Jumalasta lähtöisin, on nähnyt Isän.
47 Totisesti, totisesti sanon teille: Joka uskoo (minuun), hänellä on iäinen elämä.
48 Minä olen elämän leipä.
49 Isänne söivät mannaa autiomaassa ja kuolivat.
50 Tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta, että jokainen söisi siitä eikä kuolisi.
51 Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, hän elää iäti*. Mutta se leipä, jonka minä annan, on minun lihani (jonka annan) maailman elämän puolesta."
52 Silloin juutalaiset riitelivät keskenään sanoen: "Kuinka tämä voi antaa meille lihansa syötäväksi?"
53 Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: ’ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo Hänen vertansa, teillä ei ole elämää itsessänne.
54 Joka syö lihaani ja juo vertani, hänellä on iäinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.
55 Sillä minun lihani on tosi ruoka ja minun vereni on tosi juoma.
56 Joka syö lihaani ja juo vertani, hän pysyy minussa ja minä hänessä.
57 Niin kuin Isä, joka elää, on lähettänyt minut, ja minä elän Isän vuoksi, niin myös se, joka minua syö, elää minun vuokseni.
58 Tämä on se leipä, joka tuli alas taivaasta. Ei niin kuin isänne söivät (mannaa) ja kuolivat; joka syö tätä leipää, hän elää iäti*."
59 Tämän Hän puhui synagoogassa opettaessaan Kapernaumissa.

EPÄUSKOISET OPETUSLAPSET

60 Niin monet Hänen opetuslapsistaan sen kuultuaan sanoivat: "Tämä on kova puhe. Kuka voi sitä kuunnella?"
61 Mutta kun Jeesus itsessään tiesi, että Hänen opetuslapsensa nurisivat siitä, Hän sanoi heille: "Loukkaako tämä teitä?
62 Entä jos näette Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä Hän oli ennen!
63 Henki on se, joka tekee eläväksi, ei liha mitään hyödytä. Ne sanat, jotka olen puhunut teille, ovat henki ja ovat elämä.
64 Mutta teissä on muutamia, jotka eivät usko." Sillä Jeesus tiesi alusta asti, ketkä ne olivat, jotka eivät uskoneet, ja kuka se oli, joka oli Hänet kavaltava.
65 Niin Hän sanoi: "Sen vuoksi olen sanonut teille, ettei kukaan voi tulla

luokseni, ellei Isäni salli sitä hänelle."
66 Tämän vuoksi monet Hänen opetuslapsistaan vetäytyivät takaisin eivätkä enää vaeltaneet Hänen kanssaan.

PIETARIN TUNNUSTUS JEESUKSELLE

67 Silloin Jeesus sanoi niille kahdelletoista: "Tahdotteko ehkä tekin mennä pois?"
68 Niin Simon Pietari vastasi Hänelle: "Herra, kenen luo menisimme? Sinulla on iäisen elämän sanat,
69 ja me uskomme ja ymmärrämme, että sinä olet *Kristus, elävän Jumalan Poika*."
70 Jeesus vastasi heille: "Enkö minä ole valinnut teitä, te kaksitoista? Ja yksi teistä on paholainen."
71 Mutta sen Hän sanoi *Juudas Iskariotista, Simonin* pojasta, sillä tämä oli Hänet kavaltava ja oli yksi niistä kahdestatoista.

7 Luku JEESUS JA HÄNEN VELJENSÄ

1 Sen jälkeen Jeesus vaelsi ympäri Galileassa, sillä Hän ei tahtonut vaeltaa Juudeassa, koska juutalaiset tavoittelivat Häntä tappaakseen.
2 Mutta juutalaisten juhla, lehtimajan juhla, oli lähellä.
3 Niin Hänen veljensä sanoivat Hänelle: "Lähde täältä ja mene Juudeaan, jotta opetuslapsesikin näkisivät tekosi, joita teet.
4 Sillä ei kukaan tee mitään salassa, kun tahtoo itse esiintyä julkisesti. Koska näitä teet, ilmaise itsesi maailmalle."
5 Sillä Hänen veljensäkään eivät uskoneet Häneen.
6 Niin Jeesus sanoi heille: "Minun aikani ei ole vielä tullut, mutta teidän aikanne on aina käsillä.
7 Teitä ei maailma voi vihata, mutta minua se vihaa, koska minä todistan siitä*, että sen teot ovat pahat.
8 Menkää te ylös (näille) juhlille. Minä en vielä mene ylös näille juhlille, sillä minun aikani ei ole vielä täyttynyt."
9 Sanottuaan heille tämän Hän jäi Galileaan.

JEESUS MENEE LEHTIMAJAN JUHLILLE

10 Mutta kun hänen veljensä olivat menneet *ylös, silloin Hänkin meni ylös juhlille*, ei julki vaan ikään kuin salaa.
11 Niin juutalaiset etsivät Häntä juhlan aikana ja sanoivat: "Missä Hän

on?"
12 Ja kansanjoukoissa oli paljon kuisketta Hänestä. Toiset sanoivat: "Hän on hyvä." Mutta toiset sanoivat: "Ei, vaan Hän eksyttää kansan."
13 Kukaan ei juutalaispelon vuoksi kuitenkaan puhunut Hänestä julkisesti.

JEESUKSEN OPIN ALKULÄHDE

14 Mutta kun juhlat jo olivat puolivälissä, meni Jeesus ylös pyhäkköön ja opetti.
15 Niin juutalaiset ihmettelivät sanoen: "Kuinka tämä oppimattomana tuntee Kirjoitukset?"
16 Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Minun oppini ei ole minun, vaan Hänen, joka on minut lähettänyt.
17 Jos joku tahtoo tehdä Hänen tahtonsa, hän tulee *tästä opista* tuntemaan, onko se Jumalasta lähtöisin vai puhunko omiani.
18 Joka omiaan puhuu, hakee omaa kunniaansa, mutta joka hakee lähettäjänsä kunniaa, se on totuullinen eikä hänessä ole vääryyttä.

JEESUKSEN VAINOAMISESTA

19 Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Mutta ei kukaan teistä lakia täytä. Miksi tavoittelette minua tappaaksenne?"
20 Kansa vastasi (ja sanoi): "Sinussa on riivaaja. Kuka sinua tavoittelee tappaakseen?"
21 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Yhden teon tein, ja te kaikki ihmettelette.
22 (sen vuoksi). Mooses on antanut teille ympärileikkauksen — ei niin, että se on Moosekselta, vaan isiltä — ja te ympärileikkaatte ihmisen myös sapattina.
23 Jos ihminen sapattina saa ympärileikkauksen, jottei Mooseksen lakia rikottaisi, oletteko minulle vihoissanne, kun tein koko ihmisen terveeksi sapattina?
24 Älkää tuomitko näön vuoksi, vaan tuomitkaa oikea tuomio.”

ONKO JEESUS KRISTUS

25 Niin muutamat jerusalemilaisista sanoivat: "Eikö tämä ole se, jota he tavoittelevat tappaakseen?
26 Ja katso, Hän puhuu julkisesti eivätkä he sano Hänelle mitään. Ovatko hallitusmiehet tosiaan saaneet tietää, että tämä (totisesti) on Kristus?

27 Kuitenkin me tunnemme Hänet — mistä Hän on. Mutta kun Kristus tulee, kukaan ei tiedä, mistä Hän on."
28 Niin Jeesus puhui pyhäkössä kovalla äänellä ja opetti sanoen: "Te (sekä) tunnette minut, että* tiedätte mistä olen. En ole kuitenkaan tullut oma-aloitteisesti. Mutta Hän, joka on minut lähettänyt, on totuullinen, ja Häntä te ette tunne.
29 (Mutta) minä tunnen Hänet, koska olen Hänestä tullut, ja Hän on minut lähettänyt."
30 He pyrkivät sen vuoksi ottamaan Hänet kiinni, mutta kukaan ei käynyt Häneen käsiksi, sillä Hänen aikansa ei ollut vielä tullut.
31 Mutta monet kansasta uskoivat Häneen ja sanoivat: "Kun Kristus tulee, tehneekö Hän enemmän tunnustekoja kuin (nämä), mitä tämä on tehnyt?"

JEESUS YRITETÄÄN VANGITA

32 Fariseukset kuulivat kansan Hänestä näin kuiskivan. Ja *fariseukset ja ylipapit* lähettivät palvelijoita ottamaan Hänet kiinni.
33 Niin Jeesus sanoi heille: "Olen vielä vähän aikaa kanssanne. Sitten menen pois Hänen luokseen, joka on minut lähettänyt.
34 Te etsitte minua ettekä löydä, ja missä minä olen, sinne te ette voi tulla."
35 Niin juutalaiset sanoivat keskenään: "Minne Hän aikoo mennä niin ettemme löydä Häntä? Ei kai Hän aio mennä *niitten luo, jotka asuvat hajallaan kreikkalaisten keskellä*, ja opettaa kreikkalaisia?
36 Mitä tämä sana on, jonka Hän sanoi: 'Te etsitte minua ettekä löydä' ja: 'Missä minä olen, sinne te ette voi tulla?'"

ELÄVÄ VESI

37 Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jeesus seisoi ja huusi sanoen: "Jos joku janoaa, tulkoon minun luokseni ja juokoon.
38 Joka uskoo minuun niin kuin Raamattu sanoo, hänen sisimmästään on juokseva elävän veden virrat."
39 Mutta tämän Hän sanoi Hengestä, jonka ne tulivat saamaan, jotka uskoivat Häneen. Sillä (Pyhä) Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesus ei ollut vielä kirkastettu.

KANSA ON ERI MIELTÄ JEESUKSESTA

40 Niin monet* kansasta sanoivat tämän puheen kuultuaan: "Tämä on totisesti se profeetta."
41 Toiset sanoivat: "Tämä on Kristus." Mutta toiset sanoivat: "Ei kai Kristus tule Galileasta?
42 Eikö Raamattu sano, että Kristus on Daavidin jälkeläisiä ja tulee Beetlehemistä, pienestä kaupungista, jossa Daavid asui?"
43 Niin syntyi kansassa eripuraisuutta Hänen tähtensä.
44 Ja muutamat heistä tahtoivat ottaa Hänet kiinni, mutta kukaan ei käynyt Häneen käsiksi.

KANSAN JOHTAJIEN EPÄUSKO

45 Niin palvelijat tulivat ylipappien ja fariseusten luo, ja nämä sanoivat heille: "Miksi ette tuoneet Häntä mukananne?"
46 Palvelijat vastasivat: "Ei ole ihminen koskaan puhunut niin kuin se mies [puhuu]."
47 Niin fariseukset vastasivat heille: "Oletteko tekin eksytetyt?
48 Onko kukaan hallitusmiehistä tai fariseuksista uskonut Häneen?
49 Mutta tuo kansa, joka ei tunne lakia, on kirottu."
50 Nikodeemus, joka yöllä* oli tullut Hänen luokseen ja oli yksi heistä, sanoi heille:
51 ”Ei kai lakimme tuomitse ihmistä ellei häntä ole ensin kuulusteltu ja saatu tietää, mitä hän on tehnyt'?"
52 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Oletko sinäkin Galileasta? Tutki ja näe, ettei Galileasta nouse profeettaa."
53 Ja kukin meni kotiinsa.

8 Luku AVION RIKKONUT NAINEN

1 Mutta Jeesus meni Öljyvuorelle.
2 Varhain aamulla Hän saapui jälleen pyhäkköön, ja kaikki kansa tuli Hänen luokseen. Niin Hän istuutui ja opetti heitä.
3 Mutta kirjanoppineet ja fariseukset toivat Hänen luokseen aviorikoksesta kiinni otetun naisen. Asetettuaan hänet keskelle
4 he sanoivat Jeesukselle*: "Opettaja, tämä nainen on tavattu itse teosta, aviorikosta tekemästä.
5 Mooses on antanut meille laissa käskyn, että tuollaiset on kivitettävä. Entä mitä sinä sanot?"

6 Mutta sen he sanoivat kiusaten Häntä, jotta heillä olisi mistä syyttää Häntä. Silloin Jeesus alas kumartuen kirjoitti sormellaan maahan.
7 Mutta kun he yhä kyselivät Häneltä, Hän ojensi itsensä ja sanoi heille: "Joka teistä on synnitön, heittäköön häntä ensin kivellä."
8 Ja taas Hän alas kumartuen kirjoitti maahan.
9 Kun he tämän kuulivat ja omatunto todisti heidät syyllisiksi, he menivät pois toinen toisensa perästä vanhimmista alkaen viimeisiin asti. Niin Jeesus jäi yksin ja nainen, joka oli seisonut joukon keskellä.
10 Kun Jeesus ojensi itsensä eikä nähnyt ketään muuta kuin naisen, Hän sanoi tälle: "Nainen, missä ne ovat, sinun syyttäjäsi? Eikö kukaan tuominnut sinua?"
11 Tämä vastasi: "Ei kukaan, Herra." Jeesus sanoi hänelle: "En minäkään sinua tuomitse. Mene, äläkä enää syntiä harjoita."

JEESUS ON MAAILMAN VALO

12 Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: "Minä olen maailman valo. Joka minua seuraa, hän ei ole vaeltava pimeässä, vaan hänellä on oleva elämän valo."
13 Silloin fariseukset sanoivat Hänelle: "Sinä todistat itsestäsi. Todistuksesi ei ole pätevä."
14 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Vaikka todistankin itsestäni, todistukseni on pätevä, sillä tiedän, mistä olen tullut ja minne menen. Mutta te ette tiedä, mistä tulen ja minne menen.
15 Te tuomitsette lihan mukaan. Minä en tuomitse ketään.
16 Ja jos minä tuomitsenkin, tuomioni on pätevä, sillä en ole yksinäni, vaan minä ja Isä*, joka on minut lähettänyt.
17 Laissannekin on kirjoitettuna, että kahden ihmisen todistus on pätevä.
18 Minä olen se, joka todistan itsestäni ja minusta todistaa Isä, joka on minut lähettänyt."
19 Niin he sanoivat Hänelle: "Missä Isäsi on?" Jeesus vastasi: "Ette tunne minua ettekä Isääni. Jos tuntisitte minut, tuntisitte myös Isäni."
20 Nämä sanat Jeesus puhui uhriarkun luona, opettaessaan pyhäkössä. Eikä kukaan ottanut Häntä kiinni, sillä Hänen aikansa ei ollut vielä tullut.

JEESUS EI OLE TÄSTÄ MAAILMASTA

21 Niin Jeesus taas sanoi heille: "Minä menen pois ja te etsitte minua, ja te kuolette syntiinne. Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla."
22 Niin juutalaiset sanoivat: "Ei kai Hän tapa itseään, koska sanoo: 'Mihin

minä menen, sinne te ette voi tulla'?"
23 Hän sanoi heille: "Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä. Te olette tämän maailman omia, minä en ole tämän maailman oma.
24 Sen vuoksi sanoin teille, että kuolette synteihinne, sillä ellette usko, että *Minä olen*, te kuolette synteihinne."
25 Niin he sanoivat Hänelle: "Kuka sinä olet?" Jeesus sanoi heille: "Että* yleensä puhunkaan teille!"
26 Paljon minulla on teistä puhuttavaa ja teissä tuomittavaa. Mutta Hän, joka on minut lähettänyt, on totuullinen ja mitä olen Häneltä kuullut, sen puhun maailmalle."
27 Mutta he eivät ymmärtäneet, että Hän puhui heille Isästä.
28 Niin Jeesus sanoi heille: "Kun olette korottaneet Ihmisen Pojan, silloin ymmärrätte, että *Minä olen* ja etten omatahtoisesti tee mitään, vaan puhun tätä niin kuin Isäni on minua opettanut.
29 Hän, joka on minut lähettänyt, on kanssani. Isä* ei ole jättänyt minua yksin, koska aina teen sitä, mikä on Hänelle otollista."
30 Kun Hän näitä puhui, uskoivat monet Häneen.

TOTUUS TEKEE VAPAAKSI

31 Niin Jeesus sanoi niille juutalaisille jotka uskoivat Häneen: "Jos te pysytte sanassani, niin olette totisesti minun opetuslapsiani
32 ja tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi."
33 He vastasivat Hänelle: "Olemme Aabrahamin jälkeläisiä emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinä sanot: 'Te tulette vapaiksi'?”
34 Jeesus vastasi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: jokainen, joka syntiä harjoittaa, on synnin orja.
35 Mutta orja ei pysy talossa iäti; Poika pysyy iäti.
36 Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, te tulette totisesti vapaiksi.
37 Tiedän, että olette Aabrahamin jälkeläisiä. Mutta te tavoittelette minua tappaaksenne, koska sanani ei saa sijaa teissä.
38 Minä puhun, mitä olen nähnyt Isäni luona. Niin tekin teette, mitä olette nähneet teidän isänne luona.”

ISÄNÄ PAHOLAINEN

39 He vastasivat ja sanoivat Hänelle: "Meidän isämme on Aabraham." Jeesus sanoi heille: "Jos olisitte Aabrahamin lapsia, tekisitte Aabrahamin tekoja.
40 Mutta nyt tavoittelette minua tappaaksenne, miestä, joka on puhunut

teille totuuden, jonka on kuullut Jumalalta. Niin ei Aabraham tehnyt.
41 Te teette isänne tekoja." (Niin) he sanoivat Hänelle: "Emme ole syntyneet haureudesta. Meillä on yksi isä, Jumala."
42 (Niin) Jeesus sanoi heille: "Jos Jumala olisi Isänne, te rakastaisitte minua, sillä Jumalasta minä olen lähtenyt ja tullut. En siis ole tullut oma-aloitteisesti*, vaan Hän on lähettänyt minut.
43 Miksi ette ymmärrä puhettani? Koska ette kärsi kuulla sanaani.
44 Teillä on isänä paholainen, ja te tahdotte seurata isänne himoja. Hän on ollut murhaaja alusta asti eikä hän pysy totuudessa, koska hänessä ei ole totuutta. Kun hän puhuu valhetta, hän puhuu omiaan, sillä hän on valehtelija ja valheen* isä.
45 Mutta koska minä sanon totuuden, te ette usko minua.
46 Kuka teistä voi osoittaa minut syypääksi syntiin? Jos puhun totuutta, miksi ette usko minua?
47 Joka on Jumalan oma, kuulee Jumalan sanat. Sen vuoksi te ette kuule, koska ette ole Jumalan omia."

JEESUKSEN ENNALTAOLO

48 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat Hänelle: "Emmekö sano oikein — että sinä olet samarialainen ja että sinussa on riivaaja?"
49 Jeesus vastasi: "Minussa ei ole riivaajaa, vaan minä kunnioitan Isääni ja te häpäisette minua.
50 Mutta minä en etsi omaa kunniaani. On Hän, joka etsii ja tuomitsee.
51 Totisesti, totisesti sanon teille: jos joku pitää sanani, hän ei ikinä näe kuolemaa."
52 Niin juutalaiset sanoivat Hänelle: "Nyt ymmärrämme, että sinussa on riivaaja. Aabraham on kuollut ja profeetat, ja sinä sanot: 'Jos joku pitää sanani, hän ei ikinä maista kuolemaa.'
53 Et kai sinä ole suurempi kuin isämme Aabraham, joka on kuollut? Ja profeetat ovat kuolleet. Keneksi sinä itsesi teet?"
54 Jeesus vastasi: "Jos minä annan kunnian itselleni, kunniani ei ole mitään. Isäni on se, joka antaa minulle kunnian. Hän, josta sanotte: ’Hän on meidän Jumalamme’,
55 ettekä tunne Häntä. Mutta minä tunnen Hänet. Ja jos sanoisin, etten tunne Häntä, olisin valehtelija kuin te. Mutta minä tunnen Hänet ja pidän Hänen sanansa.
56 Aabraham, teidän isänne, riemuitsi siitä, että oli näkevä minun päiväni, ja hän näki ja iloitsi.”
57 Niin juutalaiset sanoivat Hänelle: ”Et ole vielä viisikymmenvuotias ja

olet nähnyt Aabrahamin!”
58 Jeesus sanoi heille: ”Totisesti, totisesti sanon teille: Ennen kuin Aabraham syntyi, oli ’Minä olen’.”
59 Silloin he poimivat kiviä heittääkseen Häntä niillä. Mutta Jeesus kätkeytyi ja lähti ulos pyhäköstä (käyden heidän keskitsensä, ja näin Hän poistui).

9 Luku SYNTYMÄSOKEAN PARANEMINEN

1 Ohi kulkiessaan Hän näki syntymäsokean miehen.
2 Hänen opetuslapsensa kysyivät Häneltä sanoen: "Rabbi, kuka teki syntiä, tämä vai hänen vanhempansa, niin että hän syntyi sokeana?"
3 Jeesus vastasi: "Ei tämä tehnyt syntiä, eivätkä hänen vanhempansa, vaan Jumalan tekojen piti tulla ilmi hänessä.
4 Niin kauan kuin päivä on, minun* tulee tehdä Hänen tekojaan, joka on minut lähettänyt. Tulee yö, jolloin kukaan ei voi tehdä työtä.
5 Niin kauan kuin olen maailmassa, olen maailman valo."
6 Sanottuaan tämän Hän sylki maahan, teki syljestä tahtaan ja siveli tahtaan *sokean silmille*.
7 Ja Hän sanoi hänelle: "Mene, peseydy Siiloan lammikossa" — se on käännettynä ’lähetetty'. Niin hän meni ja peseytyi ja palasi näkevänä.
8 Silloin naapurit ja ne, jotka olivat nähneet hänet ennen — että hän oli sokea* — sanoivat: "Eikö tämä ole se, joka istui ja kerjäsi?"
9 Toiset sanoivat: "Hän se on", (mutta) toiset [sanoivat]: "[Ei ole, vaan] hän on hänen näköisensä." Hän sanoi "Minä se olen."
10 Niin he sanoivat hänelle: "Kuinka silmäsi aukenivat?"
11 Hän vastasi (ja sanoi): "[Se] mies, jota kutsutaan Jeesukseksi, teki tahtaan ja voiteli silmäni ja sanoi minulle: 'Mene Siiloan lammikolle ja peseydy.' Niin menin ja peseydyin ja sain näön."
12 He sanoivat hänelle: "Missä Hän on” Hän vastasi: "En tiedä."

FARISEUKSET TUTKIVAT PARANEMISTA

13 He veivät hänet, entisen sokean, fariseusten luo.
14 Oli näet sapatti, jona päivänä Jeesus teki tahtaan ja avasi hänen silmänsä.
15 Sen vuoksi vielä fariseuksetkin kysyivät häneltä, miten hän sai näön. Hän sanoi heille: "Hän pani tahtaan silmilleni ja minä peseydyin ja näen."
16 Niin muutamat fariseuksista sanoivat: "Se mies ei ole Jumalasta lähtöisin, koska ei pidä sapattia." Toiset sanoivat: "Kuinka voi syntinen

ihminen tehdä sellaisia tunnustekoja?" Ja heidän keskellään oli erimielisyyttä.
17 He sanovat jälleen sokealle: "Mitä sinä sanot Hänestä, koska Hän avasi silmäsi?" Hän sanoi: "Hän on profeetta."
18 Mutta juutalaiset eivät uskoneet hänestä, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennen kuin kutsuivat näkönsä saaneen vanhemmat.
19 He kysyivät heiltä sanoen: "Onko tämä teidän poikanne, jonka sanotte sokeana syntyneen? Kuinka hän sitten nyt näkee?"
20 Hänen vanhempansa vastasivat (heille) ja sanoivat: "Tiedämme, että tämä on poikamme ja että hän on sokeana syntynyt,
21 mutta kuinka hän nyt näkee, emme tiedä, emmekä tiedä, kuka avasi hänen silmänsä. Hän on täysi-ikäinen, kysykää häneltä, puhukoon itse puolestaan."
22 Hänen vanhempansa sanoivat näin, koska pelkäsivät juutalaisia. Sillä juutalaiset olivat jo sopineet keskenään, että jos joku tunnustaisi Hänet Kristukseksi, hän joutuisi synagoogasta erotetuksi.
23 Sen vuoksi hänen vanhempansa sanoivat: "Hän on täysi-ikäinen, kysykää häneltä."
24 He kutsuivat siis toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: "Anna Jumalalle kunnia. Tiedämme, että se mies on syntinen."
25 Niin hän vastasi (ja sanoi): "Onko Hän syntinen, en tiedä. Yhden tiedän — että minä, joka olin sokea, näen nyt."
26 Niin he sanoivat hänelle (jälleen): "Mitä Hän sinulle teki? Miten Hän avasi silmäsi?"
27 Hän vastasi heille: "Sanoin jo teille, ettekä kuulleet. Miksi tahdotte taas kuulla', Tahdotteko tekin tulla Hänen opetuslapsikseen?"
28 Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: "Sinä olet Hänen opetuslapsensa, mutta me olemme Mooseksen opetuslapsia.
29 Tiedämme että Jumala on puhunut Moosekselle, mutta emme tiedä, mistä tämä on."
30 Mies vastasi ja sanoi heille: "Sehän tässä on ihmeellistä, että te ette tiedä, mistä Hän on ja kuitenkin Hän avasi silmäni.
31 (Mutta) tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan jos joku on Jumalaa pelkäävä ja tekee Hänen tahtonsa, sitä Hän kuulee.
32 Ei ole koskaan* kuultu, että joku on avannut sokeana syntyneen silmät.
33 Ellei Hän olisi Jumalasta lähtöisin, Hän ei voisi mitään tehdä.”
34 He vastasivat ja sanoivat hänelle: ”Sinä olet kokonaan synneissä syntynyt ja opetat meitä.” Ja he ajoivat hänet ulos.

HENGELLINEN SOKEUS

35 Jeesus kuuli, että he olivat ajaneet hänet ulos, ja hänet tavatessaan
Hän sanoi hänelle: "Uskotko Jumalan Poikaan?"
36 Hän vastasi ja sanoi: "Herra, kuka Hän on, että uskoisin Häneen?"
37 Jeesus sanoi hänelle: "Olet nähnytkin Hänet, ja Hän on se, joka puhuu kanssasi."
38 Niin mies* sanoi: "Minä uskon, Herra", ja hän kumartui maahan Hänen eteensä.
39 Ja Jeesus sanoi: "Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, jotta ne, jotka eivät näe, näkisivät, ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi."
40 Ne fariseukset, jotka olivat Hänen kanssaan, kuulivat tämän ja sanoivat Hänelle: "Olemmeko mekin sokeat?"
41 Jeesus sanoi heille: "Jos olisitte sokeat, teillä ei olisi syntiä. Mutta nyt te sanotte: 'Me näemme.' Sen vuoksi syntinne pysyy.

10 Luku LAMMASTARHAN OVI

1 Totisesti, totisesti sanon teille: joka ei mene ovesta lammastarhaan, vaan nousee sinne muualta, hän on varas ja ryöväri.
2 Mutta joka menee ovesta sisälle, hän on lammasten paimen.
3 Hänelle ovenvartija avaa, ja lampaat kuuntelevat hänen ääntänsä. Ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie ne ulos.
4 Laskettuaan *omat lampaansa* ulos hän käy niitten edellä ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä.
5 Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä."
6 Tämän kuvauksen Jeesus esitti heille mutta he eivät ymmärtäneet mitä se oli, mitä Hän puhui heille.
7 Niin Jeesus vielä sanoi heille: "Totisesti, totisesti sanon teille: Minä olen lammasten ovi.
8 Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat varkaita ja ryövärejä. Mutta lampaat eivät ole heitä kuunnelleet.
9 Minä olen ovi. Jos joku minun kauttani menee sisälle, hän pelastuu ja hän käy sisälle ja käy ulos ja löytää laitumen.
10 Varas ei tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, jotta heillä olisi elämä ja olisi yltäkylläisyys.

HYVÄ PAIMEN

11 Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen antaa henkensä lammasten puolesta.
12 Mutta kun palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, näkee suden tulevan, hän jättää lampaat ja pakenee. Mutta susi ryöstää *ne ja hajoittaa lampaat.
13 Palkkalainen* pakenee, koska hän on palkattu eikä välitä lampaista.
14 Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani ja omani tuntevat minut,
15 niin kuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän. Ja minä annan henkeni lammasten puolesta.
16 Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät kuulu tähän lammastarhaan. Niitäkin minun tulee johdattaa. Ja ne kuuntelevat ääntäni ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen.
17 Sen vuoksi Isä rakastaa minua, koska annan henkeni, jotta sen jälleen ottaisin.
18 Ei kukaan ota sitä minulta, vaan minä annan sen vapaaehtoisesti*. Minulla on valta antaa se ja minulla on valta ottaa se jälleen. Sen käskyn olen saanut Isältäni."
19 Niin syntyi taas erimielisyyttä juutalaisten kesken näitten sanojen vuoksi.
20 Useat heistä sanoivat: "Hänessä on riivaaja ja Hän on järjiltään. Mitä te Häntä kuuntelette?"
21 Toiset sanoivat: "Nämä eivät ole riivatun sanoja. Eihän riivaaja voi avata sokeain silmiä?"

JEESUS ON KRISTUS

22 Sitten oli temppelin vihkimisen muistojuhla Jerusalemissa. ja oli talvi.
23 Jeesus käveli pyhäkössä, Salomon pylväskäytävässä.
24 Niin juutalaiset ympäröivät Hänet ja sanoivat Hänelle: "Kuinka kauan jännität mieltämme? Jos olet Kristus, sano se meille suoraan."
25 Jeesus vastasi heille: "Olen teille sanonut, mutta te ette usko. Ne teot, jotka teen Isäni nimessä, ne todistaa minusta.
26 Mutta te ette usko, sillä ette ole minun lampaita* (niin kuin olen teille sanonut).
27 Minun lampaani kuuntelevat minun ääntäni, ja minä tunnen ne ja ne seuraavat minua.
28 Ja minä annan heille iäisen elämän eivätkä he ikinä huku, eikä kukaan

ryöstä heitä minun kädestäni.
29 Isäni, joka on heidät minulle antanut on suurempi kaikkia, eikä kukaan voi ryöstää heitä Isäni kädestä.
30 Minä ja Isä olemme yhtä."

JUUTALAISET TAHTOVAT KIVITTÄÄ JEESUKSEN

31 Niin juutalaiset ottivat taas kiviä maasta kivittääkseen Hänet.
32 Jeesus vastasi heille: "Olen näyttänyt teille monta hyvää tekoa, jotka ovat Isältäni*. Mikä niistä on sellainen, jonka vuoksi minut kivitätte?"
33 Juutalaiset vastasivat Hänelle (sanoen): "Hyvän teon vuoksi emme sinua kivitä, vaan rienauksen vuoksi, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi."
34 Jeesus vastasi heille: "Eikö laissanne ole kirjoitettuna: 'Minä sanoin: Te olette jumalia'?
35 Jos Hän sanoi jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli — ja Raamattu ei saata kumoutua —
36 sanotteko te Hänestä, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä rienaat, koska sanoin: 'Olen Jumalan Poika'?
37 Ellen tee Isäni tekoja, älkää uskoko minua.
38 Mutta jos teen, niin vaikka ette usko minua, uskokaa teot, jotta tietäisitte ja uskoisitte* että Isä on minussa ja minä Hänessä."
39 Niin he tahtoivat taas ottaa Hänet kiinni, mutta Hän lähti pois heidän käsistään.

JEESUS JORDANIN TUOLLA PUOLEN

40 Ja Hän meni jälleen Jordanin tuolle puolen siihen paikkaan jossa Johannes ensin kastoi, ja viipyi siellä.
41 Monet tulivat Hänen luokseen ja sanoivat: "Johannes tosin ei tehnyt yhtään tunnustekoa, mutta kaikki mitä Johannes sanoi tästä, oli totta."
42 Ja monet siellä uskoivat Häneen.

11 Luku LASARUKSEN KUOLEMA

1 Eräs mies, Lasarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä, oli sairaana.
2 Mutta Maria oli se, joka voiteli Herran voiteluöljyllä ja pyyhki hiuksillaan Hänen jalkansa. Ja hänen veljensä Lasarus sairasti.
3 Niin sisaret lähettivät sanomaan Jeesukselle*: "Herra, katso, hän, joka

on sinulle rakas. sairastaa."
4 Mutta sen kuultuaan Jeesus sanoi: "Tämä sairaus ei ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, jotta Jumalan Poika sen kautta kirkastuisi."
5 Ja Jeesus rakasti* Marttaa ja hänen sisartaan ja Lasarusta.
6 Kun Hän siis kuuli hänen sairastavan Hän viipyi vielä kaksi päivää siinä paikassa, missä oli.
7 Niitten kuluttua Hän sitten sanoi opetuslapsille*: "Menkäämme jälleen Juudeaan."
8 Opetuslapset sanoivat Hänelle: "Rabbi, juutalaiset yrittivät juuri kivittää sinut, ja taas sinä menet sinne!"
9 Jeesus vastasi: "Eikö päivässä ole kaksitoista tuntia? Jos joku vaeltaa päivällä, hän ei loukkaa itseänsä, sillä hän näkee tämän maailman valon.
10 Mutta jos joku vaeltaa yöllä, hän loukkaa itsensä, sillä ei hänessä ole valoa."
11 Tämän Hän puhui ja sanoi sitten heille: "Ystävämme Lasarus nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet."
12 Niin Hänen opetuslapsensa sanoivat: "Herra, jos hän nukkuu, hän paranee."
13 Mutta Jeesus puhui hänen kuolemastaan, he taas luulivat Hänen puhuvan unessa nukkumisesta.
14 Sen vuoksi Jeesus sanoi heille suoraan: "Lasarus on kuollut,
15 ja minä iloitsen teidän tähtenne siitä, etten ollut siellä, jotta te uskoisitte. Mutta menkäämme hänen luokseen."
16 Silloin Tuomas jota kutsuttiin Didymukseksi*, sanoi muille opetuslapsille: "Menkäämme mekin, kuollaksemme Hänen kanssaan."

JEESUS ON YLÖSNOUSEMUS JA ELÄMÄ

17 Niin Jeesus tuli ja sai tietää hänen jo neljä päivää olleen haudassa.
18 Ja Betania oli lähellä Jerusalemia, noin viidentoista vakomitan päässä.
19 Useita juutalaisia oli tullut Martan ja Marian luo lohduttamaan heitä, heidän veljensä kuoleman vuoksi.
20 Kuullessaan, että Jeesus oli tulossa Martta meni Häntä vastaan. Mutta Maria istui kotona.
21 Niin Martta sanoi Jeesukselle: "Herra, jos sinä olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut.
22 Mutta tiedän nytkin, että Jumala antaa sinulle kaiken, mitä Jumalalta anot."
23 Jeesus sanoi hänelle: "Veljesi on nouseva ylös."
24 Martta sanoi Hänelle: "Tiedän hänen nousevan ylösnousemuksessa

viimeisenä päivänä."
25 Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, hän elää vaikka olisi kuollut.
26 Eikä yksikään joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko sen?"
27 Hän sanoi Hänelle: "Uskon, Herra. Uskon, että sinä olet Kristus, Jumalan Poika, joka oli maailmaan tuleva."

JEESUS ITKEE

28 Tämän sanottuaan hän meni ja kutsui salaa sisarensa Marian sanoen: "Opettaja on täällä ja kutsuu sinua."
29 Kun Maria sen kuuli, hän nousi nopeasti ja meni Hänen luokseen.
30 Mutta Jeesus ei ollut vielä saapunut kylään, vaan oli yhä siinä paikassa, missä Martta oli Hänet kohdannut.
31 Kun nyt ne juutalaiset, jotka olivat Marian kanssa huoneessa häntä lohduttamassa, näkivät hänen nopeasti nousevan ja menevän ulos, he seurasivat häntä sanoen: ”Hän menee haudalle itkemään siellä.”
32 Kun Maria siis saapui sinne, missä Jeesus oli ja näki Hänet, hän heittäytyi Hänen jalkainsa juureen ja sanoi Hänelle: "Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut."
33 Nähdessään hänen itkevän ja hänen kanssaan tulleitten juutalaisten itkevän, Jeesus järkyttyi hengessään ja joutui liikutuksen valtaan.
34 Ja Hän sanoi: "Mihin panitte hänet'?" He sanoivat Hänelle: "Herra, tule ja katso."
35 Jeesus itki.
36 Niin juutalaiset sanoivat: "Katso, kuinka rakas hän oli Hänelle!"
37 Mutta muutamat heistä sanoivat: "Eikö Hän, joka avasi sokean silmät, voinut tehdä sitäkin, ettei tämä olisi kuollut?"

LASARUKSEN HERÄTTÄMINEN

38 Niin Jeesus jälleen sisimmässään järkyttyneenä meni haudalle. Se oli luola, ja sen suulla oli kivi.
39 Jeesus sanoi: "Ottakaa kivi pois." Martta, kuolleen sisar, sanoi Hänelle: "Herra, hän haisee jo, sillä hän on neljättä päivää kuolleena."
40 Jeesus sanoi hänelle: "Enkö sanonut sinulle, että jos uskoisit, näkisit Jumalan kirkkauden?"
41 Niin he ottivat pois kiven (siitä mihin kuollut oli pantu). Ja Jeesus loi silmänsä ylös ja sanoi: "Isä, kiitän sinua, että olet minua kuullut.
42 Tiesin, että minua aina kuulet, mutta kansan vuoksi, joka seisoo

ympärillä sanoin tämän, jotta he uskoisivat sinun lähettäneen minut."
43 Sen sanottuaan Hän huusi kovalla äänellä: "Lasarus, tule ulos!"
44 Kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteisiin käärittyinä, ja hänen kasvojensa ympärille oli kääritty hikiliina. Jeesus sanoi heille: "Päästäkää hänet ja antakaa hänen mennä."

JEESUS PÄÄTETÄÄN TAPPAA

45 Niin monet niistä juutalaisista, jotka olivat tulleet Marian luo ja nähneet, mitä Jeesus teki, uskoivat Häneen.
46 Mutta muutamat heistä menivät fariseusten luo ja kertoivat heille, mitä Jeesus oli tehnyt.
47 ylipapit ja fariseukset kokosivat neuvoston ja sanoivat: "Mitä teemme? Sillä tämä mies tekee paljon tunnustekoja.
48 Jos annamme Hänen näin olla, kaikki uskovat Häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä maan että kansan."
49 Mutta eräs heistä, Kaifas, joka oli sinä vuonna ylimpänä pappina, sanoi heille: "Te ette tiedä mitään,
50 ettekä ajattele, että meille* on hyväksi, että yksi ihminen kuolee kansan puolesta eikä koko kansa huku."
51 Mutta tätä hän ei sanonut omatahtoisesti*, vaan kun hän oli sinä vuonna ylimpänä pappina, hän ennusti, että Jeesus oli kuoleva kansan puolesta,
52 eikä ainoastaan kansan puolesta, vaan myös kootakseen yhteen hajallaan olevat Jumalan lapset.
53 Niin he siitä päivästä lähtien neuvottelivat (keskenään) tappaakseen Hänet.
54 Jeesus ei sen vuoksi vaeltanut enää julkisesti juutalaisten keskellä, vaan meni sieltä autiomaan lähellä olevalle paikkakunnalle, Efraim nimiseen kaupunkiin, ja oleskeli siellä opetuslapsineen.
55 Mutta juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja monet menivät ennen pääsiäistä maaseudulta ylös Jerusalemiin puhdistamaan itsensä.
56 Niin he etsivät Jeesusta ja puhuivat keskenään pyhäkössä seisoessaan: "Mitä arvelette? Että Hän ei tulekaan juhlille?"
57 Mutta (sekä) ylipapit että* fariseukset olivat antaneet käskyn, että jos joku tietäisi, missä Hän oli, hänen pitäisi antaa se ilmi, jotta he ottaisivat Hänet kiinni.

12 Luku JEESUS VOIDELLAAN BETANIASSA

1 Niin Jeesus kuusi päivää ennen pääsiäistä tuli Betaniaan, jossa
Lasarus asui, hän (joka oli kuollut mutta), jonka Jeesus* oli herättänyt
kuolleista.
2 Niin he valmistivat Hänelle siellä aterian ja Martta palveli, mutta Lasarus
oli yksi niistä, jotka aterioivat Hänen kanssaan.
3 Silloin Maria otti naulan oikeaa kallisarvoista nardusvoidetta ja voiteli
Jeesuksen jalat ja kuivasi ne* hiuksillaan, ja huone tuli täyteen voiteen
tuoksua.
4 Silloin sanoi yksi Hänen opetuslapsistaan, Juudas Iskariot (Simonin
poika), joka oli Hänet kavaltava:
5 ”Miksei tätä voidetta myyty kolmeensataan denariin ja niitä annettu
köyhille?”
6 Mutta tätä hän ei sanonut sen vuoksi, että piti huolta köyhistä, vaan
koska hän oli varas, ja kukkaro oli hänellä ja hän anasti, mitä siihen oli
pantu.
7 Niin Jeesus sanoi: "Anna hänen olla. Hän on säilyttänyt* sen
hautaamispäivääni varten.
8 Sillä köyhät teillä on aina keskellänne, mutta minua teillä ei ole aina."

LASARUS PÄÄTETÄÄN TAPPAA

9 Silloin suuri joukko juutalaisia sai tietää, että Hän oli siellä. Ja he tulivat,
eivät ainoastaan Jeesuksen vuoksi, vaan myös nähdäkseen Lasaruksen,
jonka Hän oli herättänyt kuolleista.
10 Mutta ylipapit päättivät tappaa Lasaruksenkin,
11 koska monet juutalaiset hänen tähtensä menivät ja uskoivat
Jeesukseen.

JEESUKSEN JUHLALLINEN TULO JERUSALEMIIN

12 Kun suuri kansanjoukko, joka oli tullut juhlille, seuraavana päivänä
kuuli, että Jeesus tulee Jerusalemiin,
13 he ottivat palmujen oksia ja menivät Häntä vastaan ja huusivat:
"Hoosianna, siunattu Hän, joka tulee Herran nimessä, Israelin kuningas!"
14 Saatuaan nuoren aasin Jeesus istuutui sen selkään, niin kuin on
kirjoitettu:
15 ”Älä pelkää, tytär Siion. Katso, kuninkaasi tulee istuen aasin varsan
selässä.”

16 Tätä Hänen opetuslapsensa eivät aluksi ymmärtäneet. Mutta kun Jeesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että tämä oli Hänestä kirjoitettu ja että he olivat tämän Hänelle tehneet.
17 Niin kansa, joka oli Hänen kanssaan, *todisti, että Hän oli kutsunut Lasaruksen ulos haudasta ja herättänyt hänet kuolleista.*
18 Sen vuoksi kansa menikin Häntä vastaan, koska he kuulivat, että Hän oli tehnyt tämän tunnusteon.
19 Niin fariseukset sanoivat keskenään: "Näette ettette saa mitään aikaan. Katso, maailma on mennyt Hänen perässään."

KREIKKALAISET TAHTOVAT NÄHDÄ JEESUKSEN

20 Oli muutamia kreikkalaisia niitten joukossa, jotka tulivat ylös juhlille palvomaan.
21 Niin nämä menivät Filippuksen luo, joka oli Galilean Beetsaidasta ja pyysivät häntä sanoen: "Herra, haluamme nähdä Jeesuksen."
22 Filippus meni ja sanoi Andreaalle, ja Andreas ja Filippus [menivät ja] sanoivat (taas) Jeesukselle.
23 Mutta Jeesus vastasi heille sanoen: "Hetki on tullut, että Ihmisen Poika kirkastetaan.
24 Totisesti, totisesti sanon teille: Jollei vehnän jyvä putoa maahan ja kuole, se jää yksin; mutta jos se kuolee, se tuottaa paljon hedelmää.
25 Joka rakastaa elämäänsä, menettää sen. Mutta joka vihaa elämäänsä tässä maailmassa, säilyttää sen iäiseen elämään.
26 Jos joku minua palvelee, seuratkoon hän minua, ja missä minä olen, siellä on myös palvelijani oleva. Ja jos joku minua palvelee, niin Isä on kunnioittava häntä.

IHMISEN POIKA ON YLENNETTÄVÄ

27 Nyt sieluni on järkyttynyt, ja mitä sanoisin? Isä, pelasta minut tästä hetkestä. Kuitenkin sen vuoksi olen tähän hetkeen tullut.
28 Isä, kirkasta nimesi!" Niin taivaasta tuli ääni: "Minä olenkin sen kirkastanut ja olen vielä kirkastava."
29 Niin kansa joka seisoi ja kuuli, sanoi ukkosen jyrisseen. Toiset sanoivat: "Enkeli puhutteli Häntä."
30 Jeesus vastasi ja sanoi: "Ei tämä ääni tullut minun tähteni, vaan teidän tähtenne.
31 Nyt on tämän maailman tuomio. Nyt tämän maailman ruhtinas heitetään ulos.

32 Ja kun minut korotetaan maasta, vedän kaikki luokseni."
33 Mutta tämän Hän sanoi antaen tietää, millaisella kuolemalla Hän oli kuoleva.
34 Kansa vastasi Hänelle: "Olemme laista kuulleet, että Kristus pysyy iäti*, mutta kuinka sinä sanot, että Ihmisen Poika on korotettava? Kuka on tämä Ihmisen Poika?"
35 Niin Jeesus sanoi heille: "Vielä vähän aikaa valo on keskellänne. Vaeltakaa niin kauan kuin teillä on valo, jottei pimeä saisi teitä valtaansa. Joka pimeässä vaeltaa, ei tiedä minne menee.
36 Niin kauan kuin teillä valo on, uskokaa valoon, jotta tulisitte valon lapsiksi." Tämän Jeesus puhui ja meni pois ja kätkeytyi heiltä.

JUUTALAISTEN EPÄUSKO

37 Vaikka Hän oli tehnyt niin monta tunnustekoa heidän nähtensä, he eivät uskoneet Häneen,
38 jotta toteutuisi profeetta Jesajan sana jonka hän sanoi: "Herra, kuka on uskonut saarnaamme ja kenelle Herran käsivarsi on ilmoitettu?"
39 Sen vuoksi he eivät voineet uskoa, koska Jesaja vielä sanoi:
40 ”Hän on sokaissut heidän silmänsä ja paaduttanut heidän sydämensä, jotteivät he näkisi silmillään eivätkä ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi, enkä minä heitä parantaisi."
41 Tämän Jesaja sanoi kun näki Hänen kirkkautensa ja puhui Hänestä.
42 Kuitenkin myös monet hallitusmiehistä uskoivat Häneen, mutta fariseusten vuoksi eivät tunnustaneet, jotteivät joutuisi synagoogasta erotetuiksi.
43 Sillä he rakastivat enemmän ihmiskunniaa kuin Jumalan kunniaa.

JEESUS JA HÄNEN SANANSA

44 Mutta Jeesus huusi ja sanoi: "Joka uskoo minuun, ei usko minuun, vaan Häneen, joka on minut lähettänyt.
45 Ja joka näkee minut, näkee Hänet, joka on minut lähettänyt.
46 Olen tullut valoksi maailmaan, ettei yksikään, joka minuun uskoo, jäisi pimeään.
47 Jos joku kuulee minun sanani eikä usko*, niin minä en häntä tuomitse, sillä en ole tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan pelastamaan maailman.
48 Joka halveksii minua eikä ota vastaan sanojani, hänellä on tuomitsijansa: se sana, jonka olen puhunut, tuomitsee hänet viimeisenä päivänä.

49 Sillä en ole puhunut omiani* vaan Isä joka on minut lähettänyt, on itse antanut minulle käskyn, mitä minun on sanottava ja mitä puhuttava. Ja tiedän, että Hänen käskynsä on iäinen elämä. Mitä siis puhun, puhun niin kuin Isä on minulle sanonut."

13 Luku JEESUS PESEE OPETUSLASTENSA JALAT

1 Mutta ennen pääsiäisjuhlaa Jeesus tiesi hetkensä tulleen, että Hän siirtyisi tästä maailmasta Isän luo. Hän oli rakastanut omiaan, jotka olivat maailmassa, ja Hän rakasti heitä loppuun asti.
2 Ehtoollisen tultua, kun paholainen oli jo pannut Juudas Iskariotin, Simonin pojan, sydämeen, että tämä kavaltaisi Jeesuksen*,
3 niin Jeesus tietäen, että Isä oli antanut kaikki Hänen käsiinsä ja että Hän oli lähtenyt Jumalan luota ja oli menevä Jumalan luo,
4 nousi ehtoolliselta ja riisui vaippansa. Otettuaan liinavaatteen, Hän vyötti itsensä sillä.
5 Sitten Hän kaatoi vettä pesumaljaan ja alkoi pestä opetuslasten jalkoja ja kuivata niitä liinavaatteella, jolla oli vyöttäytynyt.
6 Niin Hän tuli Simon Pietarin luo, ja tämä sanoi Hänelle: "Herra. sinäkö peset minun jalkani?"
7 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Mitä teen, sitä sinä et nyt käsitä, mutta tämän jälkeen ymmärrät."
8 Pietari sanoi Hänelle: "Et ikinä ole pesevä minun jalkojani" Jeesus vastasi hänelle: "Ellen sinua pese. sinulla ei ole osuutta kanssani."
9 Simon Pietari sanoi Hänelle: "Herra, ei ainoastaan jalkojani, vaan myös kädet ja pää."
10 Jeesus sanoi hänelle: "Kylpeneen ei tarvitse kuin pestä jalkansa, niin hän on kokonaan puhdas. Ja te olette puhtaat, mutta ette kaikki."
11 Sillä Hän tiesi kavaltajansa. Sen vuoksi Hän sanoi: "Ette kaikki ole puhtaat."
12 Kun Hän siis oli pessyt heidän jalkansa ja ottanut *vaippansa, Hän asettui jälleen aterialle ja sanoi* heille: "Ymmärrättekö, mitä olen teille tehnyt?
13 Te puhuttelette minua opettajaksi ja Herraksi, ja oikein sanotte, sillä se olen.
14 Jos siis minä, Herranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, olette tekin velvolliset pesemään toistenne jalat.
15 Sillä annoin teille esikuvan, jotta tekin tekisitte niin kuin minä olen teille tehnyt.
16 Totisesti, totisesti sanon teille: ei ole palvelija Herraansa suurempi eikä

lähettiläs lähettäjäänsä suurempi.
17 Jos tämän tiedätte, olette autuaat, jos sen teette.
18 En puhu teistä kaikista. Tiedän, ketkä olen valinnut, mutta näin on, jotta toteutuisi kirjoitus: 'Joka syö *leipää kanssani*, on nostanut kantapäänsä minua vastaan'.
19 Jo nyt sanon sen teille, ennen kuin se tapahtuu, jotta kun se tapahtuu, uskoisitte että *Minä olen*.
20 Totisesti, totisesti sanon teille: joka ottaa vastaan sen, jonka minä lähetän, ottaa vastaan minut; mutta joka ottaa vastaan minut, ottaa vastaan Hänet, joka on minut lähettänyt."

JEESUS ILMOITTAA KAVALTAJANSA

21 Tämän sanottuaan Jeesus järkyttyi hengessään ja todisti ja sanoi: "Totisesti, totisesti sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut."
22 Niin opetuslapset katsoivat toisiinsa epätietoisina, kenestä Hän puhui.
23 Mutta eräs Hänen opetuslapsistaan, se, jota Jeesus rakasti, oli aterialla nojallaan Jeesuksen syliä vasten*.
24 Niin Simon Pietari nyökkäsi hänelle, *jotta tämä kysyisi, kuka se mahtoi olla, josta Hän puhui.*
25 Nojautuen Jeesuksen rintaa vasten tämä sanoi Hänelle: "Herra, kuka se on?"
26 Jeesus vastasi: "Se on hän, jolle *annan palan kastettuani sen*." Niin Hän kastettuaan palan, antoi sen Juudaalle, Simon Iskariotin pojalle.
27 Silloin palan jälkeen saatana meni häneen. Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mitä teet, tee pian."
28 Mutta aterioivista ei kukaan ymmärtänyt, mitä varten Hän sen hänelle sanoi.
29 Sillä muutamat luulivat, koska kukkaro oli Juudaalla, että Jeesus sanoi hänelle: ”Osta mitä tarvitsemme juhlaan” tai että tämä antaisi jotain köyhille.
30 Niin hän otettuaan palan meni heti ulos, ja oli yö.

UUSI KÄSKY

31 Kun hän (siis) oli mennyt ulos, Jeesus sanoi: ”Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu Hänessä.
32 Jos Jumala on kirkastettu Hänessä, kirkastaa Jumalakin Hänet itsessään ja kirkastaa Hänet pian.
33 Lapsukaiset, vielä vähän aikaa olen kanssanne. Te etsitte minua, ja

niin kuin sanoin juutalaisille: 'Minne minä menen, sinne te ette voi tulla', niin sanon nyt myös teille.
34 Annan teille uuden käskyn: rakastakaa toisianne. Niin kuin minä olen teitä rakastanut, rakastakaa tekin toisianne.
35 Siitä kaikki tuntevat, että olette minun opetuslapsiani, jos teillä on keskinäinen rakkaus."

PIETARI ON KIELTÄVÄ JEESUKSEN

36 Simon Pietari sanoi Hänelle: "Herra, minne menet?" Jeesus vastasi hänelle: "Mihin minä menen, sinne sinä et voi minua nyt seurata, mutta myöhemmin seuraat minua."
37 Pietari sanoi Hänelle: "Herra, miksen nyt voi seurata sinua? Henkeni annan puolestasi."
38 Jeesus vastasi (hänelle): "Henkesikö annat puolestani? Totisesti, totisesti sanon sinulle: ei laula kukko ennen kuin sinä kolmesti kiellät minut.

14 Luku TIE ISÄN LUO

1 Älköön sydämenne olko murheellinen. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun.
2 Isäni kotona on monta asuinsijaa. Jollei niin olisi, olisin sanonut teille, [että*] menen valmistamaan teille sijaa.
3 Ja vaikka menen valmistamaan teille sijaa, tulen takaisin ja otan teidät luokseni, jotta tekin olisitte siellä, missä minä olen.
4 (Tiedätte) minne menen (ja) tien tiedätte.”
5 Tuomas sanoi Hänelle: "Herra, emme tiedä, minne menet, kuinka sitten *voimme tietää* tien?"
6 Jeesus sanoi hänelle "Minä olen tie ja totuus ja elämä. Kukaan ei tule Isän luo muuten kuin minun kauttani.
7 Jos olisitte tunteneet minut, olisitte tunteneet myös Isäni. Tästä lähin tunnette Hänet, ja te olette nähneet Hänet."
8 Filippus sanoi Hänelle: "Herra, näytä meille Isä, niin se riittää meille."
9 Jeesus sanoi hänelle: "Niin kauan aikaa olen ollut kanssanne, etkä ole tuntenut minua, Filippus! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän. Kuinka sinä vielä sanot: 'Näytä meille Isä'?
10 Etkö usko, että minä olen Isässä ja Isä on minussa? Niitä sanoja, jotka puhun teille, en puhu omatahtoisesti, ja Isä, joka pysyy minussa, (Hän) tekee teot*.

11 Uskokaa minua, että minä olen Isässä ja Isä on minussa: mutta ellette, uskokaa minua itse tekojen vuoksi.
12 Totisesti, totisesti sanon teille: joka uskoo minuun, myös hän on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin kuin nämä ovat, hän on tekevä. Sillä minä menen Isäni luo.
13 Mitä tahansa anotte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isä kirkastettaisiin Pojassa.
14 Jos anotte [minulta] jotain minun nimessäni, minä teen sen.

LUPAUS PYHÄN HENGEN TULEMISESTA

15 Jos rakastatte minua, pitäkää* käskyni.
16 Ja minä olen rukoileva Isää ja Hän on antava teille toisen Puolustajan olemaan kanssanne iäti,
17 totuuden Hengen, jota maailma ei voi ottaa vastaan, koska se ei näe Häntä eikä tunne Häntä. Mutta te tunnette Hänet, sillä Hän pysyy luonanne ja on teissä oleva.
18 En jätä teitä orvoiksi. Minä tulen luoksenne.
19 Vielä vähän aikaa, niin maailma ei enää näe minua. Mutta te näette minut. Koska minä elän, tekin elätte.
20 Sinä päivänä ymmärrätte, että minä olen Isässäni ja te minussa ja minä teissä.
21 Jolla on minun käskyni ja joka pitää ne, hän on se, joka minua rakastaa. Mutta joka minua rakastaa, häntä Isäni rakastaa, ja minä rakastan häntä ja ilmaisen itseni hänelle."
22 Juudas — ei Iskariot — sanoi Hänelle: "Herra, mitä on tapahtunut, niin että aiot ilmaista itsesi meille etkä maailmalle?"
23 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jos joku rakastaa minua, hän pitää sanani, ja Isäni rakastaa häntä. Ja me tulemme hänen luokseen ja asumme hänen luonaan.
24 Joka ei rakasta minua, hän ei pidä sanojani. Ja se sana, jonka kuulette, ei ole minun, vaan Isän, joka on minut lähettänyt.
25 Tämän olen teille puhunut ollessani luonanne,
26 mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka isä lähettää nimessäni. Hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, mitä olen teille sanonut.
27 Rauhan jätän teille, minun rauhani annan teille. En anna teille niin kuin maailma antaa. Älköön sydämenne olko murheellinen, älköönkä pelätkö.
28 Kuulitte minun sanovan teille: 'Menen pois ja tulen jälleen luoksenne.' Jos rakastaisitte minua, iloitsisitte siitä, että sanoin: 'Menen Isän luo', sillä Isäni on minua suurempi.

29 Olen nyt sanonut sen teille ennen kuin se tapahtuu, jotta uskoisitte, kun se tapahtuu.
30 En enää puhu paljoa kanssanne, sillä (tämän) maailman ruhtinas tulee ja minussa hänellä ei ole mitään.
31 Mutta jotta maailma ymmärtäisi minun rakastavan Isää ja tekevän niin kuin Isä on minua käskenyt: nouskaa, lähtekäämme täältä.

15 Luku JEESUS ON TOSI VIINIPUU

1 Minä olen tosi viinipuu ja Isäni on viinitarhuri.
2 Jokaisen minussa olevan oksan, joka ei kanna hedelmää, Hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, Hän puhdistaa, jotta se kantaisi runsaamman hedelmän.
3 Te olette jo puhtaat sen sanan vuoksi, jonka olen teille puhunut.
4 Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Niin kuin oksa ei voi kantaa hedelmää itsestään, ellei se pysy viinipuussa, niin ette tekään, ellette pysy minussa.
5 Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja *jossa minä pysyn*, se kantaa paljon hedelmää. Sillä ilman minua ette voi mitään tehdä.
6 Jos joku ei pysy minussa, hänet heitetään pois niin kuin oksa ja hän kuivettuu, ja ne kootaan ja heitetään tuleen, ja ne palavat.
7 Jos pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte ja te saatte sen.
8 Siinä Isäni kirkastetaan, että te kannatte paljon hedelmää ja tulette opetuslapsikseni.
9 Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin minäkin olen rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani.
10 Jos pidätte käskyni, pysytte rakkaudessani, niin kuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn Hänen rakkaudessaan.
11 Tämän olen puhunut teille, jotta minun iloni pysyisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi.
12 Tämä on minun käskyni, että teidän tulee rakastaa toisianne niin kuin minä olen teitä rakastanut.
13 Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään, kuin että hän antaa henkensä ystäväinsä puolesta.
14 Te olette ystäväni, jos teette (kaiken), mitä käsken teitä tekemään.
15 En enää sano teitä palvelijoiksi, sillä palvelija ei tiedä, mitä hänen herransa tekee. Vaan kutsun teitä ystäviksi, sillä olen ilmoittanut teille kaiken, mitä olen kuullut Isältäni.

16 Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät, jotta menisitte ja kantaisitte hedelmää ja hedelmänne pysyisi — että mitä ikinä anotte Isältä minun nimessäni, Hän antaa (sen) teille.
17 Sen käskyn annan teille, että teidän tulee rakastaa toisianne.

MAAILMAN VIHAMIELISYYS

18 Jos maailma teitä vihaa, tietäkää, että se on vihannut minua ennen teitä.
19 Jos olisitte maailman omia, maailma rakastaisi omaansa. Mutta koska ette ole maailman omia, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta, sen vuoksi maailma teitä vihaa.
20 Muistakaa sana, jonka sanoin teille: 'Palvelija ei ole herraansa suurempi.' Jos he ovat minua vainonneet, he vainoavat teitäkin. Jos he ovat ottaneet vaarin minun sanastani, he ottavat vaarin teidänkin sanastanne.
21 Mutta tämän kaiken he tekevät teille minun nimeni vuoksi, koska eivät tunne Häntä, joka on minut lähettänyt.
22 Ellen olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä. Mutta nyt heillä ei ole mitään syntinsä puolustukseksi.
23 Joka vihaa minua, vihaa Isääniäkin.
24 Ellen olisi heidän keskellään tehnyt niitä tekoja, joita kukaan muu ei ole tehnyt, heillä ei olisi syntiä. Mutta nyt he ovat nähneet ja ovat vihanneet sekä minua että Isääni —
25 kuitenkin jotta toteutuisi sana joka on kirjoitettuna heidän laissaan: 'He ovat vihanneet minua syyttä.'

JEESUKSESTA TODISTAMINEN

26 Mutta kun Puolustaja tulee, jonka lähetän teille Isän luota, totuuden Henki, joka lähtee Isän luota, niin Hän todistaa minusta.
27 Ja tekin todistatte, sillä olette alusta asti olleet kanssani.

16 Luku VAINOIHIN VARAUTUMINEN

1 Tämän olen puhunut teille, jottette loukkaantuisi.
2 He erottavat teidät synagoogista. Tuleepa aika, jolloin jokainen, joka tappaa teitä, luulee tekevänsä uhripalveluksen Jumalalle.
3 Sen he tekevät teille, koska eivät tunne Isää eivätkä minua.
4 Mutta tämän olen puhunut teille, jotta kun se aika tulee, te muistaisitte

minun sen teille sanoneen. Tätä en ole sanonut teille alusta, koska olin kanssanne.
5 Mutta nyt menen Hänen luokseen, joka on minut lähettänyt, eikä kukaan teistä kysy minulta: ’Minne menet?’
6 Mutta koska olen sanonut tämän teille, murhe on täyttänyt sydämenne.

PYHÄN HENGEN TEHTÄVÄ

7 Kuitenkin sanon teille totuuden: teille on hyväksi, että menen pois. Sillä ellen minä mene pois, Puolustaja ei tule luoksenne. Mutta kun* menen, lähetän Hänet teille.
8 Ja kun Hän tulee, Hän näyttää maailmalle toteen synnin ja vanhurskauden ja tuomion:
9 synnin, koska he eivät usko minuun;
10 vanhurskauden, koska minä menen Isäni* luo, ettekä te enää näe minua,
11 ja tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu.
12 Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta te ette voi sitä nyt kantaa.
13 Mutta kun Hän tulee, totuuden Henki, Hän ohjaa teidät kaikkeen totuuteen. Sillä Hän ei puhu omiaan*, vaan kaiken, minkä Hän kuulee, sen Hän puhuu, ja tulevaiset Hän teille julistaa.
14 Hän on minut kirkastava, sillä Hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.
15 Kaikki, mitä Isällä on, on minun. Sen vuoksi sanoin, että Hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.

OPETUSLASTEN MURHE ON VAIHTUVA ILOON

16 Vähän aikaa, niin ette [enää] minua näe ja taas vähän aikaa, niin näette minut (sillä menen Isän luo).”
17 Silloin jotkut Hänen opetuslapsistaan puhuivat keskenään: "Mitä tämä on, mitä Hän sanoo meille: 'Vähän aikaa, niin ette minua näe ja taas vähän aikaa, niin näette minut' ja: 'Sillä menen Isän luo'?"
18 Niin he sanoivat: "Mitä tämä on, mitä Hän sanoo: 'Vähän aikaa'? Emme ymmärrä, mitä Hän puhuu."
19 (Niin) Jeesus huomasi, että he tahtoivat kysyä Häneltä ja sanoi heille: "Sitäkö kyselette keskenänne kun sanoin: 'Vähän aikaa, niin ette näe minua ja taas vähän aikaa, niin näette minut'?
20 Totisesti, totisesti sanon teille: te joudutte itkemään ja valittamaan,

mutta maailma on iloitseva. Te joudutte murehtimaan, mutta murheenne on muuttuva iloksi.
21 Kun vaimo synnyttää, hänellä on murhe, koska hänen hetkensä on tullut. Mutta kun hän on synnyttänyt pienokaisen, hän ei enää muista vaivaansa sen ilon vuoksi, että ihminen on syntynyt maailmaan.
22 Niin on myös teillä nyt murhe. Mutta olen näkevä teidät jälleen ja sydämenne on iloitseva, eikä kukaan ota teiltä iloanne.
23 Sinä päivänä ette minulta mitään kysy. Totisesti, totisesti sanon teille: *kaiken mitä ikinä anotte* Isältä minun nimessäni, sen Hän on antava teille.
24 Tähän asti ette ole anoneet mitään minun nimessäni: anokaa niin te saatte, jotta ilonne olisi täydellinen.

MINÄ OLEN VOITTANUT MAAILMAN

25 Tämän olen puhunut teille kuvauksin. Mutta tulee aika, jolloin en enää puhu teille kuvauksin, vaan avoimesti julistan teille sanomaa Isästä.
26 Sinä päivänä te anotte minun nimessäni, enkä sano teille, että olen rukoileva Isää puolestanne,
27 sillä Isä itse rakastaa teitä, koska te olette rakastaneet minua ja uskoneet minun lähteneen Jumalan luota.
28 Olen lähtenyt *Isän luota* ja tullut maailmaan. Nyt sitä vastoin jätän maailman ja menen Isän luo."
29 Hänen opetuslapsensa sanoivat (Hänelle): "Katso, nyt puhut avoimesti etkä lausu kuvausta.
30 Nyt tiedämme, että sinä tiedät kaikki, etkä ole sen tarpeessa, että kukaan sinulta kysyy. Sen vuoksi uskomme sinun lähteneen Jumalan luota.”
31 Jeesus vastasi heille: "Nyt te uskotte.
32 Katso, tulee hetki ja on nyt tullut, jona teidät hajoitetaan kukin taholleen ja te jätätte minut yksin. En kuitenkaan ole yksin, sillä Isä on kanssani.
33 Tämän olen puhunut teille, jotta teillä minussa olisi rauha. Maailmassa teillä on (oleva) ahdistus. Mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman."

17 Luku JEESUKSEN RUKOUS

1 Tämän Jeesus puhui. Sitten Hän nosti silmänsä taivasta kohti ja sanoi: "Isä, hetki on tullut, kirkasta Poikasi, jotta (myös) Poikasi kirkastaisi sinut,

2 koska olet antanut Hänen valtaansa kaiken lihan, jotta Hän antaisi
iäisen elämän kaikille, jotka sinä olet Hänelle antanut.
3 Mutta tämä on iäinen elämä, että he tuntevat sinut, ainoan tosi
Jumalan, ja Hänet, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen.
4 Olen kirkastanut sinut maan päällä, olen täyttänyt työn, jonka olet
antanut tehtäväkseni.
5 Ja nyt, Isä, kirkasta sinä minut luonasi sillä kirkkaudella, joka minulla oli
luonasi, ennen kuin maailma oli.
6 Olen ilmoittanut nimesi ihmisille, jotka *olet antanut* minulle
maailmasta. He olivat sinun, ja sinä olet antanut heidät minulle, ja he ovat
ottaneet vaarin sanastasi.
7 Nyt he tietävät, että kaikki, minkä olet antanut minulle, on sinulta.
8 Sillä olen antanut heille ne sanat, jotka sinä *olet antanut* minulle, ja he
ovat ottaneet ne vastaan ja tietävät totisesti minun lähteneen sinun luotasi
ja uskovat, että sinä olet lähettänyt minut.
9 Rukoilen heidän puolestaan. En rukoile maailman puolesta, vaan niitten
puolesta, jotka olet minulle antanut, koska he ovat sinun.
10 Kaikki minun omani ovat sinun ja sinun omasi ovat minun, ja minä olen
kirkastettu heissä.
11 Minä en enää ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä
tulen luoksesi. Pyhä Isä, varjele *nimessäsi heidät, jotka* olet minulle
antanut, jotta he olisivat yhtä niin kuin me.
12 Kun olin heidän kanssaan (maailmassa), varjelin heidät nimessäsi,
suojelin niitä, jotka olet minulle antanut, eikä heistä hukkunut kukaan
paitsi kadotuksen lapsi, jotta Raamattu toteutuisi.
13 Mutta nyt tulen luoksesi ja puhun tätä maailmassa, jotta heillä olisi
minun iloni täydellisenä heissä itsessään.
14 Olen antanut heille sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska he eivät ole
maailman omia niin kuin minä en ole maailman oma.
15 En rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että varjelisit
heidät pahalta*.
16 He eivät ole maailman omia, niin kuin minä en ole maailman oma.
17 Pyhitä heidät totuudessasi*; sinun sanasi on totuus.
18 Niin kuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan, minäkin olen lähettänyt
heidät maailmaan.
19 Minä pyhitän itseni heidän tähtensä, jotta hekin olisivat pyhitetyt
totuudessa.
20 Mutta en rukoile ainoastaan näitten puolesta, vaan myös niitten
puolesta, jotka heidän sanansa perusteella uskovat minuun,
21 että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä

sinussa, että hekin meissä (yhtä) olisivat, jotta maailma uskoisi, että sinä olet lähettänyt minut.
22 Olen antanut heille sen kirkkauden, jonka sinä minulle annoit, jotta he yhtä olisivat, niin kuin me olemme yhtä —
23 minä heissä ja sinä minussa — jotta he *olisivat täydellisesti yhtä (ja), jotta maailma tietäisi, että sinä olet lähettänyt minut ja olet rakastanut heitä, niin kuin olet rakastanut minua.
24 Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani, jotta näkisivät kirkkauteni, jonka sinä olet minulle antanut, koska olet rakastanut minua ennen maailman perustamista.
25 Vanhurskas Isä! Maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä olen tuntenut sinut ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet lähettänyt minut.
26 Olen tehnyt nimesi heille tunnetuksi ja teen vieläkin tunnetuksi, jotta se rakkaus, jolla sinä olet minua rakastanut, olisi heissä ja minä olisin heissä."

18 Luku JEESUKSEN VANGITSEMINEN

1 Puhuttuaan tämän Jeesus lähti opetuslastensa kanssa Kedronin puron tuolle puolen. Siellä oli puutarha, johon Hän ja Hänen opetuslapsensa menivät.
2 Mutta myös Juudas, joka Hänet kavalsi, tiesi paikan, koska Jeesus ja Hänen opetuslapsensa olivat usein kokoontuneet sinne.
3 Niin Juudas, otettuaan sotilasosaston sekä ylipappien ja fariseusten palvelijoita, tuli sinne soihdut ja lamput ja aseet mukanaan.
4 Silloin Jeesus, joka tiesi kaiken, mikä Häntä oli kohtaava, astui esiin ja sanoi heille: "Ketä etsitte?"
5 He vastasivat Hänelle: "Jeesus Nasaretilaista." Jeesus sanoi heille: ”Minä olen.” Myös Juudas, joka Hänet kavalsi, seisoi heidän kanssaan.
6 Kun Jeesus siis sanoi heille: "Minä olen". He peräytyivät ja kaatuivat maahan.
7 Niin Hän kysyi taas heiltä: "Ketä etsitte?" He sanoivat: "Jeesus Nasaretilaista." Jeesus vastasi:
8 ”Sanoin teille, että minä olen. Jos siis minua etsitte, antakaa näitten mennä”,
9 jotta toteutuisi sana, jonka Hän oli sanonut: "En ole hukannut yhtäkään niistä, jotka olet minulle antanut."
10 Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja löi ylimmäisen papin

palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan Ja palvelijan nimi oli Malkus.
11 Silloin Jeesus sanoi Pietarille: ”Pistä miekkasi tuppeen. Enkö joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?”

JEESUS YLIPAPIN EDESSÄ

12 Niin sotilasosasto ja komentaja ja juutalaisten palvelijat ottivat Jeesuksen kiinni ja sitoivat Hänet.
13 Ja he veivät Hänet ensin Hannaan luo, sillä hän oli Kaifaan appi, ja tämä oli ylimpänä pappina sinä vuonna.
14 Kaifas oli myös se, joka oli neuvonut juutalaisia, että on hyväksi yhden ihmisen kuolla kansan puolesta.

PIETARI KIELTÄÄ JEESUKSEN

15 Simon Pietari ja muuan toinen opetuslapsi seurasivat Jeesusta. Se opetuslapsi oli ylimmän papin tuttava ja meni Jeesuksen mukana sisälle ylimmän papin pihaan.
16 Mutta Pietari seisoi ulkona portilla. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli ylimmän papin tuttava, meni ulos ja puhui portinvartijattarelle ja toi Pietarin sisälle.
17 Niin portinvartija-palvelijatar sanoi Pietarille: "Etkö sinäkin ole tuon miehen opetuslapsia?" Hän vastasi: "En ole."
18 Mutta palvelijat ja oikeudenpalvelijat olivat tehneet hiilivalkean, koska oli kylmä, ja seisoivat lämmittelemässä. Pietarikin seisoi heidän kanssaan lämmitellen.

YLIPAPPI KUULUSTELEE JEESUSTA

19 Niin ylipappi kysyi Jeesukselta Hänen opetuslapsistaan ja opistaan.
20 Jeesus vastasi hänelle: "Olen julkisesti puhunut maailmalle. Olen aina opettanut synagoogassa ja pyhäkössä, jonne *juutalaiset kaikkialta* kokoontuvat, enkä ole salassa puhunut mitään.
21 Miksi kysyt minulta? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet, mitä olen puhunut heille. Katso, he tietävät, mitä olen sanonut."
22 Mutta kun Jeesus oli sanonut tämän, muuan vieressä seisovista oikeudenpalvelijoista antoi Hänelle korvapuustin sanoen "Niinkö vastaat ylipapille!"
23 Jeesus vastasi hänelle: "Jos puhuin pahasti, osoita se pahaksi; mutta

jos puhuin oikein, miksi lyöt minua?”
24 Niin Hannas lähetti Hänet sidottuna ylimmäisen papin Kaifaan luo.

PIETARI KIELTÄÄ JÄLLEEN JEESUKSEN

25 Mutta Simon Pietari seisoi lämmittelemässä. Niin he sanoivat hänelle "Etkö sinäkin ole Hänen opetuslapsiaan?" Hän kiisti ja sanoi: "En ole."
26 Silloin muuan ylimmän papin palvelijoista, sen sukulainen, jolta Pietari sivalsi pois korvan, sanoi: "Enkö nähnyt sinua puutarhassa Hänen kanssaan?"
27 Niin Pietari taas kiisti ja samassa lauloi kukko.

JEESUS PILATUKSEN EDESSÄ

28 Niin he veivät Jeesuksen Kaifaan luota palatsiin, ja oli [varhainen] aamu. Mutta itse he eivät menneet sisälle palatsiin, jotteivät saastuisi, vaan voisivat syödä pääsiäisaterian.
29 Niin Pilatus meni ulos heidän luokseen ja sanoi: "Minkä syytöksen esitätte tätä miestä vastaan?"
30 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Jollei Hän olisi pahantekijä, emme olisi antaneet Häntä sinun käsiisi."
31 Niin Pilatus sanoi heille: "Ottakaa te Hänet ja tuomitkaa Hänet lakinne mukaan." Niin juutalaiset sanoivat hänelle: "Meidän ei ole lupa tappaa. ketään" —
32 jotta toteutuisi Jeesuksen sana, jonka Hän oli sanonut antaen tietää, millaisella kuolemalla Hän oli kuoleva.
33 Niin Pilatus meni taas sisälle palatsiin ja kutsui Jeesuksen ja sanoi Hänelle: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?"
34 Jeesus vastasi hänelle: "Sanotko tämän omaehtoisesti*, vai ovatko toiset sen sinulle minusta sanoneet?"
35 Pilatus vastasi: "Olenko minä juutalainen? Oma kansasi ja ylipapit ovat antaneet sinut minun käsiini. Mitä olet tehnyt?"
36 Jeesus vastasi: "Minun kuninkuuteni ei kuulu tähän maailmaan. Jos kuninkuuteni kuuluisi tähän maailmaan, palvelijani olisivat taistelleet, jottei minua olisi annettu juutalaisten käsiin. Mutta nyt kuninkuuteni ei kuulu tänne."
37 Niin Pilatus sanoi Hänelle: "Sinä olet siis kuitenkin kuningas?" Jeesus vastasi: "Sinä sanot, että olen kuningas. Sitä varten olen syntynyt ja sitä varten olen tullut maailmaan, että todistaisin totuuden puolesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee ääneni."

38 Pilatus sanoi Hänelle: "Mikä on totuus?" Sen sanottuaan hän meni taas ulos juutalaisten luo ja sanoi heille: "En löydä Hänessä mitään syytä."

PILATUS KOETTAA PÄÄSTÄÄ JEESUKSEN

39 Mutta te olette tottuneet siihen, että päästän teille yhden vangin irti pääsiäisenä. Tahdotteko siis, että päästän teille juutalaisten kuninkaan"
40 Niin he kaikki taas huusivat sanoen: "Älä Häntä, vaan Barabbas!" Mutta Barabbas oli ryöväri."

19. Luku

1 Silloin Pilatus otti Jeesuksen ja ruoskitti Hänet.
2 Väännettyään orjantappuroista kruunun sotilaat panivat sen Hänen päähänsä ja pukivat Hänen ylleen purppuravaipan
3 ja [tulivat Hänen luokseen ja] sanoivat: "Terve, juutalaisten kuningas!" Ja he antoivat Hänelle korvapuusteja.
4 Pilatus meni jälleen ulos ja sanoo heille: "Katso, tuon Hänet ulos teille tietääksenne, etten löydä Hänessä yhtäkään syytä."
5 Niin Jeesus tuli ulos orjantappurakruunu päässään ja purppuravaippa yllään. Ja Pilatus sanoi heille: "Katso, ihminen!"
6 Kun siis ylipapit ja palvelijat näkivät Hänet, he huusivat sanoen: "Naulitse ristiin, naulitse ristiin!" Pilatus sanoi heille: "Ottakaa te Hänet ja naulitkaa ristiin, sillä minä en löydä Hänessä syytä."
7 Juutalaiset vastasivat hänelle: "Meillä on laki, ja lakimme* mukaan Hänen on kuoltava, koska Hän on tehnyt itsensä Jumalan Pojaksi."
8 Kuultuaan nyt tämän sanan Pilatus pelkäsi vielä enemmän.
9 Hän meni taas palatsiin ja sanoi Jeesukselle: "Mistä sinä olet?" Mutta Jeesus ei vastannut hänelle.
10 Niin Pilatus sanoi Hänelle: "Etkö puhu minulle? Etkö tiedä, että minulla on valta *naulita sinut ristiin ja minulla on valta päästää sinut*?"
11 Jeesus vastasi: "Sinulla ei olisi mitään valtaa minuun, jollei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä. Sen vuoksi on hänen syntinsä suurempi, joka luovutti minut sinulle."
12 Tämän vuoksi Pilatus koetti päästää Hänet, mutta juutalaiset huusivat sanoen: "Jos päästät Hänet, et ole keisarin ystävä. Jokainen, joka tekee itsensä kuninkaaksi, nousee keisaria vastaan."

JEESUS TUOMITAAN KUOLEMAAN

13 Kun siis Pilatus kuuli nämä sanat, hän vei Jeesuksen ulos ja istuutui tuomarinistuimelle, paikalle, jonka nimi on Litostroton ja hepreaksi Gabbata.
14 Silloin oli pääsiäisen valmistuspäivä, noin kuudes tunti*. Ja hän sanoi juutalaisille: "Katso, teidän kuninkaanne!"
15 Niin he huusivat: "Vie pois, vie pois, naulitse Hänet ristiin!" Pilatus sanoi heille: "Onko minun naulittava ristiin kuninkaanne?" Ylipapit vastasivat: "Ei meillä ole kuningasta vaan keisari."
16 Silloin hän luovutti Hänet heille ristiinnaulittavaksi. Niin he ottivat Jeesuksen (ja veivät pois).

JEESUS NAULITAAN RISTIIN

17 Kantaen ristiään Hän meni ulos niin sanotulle Pääkallonpaikalle, jota heprean kielellä kutsutaan Golgataksi.
18 Siellä he naulitsivat ristiin Hänet ja Hänen kanssaan kaksi muuta, yhden kummallekin puolelle ja Jeesuksen keskelle.
19 Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja kiinnitti sen ristiin, ja siihen oli kirjoitettu: "Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas."
20 Tämän päällekirjoituksen lukivat monet juutalaiset, sillä paikka, jossa Jeesus naulittiin ristiin, oli lähellä kaupunkia; ja se oli kirjoitettu hepreaksi, *kreikaksi ja latinaksi*.
21 Niin juutalaisten ylipapit sanoivat Pilatukselle: "Älä kirjoita: 'Juutalaisten kuningas' *vaan: 'Hän on sanonut: Olen* juutalaisten kuningas.'"
22 Pilatus vastasi: "Minkä kirjoitin, sen kirjoitin."
23 Naulittuaan siis Jeesuksen ristiin, sotamiehet ottivat Hänen vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, kullekin sotamiehelle osan, sekä ihokkaan. Mutta ihokas oli saumaton, kauttaaltaan ylhäältä asti kudottu.
24 Sen vuoksi he sanoivat toisilleen: "Ei revitä* sitä, vaan heitetään siitä arpaa, kenen se on oleva" — jotta toteutuisi kirjoitus (joka sanoo): "He jakoivat keskenään vaatteeni ja heittivät arpaa puvustani." Sotamiehet tekivät siis näin.
25 Mutta Jeesuksen ristin luona seisoi Hänen äitinsä ja Hänen äitinsä sisar ja Maria, Kloopaan vaimo ja Maria Magdaleena.
26 Nähdessään siis äitinsä ja sen opetuslapsen, jota Hän rakasti seisovan vieressä, Jeesus sanoi äidilleen: "Vaimo, katso, poikasi!"
27 Sitten Hän sanoi opetuslapselle: "Katso, äitisi!" Ja siitä hetkestä

opetuslapsi otti hänet kotiinsa."

JEESUKSEN KUOLEMA

28 Sen jälkeen, kun Jeesus tiesi, että kaikki jo oli täytetty, Hän sanoi, jotta Raamattu toteutuisi: "Minun on jano."
29 Oli astia hapanviiniä täynnä. Niin he täyttivät sienen hapanviinillä ja panivat sen isoppikorren päähän ja ojensivat sen Hänen suunsa eteen.
30 Kun nyt Jeesus oli ottanut hapanviinin Hän sanoi: "Se on täytetty" ja kallisti päänsä ja antoi henkensä.

JEESUKSEN KYLJEN LÄVISTÄMINEN

31 Koska oli valmistuspäivä, niin juutalaiset pyysivät Pilatukselta, että *ristiin naulittujen sääriluut* rikottaisiin ja heidät otettaisiin pois, jotteivät ruumiit jäisi sapatiksi ristille; sillä se sapatinpäivä oli suuri.
32 Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat sääriluut ensin toiselta ja sitten toiselta Hänen kanssaan ristiin naulitulta.
33 Mutta kun he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät, että Hän oli jo kuollut, he eivät rikkoneet Hänen sääriluitaan,
34 vaan yksi sotamiehistä lävisti keihäällä Hänen kylkensä, ja heti siitä vuoti verta ja vettä.
35 Hän, joka on tämän nähnyt, on todistanut, ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta puhuvansa, jotta te* uskoisitte.
36 Sillä tämä tapahtui, jotta toteutuisi kirjoitus: "Älköön Häneltä luuta rikottako."
37 Toinen kirjoitus taas sanoo: "He katsovat Häneen, jonka ovat lävistäneet."

JEESUKSEN HAUTAAMINEN

38 Mutta sen jälkeen Joosef, arimatialainen, joka oli Jeesuksen opetuslapsi, vaikka salaa juutalaispelon vuoksi, pyysi Pilatukselta, että saisi ottaa Jeesuksen ruumiin, ja Pilatus antoi luvan. Niin hän tuli ja otti Jeesuksen ruumiin.
39 Tuli myös Nikodeemus, joka ensi kerran oli tullut Jeesuksen luo yöllä, ja toi mirhan ja aloen seosta noin sata naulaa.
40 Niin he ottivat Jeesuksen ruumiin ja käärivät sen hajusteitten kanssa käärinliinoihin, niin kuin juutalaisilla on tapana haudata.
41 Mutta sillä paikalla, missä Hänet naulittiin ristiin, oli puutarha ja

puutarhassa uusi hautakammio, johon ei vielä ketään ollut pantu.
42 Siihen he panivat nyt Jeesuksen, koska oli juutalaisten valmistuspäivä ja koska hauta oli lähellä.

20 Luku JEESUS ON NOUSSUT YLÖS

1 Mutta viikon ensimmäisenä päivänä Maria Magdaleena meni varhain, kun vielä oli pimeä, haudalle ja näki kiven otetuksi pois hautakammion suulla.
2 Niin hän riensi pois ja tuli Simon Pietarin luo ja sen toisen opetuslapsen luo, joka oli Jeesukselle rakas, ja sanoi heille: "Ovat ottaneet Herran pois haudasta, emmekä tiedä mihin ovat Hänet panneet."
3 Niin Pietari ja se toinen opetuslapsi lähtivät ja menivät haudalle.
4 Molemmat juoksivat yhdessä, mutta se toinen opetuslapsi juoksi edellä nopeammin kuin Pietari, ja saapui ensin haudalle.
5 Kumartuessaan katsomaan, hän näki käärinliinain olevan siellä, mutta ei mennyt sisälle.
6 Niin Simon Pietari tuli seuraten häntä ja meni sisälle hautakammioon ja näki käärinliinain olevan siellä
7 ja hikiliinan, joka oli ollut Hänen päässään, olevan toisessa* paikassa erikseen kokoon käärittynä, eikä yhdessä käärinliinain kanssa.
8 Silloin toinenkin opetuslapsi, joka ensimmäisenä oli tullut haudalle, meni sisään ja näki ja uskoi.
9 Sillä he eivät vielä ymmärtäneet Raamatusta*, että Hänen piti nousta kuolleista.
10 Niin opetuslapset palasivat kotiinsa.

JEESUS ILMESTYY MARIA MAGDALEENALLE

11 Mutta Maria seisoi hautakammion luona ulkopuolella ja itki. Näin itkien hän kurkisti hautakammioon
12 ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan toisen pääpuolessa ja toisen jalkapuolessa, siinä missä Jeesuksen ruumis oli maannut.
13 Nämä sanoivat hänelle: "Vaimo, miksi itket?" Hän sanoi heille: "Koska ovat ottaneet pois Herrani, enkä tiedä mihin ovat Hänet panneet."
14 Tämän sanottuaan hän kääntyi taaksepäin ja näki Jeesuksen siinä seisovan, eikä tuntenut, että se oli Jeesus.
15 Jeesus sanoi hänelle: "Vaimo, miksi itket? Ketä etsit?" Tämä luuli, että Hän on puutarhuri, ja sanoi Hänelle: "Herra, jos sinä olet kantanut Hänet pois, niin sano minulle, mihin olet pannut Hänet, niin minä otan Hänet."

16 Jeesus sanoi hänelle: "Maria." Tämä kääntyi ja sanoi Hänelle [hepreaksi]: "Rabbi!" se on, 'opettaja'.
17 Jeesus sanoi hänelle: "Älä koske minuun, sillä en ole vielä noussut Isäni luo, vaan mene veljieni luo ja sano heille, että nousen minun Isäni luo ja teidän Isänne luo ja Jumalani luo ja teidän Jumalanne luo."
18 Maria Magdaleena meni ja kertoi opetuslapsille, että hän on nähnyt Herran ja että Herra oli hänelle näin sanonut.

JEESUS ILMESTYY OPETUSLAPSILLE

19 Kun nyt oli ilta sinä päivänä, viikon ensimmäisenä, ja ovet juutalaispelon vuoksi olivat lukittuina siellä, missä opetuslapset olivat koolla, Jeesus tuli ja seisoi keskellä ja sanoi heille: "Rauha teille!"
20 Tämän sanottuaan, Hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset iloitsivat nähdessään Herran.
21 Silloin Jeesus sanoi taas heille: "Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, minäkin lähetän teidät."
22 Tämän sanottuaan Hän puhalsi heidän päälleen ja sanoi heille: "Ottakaa Pyhä Henki.
23 Joitten synnit te annatte anteeksi, niille ne *ovat anteeksi annetut*; joitten synnit te pysytätte, niille ne ovat pysytetyt."

JEESUS PUHUU TUOMAALLE

24 Mutta Tuomas* jota sanottiin Didymukseksi*, yksi niistä kahdestatoista, ei ollut heidän kanssaan, kun Jeesus tuli.
25 Niin muut opetuslapset sanoivat hänelle: "Olemme nähneet Herran." Mutta hän sanoi heille: "Ellen näe Hänen käsissään naulain jälkeä ja pistä sormeani naulain jälkeen* ja pistä kättäni Hänen kylkeensä, en totisesti usko."
26 Kahdeksan päivän kuluttua Hänen opetuslapsensa olivat jälleen sisällä ja Tuomas heidän kanssaan. Jeesus tuli ovien ollessa lukittuina ja seisoi keskellä ja sanoi: "Rauha teille."
27 Sitten Hän sanoi Tuomaalle: "Ojenna sormesi tänne ja katso käsiäni, ja ojenna kätesi ja pistä kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskovainen."
28 Tuomas vastasi ja sanoi Hänelle: "Minun Herrani ja minun Jumalani!"
29 Jeesus sanoi hänelle: "Koska minut näit(, Tuomas), sinä uskoit. Autuaat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat."

JOHANNEKSEN KIRJAN TARKOITUS

30 Jeesus teki opetuslastensa nähden paljon muitakin tunnustekoja, joita ei ole kirjoitettu tähän kirjaan.
31 Mutta nämä ovat kirjoitetut, jotta uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja jotta teillä *uskon perusteella* olisi elämä Hänen nimessään.

21 Luku JEESUS ILMESTYY SEITSEMÄLLE OPETUSLAPSELLE

1 Sen jälkeen Jeesus taas ilmestyi opetuslapsille Tiberiaan järven luona, ja Hän ilmestyi näin:
2 Simon Pietari ja Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta ja Sebedeuksen pojat sekä kaksi muuta Hänen opetuslapsistaan olivat yhdessä.
3 Simon Pietari sanoi heille: "Minä menen kalaan." He sanoivat hänelle: "Mekin tulemme kanssasi." [Niin] he lähtivät ja astuivat (heti) veneeseen, mutta eivät sinä yönä saaneet mitään.
4 Aamun jo koittaessa Jeesus seisoi rannalla. Opetuslapset eivät kuitenkaan tunteneet, että se oli Jeesus.
5 Niin Jeesus sanoi heille: "Lapsukaiset, onko teillä mitään särvintä?" He vastasivat Hänelle: "Ei ole."
6 Hän sanoi heille: "Heittäkää verkko veneen oikealle puolelle, niin saatte." Niin he heittivät, mutta eivät enää kyenneet vetämään sitä kalojen paljouden vuoksi.
7 Silloin se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti, sanoi Pietarille: "Se on Herra." Kuultuaan siis, että se on Herra. Simon Pietari vyötti vaipan ympärilleen, sillä hän oli alusvaatteisillaan, ja hyppäsi* järveen.
8 Mutta muut opetuslapset tulivat veneellä ja raahasivat perässään verkkoa kaloineen, sillä he eivät olleet kaukana maasta, vaan noin kahdensadan kyynärän päässä.
9 Kun he nyt astuivat maalle, he näkivät siellä olevan hiilloksen ja kalan pantuna sen päälle, sekä leipää.
10 Jeesus sanoi heille: "Tuokaa niitä kaloja, joita nyt saitte."
11 Niin] Simon Pietari nousi ja veti maalle verkon täynnä isoja kaloja, sata viisikymmentä kolme. Ja vaikka niitä oli niin monta, verkko ei revennyt.
12 Jeesus sanoi heille: "Tulkaa einehtimään." Mutta kukaan opetuslapsista ei rohjennut kysyä Häneltä: "Kuka sinä olet?” koska he tiesivät, että Hän oli Herra.
13 Niin Jeesus meni ja otti leivän ja antoi heille, ja samoin kalan.

14 Tämä oli jo kolmas kerta, jolloin Jeesus kuolleista noustuaan ilmestyi opetuslapsilleen.

JEESUKSEN VIIMEISET SANAT PIETARILLE

15 Kun he olivat einehtineet, sanoi Jeesus Simon Pietarille: ”Simon Joonaan* poika, rakastatko minua enemmän kuin nämä?" Hän vastasi hänelle: ”Kyllä, Herra; sinä tiedät, että olet minulle rakas." Jeesus sanoi hänelle: "Ruoki karitsojani"
16 Hän sanoi hänelle taas toistamiseen: "Simon, Joonaan* poika, rakastatko minua?" Hän vastasi Hänelle: "Kyllä, Herra, tiedät, että olet minulle rakas." Jeesus sanoi hänelle: "Kaitse lampaitani."
17 Hän sanoi hänelle kolmannen kerran: "Simon, Joonaan* poika, olenko sinulle rakas?" Pietari tuli murheelliseksi, kun Hän kolmannen kerran sanoi hänelle: "Olenko sinulle rakas?" ja vastasi Hänelle: "Herra, sinä tiedät kaikki; tiedät, että olet minulle rakas." Jeesus sanoi hänelle: "Ruoki lampaitani,
18 Totisesti, totisesti sanon sinulle: kun olit nuorempi, vyötit itsesi ja kuljit minne tahdoit; mutta kun tulet vanhaksi, ojennat kätesi* ja toinen vyöttää sinut ja vie [sinut], minne et tahdo."
19 Mutta tämän Hän sanoi antaen tietää, millaisella kuolemalla Pietari* oli kirkastava Jumalaa. Ja tämän sanottuaan Hän lausui hänelle: "Seuraa minua."

JEESUS JA JOHANNES

20 Mutta Pietari kääntyi ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jeesus rakasti ja joka myös ehtoollisella oli nojannut Hänen rintaansa vasten ja sanonut: "Herra, kuka se on, joka sinut kavaltaa?"
21 Hänet nähdessään Pietari sanoi Jeesukselle: "Herra, entä kuinka tämä?"
22 Jeesus sanoi hänelle: "Jos tahtoisin hänen jäävän kunnes tulen, mitä se sinulle kuuluu? Seuraa sinä minua."
23 Niin veljien kesken levisi sellainen* puhe, ettei se opetuslapsi kuole. Mutta Jeesus ei sanonut hänelle, ettei hän kuole vaan: "Jos tahtoisin hänen jäävän kunnes tulen, mitä se sinulle kuuluu?"

LOPPUSANAT

24 Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämä kirjoittanut.

Ja tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi.
25 On paljon muutakin, (kaikki) mitä Jeesus teki. Jos ne kohta kohdalta kirjoitettaisiin, luulen, etteivät kirjoitettavat kirjat mahtuisi maailmaan sellaisenaan. (Aamen.)

APOSTOLIEN TEKOJA

1. Luku ALKULAUSE

1 Edellisen kertomuksen kirjoitin, oi Teofilus, kaikesta, mitä Jeesus alkoi sekä tehdä että opettaa
2 siihen päivään asti, jona Hänet otettiin ylös, sen jälkeen, kun Hän Pyhän Hengen välityksellä oli antanut käskyn valitsemilleen apostoleille.
3 Heille Hän myös kärsimisensä jälkeen moninaisin todistuksin osoitti elävänsä, ilmestyen heille neljänkymmenen päivän aikana ja puhuen Jumalan valtakunnasta.

PYHÄN HENGEN LUPAUS

4 Ollessaan heidän kanssaan, Hän kielsi heitä lähtemästä Jerusalemista, vaan käski odottamaan Isältä sitä, mikä oli luvattu, ja sanoi: "Siitä olette minulta kuulleet.
5 Sillä Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhässä Hengessä muutamien päivien kuluttua."

JEESUS ASTUU TAIVAASEEN

6 Niin he ollessaan koolla, kysyivät Häneltä sanoen: "Herra, tälläkö ajalla rakennat jälleen Israelille valtakunnan?"
7 Hän sanoi heille: "Ei teidän tarvitse tietää aikoja tai hetkiä, jotka Isä omalla vallallaan on asettanut,
8 vaan te saatte voiman, kun Pyhä Henki tulee teihin, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja maan ääriin saakka."
9 Kun Hän oli tämän sanonut, Hänet kohotettiin heidän nähtensä, ja pilvi vei Hänet pois heidän näkyvistään.
10 Mutta kun he jännittyneinä katselivat taivaalle Hänen mennessään, niin katso, kaksi miestä seisoi heidän luonaan valkeissa vaatteissa.
11 Nämä sanoivat: ”Galilean miehet, mitä seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, tulee samalla tavalla

kuin näitte Hänen taivaaseen menevän.”
12 Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, jota kutsutaan Öljyvuoreksi ja, joka on lähellä Jerusalemia, sapatinmatkan päässä.

APOSTOLIN VALITSEMINEN JUUDAAN TILALLE

13 Tultuaan sisälle kaupunkiin, he menivät siihen yläsaliin, jossa oleskelivat sekä Pietari että *Jaakob ja Johannes* ja Andreas. Filippus ja Tuomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakob, Alfeuksen poika, ja Simon, kiivailija, sekä Juudas, Jaakobin veli.
14 Nämä kaikki pysyivät yksimielisesti rukouksessa (ja anomisessa) vaimojen kanssa ja Marian, Jeesuksen äidin, ja Hänen veljiensä kanssa.
15 Niinä päivinä Pietari nousi opetuslasten* keskellä — koolla oli noin sata kaksikymmentä henkeä käsittävä joukko — ja sanoi:
16 ”Miehet, veljet, sen kirjoituksen piti käymän toteen, jonka Pyhä Henki on Daavidin suulla ennalta puhunut Juudaasta, joka oli Jeesuksen kiinniottajain oppaana.
17 Sillä hänet luettiin joukkoomme, ja hän oli saanut osan tässä palvelutoimessa.
18 Hän hankki itselleen pellon vääryyden palkalla. Suistuttuaan alas, hän repesi keskeltä ja kaikki hänen sisälmyksensä valuivat ulos.
19 Se tuli kaikkien Jerusalemissa asuvain tietoon, niin että sitä peltoa heidän omalla kielellään kutsutaan Akeldamaksi, se on Veripelloksi.
20 Sillä psalmien kirjassa on kirjoitettuna: 'Tulkoon hänen talonsa autioksi älköönkä siinä asukasta olko' ja: 'Ottakoon toinen hänen kaitsijantoimensa'.
21 Niin pitää yhden niistä miehistä, jotka ovat vaeltaneet kanssamme koko sen ajan, jona Herra Jeesus kävi sisälle ja ulos keskellämme
22 Johanneksen kasteesta alkaen siihen päivään asti, jona Hänet otettiin meiltä ylös, tulla kanssamme Hänen ylösnousemuksensa todistajaksi."
23 Ja he asettivat ehdolle kaksi, Joosefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, lisänimeltä Justukseksi, ja Mattiaan.
24 Ja he rukoilivat ja sanoivat: "Herra, sinä kaikkien sydänten tuntija, osoita kumman näistä kahdesta olet valinnut
25 saamaan sen osan tässä palvelutoimessa ja apostolinvirassa, josta Juudas väistyi pois mennäkseen omaan paikkaansa."
26 Ja he heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet luettiin yhdentoista apostolin joukkoon.

2. Luku PYHÄN HENGEN VUODATUS

1 Kun helluntaipäivä oli tullut*, olivat he kaikki yksimielisesti koolla.
2 Niin taivaasta tuli yhtäkkiä humaus niin kuin ankaran tuulispään käydessä ja täytti koko huoneen, jossa he istuivat.
3 He näkivät jakautuvia kieliä, ikään kuin tulta, ja ne laskeutuivat kukin heidän päällensä.
4 Ja he kaikki täyttyivät Pyhällä Hengellä ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan kuin Henki heille puhuttavaa antoi.
5 Jerusalemissa asui juutalaisia, hurskaita miehiä kaikista kansoista, mitä taivaan alla on.
6 Kun tämä ääni kuului, kansa tuli kokoon, ja he joutuivat ymmälle, sillä kukin kuuli heidän puhuvan hänen omaa kieltänsä.
7 Ja he (kaikki) hämmästyivät ja ihmettelivät sanoen (keskenään): "Katso, eivätkö nämä kaikki, jotka puhuvat, ole galilealaisia?
8 Kuinka me sitten jokainen kuulemme puhuttavan omalla kielellämme, jonka alueella olemme syntyneet?
9 Me parttilaiset ja meedialaiset ja eelamilaiset ja me, jotka asumme Mesopotamiassa ja Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Aasiassa
10 ja Frygiassa ja Pamfyliassa, Egyptissä ja Kyrenen puoleisen Libyan alueella ja täällä muukalaisina oleskelevat roomalaiset, sekä juutalaiset että käännynnäiset,
11 kreetalaiset ja arabialaiset, me kuulemme heidän puhuvan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja."
12 Ja he kaikki hämmästyivät ja olivat ymmällä ja sanoivat toisilleen: ”Mitä tämä onkaan?”
13 Mutta toiset sanoivat pilkaten: ”He ovat täynnä makeaa viiniä.”

PIETARIN HELLUNTAISAARNA

14 Niin Pietari astui esiin niitten yhdentoista kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: "Miehet, juutalaiset ja kaikki Jerusalemissa asuvat, olkoon tämä teille tiettävä ja ottakaa sanani korviinne.
15 Sillä eivät nämä ole juovuksissa niin kuin luulette. Onhan vasta päivän kolmas tunti.
16 Vaan tämä on sitä, mikä on puhuttu profeetta Jooelin välityksellä:
17 ’Tapahtuu viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, että minä vuodatan Henkeäni kaiken lihan päälle, ja poikanne ja tyttärenne profetoivat ja nuorukaisenne näkyjä näkevät ja vanhuksenne unia uneksuvat.
18 Myös palvelijaini ja palvelijattarieni päälle minä niinä päivinä vuodatan

Henkeäni, ja he profetoivat.
19 Ja minä näytän ihmeitä ylhäällä taivaalla ja merkkejä alhaalla maan
päällä, verta ja tulta ja suitsuavaa savua.
20 Aurinko muuttuu pimeäksi ja kuu vereksi ennen kuin suuri ja ihana
Herran päivä tulee.
21 Ja tapahtuu, että jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä,
pelastuu.’
22 Miehet, israelilaiset, kuulkaa nämä sanat: Jeesus Nasaretilaisen,
miehen, jonka Jumala osoitti teille voimateoin ja ihmein ja merkein, joita
Jumala Hänen välityksellään teki keskellänne, niin kuin itsekin tiedätte,
23 Hänet, joka teille luovutettiin Jumalan määräämän päätöksen ja
ennalta tietämisen mukaan, te jumalattomien* miesten kätten avulla
(kiinni otettuanne) naulitsitte ristiin ja tapoitte.
24 Hänet Jumala herätti lopetettuaan kuoleman kivut, niin kuin ei
ollutkaan mahdollista, että se olisi voinut Hänet pitää.
25 Sillä Daavid sanoo Hänestä: 'Minä näin alati edessäni Herran, sillä
Hän on oikealla puolellani, jotten horjahtaisi.
26 Sen vuoksi sydämeni iloitsi ja kieleni riemuitsi, vieläpä ruumiini on
lepäävä toivossa,
27 sillä sinä et jätä sieluani tuonelaan etkä salli Pyhäsi nähdä
maatumista.
28 Sinä teit minulle tiettäväksi elämän tiet, sinä täytät minut ilolla
kasvojesi edessä.’
29 Miehet, veljet, on lupa puhua teille rohkeasti, mitä kantaisäämme
Daavidiin tulee, että hän on sekä kuollut että haudattu, ja hänen hautansa
on keskellämme tänäkin päivänä.
30 Koska hän siis oli profeetta ja tiesi, että Jumala oli hänelle valalla
vannonut asettavansa (Kristuksen,) hänen kupeittensa hedelmän (lihan
mukaan) istumaan hänen valtaistuimelleen,
31 niin hän ennalta nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta, ettei
Hänen sieluansa jätetty tuonelaan eikä Hänen lihansa nähnyt
maatumista.
32 Tämän Jeesuksen Jumala herätti, minkä todistajia me kaikki olemme.
33 Koska Hänet siis on Jumalan *oikealla kädellä* korotettu ja Hän on
Isältä saanut Pyhän Hengen lupauksen, niin Hän on vuodattanut sen,
minkä nyt näette ja kuulette.
34 Sillä ei Daavid ole astunut ylös taivaihin, vaan hän sanoo itse: 'Herra
sanoi Herralleni: Istu oikealle puolelleni,
35 kunnes panen vihollisesi jalkaisi astinlaudaksi.'
36 Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on tehnyt

Hänet Herraksi ja Kristukseksi, tämän Jeesuksen, jonka te naulitsitte ristiin."
37 Tämän kuullessaan he saivat piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: Miehet, veljet, mitä meidän on tehtävä?"
38 Pietari vastasi heille: "Muuttakaa mielenne ja kastattakoon kukin teistä itsensä Jeesuksen Kristuksen nimeen syntien anteeksi saamiseksi, niin saatte Pyhän Hengen lahjan.
39 Sillä tämä lupaus kuuluu teille ja lapsillenne ja kaikille kaukana oleville, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu."
40 Myös monin muin sanoin hän vakaasti todisti ja kehoitti sanoen: "Antakaa pelastaa itsenne tästä nurjasta sukupolvesta."
41 Jotka nyt (halukkaasti) ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin, ja sinä päivänä tuli lisää noin kolmetuhatta.

SEURAKUNNAN USKONELÄMÄ

42 He pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.
43 Ja jokaiselle sielulle tuli pelko, ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien välityksellä.
44 Ja kaikki uskovaiset olivat yhdessä ja pitivät kaikkea yhteisenä.
45 He myivät maansa ja tavaransa ja jakoivat ne kaikille, sen mukaan kuin kukin tarvitsi.
46 Ja he olivat alati, joka päivä, yksimielisesti pyhäkössä, ja mursivat kodeissa leipää ja söivät ruokansa iloiten ja *vilpittömin sydämin,
47 kiittäen Jumalaa. Ja he nauttivat kaiken kansan suosiota. Ja Herra lisäsi seurakuntaan* joka päivä niitä, jotka pelastuivat.

3. Luku RAMPA PARANEE KAUNIIN PORTIN LUONA

1 Pietari ja Johannes menivät (yhdessä) pyhäkköön rukoushetkellä, yhdeksännellä tunnilla*.
2 Silloin kannettiin esille erästä miestä, joka oli ollut rampa äitinsä kohdusta asti. Hänet pantiin joka päivä pyhäkön niin kutsutun Kauniin portin pieleen anomaan almua pyhäkköön meneviltä.
3 Nähdessään Pietarin ja Johanneksen heidän ollessaan menossa pyhäkköön, hän pyysi saada almua.
4 Niin Pietari katsoen häneen kiinteästi Johanneksen kanssa sanoi: "Katso meihin."
5 Tämä tarkkasi heitä odottaen saavansa heiltä jotain.

6 Mutta Pietari sanoi: "Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sitä annan sinulle: Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen nimessä nouse ja käy."
7 Ja tarttuen häntä oikeaan käteen, hän kohotti häntä ja heti hänen jalkansa ja nilkkansa vahvistuivat.
8 Niin hän hypähti pystyyn, seisoi ja käveli. Ja hän meni heidän kanssaan pyhäkköön kävellen ja hypellen ja ylistäen Jumalaa.
9 Ja kaikki kansa näki Hänen kävelevän ja ylistävän Jumalaa.
10 He tunsivat hänet — että hän oli se, joka almuja saadakseen oli istunut pyhäkön Kauniin portin pielessä — ja he tulivat täyteen hämmästystä ja ihmettelyä sen vuoksi mitä hänelle oli tapahtunut.

PIETARI SAARNAA SALOMON PYLVÄSKÄYTÄVÄSSÄ

11 Parannetun ramman pysytellessä Pietarin ja Johanneksen *seurassa kaikki kansa riensi suuresti hämmästyksissään heidän luokseen niin sanottuun Salomon pylväskäytävään.
12 Sen nähdessään Pietari alkoi puhua kansalle: ”Miehet, israelilaiset, miksi ihmettelette tätä tai mitä meitä noin katselette, ikään kuin omalla voimallamme tai jumalisuudellamme olisimme panneet hänet kävelemään?
13 Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin Jumala, isiemme Jumala, on kirkastanut Poikansa Jeesuksen, jonka te annoitte alttiiksi ja kielsitte Pilatuksen edessä, kun tämä oli päättänyt Hänet päästää.
14 Te kielsitte Pyhän ja Vanhurskaan ja anoitte, että teille annettaisiin murhamies.
15 Mutta elämän alkajan te tapoitte. Hänet Jumala on kuolleista herättänyt, minkä todistajia me olemme.
16 Hänen nimeensä uskomisen nojalla on Hänen nimensä vahvistanut tämän miehen, jonka te näette ja tunnette, ja usko, joka tulee Jeesukselta, on antanut hänelle tämän täyden terveyden kaikkien teidän nähtenne.
17 Ja nyt, veljet, tiedän, että olette tietämättömyydestä toimineet niin kuin hallitusmiehennekin.
18 Mutta Jumala on näin täyttänyt sen, mitä Hän on ennalta ilmoittanut kaikkien profeettainsa suulla, että [Hänen] Kristuksensa* piti kärsiä.
19 Muuttakaa siis mielenne ja kääntykää, jotta syntinne pyyhittäisiin pois,
20 niin että Herralta* tulisivat virvoituksen ajat ja Hän lähettäisi Hänet, joka on teille ennalta määrätty, Jeesuksen Kristuksen.
21 Taivaan pitää Hänet tosin omistaa kaiken ennallistamisen aikoihin

saakka, mistä Jumala on iäisyydestä asti puhunut (kaikkien) pyhäin profeettainsa suulla.
22 Sillä Mooses on sanonut (isille): profeetan, kaltaiseni, Herra, teidän Jumalanne herättää teille veljienne joukosta. Häntä kuulkaa kaikessa, mitä Hän teille puhuu.
23 Ja tapahtuu, että jokainen sielu, joka ei sitä profeettaa kuule, hävitetään kansasta.
24 Kaikki profeetat Samuelista ja hänen seuraajistaan alkaen, kaikki, jotka ovat puhuneet, ovat myös ennustaneet näitä päiviä.
25 Te olette profeettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki isäimme kanssa sanoen Aabrahamille. ”Sinun jälkeläistesi välityksellä siunataan kaikki maan sukukunnat.
26 Herätettyään Poikansa (Jeesuksen) Jumala lähetti Hänet ensiksi teille, siunaamaan teitä, kun käännytte kukin pahuudestanne.”

4. Luku PIETARI JA JOHANNES NEUVOSTON EDESSÄ

1 Mutta kun he puhuivat kansalle, astuivat papit ja pyhäkön vartioston päällikkö ja saddukeukset heidän eteensä
2 närkästyneinä siitä, että he opettivat kansaa ja julistivat Jeesuksen ylösnousemusta kuolleista.
3 Niin he kävivät heihin käsiksi ja panivat heidät vankilaan seuraavaan päivään, sillä oli jo ilta.
4 Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten luku nousi noin viiteen tuhanteen.
5 Seuraavana päivänä tapahtui, että heidän hallitusmiehensä ja vanhimpansa ja kirjanoppineensa kokoontuivat Jerusalemissa,
6 niin myös ylipappi Hannas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksanteri sekä kaikki, jotka olivat ylipapillista sukua.
7 Asetettuaan heidät keskelle, he kysyivät: "Millä voimalla tai kenen nimeen teitte tämän?"
8 Silloin Pietari täynnä Pyhää Henkeä sanoi heille: "Kansan hallitusmiehet ja (Israelin) vanhimmat!
9 Jos meitä tänään kuulustellaan sairaalle miehelle tehdyn hyvän työn vuoksi — miten hän on parantunut —
10 niin olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tiettävä, että Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimen voimasta, Hänen, jonka te naulitsitte ristiin, mutta jonka Jumala herätti kuolleista, Hänen ansiostaan tämä seisoo edessänne terveenä.
11 Hän on 'se kivi, jonka te rakentajat hylkäsitte, mutta joka on tullut

päätöskiveksi'.
12 Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa. Sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän täytyy pelastua."
13 Mutta nähdessään Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitessaan heidän olevan koulunkäymättömiä ja oppimattomia miehiä; he ihmettelivät. Ja he tunsivat heidät — että he olivat olleet Jeesuksen kanssa.
14 Ja nähdessään parannetun miehen seisovan heidän kanssaan he eivät kyenneet mitään vastaan väittämään,
15 vaan käskettyään heidän astua ulos neuvostosta he neuvottelivat keskenään
16 ja sanoivat: "Mitä teemme näille miehille? Sillä kaikkien Jerusalemin asukasten tiedossa on, että heidän toimestaan on tapahtunut ilmeinen tunnusteko, emmekä voi sitä kiistää.
17 Mutta jottei se leviäisi laajemmalle kansaan, kieltäkäämme uhkauksin heitä enää puhumasta kenellekään ihmiselle tässä nimessä."
18 Ja kutsuttuaan heidät he kielsivät heitä mitään puhumasta ja opettamasta Jeesuksen nimessä.
19 Mutta Pietari ja Johannes vastasivat ja sanoivat heille: "Päättäkää te, onko oikein Jumalan edessä kuulla enemmän teitä kuin Jumalaa;
20 sillä me emme saata olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet."
21 Uhattuaan heitä vielä enemmän, he päästivät heidät, kun eivät kansan vuoksi keksineet mitään, miten rangaista heitä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mitä oli tapahtunut.
22 Sillä se mies, jossa tämä parantamisen tunnusteko oli tapahtunut, oli yli neljänkymmenen vuoden ikäinen.

USKOVAT RUKOILEVAT SUUREMPAA VOIMAA

23 Päästyään vapaiksi he menivät omiensa luo ja kertoivat kaiken, mitä ylipapit ja vanhimmat olivat heille sanoneet.
24 Tämän kuultuaan he yksimielisesti korottivat äänensä Jumalan puoleen ja sanoivat: "Herra, sinä *olet Jumala, joka on* tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki mitä niissä on.
25 Sinä* olet palvelijasi Daavidin suulla puhunut: 'Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat?
26 Maan kuninkaat nousevat ja hallitusmiehet kokoontuvat yhteen Herraa vastaan ja Hänen Kristustansa* vastaan.'
27 Sillä totisesti kokoontuivat tässä kaupungissa pyhää Poikaasi

Jeesusta vastaan, jonka sinä olet voidellut, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin sukukuntain kanssa
28 tekemään kaiken, minkä valtasi* ja päätöksesi oli ennalta määrännyt tapahtuvaksi.
29 Ja nyt, Herra, katso heidän uhkauksiansa ja salli palvelijaisi täysin rohkeasti puhua sanaasi
30 samalla kun ojennat kätesi parantamaan ja tunnustekoja ja ihmeitä tapahtuu pyhän Poikasi* Jeesuksen nimessä."
31 Heidän rukoiltuaan vapisi se paikka, jossa he olivat koolla, ja he kaikki täyttyivät Pyhällä Hengellä ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti.

OMAISUUDEN YHTEYS

32 Uskovaisten suuressa joukossa oli yksi sydän ja yksi sielu, eikä kukaan sanonut omakseen mitään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä.
33 Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja suuri armo oli heillä kaikilla.
34 Eikä heissä ollut ketään puutteen alaista; sillä kaikki, joilla oli maatiloja tai taloja, myivät ne ja toivat myytyjen hinnan
35 ja panivat apostolien jalkain juureen. Ja jokaiselle jaettiin sen mukaan kuin kukin tarvitsi.
36 Myös Jooses* jota apostolit kutsuivat Barnabaaksi — se on käännettynä 'kehoituksen poika' — leeviläinen, syntyään kyproslainen,
37 jolla oli pelto, myi sen ja toi rahasumman ja pani sen apostolien jalkain juureen.

5. Luku ANANIAS JA SAFIIRA

1 Mutta muuan mies nimeltä Ananias ja hänen vaimonsa Safiira myivät maatilan.
2 Ja mies kätki vaimonsa tieten osan hinnasta ja toi tietyn osan ja pani apostolien jalkojen eteen.
3 Mutta Pietari sanoi: "Ananias, miksi on saatana täyttänyt sydämesi niin, että valehtelit Pyhälle Hengelle ja kätkit osan maatilan hinnasta?
4 Eikö se sellaisenaan* ollut sinun ja eikö myynnin jälkeen hinta ollut vallassasi? Miksi päätit sydämessäsi tämän teon? Et ole valhetellut ihmisille, vaan Jumalalle."
5 Kuultuaan nämä sanat Ananias kaatui maahan ja heitti henkensä. Ja suuri pelko valtasi kaikki, jotka sen kuulivat.

6 Niin nuoret miehet nousivat ja peittivät hänet, kantoivat pois ja hautasivat.
7 Noin kolmen tunnin kuluttua tuli hänen vaimonsakin sisään tietämättä, mitä oli tapahtunut.
8 Pietari sanoi hänelle: "Sano minulle: niin paljostako te myitte maatilan?" Tämä vastasi: ”Kyllä, niin paljosta."
9 Pietari sanoi hänelle: "Miksi olette sopineet Herran Hengen kiusaamisesta? Katso, niitten jalat, jotka hautasivat miehesi, ovat oven takana ja he kantavat sinut pois."
10 Niin hän kaatui heti hänen jalkainsa eteen ja heitti henkensä. Tultuaan sisään nuorukaiset tapasivat hänet kuolleena, kantoivat pois ja hautasivat hänen miehensä viereen.
11 Ja suuri pelko valtasi koko seurakunnan ja kaikki ne, jotka tämän kuulivat.

APOSTOLIT TEKEVÄT TUNNUSTEKOJA

12 Ja apostolien kätten kautta tapahtui kansassa paljon tunnustekoja ja ihmeitä, ja he olivat kaikki yksimielisesti koolla Salomon pylväskäytävässä.
13 Muista ei kukaan rohjennut heihin liittyä, mutta kansa kiitteli heitä.
14 Ja yhä enemmän lisääntyi niitä, jotka uskoivat Herraan — joukoittain sekä miehiä että naisia —
15 niin että sairaita kannettiin kaduille ja pantiin vuoteille ja paareille, jotka Pietarin kulkiessa edes hänen varjonsa sattuisi johonkuhun heistä.
16 Myös ympärillä olevista kaupungeista kokoontui paljon kansaa Jerusalemiin, ja he toivat sairaita ja saastaisten henkien vaivaamia, jotka kaikki parannettiin.

PIETARI JA JOHANNES JÄLLEEN NEUVOSTON EDESSÄ

17 Silloin nousi ylin pappi ja kaikki, jotka olivat hänen puolellaan, se on saddukeusten puolue, ja he tulivat vihaa täyteen.
18 Niin he kävivät käsiksi apostoleihin ja panivat heidät yleiseen vankilaan.
19 Mutta Herran enkeli avasi yöllä vankilan ovet ja vietyään heidät ulos sanoi:
20 ”Menkää ja astukaa esiin ja puhukaa kansalle pyhäkössä kaikki tämän elämän sanat.”
21 Sen kuultuaan he menivät päivän koittaessa pyhäkköön ja opettivat.

Mutta ylin pappi tuli esille ja ne, jotka olivat hänen puolellaan ja kutsuivat koolle neuvoston ja israelilaisten koko vanhimpain kokouksen ja lähettivät vankilaan noutamaan heitä.
22 Mutta oikeudenpalvelijat eivät tultuaan löytäneet heitä vankilasta, vaan palasivat ja kertoivat,
23 sanoen: "Vankilan me kyllä totesimme hyvin tarkoin suljetuksi ja vartijain seisovan (ulkopuolella) ovien edessä, mutta avattuamme emme sisältä ketään löytäneet."
24 Kuultuaan nämä sanat sekä (ylin pappi ja) pyhäkön vartioston päällikkö että ylipapit hämmästelivät heidän tähtensä, mitä siitä mahtoi seurata.
25 Niin joku tuli ja kertoi heille (sanoen): "Katso, ne miehet, jotka panitte vankilaan, seisovat pyhäkössä ja opettavat kansaa."
26 Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijain kanssa ja haki heidät, ei väkisin, sillä he pelkäsivät, että kansa heidät kivittäisi.
27 Niin he toivat heidät ja asettivat neuvoston eteen. Ja ylin pappi kuulusteli heitä
28 ja sanoi: "Emmekö ole kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tässä nimessä? Ja* katso, te olette täyttäneet Jerusalemin opillanne ja aiotte saattaa meidät vastuuseen tuon miehen verestä."
29 Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: "Jumalaa täytyy totella enemmän kuin ihmisiä.
30 Isäimme Jumala on herättänyt Jeesuksen, jonka te ripustitte puuhun ja surmasitte.
31 Hänet on Jumala *oikealla kädellään korottanut* Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille mielenmuutosta ja syntien anteeksiantoa.
32 Me olemme *Hänen todistajansa näitten asiain puolesta, * niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka Häntä tottelevat."
33 Kun he tämän kuulivat, heitä viilsi, ja he päättivät* tappaa heidät.
34 Mutta neuvostossa nousi muuan fariseus nimeltä Gamaliel, kaiken kansan arvostama lain opettaja, ja käski viedä apostolit* vähäksi aikaa ulos.
35 Sitten hän sanoi neuvostolle: "Miehet, israelilaiset, varokaa, mitä mielitte tehdä näille miehille.
36 Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas sanoen jotain olevansa, ja häneen liittyi joukko miehiä, noin neljäsataa. Hänet surmattiin, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajoitettiin ja he menettivät merkityksensä.
37 Hänen jälkeensä nousi Juudas, galilealainen, verollepanon päivinä ja

vietteli (paljon) kansaa luopumaan puolelleen. Hänkin hukkui, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajoitettiin.
38 Ja nyt sanon teille: Pysykää erillänne näistä miehistä ja antakaa heidän olla. Sillä jos tämä hanke eli tämä teko on ihmisistä alkuisin, se raukeaa tyhjiin.
39 Mutta jos se on Jumalasta lähtöisin, ette voi sitä kukistaa. Ettei teitä vain havaittaisi Jumalaa vastaan taisteleviksi!"
40 Niin he olivat hänelle kuuliaiset. Kutsuttuaan apostolit sisään, he pieksivät heitä ja kielsivät puhumasta Jeesuksen nimessä ja laskivat heidät menemään.
41 Niin he lähtivät pois neuvostosta iloiten siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Hänen nimensä vuoksi.
42 Eivätkä he lakanneet joka päivä pyhäkössä ja kodeissa opettamasta ja julistamasta ilosanomaa * Jeesuksesta Kristuksesta*.

6. Luku TYÖNJAKO VELJIEN KESKEN

1 Niinä päivinä, kun opetuslasten luku lisääntyi, syntyi hellenisteissä nurinaa heprealaisia vastaan, koska heidän leskiään syrjäytettiin jokapäiväisessä avustuksessa.
2 Kutsuttuaan luokseen opetuslasten joukon ne kaksitoista sanoivat: "Meidän ei sovi laiminlyödä Jumalan sanaa toimittaaksemme pöytäpalvelua.
3 Valitkaa siis, veljet, keskeltänne seitsemän miestä, hyvän todistuksen omaavia, täynnä (Pyhää) Henkeä ja viisautta, asettaaksemme heidät tähän toimeen.
4 Mutta me pysymme rukouksessa ja sanan palvelussa."
5 Se puhe kelpasi koko joukolle. Ja he valitsivat Stefanuksen, miehen täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Filippuksen ja Prokoruksen ja Nikanorin ja Timonin ja Parmenaan ja Nikolauksen, antiokialaisen käännynnäisen.
6 Heidät he asettivat apostolien eteen, ja rukoiltuaan nämä panivat kätensä heidän päälleen.
7 Niin Jumalan sana menestyi ja opetuslasten luku lisääntyi suuresti Jerusalemissa. Myös suuri joukko pappeja oli uskolle kuuliaisia.

STEFANUS VIEDÄÄN NEUVOSTON ETEEN

8 Stefanus, täynnä uskoa* ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansan keskellä.

9 Niin nousi muutamia niin kutsutusta libertiinien ja kyreneläisten ja aleksandrialaisten synagoogasta sekä niistä, jotka olivat Kilikiasta ja Aasiasta väittelemään Stefanuksen kanssa.
10 Mutta he eivät kyenneet vastustamaan sitä viisautta ja henkeä, jolla hän puhui.
11 Silloin he hankkivat salaa miehiä, jotka sanoivat: "Olemme kuulleet hänen puhuvan rienaavia sanoja Moosesta ja Jumalaa vastaan."
12 Ja he kiihottivat kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet. Niin he astuivat esiin, raastoivat hänet mukaansa ja veivät neuvoston eteen.
13 Ja he asettivat vääriä todistajia, jotka sanoivat: "Tämä mies ei lakkaa puhumasta (rienaavia sanoja) tätä pyhää paikkaa ja lakia vastaan,
14 sillä olemme kuulleet hänen sanovan, että tuo* Jeesus Nasaretilainen on hävittävä tämän paikan ja muuttava ne säännökset, jotka Mooses on meille antanut."
15 Kaikki, jotka neuvostossa istuivat, kiinnittivät katseensa häneen ja näkivät hänen kasvojensa olevan niin kuin enkelin kasvot.

7. Luku STEFANUKSEN PUHE

1 Niin ylin pappi sanoi: "Onko asia niin?"
2 Hän vastasi: "Miehet, veljet ja isät, kuulkaa! Kirkkauden Jumala ilmestyi isällemme Aabrahamille hänen ollessaan Mesopotamiassa ennen Harraniin asettumistaan
3 ja sanoi hänelle: 'Lähde maastasi ja suvustasi ja mene siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.'
4 Silloin hän lähti kaldealaisten maasta ja asui Harranissa. Ja kun hänen isänsä oli kuollut, Jumala* siirsi hänet tähän maahan, jossa te nyt asutte.
5 Eikä Hän antanut hänelle siinä perintöosaa, ei jalan leveyttäkään, vaan lupasi hänen lapsetonna ollessaan antaa sen hänen ja hänen jälkeläistensä omaksi hänen jälkeensä.
6 Ja Jumala puhui näin: 'Hänen jälkeläisensä tulevat olemaan muukalaisina vieraalla maalla, ja ne tekevät heidät orjiksi ja sortavat heitä neljäsataa vuotta.
7 Mutta sen kansakunnan, jonka orjiksi ne joutuvat, minä tuomitsen', sanoi Jumala, 'ja sen jälkeen he lähtevät pois ja palvelevat minua tässä paikassa'.
8 Ja Hän antoi hänelle ympärileikkauksen liiton, ja niin *Aabraham sai* Iisakin ja ympärileikkasi hänet kahdeksantena päivänä, ja Iisak sai Jaakobin ja Jaakob ne kaksitoista kantaisää.
9 Kantaisät kadehtivat kuitenkin Joosefia ja myivät hänet Egyptiin. Mutta

Jumala oli hänen kanssaan
10 ja pelasti hänet kaikista hänen ahdistuksistaan. Ja Hän antoi hänelle armoa ja viisautta faraon, Egyptin kuninkaan edessä. Ja tämä asetti hänet Egyptin ja koko talonsa haltijaksi.
11 Niin tuli nälänhätä koko *Egyptin maahan* ja Kanaaniin ja suuri vaiva, eivätkä isämme löytäneet ravintoa.
12 Mutta kuultuaan Egyptissä olevan viljaa, Jaakob lähetti isämme sinne ensimmäisen kerran.
13 Toisella kerralla Joosefin veljet tunsivat hänet, ja Joosefin suku tuli faraon tietoon.
14 Niin Joosef lähetti kutsumaan luokseen isänsä Jaakobin ja koko sukunsa*, seitsemänkymmentä viisi henkeä.
15 Silloin Jaakob meni alas Egyptiin ja kuoli, hän ja isämme.
16 Ja heidät siirrettiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Aabraham oli rahalla* ostanut Sikemin Emmorin lapsilta."
17 Mutta sitä mukaa kuin lähestyi sen lupauksen aika, jonka Jumala oli vannonut* Aabrahamille, kasvoi kansa ja lisääntyi Egyptissä,
18 kunnes [Egyptiä hallitsemaan] nousi toinen kuningas, joka ei tuntenut Joosefia.
19 Tämä kohteli kavalasti kansaamme ja sorti isiämme ja sai heidät panemaan heitteille pienoisensa, jotteivät ne jäisi eloon.
20 Siihen aikaan syntyi Mooses, ja hän oli Jumalalle otollinen. Häntä elätettiin kolme kuukautta isänsä kotona.
21 Mutta kun hänet oli pantu heitteille, faraon tytär otti hänet ja kasvatti hänet pojaksensa.
22 Moosekselle opetettiin kaikkea egyptiläisten viisautta, ja hän oli voimallinen sanoissa ja teoissa.
23 Kun hän oli täyttänyt neljäkymmentä vuotta, nousi hänen sydämeensä ajatus mennä katsomaan veljiään, Israelin lapsia.
24 Nähdessään eräälle heistä tehtävän vääryyttä, hän puolusti tätä ja kosti pahoinpidellyn puolesta tappaen egyptiläisen.
25 Hän luuli näet veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen avullaan* antaa heille pelastuksen. Mutta he eivät ymmärtäneet.
26 Seuraavana päivänä hän ilmestyi heidän luokseen, kun he riitelivät, ja *kehoitti heitä sovintoon* sanoen: 'Miehet, te olette veljiä. Miksi teette toisillenne vääryyttä?'
27 Mutta se, joka teki lähimmäiselleen vääryyttä, työnsi hänet pois sanoen: 'Kuka on asettanut sinut päämieheksemme ja tuomariksemme?
28 Aiotko tappaa minut niin kuin eilen tapoit egyptiläisen?'
29 Tämän puheen vuoksi Mooses pakeni ja oli muukalaisena Midianin

maassa, ja siellä hän sai* kaksi poikaa.
30 Neljänkymmenen vuoden kuluttua hänelle ilmestyi Siinain vuoren autiomaassa (Herran) enkeli orjantappurapensaan tulenliekissä.
31 Sen nähdessään Mooses ihmetteli näkyä, ja kun hän tuli lähelle katselemaan, *hänelle tuli* Herran ääni:
32 ’Minä olen isäisi Jumala, Aabrahamin (Jumala) ja lisakin (Jumala) ja Jaakobin Jumala.' Niin Mooses alkoi vapista eikä rohjennut katsella.
33 Mutta Herra sanoi hänelle: ’Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa.
34 Olen näkemällä nähnyt kansani sorron Egyptissä ja kuullut heidän huokauksensa ja olen astunut alas pelastamaan heidät. Tule siis nyt, minä lähetän sinut Egyptiin.’
35 Tämän Mooseksen, jonka he kielsivät sanoen: 'Kuka on asettanut sinut päämieheksi ja tuomariksi?' hänet Jumala lähetti päämieheksi ja vapauttajaksi sen enkelin välityksellä, * joka ilmestyi hänelle orjantappurapensaassa.
36 Hän vei heidät ulos tehden ihmeitä ja tunnustekoja Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja autiomaassa neljänkymmenen vuoden aikana.
37 Tämä on se Mooses, joka sanoi Israelin lapsille: 'Profeetan, kaltaiseni, herättää *Herra, teidän Jumalanne.' teille veljienne joukosta, (Häntä kuunnelkaa.)'
38 Hän on se, joka autiomaassa oli seurakunnassa enkelin kanssa — joka puhui hänelle Siinain vuorella — ja isäimme kanssa. Hän sai eläviä sanoja meille annettavaksi.
39 Hänelle eivät isämme tahtoneet olla kuuliaisia, vaan työnsivät hänet pois ja kääntyivät sydämessään Egyptiin
40 sanoen Aaronille: 'Tee meille jumalia, jotka käyvät edellämme, sillä emme tiedä, mitä on tapahtunut tälle Moosekselle, hänelle, joka johti meidät ulos Egyptin maasta.'
41 Ja he tekivät niinä päivinä vasikan ja toivat uhrin epäjumalalle ja iloitsivat kättensä töistä.
42 Mutta Jumala kääntyi heistä pois ja jätti heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niin kuin on kirjoitettu profeettain kirjassa: 'Toitteko minulle teurasuhreja ja muita uhreja autiomaassa neljänkymmenen vuoden aikana, te Israelin huone?
43 Te kannoitte Molokin majaa ja Remfan-jumalanne tähteä, niitä kuvia, jotka olitte tehneet palvoaksenne niitä. Niinpä* minä siirrän teidät Babylonin tuolle puolen.'
44 Todistuksen maja oli isillämme autiomaassa niin kuin Hän, joka puhui Moosekselle, oli määrännyt sen tehtäväksi sen mallin mukaan, minkä

Mooses* oli nähnyt.
45 Isämme ottivat sen perintönä vastaan ja toivat Joosuan kanssa maahan, * vallatessaan sen niiltä pakanoilta, jotka Jumala karkoitti isiemme tieltä — Daavidin päiviin asti.
46 Hän sai armon Jumalan edessä ja pyysi valmistaa majan Jaakobin Jumalalle,
47 Mutta Salomo Hänelle huoneen rakensi.
48 Korkein ei kuitenkaan asu käsin tehdyissä temppeleissä, * niin kuin profeetta sanoo:
49 'Taivas on valtaistuimeni ja maa jalkaini astinlauta. Millaisen huoneen te minulle rakentaisitte, sanoo Herra, tai mikä olisi leposijani?
50 Eikö käteni ole tehnyt tätä kaikkea?'
51 Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltä ja korvilta, aina te vastustatte Pyhää Henkeä! Niin kuin isänne, niin tekin.
52 Ketä profeetoista eivät isänne vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemista, jonka kavaltajiksi ja murhaajiksi te nyt olette tulleet,
53 te, jotka enkelten toimesta saitte lain ettekä sitä pitäneet, "

STEFANUKSEN KUOLEMA

54 Kun he tämän kuulivat, heidän sydäntään viilsi, ja he kiristelivät hänelle hampaitaan.
55 Mutta täynnä Pyhää Henkeä hän kiinnitti katseensa taivaaseen ja näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella.
56 Ja hän sanoi: "Katso, näen taivaat auenneina ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella."
57 Mutta huutaen kovalla äänellä, he tukkivat korvansa ja ryntäsivät kaikki yhdessä hänen päälleen.
58 Ja he ajoivat hänet ulos kaupungista ja kivittivät. Ja todistajat riisuivat viittansa Saulus nimisen nuorukaisen jalkain juureen.
59 Niin he kivittivät Stefanuksen, joka rukoili sanoen: "Herra Jeesus, ota henkeni!"
60 Ja laskeutuen polvilleen hän huusi kovalla äänellä: "Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä." Sen sanottuaan hän nukkui pois.

8. Luku ALKUSEURAKUNTAA VAINOTAAN

1 Myös Saulus hyväksyi hänen surmaamisensa. Sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan. Ja kaikki hajaantuivat ympäri

Juudean ja Samarian paikkakuntia paitsi apostolit.
2 Ja muutamat hurskaat miehet hautasivat Stefanuksen ja pitivät suuret valittajaiset hänen tähtensä.
3 Mutta Saulus raateli seurakuntaa kulkien talosta taloon; ja hän raastoi ulos miehiä ja naisia ja panetti heidät vankilaan.
4 Ne, jotka näin olivat hajaantuneet, vaelsivat paikasta toiseen julistaen ilosanomaa Sanasta.

FILIPPUS SAMARIASSA

5 Filippus meni alas Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristusta.
6 Kansa otti yksimielisesti vaarin siitä, mitä Filippus puhui, kun he kuuntelivat häntä ja näkivät ne tunnusteot, joita hän teki.
7 Sillä monista, joissa oli saastaisia henkiä, ne lähtivät pois huutaen kovalla äänellä, ja moni halvautunut ja rampa parani.
8 Niin syntyi suuri ilo siinä kaupungissa.

NOITA SIMON

9 Mutta ennestään oli kaupungissa muuan mies nimeltä Simon, joka harjoitti noituutta ja hämmästytti Samarian kansaa sanoen olevansa jokin suuri.
10 Häntä kuuntelivat kaikki pienestä suureen, sanoen: "Tämä on * Jumalan suuri voima*?"
11 Ja he kuuntelivat häntä, koska hän kauan aikaa oli noituuksilla heitä hämmästyttänyt.
12 Mutta kun he uskoivat Filippusta, joka julisti ilosanomaa Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, niin he antoivat kastaa itsensä, sekä miehet että naiset.
13 Myös Simon itse uskoi ja kasteen saatuaan hän pysytteli Filippuksen seurassa. Ja hän hämmästyi nähdessään ihmeitä ja voimatekoja tapahtuvan.

PIETARI JA JOHANNES SAMARIASSA

14 Mutta kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, he lähettivät heidän luokseen Pietarin ja Johanneksen.
15 Tultuaan alas nämä rukoilivat heidän puolestaan, että he saisivat Pyhän Hengen.

16 sillä Hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen.
17 Silloin he panivat kätensä* heidän päälleen, ja he saivat Pyhän Hengen.
18 Mutta nähtyään että (Pyhä) Henki annettiin apostolien kätten päällepanemisen välityksellä, Simon tarjosi heille rahaa
19 sanoen: "Antakaa minullekin se valta, että kenen päälle käteni panen, se saa Pyhän Hengen."
20 Mutta Pietari sanoi hänelle: "Menkööt rahasi kanssasi kadotukseen, koska arvelit Jumalan lahjan olevan rahalla saatavissa.
21 Ei sinulla ole osaa eikä erää tähän sanaan, sillä sydämesi ei ole oikea Jumalan edessä.
22 Muuta siis mielesi tämän pahuutesi suhteen ja rukoile Jumalaa — jospa sydämesi ajatus annetaan sinulle anteeksi.
23 Sillä näen sinun olevan katkeruuden sapen vallassa ja vääryyden siteessä."
24 Simon vastasi ja sanoi: "Rukoilkaa te puolestani Herraa, ettei minulle tapahtuisi mitään siitä, mitä olette sanoneet."
25 Todistettuaan ja Herran sanaa puhuttuaan he palasivat Jerusalemiin. Ja he julistivat ilosanomaa monessa samarialaisten kylässä.

FILIPPUS JA ETIOPIAN HOVIHERRA

26 Mutta Herran enkeli puhui Filippukselle sanoen: "Nouse ja mene etelään päin sille tielle, joka vie Jerusalemista alas Gassaan*. Se on autio."
27 Niin hän nousi ja meni. Ja katso, oli etiopialainen mies, hoviherra*, etiopialaisten kuningattaren Kandaken mahtimies, joka oli koko hänen aarteistonsa hoitaja. Hän oli tullut Jerusalemiin palvomaan
28 ja oli paluumatkalla. Istuen vaunuissaan, hän luki profeetta Jesajaa.
29 Niin Henki sanoi Filippukselle: "Käy luo ja pysyttele lähellä noita vaunuja."
30 Juostuaan luo, Filippus kuuli hänen lukevan profeetta Jesajaa ja sanoi: "Ymmärrätkö myös mitä luet?"
31 Tämä vastasi: "Kuinka voisin, ellei kukaan minua opasta?" Ja hän pyysi Filippusta nousemaan ja istuutumaan viereensä.
32 Se raamatunkohta, jota hän luki, oli tämä: "Niin kuin lammas Hänet vietiin teuraaksi ja niin kuin karitsa keritsijänsä edessä on ääneti, niin ei Hän suutansa avaa.
33 Hänen alentumisensa vuoksi Hänen tuomionsa otettiin pois. Ja kuka

tekee selkoa Hänen suvustaan? Sillä Hänen elämänsä otetaan pois maan päältä."
34 Hoviherra puhui Filippukselle sanoen: "Pyydän sinua: kenestä profeetta sanoo tämän, itsestäänkö vai jostakin toisesta?"
35 Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta julisti hänelle ilosanomaa Jeesuksesta.
36 Tietä matkatessaan he tulivat erään veden ääreen, ja hoviherra sanoi: "Katso, vettä. Mikä estää kastamasta minua?"
37 (Filippus sanoi: "Jos uskot koko sydämestäsi, se käy päinsä." Hän vastasi ja sanoi: "Minä uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika.")
38 Niin hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus* kastoi hänet.
39 Heidän noustuaan vedestä, Herran Henki tempasi pois Filippuksen, eikä hoviherra häntä enää nähnyt, sillä hän jatkoi matkaansa iloiten.
40 Mutta Filippus tavattiin Asdodissa. Ja hän vaelsi ympäri ja julisti ilosanomaa kaikissa kaupungeissa, kunnes tuli Kesareaan.

9. Luku SAULUKSEN KÄÄNTYMYS

1 Mutta Saulus huokui yhä uhkaa ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan. Mentyään ylimmän papin luo
2 hän pyysi tältä kirjeitä Damaskon synagoogille, jotta jos hän löytäisi joitakin sillä tiellä olevia, sekä miehiä että naisia, hän toisi heidät sidottuina Jerusalemiin.
3 Mutta tapahtui, että hän matkustaessaan lähestyi Damaskoa. Yhtäkkiä leimahti hänen ympärillään valo taivaasta.
4 Hän kaatui maahan ja kuuli äänen sanovan hänelle: "Saul, Saul, miksi vainoat minua?"
5 Niin hän sanoi: "Kuka olet, Herra?" Hän vastasi: "Olen Jeesus, jota sinä vainoat. (Työlästä on sinun potkia tutkainta vastaan.)"
6 Vavisten ja hämmästyneenä hän sanoi: "Herra, mitä tahdot minun tekevän?" Herra vastasi hänelle:) "Nouse* ja mene kaupunkiin, niin sinulle sanotaan mitä sinun on tehtävä."
7 Miehet, jotka matkustivat hänen kanssaan, seisoivat sanatonna. He kuulivat kyllä äänen, mutta eivät ketään nähneet.
8 Niin Saulus nousi maasta. Mutta kun hänen silmänsä aukenivat, hän ei nähnyt mitään. Ja kädestä taluttaen he veivät hänet Damaskoon.
9 Ja hän oli kolme päivää näkemätönnä, ei syönyt eikä juonut.

SAULUS DAMASKOSSA

10 Damaskossa oli muuan opetuslapsi nimeltä Ananias. Hänelle Herra
sanoi näyssä: "Ananias!" Tämä vastasi: "Katso, tässä olen, Herra."
11 Herra sanoi hänelle: "Nouse ja mene sille kadulle, jota sanotaan
Suoraksi ja kysy Juudaan talosta Saulus-nimistä tarsolaista, sillä katso,
hän rukoilee.
12 Hän on nähnyt näyssä miehen nimeltä Ananias tulevan sisälle ja
panevan kätensä* hänen päälleen, jotta hän saisi näkönsä jälleen."
13 Mutta Ananias vastasi: "Herra, olen kuullut monelta siitä miehestä,
kuinka paljon pahaa hän on tehnyt pyhillesi Jerusalemissa.
14 Täälläkin hänellä on ylipapeilta valtuus panna kahleisiin kaikki, jotka
sinun nimeäsi avuksi huutavat."
15 Mutta Herra sanoi hänelle: "Mene, sillä hän on minulle valittu ase
kantamaan nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.
16 Sillä tahdon näyttää hänelle, kuinka paljon hänen pitää kärsiä nimeni
vuoksi."
17 Niin Ananias meni ja astui huoneeseen ja pantuaan kätensä* hänen
päälleen hän sanoi: "Veljeni Saul, Herra lähetti minut — Jeesus, joka
ilmestyi sinulle tiellä, jota tulit — jotta saisit näkösi jälleen ja täyttyisit
Pyhällä Hengellä."
18 Heti putosivat hänen silmistään ikään kuin suomukset, ja (kohta) hän
sai näkönsä jälleen. Sitten hän nousi ja hänet kastettiin.
19 Ja ruokaa nautittuaan, hän vahvistui. Saulus* oli opetuslasten
seurassa Damaskossa joitakin päiviä.

SAULUS SAARNAA DAMASKOSSA

20 Ja kohta hän saarnasi synagoogissa Kristusta* — että Hän on
Jumalan Poika.
21 Kaikki, jotka kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: "Eikö tämä ole se,
joka tuhosi Jerusalemissa ne, jotka tätä nimeä avuksi huutavat? Ja eikö
hän ole tullut tänne sitä varten, että veisi heidät kahleissa ylipappien
käsiin?"
22 Mutta Saulus sai yhä enemmän voimaa ja saattoi Damaskossa asuvat
juutalaiset ymmälle näyttäessään toteen, että Jeesus on Kristus.

SAULUS PAKENEE DAMASKOSTA

23 Useitten päivien kuluttua juutalaiset tekivät yhteisen päätöksen tappaa

hänet.
24 Mutta heidän salahankkeensa tuli Sauluksen tietoon. He vartioivat porttejakin yöt päivät tappaakseen hänet.
25 Mutta opetuslapset ottivat hänet yöllä ja laskivat alas muurin kautta vasussa riiputtaen.

SAULUS JERUSALEMISSA

26 Tultuaan Jerusalemiin Saulus* yritti liittyä opetuslapsiin, mutta kaikki pelkäsivät häntä eivätkä uskoneet, että hän oli opetuslapsi.
27 Mutta Barnabas otti hänet huomaansa ja vei apostolien luo ja kertoi heille, miten Saulus* tiellä oli nähnyt Herran ja että Herra oli puhunut hänelle, ja kuinka hän Damaskossa oli rohkeasti puhunut Jeesuksen nimessä.
28 Niin hän oli heidän kanssaan käyden sisälle ja ulos Jerusalemissa ja puhuen rohkeasti Herran (Jeesuksen) nimessä.
29 Ja hän puhui ja väitteli hellenistien kanssa, mutta he koettivat tappaa hänet.
30 Saatuaan tietää sen veljet veivät hänet alas Kesareaan ja lähettivät hänet Tarsoon.
31 Niin oli seurakunnilla* rauha koko Juudeassa ja Galileassa ja Samariassa, ja ne lisääntyivät Pyhän Hengen rohkaisevasta vaikutuksesta, rakentuen ja vaeltaen Herran pelossa.

AINEAS PARANEE

32 Tapahtui, että Pietari kiertäessään kaikkien kautta, tuli myös niitten pyhien luo, jotka asuivat Lyddassa.
33 Siellä hän tapasi erään Aineas-nimisen miehen, joka kahdeksan vuotta oli maannut vuoteessa ja oli halvautunut.
34 Pietari sanoi hänelle: "Aineas, Jeesus Kristus parantaa sinut. Nouse ja korjaa vuoteesi." Ja hän nousi heti.
35 Ja kaikki Lyddan ja Saaronin asukkaat näkivät hänet ja kääntyivät Herran puoleen.

PIETARI HERÄTTÄÄ TABITAN KUOLLEISTA

36 Mutta Joppessa oli eräs naisopetuslapsi nimeltä Tabita, mikä käännettynä on Dorkas*. Hän oli täysin omistautunut hyviin töihin ja almujen antamiseen.

37 Niinä päivinä tapahtui, että hän sairastuttuaan kuoli. Pestyään hänet he panivat hänet yläsaliin.
38 Koska Lydda oli lähellä Joppea, niin opetuslapset, kuultuaan Pietarin olevan siellä, lähettivät hänen luokseen kaksi miestä pyytämään, *että hän viivyttelemättä tulisi heidän luokseen*.
39 Niin Pietari nousi ja meni heidän kanssaan. Hänen saavuttuaan he veivät hänet yläsaliin. Ja hänen luokseen tulivat kaikki lesket itkien ja näytellen kaikkia ihokkaita ja vaatteita, joita Dorkas oli tehnyt ollessaan heidän kanssaan.
40 Mutta Pietari lähetti kaikki ulos, laskeutui polvilleen ja rukoili. Kääntyen ruumiin puoleen hän sanoi: "Tabita, nouse!" Niin tämä avasi silmänsä ja nähdessään Pietarin nousi istumaan.
41 Pietari* ojensi hänelle kätensä ja nosti hänet seisomaan. Sitten hän kutsui pyhät ja lesket ja osoitti hänen elävän.
42 Se tuli tunnetuksi koko Joppessa, ja monet uskoivat Herraan.
43 Ja Pietari* viipyi useita päiviä Joppessa erään nahkuri Simonin luona.

10. Luku KORNELIUS KUTSUU PIETARIN

1 Kesareassa oli muuan mies nimeltä Kornelius, sadanpäämies niin sanotussa italialaisessa sotaväenosastossa,
2 hurskas ja Jumalaa pelkäävä, samoin kuin koko hänen perhekuntansakin. Ja hän antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa.
3 Hän näki selvästi näyssä, noin yhdeksännellä tunnilla* päivästä Jumalan enkelin, joka tuli hänen luokseen ja sanoi hänelle: "Kornelius!"
4 Tämä kiinnitti katseensa häneen ja sanoi pelästyneenä: "Mikä on, Herra?" Niin Enkeli* vastasi hänelle: "Rukouksesi ja almusi ovat nousseet muistoon Jumalan edessä.
5 Niin lähetä nyt miehiä Joppeen hakemaan [eräs] Simon, jota Pietariksi kutsutaan.
6 Hän majailee (erään) nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla. (Hän sanoo sinulle, mitä sinun on tehtävä.)"
7 Kun enkeli, joka Korneliusta puhutteli, oli mennyt pois, tämä kutsui kaksi palvelijaansa ja hurskaan sotamiehen niistä, jotka alati olivat hänen luonaan.
8 Kerrottuaan heille kaiken, hän lähetti heidät Joppeen.
9 Kun he seuraavana päivänä olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, Pietari nousi noin kuudennen tunnin vaiheilla katolle rukoilemaan.
10 Mutta hänen tuli nälkä ja hän halusi syödä. Ruokaa valmistettaessa

hän joutui hurmoksiin.
11 Ja hän näki taivaan avoinna ja jonkin astian tulevan alas (luokseen) ikään kuin ison liinavaatteen, neljästä kulmasta (sidotun ja) laskettavan alas maahan.
12 Siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia (ja petoja) ja matelijoita ja taivaan lintuja.
13 Ja hänelle tuli ääni: "Nouse Pietari, teurasta ja syö."
14 Mutta Pietari sanoi: "En suinkaan, Herra, sillä en ole koskaan syönyt mitään epäpyhää tai saastaista."
15 Taas tuli hänelle toistamiseen ääni: "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi."
16 Tämä tapahtui kolmesti. Sitten astia otettiin takaisin* ylös taivaaseen.
17 Kun Pietari mielessään oli ymmällä siitä, mitä hänen näkemänsä näky mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt, olivat kyselemällä löytäneet Simonin talon ja seisoivat portilla.
18 He tiedustelivat huutaen, majailiko siellä Simon, jota kutsuttiin Pietariksi.
19 Mutta kun Pietari mietti näkyä, sanoi Henki hänelle: "Katso, kolme* miestä etsii sinua.
20 Niin nouse ja käy alas ja mene arvelematta heidän kanssaan, sillä minä olen heidät lähettänyt."
21 Pietari meni alas miesten luo (jotka Kornelius oli lähettänyt hänen luokseen) ja sanoi: "Katso, minä olen se, jota etsitte. Mistä syystä olette tulleet?"
22 He sanoivat: "Sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkäävä mies, josta koko juutalaiskansa todistaa hyvää, on saanut pyhältä enkeliltä ilmestyksessä käskyn lähettää hakemaan sinut kotiinsa ja kuunnella sanomaasi."
23 Niin hän kutsui heidät sisään ja piti heitä vierainaan. Seuraavana päivänä Pietari nousi ja lähti heidän kanssaan, ja muutamia veljiä Joppesta meni hänen mukanaan.
24 Seuraavana päivänä he saapuivat Kesareaan. Kornelius odotti heitä, ja hän oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä.
25 Pietarin astuessa sisään Kornelius meni häntä vastaan, heittäytyi hänen jalkainsa juureen ja osoitti kunnioitusta.
26 Mutta Pietari nosti hänet seisaalleen sanoen: "Nouse, minäkin olen ihminen."
27 Puhellen hänen kanssaan hän meni sisään ja tapasi monta koolla.
28 Hän sanoi heille: "Tiedätte, että on luvatonta juutalaisen miehen seurustella vierasheimoisen kanssa tai mennä hänen luokseen. Mutta

minulle Jumala on osoittanut, etten saa sanoa ketään ihmistä epäpyhäksi tai saastaiseksi.
29 Sen vuoksi tulinkin vastaan sanomatta, kun minua lähetettiin hakemaan. Kysyn siis, mitä varten lähetitte minua noutamaan."
30 Kornelius vastasi: "Neljä päivää sitten (olin paastossa) tähän hetkeen asti ja rukoilin kotonani yhdeksännellä tunnilla. Ja katso, edessäni seisoi mies loistavissa vaatteissa
31 ja sanoi: 'Kornelius, rukouksesi on kuultu ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.
32 Lähetä siis Joppeen ja kutsu luoksesi Simon, jota kutsutaan Pietariksi. Hän majailee nahkuri Simonin talossa meren rannalla. (Tultuaan hän puhuu sinulle.)'
33 Lähetin sen vuoksi heti sinulle sanan, ja teit hyvin, kun tulit. Nyt olemme siis kaikki tässä Jumalan edessä, kuullaksemme kaiken, mitä Jumala* on käskenyt sinun puhua."

PIETARI SAARNAA KORNELIUKSEN KOTONA

34 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: "Nyt totisesti käsitän ettei Jumala katso henkilöön,
35 vaan Hänelle on otollinen jokaisessa kansassa se, joka Häntä pelkää ja harjoittaa vanhurskautta.
36 Sen sanan, jonka Hän lähetti Israelin lapsille julistaen ilosanomaa rauhasta Jeesuksessa Kristuksessa — Hän on kaikkien Herra! —
37 sen sanoman, joka alkaen Galileasta on levinnyt yli koko Juudean sen kasteen jälkeen, jota Johannes saarnasi, sen te tiedätte:
38 kuinka Jumala voiteli Pyhällä Hengellä ja voimalla Jeesuksen Nasaretilaisen, Hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki paholaisen vaivaamat, sillä Jumala oli Hänen kanssaan.
39 Me olemme kaiken sen todistajat, mitä Hän teki sekä juutalaisten maassa että Jerusalemissa. Hänet he ripustivat puuhun ja tappoivat.
40 Hänet Jumala herätti kolmantena päivänä ja antoi Hänen ilmestyä,
41 ei kaikelle kansalle, vaan Jumalan ennalta valitsemille todistajille, meille, jotka söimme ja joimme Hänen kanssaan sen jälkeen, kun Hän oli noussut kuolleista.
42 Hän käski meitä saarnaamaan kansalle ja todistamaan, että Hän on se, jonka Jumala on asettanut elävien ja kuolleitten tuomariksi.
43 Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo Häneen, saa synnit anteeksi Hänen nimessään.”

PAKANAT SAAVAT PYHÄN HENGEN

44 Kun Pietari vielä puhui näitä sanoja tuli Pyhä Henki kaikkiin, jotka puheen kuulivat.
45 Niin kaikki ne uskovaiset, jotka olivat ympärileikatut ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät, että Pyhän Hengen lahja oli vuodatettu myös pakanoihin.
46 Sillä he kuulivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari vastasi:
47 ”Ei kai kukaan voi *kieltää kastamasta vedessä* näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niin kuin mekin?”
48 Ja hän käski kastaa heidät Herran* nimessä. Silloin he pyysivät häntä viipymään joitakin päiviä.

11 Luku PIETARI PUOLUSTAA PAKANAIN KASTAMISTA

1 Apostolit ja veljet ympäri Juudeaa kuulivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan.
2 Kun Pietari meni ylös Jerusalemiin, kiistelivät ympärileikatut hänen kanssaan
3 sanoen: "Olet käynyt ympärileikkaamattomain miesten luona ja syönyt heidän kanssaan."
4 Mutta Pietari alkoi selittää heille järjestyksessä ja sanoi:
5 ”Olin Joppen kaupungissa rukoilemassa. Silloin näin hurmoksissa näyn, jonkin astian laskeutuvan ikään kuin ison liinavaatteen, joka neljästä kulmasta laskettiin alas taivaasta, ja se tuli minuun asti.
6 Katsellessani sitä jännittyneenä, huomasin ja näin siinä maan nelijalkaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan lintuja.
7 Kuulin myös äänen sanovan minulle: 'Nouse Pietari, teurasta ja syö.'
8 Mutta sanoin: 'En suinkaan, Herra, sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaista ole koskaan suuhuni tullut.'
9 Niin ääni puhui (minulle) toistamiseen taivaasta: 'Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.'
10 Tämä tapahtui kolmesti. Sitten kaikki vedettiin takaisin ylös taivaaseen.
11 Ja katso, samassa seisoi sen talon edessä, jossa olin*, kolme miestä, jotka oli Kesareasta lähetetty luokseni.
12 Ja Henki käski minun arvelematta mennä heidän kanssaan, ja myös nämä kuusi veljeä lähtivät kanssani. Niin menimme sen miehen taloon.
13 Ja hän kertoi meille, kuinka oli nähnyt enkelin seisovan hänen

huoneessaan ja sanovan (hänelle): 'Lähetä (miehiä) Joppeen hakemaan Simon, jota kutsutaan Pietariksi.
14 Hän puhuu sinulle sanoja, *joita seuraamalla* pelastut sinä ja koko perhekuntasi.'
15 Kun sitten rupesin puhumaan tuli Pyhä Henki heihin niin kuin alussa meihinkin.
16 Niin muistin Herran sanan, kuinka Hän sanoi: 'Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhässä Hengessä.'
17 Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin uskottuamme Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä kyetäkseni estämään Jumalaa?"
18 Tämän kuultuaan he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Niin on Jumala siis antanut pakanoillekin mielenmuutoksen elämäksi."

ANTIOKIAN SEURAKUNTA SYNTYY

19 Ne, jotka olivat hajaantuneet sen ahdingon vuoksi, joka oli syntynyt Stefanuksen takia, vaelsivat ympäri aina Foinikiaan ja Kyprokseen ja Antiokiaan asti, mutta eivät puhuneet sanaa muille kuin ainoastaan juutalaisille.
20 Heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia kyproslaisia ja kyreneläisiä miehiä, jotka Antiokiaan tultuaan puhuivat hellenisteille* julistaen ilosanomaa Herrasta Jeesuksesta.
21 Herran käsi oli heidän kanssaan, ja suuri joukko* uskoi ja kääntyi Herran puoleen.
22 Sanoma heistä tuli Jerusalemin seurakunnan korviin, ja he lähettivät Barnabaan (menemään) Antiokiaan.
23 Kun hän saapui ja näki Jumalan armon, hän iloitsi ja kehoitti kaikkia sydämen päätöksellä pysymään Herrassa.
24 Sillä hän oli hyvä mies ja täynnä Pyhää Henkeä ja uskoa. Ja Herralle lisääntyi paljon kansaa.
25 Sitten Barnabas* lähti Tarsoon etsimään Saulusta. Löydettyään hänet hän toi hänet Antiokiaan.
26 Ja he olivat yhdessä kokonaisen vuoden seurakunnassa ja opettivat suurta joukkoa. Ja ensimmäiseksi Antiokiassa ruvettiin opetuslapsia nimittämään kristityiksi.

ANTIOKIALAISET AUTTAVAT JUUDEAN USKOVIA

27 Niinä päivinä tuli profeettoja Jerusalemista alas Antiokiaan,

28 Muuan heistä nimeltä Agabus nousi ja ilmaisi Hengen vaikutuksesta, että oli tuleva suuri nälänhätä koko maailmaan. Se tulikin (keisari) Klaudiuksen aikana.
29 Niin opetuslapset — jokainen heistä — päättivät lähettää avustusta Juudeassa asuville veljille sen mukaan kuin kullakin oli varoja.
30 Sen he tekivätkin lähettäen avustuksen vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen välityksellä

12. Luku JAAKOB MESTATAAN JA PIETARI VANGITAAN

1 Siihen aikaan kuningas Herodes kävi käsiksi muutamiin seurakunnan jäseniin rääkätäkseen heitä.
2 Ja hän mestautti* miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen.
3 Nähtyään sen olevan juutalaisille mieleen hän vangitsi lisäksi Pietarinkin. Silloin oli hapattomain leipäin päivät.
4 Otettuaan hänet kiinni hän pani hänet vankilaan. Jätettyään hänet neljän nelimiehisen sotilasvartioston vartioitavaksi, hän aikoi pääsiäisen jälkeen asettaa hänet kansan eteen.
5 Pietaria säilytettiin siis vankilassa, mutta seurakunta rukoili lakkaamatta Jumalaa hänen puolestaan.

PIETARI VAPAUTUU VANKILASTA

6 Mutta kun Herodeksella oli aikomus asettaa hänet tuomioistuimen eteen, niin Pietari nukkui edellisenä* yönä kahden sotamiehen välissä sidottuna kaksilla kahleilla, ja vartijat vartioivat oven edessä vankilaa.
7 Ja katso, Herran enkeli seisoi hänen vieressään ja huoneessa loisti valo. Sysäten Pietaria kylkeen hän herätti hänet sanoen: "Nouse nopeasti!" Ja kahleet putosivat hänen käsistään.
8 Enkeli sanoi hänelle: "Vyötä itsesi ja sido sannikkaat jalkaasi." Hän teki niin. Enkeli* sanoi vielä hänelle: "Ota vaippasi yllesi ja seuraa minua."
9 Niin Pietari* lähti ja seurasi häntä, mutta ei tiennyt, että se mikä enkelin toimesta tapahtui oli totta, vaan luuli näkevänsä näyn.
10 Kuljettuaan ensimmäisen ja toisen vartion läpi he tulivat rautaportille, joka vei kaupunkiin. Se aukeni heille itsestään, ja käytyään ulos he kulkivat eteenpäin erästä katua, ja kohta enkeli erosi hänestä.
11 Toinnuttuaan Pietari sanoi: "Nyt tiedän totisesti, että Herra lähetti enkelinsä ja pelasti minut Herodeksen käsistä ja kaikesta, mitä juutalaiskansa odotti."
12 Päästyään siitä selville hän meni Marian, sen Johanneksen äidin

talolle, jota Markukseksi kutsuttiin. Siellä oli monta koolla rukoilemassa.
13 Pietarin kolkutettua portin oveen, tuli palvelijatar nimeltä Rode kuulostamaan.
14 Tunnettuaan Pietarin äänen hän ei ilossaan avannut ovea, vaan juoksi sisään ja kertoi Pietarin seisovan portin takana.
15 Mutta he sanoivat hänelle: "Sinä hourit." Hän väitti kuitenkin varmasti niin olevan. Niin he sanoivat: "Se on hänen enkelinsä."
16 Mutta Pietari kolkutti yhä, ja avattuaan he näkivät hänet ja hämmästyivät.
17 Viitattuaan kädellään heitä vaikenemaan hän kertoi heille, kuinka Herra vei hänet ulos vankilasta. Ja hän sanoi: "Ilmoittakaa tämä Jaakobille ja veljille." Sitten hän lähti pois ja meni toiseen paikkaan.
18 Mutta kun päivä koitti, tuli sotamiehille kova hätä siitä, miten Pietarin olikaan käynyt.
19 Ja kun Herodes oli etsinyt häntä, eikä löytänyt, hän tutki vartijoita ja käski kuljettaa heidät pois rangaistaviksi. Ja mentyään Juudeasta alas Kesareaan hän oleskeli siellä.

HERODEKSEN KUOLEMA

20 Herodes oli vihoissaan tyyrolaisille ja siidonilaisille. Mutta he tulivat yksimielisesti hänen luokseen ja suostuteltuaan puolelleen Blastuksen, kuninkaan kamaripalvelijan, he anoivat rauhaa. Sillä heidän alueensa sai elatuksen kuninkaan maasta.
21 Niin Herodes määräpäivänä kuninkaalliseen pukuun pukeutuneena istuutui istuimelleen ja piti heille puheen.
22 Silloin kansa huusi: "Jumalan ääni eikä ihmisen!"
23 Mutta häntä löi heti Herran enkeli, koska hän ei antanut kunniaa Jumalalle. Ja matojen syömänä hän heitti henkensä.
24 Mutta Jumalan sana menestyi ja levisi.

BARNABAS JA SAULUS PALAAVAT JERUSALEMISTA

25 Toimitettuaan palvelustehtävän Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemista ottaen mukaan (myös) Johanneksen, jota Markukseksi kutsuttiin.

13. Luku BARNABAS JA SAULUS LÄHETETÄÄN MATKAAN

1 Antiokian seurakunnassa oli (joitakin) profeettoja opettajia: Barnabas ja

Simeon, jota kutsuttiin Nigeriksi, ja Lukius, kyreneläinen, ja Manaen, neljännesruhtinas Herodeksen kasvinkumppani, ja Saulus.
2 Heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: "Erottakaa nyt minulle (sekä) Barnabas, että* Saulus siihen työhön, johon olen heidät kutsunut."
3 Silloin he paastosivat ja rukoilivat ja panivat kätensä heidän päälleen ja päästivät heidät menemään.

BARNABAS JA SAULUS KYPROKSESSA

4 Niin he menivät Pyhän Hengen lähettäminä alas Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kyprokseen.
5 Tultuaan Salamiiseen he julistivat Jumalan sanaa juutalaisten synagoogissa, ja heillä oli myös Johannes palvelijana.
6 Kuljettuaan kautta koko saaren Pafokseen asti, he tapasivat erään noidan ja väärän profeetan, juutalaisen jonka nimi oli Barjeesus.
7 Hän oleskeli käskynhaltijan, Sergius Pauluksen luona, joka oli älykäs mies. Tämä kutsui luokseen Barnabaan ja Sauluksen ja halusi kuulla Jumalan sanaa.
8 Mutta Elymas, noita — sillä niin tulkitaan hänen nimensä — vastusti heitä koettaen kääntää käskynhaltijaa pois uskosta.
9 Niin Saulus, *toiselta nimeltään* Paavali, täynnä Pyhää Henkeä kiinnitti katseensa häneen
10 ja sanoi: "Voi sinua, paholaisen sikiötä, kaiken vanhurskauden vihollista, joka olet täynnä kaikkea vilppiä ja kaikkea pahuutta, etkö lakkaa vääristelemästä Herran suoria teitä?
11 Nyt, katso, Herran käsi on päälläsi ja tulet sokeaksi etkä näe aurinkoa määräaikaan saakka." Heti hänen päälleen lankesi synkkä pimeys ja hän kävi ympäri etsien taluttajaa.
12 Nähtyään mitä oli tapahtunut, käskynhaltija uskoi ihmetellen Herran oppia.

PAAVALI JA BARNABAS PISIDIAN ANTIOKIASSA

13 Kun Paavali seuralaisineen oli purjehtinut Pafoksesta, he tulivat Pamfylian Pergeen. Mutta Johannes erosi heistä ja palasi Jerusalemiin.
14 He taas kulkivat Pergestä eteenpäin ja saapuivat Pisidian Antiokiaan. Ja he menivät sapatinpäivänä synagoogaan ja istuutuivat.
15 Kun lakia ja profeettoja oli luettu, lähettivät synagoogan esimiehet sanomaan heille: "Miehet, veljet, jos teillä on jokin kehoituksen sana

kansalle niin puhukaa."

PAAVALI SAARNAA

16 Niin Paavali nousi ja viittasi kädellään ja sanoi: "Miehet, israelilaiset ja te, jotka Jumalaa pelkäätte, kuulkaa!"
17 Tämän Israelin kansan Jumala valitsi isämme ja korotti kansan * muukalaisuuden aikana* Egyptin maassa ja vei heidät sieltä ulos kohotetulla käsivarrella.
18 Noin neljänkymmenen vuoden ajan Hän kärsi heidän tapojaan autiomaassa.
19 Ja hävitettyään Kanaanin maasta seitsemän kansaa, Hän jakoi niitten maan heille arvalla*.
20 *Tämän jälkeen — noin neljäsataa viisikymmentä vuotta myöhemmin — Hän* antoi tuomareja profeetta Samueliin asti.
21 Sitten he anoivat kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kiisin pojan, miehen Benjaminin sukukunnasta, neljäksikymmeneksi vuodeksi.
22 Pantuaan hänet viralta, Hän herätti heille kuninkaaksi Daavidin, josta Hän myös todisti sanoen: 'Olen löytänyt Daavidin, Iisain pojan, sydämeni mukaisen miehen, joka täyttää kaiken tahtoni.' "
23 Tämän jälkeläisistä Jumala lupauksensa mukaan herätti* Jeesuksen Israelille Vapahtajaksi,
24 sitten kun Johannes ennen Hänen esiintymistään oli saarnannut mielenmuutoksen kastetta kaikelle Israelin kansalle.
25 Päättäessään elämän juoksuaan Johannes sanoi: *'Kenen luulette minun olevan? En ole Hän.* Mutta katso, jälkeeni tulee Hän, jonka kenkiä en ole arvollinen jalasta riisumaan.'
26 Miehet, veljet, Aabrahamin suvun lapset ja ne teistä, jotka pelkäätte Jumalaa, teille* on tämän pelastuksen sana lähetetty.
27 Sillä koska Jerusalemin asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivät tunteneet Jeesusta*, niin he Hänet tuomitessaan myös toteuttivat profeettain sanat, joita joka sapatti luetaan.
28 Vaikka he eivät löytäneet Hänestä mitään kuolemanrikosta, he pyysivät Pilatukselta, että Hänet surmattaisiin.
29 Ja täytettyään kaiken mitä Hänestä oli kirjoitettu, he ottivat Hänet alas puusta ja panivat hautaan.
30 Mutta Jumala herätti Hänet kuolleista.
31 Ja Hän ilmestyi useina päivinä niille, jotka Hänen kanssaan olivat tulleet Galileasta Jerusalemiin ja jotka nyt ovat Hänen todistajansa kansan edessä.

32 Me julistamme teille ilosanomaa isille annetusta lupauksesta, että Jumala on sen täyttänyt *meille, heidän lapsilleen* herättämällä Jeesuksen,
33 niin kuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: 'Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä olen sinut synnyttänyt.
34 Ja että Hän herätti Hänet kuolleista, niin ettei Hän enää palaa maatumiseen, siitä Hän on sanonut näin: 'Annan teille Daavidin saamat varmat pyhät lupaukset,'
35 Sen vuoksi Hän myös toisaalla sanoo: 'Sinä et salli Pyhäsi nähdä maatumista:
36 Sillä palveltuaan omaa sukupolveansa Jumalan tahdon mukaan Daavid nukkui pois ja otettiin isäinsä luo, ja hän näki maatumisen.
37 Mutta Hän, jonka Jumala herätti, ei nähnyt maatumista.
38 Olkoon siis teille tiettävä, miehet ja veljet, että Hänen ansiostaan julistetaan teille syntien anteeksianto.
39 Ja Hänessä jokainen, joka uskoo, vanhurskautetaan kaiken sen suhteen, minkä suhteen ette voineet Mooseksen lain nojalla vanhurskautua.
40 Varokaa siis, ettei teitä kohtaa se, mikä on puhuttu profeetoissa:
41 'Katsokaa, halveksijat ja ihmetelkää ja hukkukaa, sillä teen teidän päivinänne teon; teon, jota ette totisesti uskoisi, jos joku sen teille kertoisi.'"
42 *Juutalaisten mentyä ulos synagoogasta pakanat* pyysivät seuraavana sapattina puhumaan heille näitä asioita.
43 Synagoogaväen hajaannuttua seurasivat monet juutalaiset ja Jumalaa pelkäävät käännynnäiset Paavalia ja Barnabasta, jotka puhuivat heille ja kehoittivat heitä pysymään Jumalan armossa.

APOSTOLIT KÄÄNTYVÄT PAKANAIN PUOLEEN

44 Seuraavana sapattina kokoontui lähes koko kaupunki kuuntelemaan Jumalan sanaa.
45 Mutta nähdessään kansanjoukot, juutalaiset tulivat kiihkoa täyteen ja väittelivät (torjuen ja) rienaten Paavalin puheita vastaan.
46 Paavali ja Barnabas puhuivat kuitenkin rohkeasti ja sanoivat: "Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava, mutta koska te työnnätte sen luotanne, ettekä katso itseänne iäisen elämän arvoisiksi, niin katso, me käännymme pakanain puoleen.
47 Sillä näin on Herra meitä käskenyt: 'Olen pannut sinut pakanain valoksi, jotta olisit pelastukseksi maan ääriin saakka'."

48 Sen kuullessaan pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädetyt iäiseen elämään.
49 Ja Herran sanaa levitettiin kautta koko seudun.
50 Mutta juutalaiset yllyttivät Jumalaa pelkääviä (ja) ylhäisiä naisia ja kaupungin ensimmäisiä miehiä, ja nostattivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan ja ajoivat heidät pois alueeltaan.
51 Mutta he pudistivat tomun jaloistaan heitä vastaan ja menivät Ikonioniin.
52 Ja opetuslapset täyttyivät ilolla ja Pyhällä Hengellä.

14. Luku PAAVALI JA BARNABAS IKONIONISSA

1 Ikonionissa he samoin menivät juutalaisten synagoogaan ja puhuivat niin, että suuri joukko sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskoi.
2 Mutta uskomattomat* juutalaiset yllyttivät ja kiihottivat pakanain mieltä veljiä vastaan.
3 Niin he viipyivät kauan aikaa ja puhuivat rohkeasti luottaen Herraan, joka todisti armonsa sanan puolesta antamalla tapahtua tunnustekoja ja ihmeitä heidän kättensä välityksellä.
4 Ja kaupungin asukkaat jakautuivat, toiset olivat juutalaisten puolella, toiset taas apostolien puolella.
5 Mutta kun sekä pakanat että juutalaiset päämiehineen aikoivat ruveta pahoinpitelemään ja kivittämään heitä,
6 he sen huomattuaan pakenivat Lykaonian kaupunkeihin Lystraan ja Derbeen ja ympäristöön.
7 Ja siellä he julistivat ilosanomaa.

PAAVALI JA BARNABAS LYSTRASSA

8 Lystrassa istui eräs mies, hervoton jaloistaan ja rampa äitinsä kohdusta asti eikä ollut ikinä kävellyt.
9 Hän kuunteli Paavalin puhuessa. Tämä kiinnitti katseensa häneen ja nähdessään hänellä olevan uskoa terveeksi tulemiseen,
10 hän sanoi kovalla äänellä: "Nouse pystyyn jaloillesi." Ja hän hypähti pystyyn ja käveli.
11 Nähdessään, mitä Paavali teki kansa korotti äänensä ja sanoi lykaonian kielellä: "Jumalat ovat ihmisten kaltaisina astuneet alas luoksemme."
12 Barnabasta he kutsuivat Zeukseksi ja Paavalia Hermeeksi, koska hän oli johtavana puhujana.

13 Ja *heidän kaupunkinsa* edustalla olevan Zeuksen temppelin pappi toi härkiä ja seppeleitä porttien eteen ja tahtoi väkijoukon kanssa uhrata.
14 Sen kuultuaan apostolit Barnabas ja Paavali repäisivät vaatteensa, juoksivat [ulos] kansanjoukkoon ja huusivat
15 sanoen: "Miehet, miksi teette tämän? Mekin olemme ihmisiä, saman luontoisia kuin te, ja julistamme teille ilosanomaa, jotta kääntyisitte noista turhista jumalista elävän Jumalan puoleen, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki mitä niissä on.
16 Menneitten sukupolvien aikana Hän on sallinut kaikkien pakanain kulkea omia teitään.
17 Kuitenkaan Hän ei ole jättänyt todistamatta itsestään tehdessään hyvää ja antaessaan meille* sateita taivaasta ja hedelmällisiä aikoja ja ravitessaan sydämemme ruualla ja ilolla."
18 Näin puhuen he vaivoin saivat kansan hillityksi uhraamasta heille.
19 Mutta Antiokiasta ja Ikonionista tuli juutalaisia, ja suostutettuaan kansan ja kivitettyään Paavalia he raahasivat hänet kaupungin ulkopuolelle arvellen hänen kuolleen.
20 Mutta kun opetuslapset olivat kokoontuneet hänen ympärilleen, hän nousi ja meni kaupunkiin. Seuraavana päivänä hän lähti Barnabaan kanssa Derbeen.

APOSTOLIT LÄHTEVÄT PALUUMATKALLE

21 Julistettuaan sillekin kaupungille ilosanomaa ja tehtyään monta opetuslapsiksi he palasivat Lystraan ja Ikonioniin ja Antiokiaan,
22 ja he vahvistivat opetuslasten sieluja ja rohkaisivat heitä pysymään uskossa ja muistamaan, että meidän pitää monen ahdistuksen kautta mennä sisälle Jumalan valtakuntaan.
23 Valittuaan heille vanhimmat jokaisessa seurakunnassa, he paastoten rukoilivat ja jättivät heidät Herran haltuun, johon he uskoivat.
24 Kuljettuaan Pisidian läpi he tulivat Pamfyliaan.
25 Ja julistettuaan sanaa Pergessä he menivät alas Attaliaan.
26 Sieltä he purjehtivat Antiokiaan, josta he olivat lähteneet Jumalan armon haltuun uskottuina sitä työtä varten, jonka he olivat saattaneet päätökseen.
27 Saavuttuaan he kutsuivat seurakunnan koolle ja kertoivat kaiken, mitä Jumala oli tehnyt heidän välityksellään ja että Hän oli pakanoille avannut uskon oven.
28 Ja he viipyivät (siellä) pitkän aikaa opetuslasten luona.

15. Luku PAKANAKRISTITYT JA MOOSEKSEN LAKI

1 Juudeasta tuli alas muutamia, jotka opettivat veljiä: "Jollette ympärileikkauta itseänne Mooseksen säännön mukaan, ette voi pelastua."
2 Kun Paavalilla ja Barnabaalla sen vuoksi oli melkoinen riita ja väittely heidän kanssaan, päätettiin, että Paavali ja Barnabas ja muutamia muita heistä menee tämän riitakysymyksen vuoksi ylös Jerusalemiin apostolien ja vanhinten luo.
3 Niin he seurakunnan matkaan varustamina kulkivat Foinikian ja Samarian kautta ja kertoivat pakanain kääntymyksestä. Ja he tuottivat suuren ilon kaikille veljille.
4 Heidän saavuttuaan Jerusalemiin, seurakunta ja apostolit ja vanhimmat ottivat heidät vastaan, ja he kertoivat kaiken, mitä Jumala oli tehnyt heidän välityksellään.
5 Mutta fariseusten lahkosta nousi muutamia, jotka uskoivat ja he sanoivat : "Heidät on ympärileikattava ja heitä on käskettävä pitämään Mooseksen laki."

JERUSALEMIN NEUVOTTELUKOKOUS

6 Niin apostolit ja vanhimmat kokoontuivat tutkimaan tätä asiaa.
7 Kun oli ollut paljon väittelyä, Pietari nousi ja sanoi heille: "Miehet, veljet, tiedätte, että Jumala jo kauan aikaa sitten teki keskellämme* sen valinnan, että pakanat minun suustani kuulisivat ilosanoman sanan ja tulisivat uskoon.
8 Ja Jumala, sydänten tuntija, todisti heidän puolestaan, antaen heille Pyhän Hengen samoin kuin meillekin
9 eikä tehnyt mitään erotusta meidän ja heidän kesken puhdistaessaan heidän sydämensä uskolla.
10 Miksi kiusaatte nyt siis Jumalaa koettaessanne panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät isämme emmekä mekään ole kyenneet kantamaan?
11 Mutta Herran Jeesuksen (Kristuksen) armon avulla me uskomme pelastuvamme samalla tavalla kuin hekin."
12 Niin koko joukko vaikeni ja he kuuntelivat Barnabasta ja Paavalia, jotka kertoivat kuinka paljon tunnustekoja ja ihmeitä Jumala oli tehnyt pakanain keskellä heidän välityksellään.
13 Kun he olivat vaienneet, Jaakob puhui sanoen: "Miehet, veljet, kuulkaa minua!

14 Simeon on kertonut, kuinka Jumala ensi kerran *näki hyväksi ottaa* pakanoista kansan nimelleen.
15 Tämän kanssa pitävät yhtä profeettain sanat, niin kuin on kirjoitettu:
16 'Sen jälkeen minä palaan ja rakennan jälleen Daavidin sortuneen majan, rakennan taas sen rauniot ja pystytän sen uudestaan,
17 jotta jäljelle jääneet ihmiset etsisivät Herraa ja kaikki pakanat, jotka ovat minun nimiini otetut, sanoo Herra, joka tämän (kaiken) *tekee.'
18 Jumalalle ovat kaikki Hänen tekonsa tunnetut* iäisyydestä asti.
19 Sen vuoksi olen sitä mieltä, ettei tule rasittaa niitä, jotka pakanuudesta* kääntyvät Jumalan puoleen,
20 vaan heille on kirjoitettava, että pitää karttaa epäjumalien saastaa ja haureutta ja tukehtumalla kuollutta ja verta.
21 Sillä Mooseksella on ammoisista ajoista, joka kaupungissa julistajansa, kun häntä joka sapatti synagoogissa luetaan."

APOSTOLIEN KIRJE PAKANAKRISTITYILLE

22 Silloin apostolit ja vanhimmat ja koko seurakunta näkivät hyväksi lähettää valittuja miehiä joukostaan Antiokiaan Paavalin ja Barnabaan mukana, nimittäin Juudaan, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, ja Silaan, nämä johtavat miehet veljien joukosta.
23 Ja he kirjoittivat heidän mukaansa tämän kirjeen: "Apostolit ja vanhimmat ja veljet tervehtivät niitä pakanuudesta kääntyneitä veljiä, jotka ovat Antiokiassa ja Syyriassa ja Kilikiassa.
24 Koska olemme kuulleet, että muutamat meistä lähteneet, joille emme ole käskyä antaneet, ovat tehneet teidät puheillaan levottomiksi ja saattaneet sielunne hämminkiin (sanoen, että tulee ympärileikkauttaa itsensä ja pitää laki),
25 niin olemme yksimielisiksi päästyämme nähneet hyväksi *lähettää luoksenne valittuja miehiä* rakkaittemme Barnabaan ja Paavalin mukana,
26 miesten, jotka ovat panneet henkensä alttiiksi Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen vuoksi.
27 Lähetämme siis Juudaan ja Silaan, jotka myös suullisesti ilmoittavat saman.
28 Sillä Pyhä Henki ja me olemme nähneet hyväksi, ettei päällenne tule panna suurempaa kuormaa kuin nämä välttämättömät:
29 että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja tukehtumalla kuollutta ja haureutta. Näitä karttamalla teette hyvin. Jääkää hyvästi."
30 Niin he matkaan lähetettyinä tulivat Antiokiaan ja kutsuttuaan koolle seurakunnan antoivat kirjeen.

31 Luettuaan sen nämä iloitsivat tästä lohdutuksesta.
32 Ja Juudas ja Silas, jotka itsekin olivat profeettoja, kehoittivat ja vahvistivat veljiä monin sanoin.
33 Heidän viivyttyään jonkin aikaa veljet laskivat heidät rauhassa menemään *apostolien luo*.
34 (Silas näki kuitenkin hyväksi pysyä siellä.)
35 Mutta Paavali ja Barnabas viipyivät Antiokiassa opettaen ja julistaen monien muittenkin kanssa ilosanomaa Herran sanasta.

PAAVALI JA BARNABAS EROAVAT TOISISTAAN

36 Mutta joittenkin päivien kuluttua Paavali sanoi Barnabaalle. "Mennään takaisin kaikkiin niihin kaupunkeihin, joissa olemme julistaneet Herran sanaa, katsomaan veljiämme, miten he voivat."
37 Niin Barnabas päätti* ottaa mukaansa Johanneksen, jota Markukseksi kutsuttiin,
38 Mutta Paavali katsoi oikeaksi olla ottamatta mukaan häntä, joka Pamfyliassa oli luopunut heistä eikä ollut lähtenyt heidän kanssaan työhön.
39 Niin syntyi kiivas väittely, niin että he erosivat toisistaan. Barnabas otti mukaan Markuksen ja purjehti Kyprokseen.
40 Mutta Paavali valitsi Silaan ja lähti matkaan veljien jättäessä hänet Jumalan* armon haltuun.
41 Ja hän vaelsi kautta Syyrian ja Kilikian vahvistaen seurakuntia.

16. Luku TIMOTEUKSESTA TULEE PAAVALIN TYÖTOVERI

1 Niin hän saapui myös Derbeen ja Lystraan. Katso, siellä oli muuan opetuslapsi nimeltä Timoteus, (erään) uskovan juutalaisvaimon poika, mutta isä oli kreikkalainen.
2 Hänestä Lystrassa ja Ikonionissa olevat veljet todistivat hyvää.
3 Paavali tahtoi hänen lähtevän kanssaan matkalle ja otti ja ympärileikkasi hänet juutalaisten vuoksi, joita oli niillä paikkakunnilla. Sillä kaikki tiesivät, että hänen isänsä oli kreikkalainen.
4 Sitä mukaa kuin he vaelsivat kaupungista toiseen, he antoivat heille seurattavaksi apostolien ja Jerusalemin vanhimpien vahvistamat säännökset.
5 Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja kasvoivat päivittäin määrällisesti.

PAAVALI SAA KUTSUN MAKEDONIAAN

6 Kuljettuaan Frygian ja Galatian maan kautta — sillä Pyhä Henki esti
heitä julistamasta sanaa Aasiassa —
7 he yrittivät Mysiaan tultuaan lähteä Bityniaan, mutta [Jeesuksen] Henki
ei sallinut heille sitä.
8 Kuljettuaan Mysian ohi he menivät alas Trooaaseen.
9 Yöllä Paavali näki näyn: muuan makedonialainen mies seisoi ja pyysi
häntä sanoen: "Tule yli Makedoniaan ja auta meitä."
10 Kun hän oli nähnyt näyn, mielimme heti lähteä Makedoniaan, sillä
käsitimme, että Jumala oli kutsunut meidät julistamaan heille ilosanomaa.

LYYDIAN KÄÄNTYMYS

11 Purjehdittuamme nyt Trooaasta kuljimme suoraan Samotrakeen ja
seuraavana päivänä Neapoliin
12 ja sieltä Filippiin, joka on tärkein kaupunki siinä osassa Makedoniaa,
siirtokunta. Siinä kaupungissa viivyimme joitakin päiviä.
13 Sapatinpäivinä menimme kaupungin [portin] ulkopuolelle, joen
rannalle, jossa tavanmukaisesti oli rukouspaikka, ja istuimme ja
puhuimme kokoontuneille naisille.
14 Muuan Lyydia-niminen purppuranmyyjä Tyatiran kaupungista,
Jumalaa pelkäävä nainen, oli kuulemassa. Ja Herra avasi hänen
sydämensä ottamaan vaarin siitä, mitä Paavali puhui.
15 Kun hänet ja hänen huonekuntansa oli kastettu, hän pyysi sanoen:
"Jos pidätte minua Herraan uskovana, niin tulkaa kotiini majailemaan”: Ja
hän vaati meitä.

TIETÄJÄHENKIEN PALVELIJATAR

16 Ja tapahtui meidän ollessamme menossa rukouspaikalle, että
vastaamme tuli muuan palvelijatar, jossa oli tietäjähenki ja joka
ennustamisellaan tuotti paljon tuloja isännilleen.
17 Paavalia ja meitä seuraten hän huusi sanoen: "Nämä miehet ovat
korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistavat teille pelastuksen tien."
18 Tätä hän teki monta päivää. Mutta Paavali kiusaantui, ja hän kääntyi ja
sanoi hengelle: "Jeesuksen Kristuksen nimessä käsken sinun lähteä
hänestä." Ja se lähti samalla hetkellä.

PAAVALIN JA SILAAN VANKILAMATKA

19 Mutta kun hänen isäntänsä näkivät, että tulojen toivo oli heiltä mennyt, he ottivat Paavalin ja Silaan kiinni ja vetivät heidät torille hallitusmiesten eteen.
20 Vietyään heidät päällikköjen eteen he sanoivat: "Nämä miehet, jotka ovat juutalaisia, saattavat kaupunkimme hämminkiin.
21 He opettavat tapoja, joita meidän ei ole lupa omaksua eikä seurata, koska olemme roomalaisia.”
22 Myös kansa nousi heitä vastaan, ja revittyään heiltä vaatteet päälliköt käskivät lyödä heitä raipoilla.
23 Annettuaan heille monia lyöntejä, he heittivät heidät vankilaan käskien vanginvartijan tarkasti vartioida heitä.
24 Sellaisen käskyn saatuaan tämä heitti heidät sisimpään vankilaan ja pani heidät jalkapuuhun.
25 Mutta keskiyön aikaan Paavali ja Silas rukoillen lauloivat kiitosvirttä Jumalalle, ja vangit kuuntelivat heitä.
26 Yhtäkkiä syntyi suuri maanjäristys, niin että vankilan perustukset järkkyivät, ja heti kaikki ovet aukenivat ja kaikkien kahleet irtautuivat.
27 Herättyään ja nähtyään vankilan ovien olevan auki, vanginvartija veti miekkansa ja aikoi surmata itsensä luullen vankien karanneen.
28 Mutta Paavali huusi kovalla äänellä sanoen: ”Älä tee itsellesi mitään pahaa, sillä olemme kaikki täällä.”
29 Pyydettyään valoja hän juoksi sisälle ja heittäytyi vavisten Paavalin ja Silaan eteen.
30 Ja hän vei heidät ulos ja sanoi: ”Herrat, mitä minun pitää tehdä, jotta pelastuisin?"
31 He sanoivat: "Usko Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin pelastut sinä ja perhekuntasi."
32 Ja he puhuivat Herran* sanaa hänelle ja kaikille, jotka olivat hänen talossaan
33 Niin hän otti heidät mukaansa samalla yön tunnilla ja pesi heidän haavansa. Ja hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin heti.
34 Vietyään heidät ylös kotiinsa hän pani esille ruokaa ja riemuitsi koko perhekuntansa kanssa, kun oli tullut Jumalaan uskovaksi.
35 Mutta päivän tultua päälliköt lähettivät oikeudenpalvelijat sanomaan: "Päästä irti ne miehet."
36 Niin vanginvartija toi Paavalille tämän sanoman: "Päälliköt ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä irti. Lähtekää siis nyt ulos ja poistukaa rauhassa."

37 Mutta Paavali sanoi heille: "He ovat julkisesti, ilman tuomiota ruoskineet meitä, jotka olemme Rooman kansalaisia, ja heittäneet vankilaan, ja nyt he ajaisivat meidät salaa ulos? Ei suinkaan, vaan tulkoot itse ja vieköötmeidät ulos.”
38 Oikeudenpalvelijat kertoivat nämä sanat päälliköille. Niin nämä pelästyivät kuullessaan heidän olevan roomalaisia.
39 Ja he tulivat ja puhuttelivat heitä leppeästi, ja vietyään heidät ulos, he pyysivät heitä lähtemään pois kaupungista.
40 Lähdettyään vankilasta he menivät Lyydian luo. Ja nähtyään veljet he rohkaisivat heitä ja menivät pois.

17. Luku TESSALONIKAN METELI

1 He matkasivat Amfipoliin ja Apollonian kautta ja tulivat Tessalonikaan, jossa oli juutalaisten synagooga.
2 Tapansa mukaan Paavali meni sisälle heidän luokseen ja keskusteli kolmena sapattina heidän kanssaan Kirjoitusten pohjalta
3 selittäen ja osoittaen, että Kristuksen piti kärsiä ja nousta kuolleista. Ja hän sanoi: "Tämä Jeesus, jota minä teille julistan, on Kristus."
4 Muutamat heistä uskoivat ja liittyivät Paavaliin ja Silaaseen, niin myös suuri joukko Jumalaa pelkääviä kreikkalaisia sekä useat ylhäiset naiset.
5 Mutta (uskomattomat) juutalaiset joutuivat kiihkoon ja ottivat avukseen muutamia pahanilkisiä vetelehtijöitä, haalivat kansaa kokoon ja nostivat kaupungissa metelin. He asettuivat Jaasonin talon luo ja etsivät heitä kansan eteen vietäviksi.
6 Mutta kun he eivät heitä löytäneet, he raastoivat Jaasonin ja muutamia veljiä kaupungin hallitusmiesten eteen ja huusivat: "Nuo koko maailman kiihoittajat ovat tännekin tulleet.
7 Heidät Jaason on ottanut vastaan. Nämä kaikki tekevät vastoin keisarin asetuksia sanoen toisen, Jeesuksen, olevan kuningas.”
8 ja he saattoivat hämminkiin kansan ja kaupungin hallitusmiehet, jotka tämän kuulivat.
9 Mutta otettuaan takuun Jaasonilta ja muilta he päästivät heidät.

PAAVALI JA SILAS BEREASSA

10 Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten sekä Paavalin että Silaan Bereaan. Sinne saavuttuaan he menivät juutalaisten synagoogaan.
11 Nämä olivat jalompia kuin ne, jotka olivat Tessalonikassa. He ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä Kirjoituksia, oliko

asia niin.
12 Ja monet heistä uskoivat, samoin useat ylhäiset kreikkalaiset naiset ja miehet.
13 Mutta kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali Bereassakin julisti Jumalan sanaa, he tulivat sinnekin taivuttamaan [ja kiihottamaan] kansaa.
14 Silloin veljet heti lähettivät Paavalin menemään merenrantaan. Mutta sekä Silas että Timoteus jäivät Bereaan*.
15 Paavalin saattajat veivät hänet Ateenaan saakka, ja saatuaan Silasta ja Timoteusta varten käskyn, mitä pikimmin tulla hänen luokseen he lähtivät pois.

PAAVALI ATEENASSA

16 Mutta Paavalin odottaessa heitä Ateenassa, hänen henkensä hänessä kiivastui, kun hän näki kaupungin olevan täynnä epäjumalan kuvia.
17 Niin hän keskusteli synagoogassa juutalaisten ja Jumalaa pelkäävien kanssa ja torilla joka päivä niitten kanssa, jotka sattuivat olemaan siellä.
18 Mutta muutamat epikuurolaiset ja stoalaiset filosofit ryhtyivät väittelemään hänen kanssaan. Toiset sanoivat: "Mitä tuo lavertelija haluaa sanoa?" Toiset taas: "Näkyy olevan vieraitten jumalain julistaja", koska hän julisti heille ilosanomaa Jeesuksesta ja ylösnousemuksesta.
19 Ja he ottivat hänet ja veivät Areiopagille ja sanoivat: "Saammeko tietää, mikä se uusi oppi on, jota esität?
20 Sillä tuot joitakin outoja asioita kuullaksemme. Tahdomme siis tietää, mitä nämä merkitsevät."
21 Kaikki ateenalaiset ja kaupungissa oleskelevat muukalaiset kuluttivat näet aikansa ainoastaan jonkin uuden puhumiseen ja kuulemiseen.

PAAVALI PUHUU AREIOPAGILLA

22 Astuen Areiopagin keskelle Paavali sanoi: "Ateenan miehet, näen teidät kaikessa hyvin uskonnollisiksi.
23 Sillä kävellessäni ympäri ja katsellessani pyhiä paikkojanne, löysin myös alttarin johon oli kirjoitettu: ’Tuntemattomalle jumalalle’. Jota te siis palvelette vaikka ette tunne, Häntä minä teille julistan.
24 Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on. Hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsin tehdyissä temppeleissä,
25 eikä Häntä ihmiskäsin palvella niin kuin Hän jotain tarvitsisi, sillä Hän itse antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken.

26 Hän on yhdestä ainoasta (verestä) tehnyt koko ihmiskunnan asumaan kaikella maankamaralla ja on säätänyt heille (ennalta) määrätyt ajat ja heidän asumisensa rajat,
27 jotta he etsisivät Jumalaa, jos ehkä hapuilemalla löytäisivät Hänet. Ja kuitenkaan Hän ei ole kaukana yhdestäkään meistä.
28 Sillä Hänessä me elämme ja liikumme ja olemme, niin kuin myös muutamat teidän runoilijoistanne ovat sanoneet: 'Sillä me olemme myös Hänen sukuansa.'
29 Koska siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumaluus on saman kaltainen kuin kulta tai hopea tai kivi, inhimillisen taiteen ja ajatuksen luomus.
30 Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on tosin kärsinyt, mutta nyt Hän *käskee kaikkia ihmisiä kaikkialla muuttamaan* mielensä.
31 Sillä Hän on säätänyt päivän, jona Hän on määräämänsä miehen avulla tuomitseva maailman vanhurskaudessa, ja Hän on antanut kaikille siitä takeen herättämällä Hänet kuolleista."
32 Kuullessaan kuolleitten ylösnousemuksesta toiset ivasivat, toiset taas sanoivat: "Haluamme vielä toistekin kuulla sinulta tästä."
33 Niin Paavali lähti heidän keskeltään.
34 Mutta muutamat miehet liittyivät häneen ja uskoivat. Niitten joukossa oli myös Dionysios, Areiopagin jäsen, myös nainen nimeltä Damaris ja muita heidän kanssaan.

18. Luku PAAVALI KORINTOSSA

1 Sen jälkeen Paavali lähti Ateenasta ja meni Korinttoon.
2 Siellä hän tapasi erään äsken Italiasta tulleen Akylas-nimisen juutalaisen, syntyään pontolaisen ja hänen vaimonsa Priskillan. Klaudius oli näet käskenyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta. Paavali meni heidän luokseen.
3 Kun hänellä* oli sama ammatti, hän jäi heidän luokseen ja teki työtä; sillä he olivat ammatiltaan teltantekijöitä."
4 Ja hän keskusteli synagoogassa joka sapatti ja sai sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan.
5 Kun sekä Silas että Timoteus tulivat alas Makedoniasta, Paavali oli * hengessään ahdistettu* todistaessaan juutalaisille, että Jeesus on Kristus.
6 Mutta kun he vastustivat ja rienasivat, pudisti hän vaatteitaan ja sanoi heille: *"Vastatkaa itse verestänne!* Viatonna minä tästä lähin menen pakanain luo."

7 Lähdettyään sieltä hän tuli erään [Titius] Justus nimisen Jumalaa
pelkäävän miehen taloon. Hänen talonsa oli aivan synagoogan vieressä.
8 Mutta synagoogan esimies Krispus ja koko hänen perhekuntansa
uskoivat Herraan. Myös monet korinttolaiset, jotka kuuntelivat, uskoivat ja
heidät kastettiin.
9 Herra sanoi yöllä näyssä Paavalille: "Älä pelkää, vaan puhu äläkä
vaikene,
10 sillä minä olen kanssasi eikä kukaan ole ryhtyvä sinuun tehdäkseen
sinulle pahaa, sillä minulla on paljon kansaa tässä kaupungissa."
11 Niin hän viipyi siellä vuoden ja kuusi kuukautta opettaen heidän
keskellään Jumalan sanaa.

KÄSKYNHALTIJA GALLION JA PAAVALI

12 Mutta Gallionin ollessa Akaian käskynhaltijana, juutalaiset
yksimielisesti nousivat Paavalia vastaan ja veivät hänet tuomarinistuimen
eteen
13 ja sanoivat: "Tämä viettelee ihmisiä palvelemaan Jumalaa lain
vastaisesti."
14 Mutta kun Paavali aikoi avata suunsa sanoi Gallion juutalaisille: "Jos
tämä (nyt) olisi jokin rikos tai häijy ilkityö, olisin syystä kärsinyt kuunnella
teitä, oi juutalaiset.
15 Mutta jos on riitakysymys* opista ja nimistä ja teidän laistanne,
katsokaa itse eteenne, (sillä) minä en tahdo olla niitten tuomarina."
16 Ja hän ajoi heidät pois tuomarinistuimen edestä.
17 Niin kaikki (kreikkalaiset) ottivat kiinni Soosteneen, synagoogan
esimiehen, ja löivät häntä tuomarinistuimen edessä, eikä Gallion välittänyt
siitä mitään.

PAAVALI PALAA SYYRIAN ANTIOKIAAN

18 Mutta Paavali viipyi siellä vielä useita päiviä. Jätettyään veljille hyvästit
hän purjehti Syyriaan ja hänen mukanaan Priskilla ja Akylas. Hän oli
leikkauttanut tukkansa Kenkreassa, sillä hän oli tehnyt lupauksen.
19 Ja *hän tuli Efesoon ja* jätti heidät sinne. Itse hän meni synagoogaan
ja keskusteli juutalaisten kanssa.
20 He pyysivät häntä viipymään kauemmin (luonaan), mutta hän ei
suostunut,
21 vaan jätti heille hyvästit sanoen: "(Minun täytyy välttämättä viettää
tuleva juhla Jerusalemissa. Mutta) palaan jälleen luoksenne, jos Jumala

suo. " Niin hän purjehti Efesosta.
22 Noustuaan maihin Kesareassa hän vaelsi ylös Jerusalemiin ja tervehdittyään seurakuntaa meni alas Antiokiaan.
23 Viivyttyään siellä jonkin aikaa hän lähti matkaan kulkien järjestään kautta Galatian maan ja Frygian, vahvistaen kaikkia opetuslapsia.

APOLLOS EFESOSSA

24 Efesoon saapui muuan juutalainen nimeltä Apollos, syntyään aleksandrialainen, kaunopuheinen mies ja taitava kirjoituksissa.
25 Hänelle oli opetettu Herran tie, ja hengessä palavana hän puhui ja opetti tarkoin Herrasta*, mutta tunsi ainoastaan Johanneksen kasteen.
26 Ja hän alkoi rohkeasti puhua synagoogassa. Mutta kuunneltuaan häntä *Akylas ja Priskilla* ottivat hänet luokseen ja selittivät hänelle tarkemmin Jumalan tien.
27 Kun hän tahtoi mennä Akaiaan, veljet kirjoittivat opetuslapsille kehoittaen heitä ottamaan hänet vastaan. Sinne saavuttuaan hän armon avulla oli suureksi avuksi uskoon tulleille.
28 Sillä voimallisesti hän julkisesti kumosi juutalaisten väitteet osoittaen Kirjoitusten avulla, että Jeesus on Kristus.

19. Luku PAAVALI EFESOSSA

1 Kun Apollos oli Korintossa tapahtui, että Paavali kuljettuaan läpi ylämaakuntien tuli Efesoon ja tapasi muutamia opetuslapsia.
2 Hän sanoi heille: "Saitteko Pyhän Hengen, kun tulitte uskoon?" He vastasivat hänelle: "Emme ole edes kuulleet, onko Pyhää Henkeä olemassakaan."
3 Hän sanoi (heille): "Millä teidät sitten on kastettu?" He vastasivat: "Johanneksen kasteella."
4 Niin Paavali sanoi: "Johannes kastoi mielenmuutoksen kasteella, kehoittaen kansaa uskomaan Häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on (Kristukseen) Jeesukseen."
5 Sen kuultuaan he kastattivat itsensä Herran Jeesuksen nimeen.
6 Paavalin pantua kätensä* heidän päälleen tuli Pyhä Henki heihin, ja he puhuivat kielillä ja profetoivat.
7 Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista henkeä.
8 Ja hän meni synagoogaan ja puhui rohkeasti kolmen kuukauden ajan, keskustellen ja koettaen saada heidät puhuen vakuuttuneiksi Jumalan *valtakuntaa koskevista asioista*.

9 Mutta kun muutamat paatuivat, eivätkä uskoneet, vaan puhuivat pahaa Herran tiestä kansan edessä, niin hän vetäytyi pois heistä ja vei opetuslapset erilleen ja kävi päivittäin keskusteluja (erään) Tyrannuksen koulussa.
10 Sitä kesti kaksi vuotta, niin että kaikki Aasian asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset kuulivat Herran (Jeesuksen) sanan.
11 Ja Jumala teki ylen suuria voimatekoja Paavalin kätten kautta,
12 niin että vieläpä hikiliinoja tai esivaatteita hänen iholtaan vietiin sairasten päälle, ja taudit lähtivät heistä ja pahat henget kaikkosivat (heistä).

SKEUAAN POJAT

13 Myös muutamat kuljeksivat juutalaiset loitsijat alkoivat mainita Herran Jeesuksen nimeä niitten kohdalla, joissa oli pahoja henkiä, sanoen: "Vannotamme* teitä sen Jeesuksen nimessä, jota Paavali julistaa."
14 Oli myös *juutalaisen ylipapin Skeuaan joitakin poikia, seitsemän miestä,* jotka näin tekivät.
15 Mutta paha henki vastasi [heille] ja sanoi: "Jeesuksen tunnen ja Paavalin tiedän, mutta keitä te olette?"
16 Ja se mies jossa paha henki oli, karkasi heidän kimppuunsa, voitti heidät* ja pahoinpiteli heitä, niin että he alastomina ja haavoitettuina pakenivat siitä huoneesta.
17 Tämän saivat tietää kaikki Efeson asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, ja pelko valtasi heidät kaikki, ja Herran Jeesuksen nimeä ylistettiin.
18 Monet niistä, jotka olivat tulleet uskoon, menivät ja tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa.
19 Samoin useat niistä, jotka olivat harjoittaneet taikoja, kantoivat kirjat kokoon ja polttivat kaikkien nähden. Niitten arvo laskettiin ja havaittiin sen olevan viisikymmentä tuhatta hopearahaa*.
20 Näin *Herran sana voimallisesti* menestyi ja osoittautui väkeväksi.

PAAVALIN MATKASUUNNITELMA

21 Kun tämä kaikki oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti Makedonian ja Akaian kautta kuljettuaan matkata Jerusalemiin ja sanoi: "Käytyäni siellä minun on nähtävä myös Rooma."
22 Lähetettyään Makedoniaan kaksi niistä, jotka häntä palvelivat, nimittäin Timoteuksen ja Erastuksen, hän jäi itse joksikin aikaa Aasiaan.

EFESON MELLAKKA

23 Tähän aikaan syntyi suuri melu siitä tiestä.
24 Sillä muuan hopeaseppä nimeltä Demetrius, joka valmisti hopeisia Artemiin temppelejä, hankki käsityöläisille melkoisia tuloja.
25 Kutsuttuaan koolle heidät ja muut sellaista työtä tekevät, hän sanoi: "Miehet, tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulo tästä työstä.
26 Mutta näette ja kuulette, että tämä Paavali on, ei ainoastaan Efesossa, vaan melkein koko Aasiassa uskotellen vietellyt paljon kansaa sanoen, etteivät ne ole jumalia, jotka ovat käsin tehtyjä.
27 Nyt ei ainoastaan meidän työmme * ole vaarassa tulla halveksituksi, vaan myös, että suuren Artemis jumalattaren temppeli katsotaan tyhjän arvoiseksi ja että myös hänen mahtavuutensa kukistuu, hänen, jota koko Aasia ja koko maailma palvelee."
28 Sen kuultuaan he tulivat vihaa täyteen ja huusivat sanoen: "Suuri on efesolaisten Artemis!"
29 Ja koko kaupunki joutui sekasorron valtaan. Ja he ryntäsivät kaikki yhdessä näytelmäpaikkaan temmaten mukaansa makedonialaiset Gaiuksen ja Aristarkuksen, Paavalin matkatoverit.
30 Kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, opetuslapset eivät sallineet sitä.
31 Myös muutamat Aasian hallitusmiehistä, jotka olivat hänen ystäviään, lähettivät hänelle sanan ja pyysivät, ettei hän menisi näytelmäpaikkaan.
32 Niin toiset huusivat sitä, toiset tätä, sillä kokous oli sekasortoinen, eivätkä useimmat tienneet, minkä vuoksi olivat tulleet kokoon.
33 Ja joukosta vedettiin esille Aleksanteri, jota juutalaiset työnsivät esiin. Niin Aleksanteri viittasi kädellään ja tahtoi pitää puolustuspuheen kansan edessä.
34 Mutta huomattuaan, että hän on juutalainen, he rupesivat kaikki yhteen ääneen huutamaan ja kirkuivat noin kaksi tuntia: "Suuri on efesolaisten Artemis!"
35 Mutta kun kaupungin sihteeri oli saanut kansan rauhoittumaan, hän sanoi: ”Miehet, efesolaiset! Kuka on se mies, joka ei tiedä että efesolaisten kaupunki on suuren * Artemis-jumalattaren * temppelin ja taivaasta* pudonneen kuvan vaalija?
36 Koska tämä siis on kiistämätöntä, teidän tulee pysyä rauhallisina eikä tehdä mitään harkitsematonta.
37 Olette kuitenkin tuoneet mukananne nämä miehet, jotka eivät ole temppelin ryöstäjiä eivätkä jumalatartanne* pilkanneet.

38 Jos siis Demetriuksella ja häneen liittyneillä käsityöläisillä on aihetta jotakuta vastaan, niin sitä varten istutaan oikeutta ja on käskynhaltijoita. Vetäköötoisensa oikeuteen.
39 Mutta jos tavoittelette jotain muuta, ratkaistakoon se laillisessa kansankokouksessa.
40 Sillä olemmehan vaarassa tämän päivän vuoksi joutua syytteeseen kapinasta, eikä ole mitään perustetta, jonka nojalla voisimme esittää selityksen tästä mellakasta."
41 Näin puhuen hän hajoitti kokouksen.

20. Luku PAAVALIN MATKA MAKEDONIAAN JA KREIKKAAN

1 Kun meteli oli asettunut, kutsui Paavali opetuslapset luokseen. [Rohkaistuaan heitä] hän jätti hyvästit ja lähti matkaamaan Makedoniaan.
2 Kuljettuaan niitten paikkakuntien läpi ja rohkaistuaan heitä monin sanoin hän tuli Kreikkaan.
3 Siellä hän viipyi kolme kuukautta. Juutalaisten tehtyä häntä vastaan salahankkeen hänen aikoessaan purjehtia Syyriaan, heräsi hänessä ajatus palata Makedonian kautta.
4 Häntä seurasivat (Aasiaan saakka) berealainen Soopater [, Pyrruksen poika,] ja tessalonikalaisista Aristarkus ja Sekundus, derbeläinen Gaius, Timoteus sekä aasialaiset Tykikus ja Trofimus.
5 Mentyään edeltä nämä odottivat meitä Trooassa.
6 Mutta me purjehdimme hapattomain leipäin juhlan jälkeen Filippistä ja tulimme viidentenä päivänä heidän luokseen Trooaaseen, jossa viivyimme seitsemän päivää.

EUTYKUS

7 Kun *opetuslapset olivat* viikon ensimmäisenä päivänä kokoontuneet murtamaan leipää, niin Paavali, joka seuraavana päivänä aikoi matkustaa pois, keskusteli heidän kanssaan ja jatkoi puhetta keskiyöhön saakka.
8 Ja yläsalissa, jossa * he olivat * koolla, oli monta lamppua palamassa.
9 Mutta muuan nuorukainen nimeltä Eutykus istui ikkunalla sikeään uneen vaipuneena, kun Paavali puhui kauan. Unen valtaamana hän putosi kolmannesta kerroksesta alas ja hänet nostettiin ylös kuolleena.
10 Mutta mentyään alas Paavali heittäytyi hänen ylitsensä, kiersi kätensä hänen ympärilleen ja sanoi: ”Älkää olko levottomia, sillä hänen henkensä on hänessä.”
11 Niin hän meni ylös, mursi leipää ja söi. Hän puhui kauan, päivän

koittoon asti, ja lähti sitten matkaan.
12 Mutta he veivät pojan elävänä ja tulivat suuresti lohdutetuiksi.

MATKA TROOASTA MILETOON

13 Mentyämme edeltä nousimme laivaan ja purjehdimme Assoon. Sieltä aioimme ottaa Paavalin laivaan, sillä hän oli niin määrännyt aikoen itse kulkea jalan.
14 Kun hän yhtyi meihin Assossa otimme hänet laivaan ja tulimme Mityleneen.
15 Purjehdittuamme sieltä saavuimme seuraavana päivänä Kion kohdalle ja toisena* päivänä purjehdimme Samoon. (Viivyttyämme Trogyllionissa), tulimme seuraavana päivänä Miletoon.
16 Paavali oli näet päättänyt purjehtia Efeson ohi, jottei tulisi kuluttaneeksi aikaa Aasiassa, sillä hän kiirehti ollakseen, jos se oli hänelle mahdollista, helluntaipäivänä Jerusalemissa.

EFESON VANHIMPIEN HYVÄSTELY

17 Miletosta hän lähetti sanan Efesoon ja kutsui luokseen seurakunnan vanhimmat.
18 Heidän saavuttuaan hänen luokseen hän sanoi heille: "Tiedätte, kuinka ensimmäisestä päivästä lähtien, jona tulin Aasiaan, olen kaiken aikaa ollut kanssanne;
19 palvellen Herraa kaikessa nöyränä ja (monin) kyynelin, koettelemuksissa, jotka ovat kohdanneet minua juutalaisten salahankkeitten vuoksi;
20 kuinka en ole salannut mitään julistaessani teille sitä, mikä on hyödyllistä ja opettaessani teitä julkisesti ja huone huoneelta.
21 Olen vakaasti julistanut sekä juutalaisille että kreikkalaisille mielenmuutosta Jumalan suhteen ja uskoa Herraamme Jeesukseen Kristukseen.
22 Mutta nyt, katso, matkustan hengessä sidottuna Jerusalemiin tietämättä, mitä minulle siellä tapahtuu,
23 paitsi että Pyhä Henki joka kaupungissa todistaa minulle sanoen, että kahleet ja ahdistukset minua odottavat.
24 Mutta en (mistään välitä enkä) pidä henkeäni itselleni kalliina*, jotta (iloiten) täyttäisin juoksuni ja sen viran, jonka Herralta Jeesukselta olen saanut: Jumalan armon ilosanoman todistamisen.
25 Ja nyt, katso, tiedän, ettei kasvojani enää näe kukaan teistä, joitten

keskellä olen vaeltanut saarnaten Jumalan valtakuntaa.
26 Sen vuoksi todistan teille tänä päivänä, että olen viaton kaikkien vereen.
27 Sillä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille kaikkea Jumalan päätöstä.
28 Ottakaa siis vaari itsestänne ja koko laumasta, johon Pyhä Henki on pannut teidät kaitsijoiksi, paimentamaan Jumalan seurakuntaa, jonka Hän omalla verellään on itselleen ansainnut.
29 Sillä tiedän (sen), että lähtöni jälkeen keskellenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä.
30 Ja omasta joukostanne nousee miehiä, jotka puhuvat väärää puhetta, vetääkseen opetuslapset mukaansa.
31 Valvokaa siis, muistaen, että kolmeen vuoteen en ole lakannut yötä päivää kyynelin neuvomasta itse kutakin.
32 Ja nyt uskon teidät (,veljet,) Jumalan ja Hänen armonsa* sanan haltuun, Hänen, joka on voimallinen rakentamaan teitä ja antamaan teille perintöosan kaikkien pyhitettyjen joukossa.
33 En ole halunnut kenenkään hopeaa tai kultaa tai vaatteita.
34 (vaan) tiedätte itse, että nämä käteni ovat palvelleet minun ja seuralaisteni tarpeita.
35 Olen teille kaikessa osoittanut, että näin työtä tehden tulee huolehtia heikoista ja muistaa Herran Jeesuksen sanat — että Hän itse sanoi: 'Autuaampi on antaa kuin ottaa.'"
36 Tämän sanottuaan hän polvistui ja rukoili kaikkien heidän kanssaan.
37 Kaikki itkivät haikeasti, heittäytyivät Paavalin kaulaan ja suutelivat häntä rakkaasti.
38 Eniten heitä suretti se sana jonka hän oli sanonut, etteivät he enää näkisi hänen kasvojaan. Ja he saattoivat hänet laivaan.

21. Luku PAAVALI TYYROSSA

1 Kun olimme eronneet heistä ja lähteneet vesille, tulimme suoraan kuljettuamme Koosiin*, seuraavana päivänä Rodokseen* ja sieltä Pataraan.
2 Tavattuamme laivan, joka oli menossa Foinikiaan, nousimme siihen ja läksimme purjehtimaan.
3 Saatuamme Kyproksen näkyviimme ja jätettyämme sen vasemmalle, purjehdimme Syyriaan ja laskimme maihin Tyyrossa, sillä siellä oli laivan määrä purkaa lasti.
4 Tavattuamme opetuslapset viivyimme siellä seitsemän päivää. Hengen

vaikutuksesta he kehoittivat Paavalia olemaan menemättä (ylös) Jerusalemiin.
5 Mutta vietettyämme loppuun ne päivät läksimme matkaan ja kaikki saattoivat meitä vaimoineen ja lapsineen kaupungin ulkopuolelle saakka, Rannalla laskeuduimme polvillemme ja rukoilimme.
6 Jätettyämme toisillemme hyvästit astuimme laivaan, ja he palasivat koteihinsa.

PAAVALI KESAREASSA

7 Päätimme purjehduksen saavuttuamme Tyyrosta Ptolemaikseen. Tervehdimme veljiä ja viivyimme päivän heidän luonaan.
8 Mutta seuraavana päivänä läksimme (Paavali seuralaisineen) matkaan ja tulimme Kesareaan. Menimme evankelista Filippuksen kotiin — hän oli yksi niistä seitsemästä — ja jäimme hänen luokseen.
9 Hänellä oli neljä profetoivaa tytärtä, neitsyttä.
10 Kun viivyimme useita päiviä, Juudeasta tuli muuan profeetta nimeltä Agabus.
11 Tultuaan luoksemme hän otti Paavalin vyön, sitoi sillä jalkansa ja kätensä ja lausui: "Näin sanoo Pyhä Henki: 'Sen miehen jonka vyö tämä on, juutalaiset näin sitovat Jerusalemissa ja antavat pakanain käsiin.'"
12 Tämän kuultuamme pyysimme sekä me että paikkakuntalaiset, ettei hän menisi Jerusalemiin.
13 *Mutta Paavali vastasi*: "Mitä teette, kun itkette ja särjette sydäntäni! Sillä olen valmis en ainoastaan sidottavaksi, vaan myös kuolemaan Jerusalemissa Herran Jeesuksen nimen vuoksi."
14 Kun hän ei taipunut, rauhoituimme ja sanoimme: "Tapahtukoon Herran tahto."

TULO JERUSALEMIIN

15 Niitten päivien jälkeen varustauduimme matkaan ja menimme ylös Jerusalemiin.
16 Kanssamme lähti myös opetuslapsia Kesareasta ja he veivät meidät erään vanhan opetuslapsen, kyproslaisen Mnasonin luo, majaillaksemme hänen luonaan.
17 Saavuttuamme Jerusalemiin veljet ottivat meidät iloiten vastaan.

JUUTALAISKRISTITTYJEN LAINALAISUUS

18 Seuraavana päivänä Paavali meni kanssamme Jaakobin luo, ja kaikki vanhimmat tulivat koolle.
19 Tervehdittyään heitä hän kertoi juurta jaksain, mitä Jumala hänen palveluksensa kautta oli tehnyt pakanain keskellä.
20 Sen kuultuaan he ylistivät Jumalaa. Ja he sanoivat Paavalille*: "Näet, veli, kuinka monia tuhansia juutalaisia on tullut uskoon ja he kaikki ovat lainkiivailijoita.
21 Mutta heille on kerrottu sinusta, että opetat kaikille pakanain seassa asuville juutalaisille luopumista Mooseksesta, sanoen, ettei heidän pidä ympärileikata lapsiaan eikä vaeltaa säännösten mukaan.
22 Miten siis on? Varmaankin on suuri joukko kokoontuva, sillä he saavat kuulla sinun tulleen.
23 Tee siis tämä, minkä sinulle sanomme. Meillä on täällä neljä miestä, joilla on lupaus täytettävänä.
24 Ota heidät luoksesi ja puhdista itsesi heidän kanssaan ja maksa kulut heidän puolestaan, jotta he saisivat ajattaa tukkansa. Niin kaikki saavat tietää, ettei ole mitään perää siinä, mitä heille on kerrottu sinusta, vaan että sinä itsekin vaellat lakia seuraten.
25 Mutta uskoon tulleista pakanoista olemme päättäneet ja kirjoittaneet, (ettei heidän tarvitse pitää mitään sellaista, paitsi) että heidän tulee sekä karttaa epäjumalille uhrattua verta, että tukehtumalla kuollutta ja haureutta."
26 Silloin Paavali otti ne miehet luokseen, ja kun hän seuraavana päivänä oli puhdistanut itsensä heidän kanssaan, hän meni pyhäkköön ilmoittaen puhdistumispäivien päättymisen — kunnes heidän kunkin puolesta oli tuotu uhri.

PAAVALI OTETAAN KIINNI PYHÄKÖSSÄ

27 Mutta kun ne seitsemän päivää olivat päättymässä, näkivät Aasiasta tulleet juutalaiset hänet pyhäkössä, kiihottivat kaiken kansan ja kävivät häneen käsiksi
28 ja huusivat: "Miehet, israelilaiset, auttakaa! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa kaikkia ihmisiä kansaamme ja lakiamme ja tätä paikkaa vastaan, onpa tuonut kreikkalaisiakin pyhäkköön ja saastuttanut tämän pyhän paikan."
29 He olivat näet ennen nähneet efesolaisen Trofimuksen kaupungilla hänen kanssaan ja luulivat Paavalin tuoneen hänet pyhäkköön.

30 Ja koko kaupunki joutui liikkeelle ja kansaa juoksi kokoon. Otettuaan Paavalin kiinni he raahasivat hänet ulos pyhäköstä, ja heti portit suljettiin.
31 Mutta kun he tahtoivat tappaa hänet, tuli sotaväenosaston komentajalle tieto, että koko Jerusalem oli kuohuksissa.
32 Tämä otti heti mukaansa sotamiehiä ja sadanpäämiehiä ja riensi alas heidän luokseen. Nähtyään komentajan ja sotamiehet, he lakkasivat lyömästä Paavalia.
33 Silloin komentaja astui esiin, otti hänet kiinni ja käski sitoa hänet kaksilla kahleilla ja kysyi, kuka hän oli ja mitä hän oli tehnyt.
34 Mutta kansanjoukossa huusivat toiset sitä, toiset tätä. Kun hän ei melun vuoksi saanut varmaa tietoa, käski hän kuljettaa hänet kasarmiin.
35 Paavalin tultua portaille tapahtui niin, että sotamiehet kantoivat häntä kansan väkivallan vuoksi,
36 Sillä suuri väkijoukko seurasi perässä huutaen: "Vie pois hänet!"

PAAVALI PUOLUSTAUTUU KANSAN EDESSÄ

37 Kun Paavalia oltiin viemässä sisälle kasarmiin hän sanoi komentajalle: "Onko minun lupa sanoa sinulle jotain?" Niin tämä sanoi: "Osaatko kreikkaa?
38 Etkö siis olekaan se egyptiläinen, joka ennen näitä päiviä teki kapinan ja vei autiomaahan ne neljätuhatta murhamiestä*?"
39 Niin Paavali sanoi: "Olen juutalainen mies, Tarson, Kilikian tunnetun kaupungin kansalainen. Pyydän sinua, salli minun puhua kansalle."
40 Kun hän salli, niin Paavali portailla seisoen viittasi kädellään kansalle, ja kun oli syntynyt syvä hiljaisuus, hän puhui heille heprean kielellä sanoen:

22. Luku

1 ”Miehet, veljet ja isät, kuulkaa mitä nyt puolustuksekseni teille sanon.
2 Kuultuaan hänen puhuvan heille heprean kielellä he kävivät vielä hiljaisemmiksi. Niin hän sanoi:
3 Olen juutalainen mies, syntynyt Kilikian Tarsossa, mutta kasvatettu tässä kaupungissa Gamalielin jalkain juuressa, tarkasti isien lain mukaan opetettuna, ja kiivailin Jumalan puolesta niin kuin tekin kaikki tänä päivänä teette.
4 Vainosin tätä tietä aina kuolemaan asti, sitoen ja heittäen vankiloihin sekä miehiä että naisia,
5 niin kuin myös ylin pappi voi minusta todistaa ja kaikki vanhimmat.

Saatuani heiltä myös kirjeitä veljille matkustin Damaskoon kuljettaakseni nekin, jotka siellä olivat, sidottuina Jerusalemiin rangaistaviksi.

PAAVALI KERTOO KÄÄNTYMYKSESTÄÄN

6 Mutta ollessani matkalla ja lähestyessäni Damaskoa tapahtui minulle, että keskipäivän aikaan leimahti taivaasta yhtäkkiä voimakas valo ympärilleni.
7 Kaaduin maahan ja kuulin äänen sanovan minulle: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua?'
8 Niin vastasin: 'Kuka olet, Herra?' Hän sanoi minulle: 'Minä olen Jeesus Nasaretilainen, jota sinä vainoat.'
9 Seuralaiseni näkivät kyllä valon (ja pelästyivät) mutta eivät kuulleet Hänen ääntään joka puhui minulle.
10 Niin minä sanoin: 'Herra, mitä minun on tehtävä?' Herra sanoi minulle: 'Nouse ja mene Damaskoon, niin siellä sinulle sanotaan kaikki mikä sinulle on tehtäväksi määrätty.'
11 Koska sen valon kirkkauden vuoksi en nähnyt, tulin Damaskoon seuralaisteni taluttamana."
12 Niin muuan Ananias, lain mukaan hurskas mies, josta kaikki siellä asuvat juutalaiset todistavat hyvää,
13 tuli luokseni, astui eteeni ja sanoi minulle: 'Veli Saul, *näe jälleen*.' Ja sillä hetkellä näin jälleen ja katsoin häneen.
14 Ja hän sanoi: 'Isäimme Jumala on valinnut sinut tuntemaan tahtonsa ja näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan Hänen suunsa äänen.
15 Sillä sinä olet oleva Hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä, sen todistaja, mitä olet nähnyt ja kuullut.
16 Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi huutaen avuksi *Herran nimeä*.’

PAAVALI LÄHETETÄÄN PAKANAIN LUO

17 Jerusalemiin palattuani tapahtui, että pyhäkössä rukoillessani jouduin hurmoksiin
18 ja näin Hänet. Ja Hän sanoi minulle: 'Riennä ja mene pian pois Jerusalemista, sillä he eivät ota vastaan todistustasi minusta.'
19 Niin minä sanoin: 'Herra, he tietävät itse, että panin vankilaan ja ruoskin jokaisessa synagoogassa niitä, jotka uskoivat sinuun.
20 Ja kun Stefanuksen, sinun todistajasi veri vuodatettiin, olin minäkin läsnä hyväksyen (hänen surmaamisensa) ja vartioin hänen surmaajainsa

vaatteita.'
21 Ja Hän sanoi minulle: 'Mene, sillä minä lähetän sinut kauas pakanain luo."

PAAVALI VETOAA ROOMAN KANSALAISUUTEEN

22 He kuuntelivat häntä tähän sanaan asti. Sitten he korottivat äänensä ja sanoivat: "Pois maan päältä tuommoinen! Sillä ei hän saa elää."
23 Kun he huusivat ja heittelivät vaatteitaan ja viskoivat tomua ilmaan,
24 käski komentaja kuljettaa hänet kasarmiin ja määräsi hänet ruoskimalla tutkittavaksi saadakseen tietää, mistä syystä he hänelle niin huusivat.
25 Mutta kun *he olivat oikaisseet* hänet ruoskittavaksi, sanoi Paavali siinä seisovalle sadanpäämiehelle: "Onko teidän lupa ruoskia Rooman kansalaista, vieläpä ilman tuomiota?"
26 Tämän kuultuaan sadanpäämies meni ilmoittamaan komentajalle ja sanoi:
27 ”Katso mitä aiot tehdä, sillä tämä* mies on roomalainen.” Tultuaan Paavalin luo komentaja sanoi hänelle: "Sano minulle oletko roomalainen.” Hän vastasi: "Olen."
28 Komentaja sanoi: "Minä olen paljolla rahalla hankkinut tämän kansalaisoikeuden." Niin Paavali sanoi: "Mutta minä olen syntynytkin roomalaisena."
29 Silloin ne, joitten piti häntä tutkia, lähtivät heti hänen luotaan. Myös komentaja pelästyi saatuaan tietää, että hän oli roomalainen, ja koska oli sitonut hänet.

PAAVALI PUOLUSTAUTUU NEUVOSTON EDESSÄ

30 Mutta seuraavana päivänä, kun komentaja halusi varmasti tietää, mistä juutalaiset häntä syyttivät, hän päästi hänet siteistä ja käski ylipappien ja koko *heidän neuvostonsa* kokoontua. Hän vei Paavalin alas ja asetti hänet heidän eteensä.

23. Luku

1 Niin Paavali katsoi kiinteästi neuvostoon ja sanoi: "Miehet, veljet, olen tähän asti vaeltanut Jumalan edessä omatunto täysin puhtaana."
2 Mutta ylin pappi Ananias käski hänen lähellään seisovia lyömään häntä vasten suuta.

3 Silloin Paavali sanoi hänelle: "Jumala on lyövä sinua, valkeaksi kalkittu seinä. Istutko sinä tuomitsemassa minua lain mukaan ja käsket vastoin lakia lyömään minua?"
4 Niin ne jotka seisoivat lähellä, sanoivat: "Herjaatko Jumalan ylintä pappia?"
5 Paavali vastasi: "En tiennyt, veljet, että hän on ylin pappi; sillä on kirjoitettu: 'Kansasi ruhtinasta älä solvaa!'"
6 Mutta kun Paavali tiesi osan heistä olevan saddukeuksia ja toisen fariseuksia, hän huusi neuvoston edessä: "Miehet, veljet, olen fariseus, * fariseuksen poika*. Kuolleitten ylösnousemustoivon vuoksi olen tuomittavana."
7 Kun hän oli tämän sanonut, nousi riita fariseusten ja saddukeusten kesken, ja joukko jakautui.
8 Sillä saddukeukset sanovat, ettei ole ylösnousemusta, ei enkeliä eikä henkeä, mutta fariseukset tunnustavat molemmat.
9 Syntyi suuri huuto, ja muutamat fariseusten puolueen kirjanoppineet nousivat kiivaasti väittelemään sanoen: "Emme huomaa mitään pahaa tässä miehessä. Entä jos henki tai enkeli on hänelle puhunut? (Älkäämme taistelko Jumalaa vastaan.)"
10 Kun nousi suuri riita, komentaja pelkäsi, että he repisivät Paavalin kappaleiksi ja käski sotaväenosaston astua alas ja temmata hänet heidän keskeltään ja kuljettaa kasarmiin.
11 Mutta seuraavana yönä Herra seisoi hänen luonaan ja sanoi: "Ole turvallisella mielellä, (Paavali,) sillä niin kuin olet todistanut minusta Jerusalemissa, niin sinun pitää todistaa myös Roomassa."

JUUTALAISTEN SALALIITTO PAAVALIA VASTAAN

12 Mutta päivän tultua (eräät) juutalaiset *lyöttäytyivät yhteen* ja sitoutuivat kirouksen uhalla, sanoen olevansa syömättä ja juomatta, kunnes olivat tappaneet Paavalin.
13 Niitä oli yli neljänkymmenen, jotka solmivat tämän valaliiton.
14 He menivät ylipappien ja vanhinten luo ja sanoivat: "Olemme kirouksen uhalla sitoutuneet olemaan maistamatta mitään ennen kuin olemme tappaneet Paavalin.
15 Tehkää nyt siis neuvoston kanssa komentajalle ilmianto, jotta hän toisi hänet (huomenna) alas luoksenne ikään kuin aikoisitte tarkemmin tutkia hänen asiaansa. Mutta olemme valmiit tappamaan hänet ennen kuin hän tulee perille*."
16 Mutta kun Paavalin sisaren poika kuuli väijytyksestä, hän tuli

kasarmille, meni sisälle ja ilmoitti asian Paavalille.
17 Silloin Paavali kutsui luokseen yhden sadanpäämiehistä ja sanoi: "Vie tämä nuorukainen komentajan luo, sillä hänellä on jotain hänelle ilmoitettavaa."
18 Niin tämä otti hänet mukaansa, vei komentajan luo ja sanoi: "Vanki Paavali kutsui minut luokseen ja pyysi tuomaan luoksesi tämän nuorukaisen, jolla on jotain puhuttavaa sinulle."
19 Niin komentaja tarttui hänen käteensä, vei hänet erilleen ja kysyi: "Mitä sinulla on minulle ilmoitettavaa?"
20 Hän sanoi: "Juutalaiset ovat päättäneet pyytää sinulta, että huomenna veisit Paavalin alas neuvostoon ikään kuin *he aikoisivat* vielä tarkemmin kysellä jotain hänestä.
21 Mutta älä sinä suostu heihin, sillä heitä on enemmän kuin neljäkymmentä miestä väijymässä häntä. He ovat kirouksen uhalla sitoutuneet olemaan syömättä ja juomatta ennen kuin ovat tappaneet hänet. Ja he ovat nyt valmiina odottaen sinulta suostumusta."
22 Niin komentaja päästi nuorukaisen menemään ja kielsi häntä: "Älä paljasta kenellekään, että olet ilmaissut tämän minulle."

PAAVALI VIEDÄÄN KESAREAAN

23 Kutsuttuaan luokseen tietyt kaksi sadanpäämiestä hän sanoi: "Pitäkää yön kolmannesta tunnista* lähtien valmiina kaksisataa sotamiestä lähtemään Kesareaan asti ja seitsemänkymmentä ratsumiestä ja kaksisataa keihäsmiestä.
24 Varatkaa myös ratsuja pannaksenne Paavalin ratsaille ja viedäksenne hänet vahingoittumattomana maaherra Feeliksin luo."
25 Ja hän kirjoitti näin kuuluvan kirjeen:
26 ”Klaudius Lysias tervehtii korkea-arvoista maaherraa Feeliksiä.
27 Tämän miehen juutalaiset ottivat kiinni ja olivat vähällä tappaa. Niin menin sinne sotaväen kanssa ja pelastin hänet saatuani tietää, että hän on roomalainen.
28 Koska halusin tietää, mistä asiasta he häntä syyttivät, vein hänet alas heidän neuvostoonsa.
29 Havaitsin häntä syytettävän heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä, mutta ettei hän ollut syytteessä mistään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet.
30 Kun minulle ilmaistiin, että miestä vastaan on tekeillä (juutalaisten) salahanke, lähetin hänet heti luoksesi käskettyäni myös syyttäjiä esittämään sanottavansa häntä vastaan sinun edessäsi. (Jää hyvästi.)"

31 Niin sotamiehet saamansa käskyn mukaan ottivat Paavalin ja veivät yötä myöten Antipatrikseen.
32 Jätettyään seuraavana päivänä ratsumiehet jatkamaan matkaa hänen kanssaan, he palasivat kasarmiin.
33 Kun nämä tulivat, he antoivat kirjeen maaherralle ja veivät myös Paavalin hänen eteensä.
34 Kirjeen luettuaan maaherra* kysyi, mistä maakunnasta hän oli, ja saatuaan tietää, että hän on Kilikiasta,
35 hän sanoi: "Kuulustelen sinua, kun syyttäjäsikin saapuvat." Ja hän käski vartioida häntä Herodeksen linnassa.

24 Luku PAAVALIA SYYTETÄÄN FEELIKSIN EDESSÄ

1 Viiden päivän kuluttua ylin pappi Ananias meni alas muutamien vanhinten ja erään asianajaja Tertulluksen kanssa, ja he esittivät maaherralle syytteen Paavalia vastaan.
2 Kun hänet oli kutsuttu esille Tertullus alkoi syyttää sanoen:
3 ”Runsasta rauhaa olemme kauttasi, korkea-arvoinen Feeliks, saaneet osaksemme, ja sinun huolenpidostasi on tehty parannuksia tämän kansan hyväksi. Sen kaikin puolin ja kaikkialla mitä kiitollisimmin tunnustamme.
4 Mutta jotten kauemmin sinua viivyttäisi, pyydän sinua hetkisen meitä suosiollisesti kuuntelemaan.
5 Olemme näet havainneet tämän miehen rutoksi ja metelinnostajaksi kaikkien koko maailman juutalaisten keskellä ja nasaretilaisten lahkon päämieheksi.
6 Hän on yrittänyt pyhäkönkin saastuttaa. Niin otimme hänet kiinni (ja tahdoimme tuomita lakimme mukaan.
7 Mutta komentaja Lysias tuli ja suurta väkivaltaa käyttäen vei hänet käsistämme
8 ja käski hänen syyttäjäinsä tulla luoksesi.) Voit häneltä itse tutkimalla saada tietää kaiken sen, mistä häntä syytämme."
9 Myös juutalaiset *olivat samaa mieltä* väittäen asian niin olevan.

PAAVALI PUOLUSTAUTUU FEELIKSIN EDESSÄ

10 Mutta Paavali vastasi, maaherran viitattua hänelle, että hän puhuisi: "Koska tiedän sinun monta vuotta olleen tämän kansan tuomarina, puhun *sitä rohkeammin* asiani puolesta.
11 Sillä voit saada tietää, ettei ole kuin kaksitoista päivää siitä, kun menin

Jerusalemiin palvomaan.
12 Eivät he ole tavanneet minua pyhäkössä kenenkään kanssa väittelemästä eikä yllyttämästä kansaa mellakkaan synagoogissa tai kaupungilla,
13 eivätkä voi näyttää sinulle toteen sitä, mistä minua nyt syyttävät.
14 Mutta sen sinulle tunnustan, että minä sen tien mukaan, jota he sanovat lahkoksi, niin palvelen isäini Jumalaa, että uskon kaiken, mitä on kirjoitettu laissa ja profeetoissa,
15 ja että minulla on Jumalaan se toivo, jonka nämä itsekin omaksuvat, että on oleva (kuolleitten) ylösnousemus, sekä vanhurskasten että vääräin.
16 Sen vuoksi myös ahkeroin, että minulla aina olisi loukkaamaton omatunto Jumalan ja ihmisten edessä.
17 Niin tulin monien vuosien kuluttua tuomaan almuja kansalleni ja uhreja.
18 Näissä toimissa muutamat Aasiasta tulleet juutalaiset tapasivat minut puhdistautuneena pyhäkössä, eikä ollut väentungosta tai meteliä.
19 Heidän pitäisi nyt olla saapuvilla edessäni ja syyttää, jos heillä olisi jotain minua vastaan.
20 Tai sanokoot nämä tässä *jos huomasivat minussa jotain rikollista,* kun seisoin neuvoston edessä
21 — paitsi mitä tulee tähän yhteen lauseeseen jonka huusin seisoessani heidän keskellään: 'Kuolleitten ylösnousemuksen vuoksi olen tänään tuomittavananne'."
22 Mutta (kuultuaan tämän) Feeliks, joka oli hyvin tarkkaan perillä tästä tiestä, lykkäsi heidän asiansa tuonnemmaksi sanoen: "Kun komentaja Lysias tulee alas, tutkin asianne."

PAAVALIN VANKEUS

23 Hän käski sadanpäämiehen pitää Paavalia vartioituna sallien lievennystä ja estämättä ketään hänen omaisistaan palvelemasta häntä (tai tulemasta hänen luokseen).
24 Muutamien päivien kuluttua Feeliks tuli vaimonsa Drusillan kanssa, joka oli juutalainen, haetti Paavalin ja kuunteli hänen puhettaan uskosta Kristukseen [Jeesukseen].
25 Mutta kun hän puhui vanhurskaudesta ja itsehillinnästä ja tulevasta tuomiosta, niin Feeliks pelästyi ja sanoi: "Mene tällä haavaa pois, mutta kun saan sopivan ajan, kutsutan sinut."
26 Mutta samalla hän myös toivoi, että Paavali antaisi hänelle rahaa (jotta

hän päästäisi hänet), minkä vuoksi hän myös useammin haetti hänet ja puheli hänen kanssaan.
27 Mutta kahden vuoden kuluttua Feeliks sai seuraajakseen Porkius Festuksen. Ja kun Feeliks pyrki saavuttamaan juutalaisten suosiota, hän jätti Paavalin kahleisiin.

25. Luku PAAVALI MAAHERRA FESTUKSEN EDESSÄ

1 Tultuaan sitten maakuntaansa Festus meni kolmen päivän kuluttua Kesareasta ylös Jerusalemiin.
2 Niin *ylin pappi* ja juutalaisten ensimmäiset miehet esittivät hänelle syytteen Paavalia vastaan ja pyysivät häneltä
3 ja anoivat sitä suosiota *Paavalin turmioksi,* että hän haettaisi hänet Jerusalemiin. Sillä he valmistivat väijytystä tappaakseen hänet tiellä.
4 Niin Festus vastasi, että Paavalia pidettiin vartioituna Kesareassa ja että hän itse aikoi pian lähteä sinne.
5 Tulkoot siis johtomiehenne kanssani alas, hän sanoi, "ja jos siinä miehessä on jotain, syyttäkööthäntä."
6 Viivyttyään heidän luonaan *toista kymmentä* päivää, hän meni alas Kesareaan. Seuraavana päivänä hän istuutui tuomarinistuimelle ja käski tuoda Paavalin.
7 Hänen saavuttuaan asettuivat ne juutalaiset, jotka olivat tulleet alas Jerusalemista, hänen ympärilleen ja esittivät monia ja raskaita syytöksiä (Paavalia vastaan), joita eivät kyenneet näyttämään toteen.
8 Hän* vastasi puolustuksekseen: "En ole mitään rikkonut juutalaisten lakia enkä pyhäkköä enkä keisaria vastaan."
9 Niin Festus joka pyrki saavuttamaan juutalaisten suosiota, vastasi Paavalille ja sanoi: "Tahdotko lähteä ylös Jerusalemiin käymään siellä oikeutta edessäni tästä asiasta?"
10 Mutta Paavali sanoi: "Seison keisarin tuomarinistuimen edessä, jossa minut tuomittakoon. Juutalaisille en ole mitään vääryyttä tehnyt, niin kuin sinäkin aivan hyvin tiedät.
11 Jos kuitenkin olen väärintekijä ja olen tehnyt jotain kuoleman ansaitsevaa, en pyri pääsemään kuolemasta. Mutta jos siinä, mistä nämä minua syyttävät, ei ole perää, niin kukaan ei voi luovuttaa minua heille. Vetoan keisariin."
12 Silloin Festus neuvoteltuaan neuvoskuntansa kanssa, vastasi: "Keisariin olet vedonnut, keisarin eteen olet menevä."

PAAVALI AGRIPPAN JA BERNIKEN EDESSÄ

13 Muutamien päivien kuluttua kuningas Agrippa ja Bernike saapuivat
Kesareaan tervehtimään Festusta.
14 Kun he viipyivät siellä useita päiviä, esitti Festus Paavalin asian
kuninkaalle sanoen: "On muuan mies, jonka Feeliks on jättänyt vangiksi.
15 Ollessani Jerusalemissa juutalaisten ylipapit ja vanhimmat esittivät
syytteen vaatien hänelle rangaistusta*.
16 Vastasin heille, ettei roomalaisten tapana ole luovuttaa ketään (tuhon
omaksi) ennen kuin syytetty on kasvokkain syyttäjäinsä kanssa ja on
saanut tilaisuuden puolustautua syytöstä vastaan.
17 Kun he siis olivat kokoontuneet tänne, niin viipymättä seuraavana
päivänä istuuduin tuomarinistuimelle ja käskin tuoda miehen.
18 Astuttuaan esiin syyttäjät eivät esittäneet häntä vastaan yhtään niistä
syytöksistä, joita olin arvellut,
19 vaan heillä oli häntä vastaan joitakin riitakysymyksiä omasta
uskonnostaan ja jostain Jeesuksesta, joka oli kuollut mutta, jonka Paavali
väitti elävän.
20 Kun olin epätietoinen tämän asian tutkimisesta, kysyin tahtoiko hän
lähteä Jerusalemiin ja siellä käydä oikeutta tästä asiasta.
21 Mutta kun Paavali esitti vetoomuksen, että hänet oli säilytettävä
majesteetin tutkittavaksi, käskin vartioida häntä, kunnes lähetän hänet
keisarin eteen."
22 Niin Agrippa sanoi Festukselle: "Minäkin haluaisin kuulla sitä miestä."
Tämä vastasi: "Huomenna olet kuuleva häntä."
23 Kun siis Agrippa ja Bernike olivat seuraavana päivänä tulleet suuresti
komeillen ja menneet oikeussaliin komentajien ja kaupungin ylhäisten
miesten kanssa, niin Paavali tuotiin sinne Festuksen käskystä.
24 Festus sanoi: "Kuningas Agrippa ja kaikki miehet, jotka kanssamme
olette läsnä, näette hänet, jonka vuoksi koko juutalaisten joukko sekä
Jerusalemissa että täällä on kääntynyt puoleeni huutaen, ettei hänen sovi
enää elää.
25 Mutta huomattuani, ettei hän ole tehnyt mitään kuoleman ansaitsevaa,
ja kun hän itsekin vetosi majesteettiin, päätin lähettää hänet sinne.
26 Mitään varmaa minulla ei ole hänestä herralleni kirjoitettavaa. Sen
vuoksi toin hänet eteenne ja varsinkin sinun eteesi, kuningas Agrippa,
jotta minulla kuulustelun tapahduttua olisi jotain kirjoitettavaa.
27 Sillä minusta näyttää typerältä lähettää vanki antamatta samalla tietää
häneen kohdistettuja syytöksiä."

26. Luku PAAVALI PUOLUSTAUTUU AGRIPPAN EDESSÄ

1 Niin Agrippa sanoi Paavalille: "Sinun on lupa puhua puolestasi." Silloin Paavali ojensi kätensä ja lausui puolustuksekseen:
2 "Pidän itseäni onnellisena, kuningas Agrippa, kun saan edessäsi tänä päivänä puolustautua kaikkea sitä vastaan, mistä juutalaiset minua syyttävät,
3 varsinkin, koska olet sekä juutalaisten kaikkien tapojen, että riitakysymysten tuntija. Sen vuoksi pyydän sinua kärsivällisesti kuuntelemaan minua.
4 Kaikki juutalaiset tuntevat varmasti nuoruudestani asti elämäni, joka alusta lähtien on kulunut kansani keskellä [ja] Jerusalemissa.
5 He tuntevat minut ennestään — jos tahtovat todistaa — että minä uskontomme ankarimman lahkon mukaan olen elänyt fariseuksena.
6 Nyt seison tuomittavana sen lupauksen herättämän toivon vuoksi, jonka Jumala on antanut isillemme
7 ja jonka toteutumisen kaksitoista sukukuntaamme yötä päivää lakkaamatta Jumalaa palvellen toivovat kokevansa. Tämän toivon vuoksi, kuningas (Agrippa), juutalaiset minua syyttävät.
8 Miksi teistä on uskomatonta, että Jumala herättää kuolleet?
9 Luulin minäkin, että minun tuli kiihkeästi vastustaa Jeesus Nasaretilaisen nimeä.
10 Niin teinkin Jerusalemissa. Suljin paljon pyhiä vankiloihin saatuani ylipapeilta valtuuden, ja kun heitä tapettiin, äänestin sen puolesta.
11 Kaikissa synagoogissa yritin rankaisemalla usein pakottaa heitä rienaamaan. Raivotessani ylen määrin heitä vastaan vainosin heitä aina ulkomaan kaupunkeihin saakka."

PAAVALI KERTOO KÄÄNTYMYKSESTÄÄN

12 Kun näissä aikeissa matkustin (myös) Damaskoon ylipappien valtuutuksen ja toimeksiannon nojalla,
13 näin, oi kuningas, tiellä keskellä päivää taivaasta valon, auringon loistetta kirkkaamman, loistavan minun ja matkatoverieni ympärillä.
14 Kaaduimme kaikki maahan ja kuulin äänen puhuvan minulle (ja sanovan) heprean kielellä: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua? Vaikea sinun on potkia tutkainta vastaan.'
15 Niin minä sanoin: 'Kuka olet, Herra?' Ja Hän* vastasi: 'Olen Jeesus, jota sinä vainoat.

16 Mutta nouse ja seiso jaloillasi. Sillä sitä varten olen sinulle ilmestynyt, että asettaisin sinut palvelijakseni, sekä sen todistajaksi, *mitä olet* nähnyt, että sen, mitä varten olen sinulle ilmestyvä.
17 Pelastan sinut tämän kansan sekä pakanain käsistä, joitten luo (nyt) sinut lähetän
18 avaamaan heidän silmänsä, jotta he kääntyisivät pimeästä valoon ja saatanan vallasta Jumalan puoleen saadakseen synnit anteeksi ja perintöosan niitten joukossa, jotka ovat pyhitetyt uskossa minuun.'

PAAVALI TOIVOO AGRIPPAN KÄÄNTYMYSTÄ

19 Sen vuoksi, kuningas Agrippa, en ollut tottelematon taivaalliselle näylle,
20 vaan saarnasin ensin sekä Damaskon, että Jerusalemin asukkaille, sitten* koko Juudean maalle ja pakanoille, että heidän on muutettava mielensä ja käännyttävä Jumalan puoleen tekemällä mielenmuutoksen mukaisia tekoja.
21 Tämän vuoksi juutalaiset ottivat minut kiinni pyhäkössä ja yrittivät surmata.
22 Jumalan avulla, jota nyt tähän päivään asti olen saanut: seison todistamassa sekä pienille, että suurille puhumatta muuta kuin mitä sekä profeetat että Mooses ovat sanoneet tulevan tapahtumaan,
23 että Kristuksen piti kärsiä ja kuolleitten ylösnousemuksen esikoisena julistaa valoa* tälle kansalle ja pakanoille."
24 Hänen näin puolustautuessaan sanoi Festus kovalla äänellä: "Olet hullu, Paavali. Suuri oppi tekee sinut hulluksi."
25 Mutta hän* sanoi: "En ole hullu, korkea-arvoinen Festus, vaan puhun totuuden ja järjen sanoja.
26 Kuningas näet tietää nämä, minkä vuoksi puhunkin hänelle rohkeasti. Sillä en usko minkään näistä olevan häneltä salassa, koska nämä eivät ole missään syrjäsopessa tapahtuneet.
27 Uskotko, kuningas Agrippa, profeettoja? Tiedän, että uskot."
28 Niin Agrippa sanoi Paavalille: "Vähällä *suostuttelet minua tulemaan' kristityksi."
29 Mutta Paavali sanoi: "Toivoisin Jumalan edessä, että *joko vähällä tai paljolla, et ainoastaan sinä, vaan myös kaikki, jotka minua tänään kuuntelevat tulisivat sellaisiksi kuin minä olen, näitä kahleita lukuun ottamatta."
30 (Hänen näin sanottuaan) kuningas nousi ja maaherra ja Bernike sekä ne, jotka istuivat heidän kanssaan.

31 Mennessään he puhuivat keskenään sanoen: "Tämä mies ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet."
32 Ja Agrippa sanoi Festukselle: "Tämän miehen olisi voinut päästää vapaaksi, ellei* hän olisi vedonnut keisariin."

27. Luku PAAVALIN ROOMAN-MATKA

1 Kun oli päätetty, että meidän piti purjehtia Italiaan, annettiin sekä Paavali että muutamat muut vangit Julius nimisen, keisarilliseen sotaväenosastoon kuuluvan sadanpäämiehen haltuun.
2 Astuttuamme adramytteiolaiseen laivaan, jonka oli tarkoitus purjehtia pitkin Aasian rannikkoa*, läksimme merelle, ja kanssamme oli Aristarkus, makedonialainen Tessalonikasta.
3 Seuraavana päivänä laskimme maihin Siidonissa. Julius kohteli Paavalia ystävällisesti ja salli hänen mennä ystävien luo hoitoa saamaan.
4 Lähdettyämme sieltä merelle purjehdimme Kyproksen suojaan, koska tuulet olivat vastaiset.
5 Purjehdittuamme Kilikian ja Pamfylian kohdalla olevan meren yli tulimme Lykian Myrraan.
6 Tavattuaan siellä aleksandrialaisen laivan, joka oli purjehtimassa Italiaan, sadanpäämies siirsi meidät siihen.
7 Purjehdittuamme hitaasti monta päivää ja päästyämme vaivoin Knidoksen luo, tuulen estäessä meitä, purjehdimme Salmonen ohi Kreetan suojaan.
8 Kuljettuamme vaivoin sen liki saavuimme erääseen paikkaan, jonka nimi oli Kauniit satamat ja jonka lähellä oli Lasaian kaupunki.

PAAVALI VAROITTAA MYRSKYSTÄ

9 Mutta kun paljon aikaa oli kulunut ja purjehtiminen oli jo vaarallista, sillä paaston aikakin oli jo ohi*, Paavali varoitti
10 ja sanoi heille: "Miehet, näen, että purjehtiminen käy vaivalloiseksi ja hyvin vahingolliseksi ei ainoastaan lastille ja laivalle, vaan myös hengellemme."
11 Mutta sadanpäämies uskoi enemmän perämiestä ja laivanisäntää kuin Paavalin sanoja.
12 Koska satama oli sopimaton talvehtimiseen, useimmat olivat sitä mieltä, että heidän oli purjehdittava sieltä, jotta ehkä voisivat päästä talvehtimaan Foiniksiin, Kreetan satamaan, joka antaa lounaaseen ja luoteeseen.

13 Kun etelätuuli alkoi lievästi puhaltaa, he luulivat pääsevänsä tarkoituksensa perille, nostivat ankkurin ja kulkivat liki Kreetaa.

RAJU MYRSKY

14 Mutta ennen pitkää syöksyi saarta * pitkin alas raju tuuli, niin sanottu koillismyrsky.
15 Kun laiva tempautui mukaan eikä voinut nousta tuuleen, jätimme sikseen ja olimme tuuliajolla.
16 Päästyämme erään pienen, Klauda-nimisen saaren suojaan, kykenimme töin tuskin saamaan veneen haltuumme.
17 Nostettuaan sen ylös he ryhtyivät varokeinoihin ja sitoivat köysiä laivan ympäri. Kun he pelkäsivät ajautuvansa Syrttiin, he laskivat alas purjeet ja niin he ajelehtivat.
18 Mutta kun rajuilma ankarasti ahdisti meitä, he heittivät seuraavana päivänä lastia mereen.
19 Kolmantena päivänä viskasimme* omin käsin menemään laivan kaluston.
20 Mutta kun ei aurinkoa eikä tähtiä näkynyt moneen päivään ja kova myrsky painoi, katosi meiltä viimein kaikki pelastumisen toivo.
21 Kun oli kauan oltu syömättä, niin Paavali nousi heidän keskellään ja sanoi: "Oi miehet, olisi pitänyt totella minua eikä lähteä Kreetasta, jotta olisi säästytty tästä vaivasta ja vahingosta.
22 Mutta nyt kehoitan teitä olemaan rohkealla mielellä, sillä ei yksikään teistä menetä henkeään, ainoastaan laiva tuhoutuu.
23 Sillä tänä yönä seisoi luonani sen Jumalan enkeli, jonka oma olen ja jota palvelen,
24 ja sanoi: 'Älä pelkää, Paavali, keisarin eteen pitää sinun astua. Ja katso, Jumala on lahjoittanut sinulle kaikki, jotka kanssasi purjehtivat.'
25 Olkaa siis rohkealla mielellä, miehet, sillä uskon Jumalaan — että niin tapahtuu kuin minulle on puhuttu.
26 Mutta jollekin saarelle meidän täytyy ajautua."
27 Kun tuli neljästoista yö meidän ajelehtiessamme Adrianmerellä, niin merimiehet keskiyön aikaan arvelivat lähestyvänsä Jotain maata.
28 Luodattuaan he saivat tulokseksi kaksikymmentä syltä, ja vähän matkaa kuljettuaan ja taas luodattuaan saivat tulokseksi viisitoista syltä.
29 Kun he pelkäsivät ajautuvansa* karille, he heittivät laivan perästä neljä ankkuria ja toivoivat päivän koittavan.
30 Mutta merimiehet yrittivät paeta laivasta ja laskivat veneen mereen tekosyynä, että muka aikoivat keulasta laskea ankkureja.

31 Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja sotamiehille: "Jolleivät nuo pysy laivassa, ette voi pelastua."
32 Silloin sotamiehet hakkasivat poikki veneen köydet ja päästivät sen ajelehtimaan.
33 Vähän ennen päivän koittoa Paavali kehoitti kaikkia nauttimaan ruokaa sanoen: "Tänään olette neljättätoista päivää odottaneet ja olleet syömättä, ettekä ole mitään nauttineet.
34 Sen vuoksi kehoitan teitä nauttimaan ruokaa, sillä se on teille pelastukseksi. Sillä ei keneltäkään teistä ole hiuskarvakaan päästä putoava."
35 Tämän sanottuaan hän otti leivän ja kiitti Jumalaa kaikkien edessä, mursi ja rupesi syömään.
36 Niin kaikki tulivat rohkealle mielelle ja ottivat hekin ruokaa.
37 Ja meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataa seitsemänkymmentä kuusi henkeä.
38 Syötyään ruokaa kyllikseen, he kevensivät laivaa heittämällä viljan mereen.

HAAKSIRIKKO

39 Päivän tultua he eivät tunteneet maata. Mutta he huomasivat erään lahden, jossa olevaan rantaan päättivät antaa laivan ajautua, mikäli pystyivät.
40 He hakkasivat ankkurit irti ja jättivät ne mereen päästäen samalla peräsinten köydet. Ja nostettuaan keulapurjeen tuuleen he ohjasivat rantaa kohti.
41 Mutta he joutuivat ulkokarille ja antoivat aluksen törmätä siihen. Keula tarttui kiinni ja jäi liikkumattomaksi, mutta perä hajosi aaltojen voimasta.
42 Niin sotamiehillä oli aikomus tappaa vangit, jottei kukaan pääsisi uimalla pakoon.
43 Mutta sadanpäämies, joka tahtoi pelastaa Paavalin, esti heidät siitä aikeesta ja käski uimataitoisten ensin heittäytyä mereen ja mennä maihin
44 ja muitten, minkä lautojen varassa, minkä laivan kappaleilla. Ja niin kaikki pelastuivat maalle.

28. Luku PAAVALI MALTAN SAARELLA

1 Pelastuttuaan he saivat* sitten tietää, että saaren nimi oli Melite.
2 Muukalaiset osoittivat meille suurta ystävällisyyttä. Sillä he sytyttivät nuotion ja ottivat meidät kaikki luokseen alkaneen sateen ja kylmän

vuoksi.
3 Mutta kun Paavali kokosi kimpun risuja ja pani nuotioon, tuli kyykäärme kuuman vuoksi esiin ja kävi kiinni hänen käteensä.
4 Nähdessään elukan riippuvan kiinni hänen kädessään muukalaiset sanoivat toisilleen: ”Varmaan tuo mies on murhaaja, jonka *oikeuden jumalatar* ei sallinut elää, vaikka hän pelastuikin merestä."
5 Niin hän pudisti elukan tuleen eikä kärsinyt mitään vahinkoa.
6 He odottivat hänen ajettuvan tai äkkiä kaatuvan kuolleena maahan. Mutta kauan odotettuaan ja nähtyään, ettei hänelle mitään pahaa tapahtunut, he muuttivat mielensä ja sanoivat hänen olevan jumala.
7 Lähellä sitä paikkaa oli saaren ensimmäisellä miehellä, jonka nimi oli Publius, maatiloja. Hän otti meidät vastaan ja piti kolme päivää ystävällisesti vierainaan.
8 Publiuksen isä makasi kuumeen ja punataudin vaivaamana. Paavali meni hänen luokseen, rukoili, pani kätensä* hänen päälleen ja paransi hänet.
9 Kun nyt tämä oli tapahtunut, tulivat muutkin saarella olevat sairaat, ja heidät parannettiin.
10 He osoittivat meille myös monin tavoin kunniaa ja merelle lähtiessämme he panivat mukaan tarpeellista.

PAAVALI SAAPUU ROOMAAN

11 Kolmen kuukauden kuluttua purjehdimme sieltä aleksandrialaisessa laivassa, joka oli talvehtinut saarella ja, jolla oli tunnusmerkkinä Kastor ja Polluks.
12 Laskettuamme maihin Syrakuusassa viivyimme siellä kolme päivää.
13 Sieltä kierreltyämme saavuimme Reegioniin, ja kun yhden päivän kuluttua nousi etelätuuli, tulimme seuraavana päivänä Puteoliin.
14 Siellä tapasimme veljiä, ja meitä kehoitettiin viipymään heidän luonaan seitsemän päivää. Sitten läksimme Roomaan.
15 Sieltä veljet, kuultuaan meistä, tulivat meitä vastaan Appii Forumiin ja Tres Tabernaehen saakka. Heidät nähdessään Paavali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta.
16 Roomaan tultuamme (sadanpäämies luovutti vangit kaartin komentajalle. Mutta) Paavalin sallittiin asua erikseen häntä vartioivan sotamiehen kanssa.

PAAVALI PUHUU ROOMAN JUUTALAISTEN KANSSA

17 Kolmen päivän kuluttua Paavali kutsui koolle juutalaisten ensimmäiset. Heidän kokoonnuttuaan hän sanoi heille: "Miehet, veljet! Vaikken ole mitään tehnyt kansaamme tai isiemme tapoja vastaan, annettiin minut kuitenkin Jerusalemista vankina roomalaisten käsiin.
18 Tutkittuaan minua he tahtoivat päästää minut vapaaksi, koska tunnollani* ei ollut mitään kuolemanrikosta.
19 Mutta kun juutalaiset puhuivat vastaan, minun oli pakko vedota keisariin — ei niin että minulla olisi jotain kannetta kansaani vastaan.
20 Tästä syystä kutsuin siis teidät nähdäkseni ja puhutellakseni teitä, sillä Israelin toivon vuoksi kannan tätä kahletta.
21 Niin he sanoivat hänelle: "Emme ole saaneet sinusta kirjeitä Juudean maalta eikä kukaan veljistä ole saavuttuaan ilmoittanut eikä puhunut sinusta mitään pahaa.
22 Katsomme kuitenkin oikeaksi kuulla sinulta, mitä ajattelet, sillä tästä lahkosta on tiedossamme, että sitä vastaan kaikkialla väitetään."
23 Mutta kun he olivat määränneet hänelle päivän, tuli vielä useampia hänen luokseen majapaikkaan. Näille hän, lähtökohtanaan sekä Mooseksen laki että profeetat, aamuvarhaisesta iltaan saakka selitti, todistaen Jumalan valtakunnasta ja koettaen saada heidät vakuuttuneiksi * Jeesusta koskevista asioista*.
24 Puhuttu sana saikin toiset vakuuttuneiksi, mutta toiset eivät uskoneet.
25 Mutta kun he olivat keskenään erimielisiä, he erosivat Paavalin lausuessa ainoastaan yhden toteamuksen: "Oikein on Pyhä Henki puhunut isillemme* profeetta Jesajan välityksellä
26 sanoen: 'Mene tämän kansan luo ja sano: Kuulemalla kuulette ettekä ymmärrä, ja näkemällä näette ettekä käsitä.
27 Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he ovat vaivoin kuulleet ja silmänsä he ovat ummistaneet, jotteivät näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.'
28 Olkoon siis teille tiettävä, että Jumalan pelastussanoma on lähetetty pakanoille, ja he kuuntelevat.”
29 (Kun hän oli tämän puhunut lähtivät juutalaiset pois väitellen paljon keskenään.)

PAAVALI JULISTAA ILOSANOMAA ROOMASSA

30 Paavali asui omassa vuokra-asunnossaan kaksi täyttä vuotta ja otti

vastaan kaikki, jotka hänen luokseen tulivat.
31 Hän julisti Jumalan valtakuntaa ja opetti Herraa Jeesusta Kristusta koskevia asioita kaikella rohkeudella, esteettömästi.

PAAVALIN KIRJE ROOMALAISILLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu Jumalan ilosanomaa varten,
2 jonka Hän ennalta on luvannut profeettainsa välityksellä pyhissä Kirjoituksissa,
3 Pojastaan — joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin jälkeläisestä
4 ja pyhyyden Hengen puolesta * kuolleista nousemisen* perusteella voimallisesti osoitettu Jumalan Pojaksi — Jeesuksesta Kristuksesta, Herrastamme.
5 Hänen vaikutuksestaan olemme saaneet armon ja apostolinviran, jotta syntyisi uskon kuuliaisuus Hänen nimeänsä kohtaan kaikissa kansoissa*,
6 joitten joukossa olette tekin Jeesuksen Kristuksen kutsumat.
7 Armo ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta teille kaikille Roomassa asuville Jumalan rakastamille, kutsutuille pyhille.

PAAVALI HALUAISI KÄYDÄ ROOMASSA

8 Ensinnä kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen nimessä teidän kaikkien vuoksi, koska uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.
9 Sillä Jumala, jota hengessäni palvelen Hänen Poikansa ilosanoman julistajana, on todistajani, kuinka lakkaamatta muistelen teitä,
10 aina rukouksissani anoen, että jos mahdollista, lopultakin Jumalan tahdosta onnistuisin tulemaan luoksenne.
11 Sillä ikävöin nähdä teitä, antaakseni teille jonkin hengellisen lahjan, jotta vahvistuisitte,
12 se on, jotta keskellänne yhdessä virkistyisin* yhteisestä uskostamme, sekä teidän että minun.
13 En myöskään tahdo teidän, veljet, olevan tietämättömiä siitä, että monesti olen päättänyt tulla luoksenne, saadakseni jonkin hedelmän myös teidän keskellänne, niin kuin muittenkin pakanain keskellä, mutta olen ollut estynyt tähän asti.
14 Olen velassa sekä kreikkalaisille että barbaareille*, sekä viisaille että

tyhmille.
15 Mitä minuun tulee, olen siis altis julistamaan ilosanomaa myös teille Roomassa asuville.

ILOSANOMAN VOIMA

16 En näet häpeä (Kristuksen) ilosanomaa, sillä se on Jumalan voima pelastukseksi jokaiselle uskovalle, sekä juutalaiselle ensin että kreikkalaiselle.
17 Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niin kuin on kirjoitettu: "Vanhurskas on elävä uskosta."

JUMALATON MENO

18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta ihmisten kaikkea jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niitten, jotka vääryydellä pimittävät totuuden,
19 koska se, mikä Jumalasta on tiettävissä, on ilmeistä heidän keskellään. Jumala on sen näet heille ilmoittanut.
20 Sillä Hänen näkymättömät ominaisuutensa — sekä Hänen iäinen voimansa, että jumaluutensa — ovat *Hänen teoissaan* tarkattuina maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he ole puolustettavissa,
21 koska he — vaikka ovat tunteneet Jumalan — eivät ole Häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet. Sen sijaan he ovat käyneet ajatuksiltaan turhamaisiksi, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.
22 Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmistyneet
23 ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden vaihtaneet katoavan ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevaisten kuvan hahmoon.
24 Sen vuoksi Jumala onkin* heidät, heidän sydämensä himoissa jättänyt saastaisuuteen, häpäisemään keskenään omat ruumiinsa,
25 nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty ikuisesti*, Aamen.
26 Sen vuoksi Jumala on jättänyt heidät häpeällisten himojen valtaan, sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen.
27 Ja samoin miespuoletkin luopuen luonnollisesta yhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimassaan syttyneet toisiinsa harjoittaen miespuolet miespuolten kanssa riettautta ja ovat saaneet itseensä villityksestään sen palkan, joka piti saada.
28 Ja niin kuin he eivät pitäneet hyvänä Jumalan tuntemista, niin Jumala

jätti heidät kelvottoman mielen valtaan, tekemään sopimattomia.
29 He ovat täynnä kaikkea vääryyttä, (haureutta,) pahuutta, ahneutta, ilkeyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta. pahansuontia.
30 He ovat korvaankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavia, väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia,
31 ymmärtämättömiä, epäluotettavia, rakkaudettomia, (epäsopuisia,) säälimättömiä.
32 Vaikka he tuntevat Jumalan säännöksen, että sellaisten harjoittajat ansaitsevat kuoleman, he eivät ainoastaan itse niitä harjoita, vaan myös antavat hyväksymisensä niitten harjoittajille.

2. Luku JUMALAN VANHURSKAUS

1 Sen vuoksi sinä, oi ihminen — jokainen, joka tuomitset — et ole puolustettavissa. Sillä siinä, missä tuomitset toisen, tuomitset itsesi, koska sinä joka tuomitset, harjoitat samoja tekoja.
2 Mutta tiedämme, että Jumalan tuomio on totuudenmukainen niille, jotka sellaisia harjoittavat.
3 Vai luuletko, oi ihminen, joka tuomitset niitä, jotka sellaisia harjoittavat ja itse niitä harjoitat, että vältät Jumalan tuomion?
4 Vai halveksitko Hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkautta tietämättä, että Jumalan hyvyys ohjaa sinua mielenmuutokseen?
5 Mutta kovuutesi ja katumattoman sydämesi vuoksi kartutat itsellesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi.
6 Hän antaa kullekin hänen tekojensa mukaan:
7 niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, iäisen elämän,
8 mutta niille, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee kiivaus ja viha.
9 Vaiva ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka pahaa harjoittaa sekä juutalaisen ensin että kreikkalaisen,
10 mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka harjoittaa sitä, mikä hyvä on sekä juutalaiselle ensin että kreikkalaiselle.
11 Sillä Jumala ei katso henkilöön.
12 Sillä kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan.
13 Eivät näet lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain

seuraajat vanhurskautetaan.
14 Sillä kun pakanat, joilla ei ole lakia, luonnostaan harjoittavat lain tekoja, niin he, joilla ei lakia ole, ovat itselleen lakina.
15 Nuo, jotka osoittavat lain teon olevan kirjoitettuna heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa todistaa ja ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä
16 sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Jeesuksen Kristuksen välityksellä, minun ilosanomani mukaan.

JUUTALAISET JA LAKI

17 Katso,* sinua kutsutaan juutalaiseksi ja sinä luotat lakiin ja kerskaat Jumalasta
18 ja tunnet Jumalan tahdon ja laissa opetettuna tutkit, mikä parasta on,
19 ja luulet olevasi sokeain taluttaja, pimeässä olevain valo,
20 ymmärtämättömäin kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla, kun on laissa tiedon ja totuuden muoto.
21 *Sinäkö siis*, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat ettei saa varastaa, varastat;
22 joka sanot, ettei saa tehdä aviorikosta, teet aviorikoksen; joka kauhistut epäjumalia, ryöstät temppelistä;
23 joka laista kerskaat, häpäiset lain rikkomisella Jumalaa?
24 Sillä "teidän tähtenne Jumalan nimeä rienataan pakanain keskellä", niin kuin on kirjoitettu.
25 Ympärileikkaus kyllä hyödyttää, jos seuraat lakia, mutta jos olet lainrikkoja, on ympärileikkauksesi tullut ympärileikkaamattomuudeksi.
26 Jos siis ympärileikkaamaton seuraa lain säännöksiä, eikö hänen ympärileikkaamattomuuttaan lueta ympärileikkaukseksi?
27 Luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, tuomitsee sinut, joka lain kirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lain rikkoja.
28 Sillä ei se ole juutalainen, joka ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka tapahtuu ulkonaisesti lihassa,
29 vaan se on juutalainen, joka sisimmässään on juutalainen, ja oikea on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimen mukaan, ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta.

3. Luku

1 Mikä siis on juutalaisten etu tai mikä ympärileikkauksen hyöty?
2 Suuri kaikin tavoin. Kuitenkin ennen kaikkea se, että heille on uskottu

Jumalan sanat.

JUMALAN VANHURSKAUS

3 Miten siis on? Jos jotkut ovat olleet uskottomia, ei kai heidän
uskottomuutensa tee Jumalan uskollisuutta tyhjäksi?
4 Eihän toki! Olkoon Jumala totuullinen, mutta jokainen ihminen
valehtelija, niin kuin on kirjoitettu: "Jotta sinä osoittautuisit vanhurskaaksi
sanoissasi ja voittaisit, kun kanssasi käydään oikeutta."
5 Mutta jos meidän vääryytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä
sanomme? Ei kai Jumala ole väärä, kun osoittaa vihansa! Puhun ihmisen
tavoin.
6 Eihän toki! Kuinka sitten Jumala tuomitsisi maailman?
7 Sillä jos Jumalan totuus minun valheeni vuoksi on tullut ylenpalttiseksi
Hänen kirkkaudekseen, miksi minutkin vielä syntisenä tuomitaan?
8 Emmekö toimisi niin kuin meistä herjaten puhutaan ja niin kuin jotkut
sanovat meidän lausuvan: "Tehkäämme pahaa, jotta siitä hyvää tulisi"?
Niitten tuomio on oikea.

EI OLE YHTÄÄN VANHURSKASTA

9 Kuinka siis on? Olemmeko paremmat? Emme lainkaan. Sillä olemme
juuri esittäneet syytöksen, että kaikki, sekä juutalaiset että kreikkalaiset,
ovat synnin alaisina,
10 niin kuin on kirjoitettu: "Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoaakaan,
11 ei ole ymmärtävää, ei ole ketään, joka etsii Jumalaa.
12 Kaikki ovat poikenneet pois, yhdessä käyneet kelvottomiksi. Ei ole
sitä, joka harjoittaa hyvää, ei ole yhtä ainoaa.
13 Heidän kurkkunsa on avoin hauta. Kielellään he pettävät.
Kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla.
14 Heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta.
15 Heidän jalkansa ovat nopeat verta vuodattamaan.
16 Hävitys ja kurjuus on heidän teillään,
17 eivätkä he tunne rauhan tietä.
18 Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä."
19 Mutta tiedämme, että kaiken mitä laki sanoo, sen se puhuu lain
alaisille, jotta jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi
Jumalan edessä,
20 koska yksikään liha ei Hänen edessään tule vanhurskaaksi lain
teoista, sillä lain kautta tulee synnin tunto.

VANHURSKAS USKON KAUTTA

21 Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia —
22 nimittäin 'Jeesuksen Kristuksen uskon' perusteella tuleva Jumalan vanhurskaus — kaikkia varten ja kaikille, jotka uskovat. Ei ole eroitusta.
23 Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla,
24 ja heidät vanhurskautetaan lahjaksi Hänen armostaan sen lunastuksen perusteella, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.
25 Hänet Jumala on Hänen verensä ansiosta asettanut uskolla omistettavaksi armoistuimeksi vanhurskautensa osoituksena, koska oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit
26 jumalallisen kärsivällisyytensä vuoksi, ja vanhurskautensa osoituksena nykyajassa, ollakseen itse vanhurskas ja vanhurskauttaakseen sen, *jolla on Jeesuksen usko*.
27 Missä siis on kerskaus? Se on suljettu pois. Minkä lain nojalla? Tekojenko? Ei, vaan uskon lain nojalla.
28 Päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon nojalla, ilman lain tekoja.
29 Vai onko Hän vain juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin,
30 koskapa on yksi Jumala, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskon perusteella ja ympärileikkaamattomat uskon nojalla.
31 Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon nojalla? Emme toki! Vaan me vahvistamme lain.

4. Luku AABRAHAMIN ESIMERKKI

1 Mitä siis sanomme esi-isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan?
2 Jos näet Aabraham on tekojen perusteella vanhurskautettu, hänellä on kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä.
3 Sillä mitä Raamattu sanoo? "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi."
4 Mutta töitä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.
5 Sille taas, joka ei töitä tee, vaan uskoo Häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi,
6 niin kuin Daavidkin puhuu sen ihmisen autuaaksi ylistämisestä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja:

7 ”Autuaat ne, joitten rikkomukset ovat anteeksi annetut ja joitten synnit ovat peitetyt!
8 Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä!"
9 Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja vai myös ympärileikkaamattomia? Sanommehan, että Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.
10 Miten se sitten luettiin? Hänen ollessaan ympärileikattuna vai ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna.
11 Mutta hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskonvanhurskauden sinettinä, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, ollakseen kaikkien niitten isä, jotka ympärileikkaamatonna uskovat, jotta vanhurskaus heillekin luettaisiin,
12 ja ympärileikattujen isä, niitten jotka eivät ainoastaan ole ympärileikatut, vaan myös (niitten jotka) vaeltavat sen uskon jälkiä, joka isällämme Aabrahamilla oli ympärileikkaamatonna.

AABRAHAMILLE ANNETTU LUPAUS

13 Sillä lupaus, että Aabraham oli oleva maailman perillinen, ei tullut hänelle, eikä hänen jälkeläisilleen lain perusteella, vaan uskonvanhurskauden nojalla.
14 Jos näet lain seuraajat ovat perillisiä, niin usko on tehty tehottomaksi ja lupaus rauennut.
15 Sillä laki saa aikaan vihaa. *Missä näet* lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.
16 Sen vuoksi se perustuu uskoon, että se olisi armoa, jotta lupaus olisi luja kaikille jälkeläisille, ei ainoastaan lakia seuraaville, vaan myös niille *joilla on Aabrahamin usko*, hänen, joka on meidän kaikkien isä —
17 niin kuin on kirjoitettu: "Olen asettanut sinut monien kansojen isäksi" — sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka tekee kuolleet eläviksi ja kutsuu olemattomat *ikään kuin ne olisivat*.
18 Vastoin toivoa Aabraham,* toivon perusteella uskoi tulevansa monien kansojen isäksi sen mukaan, mitä on sanottu: "Niin on jälkeläisiäsi oleva."
19 Hän ei ollut heikko uskossa, *eikä kiinnittänyt huomiota kuolettuneeseen ruumiiseensa — hän oli jo noin satavuotias — ja Saaran kohdun kuolettumiseen*,
20 eikä hän epäuskoisena* epäillyt Jumalan lupausta, vaan vahvistui uskon avulla, antaen kunnian Jumalalle,
21 ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala* on luvannut, sen Hän voi myös täyttää.

22 Sen vuoksi se luettiinkin hänelle vanhurskaudeksi.
23 Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin,
24 vaan myös meidän tähtemme, joille se luetaan, meille, jotka uskomme Häneen, joka herätti kuolleista Jeesuksen, meidän Herramme,
25 joka on alttiiksi annettu rikkomustemme vuoksi ja herätetty eloon vanhurskauttamisemme vuoksi.

5. Luku VANHURSKAUTUKSEN SEURAUS

1 Koska siis olemme uskon perusteella vanhurskautetut, meillä on rauha Jumalan kanssa Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta,
2 jonka avulla olemme myös uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa olemme* ja kerskaamme Jumalan kirkkauden toivossa.
3 Eikä ainoastaan niin, vaan kerskaamme myös ahdistuksissa tietäen, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä,
4 mutta kärsivällisyys koeteltua mieltä ja koeteltu mieli toivoa,
5 mutta toivo ei saata häpeään, sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu sydämiimme Pyhän Hengen välityksellä, joka on meille annettu.

JUMALAN RAKKAUS KRISTUKSESSA

6 Sillä ollessamme vielä heikot, Kristus kuoli oikeaan aikaan jumalattomain puolesta.
7 Tuskinpa kukaan kuolee vanhurskaan puolesta, vaikka joku ehkä rohkenisikin kuolla hyvän puolesta.
8 Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli puolestamme.
9 Paljoa ennemmin me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut Hänen veressään, pelastumme Hänen ansiostaan vihasta.
10 Sillä jos vihamiehinä ollessamme tulimme sovitetuiksi Jumalan kanssa Hänen Poikansa kuoleman ansiosta, paljoa ennemmin me, kun olemme sovitetut, pelastumme Hänen elämänsä perusteella*.
11 Eikä ainoastaan niin, vaan me vieläpä kerskaamme Jumalassa Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä, jonka ansiosta nyt olemme sovituksen saaneet.

KUOLEMA AADAMISSA, ELÄMÄ KRISTUKSESSA

12 Sen vuoksi, niin kuin yhden ihmisen toimesta synti tuli maailmaan ja

synnin mukana kuolema, niin kuolema on tullut kaikkiin ihmisiin, koska kaikki ovat syntiä tehneet.
13 Sillä synti oli maailmassa myös lakiin asti, mutta syntiä ei lueta missä lakia ei ole.
14 Kuitenkin kuolema hallitsi Aadamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet tehneet syntiä samanlaisella rikkomuksella kuin Aadam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva.
15 Mutta armolahja ei ole niin kuin lankeemus. Sillä jos yhden ihmisen lankeemuksen vuoksi monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen armon perusteella runsaana tullut monien osaksi.
16 Eikä lahja ole niin kuin yhden synnintekijän vuoksi saatu osa. Sillä yhdestä lankeemuksesta seurasi kadotustuomio, mutta armolahja tuli monien rikkomusten vuoksi vanhurskautukseksi.
17 Sillä jos yhden ihmisen lankeemuksen takia kuolema on hallinnut yhden vuoksi, paljoa enemmän ne, jotka runsaana saavat armon ja vanhurskauden lahjan, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen ansiosta.
18 Niin kuin siis yhden ihmisen lankeemus koitui kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskaudenteko koitui kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi.
19 Sillä niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden vuoksi monet ovat tulleet syntisiksi, niin myös yhden ihmisen kuuliaisuuden ansiosta monet tulevat vanhurskaiksi.
20 Mutta laki tuli väliin, jotta rikkomus suurenisi. Missä taas synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylen runsaaksi,
21 jotta niin kuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsisi vanhurskauden avulla päämääränä iäinen elämä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme ansiosta.

6. Luku SYNNILLE KUOLLEET

1 Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, jotta armo tulisi suureksi?
2 Eihän toki! Me, jotka olemme kuolleet synnille, kuinka siinä vielä eläisimme?
3 Vai ettekö tiedä, että kaikki, jotka olemme Kristukseen Jeesukseen kastetut, olemme Hänen kuolemaansa kastetut?
4 Olemme siis yhdessä Hänen kanssaan haudatut kasteessa kuolemaan, jotta niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden voimasta, niin

meidänkin tulee vaeltaa uudessa elämässä.
5 Jos siis olemme yhteen kasvaneita *samanlaisessa kuolemassa kuin minkä Hän koki*, niin tulemme olemaan myös samanlaisessa ylösnousemuksessa.
6 Tiedämme sen, että vanha ihmisemme on Hänen kanssaan naulittu ristiin, jotta synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi.
7 Sillä joka on kuollut, on vanhurskautunut pois synnistä.
8 Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, niin uskomme, että saamme myös elää Hänen kanssaan,
9 tietäen, ettei Kristus kuolleista herätettynä enää kuole, kuolema ei Häntä enää vallitse.
10 Sillä minkä Hän kuoli, sen Hän kerta kaikkiaan kuoli synnille; mutta minkä Hän elää, sen Hän elää Jumalalle."
11 Niin tekin *pitäkää totena, että olette synnille kuolleet, mutta elätte Jumalalle* Kristuksessa Jeesuksessa
12 Älköön siis synti hallitko kuolevaisessa ruumiissanne, niin että tottelette 'syntiä* himoineen,
13 älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne Jumalalle niin kuin kuolleista eläviksi tulleina, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.
14 Synti ei ole näet teitä vallitseva, sillä ette ole lain alaisia, vaan armon alaisia.

VANHURSKAUDEN PALVELIJOITA

15 Kuinka siis on? Tekisimmekö syntiä, koska emme ole lain alaisia, vaan armon alaisia? Eihän toki!
16 Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi te antaudutte kuuliaisuuteen, sen palvelijoita olette, jota tottelette, joko synnin, kuolemaksi, tai kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi.
17 Mutta kiitos Jumalalle, sillä te olitte synnin palvelijoita, mutta olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka haltuun olette uskotut.
18 Ja synnistä vapautettuina te olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi.
19 Puhun ihmisen tavalla lihanne heikkouden vuoksi. Sillä niin kuin olette antaneet jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden palvelijoiksi laittomuuteen, niin antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi pyhitykseen.
20 Sillä kun olitte synnin palvelijoita, olitte vapaat vanhurskaudesta.

21 Minkä hedelmän silloin * saittekaan siitä, mitä nyt häpeätte?* Sillä sen loppu on kuolema.
22 Mutta nyt, kun olette vapautetut synnistä ja tulleet Jumalan palvelijoiksi, teidän hedelmänne on pyhitys, ja loppuna on iäinen elämä.
23 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iäinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, Herrassamme.

7. Luku AVIOLIITTO VERTAUSKUVANA

1 Vai ettekö tiedä, veljet — puhun näet lain tunteville — että laki vallitsee ihmistä niin kauan kuin hän elää?
2 Laki sitoo siis naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä. Mutta jos mies kuolee, vaimo* on irti miehen laista.
3 Niinpä hän siis saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä menee toiselle miehelle. Mutta jos mies kuolee, hän on vapaa siitä laista, niin ettei ole avionrikkoja mennessään toiselle miehelle.
4 Niin on teidätkin, veljeni, kuoletettu lain suhteen Kristuksen ruumiin perusteella tullaksemme toisen omiksi, Hänen, joka on kuolleista herätetty, jotta kantaisimme hedelmää Jumalalle.
5 Sillä kun olimme lihan vallassa, niin syntien himot, jotka laki herätti, vaikuttivat jäsenissämme niin että kannoimme hedelmää kuolemalle.
6 Mutta nyt olemme irti laista ja olemme kuolleet sille, mikä piti meitä vankina*, niin että palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa.

LAKI JA SYNTI

7 Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Eihän toki! Mutta en olisi tullut tuntemaan syntiä muuten kuin lain avulla. Sillä en olisi tiennyt himostakaan ellei laki olisi sanonut: "Älä himoitse."
8 Mutta otettuaan käskystä aiheen synti herätti minussa kaikenlaisia himoja; sillä ilman lakia synti on kuollut.
9 Elin ennen ilman lakia, mutta käskyn tultua synti virkosi eloon
10 ja minä kuolin. Niin kävi ilmi, että käsky, joka oli annettu minulle elämäksi, oli kuolemaksi.
11 Sillä otettuaan käskystä aiheen, synti petti ja kuoletti minut sen avulla.
12 Niin on laki kuitenkin pyhä ja käsky pyhä, vanhurskas ja hyvä.
13 Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Eihän toki. Vaan synti, jotta se synniksi nähtäisiin, tuotti minulle hyvän välityksellä kuoleman, jotta synti käskyn vuoksi tulisi ylenmäärin synnilliseksi.

IHMISEN KAHTALAINEN LUONTO

14 Sillä tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaiseksi.
15 En näet käsitä, mitä teen. Sillä en tee sitä, mitä tahdon, vaan mitä vihaan, sitä teen.
16 Mutta jos teen, mitä en tahdo, myönnän laille, että se on hyvä.
17 Niin en nyt enää minä saa sitä aikaan, vaan synti, joka minussa asuu.
18 Sillä tiedän, ettei minussa, se on lihassani, ole mitään hyvää. Tahto minulla näet on, mutta hyvän toteuttamiseen en pysty*.
19 Sillä en tee sitä hyvää, mitä tahdon, vaan teen sitä pahaa, mitä en tahdo.
20 Jos siis teen sitä, mitä en tahdo, niin en enää minä saa sitä aikaan, vaan synti, joka minussa asuu.
21 Huomaan siis itsessäni sen lain, minä, joka haluan hyvää tehdä. että paha on minussa.
22 Sillä sisäisen ihmisen puolesta yhdyn ilolla Jumalan lakiin.
23 Mutta jäsenissäni näen toisen lain, joka sotii mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka on jäsenissäni.
24 Minä kurja ihminen! Kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?
25 Kiitän Jumalaa Jeesuksen Kristuksen, Herramme nimessä. Niinpä minä siis tällaisenani palvelen mielellä Jumalan lakia mutta lihalla synnin lakia.

8. Luku ELÄMÄ HENGESSÄ

1 Nyt ei siis ole mitään kadotusta* niille, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa, (jotka eivät vaella lihan mukaan vaan Hengen mukaan).
2 Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut minut* synnin ja kuoleman laista.
3 Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se lihan vuoksi oli heikko, sen Jumala teki, kun lähetti oman Poikansa syntisen lihan hahmossa ja synnin vuoksi. Hän tuomitsi synnin,
4 jotta lain vaatimus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen mukaan.
5 Sillä ne, jotka elävät lihan mukaan, mielivät sitä, mikä lihan on, mutta ne, jotka elävät Hengen mukaan, sitä mikä Hengen on.
6 Sillä lihan mieli on kuolema, mutta Hengen mieli on elämä ja rauha,
7 sen vuoksi, että lihan mieli on vihollisuutta Jumalaa vastaan, sillä se ei

alistu Jumalan lain alaiseksi eikä se voikaan.
8 Jotka *lihan vallassa* ovat, eivät voi olla Jumalalle otollisia.
9 Mutta te ette ole *lihan vallassa,* vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki asuu teissä. Mutta jos kenellä ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole Hänen omansa.
10 Mutta jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin vuoksi, mutta henki on elämää vanhurskauden vuoksi.
11 Jos nyt Hänen Henkensä, Hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin Hän, joka herätti kuolleista Kristuksen [Jeesuksen], on tekevä eläviksi myös kuolevaiset ruumiinne Henkensä välityksellä, joka teissä asuu.
12 Niin siis, veljet, emme ole velassa lihalle, lihan mukaan elääksemme.
13 Jos näet lihan mukaan elätte, teidän on kuoltava, mutta jos Hengellä kuoletatte ruumiin teot, saatte elää.

JUMALAN LAPSEUS

14 Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.
15 Ette näet ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan olette saaneet lapseuden hengen, jossa huudamme: "Abba, Isä! "
16 Henki itse todistaa henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia.
17 Mutta jos olemme lapsia, olemme myös perillisiä ja Kristuksen yhteisperillisiä, jos kerran yhdessä kärsimme, jotta yhdessä kirkastuisimmekin.

TULEVA KIRKKAUS

18 Päätän näet, että nykyisen ajan kärsimykset eivät ole verrattavissa siihen kirkkauteen, joka on ilmestyvä meihin.
19 Sillä luomakunta odottaa hartaasti ikävöiden Jumalan lasten ilmestymistä.
20 Luomakunta on näet alistettu katoavaisuuteen — ei vapaaehtoisesti, vaan alistajan toimesta — toivon varaan,
21 koska itse luomakuntakin tulee vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen.
22 Sillä tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja tuntee yhdessä synnytystuskaa tähän asti,
23 eikä ainoastaan se, vaan myös me itse, joilla on Hengen esikoislahja, mekin itse huokaamme sisimmässämme odottaen lapseksiottoa, ruumiimme lunastusta.

24 Sillä toivossa olemme pelastetut, mutta toivo, jonka näkee
toteutuneen, ei ole toivo. Sillä miksi kukaan toivoo sitä, minkä näkee?
25 Mutta jos toivomme, mitä emme näe, niin odotamme kärsivällisesti.
26 Samoin myös Henki auttaa heikkouttamme. Sillä emme tiedä, mitä
meidän on rukoiltava niin kuin tulee rukoilla, mutta Henki itse rukoilee
puolestamme sanomattomin huokauksin.
27 Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki*
rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien puolesta.
28 Mutta tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niitten hyväksi, jotka
Jumalaa rakastavat, niitten, jotka *Hänen aivoituksensa* mukaan ovat
kutsutut.
29 Sillä ne, jotka Hän on ennalta tuntenut, Hän on myös ennalta
määrännyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, jotta Hän olisi esikoinen monien
veljien joukossa.
30 Mutta jotka Hän on ennalta määrännyt, ne Hän on myös kutsunut, ja
jotka Hän on kutsunut, ne Hän on myös vanhurskauttanut. Mutta jotka
Hän on vanhurskauttanut, ne Hän on myös kirkastanut.

JUMALAN RAKKAUS

31 Mitä siis tähän sanomme? Jos Jumala on puolellamme, kuka voi olla
meitä vastaan?
32 Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansakaan, vaan antoi Hänet alttiiksi
meidän kaikkien puolesta, kuinka Hän ei lahjoittaisi meille kaikkea
muutakin Hänen kanssaan?
33 Kuka *voi syyttää* Jumalan valittuja? Jumala on se, joka
vanhurskauttaa.
34 Kuka on se, joka tuomitsee? Kristus [Jeesus] on se, joka on kuollut,
vieläpä herätettykin. Ja Hän on Jumalan oikealla puolella, Hän myös
rukoilee puolestamme.
35 Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Vaiva, vai ahdistus,
vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka?
36 Niin kuin on kirjoitettu: "Sinun tähtesi meitä surmataan kaiken päivää;
meitä pidetään teuraslampaina."
37 Mutta näissä kaikissa saavutamme mitä loistavimman voiton Hänen
avullaan, joka on meitä rakastanut.
38 Sillä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät
henkivallat, eivät *voimat, eivät nykyiset, eivät tulevaiset',
39 ei korkeus, ei syvyys eikä mikään muu luotu voi erottaa meitä Jumalan
rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, Herrassamme.

9 Luku PAAVALI MUREHTII ISRAELIN USKOTTOMUUTTA

1 Sanon totuuden Kristuksessa, en valehtele — omatuntoni todistaa sen minulle Pyhässä Hengessä —
2 että minulla on suuri murhe ja ainainen tuska sydämessäni,
3 sillä toivoisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni, lihanmukaisten sukulaisteni, hyväksi.
4 He ovat israelilaisia, heidän on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen ja jumalanpalvelus ja lupaukset.
5 Heidän ovat isät ja heistä on Kristus lihan puolesta. Hän, joka on kaiken vallitsija, Jumala, ylistetty ikuisesti*, Aamen.

JUMALAN LUPAUKSET OVAT VOIMASSA

6 Ei kuitenkaan niin, että Jumalan sana olisi menettänyt arvonsa. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole Israel,
7 eivätkä kaikki lapsia sen vuoksi, että ovat Aabrahamin jälkeläisiä, vaan *"Iisakista sinä saat jälkeläiset*",
8 se on: eivät ne jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset luetaan jälkeläisiksi.
9 Sillä lupauksen sana oli tämä: "tähän aikaan tulevana vuonna minä palaan, ja Saaralla on oleva poika.”
10 Eikä ainoastaan näin, vaan myös Rebekan ollessa raskaana yhdestä, isästämme Iisakista.
11 sillä lapset eivät olleet vielä syntyneetkään eivätkä tehneet mitään hyvää tai pahaa, mutta jotta Jumalan valinnan mukainen aivoitus pysyisi ei tekojen vuoksi, vaan kutsujan vuoksi,
12 sanottiin hänelle: "Vanhempi on palveleva nuorempaa,”
13 niin kuin on kirjoitettu: "Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta vihasin."

JUMALA EI OLE VÄÄRÄMIELINEN

14 Mitä siis sanomme? Ei kai Jumalassa ole vääryyttä? Eihän toki!
15 Sillä Moosekselle Hän sanoo: "Olen armahtava, ketä armahdan ja säälivä, ketä säälin."
16 Niin se ei siis riipu siitä, joka tahtoo eikä siitä joka juoksee, vaan Jumalasta, joka armahtaa.
17 Sillä Raamattu sanoo faraolle: "Juuri sitä varten nostin sinut esiin, jotta

osoittaisin sinussa voimani ja jotta nimeäni julistettaisiin kaiken maan päällä."
18 Niin Hän siis armahtaa, kenet tahtoo ja paaduttaa, kenet tahtoo.

JUMALAN TAHDON TOTEUTUMINEN

19 Sinä sanot nyt minulle: "Miksi Hän vielä moittii? *Sillä kuka* voi vastustaa Hänen tahtoaan?"
20 Niinpä, oi ihminen, mikä sinä olet, joka väität Jumalaa vastaan? Ei kai tehty sano tekijälleen: "Miksi minut näin teit?"
21 Vai eikö savenvalajalla ole valta saveen, tehdäkseen samasta seoksesta toisen astian jaloon ja toisen halpaan käyttöön?
22 Entä jos Jumala, tahtoessaan osoittaa vihaansa ja tehdä voimansa tiettäväksi, on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt häviöön valmiita vihan astioita
23 tehdäkseen samalla tiettäväksi kirkkautensa runsauden laupeuden astioissa, jotka Hän on ennalta valmistanut kirkkauteen?
24 *Niitä olemme me*, jotka Hän on myös kutsunut, ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista,
25 niin kuin Hän myös *Hoosean kirjassa* sanoo: "Olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut kansani ja rakkaakseni sen, joka ei ollut rakkaani.
26 Ja on tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille sanottiin: 'Te ette ole kansani', siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi."
27 Mutta Jesaja huudahtaa Israelista: "Vaikka Israelin lasten luku olisi kuin meren hiekka, niin pelastuu vain jäännös."
28 Sillä *Herra toteuttaa joutuisasti tuomiopäätöksensä vanhurskaudessa, koska Hän on toimittava nopean selvityksen maan päällä*."
29 Niin kuin Jesaja myös on ennalta sanonut: "Jollei Herra Sebaot olisi jättänyt meille jälkeläisiä, meistä olisi tullut niin kuin Sodoma ja olisimme käyneet Gomorran kaltaisiksi."

ISRAELIN EPÄONNISTUMINEN

30 Mitä siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat vanhurskauden saavuttaneet, mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskon perusteella.
31 Sen sijaan Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole vanhurskauden* lakia saavuttanut.
32 Miksi? Koska perustana ei ollut usko, vaan ikään kuin (lain) teot. Sillä

he loukkaantuivat loukkauskiveen,
33 niin kuin on kirjoitettu: "Katso, minä panen Siioniin loukkauskiven ja kompastuksen kallion, ja (yksikään), joka Häneen uskoo, ei häpeään joudu."

10. Luku

1 Veljet, toivon sydämestäni ja rukoilen Jumalaa *Israelin puolesta,* että he pelastuisivat.
2 Sillä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puolesta, mutta ei tiedon mukaan.
3 Kun he näet eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, he eivät ole alistuneet Jumalan vanhurskauteen.
4 Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle uskovalle*.

PELASTUS KUULUU KAIKILLE

5 Mooses kyllä kirjoittaa siitä vanhurskaudesta, joka perustuu lakiin, että "ihminen, joka *ne pitää, on niistä* elävä."
6 Mutta uskon perusteella tuleva vanhurskaus sanoo näin: "Älä sano sydämessäsi: 'Kuka nousee taivaaseen?' nimittäin* tuomaan Kristusta alas,
7 tai: 'Kuka astuu alas syvyyteen?' nimittäin, nostamaan Kristusta kuolleista.
8 Mutta mitä se sanoo? — "Sana on sinua lähellä, suussasi ja sydämessäsi"; se on se uskon, jota me saarnamme.
9 Jos sinä näet suullasi tunnustat *Jeesuksen Herraksi* ja uskot sydämessäsi, että Jumala on Hänet kuolleista herättänyt, niin pelastut,
10 sillä sydämellä uskoen tullaan vanhurskaaksi ja suulla tunnustaen pelastutaan.
11 Raamattu näet sanoo: "Ei yksikään, joka Häneen uskoo, joudu häpeään."
12 Ei siis ole eroa juutalaisen ja kreikkalaisen välillä, sillä sama *kaikkien Herra on,* rikas antaja kaikkia kohtaan, jotka Häntä avuksi huutavat.
13 Sillä "jokainen, joka avuksi huutaa Herran nimeä, pelastuu".
14 Mutta kuinka he huutavat avuksi Häntä, johon eivät ole uskoneet? Ja kuinka he uskovat* Häneen, josta eivät ole kuulleet? Ja kuinka he kuulevat ilman julistajaa?
15 Ja kuinka *kukaan julistaa, ellei ketään* lähetetä? Niin kuin on

kirjoitettu: "Kuinka suloiset ovat niitten jalat, jotka julistavat (ilosanomaa rauhasta, niitten, jotka julistavat) hyvää sanomaa."
16 Mutta eivät kaikki ole olleet kuuliaisia ilosanomalle. Sillä Jesaja sanoo: "Herra, kuka uskoo saarnamme?"
17 Usko tulee siis saarnasta,* mutta saarna Jumalan sanan perusteella.
18 Mutta minä kysyn: eivätkö he ole kuulleet? Totta kai. "Heidän äänensä on kulkenut kaikkeen maahan ja heidän sanansa maailman ääriin asti."
19 Mutta minä kysyn: eikö Israel ole tiennyt? Ensiksi Mooses sanoo: "Minä sytytän teidät kiivauteen kansan vuoksi, joka ei ole kansa, vihoitan teidät ymmärtämättömän kansan vuoksi."
20 Ja Jesaja on rohkea ja sanoo: "Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet."
21 Mutta Israelista Hän sanoo: "Koko päivän olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja uppiniskaista kansaa kohti."

11. Luku ISRAELIN VÄLIAIKAINEN HYLKÄÄMINEN

1 Sanon siis: ei kai Jumala ole hylännyt kansaansa? Eihän toki! Sillä minäkin olen israelilainen, Aabrahamin jälkeläinen, Benjaminin sukukuntaa.
2 Ei Jumala ole hylännyt kansaansa, jonka Hän on ennalta tuntenut. Vai ettekö tiedä, mitä Raamattu sanoo kertomuksessa Eliasta, kuinka hän kääntyy Jumalan puoleen Israelia vastaan (sanoen):
3 Herra, he ovat tappaneet profeettasi ja hajoittaneet alttarisi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja he väijyvät henkeäni?"
4 Mutta mitä jumalallinen vastaus sanoo hänelle? "Olen jättänyt itselleni seitsemän tuhatta miestä, jotka eivät ole notkistaneet polvea Baalille."
5 Niin on siis nykyaikanakin jäännös armon valinnan mukaan.
6 Mutta jos valinta perustuu armoon, se ei enää perustu tekoihin, sillä muuten armo ei enää ole armo, (mutta jos tekoihin, se ei ole enää armoa, sillä muuten teko ei enää ole teko).
7 Kuinka siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat saavuttaneet, ja muut ovat paatuneet,
8 niin kuin on kirjoitettu: "Jumala on antanut heille uneliaisuuden hengen, silmät, jotteivät näkisi ja korvat, jotteivät kuulisi — tähän päivään asti."
9 Ja Daavid sanoo: "Tulkoon heidän pöytänsä heille paulaksi ja ansaksi ja lankeemukseksi ja kostoksi.
10 Soetkoot heidän silmänsä, jotteivät he näkisi ja paina aina heidän selkänsä kumaraan."

PAKANAIN PELASTUMINEN

11 Sanon siis: eivät kai he ole kompastuneet sitä varten, että lankeaisivat? Eihän toki! Vaan heidän lankeemuksensa vuoksi tuli pakanoille pelastus, sytyttämään juutalaiset* kiivauteen.
12 Mutta jos heidän lankeemuksensa on maailman rikkaus ja heidän vajautensa pakanain rikkaus, kuinka paljoa enemmän heidän täyteytensä!
13 Puhun näet teille, pakanoille. Koska olen pakanain apostoli, kunnioitan virkaani,
14 sytyttääkseni, jos mahdollista kiivauteen heimolaisiani* ja pelastaakseni muutamia heistä.
15 Sillä jos heidän hylkäämisensä on *maailmalle sovitukseksi*, mitä heidän hyväksymisensä on muuta kuin elämä kuolleista?
16 Jos nimittäin uutisleipä on pyhä, on koko taikinakin, ja jos juuri on pyhä, ovat oksatkin.
17 Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet *villiä öljypuuta*, olet oksastettu niitten oikeain joukkoon ja olet tullut osalliseksi öljypuun juuresta ja mehevyydestä,
18 niin älä ylpeile oksia vastaan. Mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri sinua.
19 Sinä sanot nyt: "Ne oksat taitettiin pois, jotta minut oksastettaisiin."
20 Oikein. Epäuskon vuoksi ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskon avulla. Älä ylpeile, vaan pelkää.
21 Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, (ehkä) Hän ei ole säästävä sinuakaan.
22 Katso siis Jumalan hyvyyttä ja ankaruutta — ankaruutta langenneita kohtaan ja hyvyyttä sinua kohtaan, jos pysyt Hänen hyvyydessään; muuten sinutkin hakataan pois."
23 Mutta nuokin, jos eivät jää epäuskoonsa, oksastetaan, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen.
24 Sillä jos sinä olet hakattu pois luontonsa puolesta villistä öljypuusta ja vastoin luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoa ennemmin nämä, jotka ovat luonnollisia oksia, oksastetaan omaan öljypuuhunsa!

ISRAELIN PELASTUMINEN

25 En näet halua, veljet — jottette olisi itsessänne viisaita — teidän olevan tietämättömiä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on tullut sisälle.

26 Niin koko Israel on pelastuva, niin kuin on kirjoitettu: "Pelastaja tulee Siionista, (ja) Hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista.
27 Ja tämä on liittoni heidän kanssaan, kun otan pois heidän syntinsä."
28 Ilosanoman kannalta he tosin ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta rakastettuja isien vuoksi.
29 Jumalan armolahjat ja kutsu ovat näet peruuttamattomat.
30 Sillä niin kuin tekin* ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet armon näitten tottelemattomuuden vuoksi,
31 niin nämäkin ovat nyt olleet tottelemattomia, jotta myös he teille* tulleen armon vuoksi [nyt] saisivat armon.
32 Sillä Jumala on sulkenut kaikki tottelemattomuuteen, jotta Hän kaikkia armahtaisi.

JUMALAN YLISTYS

33 Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomat ovat Hänen tuomionsa ja käsittämättömät Hänen tiensä!
34 Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut Hänen neuvonantajansa?
35 Tai kuka on ensin antanut Hänelle, ja se olisi tälle korvattava?
36 Sillä kaikki on alkuisin Hänestä ja Hänen vaikutuksestaan ja Hänen tähtensä. Hänelle kunnia ikuisesti*! Aamen.

12. Luku UUSI ELÄMÄ

1 Jumalan laupeuden vuoksi kehoitan siis teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi hengellisenä* jumalanpalveluksenanne.
2 Älkääkä mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen avulla tutkiaksenne, mikä on Jumalan hyvä ja otollinen ja täydellinen tahto.

ARMOLAHJOJEN OIKEA KÄYTTÖ

3 Sillä sen armon perusteella, joka on minulle annettu, kehoitan jokaista, joka on joukossanne, olemaan ajattelematta itsestään enempää kuin sopii ajatella, vaan ajattelemaan vaatimattomasti, sen mukaan kuin Jumala on kullekin uskon määrän jakanut.
4 Sillä niin kuin meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä,

5 niin me monet olemme yksi ruumis Kristuksessa ja kukin toistemme jäseniä.
6 Mutta meillä on erilaisia armolahjoja meille annetun armon mukaan: *jos kenellä on* profetoimisen lahja, käyttäköön sitä uskon määrän mukaan,
7 tai virka, valvokoon virassaan, opettaja opettamisessaan
8 ja kehoittaja kehoittamisessaan; antaja toimikoon vilpittömästi, johtaja innokkaasti, laupeuden harjoittaja iloiten."

KRISTILLISEN ELÄMÄN SÄÄNTÖJÄ

9 Olkoon rakkaus vilpitön. Kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni.
10 Veljesrakkaudessa olkaa helläsydämiset toisianne kohtaan; kunnioittamisessa käykää toistenne edellä.
11 Älkää olko innossa veltot. Olkaa Hengessä palavat. Palvelkaa Herraa.
12 Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävät.
13 Ottakaa osaa pyhien tarpeisiin, tavoitelkaa vieraanvaraisuutta.
14 Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa, älkääkä kirotko.
15 Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.
16 Olkaa samaa mieltä keskenänne. Älkää korkeita mielikö, vaan *liittykää nöyrien joukkoon*. Älkää olko itsessänne viisaita.
17 Älkää kenellekään pahaa pahalla kostako. Ahkeroikaa hyvää kaikkien ihmisten edessä.
18 Jos mahdollista — mikäli teistä riippuu — eläkää rauhassa kaikkien ihmisten kanssa.
19 Älkää itse kostako, rakkaat, vaan antakaa sija Jumalan vihalle, sillä on kirjoitettu: "Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra."
20 Vaan "jos vihamiehelläsi on nälkä, ruoki häntä; jos hänellä on jano, juota häntä. Sillä näin tekemällä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle."
21 Älä salli pahan voittaa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä.

13. Luku ESIVALTAAN ALISTUMINEN

1 Olkoon jokainen ihminen* alamainen hallitseville viranomaisille. Sillä ei ole muuta esivaltaa kuin Jumalalta. Ne, jotka ovat (viranomaisina), ovat Jumalan asettamat.
2 Joka siis asettuu esivaltaa vastaan, se vastustaa Jumalan säätämystä. Mutta ne, jotka vastustavat, aiheuttavat itselleen tuomion.
3 Hallitusmiehet eivät näet ole hyvien tekojen pelkona, vaan pahojen. Jos siis haluat olla esivaltaa pelkäämättä, tee hyvää, niin saat siltä kiitoksen.

4 Sillä se on Jumalan palvelija sinulle hyväksi. Mutta jos teet pahaa, niin pelkää, sillä se ei turhaan miekkaa kanna, koska se on Jumalan palvelija, kostaja *sen rankaisemiseksi,* joka pahaa tekee.
5 Siksi täytyy olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen* vuoksi, vaan myös omantunnon vuoksi.
6 Sen vuoksi te verojakin maksatte. Sillä he ovat Jumalan palvelijoita, jotka ahkeroivat juuri sitä varten.
7 Antakaa (siis) jokaiselle velvollisuuden mukaan: vero, kenelle vero kuuluu, tulli, kenelle tulli, pelko, kenelle pelko, kunnia, kenelle kunnia kuuluu.

VELJELLISESTÄ RAKKAUDESTA

8 Älkää olko kenellekään mitään velkaa paitsi rakkautta toisianne kohtaan. Sillä joka toista rakastaa, on lain täyttänyt.
9 Sillä tämä: "Älä tee aviorikosta", "Älä tapa", "Älä varasta", ("Älä sano väärää todistusta",) "Älä himoitse" ja mikä muu käsky tahansa sisältyy tähän sanaan: "Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi."
10 Rakkaus ei tee lähimmäiselle pahaa. Rakkaus on siis lain täyttämistä.

KRISTUKSEN PÄIVÄ ON LÄHELLÄ

11 Tämän sanon,* koska tunnemme ajan, että jo on hetki meidän unesta nousta, sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin kun tulimme uskoon.
12 Yö on pitkälle kulunut ja päivä on lähellä. Pankaamme siis pois pimeän teot ja pukeutukaamme valon varuksiin.
13 Vaeltakaamme kunniallisesti, niin kuin päivällä, ei mässäyksissä ja juomingeissa*, ei haureudessa ja irstailussa, ei riidassa ja kateudessa,
14 vaan pukeutukaa Herraan Jeesukseen Kristukseen, älkääkä pitäkö lihasta huolta himojen hyväksi.

14. Luku VELJIEN TUOMITSEMISESTA

1 Heikkouskoista hoivatkaa väittelemättä mielipiteistä.
2 Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia.
3 Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö, ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet hoivaansa.
4 Kuka sinä olet, joka tuomitset vieraan palvelijaa? Oman Herransa*

edessä hän seisoo tai kaatuu. Mutta hän on pysyvä pystyssä, sillä Jumala on voimallinen pitämään hänet pystyssä.
5 Toinen pitää päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä. Kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.
6 Joka ajattelee tiettyä päivää, ajattelee Herran vuoksi (ja joka ei ajattele tiettyä päivää, on Herran vuoksi ajattelematta). Joka syö, syö Herran vuoksi, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, on Herran vuoksi syömättä ja kiittää Jumalaa.
7 Sillä ei kukaan meistä elä itselleen, eikä kukaan kuole itselleen.
8 Jos näet elämme, elämme Herralle, ja jos kuolemme, kuolemme Herralle. Elämmepä siis tai kuolemme, olemme Herran omat.
9 Sillä sitä varten Kristus kuoli (ja nousi) ja virkosi* eloon, jotta Hän olisi sekä kuolleitten että elävien Herra.
10 Mutta sinä, miksi tuomitset veljeäsi? Tai sinä, miksi halveksit veljeäsi? Sillä kaikki me joudumme seisomaan Kristuksen* tuomioistuimen edessä.
11 On näet kirjoitettu: "Minä elän, sanoo Herra, niin että minun edessäni on jokainen polvi notkistuva ja jokainen kieli on ylistävä Jumalaa."
12 Niin on siis jokainen meistä tekevä Jumalalle tilin itsestään.

VELJIEN LOUKKAAMINEN

13 Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkää pikemmin olla asettamatta veljellenne loukkauskiveä tai viettelystä.
14 Tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole itsessään epäpyhää; ainoastaan sille, joka pitää jotain epäpyhänä, sille se on epäpyhää.
15 Mutta jos veljesi tulee murheelliseksi ruokasi vuoksi, niin sinä et enää vaella rakkauden mukaan. Älä saata ruuallasi turmioon sitä, jonka puolesta Kristus on kuollut.
16 Älkää siis antako teidän hyvänne joutua herjattavaksi,
17 Sillä Jumalan valtakunta ei ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.
18 Joka siis tässä suhteessa palvelee Kristusta, se on Jumalalle sovelias ja ihmisille otollinen.
19 Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikä saa aikaan rauhaa ja keskinäistä rakentumista.
20 Älä ruuan vuoksi turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö * loukkaukseksi joutuen*, se on pahaa.
21 Hyvä on olla lihaa syömättä ja viiniä juomatta ja karttaa sitä, mistä veljesi loukkaantuu tai missä hän lankeaa tai on heikko.

22 *Onko sinulla usko? Pidä se itselläsi Jumalan edessä. * Onnellinen se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä katsoo oikeaksi.
23 Mutta joka epäröi, on tuomittu, jos syö, koska syöminen ei perustu uskoon. Sillä kaikki, mikä ei perustu uskoon, on syntiä.

15. Luku POIS ITSEKKYYS

1 Mutta meidän, vahvojen, on kannettava heikkojen vajavuuksia eikä oltava itsellemme mieliksi.
2 Olkoon (siis) kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi, hänen hyväkseen, rakentumista varten.
3 Sillä Kristuskaan ei ollut itselleen mieliksi, vaan niin kuin on kirjoitettu: "Niitten herjaukset, jotka sinua herjaavat, ovat sattuneet minuun."
4 Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on (ennalta) kirjoitettu meille opiksi, jotta meillä kärsivällisyyden ja Kirjoitusten lohdutuksen perusteella olisi toivo.
5 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teidän olla samaa mieltä keskenänne Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan,
6 jotta yksimielisesti yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää.

ILOSANOMA PAKANOILLE

7 Hoivatkaa siis toisianne, niin kuin Kristuskin on meitä* hoivannut Jumalan kunniaksi.
8 Sillä minä sanon, että (Jeesus) Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden vuoksi vahvistaakseen isien saamat lupaukset
9 ja jotta pakanat laupeuden vuoksi ylistäisivät Jumalaa, niin kuin on kirjoitettu: "Sen vuoksi ylistän sinua pakanain keskellä ja laulan kiitosta nimellesi."
10 Ja Hän* sanoo vielä: "Riemuitkaa, pakanat, Hänen kansansa kanssa"
11 ja taas: "Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja *ylistäkää Häntä, kaikki* kansat."
12 Ja vielä Jesaja sanoo: "On tuleva Iisain juurivesa ja Hän, joka nousee hallitsemaan pakanoita. Häneen pakanat panevat toivonsa."
13 Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, jotta olisitte runsain määrin osalliset toivosta Pyhän Hengen voimassa.

PAAVALI PERUSTELEE TOIMINTAANSA

14 Veljeni, olen itsekin varma teistä, että myös te itse olette täynnä
hyvyyttä, teillä on ylen runsaasti kaikkinaista tietoa ja kykenette
neuvomaan toisianne.
15 Kuitenkin olen kirjoittanut teille (veljet) osin melko rohkeasti, jälleen
muistuttaakseni teitä sen armon nojalla, minkä Jumala on minulle
antanut,
16 että olisin *Jeesuksen Kristuksen* palvelija pakanain keskellä,
suorittaessani Jumalan ilosanoman papillista palvelua, jotta pakanoista
tulisi otollinen, Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri.
17 Minulla on siis kerskausta Kristuksessa Jeesuksessa siinä, mikä
koskee Jumalaa.
18 Sillä en rohkene puhua muusta kuin siitä, mitä Kristus sanalla ja teolla
on välityksellläni saanut aikaan pakanain kuuliaisuudeksi,
19 tunnustekojen ja ihmeitten voimalla, Jumalan* Hengen voimalla, niin
että minä Jerusalemista alkaen kaikkialla Illyrikoniin saakka olen
saattanut päätökseen Kristuksen ilosanoman julistamisen.
20 Näin olen pitänyt kunnianani julistaa ilosanomaa siellä, missä Kristusta
ei ole mainittu, jotten rakentaisi toisen perustukselle,
21 vaan niin kuin on kirjoitettu: "Joille ei ole julistettu Hänestä, ne *saavat
nähdä*, ja jotka eivät ole kuulleet, ne saavat ymmärtää."
22 Sen vuoksi olenkin niin usein ollut estynyt tulemasta luoksenne.

PAAVALI SUUNNITTELEE ROOMAN MATKAA

23 Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikkakunnissa ja kun
minulla jo monena vuotena on ollut halu tulla luoksenne,
24 niin minä, kun Espanjaan matkustan, tulen luoksenne. Sillä toivon sitä
kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän auttavan minua sinne,
saatuani ensin vähän nauttia seurastanne.
25 Mutta nyt matkustan Jerusalemiin pyhiä palvellen.
26 Sillä Makedonia ja Akaia ovat nähneet hyväksi toimittaa jonkin
yhteisen lahjan Jerusalemissa asuvien pyhien köyhille.
27 He ovat siis nähneet tämän hyväksi, ja he ovat heille velassa. Sillä jos
pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he
puolestaan ovat velvolliset palvelemaan heitä maallisilla.
28 Suoritettuani siis tämän tehtävän ja vietyäni heille varmennettuna
tämän hedelmän lähden kauttanne Espanjaan.
29 Tiedän, että tullessani luoksenne tulen Kristuksen (ilosanoman)

täydellinen siunaus mukanani.
30 Mutta kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja Hengen rakkauteen vedoten taistelemaan kanssani rukoilemalla puolestani Jumalaa,
31 että varjeltuisin Juudean uskottomilta ja että Jerusalemia varten hankkimani avustus olisi pyhille otollinen,
32 niin että minä Jumalan tahdosta ilolla saapuisin luoksenne ja virkistyisin seurassanne.
33 Mutta rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne! Aamen.

16. Luku HENKILÖKOHTAISIA TERVEISIÄ

1 Suljen suosioonne sisaremme Foiben, joka on Kenkrean seurakunnan palvelija,
2 että otatte hänet vastaan Herrassa pyhien arvon mukaisesti ja autatte häntä, missä tahansa asiassa hän teitä tarvitsee. Sillä hänkin on ollut apuna monille, minulle itsellenikin.
3 Tervehtikää Priskillaa* ja Akylasta, työtoverejani Kristuksessa Jeesuksessa —
4 jotka minun henkeni puolesta ovat panneet alttiiksi oman kaulansa ja joita en ainoastaan minä kiitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat —
5 sekä seurakuntaa, joka kokoontuu heidän kodissaan. Tervehtikää Epainetusta, minulle rakasta, joka on Akaian* esikoinen Kristukselle.
6 Tervehtikää Mariaa, joka on nähnyt paljon vaivaa tähtemme*.
7 Tervehtikää Andronikusta ja Juniasta, heimolaisiani ja vankitoverejani, jotka ovat huomattuja apostolien keskellä ja jotka ovat jo ennen minua olleet Kristuksessa.
8 Tervehtikää Ampliasta*, minulle Herrassa rakasta.
9 Tervehtikää Urbanusta, työtoveriamme Kristuksessa, ja Stakysta, minulle rakasta.
10 Tervehtikää Apellesta, koetuksen kestänyttä Kristuksessa. Tervehtikää Aristobuluksen huonekuntaa.
11 Tervehtikää Herodionia, heimolaistani. Tervehtikää niitä Narkissuksen huonekuntalaisia, jotka ovat Herrassa.
12 Tervehtikää Tryfainaa ja Tryfosaa, jotka näkevät vaivaa Herrassa. Tervehtikää Persistä, rakastettua, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.
13 Tervehtikää Ruufusta, valittua Herrassa, ja hänen äitiänsä — ja minun.
14 Tervehtikää Asynkritusta, Flegonia, Hermasta*, Patrohasta, Hermestä ja veljiä, jotka ovat heidän kanssaan.
15 Tervehtikää Filologusta ja Juliaa, Neereusta ja hänen sisartaan ja

Olympaa ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssaan.
16 Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

VAROITUKSEN SANA

17 Mutta kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka olette omaksuneet. Vetäytykää pois heistä.
18 Sillä sellaiset eivät palvele Herraamme (Jeesusta) Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja he pettävät *suloisella puheella ja ylistyksellä* vilpittömien sydämet.
19 Teidän kuuliaisuutenne on näet tullut kaikkien tietoon. Iloitsen sen vuoksi teistä. Tahtoisin teidän kuitenkin olevan viisaita hyvään, mutta taitamattomia pahaan.
20 Mutta rauhan Jumala on pian musertava saatanan jalkainne alle. Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kanssanne. (Aamen.)

LISÄÄ TERVEISIÄ

21 Teitä tervehtivät Timoteus, työtoverini, ja heimolaiseni Luukius ja Jaason ja Soosipater.
22 Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, tervehdin teitä Herrassa.
23 Gaius, minun ja koko seurakunnan majanantaja, tervehtii teitä. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja veli Kvartus tervehtivät teitä.
24 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Aamen.

YLISTYS JUMALALLE

25 Mutta Hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun ilosanomani ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen salaisuuden ilmestymisen mukaan, josta kautta ikuisten aikojen on vaiettu,
26 mutta joka nyt on tuotu ilmi ja profeetallisten kirjoitusten välityksellä iäisen Jumalan käskystä tehty tiettäväksi kaikille kansoille, jotta syntyisi uskon kuuliaisuus,
27 Hänelle, ainoalle viisaalle Jumalalle, ikuisesti* kunnia Jeesuksen Kristuksen nimessä. Aamen

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE

1. Luku TERVEHDYS JA KIITOS

1 Paavali, Jumalan tahdosta kutsuttu *Jeesuksen Kristuksen* apostoli, ja veli Soostenes.
2 Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, kutsutuille pyhille ynnä kaikille, jotka avuksi huutavat Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä joka paikassa — sekä heidän että meidän.
3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!
4 Kiitän Jumalaani aina tähtenne Jumalan armosta, joka on annettu teille Kristuksessa Jeesuksessa,
5 että kaikessa olette rikastuneet Hänessä, kaikessa puheessa ja kaikessa tiedossa,
6 koska todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu,
7 niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa odottaessanne Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymistä.
8 Hän on myös vahvistava teitä loppuun asti, ollaksenne nuhteettomat Herramme Jeesuksen Kristuksen päivänä.
9 Jumala on uskollinen, Hän, jonka tahdosta* olette kutsutut Hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, yhteyteen.

HAJAANNUSTA SEURAKUNNASSA

10 Mutta kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä, että kaikki puhuisitte samaa ja ettei keskellänne olisi eripuraisuutta, vaan olisitte täysin yhtä samanmielisinä ja samoin ajatellen.
11 Sillä Kloen perhekunta on minulle ilmoittanut teistä, veljeni, että keskellänne on riitoja.
12 Tarkoitan sitä, että kukin teistä lausuu kantansa: "Minä olen Paavalin kannalla", "Minä Apolloksen", "Minä Keefaan" ja "Minä Kristuksen.”
13 Onko Kristus jaettu? Ei kai Paavali ole naulittu ristiin puolestanne? Vai oletteko kastetut Paavalin nimeen?
14 Kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään paitsi Krispuksen ja Gaiuksen,
15 ettei kukaan sanoisi, että *olen kastanut omaan nimeeni.
16 Kastoin tosin Stefanaankin perhekunnan. Sitten en tiedä, olenko

ketään muuta kastanut.
17 Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan julistamaan ilosanomaa — ei puheen viisaudella, jottei Kristuksen risti kävisi turhaksi.

RISTIN MERKITYS

18 Sillä sana rististä on hullutus niille, jotka joutuvat kadotukseen, mutta meille jotka pelastumme, se on Jumalan voima.
19 On näet kirjoitettu: "Minä hävitän viisasten viisauden ja teen ymmärtäväisten ymmärryksen mitättömäksi."
20 Missä on viisas? Missä kirjanoppinut? Missä tämän maailmanajan älyniekka? Eikö Jumala ole tehnyt (tämän) maailman viisautta hullutukseksi?
21 Sillä koska maailma Jumalan viisauden vuoksi ei viisauden avulla tuntenut Jumalaa, niin Jumala näki hyväksi saarnan hullutuksen avulla pelastaa ne, jotka uskovat.
22 Mutta kun siis juutalaiset vaativat tunnustekoja* ja kreikkalaiset etsivät viisautta,
23 niin me saarnaamme ristiin naulittua Kristusta juutalaisille pahennuksena ja kreikkalaisille* hullutuksena,
24 mutta niille, jotka ovat kutsutut, sekä juutalaisille että kreikkalaisille, Kristusta Jumalan voimana ja Jumalan viisautena.
25 Jumalan hulluus on näet ihmisiä viisaampi, ja Jumalan heikkous on ihmisiä voimallisempi.
26 Sillä katsokaa, veljet, kutsumistanne: ei ole monta *ihmisten mielestä* viisasta, ei monta mahtavaa, ei monta jalosukuista,
27 vaan Jumala on valinnut maailman mielestä tyhmät saattaakseen viisaat häpeään, ja Jumala on valinnut maailman mielestä heikot saattaakseen voimakkaat häpeään,
28 ja Jumala on valinnut maailman mielestä halpasukuiset ja halveksitut (ja) mitättömät* hylätäkseen ne, jotka jotain ovat,
29 jottei mikään liha kerskaisi *Hänen edessään*.
30 Mutta *Hänen armostaan* te olette Kristuksessa Jeesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi, jotta — niin kuin on kirjoitettu
31 — ”joka kerskaa, se kerskatkoon Herrassa.”

2. Luku SANOMA RISTIINNAULITUSTA KRISTUKSESTA

1 Niin minä, tullessani luoksenne, veljet, en tullut puheen tai viisauden

loistolla teille Jumalan todistusta julistamaan.
2 Sillä olin päättänyt teidän keskellänne olla tuntematta mitään muuta kuin Jeesuksen Kristuksen, ja Hänet ristiin naulittuna.
3 Olin luonanne heikkona ja pelossa ja suuressa vavistuksessa,
4 eikä puheeni ja saarnani ollut kiehtovia (inhimillisen) viisauden sanoja, vaan Hengen ja voiman osoittamista,
5 jottei uskonne olisi ihmisten viisauden, vaan Jumalan voiman varassa.

JUMALAN VIISAUS

6 Kuitenkin puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta emme tämän maailmanajan viisautta emmekä tämän maailmanajan hallitsijain, jotka katoavat,
7 vaan puhumme Jumalan viisautta salaisuutena, sitä kätkettyä, jonka Jumala on ennalta määrännyt ennen maailmanaikoja meidän kirkkaudeksemme,
8 sitä, jota ei kukaan tämän maailmanajan hallitsijoista ole tuntenut — sillä jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa naulinneet ristiin —
9 vaan niin kuin on kirjoitettu: "mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut eikä ihmisen sydämeen noussut, minkä Jumala on valmistanut niille, jotka Häntä rakastavat.”
10 Mutta meille Jumala on sen ilmoittanut Henkensä välityksellä. Henki näet tutkii kaikki, Jumalan syvyydetkin.
11 Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, paitsi ihmisen henki, joka hänessä on? Samoin ei myöskään kukaan tiedä, mitä Jumalassa on, paitsi Jumalan Henki.
12 Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta lähtöisin, tietääksemme, mitä Jumala on meille lahjoittanut.
13 Siitä me myös puhumme, emme ihmisviisauden opettamin sanoin, vaan (Pyhän) Hengen opettamin, selittäen hengelliset hengellisesti.
14 Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on, sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se tutkistellaan hengellisesti.
15 Sen sijaan hengellinen ihminen tutkistelee kaikkea, mutta häntä itseään ei kukaan pätevästi tutkistele.
16 Sillä "kuka on tuntenut Herran mielen, kuka* neuvoisi Häntä?” Mutta meillä on Kristuksen mieli.

3 Luku KORINTTOLAISTEN LIHALLISUUS

1 Minä en siis, veljet, voinut puhua teille niin kuin hengellisille, vaan niin kuin lihallisille, niin kuin pienokaisille Kristuksessa.
2 Maitoa juotin teille, enkä* antanut ruokaa, sillä ette silloin sitä sietäneet, ettekä vielä nytkään siedä.
3 Olette näet vielä lihallisia. Sillä kun keskellänne on kateutta ja riitaa (ja erimielisyyttä), ettekö ole lihallisia ja vaella ihmisen tavoin?
4 Sillä kun joku sanoo: "Minä olen Paavalin” ja toinen: "Minä olen Apolloksen", ettekö ole lihallisia*?
5 Mikä siis Paavali* on? Ja mikä Apollos'? (Vain) palvelijoita, joitten avulla olette tulleet uskoon, ja niin kuin Herra kummallekin on suonut.
6 Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala antoi kasvun.
7 Niin ei siis istuttaja ole mitään eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka antaa kasvun.
8 Mutta istuttaja ja kastelija ovat yhtä; molemmat saavat kuitenkin oman palkkansa oman työnsä mukaan.
9 Sillä me olemme Jumalan työtovereja. Te olette Jumalan viljelysmaa, Jumalan rakennus.

RAKENTAJAN VASTUU

10 Sen Jumalan armon mukaan, joka on minulle annettu, olen taitavan rakentajan tavoin laskenut perustuksen ja toinen sille rakentaa. Mutta katsokoon kukin, kuinka sille rakentaa.
11 Sillä muuta perustusta ei kukaan voi laskea kuin, joka on pantu ja se on Jeesus Kristus.
12 Mutta jos joku rakentaa tälle perustukselle, joko kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista,
13 on kunkin työ tuleva näkyviin. Sillä se päivä on saattava sen ilmi, koska se tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva, millainen kunkin työ on.
14 Jos jonkun työ, jonka hän on sille rakentanut, kestää, hän on saava palkan.
15 Jos jonkun työ palaa, hän joutuu vahinkoon, mutta pelastuu itse, kuitenkin ikään kuin tulen läpi.
16 Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä?
17 Jos joku turmelee Jumalan temppelin, Jumala turmelee hänet. Sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja sellaisia te olette.
18 Älköön kukaan pettäkö itseään. Jos joku teistä ajattelee olevansa

viisas tässä maailmanajassa, tulkoon hän tyhmäksi, jotta hänestä tulisi viisas.
19 Sillä tämän maailman viisaus on hullutusta Jumalan edessä. On näet kirjoitettu:
20 ”Hän vangitsee viisaat heidän viekkauteensa" ja vielä: "Herra tuntee viisasten ajatukset — että ne ovat turhat."
21 Älköön siis kukaan kerskatko ihmisistä, sillä kaikki on teidän,
22 sekä Paavali että Apollos ja Keefas ja maailma ja elämä ja kuolema ja nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän.
23 Mutta te olette Kristuksen ja Kristus on Jumalan.

4. Luku APOSTOLIN VAIKEA ASEMA

1 Niin pitäköön jokainen meitä Kristuksen palvelijoina ja Jumalan salaisuuksien huoneenhaltijoina.
2 *Mutta sitä* huoneenhaltijoilta muuten vaaditaan, että kukin havaitaan uskolliseksi.
3 Minulle merkitsee kuitenkin varsin vähän, että te minua tuomitsette tai jokin inhimillinen tuomioistuin*. En itsekään tuomitse itseäni,
4 sillä *tunnollani ei ole mitään*. En kuitenkaan sen vuoksi ole vanhurskautettu. Mutta tuomitsijani on Herra.
5 Älkää siis tuomitko mitään ennen aikaa, ennen kuin Herra tulee, joka myös tuo valoon pimeän kätköt ja saattaa ilmi sydänten aivoitukset, ja silloin kullekin tulee kiitos Jumalalta.
6 Mutta tämän olen, veljet, sovittanut itseeni ja Apollokseen teidän tähtenne, jotta meistä *oppisitte olemaan ajattelematta* yli sen, mitä on kirjoitettu — ettette pöyhkeilisi kuka kunkin puolesta toista vastaan.
7 Sillä kuka antaa sinulle etusijan?
Ja mitä sinulla on jota et ole saanut? Mutta jos sinäkin olet saanut, miksi kerskaat ikään kuin et olisi saanut?
8 Te olette jo ravitut, olette jo rikastuneet, olette ilman meitä alkaneet hallita. Jospa olisittekin alkaneet hallita, jotta mekin alkaisimme hallita kanssanne!
9 Minusta näet näyttää, että Jumala on asettanut meidät apostolit viimeisiksi, ikään kuin kuolemaan tuomituiksi, Sillä meistä on tullut maailmalle näytelmä, sekä enkeleille että ihmisille.
10 Me olemme tyhmiä Kristuksen vuoksi, mutta te viisaita Kristuksessa; me heikkoja, mutta te voimakkaita; te kunnioitettuja, mutta me halveksittuja.
11 Vielä nytkin olemme sekä nälissämme että janoissamme, olemme

alasti ja piestävinä, kuljemme kodittomina,
12 ja näemme vaivaa omin käsin työtä tehden. Kun meitä herjataan, me siunaamme; kun meitä vainotaan, me kestämme;
13 kun meitä häväistään*, me puhuttelemme ystävällisesti. Meistä on tullut ikään kuin maailman kuonaa, kaikkien hylkyjä tähän asti.

ISÄLLINEN KEHOITUKSEN SANA

14 En kirjoita tätä teitä nolatakseni, vaan neuvon* niin kuin rakkaita lapsiani.
15 Sillä vaikka teillä olisi kymmenen tuhatta kasvattajaa Kristuksessa, ei teillä kuitenkaan ole monta isää, sillä minä teidät synnytin ilosanoman avulla Kristuksessa Jeesuksessa.
16 Kehoitan siis teitä: olkaa minun seuraajiani.
17 [Juuri] sen vuoksi lähetin teille Timoteuksen, joka on rakas ja uskollinen poikani Herrassa. Hän muistuttaa teille minun teistäni, jotka ovat Kristuksessa [Jeesuksessa] , sen mukaan kuin kaikkialla joka seurakunnassa opetan.
18 Muutamat ovat tulleet pöyhkeiksi ikään kuin en tulisikaan luoksenne.
19 Mutta tulen pian luoksenne, jos Herra tahtoo, ja otan selvän en noitten pöyhkeitten sanoista, vaan voimasta.
20 Sillä Jumalan valtakunta ei ole sanoissa, vaan voimassa.
21 Mitä haluatte? Tulenko luoksenne vitsa mukanani vai rakkaudessa ja sävyisyyden hengessä?

5. Luku EPÄSIVEELLISYYS ON TUOMITTAVAA

1 Yleensä kuuluu keskellänne olevan haureutta, vieläpä sellaista haureutta, jota ei mainita* edes pakanain kesken, niin että joku pitää isänsä vaimoa.
2 Ja te olette käyneet pöyhkeiksi ettekä ole pikemminkin murehtineet, jotta keskeltänne poistettaisiin se, joka tuollaisen teon on tehnyt.
3 Sillä minä, tosin ruumiillisesti poissa olevana, mutta hengessä läsnä olevana, olen jo niin kuin läsnä olevana langettanut tuomion hänestä, joka tällä tavoin on tehnyt.
4 Sitten kun te ja minun henkeni ynnä Herramme Jeesuksen (Kristuksen) voima olemme tulleet yhteen, on Herramme Jeesuksen (Kristuksen) nimessä
5 sellainen mies annettava saatanan haltuun lihan turmioksi, jotta henki pelastuisi Herran (Jeesuksen) päivänä.

6 Kerskaamisenne ei ole hyvä. Ettekö tiedä, että vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan?
7 Puhdistakaa (siis) pois vanha hapatus, jotta olisitte uusi taikina, niin kuin olette hapattomat, sillä onhan pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu (puolestamme).
8 Juhlikaamme siis ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden hapattomuudessa.
9 Kirjoitin teille kirjeessäni, ettette seurustelisi haureellisten kanssa —
10 ei yleensä tämän maailman haureellisten tai ahneitten tai anastajain tai epäjumalanpalvelijain, koska teidän silloin pitäisi lähteä pois maailmasta.
11 Vaan kirjoitin siis teille, että jos joku veljeksi kutsuttu on haureellinen tai ahne tai epäjumalanpalvelija tai pilkkaaja tai juomari tai anastaja, te ette seurustelisi ettekä söisikään sellaisen kanssa.
12 Sillä mitä minulle kuuluu tuomita (myös) ulkopuolella olevia? Ettekö tekin tuomitse sisäpuolella olevia?
13 Mutta ulkopuolella olevat tuomitsee Jumala. "Poistakaa keskeltänne se, joka on paha."

6. Luku USKOVAIN OIKEUDENKÄYNNIT

1 Rohkeneeko kukaan teistä, jolla on oikeusasia toista vastaan, käydä oikeutta vääräin edessä eikä pyhäin edessä?
2 [Vai] ettekö tiedä, että pyhät tulevat tuomitsemaan maailman? Ja jos te tuomitsette maailman, oletteko arvottomat ratkaisemaan vähäpätöisiä riita-asioita?
3 Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkelejä, emmekö sitten maallisia asioita?
4 Kun teillä siis on maallisia riita-asioita, niin te asetatte tuomareiksi ne, jotka ovat seurakunnassa halveksittuja.
5 Puhun teille häpeäksi. Eikö sitten keskellänne ole yhtään ainoaa viisasta, joka kykenee ratkaisemaan veljiensä * välillä?
6 Vaan veli käy oikeutta veljen kanssa, ja tämä tapahtuu uskottomain edessä!
7 Teille on (näin) jo yleensä vaurioksi, että käytte oikeutta keskenänne. Miksette pikemmin kärsi vääryyttä? Miksette pikemmin anna riistää itseltänne?
8 Sen sijaan te teette vääryyttä ja riistätte, ja tämän teette veljillenne.
9 Vai ettekö tiedä, etteivät väärät peri Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö. Eivät haureelliset, eivät epäjumalanpalvelijat, eivät avionrikkojat,

eivät hekumoitsijat, eivätkä miehimykset,
10 eivät varkaat, eivät ahneet, eivät juomarit, eivät pilkkaajat eivätkä anastajat peri Jumalan valtakuntaa.
11 Ja sellaisia jotkut teistä olivat, mutta olette antaneet pestä itsenne, olette myös pyhitetyt, olette vieläpä vanhurskautetut Herran* Jeesuksen [Kristuksen] nimessä ja Jumalamme Hengessä.
12

RUUMIS PYHITETTÄKÖÖN HERRALLE

13 Ruuat ovat vatsaa varten ja vatsa ruokia varten, mutta Jumala tekee lopun sekä tästä että näistä. Mutta ruumis ei ole haureutta varten, vaan Herraa varten ja Herra ruumista varten.
14 Jumala on herättänyt Herran ja on herättävä teidät* voimallaan.
15 Ettekö tiedä, että ruumiinne ovat Kristuksen jäseniä? Ottaisinko siis Kristuksen jäsenet ja tekisin ne porton jäseniksi? Eihän toki!
16 Vai ettekö tiedä, että joka yhtyy porttoon, on yksi ruumis hänen kanssaan? "Sillä ne kaksi", sanoo Hän, "tulevat yhdeksi lihaksi."
17 Mutta joka yhtyy Herraan, on yksi henki Hänen kanssaan.
18 Paetkaa haureutta. Kaikki muu synti, mitä tahansa ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolella, mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistansa vastaan.
19 Vai ettekö tiedä että ruumiinne on sen Pyhän Hengen temppeli, joka teissä asuu, joka teillä on Jumalalta, ettekä te ole itsenne omat?
20 Sillä te olette kalliilla hinnalla ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne (ja hengessänne jotka ovat Jumalan).

7. Luku AVIOLIITON ONGELMA

1 Mutta mitä siihen tulee, mistä (minulle) kirjoititte, niin hyvä on miehen olla naiseen ryhtymättä.
2 Mutta haureuden syntien vuoksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa ja kullakin naisella olkoon oma aviomiehensä.
3 *Osoittakoon mies vaimolleen velvollisuutenaan olevaa auliutta ja samoin myös vaimo miehelleen.
4 Vaimon ruumis ei ole hänen omassa vallassaan, vaan miehen; samoin ei miehenkään ruumis ole hänen omassa vallassaan, vaan vaimon.
5 Älkää *vetäytykö pois toisistanne* paitsi ehkä sopimuksesta ajaksi, jotta olisitte vapaat (paastoon ja) rukoukseen, ja tulisitte sitten taas yhteen, jottei saatana teitä kiusaisi hillittömyytenne vuoksi.

6 Mutta tämän sanon myönnytyksenä, en käskynä.
7 Sillä toivoisin kaikkien ihmisten olevan niin kuin minäkin, mutta kullakin on oma lahjansa Jumalalta, yhdellä niin, toisella näin.
8 Naimattomille ja leskivaimoille taas sanon: heille on hyvä, jos pysyvät niin kuin minäkin.
9 Jos kuitenkaan eivät hillitse itseään, menkööt naimisiin, sillä parempi on mennä naimisiin kuin palaa.
10 Mutta naimisissa oleville annan käskyn — en minä, vaan Herra — ettei vaimo saa erota miehestään.
11 Mutta jos eroaakin, pysyköön naimatonna tai sopikoon miehensä kanssa. Eikä mies saa hylätä vaimoaan.
12 Muille taas sanon minä eikä Herra: jos jollakin veljellä on uskomaton vaimo, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, älköön mies* häntä hylätkö.
13 Samoin älköön vaimo, jolla on uskomaton mies, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, hylätkö häntä.
14 Sillä uskomaton mies on pyhitetty vaimonsa vuoksi, ja uskomaton vaimo on pyhitetty miehensä vuoksi. Muutenhan lapsenne ovat saastaisia,* mutta nyt he ovat pyhiä.
15 Mutta jos uskomaton eroaa, erotkoon. Veli tai sisar ei ole sellaisissa tapauksissa orjallisesti sidottu, vaan Jumala on kutsunut meidät* rauhaan.
16 Sillä kuinka tiedät, vaimo, oletko pelastava miehesi, tai kuinka tiedät, mies oletko pelastava vaimosi?

JUMALAN ANTAMA OSA

17 Vaeltakoon vain kukin niin kuin Jumala* on hänelle osan antanut, niin kuin Herra on kunkin kutsunut. Näin käsken kaikissa seurakunnissa. Jos joku on kutsuttu ympärileikattuna, älköön hän *tavoitelko ympärileikkaamattomuutta*.
18 Jos joku on kutsuttu ympärileikkaamatonna, älköön hän ympärileikkauttako itseään.
19 Ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus ole mitään, vaan Jumalan käskyjen pitäminen.
20 Pysyköön kukin siinä asemassa,* missä hänet on kutsuttu.
21 Jos olet kutsuttu orjana*, älköön se sinua surettako, mutta jos voit myös päästä vapaaksi, käytä sitä ennemmin hyväksesi.
22 Sillä joka orjana on kutsuttu Herrassa, on Herran vapaa. Samoin (myös) vapaana kutsuttu on Kristuksen orja.

23 Te olette kalliilla hinnalla ostetut; älkää olko ihmisten orjia.
24 Veljet, pysyköön kukin Jumalan edessä siinä asemassa, missä hänet on kutsuttu.

NAIMATTOMAT JA LESKET

25 Mutta neitsyistä minulla ei ole Herran käskyä, vaan annan neuvon niin kuin se, joka on saanut Herralta armon olla luotettava.
26 Katson siis nykyisen ahdingon vuoksi sen* olevan soveliasta, että ihmisen on hyvä olla sellaisenaan.
27 Jos olet sidottu vaimoon, älä hae eroa. Jos et ole sidottu vaimoon, älä hae vaimoa.
28 Mutta vaikka menisitkin naimisiin, et tee syntiä, ja jos neitsyt menisi naimisiin, ei hän tee syntiä. Sellaisilla tulee kuitenkin olemaan vaivaa ruumiissa, mutta minä säästäisin* teidät siitä.
29 Sen kuitenkin sanon, *veljet, että aika* on lyhyt, niin että nekin, joilla on vaimot, olkoot tästä lähin niin kuin heillä ei olisi,
30 ja ne jotka itkevät niin kuin eivät itkisi, ja ne jotka iloitsevat niin kuin eivät iloitsisi, ja ne, jotka ostavat niin kuin eivät omistaisi,
31 ja ne, jotka tätä maailmaa hyväksi käyttävät niin kuin eivät käyttäisi — sillä tämän maailman muoto katoaa.
32 Mutta tahtoisin teidän olevan ilman huolia. Naimaton mies huolehtii siitä, mikä on Herran, kuinka miellyttäisi Herraa.
33 Mutta naimisissa oleva huolehtii maallisista, kuinka miellyttäisi vaimoaan.
34 On myös ero vaimon ja neitsyen välillä. Naimaton huolehtii* siitä, mikä on Herran, jotta olisi pyhä sekä ruumiin että hengen puolesta, mutta nainut huolehtii maallisista, kuinka miellyttäisi miestään.
35 Mutta tämän sanon omaksi hyödyksenne, en heittääkseni ansaa eteenne, vaan jotta eläisitte säädyllisesti ja häiriytymättä pysyisitte Herrassa.
36 Jos joku kuitenkin luulee menettelevänsä sopimattomasti neitsyttään kohtaan, kun hän on parhaimmillaan, ja niin pitää tapahtua, tehköön mitä tahtoo. Ei hän syntiä tee. Menkööt naimisiin.
37 Joka pysyy sydämessään lujana eikä ole pakon alainen, vaan vallitsee omaa tahtoaan ja on sydämessään päättänyt pitää neitsyensä, hän tekee hyvin.
38 Joka siis naittaa [neitsyensä], tekee hyvin, ja joka ei naita, tekee paremmin.
39 *Laki sitoo vaimon* niin kauan aikaa kuin hänen miehensä elää, mutta

kun hänen miehensä on kuollut, hän on vapaa menemään naimisiin kenen kanssa tahtoo — ainoastaan Herrassa.
40 Mutta mielestäni hän on onnellisempi jos pysyy näin. Ja luulen että minullakin on Jumalan Henki.

8. Luku EPÄJUMALILLE UHRATUSTA

1 Mitä sitten epäjumalille uhrattuihin ruokiin tulee, tiedämme, että meillä kaikilla on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa.
2 Mutta jos joku luulee jotain tietävänsä, hän ei vielä tiedä (mitään) niin kuin tulee tietää.
3 Mutta jos joku rakastaa Jumalaa, sen Hän tuntee*.
4 Mitä nyt epäjumalille uhrattujen ruokien syömiseen tulee, tiedämme ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa ja ettei ole (yhtään) muuta Jumalaa kuin yksi.
5 Sillä vaikka onkin jumaliksi kutsuttuja, joko taivaassa tai maassa — niin kuin on paljon jumalia ja paljon herroja —
6 on meillä kuitenkin yksi Jumala, Isä, josta kaikki on alkuisin ja me Häntä varten, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka voimasta kaikki on ja me Hänen tahdostaan.

HEIKON VELJEN HUOMIOON OTTAMINEN

7 Mutta ei kaikilla ole tätä tietoa, vaan *tietoisina epäjumalasta* jotkut yhä syövät ikään kuin epäjumalille uhrattua ruokaa, ja heidän omatuntonsa, joka on heikko, saastuu.
8 Mutta ruoka ei lähennä meitä Jumalaan. (Sillä) jos *syömme, emme voita; jos olemme syömättä, emme kärsi*."
9 Katsokaa kuitenkin, ettei tämä vapautenne tule heikoille loukkaukseksi.
10 Sillä jos joku näkee sinun, jolla on tieto, syövän epäjumalan huoneessa, eikö hänen omatuntonsa, koska hän on heikko, vahvistu* syömään epäjumalille uhrattua?
11 Niin tietosi vuoksi turmeltuu heikko veli, jonka puolesta Kristus on kuollut.
12 Mutta kun näin teette syntiä veljiä vastaan ja haavoitatte heidän heikkoa omaatuntoaan, niin teette syntiä Kristusta vastaan.
13 Sen vuoksi, jos ruoka on viettelykseksi veljelleni, en enää koskaan syö lihaa, jotten olisi viettelykseksi veljelleni.

9. Luku APOSTOLIN TOIMEENTULO

1 *Enkö ole apostoli? Enkö ole vapaa?* Enkö ole nähnyt Jeesusta
Kristusta, Herraamme? Ettekö te ole tekoni Herrassa?
2 Jos en ole apostoli muille, olen kuitenkin teille. Sillä te olette
apostolinvirkani sinetti Herrassa.
3 Tämä on puolustukseni niitä vastaan, jotka minua tuomitsevat.
4 Eikö meillä ole oikeutta syödä ja juoda?
5 Eikö meillä ole oikeutta kuljettaa mukana sisarta, vaimoa, niin kuin
muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas tekevät?
6 Vai ainoastaanko minulla ja Barnabaalla ei ole oikeutta olla ruumiillista
työtä tekemättä?
7 Kuka suorittaa koskaan sotapalvelua omalla kustannuksellaan? Kuka
istuttaa viinitarhan eikä syö sen hedelmää? Tai kuka kaitsee karjaa eikä
nauti karjan maitoa?
8 Puhunko tätä ihmisen tavoin vai eikö lakikin sano näin?
9 Sillä Mooseksen laissa on kirjoitettu: "Älä sido puivan härän suuta." Ei
kai Jumala ole huolissaan häristä?
10 Eikö Hän sano sitä kaiketi meidän tähtemme? Sillä meidän tähtemme
on kirjoitettu, että kyntäjän tulee kyntää toivossa ja puivan *toivossa olla
osallinen toivostaan*.
11 Jos me olemme kylväneet teille hengellistä, onko paljon jos niitämme
teidän aineellistanne?
12 Jos muilla on tämä oikeus teihin, eikö pikemmin meillä? Mutta emme
ole käyttäneet tätä oikeutta, vaan kestämme kaiken, jottemme asettaisi
mitään estettä Kristuksen ilosanomalle.
13 Ettekö tiedä, että ne, jotka hoitavat pyhiä toimia, syövät pyhäkön
antimia, ja ne, jotka *ahkeroivat uhrialttarin toimissa*, saavat osansa
samalla kuin alttari?
14 Samoin Herra myös on säätänyt niille, jotka ilosanomaa julistavat, että
he saavat elantonsa ilosanomasta.
15 Mutta minä en ole yhtään näistä oikeuksista käyttänyt hyväkseni. En
ole kirjoittanutkaan tätä, jotta minulle näin tapahtuisi. Sillä minun olisi
parempi kuolla kuin että joku tekisi kerskaukseni tyhjäksi.

APOSTOLIN TYÖPERIAATE

16 Kun näet julistan ilosanomaa, minulla ei ole kerskaamista. Sillä pakko
painaa minua. Voi minua, ellen ilosanomaa julista!
17 Jos näet julistan* sitä vapaaehtoisesti, minulla on palkka, mutta jos en

julista vapaaehtoisesti, niin minulle on uskottu taloudenhoito.
18 Mikä siis on palkkani? Se että julistaessani ilosanomaa teen (Kristuksen) ilosanomasta ilmaisen, niin etten käytä oikeuttani ilosanoman suhteen.
19 Sillä ollessani riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi voittaakseni vielä useampia.
20 Olen ollut juutalaisille ikään kuin juutalainen voittaakseni juutalaisia, lain alaisille ikään kuin lain alainen [vaikka itse en ole lain alainen] voittaakseni lain alaisia,
21 ilman lakia oleville ikään kuin ilman lakia — vaikka en ole ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa — voittaakseni niitä, jotka ovat ilman lakia.
22 Heikoille olen ollut ikään kuin heikko voittaakseni heikkoja. Kaikille olen ollut kaikkea pelastaakseni edes joitakin.
23 Mutta tämän* teen ilosanoman vuoksi, ollakseni siitä osallinen.

APOSTOLIN OMA KILVOITUS

24 Ettekö tiedä, että jotka kilparadalla juoksevat, ne kaikki juoksevat, mutta yksi saa voittopalkinnon? Juoskaa niin, että sen saavuttaisitte.
25 Mutta jokainen kilpailija hillitsee itseään kaikessa, he tosin saadakseen katoavan seppeleen, mutta me katoamattoman.
26 Minä en siis juokse niin kuin umpimähkään, en nyrkkeile niin kuin ilmaan hosuva,
27 vaan kuritan ruumistani ja masennan sitä, etten minä, joka toisille saarnaan, itse ehkä tulisi hylätyksi.

10. Luku ISRAELILAISTEN VAROITTAVA ESIMERKKI

1 Mutta* en tahdo, veljet, teidän olevan tietämättömiä siitä, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren poikki
2 ja kastettiin kaikki Moosekseen pilvessä ja meressä
3 ja söivät kaikki samaa hengellistä ruokaa
4 ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa. Sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi, ja se kallio oli Kristus.
5 Useimpiin heistä Jumala ei kuitenkaan mielistynyt, sillä he saivat surmansa autiomaassa.
6 Mutta nämä tapahtumat ovat tulleet meille esikuviksi, jottemme pahaa himoitsisi, niin kun myös he himoitsivat.
7 Älkää myöskään olko epäjumalanpalvelijoita niin kuin jotkut heistä —

niin kuin on kirjoitettu: "Kansa istuutui syömään ja juomaan, ja he nousivat iloa pitämään."
8 Älkäämme myöskään harjoittako haureutta niin kuin jotkut heistä haureutta harjoittivat, ja yhtenä päivänä kaatui kaksikymmentäkolme tuhatta.
9 Älkäämme myöskään kiusatko Kristusta,* niin kuin myös jotkut heistä kiusasivat ja saivat käärmeitten pistosta surmansa.
10 Älkääkä napisko, niin kuin (myös) jotkut heistä napisivat ja saivat tuhoojan kädestä* surmansa.
11 Mutta kaikki tämä tapahtui heille esikuvallisessa tarkoituksessa ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailmanaikojen loppukausi on tullut.
12 Joka siis luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea.
13 Teitä ei ole kohdannut muu kuin inhimillinen kiusaus. Mutta Jumala on uskollinen. Hän ei salli teitä kiusattavan yli sen, minkä siedätte, vaan kiusauksen yhteydessä Hän valmistaa pääsynkin siitä, niin että voitte kestää.
14 Sen vuoksi, rakkaani, paetkaa epäjumalanpalvelua.
15 Puhun niin kuin ymmärtäväisille. Arvostelkaa te mitä sanon.

LEIVÄNMURTO

16 Siunauksen malja, jonka siunaamme, eikö se ole Kristuksen veren osallisuus? Leipä, jonka murramme, eikö se ole Kristuksen ruumiin osallisuus?
17 Koska on yksi leipä, niin me monet olemme yksi ruumis, sillä kaikki olemme osalliset samasta leivästä.
18 Katsokaa luonnollista Israelia. Eivätkö ne, jotka syövät uhreja, ole osallisia alttarista?
19 Mitä siis sanon? Ettäkö epäjumala* on jotain tai että epäjumalille uhrattu on jotain?
20 Ei vaan, että mitä pakanat uhraavat, sen he uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle. Mutta en tahdo, että te tulette osallisiksi riivaajista.
21 Ette voi juoda Herran maljasta ja riivaajain maljasta, ette voi olla osalliset Herran pöydästä ja riivaajain pöydästä.
22 Vai sytytämmekö Herran kiivauteen? Emme kai ole Häntä voimakkaammat?

RUOKIEN NAUTTIMISESTA

23 Kaikki on (minulle) luvallista mutta ei kaikki ole hyväksi, kaikki on

(minulle) luvallista, mutta kaikki ei rakenna.
24 Älköön kukaan etsikö omaa etuansa, vaan (kukin) toisen etua.
25 Syökää kaikkea mitä lihatorilla* myydään, mitään kyselemättä omantunnon vuoksi,
26 sillä "Herran on maa ja se, mikä sen täyttää."
27 (Mutta) jos joku uskomaton kutsuu teitä ja te tahdotte mennä, niin syökää kaikkea, mitä eteenne pannaan, mitään kyselemättä omantunnon vuoksi. Jos kuitenkin joku sanoo teille:
28 ”Tämä on epäjumalille uhrattua", niin olkaa syömättä hänen tähtensä, joka sen ilmaisi, ja omantunnon vuoksi (sillä "Herran on maa ja se, mikä sen täyttää")."
29 Sanon kuitenkin: ei sinun omantuntosi vuoksi, vaan tuon toisen omantunnon. Sillä miksi minun vapauteni olisi* toisen omantunnon tuomittavana?
30 (Mutta) jos minä sen kiittäen nautin, miksi minua herjataan siitä, mistä kiitän?
31 Syöttepä siis tai juotte tai teette mitä tahansa, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi.
32 Älkää olko pahennukseksi juutalaisille, älkää kreikkalaisille älkääkä Jumalan seurakunnalle,
33 niin kuin minäkin olen kaikille mieliksi kaikessa etsimättä omaa hyötyäni, vaan monien hyötyä, jotta he pelastuisivat.

11. Luku

1 Olkaa minun seuraajiani niin kuin minäkin olen Kristuksen seuraaja.
2 Kiitänkin teitä, (veljet,) että olette minua kaikessa muistaneet ja seuraatte opetuksiani niin kuin olen ne teille antanut.

VAIMON PÄÄN PEITTÄMINEN

3 Haluan teidän kuitenkin tietävän, että Kristus on jokaisen miehen pää, mutta mies on vaimon pää ja Jumala Kristuksen pää.
4 Jokainen mies, joka rukoilee tai profetoi pitäen päässä jotain, häpäisee päänsä.
5 Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee tai profetoi pää peittämätönnä, häpäisee päänsä, sillä se on aivan sama kuin hän olisi kaljuksi ajettu.
6 Sillä jos vaimo ei verhoa itseään, leikkauttakoon myös hiuksensa. Mutta jos vaimolle on häpeäksi leikkauttaa hiuksensa tai ajattaa itsensä kaljuksi, niin verhotkoon itsensä.

7 Sillä miehen ei tule peittää päätään, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia, mutta vaimo on miehen kunnia.
8 Mies ei näet ole alkuisin vaimosta, vaan vaimo miehestä.
9 Eikä miestä luotu vaimoa varten, vaan vaimo miestä varten.
10 Siksi vaimon tulee pitää päässään *vallan merkki* enkelten vuoksi.
11 Herrassa ei kuitenkaan ole *miestä ilman vaimoa eikä vaimoa ilman miestä*.
12 Sillä niin kuin vaimo on alkuisin miehestä, niin myös mies on *syntynyt vaimosta*, mutta kaikki on lähtöisin Jumalasta.
13 Päättäkää itse: sopiiko vaimon* rukoilla Jumalaa pää peittämätönnä?
14 (Vai) eikö itse luontokin opeta teille, että jos miehellä on pitkä tukka, se on hänelle häpeäksi?
15 Mutta jos naisella on pitkä tukka, se on hänelle kunniaksi, sillä hiukset on annettu hänelle hunnuksi.
16 Jos kuitenkin joku aikoo esittää vastaväitteitä, niin meillä ei ole sellaista tapaa eikä Jumalan seurakunnilla.

LEIVÄNMURRON VÄÄRÄ VIETTÄMINEN

17 Mutta tätä käskiessäni en kiitä, koska *kokoontuessanne ette tule* paremmiksi vaan pahemmiksi.
18 Sillä ensiksikin kuulen, että keskellänne on riitaisuuksia, kun kokoonnutte seurakunnankokoukseen, ja osittain sen uskonkin.
19 Täytyyhän keskellänne olla puolueitakin, jotta koetuksen kestävät tulisivat tunnetuiksi joukossanne.
20 Kun näin kokoonnutte yhteen, se ei ole Herran aterian nauttimista.
21 Sillä syötäessä kukin *ottaa etukäteen* oman ateriansa, ja toinen on nälissään ja toinen juovuksissa.
22 Eikö teillä siis ole huoneita aterioimista ja juomista varten? Vai halveksitteko Jumalan seurakuntaa ja häpäisette niitä, joilla ei mitään ole? Mitä sanoisin teille? Kiittäisinkö teitä? Tässä en kiitä.

LEIVÄNMURRON ASETTAMINEN

23 Sillä olen saanut Herralta sen, jonka myös olen teille ilmoittanut, että Herra Jeesus sinä yönä, jona Hänet kavallettiin, otti leivän
24 ja kiitettyään mursi ja sanoi: "(Ottakaa, syökää.) Tämä on minun ruumiini, joka teidän puolestanne murretaan*. Tehkää tämä minun muistokseni."
25 Samoin Hän aterian jälkeen otti myös maljan ja sanoi: "Tämä malja on

uusi liitto minun veressäni. Niin usein kuin juotte, tehkää se minun muistokseni."
26 Sillä niin usein kuin syötte tämän leivän ja juotte tämän maljan, te julistatte Herran kuolemaa, kunnes Hän tulee.

ARVOTON OSALLISTUMINEN LEIVÄNMURTOON

27 Joka siis kelvottomasti syö tätä leipää tai juo Herran maljasta, on vikapää Herran ruumiiseen ja vereen.
28 Mutta tutkikoon ihminen itseään ja niin syököön tästä leivästä ja juokoon tästä maljasta.
29 Sillä joka syö ja juo (kelvottomasti,) erottamatta Herran ruumista muusta, syö ja juo tuomioksensa.
30 Sen vuoksi on keskellänne paljon heikkoja ja sairaita, ja moni on nukkunut pois.
31 Jos kuitenkin oikein arvostelisimme itseämme, meitä ei tuomittaisi.
32 Mutta kun meitä tuomitaan, niin Herra meitä kurittaa, jottei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi.
33 Kun siis, veljeni, kokoonnutte aterioimaan, odottakaa toisianne.
34 (Mutta) jos jonkun on nälkä, syököön kotonaan, jottette kokoontuisi tuomioksenne. Muista asioista määrään, kunhan tulen.

12. Luku ARMOLAHJOISTA

1 Mutta hengellisistä lahjoista en halua teidän, veljet, olevan tietämättömiä.
2 Tiedätte, että *olitte pakanoita, joita* vietiin mykkien epäjumalain luo — niin kuin teitä kuljetettiin.
3 Sen vuoksi teen teille tiettäväksi, ettei kukaan, joka puhuu Jumalan Hengessä, *sano Jeesusta kirotuksi*, eikä kukaan voi sanoa Jeesusta Herraksi paitsi Pyhässä Hengessä.
4 On erilaisia armolahjoja, mutta sama Henki.
5 On myös erilaisia virkoja, mutta sama Herra.
6 Samoin on erilaisia voimavaikutuksia, mutta Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa, on sama.
7 Mutta kullekin annetaan Hengen ilmaisu hyödyksi.
8 Sillä yhdelle annetaan Hengen välityksellä viisauden sanat* ja toiselle tiedon sanat* saman Hengen välityksellä,
9 toiselle usko samassa Hengessä, toiselle taas terveeksi tekemisten armolahjat samassa Hengessä,

10 toiselle *voimalliset ihmeteot*, toiselle profetoimisen lahja, toiselle henkien erottamiset, toiselle eri kielet, toiselle taas kielten selitys.
11 Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki jakaen kullekin erikseen niin kuin tahtoo.

RUUMIS SEURAKUNNAN VERTAUSKUVANA

12 Sillä niin kuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä, mutta kaikki (saman) ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis, niin on Kristuskin.
13 Kaikki olemme näet yhdessä Hengessä kastetut yhteen* ruumiiseen, olemmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja kaikki olemme juotetut yhteen* Henkeen.
14 Sillä ei ruumiskaan ole yksi jäsen, vaan monta.
15 Jos jalka sanoisi: "Koska en ole käsi, en kuulu ruumiiseen", *eikö se silti kuulu ruumiiseen?*
16 Ja jos korva sanoisi: "Koska en ole silmä, en kuulu ruumiiseen", *eikö se silti kuulu ruumiiseen?*
17 Jos koko ruumis olisi silmänä, missä olisi kuulo? Jos kokonaan kuulona, missä haisti?
18 Mutta nyt Jumala on asettanut jäsenet, kunkin niistä, ruumiiseen niin kuin on tahtonut.
19 Jos kuitenkin kaikki olisivat yksi jäsen, missä olisi ruumis?
20 Mutta nyt onkin monta jäsentä ja yksi ruumis.
21 Silmä ei saata sanoa kädelle: "En tarvitse sinua", ei myöskään pää jaloille: "En tarvitse teitä.”
22 Vaan paljoa ennemmin ne ruumiin jäsenet, jotka näyttävät olevan heikompia, ovat välttämättömiä,
23 ja joitten katsomme olevan ruumiin vähemmän kunniakkaita osia, *ne peitämme sitä kunniallisemmin*. Niin meidän vähemmän arvostetuilla ruumiinosillamme on parempi kaunistus.
24 Mutta meidän arvostetut jäsenemme eivät sitä tarvitse. Mutta Jumala on liittänyt ruumiin yhteen antaen heikommalle* suuremman kunnian,
25 jottei ruumiissa olisi eripuraisuutta, vaan jäsenet pitäisivät yhtäläisesti huolta toisistaan.
26 Ja jos yksi jäsen kärsii, kaikki jäsenet kärsivät sen kanssa; tai jos yksi jäsen saa kunniaa, kaikki jäsenet iloitsevat sen kanssa.
27 Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne jäseniä.
28 Jumala on asettanut nämä seurakuntaan: ensiksi apostoleja, toiseksi profeettoja, kolmanneksi opettajia, sen jälkeen voimatekoja, sitten

terveeksi tekemisten armolahjoja, *avustamisen lahjoja, johtamisen kykyjä*, eri kieliä.
29 Eivät kaiketi kaikki ole apostoleja? Eiväthän kaikki ole profeettoja? Eiväthän kaikki opettajia? Ei kaiketi kaikilla ole voimatekoja?
30 Eihän kaikilla ole terveeksi tekemisten armolahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä? Eiväthän kaikki selitä?
31 Mutta pyrkikää innokkaasti saamaan parhaimpia armolahjoja, ja vielä minä osoitan teille verrattoman tien.

13. Luku RAKKAUDEN YLISTYS

1 Vaikka puhuisin ihmisten ja enkelten kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin kajahtava vaski tai helisevä soitin*.
2 Ja vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että siirtäisin vuoria, mutta minulla ei olisi rakkautta, en olisi mitään.
3 Ja vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni köyhille ravinnoksi ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, en siitä mitään hyötyisi.
4 Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä, rakkaus ei ole kateellinen, (rakkaus) ei kerskaa, ei pöyhkeile,
5 ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei katkeroidu, ei *pidä mielessään* pahaa,
6 ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee totuuden kanssa.
7 Kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii.
8 Rakkaus ei koskaan lopu*. Mutta sekä profetoimiset katoavat että kielet lakkaavat ja tieto katoaa.
9 Sillä tiedämme vajavaisesti ja profetoimme vajavaisesti.
10 Mutta kun tulee se, mikä on täydellistä, (silloin) katoaa se, mikä on vajavaista.
11 Kun olin lapsi, puhuin kuin lapsi, ajattelin kuin lapsi, harkitsin kuin lapsi; (mutta) kun tulin mieheksi, hylkäsin sen, mikä on lapsellista*.
12 Sillä nyt näemme kuvastimesta arvoituksen omaisesti, mutta silloin kasvoista kasvoihin. Nyt tunnen vajavaisesti, mutta silloin olen tunteva täydellisesti, niin kuin minutkin täydellisesti tunnetaan.
13 Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus.

14. Luku PROFETOIMISESTA JA KIELILLÄ PUHUMISESTA

1 Tavoitelkaa rakkautta ja pyrkikää innokkaasti saamaan hengellisiä lahjoja, mutta varsinkin *profetoimisen lahjaa*.
2 Sillä kielillä* puhuva ei puhu ihmisille, vaan Jumalalle. Kukaan ei näet häntä ymmärrä, vaan hän puhuu salaisuuksia hengessä.
3 Mutta profetoiva puhuu ihmisille rakennukseksi ja kehoitukseksi ja lohdutukseksi.
4 Kielillä* puhuva rakentaa itseään, mutta profetoiva rakentaa seurakuntaa.
5 Tahtoisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin, että profetoisitte. Sillä profetoiva on suurempi kuin kielillä puhuva, jollei tämä selitä, niin että seurakunta rakentuu.
6 Jos minä nyt, veljet, tulisin luoksenne kielillä puhuen, kuinka teitä hyödyttäisin, jollen julistaisi teille joko ilmestystä tai tietoa tai profetiaa tai opetusta?
7 Vaikka elottomat soittimet, joko huilu tai kannel* antavatkin ääntä, kuinka tunnetaan, mitä huilulla tai kanteleella soitetaan, jolleivät ne soi erottuvin sävelin?
8 Sillä myös, jos pasuuna antaa epäselvän äänen, kuka valmistautuu taisteluun?
9 Samoin tekin: jollette kielellänne esitä selvää puhetta, kuinka puhuttu ymmärretään? Puhutte näet tuuleen.
10 Maailmassa on, jos niikseen tulee, niin paljon kieliä*, eikä mikään (niistä) ole äänetön.
11 Jos nyt en tunne kielen* merkitystä, olen puhujalle muukalainen ja puhuja on minulle muukalainen.
12 Samoin tekin, koska innokkaasti tavoittelette henkilahjoja, niin pyrkikää seurakunnan rakennukseksi omistamaan niitä runsaasti.
13 Sen vuoksi rukoilkoon se, joka puhuu kielillä,* että hän voisi selittää.
14 Sillä jos rukoilen kielillä*, niin henkeni rukoilee, mutta ymmärrykseni on hedelmätön.
15 Miten siis on? Minun tulee rukoilla hengellä, mutta minun tulee rukoilla myös ymmärryksellä. Minun tulee laulaa ylistystä hengellä, mutta minun tulee laulaa ylistystä myös ymmärryksellä.
16 Sillä jos sinä ylistät hengessä, kuinka oppimattoman asemassa oleva sanoo "aamen” kiitokseesi, koska hän ei ymmärrä mitä sanot?
17 Sinä kyllä hyvin kiität, mutta toinen ei rakennu.
18 Kiitän *Jumalaani puhuen kielillä* enemmän kuin te kaikki.
19 Mutta seurakunnassa haluan mieluummin puhua viisi sanaa

ymmärryksellläni opettaakseni muitakin, kuin kymmenen tuhatta sanaa kielillä*.
20 Veljet, älkää olko lapsia ymmärrykseltä, vaan pahassa olkaa lapsia; mutta ymmärrykseltä olkaa täysi-ikäisiä.
21 Laissa on kirjoitettuna: "Vierailla kielillä ja vierailla* huulilla olen puhuva tälle kansalle, eivätkä he edes siten minua kuuntele, sanoo Herra."
22 Kielet eivät siis ole merkkinä uskoville vaan uskomattomille, mutta profetoiminen ei ole uskomattomille vaan uskoville.
23 Jos nyt koko seurakunta kokoontuu yhteen ja kaikki puhuvat kielillä ja sisälle tulee oppimattomia tai uskomattomia, eivätkö he sano, että olette järjiltänne?
24 Mutta jos kaikki profetoivat ja joku uskomaton tai oppimaton tulee sisälle, niin kaikki paljastavat hänet, kaikki lausuvat hänestä tuomion.
25 (Näin) hänen sydämensä salat tulevat ilmi, ja niin hän kasvoilleen heittäytyen kunnioittaa Jumalaa julistaen, että Jumala totisesti on teissä.

JUMALANPALVELUKSEN JÄRJESTYS

26 Miten siis on, veljet? Kun tulette yhteen jokaisella (teistä) on jotain; on virsi, on opetus, on *kieli, on ilmestys*, on selitys. Kaikki tapahtukoon rakennukseksi.
27 Jos joku puhuu kielillä*, puhukoon kaksi tai enintään kolme ja vuoron mukaan, ja yksi selittäköön.
28 Mutta jos ei ole selittäjää, olkoon vaiti seurakunnassa ja puhukoon itselleen ja Jumalalle.
29 Profeetoista puhukoon kaksi tai kolme ja muut arvostelkoot.
30 Mutta jos toinen siinä istuva saa ilmestyksen, vaietkoon ensimmäinen.
31 Te voitte näet kaikki profetoida vuoron mukaan, jotta kaikki oppisivat ja kaikki saisivat kehoitusta.
32 Ja profeettain henget ovat profeetoille alamaiset.
33 Sillä Jumala* ei ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala. Niin kuin kaikissa pyhien seurakunnissa,
34 olkoot vaimonne* vaiti teidänkin seurakunnankokouksissanne, sillä heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoot alamaisia niin kuin lakikin sanoo.
35 Mutta jos he tahtovat oppia jotain, kysyköot kotona omilta miehiltään, sillä häpeällistä on vaimojen* puhua seurakunnassa.
36 Vai teistäkö Jumalan sana on lähtenyt? Vai ainoastaan teillekö se on tullut?
37 Jos joku luulee olevansa profeetta tai hengellinen, tietäköön, että mitä

teille kirjoitan, *ne ovat Herran käskyjä*.
38 Mutta jos joku ei ymmärrä, olkoon ymmärtämättä.
39 Siis veljeni, tavoitelkaa innokkaasti profetoimista älkääkä estäkö kielillä puhumasta.
40 [Mutta] kaikki tapahtukoon kunniallisesti ja järjestyksessä.

15. Luku KRISTUKSEN YLÖSNOUSEMUS JA ILMESTYMINEN

1 Veljet, minä teen teille tunnetuksi sen ilosanoman, jonka teille julistin, jonka te myös otitte vastaan ja jossa pysytte.
2 Sen avulla te myös pelastutte, jos pidätte kiinni siitä sanasta, jonka teille ilosanomana julistin, jollette turhaan uskoneet.
3 Sillä tein teille ennen kaikkea tiettäväksi sen, minkä itsekin olin saanut, että Kristus kuoli syntiemme vuoksi Kirjoitusten mukaan
4 ja että Hänet haudattiin ja että Hän heräsi eloon kolmantena päivänä Kirjoitusten mukaan
5 ja että Hän näyttäytyi Keefaalle, sitten niille kahdelletoista.
6 Sen jälkeen Hän näyttäytyi yhdellä kertaa enemmälle kuin viidellesadalle veljelle, joista useimmat yhä vielä ovat elossa, mutta muutamat ovat nukkuneet pois.
7 Sen jälkeen Hän näyttäytyi Jaakobille, sitten kaikille apostoleille.
8 Mutta kaikkein viimeiseksi Hän näyttäytyi minullekin, joka olen ikään kuin kesken syntynyt.

PAAVALIN KUTSUMUKSEN LAATU

9 Sillä minä olen apostoleista vähäisin enkä ole sen arvoinen, että minua apostoliksi kutsutaan, koska olen vainonnut Jumalan seurakuntaa.
10 Mutta Jumalan armon avulla olen, mikä olen, eikä Hänen armonsa minua kohtaan ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki olen työtä tehnyt, en kuitenkaan minä vaan Jumalan armo, joka on kanssani.
11 Julistanpa siis minä tai he, näin me saarnaamme ja näin te olette tulleet uskoon.

KRISTUKSEN KUOLLEISTA NOUSEMISEN MERKITYS

12 Mutta jos Kristuksesta saarnataan, että Hänet on herätetty kuolleista, kuinka muutamat teistä sanovat, ettei ole kuolleitten ylösnousemusta?
13 Vaan jollei ole kuolleitten ylösnousemusta, ei Kristustakaan ole herätetty.

14 Mutta jos Kristusta ei ole herätetty, turha on meidän saarnamme, turha myös teidän uskonne.
15 Ja meidät havaitaan myös vääriksi Jumalan todistajiksi, koska olemme todistaneet Jumalasta, että Hän on herättänyt Kristuksen, jota Hän ei ole herättänyt, jos kerran kuolleita ei herätetä.
16 Sillä jos kuolleita ei herätetä, ei Kristustakaan ole herätetty.
17 Mutta jos Kristusta ei ole herätetty, turha on uskonne — olette yhä synneissänne.
18 Silloin myös Kristuksessa nukkuneet ovat joutuneet perikatoon.
19 Jos olemme panneet toivomme Kristukseen ainoastaan tämän elämän ajaksi, olemme kaikista ihmisistä säälittävimmät.
20 Mutta nytpä Kristus on herätetty kuolleista *ja Hänestä on tullut poisnukkuneitten esikoinen*.
21 Sillä koska kuolema on ihmisen toimesta, on myös kuolleitten ylösnousemus ihmisen toimesta.
22 Sillä niin kuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa,
23 mutta kukin vuorollaan: esikoisena Kristus, sen jälkeen Kristuksen omat Hänen tulemuksessaan.

KAIKEN LOPPU

24 Sitten tulee loppu, kun Hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun kukistettuaan kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman.
25 Sillä Hänen tulee hallita, "kunnes Hän on pannut kaikki viholliset Hänen jalkainsa alle*."
26 Viimeisenä vihollisena kukistetaan kuolema.
27 Sillä "kaikki Hän on alistanut Hänen jalkainsa alle". Mutta kun Hän sanoo, että kaikki on alistettu, on ilmeistä, että lukuun ei oteta Häntä, joka on alistanut kaiken Hänen valtaansa.
28 Mutta kun kaikki on alistettu Hänen valtaansa, silloin itse Poikakin on alistuva sen valtaan, joka on alistanut kaiken Hänen valtaansa, jotta Jumala olisi kaikki kaikissa.

YLÖSNOUSEMUKSEN VELVOITUS

29 Mitä muuten tekevät ne, jotka kastattavat itsensä kuolleitten puolesta*, jos kuolleita ei yleensä herätetä? Miksi nämä sitten kastattavat itsensä kuolleitten puolesta*?
30 Ja miksi mekään olemme, joka hetki vaarassa?

31 [Veljet,] minä kuolen joka päivä, *niin totta kuin voin kerskata teistä* Kristuksessa Jeesuksessa, Herrassamme.
32 Jos ihmisen tavoin olen taistellut petojen kanssa Efesossa, mitä hyötyä minulla siitä on? Jos kuolleita ei herätetä, niin "syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna kuolemme."
33 Älkää eksykö. "Huono seura turmelee hyvät tavat."
34 Raitistukaa oikealla tavalla älkääkä syntiä tehkö, sillä eräät ovat tietämättömiä Jumalasta. Puhun teille häpeäksi.

RUUMIIN YLÖSNOUSEMUS

35 Mutta joku sanoo: "Miten kuolleet heräävät ja millaisessa ruumiissa he tulevat?"
36 Tyhmyri! Se, minkä kylvät, ei tule eläväksi, jollei se kuole.
37 ja minkä kylvät, et kylvä sitä kasvua*, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän, ehkä vehnän tai jonkin muun kasvin jyvän.
38 Mutta Jumala antaa sille kasvun,* niin kuin tahtoo ja kullekin siemenelle sen oman kasvun*.
39 Ei kaikki liha ole samaa lihaa, vaan toista on ihmisten (liha) ja toista karjan liha, toista taas kalojen* [liha] ja toista lintujen.
40 Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita, mutta toinen on taivaallisten kirkkaus ja toinen maallisten.
41 Toinen on auringon kirkkaus ja toinen kuun kirkkaus ja toinen tähtien kirkkaus; eroaapa tähti tähdestä kirkkaudessa.
42 Niin on myös kuolleitten ylösnousemus: kylvetään katoavaisuudessa, nousee katoamattomuudessa;
43 kylvetään alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa; kylvetään heikkoudessa, nousee voimassa;
44 kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. [Jos] on sielullinen ruumis, on myös hengellinen (ruumis).

USKOVAIN MUUTTUMINEN

45 Niin on myös kirjoitettu: "Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu", viimeisestä Aadamista tuli eläväksitekevä henki.
46 Mutta hengellinen ei ollut ensin vaan sielullinen*, sitten hengellinen.
47 Ensimmäinen ihminen oli maasta, maallinen; toinen ihminen on (Herra) taivaasta.
48 Millainen maallinen oli, sellaisia ovat myös maalliset; ja millainen taivaallinen on, sellaisia ovat myös taivaalliset.

49 Ja niin kuin meissä on ollut maallisen kuva, meissä on myös oleva taivaallisen kuva.
50 Mutta tämän sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta.
51 Katso, sanon teille salaisuuden: emme kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki muutumme,
52 yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasuunan äänen aikana. Sillä pasuuna soi ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme.
53 Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutua katoamattomuuteen ja tämän kuolevaisen pitää pukeutua kuolemattomuuteen.
54 Mutta kun tämä katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen ja tämä kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen, silloin toteutuu se sana joka on kirjoitettu: "Kuolema on nielty voitossa*."
56 ”Kuolema, missä on *otasi? Tuonela, missä on voittosi?*"
56 Mutta kuoleman ota on synti, ja synnin voima on laki.

VOITTO JA PALKINTO

57 Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa meille voiton Herramme Jeesuksen Kristuksen avulla!
58 Sen vuoksi, rakkaat veljeni, olkaa lujat, järkähtämättömät, aina uurastaen Herran työssä tietäen, ettei vaivannäkönne ole turha Herrassa.

16. Luku KERAYS JERUSALEMIN SEURAKUNNALLE

1 Mutta mitä tulee keräykseen pyhiä varten, tehkää tekin samoin kuin olen määrännyt Galatian seurakunnille.
2 Kunkin viikon ensimmäisenä päivänä pankoon jokainen teistä kotonaan talteen, kooten sitä mukaa kuin menestyy, jottei keräyksiä tapahtuisi tultuani.
3 Mutta saavuttuani luoksenne lähetän ne, jotka te vain katsotte sopiviksi, kirjeet mukanaan viemään rakkaudenlahjaanne Jerusalemiin.
4 Jos minunkin on asiallista lähteä, lähteköötkanssani.

PAAVALIN MATKASUUNNITELMA

5 Tulen nimittäin luoksenne kuljettuani läpi Makedonian, sillä kuljen Makedonian kautta.
6 Mutta teidän luonanne viivyn ehkä jonkin aikaa tai vietän talvenkin, jotta auttaisitte minua eteenpäin minne matkustankin.

7 Sillä en tahdo nyt nähdä teitä vain ohimennen, vaan toivon saavani jonkin aikaa viipyä luonanne, jos Herra sallii.
8 Mutta Efesossa viivyn helluntaihin asti,
9 sillä minulle on avautunut *ovi suureen ja voimalliseen työhön*, ja vastustajia on paljon.

TIMOTEUS JA APOLLOS

10 Mutta jos Timoteus saapuu, katsokaa, että hän pelotta voi olla luonanne, sillä Herran työtä hän tekee niin kuin minäkin.
11 Älköön siis kukaan häntä halveksiko, vaan auttakaa häntä eteenpäin rauhassa, jotta hän tulisi luokseni, sillä minä odotan häntä veljien kanssa.
12 Mitä veli Apollokseen tulee, olen paljon kehoittanut häntä lähtemään veljien kanssa luoksenne, mutta hän ei lainkaan halunnut lähteä nyt, vaan tulee kun hänelle sopii.

KEHOITUKSEN SANOJA

13 Valvokaa, pysykää lujina uskossa, olkaa miehuulliset, olkaa voimalliset.
14 Tapahtukoon teillä kaikki rakkaudessa.
15 Mutta kehoitan teitä, veljet: tiedätte Stefanaan perhekunnan — että se on Akaian esikoinen ja että he ovat antautuneet pyhien palveluun.
16 Olkaa tekin kuuliaiset sellaisille ja jokaiselle, joka on yhteistyössä ja näkee vaivaa.
17 Mutta iloitsen Stefanaan ja Fortunatuksen ja Akaikuksen läsnäolosta*, koska he ovat korvanneet teidän poissaolonne,
18 sillä he ovat virkistäneet minun henkeäni ja teidän. Antakaa siis tunnustus sellaisille.

LOPPUTERVEHDYKSIÄ

19 Aasian seurakunnat tervehtivät teitä. Akylas ja Priskilla* sekä heidän kotonaan kokoontuva seurakunta lähettävät teille paljon terveisiä Herrassa.
20 Kaikki veljet tervehtivät teitä. Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla.
21 Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti.
22 Jos joku ei rakasta Herraa (Jeesusta Kristusta), olkoon hän kirottu! *Maran ata*.

23 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kanssanne.
24 Minun rakkauteni on teidän kaikkien kanssa Kristuksessa Jeesuksessa. (Aamen.)

PAAVALIN TOINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali, Jumalan tahdosta * Jeesuksen Kristuksen* apostoli, ja veli Timoteus Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle ynnä kaikille pyhille koko Akaiassa.
2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta.

PAAVALI KIITTÄÄ JUMALAA AHDISTUKSISTA

3 Ylistetty olkoon Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden* Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala,
4 joka lohduttaa meitä kaikessa ahdistuksessamme, jotta me sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä itseämme lohduttaa, voisimme lohduttaa kaikenlaisessa ahdistuksessa olevia.
5 Sillä niin kuin Kristuksen kärsimykset ovat runsaina osanamme, samoin myös lohdutuksemme on runsas Kristuksen ansiosta.
6 Mutta joko olemme ahdistuksessa, teille lohdutukseksi ja pelastukseksi, *mikä saa aikaan samojen kärsimysten kestämistä, joita mekin kärsimme,* tai saamme lohtua, teille lohdutukseksi (ja pelastukseksi), niin toivomme teistä on vahva,
7 kun tiedämme, että samoin kuin olette osalliset kärsimyksistä, samoin olette myös lohdutuksesta.
8 Emme näet tahdo, veljet, teidän olevan tietämättömiä ahdistuksesta, joka tuli osaksemme Aasiassa. Sillä olimme ylen määrin, yli voimien rasittuneet, niin että jouduimme epätoivoon hengestämmekin.
9 Jopa meillä oli mielessämme kuolemantuomio, jottemme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka kuolleet herättää.
10 Hän pelasti meidät niin suuresta kuolemanvaarasta* ja yhä pelastaa, ja Häneen olemme panneet toivomme, että Hän vielä vastakin pelastaa,
11 kun tekin yhdessä autatte meitä rukouksella, jotta monet uskovaiset* kiittäisivät puolestamme siitä armosta, joka meille monien rukousten avulla on tullut.

APOSTOLIN VILPITÖN MIELI

12 kerskauksemme on tämä: omantuntomme todistus siitä, että me
maailmassa ja varsinkin teidän luonanne olemme vaeltaneet Jumalan
hyvyydessä* ja puhtaudessa, emme lihallisessa viisaudessa, vaan
Jumalan armossa.
13 Sillä emme kirjoita teille muuta kuin minkä luette tai myös ymmärrätte
ja toivon, että myös loppuun asti ymmärrätte —
14 niin kuin osaksi myös olette meitä ymmärtäneet — että me olemme
teidän kerskauksenne niin kuin tekin meidän Herran* Jeesuksen päivänä.

KORINTON VIERAILU SIIRTYY

15 Tässä luottamuksessa aioin ensin tulla luoksenne, jotta saisitte toisen*
suosionosoituksen,
16 ja matkata kauttanne Makedoniaan ja taas Makedoniasta matkustaa
luoksenne ja teidän edelleen lähettämänänne Juudeaan.
17 Kun siis päätin* näin, en kai menetellyt kevytmielisesti? Vai päätänkö
lihan mukaan minkä päätän, niin että minun kohdallani olisi sekä "kyllä,
kyllä" että "ei, ei"?"
18 Mutta Jumala on uskollinen, niin että puheemme teille ei ole "kyllä" ja
"ei."
19 Sillä Jumalan Poika, *Jeesus Kristus*, jota me, minä ja Silvanus ja
Timoteus, olemme keskenänne saarnanneet, ei ollut "kyllä" ja "ei", vaan
Hänessä oli "kyllä."
20 Sillä niin paljon kuin Jumalan lupauksia on, Hänessä on "kyllä", *ja
Hänessä* on "aamen" Jumalalle kunniaksi meidän välityksellämme.
21 Mutta se, joka lujittaa meitä yhdessä teidän kanssanne Kristukseen ja
on voidellut meidät, on Jumala,
22 joka myös on painanut meihin sinetin ja antanut Hengen vakuuden*
sydämiimme.
23 Mutta kutsun Jumalan sieluni todistajaksi, että minä teitä säästääkseni
en vielä tullut Korinttoon.
24 Ei niin, että vallitsemme uskoanne, vaan olemme *työtovereja
iloksenne*, sillä uskon avulla te kestätte.

2. Luku

1 Olen nimittäin mielessäni päättänyt, etten taas tulisi luoksenne murhetta
mukanani.

2 Sillä jos saatan teidät murheellisiksi, niin kuka (on se joka) saa minut iloiseksi paitsi se, jonka olen saattanut murheelliseksi.
3 Ja juuri tämän olen teille kirjoittanut, jotten tullessani saisi murhetta niistä, joista minun olisi pitänyt iloita, sillä luotan teihin kaikkiin, että minun iloni on kaikkien teidän ilonne.
4 Sillä suuressa sydämen ahdistuksessa ja hädässä kirjoitin teille monin kyynelin, en jotta tulisitte murheellisiksi, vaan jotta tuntisitte sen ylenpalttisen rakkauden, joka minulla on teitä kohtaan.

KATUVALLE ON ANNETTAVA ANTEEKSI

5 Mutta jos eräs on tuottanut murhetta, ei hän ole tuottanut murhetta minulle, vaan jossain määrin teille kaikille, etten liikaa sanoisi.
6 Sellaiselle riittää tämä useimpien antama rangaistus,
7 niin että teidän päinvastoin pikemmin tulee antaa anteeksi ja lohduttaa, jottei sellainen ehkä menehtyisi liian suureen murheeseen.
8 Sen vuoksi kehoitan teitä osoittamaan rakkautta häntä kohtaan.
9 Sillä sitä varten kirjoitinkin, jotta tulisin tuntemaan luotettavuutenne, oletteko kaikessa kuuliaiset.
10 Mutta kenelle te jotain anteeksi annatte, sille minäkin. Sillä *jos minäkin olen jotain anteeksi antanut, kenelle olen* anteeksi antanut, olen antanut teidän tähtenne Kristuksen kasvojen edessä,
11 jottei saatana pääsisi meistä voitolle, sillä hänen juonensa eivät ole meille tuntemattomat.

OIKEA ILOSANOMAN JULISTAJA

12 Tultuani Trooaaseen Kristuksen ilosanoman vuoksi ja kun minulle oli avautunut ovi Herrassa,
13 minulla ei ollut lepoa hengessäni, kun en tavannut Tiitusta, veljeäni. Sanoin siis heille hyvästit ja läksin Makedoniaan.
14 Mutta kiitos Jumalalle, joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja välityksellämme joka paikassa tuo ilmi tuntemisensa tuoksun.
15 Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että hukkuvien joukossa,
16 näille tosin kuoleman haju kuolemaksi, mutta noille elämän tuoksu elämäksi. Ja kuka on tähän kelvollinen?
17 Sillä me emme ole niin kuin nuo monet, jotka myyskentelevät Jumalan sanaa, vaan* puhtaasta mielestä, niin kuin Jumalan vaikutuksesta,

Jumalan edessä me Kristuksessa puhumme.

3. Luku UUDEN LIITON PALVELIJAT

1 Alammeko taas suosittaa itseämme? Vai tarvitsemmeko niin kuin
muutamat suosituskirjeitä teille tai (suosituksia) teiltä?
2 Te olette meidän kirjeemme, joka on sydämiimme kirjoitettu ja jonka
kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat.
3 On käynyt ilmeiseksi, että te olette Kristuksen kirje, meidän
toimittamamme, ei musteella kirjoitettu, vaan elävän Jumalan Hengellä, ei
kivitauluihin, vaan sydämen lihatauluihin.
4 Tällainen luottamus meillä on Kristuksen ansiosta Jumalaan.
5 Ei niin, että olemme itsessämme kykenevät ajattelemaan jotain, ikään
kuin oma-aloitteisesti, vaan kykymme on Jumalasta lähtöisin,
6 joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton
palvelijoina, ei kirjaimen vaan Hengen, sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki
tekee eläväksi.

ILOSANOMA ON LAKIA SUUREMPI

7 Mutta jos kuoleman virka, kirjaimin kiviin kaiverrettuna, esiintyi
kirkkaudessa, niin etteivät Israelin lapset sietäneet katsella Mooseksen
kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden vuoksi, joka oli katoavaista,
8 kuinka onkaan Hengen virka vielä enemmän oleva kirkkaudessa!
9 Jos näet kadotustuomion virka oli kirkkautta, paljoa ennemmin
vanhurskauden virka tulvailee kirkkaudessa.
10 Sillä sekään, mikä oli kirkastettu, ei tällä kohtaa ole kirkastettu, tämän
ylen suuren kirkkauden vuoksi.
11 Jos näet katoavainen esiintyi kirkkaudessa, paljoa ennemmin
pysyväinen on kirkkaudessa.
12 Koska meillä siis on tällainen toivo, toimimme hyvin rohkeasti
13 emmekä niin kuin Mooses, joka pani peitteen kasvoilleen, jotteivät
Israelin lapset katselisi katoavaisen loppua.
14 Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänä päivänä pysyy
Vanhaa Testamenttia* luettaessa pois ottamatta sama peite, joka
Kristuksessa katoaa.
15 Vielä tänäkin päivänä, kun Moosesta luetaan, on peite heidän
sydämensä päällä.
16 Mutta kun sydän* kääntyy Herran puoleen, peite otetaan pois.
17 Sillä Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siinä on vapaus.

18 Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutumme *saman kuvan kaltaisiksi* kirkkaudesta kirkkauteen, niin kuin Herran Henki vaikuttaa.

4. Luku ROHKEA ILOSANOMAN JULISTAJA

1 Koska meillä siis on tämä virka sen mukaan kuin olemme armon saaneet, me emme lannistu,
2 vaan olemme hylänneet kaikki salaiset häpeän toimet, niin ettemme vaella kavalasti emmekä väärennä Jumalan sanaa, vaan esittämällä julkisesti totuuden suositamme itseämme jokaisen ihmisen omalletunnolle Jumalan edessä.
3 Mutta jos ilosanomamme onkin kätkettynä, se on kätkettynä niiltä, jotka kadotukseen joutuvat,
4 niiltä, joitten keskellä tämän maailmanajan jumala on sokaissut uskomattomien mielet, niin ettei heille loista Kristuksen kirkkauden ilosanoman valo, Hänen, joka on Jumalan kuva.
5 Sillä me emme julista itseämme, vaan Kristusta Jeesusta Herrana ja itseämme teidän palvelijoinanne Jeesuksen vuoksi.
6 Sillä Jumala, joka *käski valon loistaa pimeästä*, on se, joka loisti sydämiimme levittääkseen Jumalan kirkkauden tuntemisen valoa, joka loistaa (Jeesuksen) Kristuksen kasvoissa.

APOSTOLIN HEIKKOUS JA JUMALAN VOIMA

7 Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, jotta tuo suunnaton voima olisi Jumalan eikä ikään kuin meistä lähtöisin.
8 Olemme kaikin tavoin ahdingossa, mutta emme umpikujassa, neuvottomia, mutta emme toivottomia,
9 vainottuja, mutta emme hylättyjä, maahan kukistettuja, mutta emme tuhottuja,
10 ja kannamme aina (Herran) Jeesuksen kuolontilaa* ruumiissamme, jotta Jeesuksen elämäkin tulisi ruumiissamme näkyviin.
11 Sillä me, jotka elämme, olemme alati annetut kuolemaan Jeesuksen vuoksi, jotta Jeesuksen elämäkin tulisi kuolevaisessa lihassamme näkyviin.
12 Niinpä siis kuolema tekee työtä meissä, mutta elämä teissä.
13 Mutta koska meillä on sama uskon henki, niin kuin on kirjoitettu: "Minä uskon, sen vuoksi puhun", niin mekin uskomme ja sen vuoksi puhumme,
14 tietäen, että Hän, joka herätti Herran Jeesuksen, on herättävä

meidätkin Jeesuksen ansiosta* ja asettava esiin teidän kanssanne.
15 Sillä kaikki on teidän tähtenne, jotta lisääntyvä armo vielä useampien suusta* saisi kiitoksen tulvailemaan Jumalan kunniaksi.

TAIVAALLISEEN KOTIIN VALMISTAUTUMINEN

16 Sen vuoksi emme lannistu, vaan vaikka ulkonainen ihmisemme rappeutuukin, niin sisäinen kuitenkin päivä päivältä uudistuu.
17 Sillä nykyinen* kevyt ahdistuksemme tuottaa meille määrättömän yltäkylläisesti runsaan iäisen kirkkauden,
18 kun emme katso näkyväisiä, vaan näkymättömiä, sillä näkyväiset ovat ajallisia, mutta näkymättömät iäisiä.

5. Luku

1 Sillä tiedämme, että vaikka maallinen telttamajamme hajoitetaan, meillä on asumus Jumalalta, iäinen maja taivaissa, joka ei ole käsin tehty.
2 Näin ollen huokaammekin siis ja ikävöimme pukeutua taivaiseen majaamme.
3 Kun näet olemme pukeutuneet, ei meitä havaita alastomiksi.
4 Sillä me, jotka olemme tässä majassa, huokaamme raskautettuina, koska emme halua riisuutua, vaan pukeutua, jotta elämä nielisi kuolevaisen.
5 Mutta se, joka on valmistanut meidät juuri tähän, on Jumala, joka myös on antanut meille Hengen vakuuden*.
6 Sen vuoksi olemme aina turvallisella mielellä ja tiedämme, että ollessamme kotona ruumiissa, olemme poissa Herrasta.
7 Sillä vaellamme uskossa, emme näkemisessä.
8 Mutta olemme turvallisella mielellä ja haluamme mieluummin olla poissa ruumiista ja olla kotona Herran luona.
9 Sen vuoksi me, olemmepa kotona tai olemmepa poissa, *katsommekin kunniaksemme* olla Hänelle mieliksi.
10 Sillä kaikkien meidän on ilmestyttävä Kristuksen tuomioistuimen eteen, jotta kukin saisi sen mukaan, mitä hän *ruumiissa ollessaan* on tehnyt, joko hyvää tai pahaa.

KRISTUKSEN RAKKAUS VAATII

11 Kun siis tunnemme Herran pelon, suostuttelemme ihmisiä uskomaan, mutta Jumala meidät tuntee, ja toivon että tekin omissatunnoissanne

meidät tunnette.
12 Emme (toki) taas suosita itseämme teille, vaan annamme teille aiheen kerskata meistä, jotta teillä olisi vastaus niille, jotka kerskaavat ulkomuodon eikä sydämen perusteella.
13 Sillä jos olemme olleet suunniltamme, olemme olleet Jumalan vuoksi; jos taas olemme maltillisia, olemme teidän tähtenne.
14 Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä, jotka olemme päätelleet näin: (jos) yksi on kuollut kaikkien puolesta, niin* kaikki ovat kuolleet.
15 Ja Hän on kuollut kaikkien puolesta, jotta ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan Hänelle, joka heidän puolestaan on kuollut ja herätetty*.

UUSI ELÄMÄ KRISTUKSESSA

16 Emme siis tunne tästä lähin ketään lihan mukaan. Jos olemmekin tunteneet Kristuksen lihan mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne.
17 Jos siis joku on Kristuksessa, hän on uusi luomus; vanha on kadonnut, katso, *kaikki on tullut uudeksi*.
18 Mutta kaikki on Jumalasta lähtöisin, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa (Jeesuksen) Kristuksen ansiosta ja antanut meille sovituksen viran.
19 Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja Hän uskoi meille sovituksen sanan.

ANTAKAA SOVITTAA ITSENNE JUMALAN KANSSA

20 Kristuksen puolesta olemme siis lähettiläinä, *niin että Jumala kehoittaa* välityksellämme. Pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa.
21 (Sillä) sen, joka ei synnistä tiennyt, Hän tähtemme teki synniksi, jotta me Hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.

6. Luku

1 Mutta yhdessä Hänen kanssaan* työtä tehden me myös kehoitamme teitä: älkää turhaan ottako vastaan Jumalan armoa.
2 Sillä Hän sanoo: "Otollisella ajalla olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut." Katso, nyt on otollinen aika; katso, nyt on pelastuksen päivä.

APOSTOLIN KOETTELEMUKSIA

3 Emme missään anna mitään pahennuksen aihetta, jottei virkaamme
moitittaisi,
4 vaan kaikessa osoittaudumme Jumalan palvelijoiksi: suuressa
kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, ahdistuksissa,
5 ruoskittaessa, vankiloissa, meteleissä, vaivannäöissä, valvomisissa,
paastoissa,
6 puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisyydessä, ystävällisyydessä*,
Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa,
7 totuuden sanassa, Jumalan voimassa — apuna vanhurskauden sota-
aseet oikeassa kädessä ja vasemmassa —
8 kunniassa ja häpeässä, pahassa ja hyvässä maineessa, villitsijöinä ja
kuitenkin totuullisina,
9 tuntemattomina ja kuitenkin hyvin tunnettuina, kuolemaisillamme ja
katso, me elämme, kuritettuina, mutta emme tapettuina,
10 murheellisina, mutta aina iloitsevina, köyhinä, mutta monia rikkaiksi
tekevinä, mitään omistamatta, mutta omistaen kuitenkin kaiken.

PAAVALI PYYTÄÄ VASTARAKKAUTTA

11 Suumme on auennut puhumaan teille, korinttolaiset, sydämemme on
avartunut.
12 Ette ole ahtaalla *meidän sydämessämme,* vaan olette ahtaalla
omassa sydämessänne.
13 Mutta — puhun kuin lapsille — avartukaa tekin vastaamaan samalla
tavalla*.

EI YHDESSÄ USKOTTOMAIN KANSSA

14 Älkää kantako vierasta iestä yhdessä uskomattomain kanssa, sillä
mitä yhteyttä on vanhurskaudella ja vääryydellä, ja mitä osaa valolla on
pimeään?
15 Mitä yhtäläistä on Kristuksella ja belialilla* tai mitä osaa uskovaisella
uskomattoman kanssa?
16 Mitä samanlaisuutta on Jumalan temppelillä ja epäjumalilla? Sillä *te
olette* elävän Jumalan temppeli, niin kuin Jumala on sanonut: "Minä olen
heissä asuva ja vaeltava heidän keskellään ja olen oleva heidän
Jumalansa ja he ovat minun kansani."

17 Sen vuoksi: "Lähtekää pois heidän keskeltään ja erotkaa heistä, sanoo
Herra, älkääkä saastaiseen koskeko, niin minä otan teidät huostaani
18 ja olen teidän Isänne, ja te olette minun poikiani ja tyttäriäni, sanoo
Herra, Kaikkivaltias."

7. Luku

1 Koska meillä siis on nämä lupaukset, rakkaani, niin puhdistautukaamme
kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta saattaen pyhyytemme täytäntöön
Jumalan pelossa.

APOSTOLIN AHDISTUS JA ROHKAISU

2 Antakaa meille tilaa sydämessänne. Emme ole tehneet kenellekään
väärin, emme ole kenellekään olleet turmioksi, emme ole kenellekään
vahinkoa tuottaneet.
3 En puhu tuomitakseni*, sillä olen ennen sanonut, että olette
sydämissämme, yhdessä kuollaksemme ja yhdessä elääksemme.
4 Paljon minulla on luottamusta teihin, paljon minulla on kerskaamista
teistä. Olen täynnä lohtua, minulla on ylen suuri ilo kaikessa
ahdistuksessamme.
5 Sillä ei Makedoniaan tultuammekaan lihallamme ollut mitään
huojennusta, vaan olimme kaikin tavoin ahdingossa: ulkoa taisteluja,
sisältä pelkoja.
6 Mutta Jumala, joka masentuneita *rohkaisee, rohkaisi* meitä Tiituksen
tulolla,
7 eikä ainoastaan hänen tulollaan, vaan myös sillä rohkaisulla,* jolla hän
oli rohkaistunut teistä. Hän kertoi meille ikävöimisestänne, valittelustanne
ja innostanne hyväkseni, niin että iloitsin vielä enemmän.
8 Sillä vaikka murehutinkin teitä kirjeelläni, en kadu, ja jos kadun — näen
nimittäin, että tuo kirje murehutti teitä, vaikka vähäksi aikaa —
9 niin minä nyt iloitsen, en siitä, että tulitte murheellisiksi, vaan että tulitte
murheellisiksi, *niin että muutitte mielenne*. Tulitte näet murheellisiksi
Jumalan tahdon mukaan, jottette missään kärsisi vahinkoa meidän
tähtemme.
10 Sillä Jumalan tahdon mukainen murhe saa aikaan mielenmuutoksen
pelastukseksi, muutoksen, jossa ei ole katumista. Mutta maailman murhe
saa aikaan kuoleman.
11 Sillä katso, kuinka suurta intoa juuri tuo Jumalan tahdon mukainen
murehtimisenne on saanut teissä aikaan, ei ainoastaan puolustusta, vaan

myös paheksuntaa ja pelkoa ja ikävöimistä ja kiivautta ja rankaisemista! Olette joka suhteessa osoittaneet olevanne puhtaat tässä asiassa.
12 Vaikka siis kirjoitinkin teille, en kirjoittanut vääryyttä tehneen vuoksi enkä vääryyttä kärsineen vuoksi, vaan sen vuoksi, että *meidän intomme teidän hyväksenne* tulisi keskellänne julki Jumalan edessä.
13 Sen vuoksi olemme saaneet *rohkaisua teidän rohkaisustanne*. Mutta vielä paljoa enemmän on meitä ilahuttanut Tiituksen ilo, sillä hänen henkensä on saanut virvoitusta teiltä kaikilta.
14 Sillä jos olen hänelle kerskannut jotain teihin nähden, en ole joutunut häpeään, vaan niin kuin olemme kaiken teille totuuden mukaan puhuneet, niin on myös kerskauksemme Tiituksen edessä osoittautunut todeksi.
15 Hänen sydämensä kiintyy yhä enemmän teihin, kun hän muistelee kaikkien teidän kuuliaisuuttanne, kuinka te pelolla ja vavistuksella otitte hänet vastaan.
16 Iloitsen siis koska kaikessa luotan teihin.

8. Luku KERÄYS JERUSALEMIN KÖYHIÄ VARTEN

1 Mutta saatamme tietoonne, veljet, Jumalan armon, joka on suotu Makedonian seurakunnille,
2 niin että monissa ahdistuksen koetuksissa heidän ylitsevuotava ilonsa ja heidän suuri köyhyytensä tulvaili heidän runsaassa anteliaisuudessaan.
3 Sillä voimiensa mukaan, sen todistan, jopa yli voimiensa he vapaaehtoisesti
4 monin pyynnöin anoivat meiltä *suosiota saadakseen osallistua* pyhien avustamiseen (meidän hyväksymänämme),
5 eikä vain, niin kuin olimme toivoneet, vaan antoivat itsensä ennen kaikkea Herralle, sitten meille, Jumalan tahdosta,
6 niin että kehoitimme Tiitusta niin kuin hän aikaisemmin oli alkanut, niin myös saattamaan keskellänne päätökseen tämänkin rakkaudentyön.
7 Mutta niin kuin teillä on ylen runsaasti kaikkea: uskoa, sanaa, tietoa, kaikkea intoa ja *rakkautta meitä kohtaan*, niin olkaa ylen runsaskätiset tässäkin rakkaudentyössä.

JEESUKSEN ANTAMA ESIKUVA ALTTIUDESTA

8 En puhu käskien, vaan muitten innon perusteella *teidänkin rakkautenne* aitoutta koetellen.
9 Sillä tunnette Herramme Jeesuksen Kristuksen armon, että vaikka Hän oli rikas, Hän tuli tähtenne köyhäksi, jotta te Hänen köyhyydestään

rikastuisitte.
10 Annan sen vuoksi neuvon, sillä siitä on hyötyä teille, jotka viime vuodesta lähtien olette olleet ensimmäiset ette ainoastaan tekemässä, vaan myös tahtomassa.
11 Täyttäkää nyt siis myös tekeminen, jotta niin kuin on tahtomisen alttiutta, niin olisi myös täyttäminen sen mukaan, mitä teillä on.
12 Sillä jos on alttiutta, se on otollista sen mukaan kuin jollakin on, eikä sen mukaan kuin hänellä ei ole.
13 Ei näet niin, että muilla olisi huojennus, (mutta) teillä ahdinko, vaan tasauksen vuoksi tulkoon nykyisenä aikana teidän yltäkylläisyytenne heidän puutteensa hyväksi,
14 jotta heidänkin yltäkylläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus,
15 niin kuin on kirjoitettu: "Joka paljon oli koonnut, sillä ei ollut liikaa, ja joka vähän oli koonnut, siltä ei puuttunut."

TIITUKSEN LÄHETTÄMINEN SEURALAISINEEN

16 Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa Tiituksen sydämeen saman innon teidän hyväksenne.
17 Sillä hän otti vaarin kehoituksesta, ja kun oli kovin innokas, hän lähti oma-aloitteisesti luoksenne.
18 Lähetimme hänen kanssaan veljen, jota ilosanoman työn vuoksi kiitetään kaikissa seurakunnissa,
19 eikä ainoastaan niin, vaan hän on myös seurakuntien valitsema matkatoverimme tässä rakkaudentyössä, joka on meidän toimitettavanamme itse Herran kunniaksi ja *teidän alttiutenne* osoitukseksi.
20 Koetamme varoa, ettei kukaan moittisi meitä tämän runsaan avustuksen vuoksi, joka on toimitettavanamme.
21 [Sillä] ahkeroimme hyvää, emme ainoastaan Herran edessä, vaan myös ihmisten edessä.
22 Mutta lähetimme heidän kanssaan veljemme, jonka usein monessa asiassa koettelemalla olemme havainneet olevan innokas ja nyt paljon innokkaampi suuren luottamuksen vuoksi, joka hänellä* on teitä kohtaan.
23 Mitä tulee Tiitukseen, hän on seuralaiseni ja työtoverini teitä varten, mitä taas tulee veljiimme, he ovat seurakuntien lähettiläitä, Kristuksen kunnia.
24 Antakaa siis heille (myös) seurakuntien edessä todistus rakkaudestanne ja meidän kerskauksestamme teihin nähden.

9. Luku PYHIEN AVUSTAMINEN

1 Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille,
2 sillä tunnen alttiutenne, josta kehun teitä makedonialaisille, että Akaia on ollut valmiina viime vuodesta lähtien, ja intonne on kannustanut monia.
3 Lähetin kuitenkin veljet, jottei kerskaamisemme teistä tässä suhteessa kävisi tyhjäksi, vaan että olisitte valmiit, niin kuin olen sanonut,
4 jottemme — jos makedonialaisia tulee kanssani ja he tapaavat teidät valmistumattomina — me, etten sanoisi te, ehkä joutuisi häpeään tässä (kerskaavassa) luottamuksessamme.
5 Olen siis katsonut tarpeelliseksi kehoittaa veljiä edeltäpäin lähtemään luoksenne ja ennalta toimittamaan valmiiksi tämän ennen ilmoittamamme* lahjan, jotta se siten olisi valmis runsaana eikä kitsaana.

ANTELIAISUUS JA SEN PALKITSEMINEN

6 Mutta tämän sanon: joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää.
7 Antakoon kukin niin kuin sydämessään päättää*, ei surkeillen eikä pakosta, sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.
8 Mutta Jumala on voimallinen antamaan teille yltäkylläisesti kaikkea armoa, jotta teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi ollaksenne ylen runsaskätiset kaikessa hyvässä työssä,
9 niin kuin on kirjoitettu: "Hän sirottelee, Hän antaa köyhille. Hänen vanhurskautensa pysyy iäti*."
10 Mutta Hän, joka antaa kylväjälle siemenen ja leivän ruuaksi, * antakoon teille ja enentäköön kylvönne ja kasvattakoon* vanhurskautenne hedelmät,
11 niin että kaikessa rikastutte harjoittamaan kaikkinaista anteliaisuutta, joka välityksellämme saa aikaan kiitosta Jumalalle.
12 Sillä tämän palveluksen toimittaminen ei ainoastaan poista pyhien puutteita, vaan käy vielä hedelmällisemmäksi Jumalalle annettujen monien kiitosten nojalla,
13 kun he tämän palveluksen antaman todistuksen vuoksi ylistävät Jumalaa alistuvasta tunnustautumisestanne Kristuksen ilosanomaan ja yhteisestä anteliaisuudestanne heitä ja kaikkia kohtaan.
14 Rukoillessaan puolestanne he ikävöivät teitä Jumalan ylen runsaan armon vuoksi, joka on osaksenne tullut.
15 Kiitos Jumalalle Hänen sanomattomasta lahjastaan!

10. Luku PAAVALIN ARVOVALTA ON JUMALALTA

1 Minä, Paavali, itse kehoitan teitä Kristuksen sävyisyyden ja lempeyden nimessä, minä, joka kasvotusten kanssanne olen nöyrä, mutta poissa olevana rohkea teitä kohtaan.
2 Pyydän kuitenkin, ettei minun läsnä olevana tarvitsisi esiintyä rohkeasti luottamuksessa, jonka nojalla aion uskaltautua eräitä vastaan, jotka katsovat meidän vaeltavan lihan mukaan.
3 Sillä vaikka lihassa vaellamme, emme lihan mukaan sodi.
4 Meidän sota-aseemme eivät näet ole lihalliset, vaan voimalliset linnoitusten hajoittamiseen Jumalan avulla*.
5 Me lannistamme järkeilyt ja kaiken korskean, joka pöyhkeilee Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaiseksi Kristukselle.
6 Olemme myös valmiit rankaisemaan kaikkea tottelemattomuutta, kun teidän kuuliaisuutenne on tullut täydelliseksi.
7 Nähkää, mitä silmäin edessä on. Jos joku on itsessään* varma siitä, että hän on Kristuksen oma, päätelköön vielä itsestään, että samoin kuin hän on Kristuksen, niin mekin olemme (Kristuksen).
8 Sillä vaikka kerskaisinkin jonkin verran enemmän vallastamme, jonka Herra on (meille) antanut teidän rakentamistanne eikä kukistamistanne varten, en ole häpeään joutuva,
9 jottei näyttäisi siltä kuin peloittelisin teitä kirjeilläni.
10 Sillä "Paavalin kirjeet", sanotaan, "ovat mahtavat ja ankarat mutta ruumiillinen läsnäolo heikkoa ja puhe viheliäistä."
11 *Niin sanova* ajatelkoon, että millaisia olemme poissa olevina kirjeitten välityksellä sanoissa, sellaisia olemme myös läsnä olevina teossa.
12 Sillä emme rohkene lukeutua emmekä rinnastaa itseämme eräisiin, jotka itseään suosittavat. Mutta mitatessaan itseään keskenään ja verratessaan itseään toisiinsa he ovat ymmärtämättömiä.
13 Me taas emme kerskaa yli määrän, vaan sen vaikutusalan määrän mukaan, minkä Jumala on asettanut meille määräksi ulottuaksemme teihinkin asti.
14 Sillä emme kurota itseämme liikaa ikään kuin emme teihin ulottuisikaan. Olemmehan ehtineet teihinkin asti Kristuksen ilosanoman julistamisessa.
15 Emme kerskaa yli määrän muitten vaivannäöistä, vaan meillä on toivo, että teidän uskonne lisääntyessä me oman vaikutusalamme mukaan

kasvamme keskellänne siinä määrin suuriksi,
16 että julistamme ilosanomaa tuolla puolen teitä olevissa maissa, kerskaamatta siitä, mikä on valmista muitten vaikutusalalla.
17 Mutta joka kerskaa, kerskatkoon Herrassa.
18 Sillä ei se ole *koetuksen kestävä,* joka itseään suosittaa, vaan se, jota Herra suosittaa.

11. Luku PAAVALI JA VALHEAPOSTOLIT

1 Jospa kärsisitte minulta hiukan tyhmyyttä! Ja kylläpä te minua kärsittekin.
2 Kiivailen näet puolestanne Jumalan kiivaudella, sillä olen kihlannut teidät yhdelle ainoalle miehelle asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen.
3 Mutta pelkään, että niin kuin käärme kavaluudellaan petti Eevan, niin mielenne ehkä turmeltuu pois vilpittömyydestä [ja puhtaudesta], joka teissä on Kristusta kohtaan.
4 Sillä jos se, joka tulee, saarnaa toista Jeesusta, jota me emme ole saarnanneet, tai saatte toisen hengen, jota ette ole saaneet, tai toisen ilosanoman, jota ette ole vastaanottaneet, niin sen te hyvin kärsitte.
5 En näet katso olevani millään tavalla noita ylen korkeita apostoleja huonompi.
6 Jos olenkin oppimaton puheessa, en kuitenkaan tiedossa. Olemmekin tuoneet sen teille kaikin tavoin ilmi kaikissa asioissa.
7 Vai olenko tehnyt syntiä alentaessani itseni, jotta te ylenisitte, koska olen ilmaiseksi julistanut teille Jumalan ilosanomaa?
8 Riistin muita seurakuntia ottaen palkkaa palvellakseni teitä. Ollessani luonanne ja kärsiessäni puutetta en rasittanut ketään.
9 Sillä mitä minulta puuttui, sen täyttivät veljet, jotka tulivat Makedoniasta. Ja kaikessa varoin olemasta teille rasitukseksi ja varon vastakin.
10 Kristuksen totuus on minussa niin, ettei tätä kerskausta minulta riistetä Akaian paikkakunnissa.
11 Miksi? Ettäkö en rakasta teitä? Jumala tietää.
12 Mutta mitä teen, sen olen tekevä riistääkseni aiheen niiltä, jotka aihetta havittelevat, jotta heidät siinä, missä kerskaavat, havaittaisiin sellaisiksi kuin mekin.
13 Sillä tuollaiset ovat valheapostoleja, petollisia työntekijöitä, jotka tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi.
14 Eikä ihme, sillä itse saatana tekeytyy valon enkeliksi.
15 Ei siis paljon, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanhurskauden

palvelijoiksi, nuo, joitten loppu on heidän tekojensa mukainen.

PAAVALI PUOLUSTAA KERSKAAMISTAAN

16 Vielä sanon: älköön kukaan pitäkö minua typeränä; muuten ottakaa
minut vastaan typeränäkin, jotta minäkin hiukan kerskaisin.
17 Mitä puhun tässä kerskaavassa luottamuksessa, en puhu Herran
mielen mukaan, vaan niin kuin typerä.
18 Koska monet kerskaavat lihan mukaan, kerskaan minäkin.
19 Sillä te suvaitsette mielellänne typeriä, koska itse olette
ymmärtäväisiä.
20 Te näet suvaitsette, että joku teitä orjuuttaa, että joku teitä syö, että
joku riistää teiltä, että joku itsensä korottaa, että joku lyö teitä kasvoihin.

PAAVALIN KÄRSIMYKSET

21 Puhun häveten ikään kuin olisimme olleet heikot. Mutta missä joku on
rohkea — puhun typerästi — siinä minäkin olen rohkea.
22 He ovat heprealaisia, minä myös; he ovat israelilaisia, minä myös; he
ovat Aabrahamin jälkeläisiä, minä myös.
23 He ovat Kristuksen palvelijoita — puhun mieletönnä — minä sitäkin
enemmän: olen nähnyt vielä enemmän vaivaa, ollut *ylen paljon
ruoskittuna, vielä enemmän vankiloissa* usein kuolemanvaaroissa.
24 Juutalaisilta olen viisi kertaa saanut neljäkymmentä lyöntiä, yhtä vaille.
25 Kolmesti minua on lyöty raipoilla, kerran minua kivitettiin, kolmesti olen
joutunut haaksirikkoon, vuorokauden olen ajelehtinut syvässä meressä.
26 Usein olen ollut matkoilla, vaaroissa virroilla, vaaroissa rosvojen
keskellä, vaaroissa heimoni parissa, vaaroissa pakanain joukossa,
vaaroissa kaupungissa, vaaroissa autiomaassa, vaaroissa merellä,
vaaroissa valheveljien keskellä,
27 työssä ja vaivassa, usein valvomisissa, nälässä ja janossa, usein
paastoissa, kylmässä ja alastonna.
28 Muusta puhumatta lisäksi päivittäistä tunkeilua luonani, huolta kaikista
seurakunnista.
29 Kuka on heikko, enkä minä olisi heikko? Kuka lankeaa, eikä minua
polttaisi?
30 Jos täytyy kerskata, kerskaan heikkoudestani.
31 Herramme* Jeesuksen (Kristuksen) Jumala ja Isä, joka on ylistetty
ikuisesti, tietää, etten valehtele.
32 Damaskossa kuningas Aretaan käskynhaltija vartioi damaskolaisten

kaupunkia *tahtoen ottaa* minut kiinni.
33 Niin minut laskettiin muurin läpi alas korissa ikkunan kautta ja pääsin hänen käsistään.

12. Luku PAAVALIN ILMESTYS JA PISTIN

1 *Kerskaamisesta minulle tosin ei ole hyötyä — siirryn näet* näkyihin ja Herran ilmestyksiin.
2 Tunnen miehen, joka on Kristuksessa, miehen,* joka neljätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaaseen — joko ruumiissa, en tiedä tai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala tietää.
3 Tiedän, että tämä mies — joko ruumiissa tai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala tietää —
4 temmattiin paratiisiin, ja hän kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua.
5 Tällaisesta kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani.
6 Sillä jos tahtoisin kerskata, en olisi typerä; puhuisin näet totta. Mutta hillitsen itseni, jottei kukaan ajattelisi minusta enempää kuin mitä näkee minun olevan tai mitä kuulee minusta.
7 Ja jotten ylenpalttisten ilmestysten vuoksi ylpeilisi, minulle on annettu lihaani pistin, saatanan enkeli*, rusikoimaan minua, jotten ylpeilisi.
8 Tämän vuoksi olen kolmesti rukoillut Herraa, että se erkanisi minusta.
9 Ja Hän sanoi minulle: "Armoni on sinulle kylliksi, sillä voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa." Sen vuoksi kerskaan kovin mielelläni pikemmin heikkoudestani, jotta Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan.
10 Sen vuoksi olen mielistynyt heikkouteen*, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin — Kristuksen vuoksi. Sillä kun olen heikko, silloin olen voimakas.

PAAVALI OSOITTAA RAKKAUTENSA SEURAKUNTAA KOHTAAN

11 (Kerskatessani) olen käynyt typeräksi, te olette minut siihen pakottaneet. Minun olisi näet pitänyt saada suositusta teiltä, sillä en ole ollut millään tavalla noita ylen korkeita apostoleja huonompi, vaikken olekaan mitään.
12 Onhan apostolin tunnusteot tehty keskellänne kaikessa kestävyydessä tunnusmerkkeinä ja ihmeinä ja voimatekoina.
13 Sillä missä suhteessa olette jääneet muita seurakuntia vähemmälle, paitsi etten minä itse ole rasittanut teitä? Antakaa minulle anteeksi tämä

vääryys.
14 Katso, olen [nyt] valmis tulemaan kolmannen kerran luoksenne, enkä ole oleva teille rasitukseksi. Sillä en etsi teidän omaanne, vaan teitä. Eiväthän lapset ole velvolliset kokoamaan omaisuutta vanhemmilleen, vaan vanhemmat lapsilleen.
15 Mutta kovin mielelläni olen maksava kulut ja uhraava itseni sielujenne hyväksi. Jos rakastan teitä vielä enemmän, olenko vähemmän rakastettu?
16 Mutta olkoon; en ole teitä rasittanut. Mutta koska olen viekas, olen teidät petoksella kietonut pauloihini.
17 Olenkohan etuillut kustannuksellanne kenenkään välityksellä, jonka olen luoksenne lähettänyt?
18 Kehoitin Tiitusta ja lähetin veljen hänen kanssaan. Ei kai Tiitus ole etuillut kustannuksellanne? Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä? Emmekö samoja jälkiä?
19 *Luuletteko jälleen, että puolustaudumme edessänne?* Puhumme Jumalan edessä Kristuksessa, mutta kaikki teille rakennukseksi, rakkaani.
20 Sillä pelkään, etten tullessani ehkä tapaa teitä sellaisina kuin tahdon ja että te tapaatte minut sellaisena kuin ette tahdo, että ehkä on riitaa, kateutta, vihaa, juonia, panetteluja, juoruja, pöyhkeilyä, epäjärjestystä,
21 niin että kun taas tulen, Jumalani nöyryyttää minua tähtenne* ja että joudun murehtimaan monien vuoksi, jotka ennen ovat synnissä eläneet eivätkä ole katuneet sitä saastaisuutta ja haureutta ja irstautta, jota ovat harjoittaneet.

13. Luku KORINTON VIERAILUN VALMISTELUA

1 Kolmannen kerran tulen nyt luoksenne. Kahden tai kolmen todistajan sanalla on jokainen asia vahvistettava.
2 Olen ennen sanonut ja sanon ennalta — niin kuin toisella kertaa läsnä olevana ja nyt poissa olevana (kirjoitan) — niille, jotka ennen ovat syntiä tehneet ja kaikille muille, että kun taas tulen, en teitä säästä,
3 koska te etsitte todistetta siitä, että minussa puhuu Kristus, joka ei ole teitä kohtaan heikko, vaan on teissä voimallinen.
4 Sillä vaikka Hänet heikkona naulittiin ristiin, Hän kuitenkin Jumalan voimasta elää. Sillä mekin olemme Hänessä heikot, mutta elämme Hänen kanssaan Jumalan voimasta teitä varten*.
5 Koetelkaa itseänne, oletteko uskossa, tutkikaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? — ellette ehkä ole koetusta kestämättömiä.

6 Toivon kuitenkin teidän tulevan tuntemaan, että me emme ole koetusta
kestämättömiä.
7 Mutta rukoilen* Jumalaa, ettette tekisi mitään pahaa, ei jotta me
näyttäisimme koetuksen kestäviltä, vaan jotta te tekisitte hyvää ja me
olisimme ikään kuin koetusta kestämättömät.
8 Emme näet voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta.
9 Sillä iloitsemme, kun me olemme heikot, mutta te olette voimalliset. Sitä
rukoilemmekin, teidän täydelliseksi tulemistanne.
10 Sen vuoksi kirjoitan tämän poissa olevana, jotten läsnä olevana
menettelisi ankarasti sen vallan nojalla, minkä Herra on minulle antanut
rakentamista varten eikä hajoittamista varten.

LOPPUSANAT

11 Lopuksi, veljet, iloitkaa, tulkaa täydellisiksi, ottakaa vastaan kehoitus*,
olkaa yksimieliset, eläkää sovussa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on
oleva kanssanne.
12 Tervehtikää toisianne pyhällä suudelmalla. Kaikki pyhät tervehtivät
teitä.

13 Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän
Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssanne. (Aamen.)*

PAAVALIN KIRJE GALATALAISILLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali, apostoli, ei ihmisten toimesta eikä ihmisen avulla, vaan
Jeesuksen Kristuksen vaikutuksesta ja *Isän Jumalan,* joka herätti Hänet
kuolleista,
2 ja kaikki kanssani olevat veljet Galatian seurakunnille.
3 Armo teille ja rauha Isältä Jumalalta* ja Herraltamme Jeesukselta
Kristukselta,
4 joka antoi itsensä alttiiksi syntiemme vuoksi pelastaakseen meidät
nykyisestä pahasta maailmanajasta Jumalamme* ja Isämme tahdon
mukaan.
5 Hänelle kunnia iäisesti*. Aamen.

PAAVALI KUMMASTELEE GALATALAISIA

6 Kummastelen, että te niin pian luovutte Hänestä, joka kutsui teidät
Kristuksen armossa pois toisenlaiseen ilosanomaan,
7 joka ei tietenkään ole toinen. On vain eräitä, jotka saattavat teidät
hämmennyksiin ja tahtovat vääristellä Kristuksen ilosanoman.
8 Mutta vaikka me tai enkeli taivaasta julistaisi teille ilosanomaa vastoin
sitä, minkä me teille olemme julistaneet, hän olkoon kirottu.
9 Niin kuin ennen olemme sanoneet, niin sanon nytkin jälleen: jos joku
julistaa teille ilosanomaa vastoin sitä, minkä olette saaneet, hän olkoon
kirottu.
10 Suostuttelenkohan nyt ihmisiä vai Jumalaa? Vai koetanko olla ihmisille
mieliksi? Jos (näet) vielä olisin ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen
palvelija.

PAAVALIN ILOSANOMA ON KRISTUKSELTA

11 Sillä teen teille tiettäväksi, veljet, että julistamani ilosanoma ei ole
ihmisen mukainen.
12 En näet ole saanut sitä ihmiseltä eikä minua ole opetettu paitsi
Jeesuksen Kristuksen ilmestyksen välityksellä.
13 Sillä olette kuulleet entisestä vaelluksestani juutalaisuudessa, että ylen
määrin vainosin Jumalan seurakuntaa ja sitä hävitin.
14 Ja menestyin juutalaisuudessa paremmin kuin monet heimoni
samanikäiset kiivaillessani yhä enemmän isieni perinnäissääntöjen
puolesta.
15 Mutta kun Jumala,* joka äitini kohdusta saakka erotti minut ja kutsui
armollaan, näki hyväksi
16 ilmaista minussa Poikansa, jotta julistaisin pakanain keskellä
ilosanomaa Hänestä, en heti kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä,
17 enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niitten luo, jotka ennen minua olivat
apostoleja, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas Damaskoon.
18 Sitten menin kolmen vuoden kuluttua ylös Jerusalemiin tutustuakseni
Pietariin*, ja viivyin hänen luonaan viisitoista päivää.
19 Mutta en nähnyt muita apostoleja paitsi Jaakobin, Herran veljen.
20 Mutta mitä kirjoitan teille, katso, Jumalan edessä sanon, etten
valehtele.
21 Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin.
22 Mutta olin kasvoiltani tuntematon Juudean seurakunnille, jotka ovat
Kristuksessa.

23 He olivat vain kuulleet: "Se joka ennen vainosi meitä, julistaa nyt ilosanomaa siitä uskosta, jota ennen hävitti."
24 Ja he ylistivät Jumalaa tähteni.

2. Luku PAAVALI HYVÄKSYTÄÄN JERUSALEMISSA

1 Sitten menin neljäntoista vuoden kuluttua jälleen ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksenkin mukaani.
2 Mutta menin ylös ilmestyksen perusteella ja esitin heille sen ilosanoman, jota julistan pakanain keskellä, mutta yksityisesti eniten arvostetuille, jotten ehkä juoksisi tai olisi juossut turhaan.
3 Mutta ei edes seuralaistani Tiitusta, joka oli kreikkalainen, pakotettu ympärileikkauttamaan itseään.
4 Mutta salaa sisään tuotujen valheveljien vuoksi, jotka orjuuttaakseen meitä olivat soluttautuneet joukkoomme vakoilemaan vapauttamme, joka meillä on Kristuksessa Jeesuksessa,
5 emme hetkeksikään alistumalla antaneet heille myöten, jotta ilosanoman totuus säilyisi keskellänne.
6 Nuo taas, jotka olivat joksikin arvostettuja — millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun. Jumala ei katso ihmisen ulkomuotoon — nuo arvostetut eivät näet velvoittaneet minua mihinkään enempään.
7 Vaan päinvastoin nähdessään, että minulle oli uskottu ilosanoma ympärileikkaamattomia varten niin kuin Pietarille ympärileikattuja varten —
8 sillä Hän, joka teki Pietarin kykeneväksi apostolinvirkaan ympärileikattuja varten, teki myös minut kykeneväksi pakanoita varten —
9 ja tultuaan tuntemaan sen armon, joka oli minulle annettu, Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita arvostettiin pylväinä, ojensivat minulle ja Barnabaalle yhteyden merkiksi oikean kätensä, jotta menisimme pakanain, he taas ympärileikattujen luo
10 — kunhan vain muistaisimme köyhiä, niin kuin juuri olenkin ahkeroinut tehdä.

PAAVALI NUHTELEE PIETARIA

11 Mutta kun Keefas tuli Antiokiaan, vastustin häntä vasten kasvoja, koska hän oli joutunut syytöksen alaiseksi.
12 Sillä ennen kuin Jaakobin luota oli tullut eräitä miehiä, hän oli syönyt pakanain kanssa, mutta heidän tultuaan hän vetäytyi pois ja pysytteli erillään peläten ympärileikattuja.

13 Ja hänen kanssaan lankesivat tekopyhyyteen muutkin juutalaiset, niin että heidän tekopyhyytensä tempasi mukaan Barnabaankin.
14 Mutta nähdessäni, etteivät he vaella suoraan ilosanoman totuuden mukaan sanoin Pietarille* kaikkien kuullen: "Jos sinä, joka olet juutalainen, elät pakanain tavoin etkä juutalaisten, miksi pakotat pakanoita elämään juutalaisten tavoin?"

VANHURSKAUS USKON KAUTTA

15 Me olemme luonnostamme juutalaisia, emmekä pakanasyntisiä
16 Mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain tekojen nojalla, vaan *Jeesuksen Kristuksen uskolla*, mekin olemme uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi Kristuksen uskon ansiosta eikä lain tekojen perusteella, koska mikään liha ei tule vanhurskaaksi lain tekojen avulla.
17 Mutta jos meidät itsemmekin pyrkiessämme vanhurskautumaan Kristuksessa, on havaittu syntisiksi, onko siis Kristus synnin palvelija? Eihän toki!
18 Sillä jos taas rakennan sen minkä olen hajoittanut, osoitan olevani lain rikkoja.
19 Sillä olen lain vaikutuksesta kuollut laille, elääkseni Jumalalle. Olen Kristuksen kanssa naulittu ristiin.
20 Ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa. Mutta minkä nyt elän lihassa, sen elän Jumalan Pojan uskossa, Hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä alttiiksi puolestani.
21 En tee mitättömäksi Jumalan armoa. Sillä jos vanhurskaus tulee lain nojalla, niin Kristus on turhaan kuollut.

3. Luku LAKI JA USKO

1 Oi älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät (niin ettette ole totuudelle kuuliaisia, teidät) joitten silmän eteen Jeesus Kristus oli kuvattu (keskellänne) ristiinnaulittuna?
2 Tämän vain haluan teiltä kuulla: lain tekojen nojallako saitte Hengen vai uskon saarnan avulla?
3 Oletteko niin älyttömiä? Te aloititte Hengessä, lihassako nyt päätätte?
4 Oletteko niin paljon turhaan kärsineet — jos tosiaankin turhaan?
5 Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimatekoja keskellänne, vaikuttaako Hän lain tekojen perusteella vai uskon saarnan välityksellä?
6 niin kuin "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle

vanhurskaudeksi.”
7 Tietäkää siis, että jotka nojaavat uskoon, ne ovat Aabrahamin lapsia.
8 Ja koska Raamattu edeltä näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskon perusteella, se edeltäpäin julisti Aabrahamille ilosanoman: "Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi."
9 Siis ne, jotka nojaavat uskoon, tulevat siunatuiksi yhdessä uskovan Aabrahamin kanssa.
10 Kaikki ne taas, jotka elävät lain teoista, ovat kirouksen alaisia, sillä on kirjoitettu: "Kirottu on jokainen, joka ei pysy kaikessa, mitä on kirjoitettu lain kirjaan, niin että hän sen tekee."
11 Ja ilmeistä on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain avulla, sillä "vanhurskas on elävä uskosta.”
12 Mutta laki ei ole uskon asia, vaan "se (ihminen), joka ne täyttää, on niistä elävä.”
13 Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta tulemalla kirokseksi puolestamme — sillä on kirjoitettu: "Kirottu on jokainen, joka riippuu puussa" —
14 jotta Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa pakanain osaksi, niin että uskon avulla saisimme luvatun Hengen.

LAKI JA LUPAUS

15 Veljet, puhun ihmisen tavoin. Kukaan ei kumoa ihmisenkään vahvistettua testamenttia eikä lisää siihen.
16 Mutta lupaukset lausuttiin Aabrahamille ja hänen jälkeläiselleen. Hän ei sano: "ja jälkeläisille" ikään kuin monesta, vaan ikään kuin yhdestä: "ja jälkeläisellesi", joka on Kristus,"
17 Tarkoitan tätä: Jumalan ennen (Kristukselle)* vahvistamaa testamenttia ei neljäsataa kolmekymmentä vuotta myöhemmin tullut laki kumoa, niin että se tekisi lupauksen mitättömäksi.
18 Sillä jos perintö tulisi lain perusteella, se ei enää tulisi lupauksen perusteella, mutta Jumala on lahjoittanut sen Aabrahamille lupauksen nojalla.

LAIN TARKOITUS

19 Miksi sitten on laki? Se on rikkomusten vuoksi lisätty olemaan siihen asti, kun oli tuleva se jälkeläinen, jolle lupaus oli annettu, ja se säädettiin enkelten välityksellä välimiehen kädellä.
20 Välimies taas ei ole yhtä varten, mutta Jumala on yksi.

21 Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Eihän toki! Sillä jos olisi annettu laki, joka voisi tehdä eläväksi, niin vanhurskaus tulisi tosiaan lain perusteella.
22 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alaisuuteen, jotta se mikä on luvattu, annettaisiin *Jeesuksen Kristuksen uskon perusteella niille, jotka uskovat.
23 Mutta ennen kuin usko tuli, meitä vartioitiin lain alaisina, suljettuina uskoa varten, joka oli ilmestyvä.
24 Niin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, jotta tulisimme uskon perusteella vanhurskaiksi.

USKO YHDISTÄÄ

25 Mutta uskon tultua emme enää ole kasvattajan alaisia.
26 Sillä te olette kaikki uskon perusteella Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa.
27 Sillä niin monta kuin teitä on Kristukseen kastettu, te olette Kristukseen pukeutuneet.
28 Ei ole juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista, sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa.
29 Mutta jos olette Kristuksen omat, niin olette Aabrahamin jälkeläisiä (ja) perillisiä lupauksen mukaan.

4. Luku ORJASTA LAPSEKSI

1 Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, hän ei missään suhteessa eroa orjasta, vaikka on kaiken herra,
2 vaan hän on holhoojain ja huoneenhaltijain alainen isän määräämään aikaan asti.
3 Niin mekin, kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeisvoimien alaisuuteen.
4 Mutta kun aika täyttyi, Jumala lähetti Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaisena syntyneen,
5 lunastamaan lain alaiset, jotta me saisimme lapseuden.
6 Ja koska olette lapsia, Jumala on lähettänyt sydämeenne* Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba, Isä!"
7 Et siis enää ole orja, vaan lapsi, mutta jos olet lapsi, olet myös *Jumalan perillinen Kristuksen ansiosta*.

GALATALAISTEN MURHEELLINEN TILA

8 Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, palvelitte niitä, jotka
luonnostaan eivät ole jumalia.
9 Nyt sen sijaan, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan — paremminkin:
kun Jumala tuntee teidät — kuinka käännytte jälleen noitten heikkojen ja
köyhien alkeisvoimien puoleen, joitten orjina taas uudestaan tahdotte
olla?
10 Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja määräajoista*
11 Pelkään tähtenne, etten vain ole turhaan nähnyt teistä vaivaa.
12 Pyydän teitä, veljet: olkaa niin kuin minä, koska minäkin olen niin kuin
te. Ette ole millään tavoin tehneet minulle vääryyttä.
13 Mutta tiedätte, että ensi kerran julistin teille ilosanomaa ruumiillisesti
heikkona.
14 Ette kuitenkaan halveksineet ettekä vieroksuneet koettelemustani,*
joka oli lihassani, vaan olitte minut vastaan niin kuin Jumalan enkelin, niin
kuin Kristuksen Jeesuksen.
15 Mikä sitten oli onnellisuutenne? Sillä todistan teistä, että jos
mahdollista te olisitte kaivaneet pois silmänne ja antaneet minulle.
16 Onko minusta siis tullut vihamiehenne, kun puhun teille totuutta?
17 He eivät oikeamielisesti osoita intoa puolestanne, vaan tahtovat
eristää meidät,* jotta te osoittaisitte intoa heidän puolestaan.
18 On oikein osoittaa intoa hyvässä asiassa aina, eikä vain minun
ollessani luonanne.
19 Lapsukaiseni, jotka jälleen kivulla synnytän kunnes Kristus saa
muodon teissä:
20 tahtoisinpa nyt olla luonanne ja muuttaa ääneni, sillä olen ymmällä
teistä.

KAKSI LIITTOA

21 Sanokaa minulle te, jotka tahdotte olla lain alaisina, ettekö kuule mitä
laki sanoo*?
22 On näet kirjoitettu, että Aabrahamilla oli kaksi poikaa, toinen
orjattaresta ja toinen vapaasta.
23 Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan poika sen
sijaan lupauksen perusteella.
24 Tämä on kuvallista puhetta, sillä nämä naiset ovat kaksi liittoa, toinen
on Siinain vuorelta ja synnyttää orjuuteen. Se on Haagar.
25 Sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä

Jerusalemia, ja tämä elää orjuudessa lapsineen.
26 Mutta ylhäällä oleva Jerusalem on vapaa, ja se on (kaikkien) meidän äitimme.
27 Sillä on kirjoitettu: "Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, riemastu ja huuda sinä, jolla ei ole synnytyskipuja. Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies."
28 Mutta me, veljet, olemme lupauksen lapsia samoin kuin lisak.
29 Mutta niin kuin silloin lihan mukaan syntynyt vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin.
30 Entä mitä Raamattu sanoo? "Aja pois orjatar ja hänen poikansa, sillä orjattaren poika ei ole perivä vapaan vaimon pojan kanssa."
31 Niin ollen, veljet, emme ole orjattaren lapsia vaan vapaan.

5. Luku KRISTUS JA LAKI

1 Pysykää siis lujina vapaudessa, johon Kristus on meidät vapauttanut,* älkääkä antako orjuuden ikeen jälleen kahlehtia itseänne.
2 Katso, minä Paavali sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi.
3 Todistan näet jälleen jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään koko lain.
4 Olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka muka lain avulla tulette vanhurskaiksi, olette langenneet pois armosta.
5 Sillä uskon perusteella me Hengessä odotamme vanhurskauden toivoa.
6 Kristuksessa Jeesuksessa ei näet ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus merkitse mitään, vaan rakkaudessa vaikuttava usko.
7 Te juoksitte hyvin. Kuka esti teitä olemasta totuudelle kuuliaisia?
8 Houkutus ei ole lähtöisin Hänestä, joka teitä kutsuu.
9 Vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan.
10 Luotan teihin Herrassa, ettette missään tule ajattelemaan toisin. Mutta häiritsijänne on kantava tuomionsa, olkoon kuka tahansa.
11 Mutta jos minä, veljet, saarnaan vielä ympärileikkausta, miksi minua yhä vainotaan? Silloinhan on ristin pahennus poistettu.
12 Kunpa kuohisivat itsensä nuo kiihottajanne.

OIKEA VAPAUS

13 Olette näet kutsutut vapauteen, veljet. Älkää vain käyttäkö vapautta yllykkeenä lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa.

14 Sillä koko laki on täytetty yhdessä sanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistä niin kuin itseäsi."
15 Mutta jos purette ja syötte toisianne, katsokaa, ettette toisianne hävitä.

LIHA JA HENKI

16 Sanon kuitenkin: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.
17 Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan ja Henki lihaa vastaan. Nämä ovat näet toisiaan vastaan, jottette tekisi sitä, mitä tahtoisitte.
18 Jos kuitenkin olette Hengen johtamina, ette ole lain alaisia.
19 Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: (aviorikos,) haureus, saastaisuus, irstaus,
20 epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riidat*, kiivaus, vihat, juonittelut, erimielisyydet, puolueet,
21 kateus, (murhat,) juoppous, mässäykset ja niitten kaltaiset, joista teille ennalta sanon, niin kuin olen ennenkin sanonut, että ne, jotka sellaisia harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.
22 Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsehillintä.
23 Sellaisia vastaan ei ole lakia.
24 Mutta ne, jotka ovat Kristuksen [Jeesuksen] omat, ovat naulinneet lihansa ristiin himoineen ja haluineen.
25 Jos Hengessä elämme, vaeltakaamme myös Hengessä.
26 Älkäämme tavoitelko turhaa kunniaa, toisiamme ärsytellen ja toisiamme kadehtien.

6. Luku KRISTITYN TAAKKA

1 Veljet, jos joku tavataankin jostain rikkomuksesta, ojentakaa te hengelliset häntä sävyisyyden hengessä, ja valvo itseäsi, ettet sinäkin joutuisi kiusatuksi.
2 Kantakaa toistenne kuormia, ja niin *täyttäkää Kristuksen laki*.
3 Sillä jos joku luulee jotain olevansa vaikkei ole mitään, hän pettää itsensä.
4 Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja niin hänellä on kerskausta vain itsestään eikä toisesta,
5 sillä kunkin on kannettava oma taakkansa.
6 Jolle sanaa opetetaan, jakakoon kaikkea hyvää opettajalleen.
7 Älkää eksykö — Jumala ei anna itseään pilkata. Sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän niittääkin.

8 Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iäisen elämän niittää.
9 Mutta kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä aikanaan niitämme, jos emme väsy.
10 Niinpä siis, niin kauan kuin meillä aikaa on, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin uskonystäville*.

KRISTUKSEN RISTI

11 Katsokaa, miten isoin kirjaimin teille omakätisesti olen kirjoittanut.
12 Kaikki, jotka tahtovat olla lihassa mieliksi, pakottavat teitä ympärileikkauttamaan itsenne vain, jottei heitä Kristuksen ristin vuoksi vainottaisi.
13 Eiväthän nuo, jotka antavat itsensä ympärileikata, itsekään täytä lakia, vaan he tahtovat teidän ympärileikkauttavan itsenne kerskatakseen lihastanne.
14 Mutta kaukana olkoon minusta, että kerskaisin muusta kuin Herramme Jeesuksen Kristuksen rististä, jonka perusteella maailma on ristiinnaulittu minulle ja minä maailmalle.
15 Sillä (Kristuksessa Jeesuksessa) ei ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus merkitse* mitään, vaan uusi luomus.

LOPPUTERVEHDYS

16 Ja kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat heille rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille.
17 Älköön kukaan tästä lähin minulle vaivoja tuottako, sillä kannan (Herran) Jeesuksen arvet ruumiissani.
18 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon henkenne kanssa, veljet. Aamen.

PAAVALIN KIRJE EFESOLAISILLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali. Jumalan tahdosta * Jeesuksen Kristuksen* apostoli, Efesossa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa.
2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta.

KRISTUKSEN KESKEINEN ASEMA

3 Ylistetty olkoon Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa,
4 niin kuin Hän ennen maailman perustamista on Hänessä valinnut meidät ollaksemme pyhät ja nuhteettomat Hänen *edessään rakkaudessa.
5 Hän* on ennalta määrännyt meidät lapsen asemaan, itselleen Jeesuksen Kristuksen ansiosta tahtonsa mielisuosion mukaan
6 sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, *jolla Hän on armoittanut meidät* Rakastetussa.
7 Hänessä meillä on lunastus Hänen verensä ansiosta, rikkomusten anteeksi saaminen Hänen armonsa rikkauden mukaan,
8 jota armoa Hän on ylen runsaasti antanut meille kaikkinaisessa viisaudessa ja ymmärryksessä.
9 Hän on tehnyt meille tiettäväksi tahtonsa salaisuuden mielisuosionsa mukaan, jonka Hän itsessään oli päättänyt —
10 aikain täyttymyksen taloudenhoitoa varten, kootakseen Kristuksessa yhteen (sekä) kaikki mitä on taivaissa että* mitä on maan päällä.
11 Hänessä, jossa olemme myös saaneet perintöosan*, olemme ennalta määrätyt Hänen aivoituksensa mukaan, Hänen, joka vaikuttaa kaikki tahtonsa päättämän mukaan,
12 jotta me olisimme Hänen kirkkautensa kiitokseksi, me, jotka edeltä olemme panneet toivomme Kristukseen.
13 Hänessä on teidätkin kuultuanne totuuden sanan, pelastuksenne ilosanoman, ja uskottuanne Häneen sinetöity luvatulla* Pyhällä Hengellä,
14 joka on perintömme vakuutena* Hänen omaisuutensa lunastamiseksi, Hänen kirkkautensa kiitokseksi.

KRISTUKSEN TUNTEMINEN

15 Sen vuoksi, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jeesuksessa, ja rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan,
16 en lakkaa kiittämästä tähtenne muistaessani teitä rukouksissani.
17 Rukoilen, että Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen Hänen tuntemisessaan,
18 niin että te ymmärryksenne* silmät valaistuina tietäisitte, mikä on Hänen kutsumisensa suoma toivo, mikä Hänen perintönsä kirkkauden

rikkaus pyhissä
19 ja mikä Hänen voimansa yltäkylläinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme Hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan.

KRISTUKSEN SUURUUS

20 Sen voiman Hän osoitti Kristuksessa, kun herätti Hänet kuolleista ja asetti Hänet oikealle puolelleen taivaallisissa*,
21 [korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, joka mainitaan ei ainoastaan tässä maailmanajassa, vaan myös tulevassa.
22 Ja kaikki Hän on alistanut Hänen jalkainsa alle ja antanut Hänet kaiken pääksi seurakunnalle,
23 joka on Hänen ruumiinsa, Hänen täyteytensä, Hänen, joka kaikki kaikissa* täyttää.

2. Luku PELASTUS ON ARMOSTA

1 *Jumala on tehnyt eläviksi* myös teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne.
2 Niissä te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmavallan hallitsijan, sen hengen mukaan, joka nyt vaikuttaa tottelemattomissa*.
3 Niitten joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa täyttäen lihan ja ajatusten haluja, ja olimme luonnon puolesta vihan lapsia niin kuin muutkin.
4 Mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa vuoksi, jolla Hän on meitä rakastanut,
5 on tehnyt meidät, jotka myös olimme kuolleet rikoksiimme, eläviksi Kristuksen kanssa — armosta te olette pelastetut —
6 ja yhdessä Hänen kanssaan herättänyt ja yhdessä asettanut meidät taivaallisiin Kristuksessa Jeesuksessa,
7 osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa yltäkylläistä rikkautta hyvyydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa.
8 Sillä armosta te olette pelastetut uskon perusteella. Tämä ei ole teistä lähtöisin, vaan Jumalan lahja —
9 ei tekojen vuoksi, jottei kukaan kerskaisi.
10 Sillä me olemme Hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on ennalta valmistanut, jotta me niissä vaeltaisimme.

YHTEYS KRISTUKSESSA

11 Muistakaa sen vuoksi, että kerran te, lihan puolesta pakanat, joita
sanovat ympärileikkaamattomiksi ne, joita lihassa käsin suoritetun
leikkauksen perusteella kutsutaan ympärileikatuiksi,
12 että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, vailla Israelin
kansalaisoikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman
Jumalaa maailmassa.
13 Mutta nyt, Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte
kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä.
14 Sillä Hän on meidän rauhamme, Hän, joka teki molemmat yhdeksi ja
purki erottavan väliseinän, vihollisuuden,
15 kun Hän omassa lihassaan teki tehottomaksi *käskyjen lain
säännöksineen*, luodakseen itsessään nuo kaksi yhdeksi uudeksi
ihmiseksi tekemällä rauhan,
16 ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin
avulla kuolettaen siinä* vihollisuuden.
17 Hän tuli ja julisti ilosanomaa rauhasta teille, jotka kaukana olitte ja
niille, jotka lähellä olivat,
18 sillä Hänen kauttaan on meillä molemmilla pääsy yhdessä Hengessä
Isän luo.
19 Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan olette pyhien
kansalaisia ja Jumalan perhekuntalaisia,
20 apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, itse * Jeesuksen
Kristuksen * ollessa päätöskivenä.
21 Hänessä koko rakennus yhteen liittyneenä kasvaa pyhäksi temppeliksi
Herrassa,
22 ja Hänessä tekin yhdessä rakennutte Jumalan asumukseksi
Hengessä.

3. Luku KRISTUKSEN SALAISUUS

1 Sitä varten minä, Paavali, olen Kristuksen Jeesuksen vanki teidän,
pakanain hyväksi —
2 jos muuten olette kuulleet siitä Jumalan armon taloudenhoidosta, joka
on minulle teitä varten uskottu,
3 että *Hän on tehnyt tämän salaisuuden* ilmestyksessä minulle
tiettäväksi, niin kuin olen lyhyesti edellä kirjoittanut.
4 Lukiessanne voitte siitä huomata perehtymiseni Kristuksen
salaisuuteen.

5 Sitä ei muitten sukupolvien aikana ole ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, niin kuin se nyt Hengessä on ilmoitettu Hänen pyhille apostoleilleen ja profeetoille,
6 että pakanat ovat yhteisperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia *Hänen lupaukseensa* Kristuksessa Jeesuksessa ilosanoman perusteella.
7 Sen ilosanoman palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armon lahjan mukaan, joka minulle on annettu Hänen voimansa vaikutuksesta.
8 Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle on annettu tämä armo: julistaa pakanoille ilosanomaa Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta
9 ja saattaa kaikille ilmeiseksi, mikä on sen salaisuuden osallisuus,* joka ikiajoista on ollut kätkettynä Jumalassa, joka on kaiken luonut (Jeesuksen Kristuksen välityksellä),
10 jotta Jumalan moninainen viisaus nyt tulisi seurakunnan toimesta taivaallisten hallitusten ja valtojen tietoon
11 sen iäisen arvoituksen mukaisesti, jonka Hän oli päättänyt Kristuksessa Jeesuksessa, Herrassamme.
12 Hänessä meillä on *Hänen uskonsa nojalla* uskallus ja pääsy luottamuksessa Isän luo.
13 Siksi pyydän, ettette lannistu ollessani teidän tähtenne ahdistuksissa, mikä on teidän kunnianne.

KRISTUKSEN RAKKAUDEN TUNTEMINEN

14 Sen vuoksi notkistan polveni (Herramme Jeesuksen Kristuksen) Isän edessä —
15 josta *koko suku* taivaissa ja maan päällä saa nimensä —
16 jotta Hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän sisäisen ihmisen puolesta voimassa vahvistua Hänen Henkensä avulla,
17 niin että Kristus uskon perusteella asuisi sydämissänne,
18 jotta rakkauteen juurtuneina ja perustuneena kaikkien pyhien kanssa voisitte käsittää, mikä leveys ja pituus, ja syvyys ja korkeus on,
19 ja tuntea Kristuksen rakkauden, joka on tietoa ylempänä, jotta tulisitte täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä.
20 Mutta Hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki mitä anomme tai ymmärrämme sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa,
21 Hänelle kunnia seurakunnassa [ja] Kristuksessa Jeesuksessa *kautta kaikkien sukupolvien ainiaan*. Aamen

4. Luku YKSI RUUMIS

1 Kehoitan siis teitä, minä, vanki Herrassa, vaeltamaan *saamanne kutsun arvon mukaisesti*,
2 kaikessa nöyrästi ja sävyisästi. Kärsikää toisianne pitkämielisesti rakkaudessa,
3 ja ahkeroikaa säilyttää Hengen yhteys* rauhan yhdyssiteen avulla.
4 On yksi ruumis ja yksi Henki, niin kuin olette kutsututkin kutsunne *yhteen ainoaan* toivoon,
5 yksi Herra, yksi usko, yksi kaste,
6 yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka vallitsee kaikkea ja vaikuttaa kaikkien välityksellä ja on kaikissa (teissä).
7 Mutta kullekin meistä on armo annettu Kristuksen lahjan mitan mukaan.
8 Sen vuoksi Hän sanoo: "Hän astui ylös korkeuteen, Hän otti *vankeja saaliiksi* (ja) antoi lahjoja ihmisille."
9 Mutta että Hän astui ylös, mitä se on muuta kuin että Hän (sitä ennen) myös astui alas maan alimpiin paikkoihin?
10 Hän, joka on astunut alas, on se, joka myös on astunut ylös kaikkia taivaita ylemmäs täyttääkseen kaikki.
11 Hän antoi toiset apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi,
12 varustaakseen pyhät palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen,
13 kunnes kaikki pääsemme ykseyteen* uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa täyteen miehuuteen, Kristuksen täyteyden kasvun määrään,
14 jottemme enää olisi alaikäisiä, joita kaikki opintuulet ajelevat ja heittelevät ihmisten arpapelin, eksytyksen viekkaan juonittelun avulla.
15 Seuratkaamme sen sijaan totuutta rakkaudessa, jotta kaikin tavoin kasvaisimme Häneen, joka on pää, Kristus,
16 josta koko ruumis yhteen liitettynä ja koossa pysyen jokaisen jänteensä avulla kunkin osan määrävoiman mukaan vaikuttaa ruumiin kasvuun rakentuakseen rakkaudessa.

VANHA JA UUSI IHMINEN

17 Tämän siis sanon ja vakuutan Herrassa: älkää enää vaeltako niin kuin *muut kansat* vaeltavat mielensä turhuudessa,
18 Pimentyneinä ymmärrykseltään he ovat vieraantuneet Jumalan elämästä heissä heidän sydämensä paatumuksen takia olevan

tietämättömyyden vuoksi,
19 nuo, jotka turtuneina ovat antautuneet irstauteen harjoittamaan kaikkinaista saastaisuutta ahneudessa.
20 Mutta näin te ette ole oppineet Kristusta tuntemaan,
21 jos muuten olette Hänestä kuulleet ja Hänessä opetusta saaneet, niin kuin totuus on Jeesuksessa,
22 että *te olette panneet pois entisen vaelluksen mukaisen vanhan ihmisen, joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten,
23 ja uudistutte mielenne hengessä,
24 ja olette pukeutuneet uuteen ihmiseen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen.

UUDEN ELÄMÄN OHJEITA

25 Sen vuoksi, koska olette panneet pois valheen,* puhukaa totta kukin lähimmäisensä kanssa, sillä olemme toistemme jäseniä.
26 Vihastukaa, mutta älkää syntiä tehkö. Aurinko älköön laskeko vihanne yli,
27 älkääkä antako paholaiselle sijaa.
28 Joka on varastanut älköön enää varastako, vaan tehköön ennemmin työtä ja toimittakoon käsillään sitä, mikä on hyvää, jotta hänellä olisi antaa sille, joka on puutteessa.
29 Mikään rietas puhe älköön suustanne lähtekö, vaan sellainen, mikä on hyvää tarpeelliseksi rakennukseksi, jotta se tarjoaisi armoa niille, jotka kuulevat.
30 Älkää saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, jolla teidät on sinetöity lunastuksen päivää varten.
31 Kaikki katkeruus ja kiivastus ja viha ja huuto ja herjaus olkoon teistä poissa, ynnä kaikki pahuus.
32 Olkaa sen sijaan toisianne kohtaan ystävällisiä, hyväsydämisiä, antakaa anteeksi toisillenne niin kuin Jumalakin on Kristuksessa teille anteeksi antanut.

5. Luku

1 Olkaa siis Jumalan seuraajia niin kuin rakkaat lapset
2 ja vaeltakaa rakkaudessa niin kuin Kristuskin rakasti meitä ja antoi itsensä meidän puolestamme lahjana ja uhrina, Jumalalle suloiseksi tuoksuksi.
3 Mutta haureutta ja mitään saastaisuutta tai ahneutta älköön edes

mainittako keskellänne — niin kuin pyhien sopii —
4 älköön myös rivoutta ja* tyhmää lorua tai ilveilyä, jotka eivät ole sopivia, vaan ennemmin kiitosta.
5 Sillä sen tiedätte [ja tunnette], ettei yhdelläkään haureuden harjoittajalla tai saastaisella tai ahneella — hän on epäjumalan palvelija — ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa.

VAELLUS VALON LAPSINA

6 Älköön kukaan pettäkö teitä tyhjillä puheilla, sillä sellaisten vuoksi Jumalan viha kohtaa tottelemattomia*.
7 Älkää siis olko heidän osatoverejaan.
8 Sillä ennen te olitte pimeys, mutta nyt olette valo Herrassa. Vaeltakaa valon lapsina
9 — sillä Hengen* hedelmä ilmenee kaikkinaisena hyvyytenä ja vanhurskautena ja totuutena —
10 ja tutkikaa, mikä on otollista Herralle
11 älkääkä olko osallisia pimeän hedelmättömiin tekoihin, vaan ennemminkin *nuhdelkaa niistä*.
12 Sillä häpeällistä on sanoakin, mitä he salassa tekevät.
13 Mutta *kaikki, minkä valo paljastaa, tulee ilmi*; sillä kaikki, mikä tulee ilmi, on valoa.
14 Sen vuoksi Hän sanoo: "Herää sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!"
15 Katsokaa siis tarkoin kuinka vaellatte: ei niin kuin tyhmät, vaan niin kuin viisaat,
16 *ottaen vaarin ajasta*, sillä päivät ovat pahat.
17 Älkää sen vuoksi olko mielettömiä vaan ymmärtäkää, mikä on Herran tahto.
18 Älkää juopuko viinistä — *se johtaa irstauteen* — vaan täyttykää Hengellä,
19 puhuen keskenänne psalmein ja kiitosvirsin ja hengellisin lauluin, laulaen ja veisaten sydämessänne ylistystä Herralle,
20 kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.
21 ja olkaa toisillenne alamaiset Jumalan* pelossa.

VAIMOT JA MIEHET

22 Vaimot, olkaa omille miehillenne alamaiset niin kuin Herralle.

23 sillä mies on vaimon pää, niin kuin myös Kristus on seurakunnan pää, (ja) Hän (on) ruumiin Vapahtaja.
24 Mutta niin kuin seurakunta on Kristukselle alamainen, niin olkoot myös vaimot kaikessa (omille) miehilleen alamaiset.
25 Miehet, rakastakaa vaimojanne niin kuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen puolesta,
26 jotta Hän sen pyhittäisi puhdistettuaan* sen vesipesulla sanassa,
27 asettaakseen *sen kirkkaana eteensä seurakuntana,* jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään sellaista, vaan jotta se olisi pyhä ja nuhteeton.
28 Samoin tulee [myös] miesten rakastaa vaimojaan niin kuin omia ruumiitaan. Joka rakastaa vaimoaan, rakastaa itseään.
29 Sillä kukaan ei ole koskaan vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä niin kuin Herrakin* seurakuntaa.
30 Sillä me olemme Hänen ruumiinsa jäseniä, (Hänen lihaansa ja Hänen luitaan).
31 Sen vuoksi mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.
32 Tämä salaisuus on suuri — puhun näet Kristuksesta ja seurakunnasta.
33 Kuitenkin myös teistä itse kukin rakastakoon vaimoaan niin kuin itseään, mutta vaimo kunnioittakoon miestään.

6. Luku LAPSET JA VANHEMMAT

1 Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaiset Herrassa, sillä se on oikein.
2 Kunnioita isääsi ja äitiäsi — tämä on ensimmäinen käsky, johon kuuluu lupaus —
3 jotta sinun kävisi hyvin ja kauan eläisit maan päällä."
4 isät, älkää kiihottako lapsianne vihaan, vaan kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa.

PALVELIJAT JA ISÄNNÄT

5 Palvelijat, olkaa kuuliaiset maallisille isännillenne, pelossa ja vavistuksessa, sydämenne yksinkertaisuudessa, niin kuin Kristukselle,
6 ei silmänpalvelijoina niin kuin ihmisten mielistelijät, vaan niin kuin Kristuksen palvelijat, sydämestänne toteuttaen Jumalan tahtoa,
7 hyvillä mielin palvellen [niin kuin] Herraa eikä ihmisiä,
8 tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän saa takaisin Herralta, olkoon orja* tai vapaa.

9 Isännät, tehkää samoin heille, jättäkää uhkailu, sillä tiedätte, että *myös teidän oma* Herranne on taivaissa ja ettei Hän katso henkilöön.

KRISTITYN ASEISTUS

10 Lopuksi, (veljeni,) vahvistukaa Herrassa ja Hänen väkevyytensä voimassa.
11 Pukekaa yllenne Jumalan koko asevarustus kyetäksenne kestämään paholaisen kavalat juonet.
12 Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tämän *pimeän maailmanajan* maailmanvaltiaita vastaan, taivaan avaruuksien pahoja henkiolentoja vastaan.
13 Sen vuoksi ottakaa päällenne Jumalan koko asevarustus kyetäksenne pahana päivänä tekemään vastarintaa ja kaikki suoritettuanne pysymään pystyssä.
14 Seisokaa siis kupeenne totuudella vyötettyinä ja pukeutuneina vanhurskauden haarniskaan
15 ja kenkinä jaloissanne* rauhan ilosanoman suoma alttius.
16 Kaiken lisäksi* ottakaa uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa kaikki pahan palavat nuolet.
17 Ottakaa myös vastaan pelastuksen kypärä ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana.
18 Rukoilkaa joka aika *kokonaan antautuen rukoukseen ja anomiseen* Hengessä, ja valvokaa (juuri) sitä varten kaikessa kestävyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien puolesta
19 ja minun puolestani, että minulle suuni avatessani annettaisiin sanat rohkeasti julistaakseni ilosanoman salaisuutta,
20 jonka vuoksi olen lähettiläänä kahleissa, jotta minä siitä* rohkeasti puhuisin niin kuin minun tulee puhua.

LOPPUSANAT

21 Mutta jotta myös te tietäisitte tilani, kuinka minun on, niin Tykikus, rakas veli ja uskollinen palvelija Herrassa, tekee teille kaiken tiettäväksi.
22 Lähetän* hänet luoksenne juuri sitä varten, jotta saisitte tietää tilamme ja hän lohduttaisi sydämiänne.
23 Rauha veljille ja rakkaus uskon kanssa Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta.
24 Armo kaikkien kanssa, jotka rakastavat Herraamme Jeesusta Kristusta

katoamattomuudessa. (Aamen.)*

PAAVALIN KIRJE FILIPPILÄISILLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali ja Timoteus, Kristuksen Jeesuksen palvelijat, kaikille pyhille Kristuksessa Jeesuksessa, jotka ovat Filippissä, sekä seurakunnan kaitsijoille ja seurakuntapalvelijoille.
2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta.

PAAVALI RUKOILEE FILIPPILÄISTEN PUOLESTA

3 Kiitän Jumalaani, joka kerta kun teitä muistan —
4 aina kaikissa rukouksissani ilolla rukoillen kaikkien teidän puolestanne —
5 kiitän, että olette osallistuneet ilosanomaan ensi päivästä tähän asti,
6 varmana juuri siitä, että Hän, joka on alkanut teissä hyvän työn on saattava sen päätökseen *Jeesuksen Kristuksen* päivään saakka.
7 Niin onkin oikein minun ajatella tätä teistä kaikista, koska *olette lähellä sydäntäni*, ja te kaikki olette sekä kahleissani, että ilosanoman puolustamisessa ja vahvistamisessa kanssani armosta osalliset.
8 Sillä Jumala on todistajana, kuinka teitä kaikkia ikävöitsen *Jeesuksen Kristuksen* rakkaudella.
9 Sitä rukoilen, että rakkautenne yhä enemmän ja enemmän tulisi ylitsevuotavaksi tiedossa ja kaikessa käsittämisessä,
10 tutkiaksenne, mikä parasta on, jotta Kristuksen päivään olisitte puhtaat *ja moitteettomat*,
11 täynnä vanhurskauden hedelmiä, jotka ovat* Jeesuksen Kristuksen vaikutusta Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi.

APOSTOLIN VANGITSEMISEN SEURAUS

12 Mutta tahdon veljet, että tietäisitte, jotta minun asiani on pikemmin koitunut ilosanoman menestykseksi,
13 niin että koko henkivartiostolle ja kaikille muille on käynyt ilmeiseksi, että olen kahleissa Kristuksen vuoksi.
14 Ja niin useimmat veljistä kahleitteni vuoksi luottaen Herraan, rohkenevat yhä enemmän pelotta puhua Jumalan sanaa.

15 Jotkut tosin julistavat Kristusta myös kateuden ja riidanhalun vuoksi, mutta toiset taas hyvässä tarkoituksessa.
16 Nämä julistavat rakkaudesta, koska tietävät, että minut on pantu sanomaa puolustamaan,
17 nuo taas julistavat Kristusta itsekkyydestä, epäpuhtain vaikuttimin, luullen lisäävän murhetta kahleihini.
18 Mitäpä siitä Kristusta kuitenkin tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai totuudessa. Siitä iloitsen, olenpa yhä iloitseva.
19 Sillä tiedän, että tämä koituu minulle pelastukseksi teidän rukouksenne ja Jeesuksen Kristuksen Hengen avulla
20 hartaan odotukseni ja toivoni mukaan, etten ole missään joutuva häpeään, vaan että Kristus nytkin niin kuin aina on tuleva kaikella rohkeudella ylistetyksi ruumiissani, joko elämässä tai kuolemassa.

ELÄMÄ VAI KUOLEMA?

21 Sillä *elämä on minulle Kristus* ja kuolema on voitto.
22 Mutta jos tämä lihassa eläminen suo minulle työn hedelmää, niin en tiedä, minkä valitsen.
23 Minua (näet) ahdistetaan kahtaalta: halu minulla on lähteä täältä ja olla Kristuksen kanssa, sillä se olisi verrattomasti parempi;
24 mutta teidän tähtenne on lihassa viipymiseni tarpeellisempi.
25 Ja kun olen tästä varma, tiedän jääväni eloon ja viipyväni kaikkien teidän luonanne teille menestykseksi ja iloksi uskossa,
26 jotta kerskaamisenne minusta tulvailisi Kristuksessa Jeesuksessa tullessani jälleen luoksenne.

USKOVAIN ROHKAISEMISTA

27 Käyttäytykää vain Kristuksen ilosanoman arvon mukaisesti, jotta minä, tulenpa luoksenne ja näen teidät tai olen poissa saan tietää teistä, että pysytte lujina samassa Hengessä, yksimielisesti yhdessä taistellen ilosanoman uskon puolesta,
28 vastustajia missään säikähtämättä. Se on heille kadotuksen merkki mutta teille pelastuksen, vieläpä Jumalalta.
29 Sillä teidän on suotu Kristuksen vuoksi, ei ainoastaan uskoa Häneen, vaan myös kärsiä Hänen tähtensä,
30 kun teillä on sama kilvoitus, minkä näitte minussa ja nyt kuulette minussa tapahtuvan.

2. Luku NÖYRYYDESTÄ

1 Jos siis on jotain kehoitusta Kristuksessa, jos jotain rakkauden lohtua, jos jotain Hengen yhteyttä, jos jotain sydämellisyyttä ja laupeutta,
2 niin tehkää iloni täydelliseksi, niin että olette samaa mieltä, teillä on sama rakkaus ja yksimielisinä ajattelette samaa,
3 ette tee mitään itsekkyydestä tai turhan kunnian pyynnöstä, vaan nöyryydessä pitäen toisia itseänne parempina.
4 Älkää katsoko kukin vain omaa hyötyänne, vaan* myös toisten hyötyä.
5 Olkoon (siis) teillä se mieli, joka oli Kristuksella Jeesuksellakin,
6 joka ei, vaikka Hänellä oli Jumalan muoto, katsonut saaliikseen olla Jumalan kaltainen,
7 vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan hahmon, tuli ihmisten kaltaiseksi ja havaittiin olennoltaan sellaiseksi kuin ihminen.
8 Hän nöyryytti itsensä ollen kuuliainen kuolemaan asti, aina ristin kuolemaan asti.
9 Sen vuoksi Jumala onkin Hänet korkealle korottanut ja antanut Hänelle nimen, joka on kaikkia nimiä korkeampi,
10 jotta kaikki polvet — sekä taivaallisten että maallisten ja maan alaisten olentojen — notkistuisivat Jeesuksen nimeen
11 ja jokainen kieli tunnustaisi *Isän Jumalan* kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra.

NUHTEETON VAELLUS

12 Siis, rakkaani, niin kuin aina olette olleet kuuliaiset, niin ahkeroikaa — ei ainoastaan niin kuin läsnä ollessani, vaan paljoa enemmän nyt poissa ollessani — pelolla ja vavistuksella oman pelastuksenne hyväksi,
13 sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen, että tekemisen mielisuosionsa parhaaksi.
14 Tehkää kaikki ilman nurinaa ja epäröintiä,
15 jotta olisitte moitteettomat ja puhtaat, nuhteettomat Jumalan lapset kieron ja nurjan sukukunnan keskellä, joitten joukossa loistatte valonlähteinä maailmassa,
16 pysyessänne elämän sanassa, minulle kerskaukseksi Kristuksen päivänä siitä, etten ole turhaan juossut enkä vaivaa nähnyt.
17 Mutta jos minut uhrataankin * teidän uskonne uhri- ja palvelutoimituksen vuoksi*, niin iloitsen, ja iloitsen kaikkien teidän kanssanne.
18 Samoin iloitkaa tekin, ja iloitkaa kanssani!

TIMOTEUS JA EPAFRODITUS

19 Mutta Herrassa Jeesuksessa toivon pian voivani lähettää* Timoteuksen luoksenne, jotta minäkin olisin hyvillä mielin saatuani tietää tilanne.
20 Minulla ei näet ole ketään samanmielistä, joka vilpittömästi huolehtisi asioistanne,
21 sillä kaikki etsivät omaansa, eivät sitä, mikä on Kristuksen Jeesuksen.
22 Mutta hänen koetellun mielensä tunnette, että niin kuin poika isäänsä, hän on kanssani palvellut ilosanoman julistamisessa.
23 Hänet siis toivon voivani lähettää heti saatuani nähdä, miten minun käy.
24 Mutta luotan Herrassa siihen, että itsekin pian tulen.
25 Olen kuitenkin pitänyt välttämätönnä lähettää luoksenne Epafrodituksen, veljeni ja työkumppanini ja taistelutoverini, teidän lähettinne ja minun tarpeeni täyttäjän*.
26 Sillä hän oli ikävissään kaikkien teidän tähtenne ja levoton, koska olitte kuulleet hänen sairastavan.
27 Hän olikin sairaana, kuoleman kielissä. Mutta Jumala armahti häntä, eikä ainoastaan häntä, vaan myös minua, jotten saisi murhetta murheen lisäksi.
28 Lähetän hänet sen vuoksi sitä pikemmin, jotta te hänet nähdessänne taas iloitsisitte ja minä olisin murheettomampi.
29 Ottakaa hänet siis vastaan Herrassa kaikella ilolla, ja pitäkää sellaisia kunniassa.
30 Sillä Kristuksen työn vuoksi hän joutui kuoleman partaalle, kun *ei välittänyt hengestään* täyttääkseen sen, mitä palveluksestanne minun suhteeni puuttui.

3. Luku YMPÄRILEIKKAUKSESTA

1 Lopuksi, veljeni: iloitkaa Herrassa! Samoista asioista teille kirjoittaminen ei minua kyllästytä ja teille se on turvaksi,
2 Varokaa noita koiria, varokaa pahoja työntekijöitä, varokaa pilalleleikattuja.
3 Sillä oikeita ympärileikattuja olemme me, jotka palvomme Jumalaa* Hengessä ja kerskaamme Jeesuksessa emmekä luota lihaan.
4 Vaikka minulla on myös lihaan luottamisen aihetta*. Jos joku muu luulee voivansa luottaa lihaan, minä vielä enemmän:

5 olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä, olen Israelin kansaa, Benjaminin sukukuntaa, heprealainen heprealaisista syntynyt, lain mukaan fariseus,
6 intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauden suhteen nuhteettomaksi tullut.

PAAVALI PYRKII LÄHEMMÄ KRISTUSTA

7 Mutta mikä minulle oli voitto, sen olen Kristuksen vuoksi lukenut tappioksi,
8 Niinpä luen tosiaan kaikki tappioksi Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani tuntemisen ylen suuren arvon vuoksi. Hänen tähtensä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana, jotta voittaisin omakseni Kristuksen
9 ja minun havaittaisiin olevan Hänessä, ei oman vanhurskauteni varassa, joka tulee lain perusteella, vaan sen, joka tulee *Kristuksen uskon* nojalla, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalalta uskon perusteella,
10 tunteakseni Hänet ja Hänen ylösnousemuksensa voiman ja kärsimystensä osallisuuden saadessani samankaltaisen kuoleman kuin Hän —
11 jos ehkä pääsen ylösnousemukseen*

KOHTI PÄÄMÄÄRÄÄ

12 Ei niin, että jo olen sen saavuttanut tai jo tullut täydelliseksi, vaan riennän sitä kohti, jotta minäkin voittaisin sen omakseni, koska myös Kristus Jeesus on voittanut minut.
13 Veljet, en vielä katso itse sitä voittaneeni, mutta yhden teen: unohtaen sen, mikä on takana ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessä,
14 riennän kohti päämäärää, Jumalan taivaallisen kutsun voittopalkintoa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.
15 Olkoon meillä siis tämä mieli, niin monta kuin meitä on täydellistä, ja jos jossain olette toista mieltä, Jumala on ilmaiseva teille senkin.
16 Mihin tahansa olemme ehtineet, vaeltakaamme kuitenkin *saman säännön mukaan, olkaamme samaa mieltä.
17 Olkaa minun seuraajiani, veljet, ja tarkatkaa niitä, jotka näin vaeltavat, niin kuin me olemme teille esikuvana.

KRISTUKSEN RISTIN VIHOLLISET

18 Sillä monet, joista usein olen teille puhunut, vaeltavat Kristuksen ristin
vihollisina.
19 Heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän
kunnianaan on heidän häpeänsä ja maallisia he harrastavat.
20 Mutta meidän yhteiskuntamme on taivaissa, josta myös odotamme
Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi.
21 Hän on muuttava alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin
kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla Hän myös voi tehdä kaikki itsellensä
alamaiseksi.

4. Luku KEHOITUKSEN SANOJA

1 Sen vuoksi, rakkaat ja ikävöidyt veljeni, minun iloni ja kruununi,
seisokaa näin Herrassa lujina, rakkaat!
2 Euodiaa kehoitan ja Syntykeä kehoitan olemaan yksimielisiä Herrassa.
3 Pyydän myös sinua, oikea työtoverini*: auta näitä vaimoja, jotka ovat
taistelleet kanssani ilosanoman puolesta yhdessä sekä Kleemensin, että
muitten työtoverieni kanssa, joitten nimet ovat elämän kirjassa.
4 Iloitkaa aina Herrassa! Vielä sanon: iloitkaa!
5 Tulkoon lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on lähellä.
6 Älkää mistään murehtiko, vaan tulkoot pyyntönne kaikessa rukouksin ja
anomisin kiitoksen kanssa Jumalalle tiettäviksi,
7 ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, on varjeleva
sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jeesuksessa.
8 Sitten vielä, veljet: kaikkea mikä on totta, kaikkea mikä on
kunnioitettavaa, kaikkea mikä on oikeaa, kaikkea mikä on puhdasta,
kaikkea mikä on rakastettavaa, kaikkea mikä on hyvältä kuuluvaa, jos on
jokin avu ja jos on jotain kiitettävää, sitä ajatelkaa.
9 Mitä myös olette minulta oppineet ja saaneet ja kuulleet ja minussa
nähneet, sitä tehkää, niin rauhan Jumala on oleva kanssanne.

PAAVALI ILOITSEE FILIPPILÄISTEN AVUSTA

10 Olen kuitenkin suuresti iloinnut Herrassa, että te viimeinkin olette
elpyneet ajattelemaan minun parastani. Olette sitä ajatelleetkin, mutta
teillä ei ole ollut tilaisuutta.
11 Ei niin, että puutteen vuoksi puhun, sillä olen oppinut oloihini
tyytymään.

12 Osaan elää niukkuudessa, osaan myös elää runsaudessa. Kaikkeen
ja kaikenlaisiin olen tottunut, sekä olemaan kylläinen että näkemään
nälkää, sekä elämään runsaudessa että kärsimään puutetta.
13 Kaikki voin Hänessä, (Kristuksessa,) joka minua vahvistaa.
14 Kuitenkin teitte hyvin ottaessanne osaa ahdinkooni,
15 Mutta tekin, filippiläiset, tiedätte, että ilosanoman alkuaikana, kun
läksin Makedoniasta, ei mikään seurakunta, paitsi te yksin, osallistunut
kanssani tilitykseen annetusta ja vastaan otetusta.
16 Sillä Tessalonikaankin te minulle sekä kerran että kahdesti lähetitte
apua tarpeeseeni.
17 Ei niin että haluan lahjaa, vaan haluan hedelmää, joka karttuu teidän
hyväksenne.
18 Olenhan saanut kaikkea, jopa ylen runsaasti. Minulla on yltäkyllin
saatuani Epafroditukselta lähetyksenne, joka on suloinen tuoksu,
Jumalalle mieluinen, otollinen uhri.
19 Mutta minun Jumalani on rikkautensa mukaisesti täyttävä kaikki
tarpeemme kirkkaudessa, Kristuksessa Jeesuksessa.
20 Mutta Jumalallemme ja Isällemme kunnia iäisesti. Aamen.

LOPPUTERVEHDYS

21 Tervehtikää jokaista pyhää Kristuksessa Jeesuksessa. Teitä
tervehtivät kanssani olevat veljet.
22 Teitä tervehtivät kaikki pyhät, mutta varsinkin ne, jotka ovat keisarin
huoneväkeä.
23 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän
kanssanne. (Aamen.)

PAAVALIN KIRJE KOLOSSALAISILLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli
Timoteus
2 Kolossassa oleville pyhille ja uskoville veljillenne Kristuksessa. Armo
teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme (, ja Herralta Jeesukselta
Kristukselta).

PAAVALIN KIITOS JA ESIRUKOUS

3 Kiitämme Jumalaa (ja) Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää aina
rukoillessamme puolestanne,
4 sillä olemme kuulleet uskostanne Kristukseen Jeesukseen ja
rakkaudesta, mikä teillä on kaikkia pyhiä kohtaan,
5 sen toivon perusteella, joka teille on talletettuna taivaissa. Siitä te olette
ennen kuulleet sen ilosanoman totuuden sanassa,
6 joka on tullut luoksenne. Niin kuin se kantaa hedelmää [ja kasvaa] myös
koko maailmassa, niin teidänkin keskellänne siitä päivästä alkaen, jona
kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa,
7 niin kuin opitte Epafraalta, rakkaalta palvelutoveriltamme. Hän on
uskollinen Kristuksen palvelija teidän hyväksenne.
8 Hän on myös kertonut meille rakkaudestanne Hengessä.
9 Sen vuoksi emme mekään siitä päivästä alkaen, jona sen kuulimme,
lakkaa puolestanne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täyteen Hänen
tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja
ymmärtämisessä,
10 vaeltaaksenne Herran edessä arvokkaasti, kaikessa otollisesti,
kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen ja kasvaen Jumalan
tuntemisessa*,
11 Hänen kirkkautensa väkevyyden mukaan kaikella voimalla
vahvistettuina olemaan iloiten kestäviä ja pitkämielisiä kaikessa.
12 kiittäen Isää, joka on tehnyt meidät soveliaiksi pyhäin perinnön
osallisuuteen valossa.
13 Hän on pelastanut meidät pimeän vallasta ja siirtänyt rakkaan
Poikansa valtakuntaan.

JEESUS JA HÄNEN TYÖNSÄ

14 Hänessä meillä on lunastus (Hänen verensä ansiosta), syntien
anteeksianto.
15 Hän on näkymättömän Jumalan kuva, kaiken luomakunnan esikoinen.
16 Sillä Hänessä luotiin kaikki, mikä on taivaissa ja mikä on maan päällä,
näkyväiset ja näkymättömät, olkoot valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia
tai valtoja. Kaikki on luotu Hänen avullaan ja Häntä varten.
17 Hän myös on ennen kaikkia, ja Hänessä kaikki pysyy voimassa.
18 Hän on ruumiin eli seurakunnan pää, Hän, joka on alku, esikoisena
kuolleista noussut*, jotta Hän kaikessa olisi ensimmäinen.
19 Sillä *Jumala näki hyväksi, että koko täyteys asuisi* Hänessä

20 ja että Hän, tehden rauhan Hänen ristinsä veren perusteella, Hänen ansiostaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, Hänen ansiossaan sekä maan päällä olevat että taivaissa olevat.
21 Teidätkin, jotka kerran olitte vieraantuneita ja vihamiehiä mieleltänne pahoissa töissä, Hän kuitenkin nyt on sovittanut
22 *Poikansa lihan* ruumiissa kuoleman perusteella, asettaakseen teidät pyhinä ja moitteettomina ja nuhteettomina eteensä.
23 jos vain pysytte uskossa vahvistettuina ja lujina, horjahtamatta pois sen ilosanoman toivosta, jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa, mikä on taivaan alla ja jonka ilosanoman palvelijaksi minä, Paavali, olen tullut.

PAAVALI SEURAKUNNAN PALVELIJANA

24 Nyt iloitsen kärsiessäni tähtenne, ja täytän sen, mitä vielä lihassani puuttuu Kristuksen ahdistuksista Hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta.
25 Sen palvelijaksi olen tullut Jumalan taloudenhoidon mukaan, joka minulle teitä varten on uskottu täydellisesti julistaakseni Jumalan sanan,
26 sen salaisuuden joka on ollut kätkettynä ikiajoista ja sukupolvista asti, mutta nyt on ilmoitettu Hänen pyhilleen.
27 Heille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, mikä pakanain keskellä on tämän salaisuuden kirkkauden rikkaus, joka on Kristus teissä, kirkkauden toivo.
28 Häntä me julistamme neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kaikessa viisaudessa, asettaaksemme jokaisen ihmisen esiin täydellisenä Kristuksessa (Jeesuksessa).
29 Sitä varten vaivaa näenkin, taistellen Hänen vaikutuksensa mukaan, mikä minussa voimallisesti vaikuttaa.

2. Luku

1 Sillä haluan teidän tietävän, kuinka suuri kilvoittelu minulla on tähtenne ja laodikealaisten ja kaikkien niitten vuoksi, jotka eivät ole nähneet ruumiillisia kasvojani,
2 jotta heidän sydämensä saisivat rohkaisua, yhteen liittyneinä rakkaudessa, ja pääsisivät täysin varman ymmärtämisen koko rikkauteen, Jumalan ja Isän ja Kristuksen salaisuuden tuntemiseen,
3 Hänen, jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkettyinä.
4 Tämän sanon, jottei kukaan teitä pettäisi suostuttelevilla puheilla.

5 Sillä jos ruumiillisesti olenkin poissa, olen kuitenkin kanssanne hengessä, iloiten ja pannen merkille järjestyksenne ja lujan uskonne Kristukseen.

TÄYTEYS KRISTUKSESSA

6 Niin kuin siis olette ottaneet vastaan Kristuksen Jeesuksen, Herran, niin vaeltakaa Hänessä,
7 Häneen juurtuneina ja Hänessä rakentuen ja uskossa vahvistuen, niin kuin teille on opetettu, ja olkaa (siinä) ylitsevuotavaiset kiitollisin mielin.
8 Katsokaa, ettei kukaan saa teitä saaliikseen järkeisopilla ja tyhjällä petoksella, nojautuen ihmisten perinnäissääntöihin ja maailman alkeisvoimiin eikä Kristukseen.
9 Sillä Hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti,
10 ja te olette täytetyt Hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan pää.
11 Hänessä olette myös ympärileikatut käsittä suoritetulla ympärileikkauksella, (syntisen) lihan ruumiin pois riisumisella Kristuksen ympärileikkauksella,
12 haudattuina Hänen kanssaan kasteessa, jossa myös olette Hänen kanssaan herätetyt Jumalan vaikuttaman uskon voimasta, Hänen, joka herätti Hänet kuolleista.
13 Teidätkin, jotka olitte kuolleet rikkomustenne ja lihanne ympärileikkaamattomuuden vuoksi, [teidät] Hän teki eläviksi yhdessä Hänen kanssaan, antaen teille anteeksi kaikki rikkomukset,
14 pyyhittyään pois sen käsikirjoituksen säännöksineen, joka oli meitä vastaan ja oli vastustajamme; sen Hän otti pois tieltä nauliten sen ristiin.
15 Riisuttuaan aseista hallitukset ja vallat Hän asetti ne julkisesti häpeän alaisiksi saaden niistä Hänessä riemuvoiton.

VAROITUS MUOTOJUMALISUUTTA VASTAAN

16 Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta tai juhlan tai uudenkuun tai sapattien vuoksi,
17 Jotka ovat tulevaisten varjo, mutta todellisuus* on Kristuksen.
18 Älköön teiltä riistäkö voittopalkintoa kukaan, joka on mieltynyt nöyryyteen ja enkelten palvelemiseen, tunkeutuen* siihen, mitä "ei ole nähnyt, ja on lihallisen mielensä turhaan paisuttama"
19 eikä pysy Päässä, josta koko ruumis nivelten ja jänteitten tukemana koossa pitämänä kasvaa Jumalan antamaa kasvua.
20 Jos olette Kristuksen kanssa kuolleet pois maailman alkeisvoimista,

miksi — ikään kuin eläisitte maailmassa, alistutte säännöksiin:
21 Älä tartu, älä maista, älä koske!
22 — ihmisten käskyjen ja oppien mukaan? Tämä kaikki on luotu käytössä häviämään.
23 Sillä on tosin viisauden maine omavalintaisen jumalanpalveluksen ja nöyryyden ja ruumiin kurittamisen vuoksi, mutta sillä ei ole mitään arvoa lihan tyydyttämisen takia.

3 Luku UUSI ELÄMÄ KRISTUKSESSA

1 Jos siis olette herätetyt Kristuksen kanssa, etsikää sitä, mikä on ylhäällä, jossa Kristus on istuen Jumalan oikealla puolella.
2 Ajatelkaa sitä, mikä on ylhäällä, älkää sitä, mikä on maan päällä.
3 Sillä te olette kuolleet ja elämänne on kätkettynä Kristuksen kanssa Jumalassa.
4 Kun Kristus, meidän elämämme ilmestyy, silloin tekin ilmestytte Hänen kanssaan kirkkaudessa.
5 Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, aistillisuus, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelua,
6 sillä niitten vuoksi tulee Jumalan viha (tottelemattomien päälle).
7 Niissä tekin kerran vaelsitte, kun niissä elitte.
8 Mutta nyt pankaa tekin pois ne kaikki: viha, kiivastus, pahuus herjaus ja häpeällinen puhe suustanne.
9 Älkää valhetelko toisillenne, koska olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoineen
10 ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon Luojansa kuvan mukaan.
11 Tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaaria, ei skyyttalaista. ei orjaa, ei vapaata, vaan kaikki ja kaikissa on Kristus.
12 Pukeutukaa niin kuin Jumalan valitsemat, pyhät ja rakastetut sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, sävyisyyteen, pitkämielisyyteen,
13 kärsien toisianne ja antaen toisillenne anteeksi, jos kenellä on moitetta toista vastaan. Niin kuin Kristuskin on teille anteeksi antanut, niin antakaa tekin.
14 Mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaa rakkauteen, joka on täydellisyyden side.
15 Vallitkoon sydämissänne Jumalan rauha, johon olette kutsututkin yhdessä ruumiissa, ja olkaa kiitolliset.
16 Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana. Opettakaa ja neuvokaa

toisianne kaikessa viisaudessa psalmein (ja) kiitosvirsin ja hengellisin lauluin, kiitollisina laulaen sydämissänne Herralle.
17 Kaikki minkä teette sanoin tai töin, kaikki tehkää Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen Jumalaa ja Isää Hänen kauttaan.

KRISTILLINEN PERHE-ELÄMÄ

18 Vaimot, olkaa (omille) miehillenne alamaiset, niin kuin sopii Herrassa,
19 Miehet, rakastakaa vaimojanne, älkääkä olko heitä kohtaan katkerat,
20 Lapset, olkaa vanhemmillenne kaikessa kuuliaiset, sillä se on otollista Herralle*.
21 Isät, älkää ärsyttäkö lapsianne, ettei heistä tulisi pelokkaita.
22 Palvelijat, olkaa maallisille isännillenne kaikessa kuuliaiset, ei silmänpalvelijoina, niin kuin ihmisten mielistelijät, vaan sydämen yksinkertaisuudessa peläten Jumalaa.
23 Kaikki, mitä teette, tehkää sydämestänne, niin kuin Herralle eikä ihmisille,
24 tietäen, että saatte Herralta palkaksi perinnön. Te palvelette (näet) Herraa Kristusta.
25 Mutta joka väärin tekee, saa sen mukaan, mitä on väärin tehnyt eikä henkilöön katsota.

4. Luku

1 Isännät, antakaa palvelijoillenne se, mikä on oikein ja kohtuullista, koska tiedätte, että teilläkin on Herra taivaissa.

KEHOITUS RUKOUKSEEN JA VIISAUTEEN

2 Olkaa kestävät rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaa.
3 Rukoilkaa samalla meidänkin puolestamme, että Jumala avaisi meille sanan oven puhuaksemme Kristuksen salaisuutta — jonka vuoksi olen sidottuna —
4 jotta sen ilmoittaisin niin kuin minun tulee puhua.
5 Vaeltakaa viisaasti ulkopuolella olevien suhteen, ottaen vaarin ajasta.
6 Olkoon puheenne aina suloista, suolalla höystettyä, niin että tiedätte, kuinka teidän tulee itse kullekin vastata.

TERVEISIÄ ERI HENKILÖILTÄ

7 Kaikesta minua koskevasta tekee teille selkoa Tykikus, rakas veli ja uskollinen palvelija ja palvelutoveri Herrassa.
8 Hänet lähetän luoksenne juuri sitä varten, jotta *hän saisi tietää tilanne ja* lohduttaisi sydämiänne,
9 ynnä Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen, joka on teikäläisiä. He ilmoittavat teille, miten kaikki täällä on.
10 Teitä tervehtii Aristarkus, vankitoverini, ja Markus, Barnabaan serkku, josta olette saaneet ohjeita — jos hän tulee luoksenne, ottakaa hänet vastaan —
11 ja Jeesus, jota sanotaan Justukseksi, *jotka ovat ympärileikattuja. Nämä ovat* ainoat työtoverini Jumalan valtakunnan hyväksi, ja he ovat olleet minulle lohtuna.
12 Teitä tervehtii teikäläinen Epafras, Kristuksen [Jeesuksen] palvelija, joka rukouksissa aina taistelee puolestanne, jotta pysyisitte täydellisinä ja *täynnä kaikkea Jumalan tahtoa*.
13 Sillä annan hänestä todistuksen, että *hänellä on paljon intoa* puolestanne ja Laodikeassa sekä Hierapoliissa olevien puolesta.
14 Teitä tervehtii Luukas, rakas lääkäri, sekä Deemas.
15 Tervehtikää Laodikeassa olevia veljiä ja Nymfaa sekä hänen kotonaan kokoontuvaa seurakuntaa.
16 Kun tämä kirje on keskellänne luettu, toimikaa, niin että se luetaan laodikealaistenkin seurakunnassa ja että tekin luette Laodikean kirjeen.
17 Sanokaa Arkippukselle: "Ota vaari virasta, jonka olet saanut Herrassa, niin että sen täytät."
18 Tervehdys minulta, Paavalilta omakätisesti. Muistakaa kahleitani. Armo kanssanne. (Aamen.)*

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE

1 Luku TERVEHDYS!

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle *Isässä Jumalassa* ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa. Armo teille ja rauha (Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta)!

TESSALONIKALAISTEN KIITETTÄVÄ USKONELÄMÄ

2 Kiitämme Jumalaa aina kaikkien teidän tähtenne, mainiten teitä
rukouksissamme, kun lakkaamatta
3 Jumalamme ja Isämme edessä muistelemme työtänne uskossa ja
vaivannäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa Herraamme
Jeesukseen Kristukseen,
4 tietäen valitsemisenne, te Jumalan rakastamat veljet.
5 Sillä ilosanomamme ei tullut luoksenne ainoastaan sanoina, vaan myös
voimana ja Pyhässä Hengessä ja suurella varmuudella, niin kuin tiedätte,
millaisia olimme keskellänne teidän vuoksenne.
6 Niin teistä tuli meidän seuraajiamme ja Herran, kun suuressa
ahdistuksessa otitte sanan vastaan Pyhän Hengen suomalla ilolla,
7 niin että olette tulleet esikuviksi kaikille uskovaisille Makedoniassa ja
Akaiassa.
8 Sillä teidän keskeltänne Herran sana on kaikunut, ei ainoastaan
Makedoniaan ja Akaiaan, vaan uskonne Jumalaan on levinnyt kaikkialle,
niin ettei meidän tarvitse mitään puhua.
9 Itse he näet kertovat meistä, millainen tulomme luoksenne oli ja kuinka
te epäjumalista käännyitte Jumalan puoleen, palvelemaan elävää ja tosi
Jumalaa
10 ja odottamaan taivaista Hänen Poikaansa, jonka Hän on herättänyt
kuolleista, Jeesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta.

2. Luku PAAVALIN TOIMINTA TESSALONIKASSA

1 Tiedätte näet itse, veljet, tulomme luoksenne, ettei se ole turha,
2 vaan, vaikka me ennen, niin kuin tiedätte, olimmekin* kärsineet ja meitä
oli pahoinpidelty Filippissä, rohkenimme kuitenkin Jumalassamme puhua
teille Jumalan ilosanomaa suuressa kilvoituksessa.
3 Kehoituspuheemme ei näet johdu eksymyksestä eikä epäpuhtaasta
mielestä eikä ole kavaluudessa esitetty.
4 Vaan niin kuin Jumala on katsonut meidät kelvollisiksi siihen, että meille
on uskottu ilosanoma, niin me puhumme, emme ollaksemme mieliksi
ihmisille, vaan Jumalalle, joka koettelee sydämemme.
5 Sillä emme koskaan ole esiintyneet liehakoivin sanoin, niin kuin tiedätte,
emmekä tekosyin voitonhimoa tyydyttääksemme — Jumala on
todistajamme —
6 emmekä ole etsineet kunniaa ihmisiltä, emme teiltä emmekä muilta,
7 vaikka Kristuksen apostoleina voisimme vaatia arvonantoa, vaan

olimme lempeät keskellänne, niin kuin *imettävä äiti* vaalii lapsiaan.
8 Näin me teitä kaivaten,* halusimme antaa teille ei ainoastaan Jumalan ilosanomaa, vaan oman henkemmekin, sillä olitte käyneet rakkaiksi.
9 Te näet muistatte, veljet, työmme ja *vaivamme, sillä yöt* päivät työskennellen, jottemme rasittaisi ketään teistä, me julistimme teille Jumalan ilosanomaa.
10 Te olette todistajamme ja Jumala, kuinka pyhästi ja oikeamielisesti ja nuhteettomasti esiinnyimme teitä kohtaan, jotka uskotte,
11 samoin kuin tiedätte, kuinka me niin kuin isä lapsiaan kehoitimme itsekutakin teistä ja rohkaisimme teitä
12 ja painotimme, että teidän tulee vaeltaa Jumalan arvon mukaisesti. Hänen, joka kutsuu teidät valtakuntaansa ja kirkkauteensa.

SEURAKUNNAN AHDISTUS

13 Sen vuoksi mekin lakkaamatta kiitämme Jumalaa siitä, että saatuanne julistamamme Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten sanana, vaan niin kuin se totisesti on, Jumalan sanana, joka myös vaikuttaa teissä, jotka uskotte.
14 Sillä teistä, veljet, on tullut niitten Kristuksessa Jeesuksessa olevain Jumalan seurakuntain seuraajia, jotka ovat Juudeassa, sillä tekin olette kärsineet omilta kansalaisiltanne samaa kuin he juutalaisilta,
15 jotka tappoivat sekä Herran Jeesuksen että omat profeettansa ja ovat vainonneet meitä, eivätkä ole Jumalalle otollisia. Ja he ovat vihamielisiä kaikille ihmisille,
16 kun estävät meitä puhumasta pakanoille, jotta he pelastuisivat. Näin he alati täyttävät syntiensä mittaa. Viha onkin saavuttanut heidät äärimmilleen.

PAAVALI IKÄVÖI SEURAKUNNAN LUO

17 Mutta kun meidät, veljet, on lyhyeksi aikaa teistä erotettu, ulkonaisesti*, ei sydämeltä, olemme suuresti kaivaten vielä enemmän pyrkineet näkemään kasvojanne.
18 Sen vuoksi olemme tahtoneet tulla luoksenne, minä Paavali sekä kerran että kahdesti, mutta saatana on meitä estänyt.
19 Sillä kuka on toivomme tai ilomme tai kerskauksemme kruunu? Ettekö tekin Herramme Jeesuksen Kristuksen edessä Hänen tulemuksessaan?
20 Sillä te olette kunniamme ja ilomme.

3. Luku TIMOTEUKSEN TEHTÄVÄ

1 Sen vuoksi, kun emme enää kestäneet kauemmin, päätimme jäädä
yksin Ateenaan
2 ja lähetimme Timoteuksen, veljemme ja Jumalan palvelijan (ja
työtoverimme) Kristuksen ilosanomassa, vahvistamaan teitä ja
rohkaisemaan teitä uskossanne,
3 jottei kukaan horjuisi näissä ahdistuksissa. Sillä itse tiedätte, että meidät
on niihin* pantu.
4 Kun olimme luonanne sanoimmekin teille ennalta, että joudumme
ahdistuksiin, niin kuin on käynytkin ja te tiedätte.
5 Sen vuoksi, kun en kestänyt kauemmin, lähetinkin ottamaan selkoa
uskostanne, ettei vain kiusaaja ole teitä kiusannut ja vaivannäkömme ollut
turha.
6 Mutta nyt, kun Timoteus tuli teidän luotanne meidän luoksemme ja toi
meille ilosanoman uskostanne ja rakkaudestanne ja siitä, että aina pidätte
meidät kalliissa muistossa ja ikävöitte meitä nähdä niin kuin mekin teitä,
7 niin olemme sen vuoksi, veljet, teidän uskostanne saaneet lohdutuksen
teihin nähden kaikessa hädässämme ja ahdistuksessamme.
8 Sillä nyt me elämme, jos te seisotte lujina Herrassa.
9 Minkä kiitoksen voimmekaan antaa Jumalalle tähtenne kaikesta siitä
ilosta, jolla iloitsemme teistä Jumalamme edessä!
10 Yöt päivät me mitä hartaimmin rukoilemme nähdäksemme kasvonne
ja täyttääksemme sen, mitä uskostanne puuttuu.
11 Mutta itse Jumalamme ja Isämme ja Herramme Jeesus (Kristus)
ohjatkoon tiemme luoksenne.

KEHOITUS NUHTEETTOMAAN ELÄMÄÄN

12 Herra tehköön teidät rikkaammiksi ja ylitsevuotaviksi rakkaudessa
toisianne kohtaan ja kaikkia kohtaan, niin kuin mekin olemme teitä
kohtaan,
13 Vahvistaakseen sydämenne nuhteettomiksi pyhyydessä Jumalamme
ja Isämme edessä Herramme Jeesuksen (Kristuksen) tullessa* kaikkien
pyhäinsä kanssa.

4. Luku

1 Sitten vielä, veljet, pyydämme teitä ja kehoitamme Herrassa
Jeesuksessa — niin kuin olette meiltä oppineet, miten teidän tulee

vaeltaa ja olla Jumalalle otolliset [niin kuin vaellattekin] — että te yhä enemmän kunnostautuisitte.
2 Tiedätte näet, mitkä käskyt olemme teille Herran Jeesuksen nimessä antaneet.
3 Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta,
4 että kukin teistä tietää hallita astiansa pyhyydessä ja kunniassa,
5 ei himon kiihkossa niin kuin pakanat, jotka eivät tunne Jumalaa,
6 ettei kukaan riko veljeään vastaan tai tuota hänelle vahinkoa missään asiassa, sillä Herra on kaiken tämän kostaja, niin kuin myös ennen olemme teille sanoneet ja vakuuttaneet.
7 Sillä Jumala ei ole kutsunut meitä saastaisuuteen, vaan pyhitykseen.
8 Sen vuoksi, joka nämä hylkää, ei hylkää ihmistä, vaan Jumalan, joka myös *on antanut* Pyhän Henkensä meihin.
9 Mutta veljellisestä rakkaudesta ei ole tarvis teille kirjoittaa, sillä itse olette Jumalalta oppineet rakastamaan toisianne.
10 Näinhän teettekin kaikkia veljiä kohtaan koko Makedoniassa. Mutta kehoitamme teitä, veljet, yhä enemmän kunnostautumaan
11 ja pitämään kunniananne, että elätte hiljaisesti ja toimitatte omia tehtäviänne ja teette työtä (omilla) käsillänne kuin olemme teitä käskeneet,
12 että vaeltaisitte nuhteettomasti. ulkopuolisten suhteen, ettekä olisi *minkään tarpeessa*

USKOVAISTEN KUOLEMA JA YLÖSOTTO

13 Mutta en tahdo, veljet, teidän olevan tietämättömiä niistä, jotka ovat nukkuneet pois, jottemme murehtisi niin kuin muut, joilla ei ole toivoa.
14 Jos näet uskomme että Jeesus on kuollut ja noussut ylös, niin samoin Jumala Jeesuksen avulla tuo poisnukkuneet esiin Hänen kanssaan.
15 Sillä sen sanomme teille Herran sanana, että me jotka elämme, jotka olemme jäljellä Herran tulemuksessa, emme suinkaan ehdi ennen poisnukkuneita.
16 Sillä itse Herra astuu alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasuunan kuuluessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ensin.
17 Sitten meidät, jotka elämme, jotka olemme jäljellä, temmataan yhdessä heidän kanssaan pilviin Herraa vastaan ilmaan. Ja niin olemme aina Herran kanssa.
18 Lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla.

5. Luku HERRAN TULEMUS JA VALVOMISEN TARPEELLISUUS

1 Mutta ajoista ja määrähetkistä ei teille, veljet, ole tarvis kirjoittaa.
2 Tiedätte näet itse varsin hyvin, että Herran päivä tulee niin kuin varas yöllä.
3 (Sillä) kun he sanovat: "On rauha ja turvallisuus", silloin yllättää heidät äkkiä turmio, niin kuin synnytyskipu raskaana olevan vaimon, eivätkä he totisesti pääse pakoon."
4 Mutta te, veljet, ette ole pimeässä, niin, että se päivä yllättäisi teidät niin kuin varas.
5 Sillä kaikki te olette valon lapsia ja päivän lapsia. Emme ole yön emmekä pimeän lapsia
6 Älkäämme siis nukkuko niin kuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit.
7 Sillä jotka nukkuvat, ne yöllä nukkuvat, ja jotka juovuttavat itsensä, ne ovat yöllä juovuksissa.
8 Mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, pukeutuneena uskon ja rakkauden haarniskaan ja kypäränä pelastuksen toivo.
9 Sillä Jumala ei ole määrännyt meitä vihaan, vaan saamaan pelastuksen Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta,
10 joka on kuollut puolestamme, jotta me, valvoimme tai nukuimme, eläisimme yhdessä Hänen kanssaan.
11 Sen vuoksi kehoittakaa toisianne ja rakentakaa toinen toistanne, niin kuin teettekin.

ERILAISIA KEHOITUKSIA

12 Mutta pyydämme teitä, veljet, antamaan tunnustuksenne niille, jotka tekevät työtä keskellänne ja ovat johtajanne Herrassa ja neuvovat teitä,
13 sekä pitämään heitä erinomaisen rakkaana heidän työnsä vuoksi. Eläkää rauhassa keskenänne.
14 Kehoitamme teitä, veljet: nuhdelkaa kurittomia, rohkaiskaa toisia, holhotkaa heikkoja, olkaa kärsivällisiä kaikkia kohtaan.
15 Katsokaa, ettei kukaan kosta kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää aina tekemään hyvää toisillenne ja kaikille.
16 Iloitkaa aina.
17 Rukoilkaa lakkaamatta.
18 Kiittäkää kaiken keskellä, sillä se on Jumalan tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa.
19 Henkeä älkää sammuttako,

20 profetoimista älkää halveksiko,
21 [mutta] koetelkaa kaikki. Pitäkää hyvä.
22 Karttakaa pahan kaikkia muotoja.
23 Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonaan, ja säilyköön koko henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen.
24 Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen, ja Hän on sen tekevä.
25 Veljet, rukoilkaa puolestamme.

LOPPUTERVEHDYS

26 Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suudelmalla.
27 Vannotan teitä Herran kautta, että tämä kirje luetaan kaikille (pyhille) veljille.
28 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kanssanne. (Aamen)

PAAVALIN TOINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa.
2 Armo teille ja rauha *Jumalalta. meidän Isältämme*, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta.

JEESUKSEN TULEMUKSEN MERKITYS

3 Olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa tähtenne, veljet, niin kuin oikein on, koska uskonne runsaasti kasvaa ja itse kunkin, kaikkien teidän rakkautenne toisianne kohtaan lisääntyy,
4 niin että me itsekin Jumalan seurakunnissa kerskaamme teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissanne ja ahdistuksissa, joita kestätte.
5 Tämä on osoitus Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, jotta teidät katsottaisiin arvollisiksi Jumalan valtakuntaan, jonka vuoksi kärsittekin,
6 koska Jumala näkee oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat,
7 ja antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa
8 tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa, ja niille, jotka

eivät ole kuuliaisia Herramme Jeesuksen (Kristuksen) ilosanomalle.
9 He joutuvat kärsimään rangaistuksen, iäisen kadotuksen *poissa Herrasta* ja Hänen voimansa kirkkaudesta,
10 kun Hän sinä päivänä tulee, jotta Hän kirkastuisi pyhissään ja olisi ihmeteltävä kaikissa, jotka uskovat, sillä te olette uskoneet todistuksemme.
11 Sitä varten aina rukoilemmekin puolestanne, että Jumalamme katsoisi teidät kutsunsa arvoisiksi ja voimallisesti saattaisi täydelliseksi kaiken halunne hyvään ja uskonne toiminnan,
12 jotta Herramme Jeesuksen (Kristuksen) nimi teistä kirkastuisi ja te Hänessä, Jumalamme ja Herran Jeesuksen Kristuksen armon mukaan.

2. Luku SYNNIN IHMINEN

1 Mutta mitä tulee Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen ja kokoontumiseemme Hänen luokseen, niin pyydämme teitä, veljet,
2 ettette heti horju mieleltänne, ettekä menetä malttianne minkään hengen tai sanan tai muka meidän kirjeemme vuoksi, ikään kuin Kristuksen päivä jo olisi käsissä.
3 Älköön kukaan teitä vietelkö millään tavalla. Sillä se päivä tulee vasta, kun ensin tapahtuu luopumus ja ilmestyy synnin ihminen, kadotuksen lapsi,
4 joka vastustaa ja korottaa itsensä kaiken yläpuolelle, mitä jumalaksi tai palvottavaksi kutsutaan, niin että asettuu (Jumalana) Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala.
5 Ettekö muista, että kun vielä olin luonanne, sanoin tämän teille?
6 Ja nyt tiedätte, mikä* estää, niin että hän (omalla) ajallaan ilmestyy.
7 Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa. On vain se, joka nyt pidättää, kunnes se on poissa tieltä.
8 Silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra (Jeesus) hävittää suunsa henkäyksellä ja tuhoaa tulemuksensa ilmestyksellä,
9 tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta, apuna valheen kaikki voima ja tunnusteot ja ihmeet
10 ja kaikki vääryyden viettelykset niille turmioksi, jotka joutuvat kadotukseen sen vuoksi, etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, * voidakseen pelastua'.
11 Sen vuoksi Jumala lähettää heille voimallisen eksytyksen, jotta he uskovat valheen,
12 niin että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuuteen, vaan ovat mielistyneet vääryyteen.

PELASTETUT SEISOKOOT LUJINA

13 Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa tähtenne,
veljet, te Herran rakastamat, sen vuoksi, että Jumala alusta alkaen valitsi
teidät pelastukseen Hengen pyhitykseen totuuteen uskomisen
perusteella.
14 Siihen Hän [myös] on kutsunut teidät ilosanomamme välityksellä,
Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden omistamiseen.
15 Niin seisokaa siis, veljet, lujina ja pitäkää kiinni niistä opetuksista, joita
olette oppineet joko puheestamme tai kirjeestämme.
16 Mutta Herramme Jeesus Kristus itse ja Jumala (ja) Isämme, joka on
rakastanut meitä ja armossa antanut meille iäisen lohdutuksen ja hyvän
toivon,
17 lohduttakoon sydämiämme ja vahvistakoon teitä kaikessa hyvässä
puheessa ja työssä.
3. Luku PAAVALI PYYTÄÄ ESIRUKOUSTA PUOLESTAAN

1 Sitten vielä, veljet, rukoilkaa puolestamme, että Herran sana nopeasti
leviäisi ja tulisi kirkastetuksi niin kuin teidänkin keskellänne,
2 ja että me pelastuisimme nurjista ja pahoista ihmisistä, sillä usko ei ole
kaikkien.
3 Mutta Herra on uskollinen. Hän on teitä vahvistava ja varjeleva teidät
pahasta.
4 Luotamme teihin Herrassa, että te sekä teette, että tulette tekemään
mitä (teille) säädämme.
5 Herra ohjatkoon sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen
kärsivällisyyteen.

KEHOITUS TYÖNTEKOON

6 Mutta Herramme* Jeesuksen Kristuksen nimessä käskemme teitä,
veljet, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä
sen opetuksen mukaan, jonka hän on meiltä saanut.
7 Itsehän tiedätte, kuinka meitä on seurattava. Sillä emme ole olleet
kurittomia keskellänne,
8 emmekä ilmaiseksi syöneet kenenkään leipää, vaan työssä ja vaivassa
olemme yötä päivää työtä tehneet, jottemme ketään teistä rasittaisi.
9 Ei niin, ettei meillä ole oikeutta, vaan *haluamme asettaa* itsemme teille
esikuvaksi, jotta te seuraisitte meitä.

10 Sillä myös kun olimme luonanne sääsimme teille, että jos joku ei tahdo
työtä tehdä, älköön syökökään.
11 Kuulemme näet muutamien keskellänne vaeltavan kurittomasti, mitään
tekemättä, vaan turhia touhuten.
12 Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä* käskemme ja kehoitamme
sellaisia hiljaisuudessa työtä tehden syömään omaa leipäänsä.
13 Mutta te ,veljet, älkää menettäkö rohkeuttanne hyvää tehdessänne.
14 Mutta jos joku ei tottele kirjeemme antamaa opetusta, merkitkää hänet
älkääkä seurustelko hänen kanssaan, jotta hän häpeäisi.
15 Älkää kuitenkaan pitäkö häntä vihollisena, vaan neuvokaa niin kuin
veljeä.

LOPPUTERVEHDYS

16 Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan aina kaikella tavoin.
Herra olkoon teidän kanssanne.
17 Tervehdys minulta, Paavalilta omakätisesti. Tämä on merkkinä
jokaisessa kirjeessäni. Näin kirjoitan.
18 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän
kanssanne. (Aamen)

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali, *Jeesuksen Kristuksen* apostoli, Jumalan, meidän
Vapahtajamme, ja *Herran Jeesuksen Kristuksen*, meidän toivomme
käskystä,
2 Timoteukselle, oikealle pojalleen uskossa. Armo, laupeus ja rauha
Jumalalta, meidän Isältämme, ja Kristukselta Jeesukselta,
Herraltamme.

VAROITUS VALHEEN OPETTAJIA VASTAAN

3 Niin kuin Makedoniaan lähtiessäni kehoitin, niin kehoitan nytkin sinua
jäämään Efesoon käskeäksesi eräitä, etteivät opettaisi vierasta oppia
4 eivätkä kiinnittäisi huomiota taruihin ja loputtomiin sukuluetteloihin, jotka
pikemmin aiheuttavat sanakiistoja kuin edistävät Jumalan rakennustyötä,*
joka perustuu uskoon.
5 Mutta käskyn päämäärä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydämestä ja

hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta.
6 Jotkut ovat eksyneet niistä pois ja kääntyneet turhan puhumiseen,
7 tahtoen olla lain opettajia, vaikkeivät ymmärrä, mitä puhuvat ja mitä varmaksi väittävät.
8 Mutta tiedämme, että laki on hyvä, jos joku sitä lain mukaisesti käyttää,
9 tietäen sen, että lakia ei ole säädetty vanhurskaalle, vaan laittomille ja niskoitteleville, jumalattomille ja syntisille, epähurskaille ja epäpyhille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, murhamiehille,
10 haureellisille, miehimyksille, ihmiskauppiaille, valehtelijoille, valapattoisille ja *mille tahansa, mikä* on tervettä oppia vastaan —
11 autuaan Jumalan kirkkauden ilosanoman mukaisesti, joka on minulle uskottu.

PAAVALI KIITTÄÄ JUMALAN ARMOSTA

12 Kiitän Häntä, joka on antanut minulle voimaa, Herraamme Kristusta Jeesusta, että Hän katsoi minut uskolliseksi, asettaen palvelukseensa
13 minut, joka ennen olin rienaaja ja vainooja ja väkivallantekijä. Mutta sain laupeuden, koska olin toiminut tietämätönnä, epäuskossa.
14 Ja Herramme armo oli ylen runsas yhdessä uskon ja rakkauden kanssa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.
15 Varma on se sana ja kaiken vastaanottamisen arvoista, että Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin.
16 Mutta sain laupeuden sen vuoksi, että Jeesus Kristus minussa ensimmäisenä osoittaisi kaiken pitkämielisyytensä esikuvaksi niille, jotka tulevat uskomaan Häneen saadakseen iäisen elämän*.
17 Mutta maailmanaikojen* Kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle (viisaalle), Jumalalle kunnia ja kirkkaus iäisesti. Aamen.
18 Tämän käskyn annan sinulle, poikani Timoteus, aikaisempien sinusta lausuttujen ennustusten mukaisesti, jotta niitten nojalla taistelisit jalon taistelun,
19 säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon, jonka eräät ovat hylänneet ja uskossaan haaksirikkoon joutuneet.
20 Niitä ovat Hymeneus ja Aleksanteri, jotka olen antanut saatanan huostaan, jotta oppisivat olemaan rienaamatta.

2. Luku JUMALA TAHTOO KAIKKIEN IHMISTEN PELASTUVAN

1 Kehoitan siis ennen kaikkea esittämään anomuksia, rukouksia,

esirukouksia ja kiitoksia kaikkien ihmisten puolesta,
2 hallitsijain* ja kaikkien korkeassa asemassa olevien, jotta saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa.
3 Sillä se on hyvää ja otollista Jumalan, Vapahtajamme edessä,
4 joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja pääsisivät totuuden tuntemiseen.
5 Sillä on yksi Jumala, yksi myös Jumalan ja ihmisten välimies Kristus Jeesus,
6 joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien todistukseksi aikanaan.
7 Sitä varten minut on asetettu saarnaajaksi ja apostoliksi — puhun totta (Kristuksessa), en valehtele — pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.

NAISEN OSA

8 Tahdon siis, että miehet joka paikassa rukoilevat kohottaen pyhät kädet ilman vihaa ja epäilystä,
9 samoin että (myös) naiset säädyllisessä puvussa kaunistavat itseään kainosti ja siveästi, ei hiuspalmikolla tai* kullalla tai helmillä tai kallisarvoisilla vaatteilla,
10 vaan hyvillä teoilla, niin kuin sopii naisille, jotka tunnustautuvat Jumalaa pelkääviksi.
11 Oppikoon nainen hiljaisuudessa, kaikessa alistuvaisena.
12 Mutta minä en salli naisen opettaa enkä vallita miestä, vaan eläköön hiljaisuudessa.
13 Sillä Aadam tehtiin ensin, sitten Eeva,
14 eikä Aadamia petetty, vaan nainen joutui petettynä rikkomukseen.
15 Mutta hän pelastuu lapsensynnyttämisen perusteella, jos he pysyvät uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä ynnä siveydessä.

3. Luku SEURAKUNNAN JOHTAJAT

1 Varma on sana: jos joku pyrkii seurakunnan kaitsijan virkaan, hän haluaa jaloa tehtävää.
2 Seurakunnan kaitsijan tulee siis olla nuhteeton, yhden vaimon mies*, raitis, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen, kykenevä opettamaan.
3 ei juomari, ei tappelija, (ei häpeällisen voiton tavoittelija), vaan lempeä, ei riitaisa, ei rahanahne*,
4 vaan sellainen, joka oman kotinsa hyvin hallitsee ja kaikella

arvokkuudella pitää lapsensa kuuliaisina.
5 Sillä jos joku ei osaa hallita omaa kotiansa, kuinka hän voi pitää huolta Jumalan seurakunnasta?
6 Älköön hän olko äsken kääntynyt, jottei paisuneena joutuisi paholaisen tuomion alaiseksi.
7 Hänellä tulee myös olla hyvä todistus ulkopuolisilta, jottei hän joutuisi häväistyksen alaiseksi eikä paholaisen paulaan.

SEURAKUNTAPALVELIJAT

8 Samoin seurakuntapalvelijat olkoot arvokkaita, ei kaksikielisiä, ei paljon viinin nauttijoita, ei häpeällisen voiton tavoittelijoita,
9 vaan sellaisia, jotka pitävät uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa.
10 Mutta heidätkin koeteltakoon ensin; sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomia."
11 Samoin olkoot vaimot* arvokkaita, ei panettelijoita, vaan raittiita, uskollisia kaikessa.
12 Seurakuntapalvelijat olkoot yhden vaimon miehiä, jotka lapsensa ja kotinsa hyvin hallitsevat.
13 Sillä ne, jotka ovat hyvin palvelleet, saavuttavat itselleen hyvän aseman ja suuren rohkeuden uskossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.
14 Toivoen pian pääseväni luoksesi kirjoitan tämän sinulle,
15 jotta jos kuitenkin viipyisin, tietäisit, miten tulee käyttäytyä Jumalan huoneessa, joka on elävän Jumalan seurakunta.

JUMALISUUDEN SALAISUUS

16 Totuuden pylväs ja perustus ja tunnustetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Jumala* on ilmestynyt lihassa, vanhurskautunut Hengessä, näyttäytynyt enkeleille, saarnattu pakanain keskellä, uskottu maailmassa, otettu ylös kirkkauteen.

4. Luku VALHEELLISTA OPETUSTA

1 Mutta Henki sanoo selvästi, että myöhempinä aikoina jotkut luopuvat uskosta ja seuraavat villitseviä henkiä ja riivaajain oppeja,
2 valheenpuhujain tekopyhyyden vuoksi, joitten omatunto on poltinraudalla merkitty

3 ja jotka kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, jotka Jumala on luonut niitten nautittavaksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat oppineet tuntemaan totuuden.
4 Sillä kaikki Jumalan luoma on hyvää eikä mikään ole hylättävää, kun se otetaan kiitoksella vastaan.
5 Se näet pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.

HYVÄ KRISTUKSEN JEESUKSEN PALVELIJA

6 Kun tätä veljille opetat, olet hyvä Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka saat ravintosi uskon ja sen hyvän opin sanoista, jota olet seurannut.
7 Mutta epäpyhiä ja ämmäin taruja karta, ja harjoita itseäsi jumalisuuteen.
8 Sillä ruumiillisesta harjoituksesta on hyötyä vähään, mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä nykyisen että tulevaisen.
9 Tämä sana on varma ja kaiken vastaanottamisen arvoinen.
10 Sillä sitä varten näemme (sekä) vaivaa, että olemme herjattavina, koska olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkien ihmisten Vapahtaja, varsinkin uskovaisten.
11 Tätä käske ja opeta.
12 Älköön kukaan halveksiko nuoruuttasi, vaan ole sinä uskovaisten esikuva puheessa, vaelluksessa, rakkaudessa, (Hengessä,) uskossa, puhtaudessa
13 Huolehdi lukemisesta, kehoittamisesta ja opettamisesta, kunnes tulen.
14 Älä laiminlyö sinussa olevaa armolahjaa, joka sinulle annettiin profetian välityksellä vanhinten pannessa kätensä päällesi.
15 Harrasta näitä, elä näissä, jotta menestymisesi olisi kaikille ilmeinen.
16 Valvo itseäsi ja opetustasi; pysy näissä. Sillä näin tehdessäsi pelastat sekä itsesi että ne, jotka sinua kuuntelevat.

5. Luku

1 Älä ankarasti nuhtele vanhaa miestä, vaan neuvo niin kuin isää, nuorempia niin kuin veljiä,
2 vanhoja naisia niin kuin äitejä, nuorempia niin kuin sisaria, kaikessa puhtaudessa.

SEURAKUNNAN LESKIVAIMOT

3 Kunnioita leskiä, jotka ovat oikeita leskiä.

4 Mutta jos jollakin leskellä on lapsia tai lapsenlapsia, oppikoot nämä ensin hurskaasti hoitamaan omaa perhekuntaansa ja maksamaan korvauksen vanhemmilleen*, sillä se on (hyvää ja) otollista Jumalan edessä.
5 Oikea leski ja yksinäiseksi jäänyt panee toivonsa Jumalaan ja pysyy anomisissa ja rukouksissa yöt päivät,
6 mutta hekumoiva* on elävänä kuollut.
7 Painota tätä, jotta he olisivat nuhteettomat.
8 Mutta jos joku ei pidä huolta omaisistaan ja varsinkaan perhekuntalaisistaan, hän on kieltänyt uskon ja on uskomatonta pahempi.
9 Luetteloon merkittäköön ainoastaan vähintään kuusikymmenvuotias leski, joka on ollut yhden miehen vaimo,
10 hyvistä töistä todistuksen saanut, jos on lapsia kasvattanut, vieraita holhonnut, pyhäin jalkoja pessyt, ahdistettuja auttanut, kaiken hyvän tekemistä harrastanut.
11 Mutta nuoremmat lesket hylkää. Sillä kun he ovat käyneet himokkaiksi vastoin Kristuksen mieltä, he tahtovat mennä naimisiin,
12 ja ovat tuomion alaisia, koska ovat ensimmäisen uskonsa hylänneet.
13 Sen ohessa he oppivat taloissa kierrellessään laiskoiksikin, eivätkä ainoastaan laiskoiksi, vaan myös juoruisiksi ja vouhottajiksi, puhuen sopimattomia.
14 Tahdon siis, että nuoremmat lesket menevät naimisiin, synnyttävät lapsia, hoitavat kotiaan eivätkä anna vastustajalle mitään aihetta solvaamiseen.
15 Sillä muutamat ovat jo kääntyneet pois saatanaa seuraamaan.
16 Jos jollakin uskovalla (miehellä tai) naisella on leskiä, pitäköön niistä huolen älköönkä seurakuntaa rasitettako, jotta se voisi pitää huolta oikeista leskistä.

SEURAKUNNAN VANHIMPAIN ASEMA

17 Vanhimpia, jotka hyvin johtavat, pidettäköön kahdenkertaisen kunnian arvoisina, varsinkin niitä, jotka sanassa ja opetuksessa työtä tekevät.
18 Raamattu näet sanoo: "Älä sido puivan härän suuta" ja: "Työmies on palkkansa ansainnut."
19 Älä ota huomioon syytettä vanhinta vastaan paitsi kahden tai kolmen todistajan vahvistamana.

ERILAISIA KEHOITUKSIA

20 Syntiä tekeviä nuhtele kaikkien edessä, jotta muutkin pelkäisivät.
21 Kehoitan vakavasti Jumalan ja *Herran Jeesuksen Kristuksen* ja valittujen enkelten edessä, että seuraat tätä ilman ennakkopäätöstä, tekemättä mitään puolueellisesti.
22 Älä pane käsiäsi kerkeästi kenenkään päälle, äläkä osallistu muitten synteihin. Pidä itsesi puhtaana.
23 Älä enää juo vain vettä, vaan käytä vähän viiniä vatsasi vuoksi ja usein toistuvien heikkouskohtaustesi* takia.
24 Muutamien ihmisten synnit ovat ilmeiset ja joutuvat edellä tuomiolle, mutta toisten taas seuraavat jäljessä.
25 Samoin myös hyvät teot ovat ilmeiset, eivätkä ne, jotka ovat toisin, voi pysyä salassa.

6. Luku ORJIEN ASEMA

1 Kaikki, jotka ovat orjina ikeen alla, pitäköot isäntiään kaiken kunnioituksen arvoisina, jottei Jumalan nimi ja oppi tulisi häväistyksi.
2 Mutta ne, joilla on uskovat isännät, älköön heitä, väheksykö sen vuoksi, että he ovat veljiä, vaan palvelkoot sitä mieluummin, koska he ovat uskovaisia ja rakastettuja ja harrastavat hyvän tekemistä. Tätä opeta ja tähän kehoita.

VALHEEN OPETTAJAT

3 Jos joku toisin opettaa eikä nojaa Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä oppiin, joka on jumalisuuden mukainen,
4 niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään, vaan on riitakysymysten ja sanakiistojen kipeä, joista syntyy kateutta, riitaa, herjauksia, pahoja epäluuloja,
5 turhia väittelyjä ihmisten kesken, jotka ovat turmeltuneet mieleltään ja totuuden menettäneet ja jotka katsovat jumalisuuden olevan voitto. (Pysy erilläsi sellaisista.)

OIKEA SUHDEN RAHAAN

6 Jumalisuus onkin suuri voitto tyytyväisyyden kanssa.
7 Sillä emme ole mitään maailmaan tuoneet. On ilmeistä, ettemme voi mitään poiskaan viedä.

8 Mutta kun meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.
9 Ne taas, jotka tahtovat rikastua, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen.
10 Sillä rakkaus rahaan on kaiken pahan juuri. Sitä havitellessaan eräät ovat eksyneet uskosta ja lävistäneet itsensä monella tuskalla.

HENKILÖKOHTAISTA OPETUSTA TIMOTEUKSELLE

11 Mutta sinä Jumalan ihminen, pakene tätä ja tavoittele vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä, sävyisyyttä.
12 Kilvoittele uskon hyvä kilvoitus, tartu kiinni iäiseen elämään, johon olet (myös) kutsuttu. Oletkin tunnustanut hyvän tunnustuksen monien todistajain edessä.
13 Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen edessä lausui* hyvän tunnustuksen, käsken sinua
14 pitämään käskyn tahratonna ja moitteetonna Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymiseen saakka.
15 Sen antaa aikanaan nähdä se autuas ja ainoa valtias, kuninkaitten Kuningas ja herrain Herra,
16 jolla ainoalla on kuolemattomuus. Hän asuu valossa, jota ei voi lähestyä. Häntä ei yksikään ihminen ole nähnyt eikä voi nähdä. Hänelle kunnia ja iäinen valta. Aamen.
17 Käske tämän maailmanajan rikkaita olemaan ylpeilemättä ja panematta toivoaan epävarmaan rikkauteen, vaan (elävään) Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksi.
18 Käske tekemään hyvää, olemaan rikkaita hyvissä töissä, olemaan anteliaita, omastaan jakelevia.
19 Kootkoot näin itselleen hyvän perustuksen tulevaisuutta varten, jotta saavuttaisivat iäisen elämän.
20 Oi Timoteus, säilytä se, mikä on haltuusi uskottu ja vältä valhenimisen tiedon epäpyhiä lörpöttelyjä ja vastaväitteitä,
21 johon tietoon tunnustautuen, jotkut ovat uskosta eksyneet. Armo olkoon kanssasi! (Aamen.)

PAAVALIN TOINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

1 Luku TERVEHDYS

1 Paavali, Jumalan tahdosta * Jeesuksen Kristuksen apostoli sen elämän lupauksen mukaan, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,
2 rakkaalle pojalleen Timoteukselle. Armo, laupeus rauha *Isältä Jumalalta* ja Kristukselta Jeesukselta, Herraltamme.

PAAVALI ROHKAISEE TIMOTEUSTA

3 Kiitän Jumalaa — jota esivanhemmistani asti palvelen puhtaalla omallatunnolla — kun lakkaamatta muistan sinua rukouksissani yöt päivät,
4 haluten, muistaessani kyyneleitäsi, nähdä sinua, jotta täyttyisin ilolla.
5 Muistelen sitä vilpitöntä uskoa, joka sinulla on, joka ensin oli isoäidilläsi Looiksella ja äidilläsi Eunikella, ja olen varma, että se on sinullakin.
6 Siitä syystä muistutan sinua virittämään palavaksi Jumalan armolahjan, joka sinussa on kätteni päällepanemisen välityksellä.
7 Sillä Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauden ja raittiuden hengen.
8 Älä siis häpeä todistusta Herrastamme äläkä minua, Hänen vankiaan, vaan kärsi yhdessä vaivaa ilosanoman vuoksi Jumalan antaman voiman mukaan,
9 Hänen, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsulla, ei tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka on meille annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,
10 mutta nyt ilmaistu Vapahtajamme *Jeesuksen Kristuksen* ilmestymisen ansiosta. Hän kukisti kuoleman ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden ilosanoman avulla,
11 jonka saarnaajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minut on asetettu (pakanoita varten).
12 Siitä syystä myös näitä kärsin, mutta en häpeä, sillä *tiedän kehen olen uskonut*, ja olen varma, että Hän on voimallinen siihen päivään asti säilyttämään sen, mikä on haltuuni uskottu.
13 Mitä olet minulta kuullut, pidä sitä terveellisten sanojen esikuvana uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.
14 Säilytä meissä asuvan Pyhän Hengen avulla se hyvä, mikä on haltuusi uskottu.

USKOLLINEN USKOTTOMIEN JOUKOSSA

15 Tiedät sen, että kaikki aasialaiset ovat kääntyneet minusta pois. Heidän joukossaan ovat Fygellus* ja Hermogenes.
16 Antakoon Herra laupeutta Onesiforuksen perhekunnalle, sillä usein hän on minua virvoittanut eikä ole kahleitani hävennyt,
17 vaan tultuaan Roomaan hän etsi minua innokkaasti ja löysi minut.
18 Antakoon Herra hänen löytää laupeuden Herran luona sinä päivänä. Ja kuinka paljon hän Efesossa palveli, sen sinä parhaiten tiedät.

2. Luku TAISTELUN ANKARUUS

1 Vahvistu siis, poikani, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.
2 Minkä olet kuullut minulta monen todistajan vahvistamana, usko se luotettaville miehille, jotka sitten kykenevät muitakin opettamaan.
3 Kärsi siis vaivaa niin kuin jalo *Jeesuksen Kristuksen* sotamies.
4 Ei kukaan, joka sotapalvelusta suorittaa, sekaannu elatuksen toimiin, koska hän tahtoo olla mieliksi sille, joka on hänet värvännyt.
5 Jos joku kilpaileekin, häntä ei seppelöidä, jollei hän kilpaile sääntöjen mukaisesti.
6 Peltomiehen, joka vaivaa näkee, tulee ensimmäisenä päästä osalliseksi hedelmistä.
7 Tarkkaa, mitä sanon, sillä Herra antakoon* sinulle ymmärrystä kaikkeen.
8 Muista Jeesusta Kristusta, joka on kuolleista herätetty ja on Daavidin jälkeläisiä minun ilosanomani mukaan,
9 jonka vuoksi kärsin vaivaa kahleihin asti niin kuin pahantekijä. Mutta Jumalan sana ei ole kahlehdittu.
10 Siitä syystä kestän kaikki valittujen vuoksi, jotta hekin saavuttaisivat pelastuksen, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, ynnä iäisen kirkkauden.
11 Sana on varma; sillä jos olemme kuolleet yhdessä Hänen kanssaan, tulemme myös yhdessä elämään.
12 Jos kestämme, tulemme myös yhdessä hallitsemaan. Jos kiellämme Hänet, on Hänkin kieltävä meidät.
13 Jos olemme uskottomat, pysyy Hän uskollisena, sillä Hän ei voi kieltää itseään.
14 Muistuta tästä ja kehoita vakavasti Herran edessä, etteivät kävisi täysin hyödyttömiä, kuulijain turmioksi koituvia sanakiistoja.

ASTIA JALOA KÄYTTÖÄ VARTEN

15 Ahkeroi osoittautua Jumalalle koetuksen kestäväksi työmieheksi,
jonka ei tarvitse hävetä, joka oikein jakaa totuuden sanaa.
16 Karta epäpyhiä lörpöttelyjä, sillä *niitten puhujat' menevät yhä
pitemmälle jumalattomuudessa,
17 ja heidän puheensa jäytää niin kuin syöpä. Niitä ovat Hymeneus ja
Filetus,
18 jotka ovat totuudesta eksyneet ja sanovat ylösnousemuksen jo
tapahtuneen, ja he turmelevat joittenkin uskon.
19 Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy, ja siinä on tämä sinetti:
"Herra tuntee omansa" ja: "Luopukoon vääryydestä jokainen, joka
Kristuksen* nimen mainitsee."
20 Mutta isossa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan
myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat kunniaksi, toiset
kunniattomuudeksi.
21 Jos nyt joku puhdistaa itsensä näistä, hänestä tulee astia kunniaksi,
pyhitetty, (ja) isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmis.
22 Pakene nuoruuden himoja ja tavoittele vanhurskautta, uskoa,
rakkautta, rauhaa niitten kanssa, jotka huutavat Herraa avuksi puhtaasta
sydämestä.
23 Mutta karta tyhmiä ja tolkuttomia väittelyjä, koska tiedät, että ne
synnyttävät riitoja.
24 Herran palvelijan ei näet sovi riidellä, vaan hänen tulee olla lempeä
kaikkia kohtaan, kykenevä opettamaan ja pahaa kärsimään,
25 sellainen, joka sävyisästi ojentaa vastustelijoita, jos Jumala ehkä
antaisi heille mielenmuutoksen totuuden tuntemista varten,
26 jotta he selviäisivät paholaisen paulasta, hänen, joka on heidät
vanginnut *tahtoaan täyttämään*.

3. Luku VIIMEISEN AJAN IHMISET

1 Mutta tiedä se, että viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja.
2 Sillä ihmiset ovat silloin itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä,
herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita,
3 rakkaudettomia, epäsopuisia, panettelijoita, hillittömiä, raakoja, hyvän
vihamiehiä,
4 pettureja, äkkipikaisia, pöyhkeitä, hekumaa enemmän kuin Jumalaa
rakastavia.
5 Heissä on jumalisuuden ulkomuoto, mutta he kieltävät sen voiman.

Käänny pois heistä.
6 Sillä niitä ovat ne, jotka hiiviskelevät taloihin ja pauloihinsa kietovat syntien kuormittamia ja moninaisten himojen heiteltäviä typeriä naisia,
7 jotka aina ovat oppimassa eivätkä koskaan voi päästä totuuden tuntemiseen.
8 Ja niin kuin Jannes ja Jambres vastustivat Moosesta, niin nuokin vastustavat totuutta, nuo mieleltään turmeltuneet ihmiset, jotka eivät kestä uskon koetusta.
9 Mutta he eivät pitemmälle menesty, sillä heidän mielettömyytensä käy ilmeiseksi kaikille niin kuin noittenkin mielettömyys kävi.

USKOVAT JOUTUVAT VAINOTTAVIKSI

10 Mutta sinä olet läheltä seurannut opetustani, vaellustani, ajatteluani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni,
11 vainojani, kärsimyksiäni, jollaisia osakseni tuli Antiokiassa, Ikonionissa ja Lystrassa. Millaisia vainoja olenkaan kärsinyt, ja kaikista on Herra minut pelastanut.
12 Myös kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi.

ON PYSYTTÄVÄ RAAMATUN TOTUUDESSA

13 Mutta pahat ihmiset ja petturit menevät yhä pitemmälle pahuudessa, eksyttäen ja eksyen.
14 Pysy sinä kuitenkin siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät, keneltä* olet sen oppinut
15 ja koska jo pienoisesta asti tunnet pyhät Kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi niin, että pelastuit uskon avulla, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.
16 Koko Raamattu on *Jumalan henkeämä* ja hyödyllinen opetukseksi, varoitukseksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa,
17 jotta Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin varustautunut.

4. Luku

1 Kehoitan sinua (siis) vakavasti Jumalan ja *Herran Jeesuksen Kristuksen* edessä — joka on tuomitseva elävät ja kuolleet — Hänen ilmestymisensä ja Hänen valtakuntansa vuoksi.

2 Saarnaa sanaa, astu esiin sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita, kehoita kaikella pitkämielisyydellä ja opetuksella.
3 Sillä aika tulee, jolloin he eivät kärsi tervettä oppia, vaan omien himojensa mukaan haalivat itselleen opettajia korvasyyhyynsä,
4 ja kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin.
5 Mutta ole sinä raitis kaikessa, kärsi vaivaa, tee evankelistan työ, toimita virkasi täydellisesti.

PAAVALIN LOPPUKILVOITUS

6 Sillä minut jo uhrataan, ja lähtöni aika on tullut.
7 Olen kilvoitellut hyvän kilvoituksen, juoksun päättänyt, uskon säilyttänyt.
8 Tästä lähin on minulla talletettuna vanhurskauden seppele, jonka Herra, vanhurskas tuomari on antava minulle sinä päivänä eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka Hänen ilmestymistään rakastavat.
9 Riennä pian tulemaan luokseni.
10 Sillä nykyiseen maailmanaikaan rakastuneena jätti minut Deemas ja matkusti Tessalonikaan, Kreskes Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan.
11 Luukas yksin on kanssani. Ota Markus ja tuo hänet mukanasi, sillä hän on minulle hyödyllinen palvelukseen.
12 Mutta Tykikuksen olen lähettänyt Efesoon.
13 Tuo tullessani päällysvaippa, jonka jätin Trooaaseen Karpuksen luo, ja kirjat, varsinkin pergamentit.
14 Aleksanteri, vaskiseppä on tehnyt minulle paljon pahaa. Herra maksakoon* hänelle hänen tekojensa mukaan.
15 Varo sinäkin häntä, sillä hän on kovin vastustanut sanojamme.
16 Ensimmäisen puolustuspuheeni aikana ei kukaan tullut avukseni, vaan kaikki jättivät minut. Älköön sitä heille syyksi luettako.
17 Mutta Herra auttoi minua ja vahvisti minua, jotta sanan julistaminen minun välityksellä tulisi täydellisesti suoritetuksi ja kaikki pakanat kuulisivat sen. Ja minä pelastuin leijonan kidasta.
18 Ja Herra on vapahtava minut kaikesta ilkivallasta ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa. Hänelle kunnia iäisesti! Aamen.

LOPPUTERVEHDYS

19 Tervehdi Priskaa ja Akylasta ja Onesiforuksen perhekuntaa.
20 Erastus jäi Korinttoon, mutta Trofimuksen jätin sairaana Miletoon.
21 Riennä tulemaan ennen talvea. Sinua tervehtivät Eubulus ja Pudes ja Linus ja Klaudia ja kaikki veljet.

22 Herra (Jeesus Kristus) olkoon henkesi kanssa. Armo olkoon kanssanne. (Aamen.)

PAAVALIN KIRJE TIITUKSELLE

1. Luku TERVEHDYS

1 Paavali, Jumalan palvelija ja Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan valittujen uskoa ja totuuden tuntemista varten, joka on jumalisuuden mukainen —
2 iäisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valehtele, on luvannut ennen ikuisia aikoja
3 ja ilmoittanut ajallaan sanansa saarnassa, joka on uskottu minulle Jumalan, meidän Vapahtajamme käskyn mukaan —
4 Tiitukselle, oikealle pojalleen yhteisen uskon perusteella. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta, Vapahtajaltamme.

SEURAKUNNAN VANHEMPAIN ASETTAMINEN

5 Jätin sinut Kreetaan sitä varten, jotta järjestäisit, mitä vielä puuttui ja asettaisit, niin kuin sinua käskin, joka kaupunkiin vanhimmat,
6 jos on joku nuhteeton yhden vaimon mies, jonka lapset ovat uskollisia, eivät irstaudesta syytettyjä eivätkä niskoittelevia.
7 Sillä seurakunnan kaitsijan on, niin kuin Jumalan huoneenhaltijan oltava nuhteeton, ei itserakas, ei pitkävihainen, ei juomari, ei tappelija, ei häpeällisen voiton tavoittelija.
8 vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava, maltillinen, oikeamielinen, pyhä, itsensä hillitsevä,
9 sellainen, joka pysyy opinmukaisessa luotettavassa sanassa, jotta olisi kykenevä sekä rohkaisemaan terveellä opilla että kumoamaan *vastaansanojain väitteet.

VALHEEN OPETTAJISTA

10 Sillä paljon on myös niskoittelevia turhan puhujia ja eksyttäjiä, varsinkin ympärileikattujen joukossa.
11 Heiltä on suu tukittava, noilta, jotka kääntävät ylösalaisin kokonaisia perhekuntia opettamalla sopimattomia häpeällisen voiton vuoksi.
12 Eräs heistä, heidän oma profeettansa, on sanonut: ”Kreetalaiset ovat

aina valehtelijoita, pahoja petoja, laiskurivatsoja.”
13 Tämä todistus on tosi. Nuhtele heitä sen vuoksi ankarasti, jotta he olisivat uskossa terveet
14 eivätkä kiinnittäisi huomiota juutalaisiin taruihin ja totuudesta pois kääntyvien ihmisten käskyihin.
15 Kaikki on puhdasta puhtaille. Mutta saastaisille ja uskomattomille ei mikään ole puhdasta, vaan heidän sekä mielensä että omatuntonsa on saastainen.
16 He väittävät tuntevansa Jumalan, mutta teoillaan he Hänet kieltävät, sillä he ovat inhottavia ja tottelemattomia ja kaikkiin hyviin tekoihin kelvottomia.

2. Luku OIKEA OPETUS

1 Mutta puhu sinä sitä, mikä terveeseen oppiin soveltuu:
2 vanhat miehet olkoot raittiit, arvokkaat, siveät uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä terveet,
3 samoin vanhat naiset käytöksessään niin kuin pyhien sopii, ei panettelijoita, ei paljon viinin orjia, vaan hyvään opettavia,
4 ohjatakseen nuoria vaimoja rakastamaan miehiään ja rakastamaan lapsiaan,
5 olemaan siveitä, puhtaita, kotiaan hoitavia, hyviä, omille miehilleen alamaisia, jottei Jumalan sana tulisi pilkatuksi.
6 Samoin kehoitan nuorempia miehiä olemaan siveitä.
7 Aseta itsesi kaikessa hyvien tekojen esikuvaksi. Osoita opetuksessasi puhtautta ja arvokkuutta,
8 sekä tervettä ja moitteetonta julistusta, jotta vastustaja häpeäisi, kun hänellä ei ole teistä* mitään pahaa sanottavana.
9 Kehoita palvelijoita olemaan omille isännilleen alamaisia, heille kaikessa mieliksi, vastaan sanomatta,
10 etteivät näpistele, vaan osoittavat kaikkea jaloa uskollisuutta, jotta he Jumalan, meidän Vapahtajamme, opin kaikessa kaunistaisivat.

JUMALAN ARMO KASVATTAA

11 Sillä Jumalan *pelastava armo on ilmestynyt* kaikille ihmisille
12 ja kasvattaa meitä, jotta me hyläten jumalattomuuden ja maailmalliset himot eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmanajassa,
13 odottaessamme autuaallista toivoa ja suuren Jumalan* ja

Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden ilmestymistä,
14 Hänen, joka antoi itsensä meidän puolestamme lunastaakseen meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistaakseen itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee.
15 Puhu tätä ja kehoita ja nuhtele kaikella käskyvallalla. Älköön kukaan sinua halveksiko.

3. Luku UUSI ELÄMÄNTAPA

1 Muistuta heitä olemaan hallituksille ja esivalloille alamaiset, kuuliaiset, kaikkiin hyviin tekoihin valmiit,
2 etteivät ketään herjaa, eivät ole riitaisia, vaan lempeitä osoittaen kaikkea sävyisyyttä kaikkia ihmisiä kohtaan.
3 Sillä mekin olimme ennen ymmärtämättömiä, tottelemattomia, eksyviä, olimme moninaisten himojen ja hekumain orjia, elimme pahuudessa ja kateudessa, olimme inhottavia ja vihasimme toisiamme.
4 Mutta kun Jumalan, meidän Vapahtajamme hyvyys ja ihmisrakkaus ilmestyi,
5 pelasti Hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen vuoksi, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen avulla.
6 Sen Hengen Hän runsaasti vuodatti meihin Jeesuksen Kristuksen, Vapahtajamme ansiosta,
7 jotta me vanhurskautettuina Hänen armonsa nojalla tulisimme iäisen elämän perillisiksi toivon mukaan.
8 Tämä sana on varma, ja tahdon, että vahvistat nämä asiat tosiksi, jotta ne, jotka uskovat Jumalaan, ahkeroisivat hyvien tekojen harjoittamisesta. Nämä ovat hyviä ja hyödyllisiä ihmisille.
9 Mutta karta tyhmiä väittelyjä* ja sukuluetteloja ja riitoja ja kiistoja laista, sillä ne ovat hyödyttömiä ja turhia.
10 Harhaoppista ihmistä karta yhden tai* kahden varoituksen jälkeen,
11 koska tiedät, että sellainen on joutunut harhaan ja tekee syntiä, ja on itsensä tuomitsema.

LOPPUSANAT

12 Kun lähetän luoksesi Artemaan tai Tykikuksen, riennä tulemaan luokseni Nikopoliiseen, sillä olen päättänyt talvehtia siellä.
13 Varusta huolellisesti matkalle Zeenas, lainoppinut, ja Apollos, jottei heiltä mitään puuttuisi.

14 Oppikoot meikäläisetkin harjoittamaan hyviä tekoja välttämättömään tarpeeseen, jotteivät olisi hedelmättömiä.
15 Sinua tervehtivät kaikki, jotka ovat kanssani. Tervehdi niitä, jotka pitävät meitä rakkaina uskossa. Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne. (Aamen.)

PAAVALIN KIRJE FILEMONILLE

1 Luku TERVEHDYS

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen vanki, ja veli Timoteus rakkaalle Filemonille, työtoverillemme,
2 ja (rakkaalle) Appialle (sisarellemme) ja Arkippukselle, taistelutoverillemme, ja kotonasi kokoontuvalle seurakunnalle.
3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

FILEMONIN RAKKAUS JA USKO

4 Kiitän Jumalaani aina muistaessani sinua rukouksissani —
5 sillä olen kuullut rakkaudestasi ja uskostasi, joka sinulla on Herraan Jeesukseen ja kaikkia pyhiä kohtaan, —
6 jotta uskonyhteytesi olisi voimallinen kaiken hyvän tuntemisessa, mikä teillä on Kristuksessa (Jeesuksessa).
7 Sillä meillä on paljon iloa ja lohtua rakkaudestasi, koska pyhien sydämet ovat saaneet virvoitusta välityksellläsi, veljeni.

PYYNTÖ ONESIMUKSEN PUOLESTA

8 Sen vuoksi, vaikka minulla Kristuksessa on paljon rohkeutta käskeä sinua tekemään, mikä on soveliasta,
9 niin rakkauden vuoksi mieluummin pyydän, ollen tällainen kuin Paavali, vanha mies ja nyt myös Jeesuksen Kristuksen vanki,
10 pyydän sinua poikani Onesimuksen puolesta, jonka kahleissani synnytin,
11 sinulle ennen hyödyttömän, mutta nyt sinulle ja minulle hyödyllisen puolesta.
12 Hänet lähetän [sinulle] takaisin. Ota hänet vastaan, toisin sanoen oma sydämeni.
13 Olisin halunnut pitää hänet luonani, jotta hän sinun asemastasi

palvelisi minua ilosanoman kahleissa,
14 mutta ilman suostumustasi en tahtonut tehdä mitään, jottei hyvyytesi olisi ikään kuin pakollinen, vaan vapaaehtoinen.
15 Sillä ehkä hänet sen vuoksi on sinusta erotettu ajaksi, jotta saisit hänet takaisin iäksi.
16 ei enää orjana, vaan orjaa enempänä, rakkaana veljenä varsinkin minulle, mutta kuinka paljoa enemmän sinulle sekä ihmisenä, että Herran omana.
17 Jos siis pidät minua toverinasi, ota hänet luoksesi niin kuin minut.
18 Mutta jos hän on tehnyt sinulle jotain vääryyttä tai on sinulle velkaa, pane se minun laskuuni.
19 Minä Paavali kirjoitan omalla kädelläni: ”Minä maksan”, etten sanoisi sinulle, että sinä olet minulle velkaa itsesikin.
20 Niin veljeni, jospa saisin sinusta hyötyä Herrassa. Virvoita sydämeni Herrassa.

LOPPUSANAT

21 Luottaen kuuliaisuuteesi kirjoitan sinulle tietäen, että teet enemmänkin kuin sanon.
22 Mutta pidä myös samalla minulle valmiina majapaikka, sillä toivon, että minut rukoustenne johdosta lahjoitetaan teille.
23 Sinua tervehtivät Epafras, vankitoverini Kristuksessa Jeesuksessa,
24 Markus, Aristarkus, Deemas ja Luukas, nämä työtoverini.
25 Herramme Jeesuksen armo olkoon henkenne kanssa. (Aamen.)

KIRJE HEPREALAISILLE

1. Luku JUMALA ON PUHUNUT POJAN VÄLITYKSELLÄ

1 Jumala, joka muinoin monesti ja monella tapaa on puhunut isille profeettain välityksellä,
2 on näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan välityksellä, jonka Hän on asettanut kaiken perilliseksi ja jonka avulla Hän on maailman luonut.
3 Hänen kirkkautensa säteilynä ja Hänen olemuksensa kuvana ja kantaen kaikki voimansa sanalla, Hän on, toimitettuaan (ansionsa perusteella)* puhdistuksen synneistämme, istuutunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa.

JUMALAN POJAN SUURUUS

4 Hän on tullut enkelejä niin paljoa korkeammaksi kuin Hän on perinyt jalomman nimen kuin he.
5 Sillä kenelle enkeleistä Hän on koskaan sanonut: "Sinä olet minun Poikani; tänä päivänä sinut synnytin" ja taas: "Minä olen oleva Hänen Isänsä ja Hän on oleva minun Poikani"?"
6 Ja *jälleen, kun Hän* tuo esikoisen maailmaan, Hän sanoo: "Ja palvokoot Häntä kaikki Jumalan enkelit."
7 Ja enkeleistä Hän sanoo: "Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palvelijansa tulen liekiksi"
8 mutta Pojasta: "Sinun valtaistuimesi, Jumala, pysyy iankaikkisesti* ja oikeuden valtikka on valtakuntasi valtikka.
9 Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit laittomuutta. Sen vuoksi on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä enemmän kuin osaveljiäsi."
10 Ja: "Sinä, Herra, olet alussa maan perustanut, ja taivaat ovat kättesi tekoja.
11 Ne katoavat, mutta sinä pysyt, ja ne kaikki vanhenevat niin kuin vaate.
12 Ja niin kuin vaipan sinä käärit ne kokoon, [niin kuin vaatteen,] ja ne muuttuvat. Mutta sinä olet sama eivätkä vuotesi lopu.”
13 Mutta kenelle enkeleistä Hän koskaan on sanonut: "Istu oikealla puolellani, kunnes panen vihollisesi jalkaisi astinlaudaksi?"
14 Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat periä autuuden?

2. Luku KUULEMISEN VASTUU

1 Sen vuoksi on meidän vielä enemmän otettava vaari siitä, mitä olemme kuulleet, jottemme kulkisi ohi.
2 Sillä jos enkelten välityksellä puhuttu sana oli luja ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai oikeudenmukaisen palkan,
3 kuinka me pääsemme pakoon, jollemme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jota Herra ensimmäisenä julisti ja jonka sen kuulijat osoittivat meille todeksi,
4 kun Jumala yhdessä todisti tunnusteoilla ja ihmeillä ja moninaisilla voimateoilla ja jakamalla Pyhää Henkeä tahtonsa mukaan?

JEESUKSEN KÄRSIMYSTEN TARKOITUS

5 Sillä enkelten valtaan Hän ei alistanut tulevaa maailmaa, josta puhumme.
6 Vaan joku on jossain todistanut sanoen: ”Mikä on ihminen, että häntä muistat tai Ihmisen Poika, että katsot hänen puoleensa?
7 Sinä teit hänet *vähäksi aikaa enkelejä* halvemmaksi, kirkkaudella ja kunnialla sinä hänet seppelöitsit, asetit hänet hallitsemaan kättesi tekoja,
8 alistit kaikki hänen jalkainsa alle." Sillä alistaessaan kaikki hänen valtaansa, Hän ei jättänyt mitään hänen valtaansa alistamatta. Mutta nyt emme vielä näe kaikkea hänen valtaansa alistetuksi.
9 Mutta me näemme Jeesuksen Hänen kuolemansa kärsimyksen vuoksi kirkkaudella ja kunnialla seppelöitynä, Hänet, joka *vähäksi aikaa oli tehty enkelejä* halvemmaksi, jotta Hän Jumalan armosta kaikkien puolesta maistaisi kuolemaa.
10 Sillä Hänen, jonka vuoksi kaikki on ja jonka ansiosta kaikki on, sopi saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen, kärsimysten avulla tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi.
11 Sillä sekä Hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki yhdestä, mistä syystä Hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi
12 sanoessaan: "Julistan nimeäsi veljilleni, laulan sinulle ylistystä seurakunnan keskellä"
13 ja taas: "Panen luottamukseni Häneen" ja taas: "Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on minulle antanut.”
14 Koska siis lapsilla on *liha ja veri*, tuli Hänkin niistä samalla tavoin osalliseksi, jotta Hän kuolemallaan kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on paholaisen,
15 ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelosta kautta koko elämän olivat orjuuden alaisia.
16 Sillä ei kai Hän ota huomaansa enkelejä, vaan Aabrahamin jälkeläiset Hän ottaa huomaansa,
17 Sen vuoksi Hänen oli kaikessa tultava veljensä kaltaiseksi, jotta Hänestä tulisi laupias ja uskollinen ylin pappi suhteessa Jumalaan, hyvittääkseen kansan synnit,
18 Sillä koska Hän itse on kärsinyt kiusattuna, Hän voi kiusattuja auttaa.

3. Luku KRISTUS ON MOOSESTA SUUREMPI

1 Sen vuoksi, pyhät veljet, jotka olette taivaallisesta kutsusta osalliset, kiinnittäkää mielenne tunnustuksemme apostoliin ja ylimpään pappiin

(Kristukseen) Jeesukseen,
2 joka on uskollinen asettajalleen niin kuin Mooseskin koko Hänen huoneessaan.
3 Sillä Hänet on katsottu suuremman kirkkauden arvoiseksi kuin Mooses, samoin kuin huoneen* rakentajan kunnia on suurempi kuin huoneen.
4 Jokainen huone on näet jonkun rakentama, mutta kaiken rakentaja on Jumala.
5 Mooses tosin oli palvelijana uskollinen koko Hänen huoneessaan todistukseksi siitä, mitä tultaisiin puhumaan,
6 mutta Kristus on uskollinen Poikana, Hänen huoneensa haltijana, ja Hänen huoneensa olemme me, jos (vain) loppuun asti säilytämme lujana toivon suoman rohkeuden ja kerskauksen.

ÄLKÄÄ PAADUTTAKO SYDÄMIÄNNE

7 Sen vuoksi, niin kuin Pyhä Henki sanoo: "Tänä päivänä, jos kuulette Hänen äänensä,
8 älkää paaduttako sydämiänne niin kuin katkeroituksessa* kiusauksen päivänä autiomaassa,
9 jossa isänne minua kiusasivat ja koettelivat (minua) vaikka näkivät tekojani neljäkymmentä vuotta.
10 Sen vuoksi vihastuin tuohon* sukupolveen ja sanoin: 'Aina he eksyvät sydämessään, eivätkä he ole teitäni tunteneet.'
11 Niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse lepooni.'"
12 Katsokaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole paha, epäuskoinen sydän, joka luopuu elävästä Jumalasta,
13 vaan kehoittakaa toisianne joka päivä niin kauan kuin sanotaan: "Tänä päivänä", jottei kukaan teistä synnin pettämänä paatuisi.
14 Sillä me olemme tulleet osallisiksi Kristuksesta, kunhan vain säilytämme *alkuperäisen luottamuksemme* lujana loppuun *asti.
15 Kun sanotaan: "Tänä päivänä, jos kuulette Hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne niin kuin katkeroituksessa,"
16 ketkä siis kuultuaan *katkeroittivat Hänet'? Eivätköhän kaikki, jotka Mooseksen johtamina olivat lähteneet Egyptistä?
17 Mutta keihin Hän oli vihastunut neljäkymmentä vuotta? Eikö niihin, jotka olivat syntiä tehneet, joitten ruumiit kaatuivat autiomaahan?
18 Ja keille Hän vannoi, etteivät he pääse Hänen lepoonsa, jollei niille, jotka olivat olleet tottelemattomia?
19 Niin näemme, että he epäuskon vuoksi eivät voineet päästä siihen.

4. Luku JUMALAN LEPOON PÄÄSEMINEN

1 Varokaamme siis, koska lupaus päästä Hänen lepoonsa pysyy
voimassa, ettei kukaan teistä osoittautuisi jälkeen jääneeksi.
2 Ilosanoma on näet julistettu myös meille niin kuin heillekin, mutta
julistuksen sana ei hyödyttänyt heitä, koska se ei uskossa sulautunut
niihin, jotka sen kuulivat.
3 Sillä me, jotka tulimme uskoon, pääsemme lepoon niin kuin Hän on
sanonut: "Niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse lepooni' ", vaikka
*Hänen tekonsa olivat valmiina' maailman perustamisesta asti.
4 Sillä jossain Hän on sanonut seitsemännestä päivästä näin: "Ja Jumala
lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistaan"
5 ja tässä taas: "He eivät pääse lepooni."
6 Koska siis pysyy varmana, että muutamat pääsevät siihen, ja ne joille
ilosanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden
vuoksi,
7 niin Hän taas määrää tietyn päivän, "tämän päivän", sanomalla
'Daavidin suulla' niin pitkän ajan jälkeen, niin kuin [ennen] on sanottu:
"Tänä päivänä, jos kuulette Hänen äänensä, älkää paaduttako
sydämiänne."
8 Sillä jos Joosua olisi saattanut heidät lepoon, niin Hän ei sen jälkeen
olisi puhunut toisesta päivästä.
9 Niin on siis Jumalan kansalle sapatinlepo tallella.
10 Sillä joka on päässyt Hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan,
hänkin niin kuin Jumala omistaan.
11 Ahkeroikaamme siis päästä siihen lepoon, jottei kukaan lankeaisi
seuraamaan samaa tottelemattomuuden esimerkkiä.

SANAN KAHTALAISUUS

12 Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään
kaksiteräinen miekka ja tunkee läpi, kunnes se erottaa (sekä) sielun että*
hengen, sekä nivelet että ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aikeitten
tuomitsija,
13 eikä mikään luotu ole Hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja
paljastettua Hänen silmäinsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili.

JEESUS YLIMPÄNÄ PAPPINA

14 Kun meillä siis on suuri ylin pappi, läpi taivasten kulkenut, Jeesus,
Jumalan Poika, niin pitäkäämme kiinni tunnustuksesta.

15 Sillä meillä ei ole sellainen ylin pappi, joka ei voi sääliä heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattuna samalla lailla kuin me, kuitenkin ilman syntiä.
16 Käykäämme sen vuoksi uskalluksella armon istuimen eteen, jotta saisimme laupeuden ja löytäisimme armon avuksemme oikeaan aikaan.

5. Luku

1 Sillä jokainen ylin pappi, ihmisten joukosta otettuna asetetaan ihmisten puolesta *toimimaan Jumalan edessä*, jotta hän uhraisi (sekä) lahjoja että uhreja syntien vuoksi,
2 ja hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen.
3 Tämän heikkoutensa vuoksi hänen täytyy samoin kuin kansan puolesta, niin myös itsensä puolesta uhrata syntien vuoksi.
4 Eikä kukaan sitä arvoa itselleen ota, vaan Jumala kutsuu hänet niin kuin Aaroninkin.
5 Niinpä ei Kristuskaan kirkastanut itseään tullakseen ylimmäksi papiksi, vaan Hän joka sanoi Hänelle: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä sinut synnytin,"
6 niin kuin Hän myös toisessa paikassa sanoo: "Sinä olet pappi iäti* Melkisedekin järjestyksen mukaan."
7 Lihansa päivinä Hän kovalla huudolla ja kyynelillä uhrasi sekä rukouksia että anomuksia sille, joka voi Hänet kuolemasta pelastaa, ja Häntä kuultiin Hänen jumalanpelkonsa vuoksi.
8 Vaikka Hän oli Poika, Hän oppi kuuliaisuuden siitä, mitä kärsi.
9 Ja tultuaan täydelliseksi Hän tuli iäisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat Hänelle kuuliaiset,
10 Hän jota Jumala nimittää "ylimmäksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan."

KASVAMINEN SANAN TUNTEMISESSA

11 Tästä meillä on paljon puhumista ja sitä on vaikea selittää, koska olette käyneet hitaiksi kuuntelemaan.
12 Sillä te, joitten ajan puolesta pitäisi olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, että teille opetetaan Jumalan sanojen ensimmäisiä alkeita, ja olette käyneet maitoa tarvitseviksi eikä vahvaa ruokaa.
13 Sillä jokainen, joka nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on lapsi.

Mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joitten aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet sekä hyvän että pahan erottamiseen.

6. Luku OPIN ALKEET

1 Jättäkäämme sen vuoksi Kristuksen opin alkeet ja jatkakaamme kohti täydellisyyttä laskematta uudestaan perustusta, johon kuuluu mielenmuutos kuolleista töistä ja usko Jumalaan,
2 oppi kasteista ja kätten päälle panemisesta (ja) kuolleitten ylösnousemuksesta ja iäisestä tuomiosta.
3 Ja näin teemme, jos vain Jumala sallii.

LUOPIOITTEN KOHTALO

4 Sillä mahdotonta on niiden, jotka kerran ovat valistetut ja taivaallista lahjaa maistaneet ja Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet
5 ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan maailmanajan voimia,
6 ja jotka ovat luopuneet, taas uudistaa mielenmuutokseen, koska he itselleen ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja saattavat Hänet häväistäväksi.
7 Sillä maa, joka imee itseensä sen päälle usein tulevan sateen ja tuottaa sadon hyödyksi niille, joita varten sitä viljelläänkin, saa siunauksen Jumalalta,
8 mutta joka tuottaa orjantappuroita ja ohdakkeita, on kelvoton ja lähellä kirousta ja sen loppuna on polttaminen.

JUMALA MUISTAA HYVÄT TEOT

9 Mutta teistä, rakkaat, uskomme sitä mikä on parempaa ja kuuluu pelastukseen, vaikka puhummekin näin.
10 Sillä Jumala ei ole väärämielinen, niin että Hän unohtaisi tekonne ja rakkaudentyönne,* jota olette osoittaneet Hänen nimeään kohtaan, kun olette palvelleet pyhiä ja vielä palvelette.
11 Mutta haluamme hartaasti, että kukin teistä osoittaa loppuun asti samaa intoa, mitä tulee toivon täyteen varmuuteen,
12 jottei teistä tulisi velttoja, vaan niitten seuraajia, jotka uskon ja kärsivällisyyden avulla perivät sen, mikä on luvattu.

JUMALAN LUPAUS ON VARMA

13 Sillä annettuaan Aabrahamille lupauksen Jumala vannoi itsensä
kautta, koska Hänellä ei ollut ketään suurempaa, jonka kautta vannoa,
14 ja sanoi: "Totisesti, siunaamalla minä sinut siunaan ja enentämällä
sinut enennän,”
15 ja niin Aabraham* kärsivällisesti varrottuaan sai sen, mikä oli luvattu.
16 Sillä ihmiset vannovat suuremman kautta ja vala on heille
vahvistukseksi, kaiken vastaväitteen loppu.
17 Sen vuoksi, että Jumala vielä tehokkaammin tahtoi lupauksen
perillisille osoittaa muuttumattoman päätöksensä, Hän vakuutti sen
valalla,
18 jotta me kahden muuttumattoman asian nojalla, joissa Jumalan oli
mahdotonta valhetella, saisimme voimallisen kehoituksen, me, jotka
olemme paenneet pitämään kiinni edessä olevasta toivosta.
19 Se toivo on meille ikään kuin sielun ankkuri, varma ja luja, ja se ulottuu
esiripun sisäpuolelle asti,
20 jonne Jeesus edellä juoksijana meidän puolestamme on mennyt,
tultuaan ylimmäksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan ikiajoiksi*.

7. Luku MELKISEDEK PAPPINA

1 Sillä tämä Melkisedek oli Saalemin kuningas, Jumalan, Korkeimman
pappi. Hän meni Aabrahamia vastaan tämän palatessa kuninkaita
voittamasta ja siunasi hänet.
2 Ja Aabraham antoi kymmenykset kaikesta hänelle, joka
suomennettuna* on ensin 'vanhurskauden kuningas' ja sitten myös
'Saalemin kuningas', se on 'rauhan kuningas'.
3 Hänellä ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, ei päivien alkua eikä elämän
loppua, vaan Jumalan Pojan kaltaiseksi tehtynä hän pysyy pappina
ainiaan.
4 Nähkää kuinka suuri hän on, jolle itse kantaisä Aabraham antoi
kymmenykset saaliistaan.
5 Onhan niillä Leevin pojista, jotka saavat pappeuden, käsky lain mukaan
ottaa kymmenykset kansalta, se on veljiltään, vaikka nämä ovatkin
Aabrahamin kupeista lähteneet.
6 Mutta hän, jonka suku ei ole peräisin heistä, otti kymmenykset
Aabrahamilta ja siunasi sen, jolla oli lupaukset.
7 On kuitenkin täysin kiistatonta, että vähäisempi saa siunauksen
arvokkaammalta.

8 Ja täällä kuolevaiset ihmiset ottavat kymmenyksiä, mutta siellä se, jonka todistetaan elävän.
9 Mutta Aabrahamin välityksellä, niin sanoaksemme, on Leevikin, joka ottaa kymmenyksiä, joutunut maksamaan kymmenyksiä.
10 Sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kun Melkisedek meni tätä vastaan.

KRISTUKSEN PAPPEUDEN SUURUUS

11 Jos siis täydellisyys olisi saatu leeviläisen pappeuden avulla, sillä sen perusteella kansa on saanut lain, miksi oli vielä tarpeen, että nousi toinen pappi Melkisedekin järjestyksen mukaan eikä tullut nimitetyksi Aaronin järjestyksen mukaan?
12 Pappeuden muuttuessa tapahtuu näet välttämättä lainkin muutos.
13 Sillä Hän, josta tämä sanotaan, oli toista sukukuntaa, josta ei kukaan ole alttaritointa hoitanut.
14 On näet yleisesti tunnettua, että Herramme on noussut Juudasta, jolle sukukunnalle Mooses ei pappeudesta mitään puhunut.
15 Tämä on vielä paljon selvempää, kun nousee toinen pappi, Melkisedekin kaltainen,
16 joka ei ole tullut lihallisen käskyn lain mukaan, vaan katoamattoman elämän voimasta.
17 Sillä *Hän todistaa*: "Sinä olet pappi iäti Melkisedekin järjestyksen mukaan."
18 Entinen käsky näet kumotaan heikkona ja hyödyttömänä,
19 sillä laki ei tehnyt mitään täydelliseksi — mutta sijaan tulee parempi toivo, jonka perusteella me lähestymme Jumalaa.
20 Ja samoin kuin tämä ei tapahtunut ilman valan vannomista — sillä nuo ovat tulleet papeiksi ilman valan vannomista,
21 mutta tämä sen vannomalla valalla, joka sanoi Hänelle: "Herra on vannonut eikä ole katuva: 'Sinä olet pappi iäti* (Melkisedekin järjestyksen mukaan)' " —
22 niin on [myös] Jeesus tullut paremman liiton takaajaksi.
23 Ja noita pappeja on ollut monia, koska kuolema ei sallinut heidän pysyä,
24 mutta tällä on katoamaton pappeus, koska Hän pysyy iäti*.
25 Sen vuoksi Hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka Hänen kauttaan Jumalan luo tulevat, koska Hän aina elää rukoillakseen heidän puolestaan.
26 Sellainen ylin pappi meille sopikin, pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu ja taivaita korkeammaksi tullut,

27 jonka ei joka päivä ole tarvis niin kuin ylipappien ensin uhrata uhreja omien syntiensä vuoksi ja sitten kansan syntien, sillä tämän Hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä.
28 Sillä laki asettaa ylipapeiksi ihmisiä, *jotka ovat heikkoja*, mutta valan sana, joka annettiin lain jälkeen, asettaa Pojan, ikiajoiksi täydelliseksi tulleen'.

8. Luku KRISTUKSEN PAPPEUS JA UUSI LIITTO

1 Mutta pääkohta siinä, mitä puhumme, on tämä: meillä on sellainen ylin pappi, joka on istuutunut Majesteetin valtaistuimen oikealle puolelle taivaissa,
2 *palvellakseen kaikkeinpyhimmässä ja siinä oikeassa majassa*, jonka on rakentanut Herra eikä ihminen.
3 Sillä jokainen ylin pappi asetetaan uhraamaan sekä lahjoja että uhreja, jonka vuoksi on välttämätöntä, että tälläkin on jotain uhrattavaa.
4 Jos Hän siis olisi maan päällä, Hän ei olisikaan pappi, koska jo on pappeja,* jotka lain mukaan uhraavat lahjoja
5 ja jotka palvelevat *siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo*, niin kuin Moosekselle ilmoitettiin, kun hän aikoi valmistaa majan. Sillä Jumala sanoi: "Katso, että teet kaikki sen mallin mukaan, joka näytettiin sinulle vuorella."
6 Mutta tämäpä on saanut osakseen niin paljoa jalomman viran kuin Hän on myös paremman liiton välimies, liiton, joka on perustettu paremmille lupauksille.
7 Jos näet tuo ensimmäinen liitto olisi ollut moitteeton, ei toiselle olisi etsitty sijaa.
8 Sillä moittien heitä Hän sanoo: "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin teen Israelin huoneen ja Juudan huoneen kanssa uuden liiton,
9 en sellaista liittoa, jonka tein heidän isäinsä kanssa sinä päivänä, kun tartuin heidän käteensä viedäkseni heidät pois Egyptin maasta. Sillä he eivät pysyneet liitossani enkä minä heistä huolinut, sanoo Herra.
10 Sillä tämä on se liitto, jonka teen Israelin huoneen kanssa niitten päivien jälkeen, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän mieleensä ja kirjoitan ne heidän sydämiinsä. Niin olen heidän Jumalansa ja he ovat kansani.
11 Eikä heistä kukaan opeta lähimmäistään* eikä kukaan veljeään sanoen: 'Tunne Herra', sillä jokainen heistä, pienimmästä suurimpaan, tuntee minut.
12 Sillä olen oleva armollinen heidän vääryyksiään kohtaan enkä heidän

syntejään (ja laittomuuksiaan) enää muista."
13 Sanoessaan "uuden" Hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi, mutta mikä vanhenee ja ikääntyy on lähellä häviämistään.

9. Luku VANHAN LIITON MAJA ESIKUVANA

1 Niin oli tosin ensimmäiselläkin majalla* jumalanpalvelussäännöt ja maallinen pyhäkkö.
2 Oli näet valmistettu maja, etumainen, jossa oli sekä lampunjalka että pöytä ja näkyleivät. Sitä sanottiin "pyhäksi."
3 Mutta toisen esiripun takana oli maja nimeltään "kaikkeinpyhin".
4 Siinä oli kultainen *suitsutusalttari ja liiton arkki*, yltympäri kullalla päällystetty, jossa oli kultainen mannaa sisältävä astia ja Aaronin versonut sauva ja liiton taulut
5 ja arkin* päällä kirkkauden kerubit varjostamassa armoistuinta. Näistä ei ole nyt tarpeen puhua kustakin erikseen.
6 Kun nyt nämä on näin järjestetty, menevät papit joka aika etumaiseen majaan ja toimittavat jumalanpalvelusta.
7 Mutta toiseen majaan menee ainoastaan ylin pappi kerran vuodessa ei ilman verta, jonka hän uhraa omasta puolestaan ja kansan tahattomien syntien puolesta.
8 Näin Pyhä Henki osoittaa, että tie kaikkeinpyhimpään ei ole vielä tullut ilmi niin kauan kuin etummainen maja yhä on olemassa.
9 Tämä on nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva, jonka mukaan uhrataan sekä lahjoja että uhreja, jotka eivät voi tehdä jumalanpalveluksen toimittajaa omaltatunnoltaan täydelliseksi
10 ainoastaan ruokien ja juomien ja erilaisten pesujen *ja lihan sääntöjen perusteella, jotka ovat* voimassa oikean järjestyksen aikaan asti.

UUDEN LIITON VÄLIMIES

11 Mutta kun Kristus tuli tulevaisen hyvän ylimmäksi papiksi, niin Hän suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei ole käsin tehty, ei siis tätä luomakuntaa,
12 meni ei kauristen ja vasikkain veren turvin, vaan oman verensä nojalla kerta kaikkiaan kaikkeinpyhimpään ja sai aikaan iäisen lunastuksen.
13 Sillä jos *härkäin ja kauristen* veri ja hiehon tuhka saastaisten päälle vihmottuna pyhittää lihanpuhtauteen,
14 kuinka paljoa enemmän Kristuksen veri, Hänen, joka iäisen Hengen

vaikutuksesta* uhrasi itsensä viattomana Jumalalle, on puhdistava omantuntonne kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!
15 Ja sen vuoksi Hän on uuden liiton välimies jotta — koska Hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikaisista rikkomuksista — ne, jotka ovat kutsutut, saisivat luvatun iäisen perinnön.
16 Sillä missä on testamentti, siinä on sen tekijän kuolema osoitettava.
17 Sillä testamentti on pätevä kuoleman perusteella, koska se ei milloinkaan ole voimassa tekijänsä eläessä.
18 Sen vuoksi ei ensimmäistäkään liittoa* verettä vihitty.
19 Sillä julistettuaan kaikelle kansalle kaikki käskyt lain mukaan, Mooses otti vasikkain ja kauristen veren ynnä vettä ja purppuravillaa ja isoppia ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan
20 sanoen: "Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säätänyt."
21 Samoin hän vihmoi verellä majankin ja kaikki jumalanpalvelusvälineet.
22 Ja lain mukaan puhdistetaan miltei kaikki verellä, eikä ilman verenvuodatusta ole anteeksiantoa.
23 On siis välttämätöntä, että taivaallisten kuvat *tällä tavoin* puhdistetaan, mutta itse taivaalliset paremmilla uhreilla kuin nämä.
24 Sillä Kristus ei mennyt käsin tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka on oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme.
25 Eikä uhratakseen itsensä monta kertaa, niin kuin ylin pappi joka vuosi menee kaikkeinpyhimpään vierasta verta mukanaan.
26 Sillä muuten Hänen olisi pitänyt kärsiä monta kertaa maailman perustamisesta asti. Mutta nyt Hän on yhden ainoan kerran ilmestynyt maailmanaikojen lopulla poistaakseen synnin uhraamalla itsensä.

KRISTUS ON PALAAVA

27 Ja samoin kuin ihmisten on määrä kerran kuolla, mutta sen jälkeen tulee tuomio,
28 samoin Kristuskin kerran uhrattuna kantaakseen monien synnit on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka Häntä odottavat.

10. Luku LAIN VOIMATTOMUUS

1 Sillä koska laissa on tulevan hyvän varjo, ei itse asiain olemusta, se ei voi koskaan samoilla uhreilla, joita he joka vuosi alinomaa tuovat, tehdä täydelliseksi niitä, jotka Jumalaa lähestyvät.

2 Sillä *muuten olisi lakattu niitä tuomasta, koska jumalanpalvelusta
toimittavilla kerran puhdistettuina ei enää olisi ollut mitään tuntoa
synneistä.*
3 Mutta niissä on jokavuotinen muistutus synneistä.
4 Sillä härkäin ja kauristen veren on mahdotonta ottaa pois syntejä.

KRISTUKSEN UHRIN RIITTÄVYYS

5 Sen vuoksi Hän maailmaan tullessaan sanoo: "Uhria ja lahjaa* et
tahtonut, mutta ruumiin sinä minulle valmistat,
6 polttouhreihin ja syntiuhreihin* et mielistynyt.
7 Silloin minä sanoin: 'Katso, minä tulen — kirjakääröön on minusta
kirjoitettu — tekemään sinun tahtosi, Jumala.'"
8 Sanottuaan ensin: *"Uhria ja lahjaa* ja polttouhreja ja syntiuhreja et
tahtonut etkä niihin mielistynyt — niihin, joita lain mukaan uhrataan" —
9 Hän sanoi sitten: "Katso, minä tulen tekemään tahtosi (‚Jumala)." Hän
poistaa ensimmäisen pystyttääkseen toisen.
10 Tämän tahdon perusteella olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen
ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan.
11 Ja kaikki papit seisovat joka päivä palvelusta toimittamassa ja usein
tuomassa samoja uhreja, jotka eivät koskaan voi syntejä poistaa.
12 Mutta tämä on tuotuaan yhden ainoan uhrin syntien puolesta, ainiaaksi
istuutunut Jumalan oikealle puolelle
13 ja odottaa siitä lähin, kunnes Hänen vihollisensa pannaan Hänen
jalkainsa astinlaudaksi.
14 Sillä Hän on yhdellä uhrilla ainiaaksi tehnyt täydellisiksi ne, jotka
pyhitetään.
15 Sen todistaa meille myös Pyhä Henki, sillä Hän sanoo (ensin:)
16 ”Tämä on se liitto, jonka näitten päivien jälkeen teen heidän kanssaan,
sanoo Herra: minä panen lakini heidän sydämiinsä ja kirjoitan ne heidän
mieleensä”
17 ja sitten: "Heidän syntejään ja laittomuuksiaan en enää muista."
18 Mutta missä nämä ovat anteeksi annetut, siinä ei enää tarvita uhria
synnin puolesta.

PÄÄSY KAIKKEINPYHIMPÄÄN

19 Koska meillä siis, veljet, on uskallus Jeesuksen veren turvin astua
kaikkeinpyhimpään —
20 uusi elävä tie, jonka Hän on vihkinyt meille esiripun, se on lihansa

avulla —
21 ja koska meillä on suuri pappi Jumalan huoneen haltijana,
22 niin käykäämme esiin vilpittömin sydämin täydessä uskon varmuudessa, sydämet vihmottuina puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä.

KEHOITUKSEN JA VAROITUKSEN SANOJA

23 Pysykäämme horjumatta toivon tunnustuksessa, sillä Hän, joka antoi lupauksen, on uskollinen.
24 Pitäkää vaari toisistanne rohkaisuksi rakkauteen ja hyviin tekoihin.
25 Älkäämme jättäkö omaa seurakunnankokoustamme, niin kuin joillakin on tapana, vaan kehoittakaamme toisiamme sitä enemmän kuta enemmän näette päivän lähestyvän.
26 Sillä jos tahallamme harjoitamme syntiä omaksuttuamme totuuden tuntemisen, ei ole enää uhria syntiemme* puolesta,
27 vaan tietty kauhea tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat.
28 Joka on hylännyt Mooseksen lain, kuolee armotta kahden tai kolmen todistajan todistuksen perusteella.
29 Kuinka paljoa ankaramman rangaistuksen katsotte sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan ja pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty, ja herjaa armon Henkeä?
30 Sillä tunnemme Hänet, joka on sanonut: "Minun on kosto, minä olen maksava" (, sanoo Herra)" ja vielä: "Herra on tuomitseva kansansa."
31 Kauheaa on langeta elävän Jumalan käsiin.

TARVITAAN KESTÄVYYTTÄ

32 Mutta muistakaa entisiä päiviä, jolloin te valistetuiksi tultuanne kestitte monet kärsimysten kilvoitukset,
33 kun toisaalta häväistyinä ja ahdistettuina jouduitte katseltaviksi, toisaalta taas tulitte niitten osaveljiksi, jotka samoin vaelsivat.
34 Sillä te olette sekä *säälineet kahleitani* että ilolla hyväksyneet omaisuutenne ryöstön tietäessänne, että teillä (itsellänne) on parempi ja pysyvä omaisuus (taivaissa).
35 Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri.
36 Tarvitsette näet kestävyyttä, jotta tehtyänne Jumalan tahdon saisitte sen, mikä on luvattu.
37 Sillä "aivan vähän aikaa vielä, niin tulee Hän, joka on tuleva eikä

viivyttele."
38 Mutta vanhurskas* on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, minun sieluni ei mielisty häneen."
39 Me emme kuitenkaan ole niitä, jotka vetäytyvät pois kadotuksekseen, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.

11. Luku USKON OLEMUS

1 Mutta usko on *varmuus siitä,* mitä toivotaan, todistus siitä, mikä ei näy.
2 Sillä sen avulla vanhat saivat todistuksen.
3 Uskon avulla ymmärrämme, että maailmat* on tehty Jumalan sanalla, niin että se mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä.

USKON SANKAREJA

4 Uskossa Aabel toi Jumalalle paremman uhrin kuin Kain ja sen nojalla hän sai todistuksen, että oli vanhurskas, kun Jumala antoi todistuksen hänen lahjoistaan, ja sen perusteella hän vielä kuoltuaan puhuu.
5 Uskon nojalla Eenok otettiin pois näkemästä kuolemaa, "eikä häntä löydetty, koska Jumala oli ottanut hänet pois". Sillä ennen pois ottamistaan hän oli saanut todistuksen, että oli otollinen Jumalalle.
6 Mutta ilman uskoa on mahdotonta olla otollinen, sillä Jumalan luo tulevan täytyy uskoa, että Hän on ja että Hän palkitsee ne, jotka Häntä etsivät.
7 Uskossa rakensi Nooa, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt, pyhässä pelossa arkin perhekuntansa pelastukseksi. Sen uskon nojalla hän tuomitsi maailman ja tuli sen vanhurskauden perilliseksi, joka perustuu uskoon.
8 Uskossa Aabraham totteli saatuaan kutsun lähteä siihen maahan,* jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä minne menee.
9 Uskossa hän asettui muukalaisena asumaan lupauksen maahan niin kuin vieraaseen maahan ja asui teltoissa Iisakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen yhteisperillisiä.
10 Sillä hän odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala.
11 Uskon avulla sai itse Saarakin voimaa suvun perustamiseen *ja synnytti* yli-ikäisenä, koska piti lupauksen antajaa uskollisena.
12 Sen vuoksi syntyikin yhdestä miehestä, vieläpä kuolettuneesta sellainen paljous kuin taivaan tähdet ja niin kuin määrätön hiekka, joka on

meren rannalla.
13 Uskovina nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua* saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet (ja uskoneet) ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.
14 Sillä jotka näin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä isänmaata.
15 Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä, josta olivat lähteneet, heillä olisi ollut tilaisuus palata.
16 Mutta nyt he tavoittelevat parempaa, se on taivaallista. Sen vuoksi Jumala ei heitä häpeä, kun Häntä kutsutaan heidän Jumalakseen, sillä Hän on valmistanut heille kaupungin.
17 Uskossa Aabraham koetukselle pantuna uhrasi Iisakin. Niin hän, joka oli vastaan ottanut lupaukset, uhrasi ainokaisensa,
18 hän, jolle oli sanottu: *"Iisakista sinä saat jälkeläiset.*"
19 Hän ajatteli, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään, ja sen vuoksi hän saikin hänet vertauskuvana takaisin.
20 Uskossa Isak siunasi Jaakobin ja Eesaun tulevaisiin nähden.
21 Uskossa Jaakob kuoleman lähetessä siunasi molemmat Joosefin pojat ja palvoi sauvansa päähän nojaten.
22 Uskossa Joosef loppunsa lähetessä muistutti Israelin lasten lähdöstä ja antoi määräyksen luistansa.
23 Uskossa pitivät Mooseksen vanhemmat häntä hänen synnyttyään kätkössä kolme kuukautta, koska he havaitsivat pienokaisen ihanaksi eivätkä he pelänneet kuninkaan käskyä.
24 Uskossa Mooses *mieheksi vartuttuaan* kieltäytyi omistamasta faraon tyttären pojan nimeä.
25 Hän otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen lyhytaikaista synnin nautintoa,
26 katsoen Kristuksen pilkan suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet, sillä hän loi katseensa palkintoa kohti.
27 Uskossa hän jätti Egyptin pelkäämättä kuninkaan vihaa, sillä hän kesti, koska hän ikään kuin näki Hänet, joka on näkymätön.
28 Uskossa hän pani toimeen pääsiäisaterian ja verenvihmonnan, jottei esikoisten surmaaja koskisi heihin.
29 Uskossa he kulkivat poikki Punaisen meren ikään kuin kuivan [maan] poikki, mitä yrittäessään egyptiläiset hukkuivat.
30 Uskon voimasta kaatuivat Jerikon muurit, kun niitten ympäri oli kuljettu seitsemän päivää.
31 Uskon vuoksi portto Raahab ei hukkunut tottelemattomien kanssa, kun oli *rauhan hengessä* ottanut vakoilijat luoksensa.
32 Ja mitä vielä sanoisin? Sillä minulta loppuisi aika, jos kertoisin

Gideonista ja Baarakista (ja) Simsonista (ja) Jeftasta ja Daavidista ja Samuelista sekä profeetoista,
33 jotka uskon avulla kukistivat valtakuntia, harjoittivat vanhurskautta, *kokivat sitä, mikä oli luvattu*, tukkivat leijonain kidat,
34 sammuttivat tulen voiman, pääsivät miekanteriä pakoon, saivat voimaa heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa, ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot.
35 Jotkut vaimot* saivat kuolleensa ylösnousemuksen perusteella takaisin. Toisia rääkättiin, kun he eivät ottaneet vastaan vapautusta, jotta saisivat paremman ylösnousemuksen.
36 Toiset taas saivat kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankilaa.
37 Heitä kivitettiin, *rikki sahattiin, kiusattiin,* miekalla surmattiin. He kiertelivät ympäri lampaannahoissa, vuohennahoissa, puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä —
38 nuo, joitten arvoinen maailma ei ollut — he harhailivat autiomaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa.
39 Nämä kaikki saivat uskon perusteella todistuksen, mutta eivät saavuttaneet luvattua*,
40 koska Jumala oli varannut meitä varten jotain parempaa, jotteivät he ilman meitä pääsisi täydellisyyteen.

12. Luku JEESUS USKOVAIN ESIKUVA

1 Sen vuoksi, kun meillä on näin suuri todistajain pilvi ympärillämme, pankaamme mekin pois kaikki paino ja helposti kietova synti ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilpailussa
2 silmät luotuina uskon alkajaan ja täydelliseksi tekijään, Jeesukseen, joka *edessään olevan ilon vuoksi* kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istuutui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle.
3 Ajatelkaa siis Häntä, joka syntisten taholta on kärsinyt sellaista vastustusta itseään kohtaan, jottette väsyisi ja masentuisi mieleltänne.

KURITUKSEN TARKOITUS

4 Ette ole vielä verille asti tehneet vastarintaa taistellessanne syntiä vastaan,
5 ja olette unohtaneet kehoituksen, joka puhuu teille niin kuin lapsille: "Poikani, älä halveksi Herran kuritusta, äläkä masennu, kun Hän sinua nuhtelee.

6 Sillä jota Herra rakastaa, sitä Hän kurittaa, ja Hän ruoskii jokaista lasta, jonka ottaa huomaansa."
7 *Jos kärsitte kuritusta,* Jumala kohtelee teitä niin kuin lapsia. Sillä mikä on se lapsi, jota isä ei kurita?
8 Mutta jos olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osallisiksi tulleet, niin olette äpäriä ettekä lapsia.
9 Sitä paitsi meillä oli ruumiilliset isämme kurittajina ja heitä kavahdimme. Emmekö paljoa ennemmin olisi alamaiset henkien Isälle, että eläisimme?
10 Sillä nuo kurittivat meitä muutamia päiviä varten sen mukaan kuin heistä näytti oikealta, mutta tämä kurittaa hyödyksemme, jotta pääsisimme osallisiksi Hänen pyhyydestään.
11 Mikään kuritus ei tosin sillä kertaa näytä olevan iloksi, vaan murheeksi, mutta jälkeen päin se antaa vanhurskauden rauhanhedelmän* niille, jotka sen avulla ovat harjoitetut.
12 Sen vuoksi "ojentakaa hervonneet kätenne ja lamaantuneet polvenne"
13 ja: "tehkää polut suoriksi jaloillenne" jottei ontuva loukkaantuisi,* vaan pikemmin paranisi.

ARMON OSALLISUUS

14 Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, jota ilman kukaan ei ole näkevä Herraa.
15 Pitäkää huoli, ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta, jottei mikään katkeruuden juuri orastaisi ja tekisi häiriötä ja monet sen vuoksi saastuisi,
16 ja ettei kukaan olisi haureellinen tai epäpyhä niin kuin Eesau, joka yhdestä ateriasta myi esikoisuutensa.
17 Sillä tiedätte, että hänet myöhemminkin hylättiin, kun hän tahtoi periä siunauksen. Hän ei näet löytänyt sijaa peruutukselle, vaikka kyynelin sitä pyysi.

KAKSI VUORTA

18 Sillä ette ole käyneet vuoren luo, joka oli kosketeltavissa ja joka paloi tulessa, ette synkeyden, ette pimeän, ette myrskyn,
19 ette pasuunan kaiun ettekä sanojen pauhun* luo, jonka kuulijat pyysivät, ettei heille sanaakaan lisättäisi,
20 sillä he eivät voineet kestää käskyä: "Vaikka vuorta koskettaisi eläinkin, se kivitettäköön *(tai ammuttakoon jousella kuoliaaksi)*."
21 Näky oli niin kauhea, että Mooses sanoi: "Olen suuresti pelästynyt ja

vapisen."
22 Mutta te olette käyneet Siionin vuoren luo ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin luo ja kymmenien tuhansien *enkelten,
23 juhlajoukon luo ja taivaissa elämän kirjaan kirjoitettujen esikoisten* seurakunnan luo ja Jumalan luo, joka on kaikkien tuomari, ja täydellisiksi tulleitten vanhurskasten ihmisten henkien luo
24 ja uuden liiton välimiehen, Jeesuksen luo ja vihmontaveren luo, joka puhuu parempaa kuin Aabelin veri.
25 Katsokaa, ettette torju luotanne Häntä, joka puhuu. Sillä jos nuo eivät päässeet pakoon, jotka torjuivat luotaan Hänet, joka ilmoitti Jumalan tahdon maan päällä, niin paljon vähemmän me, jos käännymme pois Hänestä, joka puhuu taivaista.
26 Silloin Hänen äänensä järkytti maata, mutta nyt Hän on luvannut sanoen: "Vielä kerran horjutan maan, vieläpä taivaankin,"
27 Mutta tuo "vielä kerran" osoittaa järkkyväisten muuttuvan — niin kuin niitten, jotka ovat luotuja — jotta järkkymättömät pysyisivät."
28 Koska siis saamme järkkymättömän valtakunnan, olkaamme kiitolliset ja palvelkaamme siten otollisesti Jumalaa 'kunnioituksella ja pyhällä arkuudella*,
29 sillä Jumalamme on kuluttava tuli.

13. Luku ERILAISIA KEHOITUKSIA

1 Pysyköön veljesrakkaus.
2 Älkää unohtako vieraanvaraisuutta, sillä sen ansiosta jotkut ovat tietämättään pitäneet enkelejä vierainaan.
3 Muistakaa vankeja niin kuin olisitte heidän vankitoverejaan; muistakaa pahoinpideltyjä, sillä olettehan itsekin ruumiissa."
4 Avioliitto olkoon kunnioitettu *joka suhteessa' ja aviovuode saastuttamaton, sillä haureelliset ja avionrikkojat Jumala tuomitsee.
5 Olkoon vaelluksenne *vapaa ahneudesta*, Tyytykää siihen, mitä teillä on. Sillä Hän itse on sanonut: "En totisesti sinua hylkää enkä suinkaan sinua jätä,”
6 niin että turvallisin mielin sanomme: "Herra on auttajani enkä pelkää. Mitä ihminen minulle tekisi?"

OSALLISUUS JEESUKSEEN, SUHDE JOHTAJIIN

7 Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa.

Katselkaa heidän vaelluksensa päättymistä ja seuratkaa heidän uskoaan.
8 Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja ikuisesti*.
9 Älkää olko monenlaisten ja vieraitten oppien heiteltävinä*, sillä sydämen on hyvä vahvistua armosta eikä ruuista, joista eivät ole hyötyneet ne, jotka niihin turvautuen ovat vaeltaneet.
10 Meillä on alttari, josta majassa* palvelevilla ei ole valta syödä.
11 Sillä niitten eläinten ruumiit, joitten veren ylin pappi synnin vuoksi vie kaikkeinpyhimpään, poltetaan leirin ulkopuolella.
12 Sen vuoksi myös Jeesus, pyhittääkseen omalla verellään kansan, kärsi portin ulkopuolella.
13 Menkäämme siis Hänen luokseen "leirin ulkopuolelle" Hänen pilkkaansa kantaen,
14 sillä ei meillä ole täällä pysyväistä kaupunkia, vaan me etsimme tulevaista.
15 Uhratkaamme siis Hänen välityksellään joka aika kiitosuhria Jumalalle, toisin sanoen, niitten huulten hedelmää, jotka Hänen nimeään ylistävät.
16 Mutta älkää unohtako hyväntekeväisyyttä ja anteliaisuutta, sillä sellaisiin uhreihin Jumala mielistyy.
17 Olkaa kuuliaiset johtajillenne ja alamaiset, sillä he valvovat sielujanne niin kuin ne, jotka joutuvat tekemään tilin, jotta he tekisivät sen ilolla eikä huokaillen, sillä siitä ei ole teille hyötyä.

LOPPUSANAT

18 Rukoilkaa puolestamme, sillä *olemme varmat,* että meillä on hyvä omatunto, koska haluamme kaikessa hyvin vaeltaa.
19 Mutta vielä hartaammin kehoitan näin tekemään, jotta minut sitä pikemmin annettaisiin teille takaisin.
20 Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista nostanut Hänet, joka iäisen liiton veren perusteella on se suuri lammasten paimen, Herramme Jeesuksen,
21 tehköön teidät täysin kykeneviksi kaikkeen hyvään (työhön) tehdäksenne Hänen tahtonsa ja vaikuttakoon teissä sitä, mikä on Hänelle otollista Jeesuksen Kristuksen vuoksi. Hänelle kunnia iäisesti*. Aamen.
22 Mutta pyydän teitä, veljet: kestäkää tämä kehoituksen sana, sillä lyhyesti olen teille kirjoittanut.
23 Tietäkää, että veljemme Timoteus on päästetty vapaaksi. Jos hän pian tulee, näen teidät hänen kanssaan.
24 Tervehtikää kaikkia johtajianne ja kaikkia pyhiä. Teitä tervehtivät ne, jotka ovat Italiasta.

25 Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne. (Aamen.)

PIETARIN ENSIMMÄINEN KIRJE

1. Luku TERVEHDYS

1 Pietari, Jeesuksen Kristuksen apostoli, Ponton, Galatian, Kappadokian, Aasian ja Bitynian *alueilla hajallaan asuville* valituille muukalaisille,
2 jotka *Isän Jumalan* ennalta tietämisen mukaan ovat Hengen pyhittämisen nojalla valitut Jeesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja Hänen verellään vihmottaviksi. Lisääntyköön teille armo ja rauha.

ELÄVÄ TOIVO

3 Ylistetty olkoon Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka suuren laupeutensa mukaan on uudestisynnyttänyt teidät* elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleista nousemisen perusteella,
4 turmeltumattomaan ja tahrattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka taivaissa on säilytettynä meitä* varten,
5 jotka Jumalan voimasta uskon avulla varjellumme* pelastukseen, joka on valmis ilmestymään viimeisenä aikana.
6 Sen vuoksi te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeen, vähän aikaa kärsitte murhetta moninaisissa kiusauksissa,
7 jotta uskonne kestävyys, joka on paljoa kallisarvoisempi kuin katoava, mutta tulessa koeteltava kulta, osoittautuisi kiitokseksi, *kunniaksi ja ylistykseksi* Jeesuksen Kristuksen ilmestymisessä.
8 Häntä te rakastatte, vaikka ette ole Häntä nähneet, Häneen te uskotte, vaikka ette nyt Häntä näe, ja riemuitsette sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla,
9 sillä te saavutatte uskonne* päämäärän, sielujen pelastuksen.
10 Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teille osoitettavasta armosta,
11 ovat tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi, ennalta todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niitten jälkeen tulevasta kunniasta.
12 Heille ilmoitettiin, etteivät he palvelleet itseään, vaan meitä* siinä, mikä nyt on teille julistettu niitten välityksellä, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille ilosanomaa julistaneet, ja siihen enkelitkin haluavat katsahtaa

KEHOITUS PYHÄÄN ELÄMÄÄN

13 Vyöttäkää sen vuoksi mielenne kupeet ja olkaa raittiit, ja pankaa täysi toivonne siihen armoon, joka teille suodaan Kristuksen ilmestymisessä.
14 Niin kuin *kuuliaisten tulee*, älkää mukautuko entisiin tietämättömyytenne aikaisiin himoihin,
15 vaan niin kuin Hän, joka teidät on kutsunut, on pyhä, tulkaa tekin kaikessa vaelluksessanne pyhiksi.
16 On näet kirjoitettu: "Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä."
17 Jos Isänänne kutsutte avuksi Häntä, joka henkilöön katsomatta tuomitsee kunkin tekojen* mukaan, niin vaeltakaa pelossa tämä muukalaisuutenne aika.
18 Tiedätte, ettette ole katoavaisella, hopealla tai kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne,
19 vaan Kristuksen kalliilla verellä, niin kuin virheettömän ja tahrattoman karitsan.
20 Hän oli tosin ennalta tunnettu ennen maailman perustamista, mutta on viimeisinä aikoina ilmoitettu teitä varten,
21 jotka Hänen ansiostaan uskotte Jumalaan, joka herätti Hänet kuolleista ja antoi Hänelle kirkkauden, niin että uskonne ja toivonne kohteena on Jumala.
22 Koska olette (Hengen avulla) puhdistaneet sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljesrakkauteen, niin rakastakaa toisianne hartaasti puhtaasta sydämestä,
23 te, jotka olette uudestisyntyneet ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä Jumalan elävän ja (iäti) pysyvän sanan avulla.
24 Sillä "kaikki liha on kuin ruoho ja kaikki ihmisen* kukoistus kuin ruohon kukkanen: ruoho kuivuu ja (sen) kukkanen varisee,
25 mutta Herran sana pysyy iäti”. Tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu.

2. Luku PYHÄ RAKENNUS

1 Pankaa siis pois kaikki pahuus ja kaikki vilppi ja tekopyhyys ja kateus ja kaikki panettelu,
2 ja kaivatkaa niin kuin vastasyntyneet pienoiset hengellistä väärentämätöntä maitoa, jotta sen avulla kasvaisitte [pelastukseen],
3 jos olette maistaneet, että Herra on hyvä.
4 Tulkaa Hänen luokseen, elävän kiven luo, joka tosin on ihmisten

hylkäämä, mutta Jumalan edessä valittu, kallis.
5 Ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi huoneeksi, pyhäksi papistoksi tuomaan hengellisiä uhreja, jotka Jeesuksen Kristuksen ansiosta ovat Jumalalle otollisia,
6 *Sen vuoksi myös* Raamatussa sanotaan: "Katso, minä lasken Siioniin valitun, kalliin päätöskiven, ja joka Häneen uskoo, ei joudu häpeään."
7 Teille siis, jotka uskotte, kuuluu se kunnia, mutta tottelemattomille* "on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut päätöskiveksi"
8 ja "kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi." Tottelemattomina he loukkaantuvat sanaan*, ja siihen heidät on pantukin.
9 Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä kansakunta, omaisuuskansa, julistaaksenne Hänen jaloja tekojaan, joka on kutsunut teidät pimeästä ihmeelliseen valoonsa;
10 te, jotka ennen ette olleet kansa, mutta nyt olette Jumalan kansa, jotka ette olleet saaneet laupeutta, mutta nyt olette saaneet laupeuden.

NUHTEETON VAELLUS

11 Rakkaat, niin kuin vieraita ja muukalaisia kehoitan teitä karttamaan lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan.
12 Olkoon vaelluksenne pakanain keskellä arvokasta, jotta he siinä, missä he panettelevat teitä niin kuin pahantekijöitä, hyvien tekojenne vuoksi, joita he tarkkaavat, ylistäisivät Jumalaa etsikkopäivänä.
13 Olkaa siis alamaiset kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran vuoksi, sekä hallitsijalle,* joka on ylin,
14 että maaherroille, jotka hän on lähettänyt pahantekijöille rangaistukseksi, mutta hyvää tekeville kiitokseksi.
15 Sillä niin on Jumalan tahto, että te hyvää tekemällä tukitte suun mielettömäin ihmisten tietämättömyydeltä,
16 niin kuin vapaat, ei kuitenkaan pitäen vapautta pahuuden verhona, vaan niin kuin Jumalan palvelijat.
17 Kunnioittakaa kaikkia, rakastakaa veljiä, pelätkää Jumalaa, kunnioittakaa hallitsijaa.

PALVELIJAIN ALISTETTU ASEMA

18 Palvelijat, olkaa isännillenne alamaiset osoittaen heille kaikkea kunnioitusta — ei ainoastaan hyville ja lempeille, vaan myös väärille.
19 Sillä se on armoa, jos joku omantunnon vuoksi Jumalan tähden kestää vaivoja syyttömästi kärsien.

20 Sillä mitä kunnioitettavaa siinä on, jos olette kärsivällisiä, kun teette syntiä ja teitä piestään? Mutta jos olette kärsivällisiä, kun hyvää teette ja kärsitte, niin se on armoa Jumalan edessä.
21 Siihen olette näet kutsutut, koska Kristuskin kärsi puolestanne jättäen teille esikuvan, jotta seuraisitte Hänen jälkiään.
22 Hän ei tehnyt syntiä, eikä vilppiä havaittu Hänen suussaan.
23 Herjattuna Hän ei herjannut takaisin eikä kärsiessään uhannut, vaan jätti itsensä sen haltuun, joka tuomitsee oikein.
24 Hän itse kantoi syntimme ruumiissaan ristille, jotta me synneille kuolleina eläisimme vanhurskaudelle, ja Hänen haavainsa ansioista te olette parannetut.
25 Sillä te ”olitte niin kuin eksyvät lampaat”, mutta nyt te olette palanneet sielujenne paimenen ja kaitsijan luo.

3. Luku VAIMOT JA MIEHET

1 Samoin te vaimot, olkaa omille miehillenne alamaiset, jotta jos jotkut eivät tottele sanaa, heidät vaimojen vaelluksen avulla ilman sanoja voitettaisiin,
2 kun he tarkkaavat kunnioittavan puhdasta vaellustanne.
3 Älköön kaunistuksenne olko ulkonaista, hiusten palmikointia ja kultien ympärillenne ripustamista tai hienoihin vaatteisiin pukeutumista,
4 vaan salassa oleva sydämen ihminen *sävyisän ja hiljaisen' hengen turmeltumattomuudessa. Tämä on Jumalan silmissä kallis.
5 Sillä näin myös muinoin pyhät vaimot, jotka panivat toivonsa Jumalaan, kaunistivat itsensä ollen alamaisia omille miehilleen,
6 niin kuin Saara oli kuuliainen Aabrahamille kutsuen häntä herraksi; ja hänen lapsikseen te olette tulleet, kun teette hyvää ettekä pelkää mitään pelottelua.
7 Samoin te miehet, eläkää ymmärtäväisesti heidän kanssaan niin kuin heikomman, naispuolisen astian kanssa, osoittaen heille kunnioitusta, niin kuin *myös olette elämän armon yhteisperillisiä* — jotteivät rukouksenne estyisi.

VANHURSKAS ELÄMÄ

8 Ja lopuksi: olkaa kaikki yksimielisiä, myötätuntoisia, veljesrakkaita, armahtavaisia, ystävällisiä*.
9 Älkää kostako pahaa pahalla tai herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa *tietäen, että* siihen olette kutsutut, jotta

siunauksen perisitte.
10 Sillä "joka tahtoo rakastaa elämää ja nähdä hyviä päiviä, hillitköön kielensä pahasta ja huulensa vilppiä puhumasta,
11 Kääntyköön pois pahasta ja tehköön hyvää, etsiköön rauhaa ja tavoitelkoon sitä.
12 Sillä Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita ja Hänen korvansa heidän rukouksiaan, mutta Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan."
13 Ja kuka on se, joka teitä vahingoittaa, jos *seuraatte sitä, mikä on hyvää*?
14 Mutta vaikka kärsisittekin vanhurskauden vuoksi, olette autuaita. Älkää kuitenkaan pelätkö, *mitä he pelkäävät* älkää hämmentykö,
15 vaan pyhittäkää Herra Jumala* sydämissänne ja olkaa aina valmiit vastaamaan jokaiselle, joka teiltä pyytää teissä olevan toivon perustelua, [kuitenkin] sävyisyydellä ja pelolla,
16 pitäen hyvän omantunnon, jotta ne jotka parjaavat hyvää vaellustanne Kristuksessa, joutuisivat häpeään siinä, missä panettelevat teitä (niin kuin pahantekijöitä).
17 Parempi on näet hyvää tehden kärsiä, jos Jumalan tahto niin säätää, kuin pahaa tehden.

NOOAN PÄIVÄ JA KASTE

18 Sillä Kristuskin kärsi* kerran syntien vuoksi, vanhurskas vääräin puolesta, viedäkseen meidät Jumalan luo. Hänet kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä.
19 Siinä Hän myös meni ja julisti vankilassa oleville hengille,*
20 jotka muinoin olivat tottelemattomia, kun Jumalan pitkämielisyys odotti (kerran) Nooan päivinä, jolloin valmistettiin arkkia, jossa muutama, se on kahdeksan sielua pelastui veden kannattamana*.
21 *Tämän vertauskohta, kaste — joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalan edessä — pelastaa nyt meidätkin* Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen perusteella,
22 Hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella. Hänen alaisuuteensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut.

4. Luku UUSI, OUTO ELÄMÄ

1 Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa (puolestamme), niin ottakaa tekin aseeksenne sama mieli — sillä joka lihassa kärsii, lakkaa synnistä —
2 jottette enää eläisi lihassa vielä jäljellä olevaa aikaa ihmisten himojen

mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.
3 Sillä (meille) riittää, että menneen (elämän) ajan *olemme täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessamme* irstaudessa, himoissa, juoppoudessa, mässäyksissä, juomingeissa ja kauheassa epäjumalain palvelussa.
4 Sen vuoksi he pitävät outona sitä, ettette juokse heidän mukanaan samaan riettauden virtaan ja herjaavat.
5 Heidän on tehtävä tili Hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.
6 Sillä sitä varten kuolleillekin* on julistettu ilosanoma, että he tosin olisivat lihassa tuomitut niin kuin ihmiset, mutta hengessä eläisivät niin kuin Jumala.

PALVELKAA TOISIANNE

7 Mutta kaiken loppu on tullut lähelle. Olkaa sen vuoksi maltilliset, ja olkaa raittiit rukoilemaan.
8 (Mutta) ennen kaikkea olkoon rakkautenne toisianne kohtaan harras, sillä rakkaus peittää syntien paljouden.
9 Olkaa vieraanvaraisia toisianne kohtaan, nurkumatta.
10 Palvelkaa toisianne kukin sillä armolahjalla, minkä on saanut, Jumalan moninaisen armon hyvinä huoneenhaltijoina.
11 Jos joku puhuu, puhukoon niin kuin Jumalan sanoja. Jos joku palvelee, palvelkoon* sen voiman mukaan, minkä Jumala antaa, jotta Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jeesuksen Kristuksen vuoksi. Hänen on kunnia ja valta iäisesti'. Aamen.

KÄRSIMYSTEN SIUNAUS

12 Rakkaat, älkää oudoksuko kärsimyksen tulta, jossa olette ja joka on teille koettelemukseksi, ikään kuin teille tapahtuisi outoa,
13 vaan iloitkaa sitä mukaa kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, jotta saisitte riemuiten iloita.
14 Jos teitä solvataan Kristuksen nimen vuoksi, olette autuaita, sillä kirkkauden ja Jumalan Henki lepää päällänne. (He tosin Häntä häpäisevät, mutta te Häntä kirkastatte.)
15 Älköön näet kukaan teistä kärsikö murhaajana tai varkaana tai pahantekijänä tai vieraisiin asioihin sekaantuvana.
16 mutta jos kärsii kristittynä, älköön hävetkö, vaan ylistäköön sen osansa * vuoksi Jumalaa.
17 Sillä aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta. Mutta jos se alkaa

ensin meistä, mikä on niitten loppu, jotka eivät ole kuuliaisia Jumalan ilosanomalle?
18 Ja ”jos vanhurskas vaivoin pelastuu, *mihin joutuu* jumalaton ja syntinen?”
19 Sen vuoksi uskokoot myös ne jotka kärsivät Jumalan tahdon mukaan, sielunsa uskolliselle Luojalle, ja tehköötˊ hyvää.

5. Luku VANHIMPAIN VELVOLLISUUS

1 Joukossanne olevia vanhimpia kehoitan siis minä, joka myös olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja ja osallinen: siihen kirkkauteen, joka on ilmestyvä:
2 paimentakaa luonanne olevaa Jumalan laumaa, (valvoen) ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti [Jumalan tahdon mukaan], ei häpeällisen voiton vuoksi vaan alttiisti,
3 ei niin kuin herroina halliten * huostaanne uskottuja*, vaan ollen laumalle esikuvina,
4 niin te Ylipaimenen ilmestyessä saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen.

KEHOITUS NÖYRYYTEEN JA KÄRSIVÄLLISYYTEEN

5 Samoin te nuoret olkaa vanhemmille alamaiset. Mutta pukeutukaa kaikki *nöyryyteen ollen toisillenne alamaiset*, sillä "Jumala on ylpeitä vastaan mutta nöyrille Hän antaa armon".
6 Nöyrtykää siis Jumalan voimallisen käden alle, jotta Hän ajallaan teidät korottaisi,
7 ja heittäkää kaikki murheenne Hänen päällensä, sillä Hän pitää teistä huolen.
8 Olkaa raittiit, valvokaa, (sillä) teidän vastustajanne, paholainen, käy ympäri niin kuin karjuva leijona etsien, kenet nielisi.
9 Vastustakaa häntä lujina uskossa tietäen, että samat kärsimykset kohtaavat veljiänne maailmassa.
10 Mutta kaiken armon Jumala, joka on kutsunut meidät iäiseen kirkkauteensa Kristuksessa (Jeesuksessa), vähän aikaa kärsittyänne, Hän tehköön teidät valmiiksi, vahvistakoon, ja voimistakoon ja lujittakoon teitä.
11 Hänelle (kunnia ja) valta iäisesti. Aamen.

LOPPUSANAT

12 Silvanuksen, uskollisen veljen välityksellä — niin kuin ajattelen — olen
lyhyesti teille kirjoittanut kehoittaen teitä ja todistaen, että se on Jumalan
tosi armo, jossa te olette.
13 Teitä tervehtii Babylonissa oleva *teidän laillanne valittu seurakunta* ja
poikani Markus.
14 Tervehtikää toisianne rakkauden suudelmalla. Rauha teille kaikille,
jotka olette Kristuksessa (Jeesuksessa Aamen).

PIETARIN TOINEN KIRJE

1. Luku

1 Simeon Pietari, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli niille, jotka
ovat saaneet yhtä kalliin uskon kuin mekin Jumalamme ja
Vapahtajamme* Jeesuksen Kristuksen vanhurskauden perusteella.
2 Armo ja rauha lisääntyköön teille Jumalan ja Jeesuksen, meidän
Herramme, tuntemisessa.

VOITTOISAN ELÄMÄN MAHDOLLISUUS

3 Koska Hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut kaiken, mitä tulee
elämään ja jumalisuuteen. Hänen tuntemisensa perusteella, joka on
kutsunut meidät kirkkaudellaan ja voimallaan,
4 joitten nojalla Hän on lahjoittanut meille, *mitä suurimmat ja kalliit*
lupaukset, jotta niitten avulla tulisitte jumalallisesta luonnosta osallisiksi
pelastuttuanne siitä turmeluksesta, joka on maailmassa himon vuoksi,
5 niin osoittakaa juuri sen vuoksi kaikella ahkeruudella uskossanne
hyvettä ja hyveessä tietoa,
6 tiedossa itsehillintää, itsehillinnässä kärsivällisyyttä, kärsivällisyydessä
jumalisuutta,
7 jumalisuudessa veljesrakkautta, veljesrakkaudessa yleistä rakkautta.
8 Kun teillä näet on nämä ja ne lisääntyvät, ne eivät tee teistä toimet-
tomia ja hedelmättömiä Herramme Jeesuksen Kristuksen, tuntemisessa.
9 Sillä se, jolla näitä ei ole, on sokea, on unohtanut puhdistumisen
entisistä synneistään.
10 Ahkeroikaa sen vuoksi, veljet, vielä enemmän tehdä kutsumisenne ja
valitsemisenne lujaksi, sillä kun näitä harjoitatte, ette koskaan lankea.
11 Sillä näin teille runsain määrin suodaan pääsy Herramme ja

Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen iäiseen valtakuntaan.

PIETARI PUHUU KUOLEMASTAAN

12 Sen vuoksi *pidän tarpeellisena' aina muistuttaa teitä tästä, vaikka sen tiedättekin ja olette vahvistetut siinä totuudessa, joka teillä on.
13 Mutta katson oikeaksi niin kauan kuin olen tässä majassa muistuttamalla herättää teitä,
14 koska tiedän, että majani pois paneminen tapahtuu pian, niin kuin myös Herramme Jeesus Kristus on minulle ilmoittanut.
15 Mutta ahkeroin saada teidät lähtöni jälkeenkin aina muistamaan tämän.

SANAN LUOTETTAVUUS

16 Sillä emme seuranneet viekkaasti sommiteltuja taruja julistaessamme teille Herramme Jeesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan olemme olleet Hänen valtasuuruutensa silminnäkijöitä,
17 Sillä Hän sai Isältä Jumalalta kunnian ja kirkkauden, kun tältä ylhäiseltä kirkkaudelta tuli Hänelle tällainen sana: ”Tämä on minun rakas Poikani, johon olen mielistynyt”
18 Tämän äänen kuulimme tulevan taivaasta, kun olimme Hänen kanssaan pyhällä vuorella.
19 Niin meillä on profeetallinen sana sitä lujempana ja teette hyvin, kun otatte siitä vaarin niin kuin pimeässä paikassa loistavasta lampusta, kunnes päivä valkenee ja kointähti* koittaa.
20 Sydämissänne tietäkää ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään oman selityksen varassa.
21 Sillä profetiaa ei ole koskaan esitetty ihmisen tahdosta, vaan *Jumalan (pyhät) ihmiset ovat puhuneet Pyhän Hengen johtamina.'

2. Luku VALHEPROFEETAT JA HEIDÄN OSANSA

1 Mutta kansan joukossa oli myös valheprofeettoja niin kuin teidänkin keskellänne on oleva valheen opettajia, jotka salaa kuljettavat sisään turmiollisia harhaoppeja ja kieltävät Herran, joka on heidät ostanut, ja tuottavat itselleen äkillisen turmion.
2 Moni on seuraava heidän * turmiollisia teitään*, ja heidän tähtensä totuuden tie tulee häväistyksi.
3 Ahneudessaan he valheellisin sanoin hankkivat teistä hyötyä, Mutta

ammoisista ajoista heidän tuomionsa valvoo, eikä heidän turmionsa torku.
4 Sillä kun Jumala ei säästänyt enkelejä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät syvyyteen ja jätti pimeyden kahleihin* tuomiota varten säilytettäviksi,
5 niin Hän ei säästänyt muinaista maailmaakaan. Kuitenkin Hän varjeli kahdeksantena Nooan, vanhurskauden saarnaajan, antaessaan vedenpaisumuksen tulla jumalattomain maailman päälle.
6 Hän poltti myös poroksi Sodoman ja Gomorran kaupungit ja tuomitsi ne häviöön, asettaen ne esimerkiksi 'siitä lähin jumalattomasti eläville'.
7 Ja Hän pelasti hurskaan Lootin, jota vaivasi laittomien vaellus irstaudessa.
8 Sillä heidän keskellään asuessaan tuo hurskas mies näkemänsä ja kuulemansa vuoksi kiusaantui joka päivä hurskaassa sielussaan heidän jumalattomista teoistaan.
9 Herra tietää pelastaa hurskaat kiusauksesta, mutta tuomion päivään säilyttää väärät rangaistaviksi,
10 ja varsinkin ne, jotka lihan jäljessä kulkevat saastaisissa himoissa ja halveksivat herrautta. Nuo röyhkeät, itserakkaat eivät kammo rienata henkiolentoja.
11 Siinä missä enkelit, jotka voimassa ja vallassa ovat suuremmat, eivät lausu niitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä.
12 Mutta niin kuin luonnostaan pyydettäviksi ja häviämään syntyneet järjettömät eläimet, niin nämä rienatessaan sitä, mitä eivät tunne, hukkuvat turmelukseensa
13 ja saavat vääryyden palkan. He pitävät nautintonaan elostella keskellä päivää, ovat tahra- ja häpeäpilkkuja ja herkuttelevat petoksissaan juhliessaan kanssanne.
14 Heidän silmänsä ovat täynnä aviorikosta* eivätkä lakkaa synnistä. He viekoittelevat horjuvia sieluja. Heillä on ahneuteen harjaantunut sydän. He ovat kirouksen lapsia.
15 Hylättyään suoran tien, he ovat eksyneet seuratessaan Bileamin, Bosorin* pojan tietä, hänen, joka rakasti vääryyden palkkaa,
16 mutta sai rikkomuksestaan ojennuksen: mykkä juhta puhui ihmisen äänellä ja esti profeetan mielettömyyden.
17 Nämä ovat vedettömiä *lähteitä, myrskytuulen ajamia pilviä*, ja synkkä pimeys on heille varattu (ainiaaksi).
18 Sillä puhuen pöyhkeitä turhuuden sanoja, he viekoittelevat lihan himoissa irstauksilla, niitä jotka todella* ovat päässeet eksytyksessä vaeltavia pakoon
19 ja lupaavat heille vapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia. Sillä

kenen voittama joku on, sen orja hän (myös) on.
20 Sillä jos he Herran* ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen tuntemisen avulla ovat päässeet maailman saastutuksia pakoon, mutta niihin jälleen kietoutuneina tulevat voitetuiksi, niin viimeinen on käynyt heille ensimmäistä pahemmaksi.
21 Heille olisi näet ollut parempi, etteivät olisi tulleet tuntemaan vanhurskauden tietä, kuin että sen tunnettuaan kääntyvät pois heille annetusta pyhästä käskystä.
22 Mutta heille on tapahtunut tosi sananlaskun mukaan: ”Koira palaa oksennukselleen ja pesty sika rapakkoon rypemään.”

3. Luku HERRAN PÄIVÄN TULEMINEN

1 Kirjoitan teille, rakkaat, jo tämän toisen kirjeen, ja näissä molemmissa muistuttamalla herätän puhdasta mieltänne,
2 jotta muistaisitte ne sanat, joita pyhät profeetat ovat ennen puhuneet, ja Herran ja Vapahtajan käskyn, jonka *meiltä, apostoleilta* olette saaneet.
3 Ennen kaikkea tietäkää se, että *päivien lopulla* tulee [pilkkapuheinensa] pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan
4 ja sanovat: "Missä on lupaus Hänen tulemuksestaan? Sillä siitä asti, kun isät nukkuivat pois, pysyy kaikki näin — luomisen alusta asti."
5 Sillä heidän näin tahtoessaan heiltä pysyy salassa, että taivaat samoin kuin maa, vedestä ja veden avulla tehtynä, olivat vanhastaan olemassa Jumalan sanan nojalla.
6 Niitten välityksellä silloinen maailma veden peittämänä hukkui.
7 Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomain ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään.
8 Mutta tämä yksi älköön olko teiltä, rakkaat, salassa, että yksi päivä on Herran edessä niin kuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niin kuin yksi päivä.
9 Ei Herra viivytä lupaamaansa, niin kuin jotkut pitävät sitä viivyttelynä, vaan Hän on pitkämielinen meitä* kohtaan, kun ei tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat mielenmuutokseen.
10 Mutta Herran päivä tulee niin kuin varas (yöllä). Silloin taivaat katoavat pauhinalla ja alkuaineet kuumuudesta* hajoavat, ja maa ja siinä olevat työt palavat.

VALMISTAUTUMINEN UUTEEN AIKAAN

11 Kun siis nämä kaikki [näin] hajoavat, millaisia tuleekaan teidän olla pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa,

12 odottaessanne ja jouduttaessanne Jumalan päivän tulemista, jonka voimasta taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta* sulavat!
13 Mutta Hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu.
14 Sen vuoksi, rakkaat, ahkeroikaa tätä odottaessanne, että Hän havaitsisi teidät tahrattomiksi ja nuhteettomiksi, rauhassa.
15 Ja lukekaa Herramme pitkämielisyys pelastukseksi niin kuin myös rakas veljemme Paavali hänellä annetun viisauden mukaan on teille kirjoittanut,
16 samoin kuin kaikissa kirjeissään, kun hän niissä puhuu näistä asioista, joissa on yhtä ja toista vaikeatajuista, mitä tietämättömät ja vakaantumattomat vääntävät kieroon niin kuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotuksekseen.
17 Koska te siis, rakkaat, tämän ennalta tiedätte, niin varokaa, ettette jumalattomain eksytyksen mukaansa tempaamina lankeaisi pois omalta lujalta pohjaltanne,
18 vaan kasvakaa Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänelle kunnia sekä nyt että iäisyyden päivään. (Aamen.)

JOHANNEKSEN ENSIMMÄINEN KIRJE

1. Luku ELÄMÄN SANA

1 Mikä alusta on ollut, mitä olemme kuunnelleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja kätemme koskettelivat, siitä puhumme — elämän Sanasta.
2 Ja elämä ilmestyi ja olemme nähneet sen ja todistamme siitä ja julistamme teille sen iäisen elämän, joka oli Isän luona ja ilmestyi meille.
3 Minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen julistamme [myös] teille, jotta teilläkin olisi yhteys kanssamme, ja meillä on yhteys Isän ja Hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen kanssa.
4 Tätä kirjoitamme (teille), jotta ilonne olisi täydellinen.

VALOSSA VAELTAMINEN

5 Tämä on se sanoma, jonka olemme Häneltä kuulleet ja jonka julistamme teille: Jumala on valo eikä Hänessä ole mitään pimeää.
6 Jos sanomme, että meillä on yhteys Hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeässä, niin valehtelemme emmekä seuraa totuutta.

7 Mutta jos vaellamme valossa niin kuin Hän on valossa, meillä on yhteys keskenämme ja Jeesuksen Kristuksen, Hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.
8 Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, eksytämme itsemme eikä totuus ole meissä.
9 Jos tunnustamme syntimme, Hän on uskollinen ja vanhurskas, niin että antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.
10 Jos sanomme ettemme ole syntiä tehneet, teemme Hänet valehtelijaksi eikä Hänen sanansa ole meissä.

2. Luku JEESUS ON PUOLUSTAJAMME

1 Lapsukaiseni, tätä kirjoitan teille jottette syntiä tekisi. Mutta jos joku syntiä tekisi, meillä on puolustaja Isän luona, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas.
2 Hän on syntiemme hyvitys, eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien.

KÄSKYJEN SEURAAMINEN

3 Siitä tiedämme Hänet tuntevamme, jos pidämme Hänen käskynsä.
4 Joka sanoo: "Tunnen Hänet" eikä pidä Hänen käskyjään, on valehtelija eikä totuus ole Hänessä.
5 Mutta joka pitää Hänen sanansa, Hänessä Jumalan rakkaus on totisesti tullut täydelliseksi. Siitä tiedämme Hänessä olevamme,
6 joka sanoo Hänessä pysyvänsä, on velvollinen vaeltamaan niin kuin Hän vaelsi.

UUSI KÄSKY

7 Veljet, en kirjoita teille uutta käskyä, vaan vanhan käskyn, joka teillä alusta on ollut. Tämä vanha käsky on se sana, jonka olette (alusta) kuulleet.
8 Toisekseen kirjoitan teille uuden käskyn, sen joka on totta Hänessä ja teissä, sillä pimeä katoaa ja tosi valo jo loistaa.
9 Joka sanoo valossa olevansa, mutta vihaa veljeään, on yhä vielä pimeässä.
10 Joka rakastaa veljeään, pysyy valossa, eikä hänessä ole pahennusta.
11 Mutta joka vihaa veljeään, on pimeässä ja vaeltaa pimeässä eikä tiedä, mihin menee, sillä pimeä on sokaissut hänen silmänsä.

APOSTOLIEN KIRJEEN SYY

12 Kirjoitan teille, lapsukaiset, sillä synnit ovat teille anteeksi annetut
Hänen nimensä vuoksi.
13 Kirjoitan teille, isät, sillä olette oppineet tuntemaan Hänet joka alusta
on ollut. Kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä olette voittaneet pahan*. Kirjoitan
teille, lapsukaiset, sillä olette oppineet tuntemaan Isän.
14 Olen kirjoittanut teille, isät, sillä olette oppineet tuntemaan Hänet, joka
alusta on ollut. Olen kirjoittanut teille, nuorukaiset, sillä olette voimakkaat
ja Jumalan sana pysyy teissä, ja olette voittaneet pahan*.

MAAILMAN RAKKAUS ON ALKUISIN PAHASTA

15 Älkää rakastako maailmaa älkääkä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku
rakastaa maailmaa, ei Isän rakkaus ole hänessä.
16 Sillä mikään, mikä on maailmassa, lihan himo ja silmäin pyyntö ja
elämän korska, ei ole Isästä lähtöisin, vaan on maailmasta peräisin,
17 Ja maailma katoaa ja sen himo, Mutta joka tekee Jumalan tahdon,
pysyy iäti.

VAROITUS ANTIKRISTUKSISTA

18 Lapsukaiset, on viimeinen aika. Ja niin kuin olette kuulleet, että
antikristus tulee, niin onkin nyt monta antikristusta ilmestynyt. Siitä
tiedämme, että on viimeinen aika.
19 Meistä he ovat lähteneet, mutta he eivät kuuluneet meihin. Sillä jos he
olisivat kuuluneet meihin, he olisivat pysyneet kanssamme. Heissä on
kuitenkin käyvä ilmi, että kaikki eivät kuulu meihin.
20 Mutta teillä on voitelu Pyhältä, ja *tiedätte kaiken*.
21 En ole kirjoittanut teille sen vuoksi, ettette totuutta tiedä, vaan koska
tiedätte sen ja *ettei mikään valhe* ole totuudesta peräisin.
22 Kuka on valehtelija, jollei se, joka kieltää, että Jeesus on Kristus? Hän
on antikristus, joka kieltää Isan ja Pojan.
23 Ei kenelläkään, joka kieltää Pojan, ole Isääkään. [Joka tunnustaa
Pojan, hänellä on myös Isä]
24 Minkä (siis) alusta asti olette kuulleet, se pysyköön teissä. Jos teissä
pysyy se, minkä alusta asti olette kuulleet, niin tekin pysytte Pojassa ja
Isässä.
25 Ja tämä on se lupaus, jonka Hän on meille luvannut: iäinen elämä.
26 Tämän olen kirjoittanut teille niistä, jotka teitä eksyttävät.

HERRASSA PYSYMINEN

27 Mutta te, teissä pysyy se voitelu, jonka olette Häneltä saaneet, ettekä ole sen tarpeessa, että eräs teitä opettaa, vaan niin kuin *sama voitelu* opettaa teitä kaikessa ja on totta eikä ole valhetta, ja niin kuin se on teitä opettanut, niin te pysytte Hänessä.
28 Ja nyt, lapsukaiset, pysykää Hänessä, jotta meillä Hänen ilmestyessään olisi uskallus emmekä joutuisi häveten väistymään Hänen edestään Hänen tulemuksessaan.
29 Jos tiedätte, että Hän on vanhurskas, ymmärrätte, että [myös] jokainen, joka vanhurskautta harjoittaa, on Hänestä syntynyt.

3. Luku JUMALAN LAPSI EI HARJOITA SYNTIÄ

1 Katsokaa millaisen rakkauden Isä on antanut meille, että meitä kutsutaan* Jumalan lapsiksi, [joita olemmekin]. Sen vuoksi maailma ei tunne meitä, koska se ei tunne Häntä.
2 Rakkaat, nyt olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. (Mutta) tiedämme tulevamme Hänen kaltaisikseen, kun Hän ilmestyy, sillä saamme nähdä Hänet sellaisena kuin Hän on.
3 Jokainen, joka panee Häneen tämän toivon, puhdistaa itsensä niin kuin Hän on puhdas.
4 Jokainen, joka harjoittaa syntiä, harjoittaa myös laittomuutta, ja synti on laittomuus.
5 Tiedätte Hänen ilmestyneen ottamaan pois syntimme*, eikä Hänessä ole syntiä.
6 Ei kukaan, joka Hänessä pysyy, harjoita syntiä. Yksikään, joka harjoittaa syntiä, ei ole Häntä nähnyt eikä Häntä tuntenut.
7 Lapsukaiset, älköön kukaan teitä eksyttäkö. Joka vanhurskautta harjoittaa, on vanhurskas niin kuin Hän on vanhurskas.
8 Joka syntiä harjoittaa, on * paholaisen oma*, sillä paholainen harjoittaa syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, jotta Hän tekisi tyhjäksi paholaisen teot.
9 Ei yksikään Jumalasta syntynyt harjoita syntiä, sillä Hänen siemenensä pysyy hänessä, eikä hän voi syntiä harjoittaa, koska hän on Jumalasta syntynyt.
10 Siitä tunnetaan Jumalan lapset ja paholaisen lapset. Yksikään, joka ei harjoita vanhurskautta, ei ole Jumalasta syntyisin, eikä se, joka ei rakasta veljeään.

VELJESRAKKAUDESTA

11 Sillä tämä on se sanoma, jonka olette alusta asti kuulleet, että meidän tulee rakastaa toisiamme
12 eikä olla niin kuin Kain, joka oli *pahan vallassa* ja tappoi veljensä. Ja miksi hän tappoi hänet? Koska hänen omat tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat.
13 Älkää ihmetelkö, veljeni, jos maailma teitä vihaa.
14 Me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään, koska rakastamme veljiä. Joka ei rakasta (veljeään), pysyy kuolemassa.
15 Jokainen, joka vihaa veljeään, on murhaaja, ja tiedätte, ettei kenessäkään murhaajassa ole iäistä elämää hänessä pysyvänä.
16 Siitä olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että Hän antoi henkensä puolestamme; meidänkin tulee antaa henkemme veljien puolesta.
17 Mutta jos joku omistaa maailman varallisuutta ja näkee veljensä olevan puutteessa, mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus pysyy hänessä?
18 Lapsukaiseni*, älkäämme rakastako sanalla tai kielellä, vaan teossa ja totuudessa.
19 Siitä tiedämme, että olemme * totuuden omat* ja rauhoitamme Hänen edessään sydämemme.
20 Sillä jos sydämemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin sydämemme ja tietää kaikki.

USKALLUS JUMALAAN

21 Rakkaat, jos sydämemme ei syytä meitä, niin meillä on uskallus Jumalaan,
22 ja mitä tahansa anomme, sen saamme Häneltä, koska pidämme Hänen käskynsä ja teemme sitä, mikä on Hänelle otollista.
23 Ja tämä on Hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa Hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa toisiamme niin kuin Hän on meille käskyn antanut.
24 Joka pitää Hänen käskynsä, se pysyy Jumalassa* ja Jumala hänessä. Ja siitä tiedämme Hänen meissä pysyvän, siitä Hengestä, jonka Hän on meille antanut.

4. Luku HENKIEN KOETTELEMISESTA

1 Rakkaat, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko
ne Jumalasta lähtöisin, sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt
maailmaan.
2 Tästä tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa
Jeesuksen Kristukseksi lihassa tulleeksi, on Jumalasta lähtöisin.
3 Ja yksikään henki, joka ei tunnusta Jeesusta (*Kristukseksi lihassa
tulleeksi), ei ole Jumalasta lähtöisin. Se on antikristuksen henki, josta
olette kuulleet, että se tulee, ja se on jo nyt maailmassa.
4 Lapsukaiset, te olette Jumalan omia* ja olette voittaneet heidät, sillä
Hän, joka on teissä, on suurempi kuin se, joka on maailmassa.
5 He ovat *maailman omia*. Sen vuoksi he puhuvat 'maailman mukaan,
ja maailma kuuntelee heitä.
6 Me olemme Jumalan omia. Joka tuntee Jumalan, kuuntelee meitä. Joka
ei ole Jumalan oma, se ei kuuntele meitä. Siitä tunnemme totuuden
hengen ja eksytyksen hengen.

RAKKAUS ON JUMALASTA

7 Rakkaat, rakastakaamme toisiamme, sillä rakkaus on Jumalasta
lähtöisin. Jokainen joka rakastaa, on Jumalasta syntynyt ja tuntee
Jumalan.
8 Joka ei rakasta, ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus.
9 Siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meille, että Jumala lähetti ainosyntyisen
Poikansa maailmaan, jotta me eläisimme Hänen ansiostaan.
10 Siinä rakkaus on, ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan että Hän
rakasti meitä ja lähetti Poikansa syntiemme hyvitykseksi.
11 Rakkaat, jos Jumala näin rakasti meitä, mekin olemme velvolliset
rakastamaan toisiamme.
12 Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Jos rakastamme toisiamme,
niin Jumala pysyy meissä, ja Hänen rakkautensa on tullut täydelliseksi
meissä.
13 Siitä tiedämme Hänessä pysyvämme ja Hänen meissä, että Hän on
antanut meille Henkeään.
14 Olemme nähneet ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa
maailman Vapahtajaksi.
15 Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, Hänessä Jumala
pysyy ja Hän Jumalassa.
16 Ja me olemme oppineet tuntemaan ja olemme uskoneet sen

rakkauden, mikä Jumalalla on meihin. Jumala on rakkaus, ja joka pysyy rakkaudessa, pysyy Jumalassa ja Jumala Hänessä.
17 Siinä rakkaus on tullut täydelliseksi meissä, jotta meissä olisi uskallus tuomiopäivänä. Sillä sellainen kuin Hän on, sellaisia olemme mekin tässä maailmassa.
18 Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkoittaa pelon. Sillä pelossa on rangaistusta, mutta joka pelkää, ei ole tullut täydelliseksi rakkaudessa.
19 Me rakastamme (Häntä), koska Hän on ensin rakastanut meitä.
20 Jos joku sanoo: "Minä rakastan Jumalaa", mutta vihaa veljeään, hän on valehtelija. Sillä *kuinka hän, joka ei rakasta veljeään, jonka hän on nähnyt, voi rakastaa Jumalaa, jota hän ei ole nähnyt "
21 Tämä käsky meille on Häneltä, että joka rakastaa Jumalaa, rakastakoon myös veljeään.

5. Luku JUMALASTA SYNTYMISEN MERKKI

1 Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, on Jumalasta syntynyt, ja jokainen, joka rakastaa Häntä, joka on synnyttänyt, rakastaa myös sitä, joka on Hänestä syntynyt.
2 Siitä tiedämme, että rakastamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja pidämme Hänen käskynsä.
3 Sillä tämä on Jumalan rakkautta, että pidämme Hänen käskynsä, ja Hänen käskynsä eivät ole raskaat.
4 Sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman. Ja tämä on se voitto, joka on voittanut maailman, meidän uskomme.
5 Kuka on se, joka voittaa maailman, jollei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?

TODISTUS JUMALAN POJASTA

6 Hän on se, joka on tullut veden ja veren kautta. Jeesus Kristus, ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä. Ja Henki on se, joka todistaa, koska Henki on totuus.
7 Sillä kolme on jotka todistavat (taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki. ja nämä kolme ovat yksi.
8 Ja kolme on jotka todistavat maassa): Henki ja vesi ja veri, ja nämä kolme pitävät yhtä.
9 Jos hyväksymme ihmisten todistuksen on Jumalan todistus kuitenkin suurempi, sillä tämä on Jumalan todistus, jonka* Hän on todistanut

Pojastaan.
10 Joka uskoo Jumalan Poikaan, hänellä on todistus itsessään. Joka ei usko Jumalaan, on tehnyt Hänestä valehtelijan, koska ei ole uskonut sitä todistusta, jonka Jumala on todistanut Pojastaan.
11 Ja tämä on se todistus: Jumala on antanut meille iäisen elämän ja tämä elämä on Hänen Pojassaan.
12 Jolla Poika on, hänellä on elämä. Jolla Jumalan Poikaa ei ole, hänellä ei ole elämää.

RUKOUKSEN KUULEMISESTA JA PYHÄSTÄ ELÄMÄSTÄ

13 Tämän olen kirjoittanut teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen, jotta tietäisitte, että teillä on iäinen elämä (ja jotta aina uskoisitte Jumalan Pojan nimeen).
14 Ja tämä on se uskallus, joka meillä on Häneen, että jos jotain anomme Hänen tahtonsa mukaan, Hän kuulee meitä.
15 Ja jos tiedämme Hänen kuulevan meitä, mitä tahansa anomme, tiedämme, että meillä on se, mitä olemme Häneltä anoneet.
16 Jos joku näkee veljensä tekevän syntiä, joka ei ole kuolemaksi, niin rukoilkoon, ja Hän on antava hänelle elämän, niille, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On syntiä, joka on kuolemaksi. Siitä en sano, että hänen olisi rukoiltava.
17 Kaikki vääryys on syntiä. Ja on syntiä, joka ei ole kuolemaksi.
18 Tiedämme, ettei kukaan Jumalasta syntynyt harjoita syntiä, vaan Jumalasta syntynyt pitää itsestään vaarin, eikä paha käy häneen käsiksi.
19 Tiedämme, että olemme Jumalan omat, ja koko maailma on pahan vallassa.
20 Mutta tiedämme, että Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen tunteaksemme sen Totuullisen. Ja me olemme siinä Totuullisessa, Hänen Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Hän on tosi Jumala ja iäinen elämä.
21 Lapsukaiset, varokaa epäjumalia (Aamen)

JOHANNEKSEN TOINEN KIRJE

TERVEHDYS

1 Vanhin valitulle rouvalle ja hänen lapsilleen, joita minä totuudessa rakastan — enkä ainoastaan minä, vaan myös kaikki, jotka ovat tulleet totuuden tuntemaan —

2 totuuden vuoksi, joka meissä pysyy ja on oleva kanssamme iäti*.
3 Armo, laupeus ja rauha *Isältä Jumalalta* ja Jeesukselta Kristukselta,
Isän Pojalta, on oleva kanssanne totuudessa ja rakkaudessa.

TOTUUDESTA JA RAKKAUDESTA

4 Minua on suuresti ilahuttanut, että olen havainnut lastesi joukossa niitä,
jotka totuudessa vaeltavat, niin kuin olemme saaneet käskyn Isältä.
5 Ja nyt pyydän sinua, rouva, ei ikään kuin kirjoittaisin sinulle uuden
käskyn, vaan sen, mikä meillä on ollut alusta asti, että meidän tulee
rakastaa toisiamme.
6 Ja tämä on rakkaus, että me vaellamme Hänen käskyjensä mukaan.
Tämä on käsky, niin kuin olette alusta asti kuulleet, että teidän tulee siinä
vaeltaa.

VAROITUS VILLITSIJÖISTÄ

7 Sillä monta villitsijää on lähtenyt maailmaan, jotka eivät tunnusta
Jeesusta *Kristukseksi,* lihassa tulevaksi. Tällainen on villitsijä ja
antikristus.
8 Pitäkää vaari itsestänne, *että me emme* menetä sitä, minkä olemme
saaneet aikaan, vaan saamme täyden palkan.
9 Yhdelläkään, joka *poikkeaa syrjään* eikä pysy Kristuksen opissa, ei
ole Jumalaa. Joka pysyy (Kristuksen) opissa, hänellä on sekä Isä että
Poika.
10 Jos joku tulee luoksenne eikä esitä* tätä oppia, älkää ottako häntä
huoneeseenne älkääkä lausuko häntä tervetulleeksi,
11 Sillä joka lausuu hänet tervetulleeksi, osallistuu hänen pahoihin
tekoihinsa.

LOPPUSANAT

12 Kun minulla on teille paljon kirjoittamista, en halua jatkaa paperilla ja
musteella, vaan toivon saavani tulla luoksenne ja puhua suullisesti, jotta
ilomme olisi täydellinen.
13 Valitun sisaresi lapset lähettävät sinulle terveisiä. (Aamen.)

JOHANNEKSEN KOLMAS KIRJE

TERVEHDYS

1 Vanhin rakkaalle Gaiukselle, jota minä totuudessa rakastan.
2 Rakkaani, toivotan sinulle, että kaikessa menestyt ja pysyt terveenä, niin kuin sielusi menestyy.

GAIUS SAA KIITOSTA

3 Minua ilahutti näet suuresti, kun veljet tulivat ja antoivat todistuksen totuudestasi, niin kuin sinä totuudessa vaellat.
4 Minulla ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni vaeltavan totuudessa.
5 Rakkaani, sinä toimit uskollisesti kaikessa, mitä olet tehnyt veljien ja* vieraitten hyväksi.
6 He ovat seurakunnan edessä antaneet todistuksen rakkaudestasi. Teet hyvin auttaessasi heitä eteenpäin Jumalan arvon mukaisesti.
7 Sillä 'Hänen nimensä* vuoksi he ovat lähteneet matkaan eivätkä ota pakanoilta mitään.
8 Olemme sen vuoksi velvolliset ottamaan vastaan sellaisia, jotta olisimme työtovereja totuuden hyväksi.

HUOLEN JA ILON AIHETTA

9 Kirjoitin seurakunnalle, mutta Diotrefes, joka haluaa olla ensimmäinen heistä, ei ota meitä vastaan.
10 Sen vuoksi, jos tulen, muistutan hänen teoistaan, joita hän tekee, kun pahoin sanoin panettelee meitä. Tähänkään tyytymättä hän ei itse ota vastaan veljiä, vaan estää niitä, jotka haluavat niin tehdä ja heittää heidät ulos seurakunnasta.
11 Rakkaani, älä seuraa pahaa, vaan hyvää. Joka hyvää harjoittaa, on Jumalan oma. Joka pahaa harjoittaa, ei ole Jumalaa nähnyt
12 Demetrius on kaikilta, jopa itse totuudelta saanut hyvän todistuksen, ja mekin todistamme, ja tiedätte, että todistuksemme on tosi.

LOPPUSANAT

13 Minulla olisi paljon kirjoittamista [sinulle], mutta en halua kirjoittaa sinulle musteella ja kynällä,

14 vaan toivon pian näkeväni sinut, ja silloin puhumme suullisesti.
15 Rauha sinulle! Ystävät tervehtivät sinua. Tervehdi ystäviä nimeltä.

JAAKOBIN KIRJE

TERVEHDYS

1 Jaakob, Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen palvelija, tervehtii kahtatoista hajallaan* elävää sukukuntaa.

KOETUSTEN TARKOITUS

2 Veljeni, pitäkää pelkkänä ilona, kun joudutte moninaisiin kiusauksiin,
3 tietäen, että uskonne koetus saa aikaan kärsivällisyyttä.
4 Mutta kärsivällisyydellä olkoon täydellinen teko, niin että olisitte täydelliset ja eheät ettekä missään puuttuvaiset.

VIISAUDEN SAAMINEN

5 Mutta jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin sitä annetaan hänelle.
6 Anokoon kuitenkin uskossa, lainkaan epäilemättä, sillä epäilevä on kuin meren aalto, jota tuuli ajaa ja heittelee.
7 Älköön näet sellainen ihminen luulko Herralta mitään saavansa,
8 kaksimielinen mies, epävakainen kaikilla teillään.

KÖYHÄ JA RIKAS

9 Alhainen veli kerskatkoon ylhäisyydestään,
10 mutta rikas alhaisuudestaan, sillä hän on katoava niin kuin ruohon kukka.
11 Aurinko nousee helteineen ja kuivaa ruohon, ja sen kukka varisee ja sen muodon kauneus häviää. Niin on rikaskin lakastuva retkillään.

KIUSAUKSEN LÄHDE

12 Autuas se mies, joka kiusauksen kestää, sillä kestettyään koetuksen hän saa elämän kruunun, jonka Herra on luvannut niille, jotka Häntä rakastavat.
13 Älköön kukaan kiusattuna ollessaan sanoko: "Jumala minua kiusaa",

sillä Jumala ei ole pahan* kiusattavissa eikä Hän ketään kiusaa.
14 Vaan jokaista kiusaa hänen oma himonsa, joka häntä vetää ja houkuttelee.
15 Sitten himo raskaaksi tultuaan synnyttää synnin, mutta kun synti on kypsynyt, se synnyttää kuoleman.
16 Älkää eksykö, rakkaat veljeni.
17 Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja on ylhäältä ja tulee alas valojen Isältä, jonka luona ei ole muutosta eikä vaihteen varjoa.

OIKEA JUMALANPALVELUS

18 Hän synnytti meidät tahtonsa mukaan totuuden sanalla ollaksemme Hänen luotujensa eräänlainen esikoinen.
19 *Olkoon siis, rakkaat veljeni, jokainen ihminen nopea kuulemaan, hidas puhumaan, hidas vihaan.
20 Sillä miehen viha ei täytä Jumalan vanhurskautta.
21 Pankaa siis pois kaikki saasta ja kaikkinainen pahuus, ja ottakaa sävyisästi vastaan teihin istutettu sana, joka voi sielunne pelastaa.
22 Mutta olkaa sanan tekijöitä eikä ainoastaan sen kuulijoita pettäen itsenne.
23 Sillä jos joku on sanan kuulija eikä sen toteuttaja, hän on miehen kaltainen, joka kuvastimesta katselee luonnollisia kasvojaan.
24 Sillä hän katselee itseään ja menee pois ja unohtaa heti, millainen oli.
25 Mutta joka katsoo täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä, *hän ei* ole muistamaton kuulija, vaan teon tekijä. Hän on oleva autuas tekemisessään.
26 Jos joku (teistä) luulee palvelevansa Jumalaa eikä hillitse kieltään, vaan pettää sydämensä, hänen jumalanpalveluksensa on turha.
27 Puhdas ja tahraton jumalanpalvelus Jumalan edessä on käydä katsomassa orpoja ja leskiä heidän ahdistuksessaan ja varjella itsensä *maailman saastalta*.

2. Luku HENKILÖÖN KATSOMISESTA

1 Veljeni, *älkää omistako kirkastetun Herramme Kristuksen uskoa niin, että katsotte henkilöön.
2 Sillä jos kokoukseenne tulee loistavapukuinen mies kultasormus sormessaan, mutta tulee myös köyhä likaisissa vaatteissa,
3 ja te katsotte sen puoleen, joka kantaa loistavaa pukua ja sanotte (hänelle): "istu sinä tähän mukavasti" ja köyhälle sanotte: "Seiso sinä

tuossa" tai: "Istu tähän alas jalkajakkarani viereen,"
4 niin ettekö ole joutuneet ristiriitaan itsenne kanssa ja eikö teistä ole tullut väärämielisiä tuomareja?
5 Kuulkaa, rakkaat veljeni. Eikö Jumala ole valinnut *tämän maailman* köyhiä olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka Hän on luvannut niille, jotka Häntä rakastavat?
6 Mutta te olette häväisseet köyhän. Eivätkö rikkaat sorra teitä ja vedä teitä tuomioistuinten eteen?
7 Eivätkö he pilkkaa sitä jaloa nimeä, *jonka mukaan teidät on nimitetty*?
8 Jos kuitenkin täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: "Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi", niin teette hyvin,
9 mutta jos henkilöön katsotte, teette syntiä, ja laki osoittaa teidät lain rikkojiksi.
10 Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhdessä kohtaa, hän on syypää kaikkeen.
11 Sillä Hän joka sanoi: "Älä tee aviorikosta", sanoi myös: "Älä tapa". Jos et teekään aviorikosta, mutta tapat, sinusta on tullut lain rikkoja.
12 Puhukaa niin ja tehkää niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva.
13 Sillä tuomio on laupeudeton sille, joka ei ole laupeutta tehnyt. (Mutta) laupeus kerskaa tuomiota vastaan.

USKO JA TEOT

14 Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo, että hänellä on usko — mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kai usko voi häntä pelastaa?
15 Jos veli tai sisar on alaston ja (on) vailla jokapäiväistä ravintoa
16 ja joku teistä sanoo heille: "Menkää rauhassa, lämmitelkää ja syökää itsenne kylläisiksi," mutta ette anna heille ruumiin tarpeita, mitä hyötyä siitä on?
17 Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut.
18 Mutta joku sanoo: "Sinulla on usko ja minulla on teot. Näytä minulle uskosi ilman tekojasi*, niin minä näytän sinulle teoistani uskoni."
19 Sinä uskot, että Jumala on yksi. Teet oikein; riivaajatkin uskovat — ja vapisevat.
20 Mutta tahdotko tietää, sinä tyhjänpäiväinen ihminen, että usko ilman tekoja on kuollut*?
21 Eikö isämme Aabraham vanhurskautunut teoista viedessään poikansa lisakin uhrialttarille?
22 *Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko

tuli täydelliseksi.
23 Näin toteutui Raamattu, joka sanoo: "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi", ja häntä kutsuttiin Jumalan ystäväksi.
24 Näette (siis), että ihminen vanhurskautuu teoista eikä ainoastaan uskosta.
25 Eikö myös portto Raahab samoin vanhurskautunut teoista ottaessaan lähettiläät luokseen ja päästäessään heidät toista tietä menemään?
26 Sillä niin kuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut.

3. Luku KIELEN SYNNISTÄ

1 Veljeni, älkää monet *olko opettajia*, sillä tiedätte, että saamme sitä kovemman tuomion.
2 Sillä usein* kaikki hairahdumme. Jos joku ei hairahdu puheessa, hän on täydellinen mies ja kykenee hillitsemään koko ruumiinsa.
3 *Katso, panemme suitset hevosten suuhun, että ne meitä tottelisivat, ja* ohjaamme niitten koko ruumiin.
4 Katso, laivatkin, jotka ovat niin isoja ja tuimain tuulten kuljetettavia, ohjataan varsin pienellä peräsimellä, minne (tahansa) perämiehen mieli tekee.
5 Samoin myös kieli on pieni jäsen, mutta kerskaa kovasti*. Katso, pieni tuli — kuinka suuren metsän se sytyttää!
6 Myös kieli on tuli, vääryyden maailma. (Näin) kieli on jäsenistämme se, joka tahraa koko ruumiin ja sytyttää tuleen elämän pyörän, itse syttyen helvetistä.
7 Sillä kaiken, sekä petojen että lintujen, sekä matelijain että merieläinten luonnon ihmisluonto kesyttää ja on kesyttänyt.
8 Mutta kieltä ei kukaan ihminen voi kesyttää. Se on hillitön* ja paha, täynnä kuolettavaa myrkkyä.
9 Sen avulla kiitämme Jumalaa* ja Isää, ja sillä kiroamme ihmisiä, Jumalan kaltaisiksi luotuja.
10 Samasta suusta lähtee kiitos ja kirous. Veljeni, tämä ei saa olla näin.
11 Uhkuuko lähde samasta silmästä makeaa ja karvasta?
12 Veljeni, ei kai viikunapuu voi tuottaa öljymarjoja tai viinipuu viikunoita? *Samoin ei mikään lähde voi antaa suolaista ja makeaa vettä.*

OIKEA VIISAUS

13 Kuka keskellänne on viisas ja ymmärtäväinen? Tuokoon hän hyvällä

vaelluksellaan näkyviin tekonsa viisauden sävyisyydessä.
14 Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riitaisuus sydämessänne, niin älkää pöyhkeilkö älkääkä valhetelko totuutta vastaan.
15 Tämä ei ole se viisaus, joka ylhäältä tulee, vaan se on maallista, sielullista, riivaajista lähtevää.
16 Sillä missä on kiivaus ja riitaisuus, siellä on epäjärjestys ja kaikkinainen paha meno.
17 Mutta ylhäältä tuleva viisaus on ensiksi puhdas, sitten rauhaisa, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, epäilemätön ja teeskentelemätön.
18 Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhan tekijöille.

4. Luku MAAILMAN YSTÄVYYS

1 Mistä syntyvät taistelut ja [mistä] riidat keskellänne? Eivätkö tästä: himoistanne, jotka sotivat jäsenissänne?
2 Te himoitsette eikä teillä ole. Te tapatte ja kiivailette ettekä voi saavuttaa. Te riitelette ja taistelette eikä teillä ole, koska ette ano.
3 Te anotte ettekä saa, koska anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne sen himoissanne.
4 Te (avionrikkojat ja) avionrikkojattaret, ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, hänestä tulee Jumalan vihollinen.
5 Vai luuletteko, että Raamattu * puhuu turhaan? ”Kateuteen asti Hän haluaa Henkeä, joka asuu meissä.”*
6 Mutta Hän antaa sitä suuremman armon. Sen vuoksi Hän* sanoo: "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille Hän antaa armon."

NÖYRTYKÄÄ HERRAN EDESSÄ

7 Olkaa siis Jumalalle alamaiset, [mutta] vastustakaa paholaista, niin hän pakenee luotanne.
8 Lähestykää Jumalaa, niin Hän lähestyy teitä. Puhdistakaa kätenne, te syntiset, ja tehkää sydämenne puhtaiksi, te kaksimieliset.
9 Tuntekaa kurjuutenne ja valittakaa ja itkekää. Naurunne muuttukoon murheeksi ja ilonne suruksi.
10 Nöyrtykää Herran edessä, niin Hän koroittaa teidät.

VELJIEN PANETTELEMISESTA

11 Älkää panetelko toisianne, veljet. Joka veljeään panettelee ja* veljeään tuomitsee, panettelee lakia ja tuomitsee lain. Mutta jos tuomitset lain, et ole lain seuraaja vaan tuomari.
12 Yksi on lainsäätäjä [ja tuomari], Hän, joka voi pelastaa ja hukuttaa Mutta kuka olet sinä, joka tuomitset toisen*?

IHMISEN ELÄMÄ EI OLE HÄNEN VALLASSAAN

13 Niinpä niin, te, jotka sanotte: "Tänään tai huomenna menemme siihen ja siihen kaupunkiin ja viivymme siellä vuoden ja käymme kauppaa ja saamme voittoa" —
14 te, jotka ette tiedä huomisen menoa. Sillä mikä on elämänne? * Sehän on savu,* joka hetken näkyy ja sitten haihtuu.
15 Sen sijaan teidän tulisi sanoa: "Jos Herra tahtoo, niin elämme ja teemme tämän tai tuon."
16 Mutta nyt te kerskaatte ylvästelyssänne. Kaikki sellainen kerskaaminen on paha.
17 Joka siis ymmärtää tehdä hyvää eikä tee, hänelle se on synniksi.

5. Luku RIKKAITTEN VÄÄRYYDESTÄ

1 Niinpä niin, te rikkaat, itkekää ja vaikeroikaa kurjuuttanne, joka on saavuttava teidät.
2 Rikkautenne on mädännyt, vaatteenne ovat koin syömät.
3 Kultanne ja hopeanne on ruostunut, ja niitten ruoste on oleva todistuksena teitä vastaan ja syövä lihanne niin kuin tuli. Olette koonneet aarteita viimeisinä päivinä.
4 Katso, työmiesten, vainioittenne niittäjäin palkka, jonka te olette pidättäneet, huutaa, ja leikkuumiesten valitushuudot ovat tulleet Herran Sebaotin korviin.
5 Olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet. Olette sydäntänne syötelleet (niin kuin) teurastuspäivänä.
6 Olette tuominneet, olette tappaneet vanhurskaan. Hän ei vastusta teitä.

KEHOITUS KÄRSIVÄLLISYYTEEN

7 Olkaa siis kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes se

saa varhaisen ja myöhäisen sateen.
8 Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä.
9 Älkää nurisko toisianne vastaan, veljet, jottei teitä tuomittaisi. Katso, tuomari seisoo ovella.
10 Ottakaa, veljeni*, vaivan kestämisen ja kärsivällisyyden esikuvaksi profeetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä.
11 Katso, me ylistämme autuaiksi niitä, jotka ovat kestäneet. Jobin kärsivällisyyden olette kuulleet ja Herran lopun olette nähneet, sillä* Herra on laupias ja armahtavainen.

VANNOMINEN KIELLETÄÄN

12 Mutta ennen kaikkea, veljeni, älkää vannoko, älkää taivaan kautta älkääkä maan, älkää mitään muutakaan valaa. Vaan "on" olkoon teillä "on" ja "ei" olkoon "ei", jottette joutuisi tuomittaviksi.

RUKOUKSEN VOIMA

13 Jos joku teistä kärsii vaivaa, rukoilkoon. Jos joku on hyvillä mielin, laulakoon ylistystä.
14 Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon luokseen seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen puolestaan voidellen hänet öljyllä Herran nimessä.
15 Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra nostaa hänet. Ja jos hän on syntejä tehnyt, ne annetaan hänelle anteeksi.
16 Tunnustakaa [siis] toisillenne syntinne ja rukoilkaa toistenne puolesta, jotta paranisitte. Vanhurskaan harras* rukous voi paljon.
17 Elia oli samanluontoinen ihminen kuin me, ja hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi, eikä satanut maan päälle kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen.
18 Ja hän rukoili jälleen, ja taivas antoi sateen ja maa kasvoi hedelmänsä.

EKSYNEEN PALAUTTAMINEN

19 Veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja joku hänet palauttaa,
20 niin tietäköön, että joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa sielun kuolemasta ja peittää synnin paljouden.

JUUDAAN KIRJE

ALKUSANAT

1 Juudas, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja Jaakobin veli, kutsutuille,
jotka ovat Isässä Jumalassa pyhitetyt ja Jeesuksessa Kristuksessa
varjellut.
2 Lisääntyköön teille laupeus ja rauha ja rakkaus.
3 Rakkaat! Koska olen hartaasti halunnut kirjoittaa teille yhteisestä
pelastuksestamme, tuli minulle pakko kirjoittaa teille ja kehoittaa teitä
taistelemaan sen uskon puolesta, joka kerran on pyhille annettu.

VAROITUS JUMALATTOMISTA

4 Sillä joukkoonne on pujahtanut eräitä ihmisiä, joitten tuomio jo kauan
sitten on ennalta kirjoitettu joutuvan tähän tuomioon, jumalattomia, jotka
kääntävät Jumalamme armon irstaudeksi ja kieltävät ainoaan valtiaamme
(,Jumalamme,) ja Herramme Jeesuksen Kristuksen.
5 Haluan kuitenkin muistuttaa teitä, vaikka kerran olette saaneet sen
tietää, että Herra, joka oli pelastanut kansan Egyptin maasta, toisella
kerralla tuhosi ne, jotka eivät uskoneet,
6 ja että Hän ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan
jättivät oman asumuksensa, on säilyttänyt iäisissä kahleissa pimeässä
suuren päivän tuomiota varten,
7 niin kuin Sodoma ja Gomorra ja niitten ympärillä olleet kaupungit, jotka
niitten tavoin harjoittivat haureutta ja tyydyttivät luonnottomia himoja, ovat
varoittavana esimerkkinä kärsiessään iäisen tulen rangaistusta.
8 Kuitenkin myös nämä uneksijat samoin saastuttavat lihan, halveksivat
herrautta ja rienaavat kirkkauden henkiolentoja.
9 Mutta kun Miikael, ylienkeli, kiistellen väitteli paholaisen kanssa
Mooseksen ruumiista, hän ei rohjennut lausua herjaavaa tuomiota, vaan
sanoi: ”Rangaiskoon sinua Herra!”
10 Nämä taas rienaavat sitä, mitä eivät tunne. Mutta mitä tahansa he
luonnostaan ymmärtävät niin kuin järjettömät eläimet, sillä he turmelevat
itsensä.
11 Voi heitä, sillä he vaeltavat Kainin tietä ja heittäytyvät palkan vuoksi
Bileamin eksytykseen ja hukkuvat Kooran tavoin niskoitteluunsa!
12 Nämä ovat rakkausaterioillanne häpeäpilkkuja, kun julkeasti yhdessä
kanssanne kemuilevat ja itseään kestitsevät. He ovat vedettömiä, tuulten
ajeltavia pilviä, myöhäissyksyisiä hedelmättömiä puita, kahdesti kuolleita,

juurineen irroitettuja,
13 rajuja meren aaltoja, jotka vaahtoavat omia häpeitään, harhailevia tähtiä, jolle synkkä pimeys ainiaaksi on varattu.
14 Myös heistä on Eenok, seitsemäs Aadamista, ennustanut sanoen: ”Katso, Herra tulee lukemattomien tuhansien pyhiensä kanssa
15 tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia heidän jumalattomiaan kaikista heidän jumalattomista teoistaan, joita he jumalattomuudessaan ovat tehneet, ja kaikesta julkeasta, mitä jumalattomat syntiset ovat Häntä vastaan puhuneet.
16 He ovat napisijoita, kohtaloaan nurkuvia ja vaeltavat himojensa mukaan. Heidän suunsa puhuu pöyhkeitä ja he imartelevat ihmisiä hyödyn vuoksi.
17 Mutta te, rakkaat, muistakaa nämä sanat, jotka Herramme Jeesuksen Kristuksen apostolit ovat ennalta puhuneet,
18 sillä he ovat sanoneet teille: ”Viimeisinä aikoina on esiintyvä pilkkaajia, jotka vaeltavat jumalattomuutensa himojen mukaan.”
19 Nämä ovat niitä, jotka eristäytyvät, ovat sielullisia, Henkeä heillä ei ole.

HERRAN ODOTUS VELVOITTAA

20 Mutta te, rakkaat, rakentakaa itseänne pyhimmässä uskossanne, rukoilkaa Pyhässä Hengessä
21 ja säilyttäkää itsenne Jumalan rakkaudessa odottaessanne Herramme Jeesuksen Kristuksen laupeutta iäiseksi elämäksi.
22 Armahtakaa toisia harkiten,
23 toisia taas pelastakaa peläten. Temmatkaa heidät tulesta, vihaten lihan tahraamaa ihokastakin.

LOPPUSANAT

24 Mutta Hänelle joka voi varjella teidät lankeamattomina ja asettaa teidät kirkkautensa eteen nuhteettomina, riemuitsevina.
25 Hänelle ainoalle (viisaalle) Jumalalle, Vapahtajallemme [Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta] kunnia (ja) majesteetti, voima ja valta [ennen kaikkea aikaa] ja nyt ja iankaiken! Aamen.

JOHANNEKSEN ILMESTYS

1. Luku KIRJAN ESITTELY

1 Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi Hänelle
näyttääkseen palvelijoilleen, mitä pian täytyy tapahtua, ja sen Hän
lähettämänsä enkelin välityksellä antoi tiedoksi palvelijalleen
Johannekselle,
2 joka on näyttänyt toteen Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen
todistuksen (ja) kaiken, minkä on nähnyt.
3 Autuas se, joka lukee, ja autuaat ne, jotka kuulevat tämän profetian
sanat ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen on kirjoitettu. Sillä aika on lähellä.

TERVEHDYS

4 Johannes seitsemälle Aasian seurakunnalle: Armo teille ja rauha
Häneltä, joka on ja joka oli ja joka on tuleva, ja niiltä seitsemältä hengeltä,
jotka ovat Hänen valtaistuimensa edessä.
5 ja Jeesukselta Kristukselta, joka on uskollinen todistaja, *esikoisena
kuolleista noussut* ja maan kuningasten hallitsija. Hänelle, joka on meitä
rakastanut ja pessyt meidät synneistämme verellään
6 ja tehnyt meidät *kuninkaiksi ja* papeiksi Jumalalleen ja Isälleen,
Hänelle kunnia ja voima iäisesti! Aamen.
7 Katso, Hän tulee pilvissä ja kaikki silmät saavat nähdä Hänet, myös
miehet, jotka Hänet lävistivät, ja kaikki maan sukukunnat valittavat Hänen
tähtensä. Niin, aamen.
8 Minä olen A ja O (, alku ja loppu), sanoo Herra [Jumala], joka on joka oli
ja joka on tuleva, Kaikkivaltias."

JEESUS ANTAA JOHANNEKSELLE TEHTÄVÄN

9 Minä Johannes, *veljenne ja osatoverinne Jeesuksen (Kristuksen)
ahdistuksessa ja valtakunnassa ja kärsivällisyydessä*, olin Jumalan
sanan ja Jeesuksen (Kristuksen) todistuksen vuoksi saaressa, jonka nimi
on Patmos.
10 Olin Hengessä Herran päivänä ja kuulin takaani voimakkaan äänen
niin kuin pasuunan,
11 joka sanoi: ("Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen" ja:) "Kirjoita
kirjaan, mitä näet ja lähetä niille seitsemälle seurakunnalle, (jotka ovat
Aasiassa): Efesoon ja Smyrnaan ja Pergamoon, ja Tyatiraan ja

Sardeeseen ja Filadelfiaan ja Laodikeaan.”
12 Käännyin katsomaan ääntä, joka minulle puhui, ja käännyttyäni näin seitsemän kultaista lampunjalkaa
13 ja seitsemän lampunjalan* keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, pitkäliepeiseen viittaan puetun ja rinnan kohdalta kultaisella vyöllä vyötetyn.
14 Hänen päänsä ja hiuksensa* olivat valkeat niin kuin valkea villa, niin kuin lumi, ja Hänen silmänsä niin kuin tulen liekki.
15 Hänen jalkansa olivat * kultamalmin kaltaiset, niin kuin ahjossa hehkuvat*, ja Hänen äänensä niin kuin paljojen vetten pauhu.
16 Hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä. ja Hänen suustaan lähti kaksiteräinen terävä miekka, ja Hänen kasvonsa olivat niin kuin aurinko, joka paistaa *täydeltä terältä*.
17 Kun näin Hänet, kaaduin kuin kuolleena Hänen jalkainsa juureen. Ja Hän pani oikean kätensä päälleni sanoen (minulle): "Älä pelkää'. Minä olen ensimmäinen ja viimeinen,
18 ja minä elän. Olin kuollut ja katso, minä elän iäisesti* (, aamen), ja minulla on tuonelan ja kuoleman avaimet.
19 Kirjoita [siis], mitä olet nähnyt ja mitä on ja mitä tämän jälkeen on tapahtuva.
20 Niitten seitsemän tähden salaisuus, jotka näit oikeassa kädessäni, ja ne seitsemän kultaista lampunjalkaa: ne seitsemän tähteä ovat niitten seitsemän seurakunnan enkelit*, ja ne seitsemän lampunjalkaa (jotka näit,) ovat seitsemän seurakuntaa."

2. Luku KIRJE EFESON SEURAKUNNALLE

1 Efeson seurakunnan enkelille* kirjoita: 'Näin sanoo Hän, joka pitää niitä seitsemää tähteä oikeassa kädessään, Hän joka käyskelee niitten seitsemän kultaisen lampunjalan keskellä:
2 Tiedän tekosi ja vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi ja ettet voi pahoja sietää. Olet koetellut niitä, jotka väittävät olevansa apostoleja* eivätkä ole, ja olet havainnut heidät valehtelijoiksi.
3 (Sinä olet kestänyt) ja sinulla on kärsivällisyyttä ja olet nähnyt vaivaa nimeni vuoksi etkä ole uupunut.
4 Mutta se minulla on sinua vastaan, että olet hylännyt ensimmäisen rakkautesi.
5 Muista siis, mistä olet langennut ja muuta mielesi ja tee niitä ensimmäisiä tekoja, mutta jos et, niin minä tulen (pian) luoksesi ja työnnän lampunjalkasi paikaltaan, ellet muuta mieltäsi.

6 Mutta se sinulla on, että vihaat nikolaiittain tekoja, joita minäkin vihaan.
7 Jolla on korva, hän kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille! Sen, joka voittaa, sen minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan * paratiisin keskellä*:

KIRJE SMYRNAN SEURAKUNNALLE

8 Smyrnan seurakunnan enkelille* kirjoita: 'Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka kuoli ja virkosi eloon:
9 Tiedän (tekosi ja) ahdistuksesi ja köyhyytesi — olet kuitenkin rikas — ja niitten pilkan, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga.
10 Älä (lainkaan) pelkää sitä, mitä tulet kärsimään. Katso, paholainen on heittävä joitakin teistä vankilaan, jotta teitä koeteltaisiin, ja teillä tulee olemaan ahdistus kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin annan sinulle elämän kruunun.
11 Jolla on korva, hän kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille! Joka voittaa, sitä ei toinen kuolema vahingoita."

KIRJE PERGAMON SEURAKUNNALLE

12 Pergamon seurakunnan enkelille* kirjoita: 'Näin sanoo Hän, jolla on se kaksiteräinen terävä miekka:
13 Tiedän (tekosi ja) missä asut: siellä, missä on saatanan valtaistuin, ja sinä pidät kiinni nimestäni etkä ole kieltänyt uskoani niinäkään päivinä, jolloin Antipas, minun *uskollinen todistajani* eli, hän joka tapettiin luonanne siellä, missä saatana asuu.
14 Mutta minulla on vähän sinua vastaan, sillä sinulla on siellä niitä, jotka pitävät kiinni Bileamin opista, hänen, joka opetti Baalakia asettamaan Israelin lapsille sen viettelyksen, että he söisivät epäjumalille uhrattua ja haureutta harjoittaisivat.'
15 'Niin on sinulla myös niitä, jotka [samoin) pitävät kiinni nikolaiittain opista (mitä minä vihaan).
16 Muuta [siis] mielesi. Mutta jos et, niin tulen pian luoksesi ja sodin heitä vastaan suuni miekalla.'
17 'Jolla on korva, hän kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille! Sille, joka voittaa, sille annan salattua mannaa (syötäväksi) ja annan hänelle valkean kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja,'

KIRJE TYATIRAN SEURAKUNNALLE

18 Tyatiran seurakunnan enkelille* kirjoita: 'Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät niin kuin tulen liekki ja jonka jalat ovat kultamalmin kaltaiset:
19 Tiedän tekosi ja rakkautesi ja *palveluksesi ja uskosi* ja kärsivällisyytesi ja että viimeiset tekosi ovat useammat kuin ensimmäiset.
20 Mutta minulla on (vähän) sinua vastaan, sillä sinä *sallit tuon naisen Iisebelin, joka sanoo itseään profeetaksi, opettaa* ja eksyttää palvelijoitani harjoittamaan haureutta ja syömään epäjumalille uhrattua.
21 Olen antanut hänelle aikaa, jotta hän muuttaisi mielensä *haureutensa suhteen, mutta hän ei ole muuttanut mieltään*.
22 Katso, minä syöksen hänet vuoteeseen sairastamaan ja ne, jotka harjoittavat huoruutta hänen kanssaan, suureen ahdistukseen, elleivät muuta mieltään tekojensa* suhteen.
23 Ja hänen lapsensa minä tappamalla tapan, ja kaikki seurakunnat tulevat tuntemaan, että minä olen se, joka tutkin munuaiset ja sydämet, ja annan teille kullekin tekojenne mukaan.'
24 Mutta teille (ja) muille Tyatirassa oleville, kaikille, joilla ei ole tätä oppia (ja) jotka eivät ole tulleet tuntemaan, niin kuin ne sanovat, saatanan syvyyksiä, minä sanon: en pane päällenne muuta kuormaa.
25 Pitäkää vain, mitä teillä on, kunnes tulen.
26 Joka voittaa ja joka loppuun asti ottaa vaarin teoistani, sille annan vallan hallita pakanoita,
27 ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, niin kuin saviastioita särjetään — niin kuin minäkin olen saanut Isältäni vallan —
28 ja minä annan hänelle kointähden.
29 'Jolla on korva, hän kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille!'"

3. Luku KIRJE SARDEEN SEURAKUNNALLE

1 Sardeen seurakunnan enkelille* kirjoita: 'Näin sanoo Hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne seitsemän tähteä: Tiedän tekosi — että sinulla on se nimi, että elät, mutta olet kuollut.
2 Herää valvomaan ja vahvista jäljellä olevia, niitä, jotka ovat [olleet] kuolemaisillaan, sillä en ole havainnut tekojasi täydellisiksi Jumalan* edessä.
3 Muista siis, kuinka olet ottanut vastaan ja kuunnellut ja ota siitä vaari ja muuta mielesi. Jos siis et valvo, niin tulen (luoksesi*) kuin varas etkä tiedä, millä hetkellä luoksesi* tulen.'

4 ’Kuitenkin sinulla on Sardeessa muutamia nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat käyskennellä kanssani valkeissa vaatteissa, sillä he ovat arvolliset.
5 Joka voittaa, se [näin] puetaan valkeihin vaatteisiin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeään elämän kirjasta, ja minä tunnustan hänen nimensä Isäni edessä ja Hänen enkeltensä edessä.'
6 'Jolla on korva, hän kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille!' "

KIRJE FILADELFIAN SEURAKUNNALLE

7 Filadelfian seurakunnan enkelille* kirjoita: 'Näin sanoo Pyhä, Totuullinen, jolla on Daavidin avain, Hän, joka avaa eikä kukaan sulje, ja joka sulkee eikä kukaan avaa:
8 Tiedän tekosi. Katso, olen pannut eteesi avatun oven eikä kukaan voi sitä sulkea. Sillä sinulla on vähäinen voima, mutta olet ottanut vaarin sanastani etkä ole nimeäni kieltänyt.
9 Katso, annan sinulle saatanan synagoogasta niitä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan valehtelevat. Katso, minä kohtelen heitä niin, että he tulevat ja kumartuvat jalkaisi eteen ja ymmärtävät, että minä olen sinua rakastanut.
10 Koska sinä olet ottanut kärsivällisyyteni sanasta vaarin, pidän minäkin sinusta vaarin varjeltuaksesi koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat.
11 (Katso,) minä tulen pian*. Säilytä, mitä sinulla on, jottei kukaan ottaisi kruunuasi.'
12 'Joka voittaa, sen minä teen pylvääksi Jumalani temppeliin, eikä hän koskaan enää lähde sieltä ulos; ja minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta Jumalani luota, ja oman uuden nimeni.'
13 'Jolla on korva, hän kuulkoon, mitä Henki sanoo seurakunnille!'

KIRJE LAODIKEAN SEURAKUNNALLE

14 Laodikean seurakunnan enkelille* kirjoita: 'Näin sanoo Aamen, uskollinen ja totuullinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku:
15 Tiedän tekosi — ettet ole kylmä etkä palava. Jospa olisit kylmä tai palava!
16 Koska siis olet penseä etkä ole *kylmä etkä palava*, olen oksentava sinut suustani.
17 Sillä sinä sanot: ’Olen rikas ja olen rikastunut enkä mitään tarvitse’,

etkä tiedä, että sinä olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston.
18 Neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulessa puhdistettua, jotta rikastuisit, ja valkeat vaatteet, jotta niihin pukeutuisit eikä alastomuutesi häpeä näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, jotta näkisit.
19 Kaikkia, joita minä rakastan, minä nuhtelen ja kuritan. Ahkeroitse siis ja muuta mielesi.'
20 'Katso, minä seison ovella ja kolkutan. Jos joku kuulee ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen luokseen sisälle ja aterioin hänen kanssaan ja hän minun kanssani.
21 Joka voittaa, hänen annan istua kanssani valtaistuimellani, niin kuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa Hänen valtaistuimelleen.'
22 'Jolla on korva, hän kuulkoon mitä Henki sanoo seurakunnille!'"

4. Luku JOHANNES NÄKEE TAIVAAN

1 Tämän jälkeen näin, ja katso: avattu ovi taivaassa ja ensimmäinen ääni, jonka olin kuullut niin kuin pasuunan puhuvan minulle, sanoi: "Nouse tänne, niin näytän sinulle, mitä tämän jälkeen täytyy tapahtua."
2 Ja kohta olin hengessä, ja katso, taivaassa oli valtaistuin ja valtaistuimella oli istuja.
3 Istuja oli näöltään jaspis- ja sardionkiven kaltainen. Ja valtaistuimen ympärillä oli sateenkaari, näöltään smaragdin kaltainen.
4 Valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentä neljä valtaistuinta, ja valtaistuimilla (näin) istumassa kaksikymmentä neljä vanhinta, puettuina valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli päässään kultaiset kruunut.
5 Valtaistuimesta lähti salamoita ja *ukkosen jylinää ja ääniä*, ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua, jotka ovat Jumalan seitsemän henkeä.
6 Valtaistuimen edessä oli [ikään kuin] lasinen meri, kristallin kaltainen. Valtaistuimen keskellä ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa silmiä täynnä.
7 Ensimmäinen olento oli leijonan näköinen ja toinen olento vasikan näköinen ja kolmannella olennolla oli ikään kuin ihmisen kasvot ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen.
8 Niillä neljällä olennolla oli itse kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltympäri ja sisältä silmiä täynnä, ja ne sanoivat lakkaamatta yöt päivät: "Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka on tuleva."
9 Niin usein kuin olennot antavat ylistyksen ja kunnian ja kiitoksen valtaistuimella istuvalle, joka elää iäisesti*,

10 heittäytyvät ne kaksikymmentä neljä vanhinta valtaistuimella istuvan eteen ja palvovat Häntä, joka elää iäisesti*, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen sanoen:
11 ”Sinä, Herra*, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut.”

5. Luku SINETÖITY KIRJA JA KARITSA

1 Näin valtaistuimella istuvan oikeassa kädessä kirjan, sisältä ja päältä kirjoitetun, seitsemällä sinetillä suljetun.
2 Ja niin väkevän enkelin, joka voimakkaalla äänellä julisti: "Kuka on arvollinen avaamaan kirjan ja murtamaan sen sinetit?"
3 Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikä katsoa siihen.
4 Itkin kovin, koska ketään ei havaittu arvolliseksi avaamaan (ja lukemaan) kirjaa eikä katsomaan siihen.
5 Yksi vanhimmista sanoi minulle: "Älä itke. Katso, leijona, joka on Juudan sukukuntaa, Daavidin juurivesa, on voittanut ja voi avata kirjan ja (murtaa) sen seitsemän sinettiä."
6 Niin minä näin (ja katso): valtaistuimen ja neljän olennon keskellä ja vanhinten keskellä seisoi Karitsa, ikään kuin teurastettu. Hänellä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat ne Jumalan seitsemän henkeä, (jotka ovat) lähetetyt kaikkeen maailmaan.
7 Hän tuli ja otti kirjan valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä.

KARITSAN YLISTYS

8 Kun Hän oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentä neljä vanhinta heittäytyivät Karitsan eteen, ja heillä oli kullakin kanteleet* ja kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukouksia.
9 Ja he lauloivat uutta virttä sanoen: "Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinut on teurastettu ja sinä olet verelläsi ostanut meidät* Jumalalle kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansakunnista,
10 ja olet tehnyt meidät* Jumalallemme kuninkaiksi ja papeiksi, ja me tulemme hallitsemaan maan päällä."
11 Ja minä näin ja kuulin monien enkelten äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja heidän lukunsa oli kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta ja tuhat kertaa tuhat.

12 Ja he sanoivat voimakkaalla äänellä: "Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen."
13 Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja (niitten, jotka ovat) *meren päällä* ja kaikkien niissä olevain kuulin sanovan: "Hänelle, joka valtaistuimella istuu ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta iäisesti."
14 Ja ne neljä olentoa sanoivat: "Aamen." Ja *ne kaksikymmentä neljä vanhinta* heittäytyivät kasvoilleen ja palvoivat (Häntä, joka elää iäisesti).

6. Luku ENSIMMÄINEN SINETTI AVATAAN

1 Näin kun Karitsa avasi yhden sineteistä* ja kuulin yhden neljästä olennosta ikään kuin ukkosen äänen sanovan: "Tule (ja katso)!"
2 Niin minä näin, ja katso: valkea hevonen, ja sen selässä istuvalla oli jousi, ja hänelle annettiin seppele*, ja hän lähti voittajana ja voittamaan.

TOINEN SINETTI AVATAAN

3 Kun Karitsa* avasi toisen sinetin, kuulin toisen olennon sanovan: "Tule (ja katso)!"
4 Niin lähti toinen, tulipunainen hevonen, ja sen selässä istuvalle annettiin valta ottaa pois rauha maasta, jotta ihmiset surmaisivat toisiaan, ja hänelle annettiin iso miekka.

KOLMAS SINETTI AVATAAN

5 Kun Karitsa* avasi kolmannen sinetin, kuulin kolmannen olennon sanovan: "Tule (ja katso)!" Niin minä näin, ja katso: musta hevonen, ja sen selässä istuvalla oli kädessään vaaka.
6 Kuulin [ikään kuin] äänen niitten neljän olennon keskellä sanovan: "Koiniks* vehnää denarilla ja kolme koiniksia ohria denarilla. Mutta älä turmele öljyä ja viiniä."

NELJÄS SINETTI AVATAAN

7 Kun Karitsa* avasi neljännen sinetin, kuulin neljännen olennon äänen sanovan: "Tule (ja katso)!"
8 Niin minä näin, ja katso: harmahtava hevonen, ja joka sen selässä istui, sen nimi oli Kuolema. Ja Tuonela seurasi hänen mukanaan. Ja niille

annettiin valta maan neljäsosaan, valta tappaa miekalla ja nälällä ja rutolla* ja maan petojen avulla.

VIIDES SINETTI AVATAAN

9 Kun Karitsa* avasi viidennen sinetin, näin alttarin alla niitten sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan vuoksi ja sen todistuksen vuoksi, joka heillä oli.
10 He huusivat voimakkaalla äänellä sanoen: "Kuinka kauaksi aikaa, pyhä ja totuullinen Valtias, jätät tuomitsematta ja kostamatta veremme niille, jotka asuvat maan päällä?"
11 Niin [heille] kullekin annettiin * pitkät valkeat vaatteet*, ja heille sanottiin, että pysyisivät levollisina vielä vähän aikaa, kunnes täyttyisi myös heidän palvelutoveriensa ja heidän veljiensä luku, jotka joutuisivat tapettaviksi niin kuin hekin.

KUUDES SINETTI AVATAAN

12 Näin kun Karitsa* avasi kuudennen sinetin, ja (katso:) syntyi suuri maanjäristys, ja aurinko kävi mustaksi niin kuin karvainen säkki ja [koko] kuu muuttui niin kuin vereksi,
13 ja taivaan tähdet putosivat maahan niin kuin viikunapuu varistaa raakileensa, kun ankara tuuli sitä ravistaa,
14 ja taivas väistyi niin kuin kirjakäärö, joka kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät sijoiltaan.
15 Maan hallitsijat* ja ylimykset ja rikkaat ja sotapäälliköt ja mahtavat ja kaikki orjat ja kaikki vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten kallioihin
16 ja sanoivat vuorille ja kallioille: "Kaatukaa päällemme ja kätkekää meidät valtaistuimella istuvan kasvoilta ja Karitsan vihalta!
17 Sillä Hänen* vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?"

7. Luku 144 000 SINETILLÄ MERKITTYÄ

1 Tämän jälkeen näin neljä enkeliä seisomassa maan neljällä kulmalla, ja he pitivät kiinni maan neljää tuulta, jottei mikään tuuli puhaltaisi maan päälle eikä meren päälle eikä yhteenkään puuhun.
2 Ja näin toisen enkelin nousevan auringonnoususta* ja hänellä oli elävän Jumalan sinetti ja hän huusi voimakkaalla äänellä niille neljälle enkelille, joille oli annettu valta vahingoittaa maata ja merta,
3 ja sanoi: "Älkää vahingoittako maata älkääkä merta älkääkä puita

ennen kuin olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijain otsaan."
4 Kuulin sinetillä merkittyjen luvun, sata neljäkymmentä neljä tuhatta merkittyä kaikista Israelin lasten sukukunnista:
5 Juudan sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä, Ruubenin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä), Gaadin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä),
6 Asserin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä), Naftalin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä), Manassen sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä),
7 Simeonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä), Leevin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä), Isaskarin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä),
8 Sebulonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä), Joosefin sukukunnasta kaksitoista tuhatta (merkittyä), Benjaminin sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä.

SUURI VALKOPUKUINEN JOUKKO

9 Tämän jälkeen näin, ja katso: suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansakunnista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä. He seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin ja palmut käsissään.
10 Ja he huusivat voimakkaalla äänellä sanoen: "Pelastus kuuluu Jumalalle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle."
11 Kaikki enkelit seisoivat valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja heittäytyivät kasvoilleen valtaistuimen eteen ja palvoivat Jumalaa
12 sanoen: "Aamen! Ylistys ja kirkkaus ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys Jumalallemme iäisesti*. Aamen!"
13 Yksi vanhimmista alkoi puhua ja sanoi minulle: "Keitä ovat nämä pitkiin valkeihin vaatteisiin puetut, ja mistä he ovat tulleet?"
14 Sanoin hänelle: "Herra*, sinä tiedät". Hän sanoi minulle: "Nämä ovat ne, jotka tulevat suuresta ahdistuksesta ja he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
15 Sen vuoksi he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvovat Häntä yöt päivät Hänen temppelissään, ja valtaistuimella istuva on levittävä telttamajansa heidän ylitseen.
16 Heidän ei enää tule nälkä eikä heidän enää tule jano eikä aurinko ole sattuva heihin eikä mikään helle,
17 sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja

johdattava heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään."

8. Luku SEITSEMÄS SINETTI AVATAAN

1 Kun Karitsa* avasi seitsemännen sinetin, syntyi taivaassa noin puolen tunnin hiljaisuus.
2 Ja minä näin ne seitsemän enkeliä, jotka seisoivat Jumalan edessä, ja heille annettiin seitsemän pasuunaa.

ENKELI JA SUITSUTUSASTIA

3 Tuli toinen enkeli ja asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa. Ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä.
4 Ja suitsukkeitten savu nousi pyhäin ihmisten rukousten kanssa enkelin kädestä Jumalan eteen.
5 Enkeli otti suitsutusastian ja täytti sen alttarin tulella ja heitti maan päälle. Niin syntyi *ääniä ja ukkosenjylinää* ja salamoita ja maanjäristystä.

ENSIMMÄINEN PASUUNA SOI

6 Ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän pasuunaa, valmistautuivat puhaltamaan pasuunoihin.
7 Ja ensimmäinen enkeli puhalsi pasuunaan. Niin tuli rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin maan päälle, [ja kolmas osa maata paloi] ja kolmas osa puita paloi ja kaikki vihanta ruoho paloi.

TOINEN PASUUNA SOI

8 Ja toinen enkeli puhalsi pasuunaan. Niin heitettiin mereen ikään kuin iso tulena palava vuori, ja kolmas osa merta muuttui vereksi,
9 ja kolmas osa luoduista, jotka olivat meressä ja joissa oli henki, kuoli, ja kolmas osa laivoista tuhoutui.

KOLMAS PASUUNA SOI

10 Ja kolmas enkeli puhalsi pasuunaan. Niin taivaasta putosi iso tähti,

palava kuin soihtu, ja se putosi kolmanteen osaan virroista ja vetten lähteisiin.
11 Ja tähden nimi oli Koiruoho. Ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi ja paljon ihmisiä kuoli vesistä, koska ne olivat käyneet karvaiksi.

NELJÄS PASUUNA SOI

12 Ja neljäs enkeli puhalsi pasuunaan. Niin kolmas osa auringosta ja kolmas osa kuusta ja kolmas osa tähdistä lamautettiin,* jotta kolmas osa niistä pimenisi eikä päivä kolmannelta osaltaan valaisisi, samoin ei yökään.
13 Ja minä näin ja kuulin yhden keskitaivaalla lentävän enkelin* sanovan voimakkaalla äänellä: "Voi, voi, voi maan päällä asuvia niitten jäljellä olevain pasuunan äänten vuoksi, jotka ne kolme enkeliä joutuvat puhaltamaan!"

9. Luku VIIDES PASUUNA SOI, ENSIMMÄINEN VOI-HUUTO

1 Ja viides enkeli puhalsi pasuunaan. Niin minä näin tähden, taivaasta maan päälle pudonneen, ja sille annettiin syvyyden kaivon avain.
2 Se avasi syvyyden kaivon, ja kaivosta nousi savu niin kuin savu isosta pätsistä, ja kaivon savu pimitti auringon ja ilman.
3 Savusta lähti heinäsirkkoja maan päälle, ja niille annettiin valta niin kuin maan skorpioneilla on valta,
4 ja niille sanottiin, etteivät ne saa vahingoittaa maan ruohoa eikä mitään vihantaa eikä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan.
5 Niille annettiin valta vaivata heitä viisi kuukautta, vaan ei tappaa heitä, ja niitten aiheuttama vaiva oli niin kuin skorpionin synnyttämä vaiva, kun se ihmistä pistää.
6 Niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, eivätkä sitä löydä. He haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä.
7 Heinäsirkat olivat muodoltaan sotaan varustettujen hevosten kaltaiset, ja niitten päässä oli ikään kuin seppeleet, kullan näköiset, ja niitten kasvot olivat niin kuin ihmisten kasvot.
8 Niillä oli hiukset niin kuin naisten hiukset, ja niitten hampaat olivat niin kuin leijonain hampaat.
9 Niillä oli haarniskat niin kuin rautahaarniskat, ja niitten siipien kohina oli niin kuin sotavaunujen ryske monien hevosten kiitäessä taisteluun.
10 Niillä oli pyrstöt, samanlaiset kuin *skorpioneilla, ja niitten pyrstöissä oli

pistimet, ja niillä oli valta * vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta.
11 Niillä oli kuninkaana syvyyden enkeli. Sen nimi on hepreaksi Abaddon, ja kreikassa sillä on nimenä Apollyon*.
12 Ensimmäinen "voi!" on mennyt. Katso, tulee vielä kaksi voi-huutoa tämän jälkeen."

KUUDES PASUUNA SOI

13 Ja kuudes enkeli puhalsi pasuunaan. Niin kuulin äänen Jumalan edessä olevan kultaisen alttarin neljästä sarvesta,
14 ja se sanoi kuudennelle enkelille, jolla oli pasuuna: "Päästä ne neljä enkeliä, jotka ovat sidottuina suuren Eufrat-virran varrella."
15 Niin päästettiin ne neljä enkeliä, jotka tunnilleen, päivälleen, kuukaudelleen ja vuodelleen olivat valmiina tappamaan kolmannen osan ihmisistä.
16 Ja ratsuväen sotilaitten* luku oli kaksikymmentä tuhatta kertaa kymmenen tuhatta. Kuulin niitten luvun.
17 Ja tällaisina näin hevoset näyssä ja niitten selässä istujat; niillä oli tulipunaiset ja siniset* ja tulikiven keltaiset haarniskat, ja hevosten päät olivat kuin leijonain päät, ja niitten suusta lähti tulta ja savua ja tulikiveä.
18 Näistä kolmesta [vitsauksesta] sai kolmas osa ihmisiä surmansa: tulesta ja savusta ja tulikivestä, jotka lähtivät niitten suusta.
19 Sillä niitten* voima oli niitten suussa [ja niitten hännässä]. Sillä niitten hännät olivat käärmeitten kaltaiset; niissä oli päät ja niillä ne vahingoittivat.
20 Jäljelle jääneet ihmiset, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät kuitenkaan muuttaneet mieltään kättensä tekojen suhteen, niin etteivät olisi palvoneet riivaajia ja kultaisia ja hopeisia ja vaskisia ja kivisiä ja puisia epäjumalankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä kuulla eikä kävellä.
21 He eivät muuttaneet mieltään murhiensa eikä noituuksiensa eikä haureutensa eikä varkauksiensa suhteen.

10. Luku ERÄS ENKELI JULISTAA AJAN PÄÄTTYVÄN

1 Näin toisen väkevän enkelin tulevan alas taivaasta pilveen verhottuna ja sateenkaari pään päällä, ja hänen kasvonsa olivat niin kuin aurinko ja hänen jalkansa niin kuin tulipatsaat.
2 Hänen kädessään oli avattu kirjanen. Ja hän asetti oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle
3 ja huusi voimakkaalla äänellä niin kuin leijona karjuu. Kun hän huusi,

antoivat ne seitsemän ukkosenjylinää äänensä kuulua.
4 Kun ne seitsemän ukkosenjylinää *olivat antaneet äänensä kuulua*, aioin kirjoittaa, mutta kuulin äänen taivaasta sanovan (minulle): "Sinetöi se, mitä ne seitsemän ukkosenjylinää puhuivat, äläkä sitä kirjoita."
5 Ja enkeli, jonka näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kohotti [oikean] kätensä taivasta kohti
6 ja vannoi Hänen kauttaan, joka elää iäisesti*, Hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, ja maan ja mitä siinä on, ja meren ja mitä siinä on, ettei aikaa ole enää oleva,
7 vaan seitsemännen enkelin äänen päivinä, kun hän puhaltaa pasuunaan, käy myös Jumalan salaisuus täytäntöön, niin kuin Hän on ilosanomana julistanut palvelijoilleen profeetoille.
8 *Ääni, jonka olin kuullut taivaasta, puhui taas minulle ja sanoi: "Mene ja ota avattu kirjanen, joka on meren päällä ja maan päällä seisovan enkelin kädessä."
9 Niin menin enkelin luo ja *sanoin hänelle: "Anna minulle kirjanen." Hän sanoi minulle: "Ota ja syö se. Se karvastelee vatsaasi, mutta suussasi se on makea kuin hunaja."
10 Niin otin kirjasen enkelin kädestä ja söin sen. Ja se oli suussani makea kuin hunaja, mutta sen syötyäni vatsaani karvasteli.
11 Ja *hän sanoi minulle*: "Sinun tulee taas profetoida monista kansoista ja kansakunnista ja kielistä ja kuninkaista."

11. Luku JUMALAN TEMPPELI MITATAAN

1 Minulle annettiin sauvan kaltainen ruoko ja *enkeli seisoi ja sanoi*: "Nouse ja mittaa Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siinä palvovat.
2 Mutta temppelin ulkopuolella oleva esikartano erota pois äläkä sitä mittaa, sillä se on annettu pakanoille, ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentä kaksi kuukautta.

KAKSI TODISTAJAA, TOINEN VOI-HUUTO

3 Minä annan kahdelle todistajalleni tehtävän ja he profetoivat säkkeihin pukeutuneina tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää.”
4 Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Jumalan* edessä.
5 Jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa. Ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän näin saava surmansa.

6 Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei tule sadetta heidän
profetoimisensa päivinä, ja heillä on valta *muuttaa vedet* vereksi ja
lyödä maata kaikkinaisilla vitsauksilla niin usein kuin tahtovat.
7 Kun he ovat lopettaneet todistamisensa, käy syvyydestä nouseva peto
sotaa heitä vastaan ja voittaa heidät ja tappaa heidät.
8 Heidän ruumiinsa* makaavat sen ison kaupungin kadulla, jota
hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös
Herramme* naulittiin ristiin.
9 Ihmiset eri kansoista ja heimoista ja kielistä ja kansakunnista
katselevat heidän ruumistaan kolme ja puoli päivää eivätkä salli, että
heidän ruumiinsa pannaan hautaan.
10 Ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heistä ja riemuitsevat ja
lähettävät lahjoja toisilleen, sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet
niitä, jotka maan päällä asuvat.
11 Mutta niitten kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta
elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka
näkivät heidät.
12 Ja he kuulivat voimakkaan äänen taivaasta sanovan heille: "Nouskaa
tänne!" Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa
näkivät heidät.
13 Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa
kaupunkia sortui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemän tuhatta
henkeä*, ja muut pelästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian.
14 Toinen "voi!" on mennyt. Katso, kolmas "voi!" tulee pian.

SEITSEMÄS PASUUNA SOI

15 Ja seitsemäs enkeli puhalsi pasuunaan. Niin taivaassa kuului
voimakkaita ääniä, jotka sanoivat: *"Maailman valtakunnat ovat tulleet
Herramme ja Hänen Kristuksensa omiksi*, ja Hän on hallitseva iäisesti."
16 Ne kaksikymmentä neljä vanhinta, jotka istuivat valtaistuimillaan
Jumalan edessä, heittäytyivät kasvoilleen ja palvoivat Jumalaa
17 sanoen: "Kiitämme sinua, Herra Jumala Kaikkivaltias, joka olet ja joka
olit (ja joka olet tuleva), että olet ottanut suuren voimasi ja ottanut
hallituksen.
18 Ja kansakunnat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut ja on
tullut aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka palvelijoillesi profeetoille ja
pyhille ja niille, jotka nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne,
jotka maan turmelevat."
19 Ja Jumalan temppeli taivaassa aukeni ja Hänen liittonsa arkki näkyi

Hänen temppelissään. Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristys ja isoja rakeita.

12. Luku SYNNYTTÄVÄ VAIMO JA LOHIKÄÄRME

1 Ja näkyi suuri merkki taivaassa: vaimo *pukunaan aurinko*, ja kuu jalkainsa alla ja päässään seppeleenä kaksitoista tähteä.
2 Hän oli raskaana ja huusi, kun oli synnytyskivuissa ja hänen oli vaikea synnyttää.
3 Ja näkyi toinen merkki taivaassa, ja katso: suuri tulipunainen lohikäärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea ja sen päissä seitsemän kruunua.
4 Ja sen pyrstö lakaisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä ja heitti ne maan päälle. Ja lohikäärme seisoi synnyttämäisillään olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, kun hän synnyttäisi.
5 Ja hän synnytti poikalapsen, joka on kaitseva kaikkia pakanakansoja rautavaltikalla. Ja hänen lapsensa temmattiin Jumalan luo ja Hänen valtaistuimensa luo.
6 Mutta vaimo pakeni autiomaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, jotta häntä elätettäisiin siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää.

LOHIKÄÄRME VOITETAAN, KOLMAS VOI-HUUTO

7 Ja taivaassa syttyi sota. Miikael ja hänen enkelinsä taistelivat lohikäärmettä vastaan, ja lohikäärme taisteli enkeleineen,
8 mutta he eivät voittaneet, eikä *heille enää löytynyt sijaa* taivaassa.
9 Se suuri lohikäärme heitettiin ulos, se vanha käärme, jota kutsutaan paholaiseksi ja saatanaksi, koko maanpiirin villitsijä, hänet heitettiin maan päälle ja hänen enkelinsä heitettiin hänen kanssaan.
10 Kuulin voimakkaan äänen taivaassa sanovan: "Nyt on tullut Jumalamme pelastus ja voima ja valtakunta ja Hänen Kristuksensa* valta, sillä veljiemme syyttäjä, joka yöt päivät syytti heitä Jumalamme edessä, on heitetty maahan.
11 Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren voimalla ja todistuksensa sanalla, eivätkä ole henkeään rakastaneet *kuolemankaan edessä*.
12 Sen vuoksi riemuitkaa taivaat ja te, jotka niissä asutte! Voi *maan ja meren asukkaita*, sillä paholainen on astunut alas luoksenne ja pitää suurta vihaa tietäessään, että hänellä on lyhyt aika!”

LOHIKÄÄRME AJAA TAKAA VAIMOA

13 Havaittuaan olevansa heitetty maan päälle lohikäärme ajoi takaa vaimoa, joka oli synnyttänyt poikalapsen.
14 Mutta vaimolle annettiin ison kotkan kaksi siipeä hänen lentääkseen autiomaahan sille paikalleen, jossa häntä elätetään aika ja ajat ja puoli aikaa suojassa* käärmeeltä.
15 Niin käärme syöksi kidastaan vaimon jälkeen vettä niin kuin virran saattaakseen hänet virran vietäväksi.
16 Mutta maa auttoi vaimoa, ja maa avasi suunsa ja nieli virran, jonka lohikäärme oli syössyt kidastaan.
17 Ja lohikäärme vihastui vaimoon ja lähti käymään sotaa muita hänen jälkeläisiään vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen (Kristuksen) todistus.
18 Ja *minä asetuin* meren hiekalle.

13. Luku

PETO JA LOHIKÄÄRME

1 Niin minä näin, että merestä nousi peto, jolla oli *seitsemän päätä ja kymmenen sarvea* ja sarvissaan kymmenen kruunua ja päissään rienaava nimi.
2 Peto, jonka näin oli leopardin näköinen ja sen jalat niin kuin karhun ja sen kita niin kuin leijonan kita. Ja lohikäärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan.
3 Näin yhden sen päistä olevan ikään kuin kuoliaaksi haavoitetun, mutta sen kuolinhaava parani. Ja koko maa ihmetteli* petoa.
4 Ja he palvoivat lohikäärmettä, joka* oli antanut vallan pedolle, ja palvoivat petoa sanoen: "Kuka on pedon vertainen? Kuka voi sotia sitä vastaan?"
5 Sille annettiin suu puhua suuria ja rienauksia, ja sille annettiin valta *käydä sotaa* neljäkymmentä kaksi kuukautta.
6 Se avasi suunsa rienaukseen Jumalaa vastaan, rienatakseen Hänen nimeään ja Hänen majaansa (ja) niitä, jotka taivaassa asuvat.
7 Sen annettiin käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat [ja kansat] ja kielet ja kansakunnat.
8 Kaikki maan päällä asuvat palvovat sitä, *ne, joitten nimet eivät ole * maailman perustamisesta asti kirjoitetut * teurastetun Karitsan elämänkirjaan.

9 Jos kenellä on korva, hän kuulkoon!
10 Jos kuka vankeuteen vie, niin hän itse menee vankeuteen. Jos kuka miekalla tappaa, hänet on miekalla tapettava. Tässä on pyhien kärsivällisyys ja usko.

TOINEN PETO

11 Ja minä näin toisen pedon nousevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea, samanlaiset kuin karitsalla, ja se puhui niin kuin lohikäärme.
12 Se käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen edessä ja panee maan ja siinä asuvat palvomaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parani.
13 Ja se tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden.
14 Se eksyttää maan päällä asuvat niillä ihmeillä, joita sen annettiin tehdä pedon edessä. Ja se käskee maan päällä asuvien tehdä kuvan pedolle, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi.
15 Sille annettiin valta antaa pedon kuvalle henki, jotta pedon kuva puhuisikin ja saisi aikaan, että ketkä vain eivät palvoneet pedon kuvaa, ne tapettaisiin.
16 Ja se taivuttaa kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat, niin että *se panee heihin merkin heidän* oikeaan käteensä tai otsaansa,
17 jottei kukaan muu voisi ostaa tai myydä kuin se, jossa on merkki, (joko) pedon nimi tai sen nimen luku.
18 Tässä on viisaus. Jolla on ymmärrys, laskekoon pedon luvun, sillä se on ihmisen luku, ja sen luku on kuusisataa kuusikymmentä kuusi.

14. Luku KARITSA JA 144 000 MAASTA OSTETTUA

1 Ja Ja minä näin, ja katso: Karitsa seisoi Siionin vuorella ja ja Hänen kanssaan sata neljäkymmentä neljä tuhatta, joitten otsaan oli kirjoitettu [Hänen nimensä ja] Hänen Isänsä nimi.
2 Kuulin äänen taivaasta ikään kuin paljojen vetten pauhun ja ikään kuin ankaran ukkosenjylinän, ja *kuulin kanteleitaan soittavien kanteleensoittajain äänen*.
3 Ja he lauloivat (ikään kuin) uutta virttä valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä. Eikä kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat ostetut maasta.
4 Nämä ovat ne, jotka eivät ole saastuttaneet itseään naisten kanssa,

sillä he ovat koskemattomia*. Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä Hän menee. Nämä ovat ostetut ihmisistä esikoisena Jumalalle ja Karitsalle,
5 eikä heidän suussaan ole havaittu vilppiä*, (sillä) he ovat tahrattomat (Jumalan valtaistuimen edessä).

KOLME ENKELIÄ

6 Ja minä näin lentävän keskitaivaalla toisen enkelin, jolla oli iäinen ilosanoma julistettavana maan päällä asuville, nimittäin kaikille kansakunnille ja heimoille ja kielille ja kansoille.
7 Hän sanoi voimakkaalla äänellä: "Pelätkää Jumalaa ja antakaa Hänelle kunnia, sillä Hänen tuomionsa hetki on tullut, ja palvokaa Häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet."
8 Ja seurasi [vielä] toinen enkeli, joka sanoi: "Kukistunut, kukistunut on *Babylon, se suuri kaupunki, koska se* haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansakunnat."
9 Ja heitä seurasi [vielä] kolmas enkeli, joka sanoi voimakkaalla äänellä: "Jos joku palvoo petoa ja sen kuvaa ja ottaa merkin otsaansa tai käteensä,
10 niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamatonna on kaadettu Hänen vihansa maljaan, ja häntä vaivataan tulella ja tulikivellä pyhäin enkelten edessä ja Karitsan edessä.
11 Ja heidän vaivansa savu nousee ainaisesti*, eikä heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, heillä, jotka palvovat petoa ja sen kuvaa, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen merkin.
12 Tässä on pyhäin kärsivällisyys, *tässä ne,* jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon."
13 Sitten kuulin äänen taivaasta sanovan (minulle): "Kirjoita: Autuaat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästä lähin! Niin, sanoo Henki, he saavat levätä vaivoistaan, ja* heidän tekonsa seuraavat heitä."

MAAN ELON LEIKKUU

14 Ja minä näin, ja katso: valkea pilvi, ja pilvellä istui Ihmisen Pojan näköinen. Hänellä oli päässään kultainen kruunu ja kädessään terävä sirppi.
15 Ja temppelistä tuli toinen enkeli huutaen voimakkaalla äänellä pilvellä istuvalle: "Lähetä sirppisi ja leikkaa, sillä *aika on tullut sinun leikata,* koska maan elo on valmistunut."

16 Niin pilvellä istuva heitti sirppinsä maan päälle, ja maan elo korjattiin.
17 Ja temppelistä, joka on taivaassa, lähti toinen enkeli ja hänelläkin oli terävä sirppi.
18 Myös alttarista lähti toinen enkeli, jolla oli tuli vallassaan, ja hän huusi voimakkaalla äänellä* sille, jolla oli se terävä sirppi, ja sanoi: "Lähetä terävä sirppisi ja korjaa maan viinipuun tertut, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet."
19 Niin enkeli heitti sirppinsä maahan ja korjasi maan viinipuun tertut ja heitti ne Jumalan vihan isoon viinikuurnaan.
20 Ja kuurna poljettiin kaupungin ulkopuolella, ja kuurnasta pursui verta hevosten kuolaimiin asti, tuhannen kuudensadan vakomitan päähän.

15. Luku SEITSEMÄN VIIMEISTÄ VITSAUSTA

1 Näin toisen merkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täyttyy.

MOOSEKSEN JA KARITSAN VIRSI

2 Näin ikään kuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja niitten, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja (sen merkistä,) sen nimen luvusta, seisovan *sillä lasisella merellä*, ja heillä oli Jumalan kanteleet.
3 He lauloivat Mooseksen, Jumalan palvelijan virttä ja Karitsan virttä sanoen: "Suuret ja ihmeelliset ovat tekosi, Herra Jumala Kaikkivaltias. Vanhurskaat ja oikeat ovat tiesi, sinä pyhäin* kuningas.
4 Kuka ei pelkäisi (sinua), Herra, ja ylistäisi nimeäsi? Sillä sinä yksin olet pyhä. Sillä kaikki kansakunnat tulevat ja palvovat edessäsi koska vanhurskaat tuomiosi* ovat tulleet julki.”

SEITSEMÄN ENKELIÄ VIHAN MALJOINEEN

5 Tämän jälkeen näin (ja katso): todistuksen majan temppeli taivaassa avattiin.
6 Ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, lähtivät temppelistä puettuina puhtaaseen (ja) hohtavaan pellavavaatteeseen ja kultaiset vyöt rinnan ympäri vyötettyinä.
7 Yksi niistä neljästä olennosta antoi niille seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnä Jumalan vihaa, Hänen, joka elää iäisesti*.
8 Ja temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja Hänen voimastaan, eikä kukaan voinut mennä sisälle temppeliin ennen kuin

niitten seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli käynyt täytäntöön.

16. Luku ENSIMMÄINEN MALJA

1 Kuulin voimakkaan äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: "Menkää ja valakaa ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle."
2 Niin ensimmäinen lähti ja valoi maljansa maan päälle, ja tuli paha ja ilkeä paisetauti* niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka palvoivat sen kuvaa.

TOINEN MALJA

3 Toinen enkeli valoi maljansa mereen, ja se muuttui vereksi, ikään kuin kuolleen vereksi, ja jokainen *meressä elävä olento kuoli*.

KOLMAS MALJA

4 Kolmas enkeli valoi maljansa jokiin ja vetten lähteisiin, ja ne muuttuivat vereksi.
5 Ja kuulin vetten enkelin sanovan: "Vanhurskas olet sinä (Herra), joka olet ja joka olit *ja joka olet pyhä*, kun näin olet tuominnut.
6 Sillä pyhien ja profeettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juotavaksi, (sillä) he ovat sen ansainneet."
7 Ja kuulin *toisen enkelin alttarilta* sanovan: "Niin, Herra Jumala Kaikkivaltias, oikeat ja vanhurskaat ovat tuomiosi."

NELJÄS MALJA

8 Neljäs enkeli valoi maljansa aurinkoon, ja sen sallittiin paahtaa ihmisiä tulella.
9 Niin ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja rienasivat Jumalan nimeä, Hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset, mutta he eivät muuttaneet mieltään antaakseen Hänelle kunnian.

VIIDES MALJA

10 Viides enkeli valoi maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni,
11 ja he pureskelivat kieltään tuskan vuoksi rienasivat taivaan Jumalaa

tuskiensa ja paiseittensa vuoksi, mutta eivät muuttaneet mieltään tekojensa suhteen.

KUUDES MALJA

12 Kuudes enkeli valoi maljansa suureen Eufrat-virtaan. Niin sen vesi kuivui, jotta valmistuisi tie auringon noususta tuleville kuninkaille.
13 Ja minä näin lohikäärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän profeetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, sammakoitten muotoista.
14 Sillä ne ovat riivaajain henkiä, jotka tekevät tunnustekoja. Ne lähtevät (maan ja) koko maanpiirin kuningasten luo kokoamaan heidät sotaan (sinä) Jumalan Kaikkivaltiaan suurena päivänä.
15 — "Katso, minä tulen niin kuin varas. Autuas se, joka valvoo ja pitää vaatteistaan vaarin, jottei hän kulkisi alastonna eikä hänen häpeäänsä nähtäisi!" —
16 Ja Hän* kokosi heidät paikkaan, jonka nimi hepreaksi on Harmagedon.

SEITSEMÄS MALJA

17 Seitsemäs enkeli valoi maljansa ilmaan, ja (taivaan) temppelistä, valtaistuimelta, lähti voimakas ääni, joka sanoi: "Se on tapahtunut."
18 Ja tuli *ääniä ja ukkosenjylinää ja salamoita*, tuli suuri maanjäristys, jollaista ei ole ollut siitä asti kuin ihmisiä on ollut maan päällä, niin ankara, niin suuri maanjäristys.
19 Se suuri kaupunki meni kolmeen osaan ja kansakuntain kaupungit sortuivat. Ja suuri Babylon tuli muistoon Jumalan edessä, niin että Hän antoi sille kiivaan vihansa viinimaljan.
20 Kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää näkynyt.
21 Ja isoja rakeita, noin leiviskän* painoisia, putosi taivaasta ihmisten päälle, ja ihmiset rienasivat Jumalaa raesateen vitsauksen vuoksi, sillä sen vitsaus oli ylen suuri.

17. Luku SUURI PORTTO PEDON SELÄSSÄ

1 Yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, tuli ja puhui kanssani sanoen (minulle): "Tule, näytän sinulle sen suuren porton tuomion, hänen, joka istuu paljojen vetten päällä
2 ja jonka kanssa maan hallitsijat* ovat haureutta harjoittaneet. Ja hänen

haureutensa viinistä ovat maan päällä asuvat juopuneet."
3 Hän vei minut hengessä autiomaahan. Ja näin naisen istuvan kirkkaan punaisen pedon selässä. Peto oli täynnä rienaavia nimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.
4 Nainen oli puettu purppuraan ja kirkkaan punaiseen ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, ja hän piti kädessään kultaista maljaa täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa riettautta*.
5 Hänen otsaansa oli kirjoitettu *nimi, salaisuus: "Suuri* Babylon, maan porttojen ja kauhistusten äiti."
6 Näin naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä. Nähdessäni hänet ihmettelin suuresti.

NÄYN SELITYS

7 Niin enkeli sanoi minulle: "Miksi ihmettelet? Sanon sinulle naisen salaisuuden ja tuon pedon salaisuuden, joka häntä kantaa ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.
8 Peto jonka näit, oli eikä ole, mutta on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen, ja ne maan päällä asuvat, joitten nimet eivät ole kirjoitetut elämän kirjaan maailman perustamisesta asti, ihmettelevät kun näkevät pedon, joka* oli eikä ole, vaikka on.
9 Tässä on ymmärrys jossa on viisaus: Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joitten päällä nainen istuu. On* myös seitsemän kuningasta;
10 viisi on kaatunut (ja) yksi on. Toinen ei ole vielä tullut, mutta kun hän tulee, hänen pitää pysyä vähän aikaa.
11 Peto, joka oli eikä ole, on itse myös kahdeksas ja on yksi niistä seitsemästä ja menee kadotukseen.
12 Ne kymmenen sarvea, jotka näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuninkuutta, mutta he saavat vallan niin kuin kuninkaat, yhdeksi hetkeksi pedon kanssa.
13 Näillä on yksi mieli, ja he luovuttavat* voimansa ja valtansa pedolle.
14 He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa voittaa heidät, sillä Hän on herrain Herra ja kuningasten Kuningas, ja Hänen seuralaisensa ovat kutsutut ja valitut ja uskolliset."
15 Ja hän sanoi minulle: "Vedet, jotka näit, tuolla missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansakuntia ja kieliä.
16 Ne kymmenen sarvea, jotka näit pedolla*, ne vihaavat porttoa ja saattavat hänet hylätyksi ja alastomaksi ja syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tulessa.

17 Sillä Jumala on pannut heidän sydämiinsä halun täyttää Hänen aivoituksensa ja toimia yksimielisesti ja antaa kuninkuutensa pedolle, kunnes Jumalan sanat täyttyvät.
18 Ja nainen, jonka näit, on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus."

18. Luku BABYLONIN KUKISTUMINEN

1 Tämän jälkeen näin tulevan taivaasta [toisen] enkelin, jolla on suuri valta, ja maa valkeni hänen kirkkaudestaan.
2 Ja hän huusi (voimallisesti) kovalla äänellä ja sanoi: "Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon ja tullut riivaajain asuinpaikaksi ja kaikkien saastaisten henkien olinpaikaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattujen lintujen olinpaikaksi.
3 Sillä hänen haureutensa vihan viiniä ovat kaikki kansakunnat juoneet, ja maan hallitsijat* ovat haureutta harjoittaneet hänen kanssaan, ja maan kauppiaat ovat rikastuneet hänen hekumansa väkevyydestä."
4 Kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: "Lähtekää siitä ulos, minun kansani, ettette olisi osallisia hänen synteihinsä ja ettette saisi kärsiä hänen vitsauksistaan.
5 Sillä hänen syntinsä ovat nousseet* taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa.
6 Antakaa hänelle niin kuin hänkin on antanut (teille), maksakaa hänelle kaksinkertaisesti hänen tekojensa mukaan. Siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaa te hänelle kaksin verroin.
7 Niin paljon kuin hän on itseään korottanut ja hekumallisesti* elänyt, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämessään: 'Istun kuningattarena enkä ole leski enkä ole surua näkevä',
8 sen vuoksi hänen vitsauksensa — kuolema ja suru ja nälkä — tulevat yhtenä päivänä, ja hänet poltetaan tulessa, sillä voimallinen on Herra Jumala, joka *hänet tuomitsee*."

MURHE BABYLONIN KUKISTUMISESTA

9 Maan hallitsijat,* jotka hänen kanssaan ovat haureutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät (häntä) ja valittavat häntä, kun näkevät hänen palonsa savun.
10 He seisovat loitolla hänen vaivansa pelottamina ja sanovat: "Voi, voi suurta kaupunkia, Babylonia, vahvaa kaupunkia, sillä tuomiosi tuli yhdessä hetkessä."

11 Myös maan kauppiaat itkevät ja surevat häntä, kun ei kukaan enää
osta heidän tavaraansa,
12 tavaraa kuten kultaa ja hopeaa ja jalokiviä ja helmiä ja *hienoa
liinakangasta* ja purppuraa ja silkkiä ja helakan punaa ja kaikenlaista
hajupuuta ja kaikenlaisia norsunluutuotteita ja kaikenlaisia kalleimmasta
puusta ja vaskesta ja raudasta ja marmorista tehtyjä esineitä
13 ja kanelia [ja hiusvoidetta] ja suitsuketta ja voiteluöljyä ja
suitsutuspihkaa ja viiniä ja öljyä ja lestyjä jauhoja ja vehnää ja karjaa ja
lampaita ja hevosia ja vaunuja ja orjia ja ihmisten sieluja.
14 Sielusi himoitsevat hedelmät ovat sinulta menneet, ja kaikki kallis ja
komea on sinulta hävinnyt, *etkä sinä niitä enää koskaan löydä*.
15 Niitten kauppiaat, jotka rikastuivat hänestä, seisovat loitolla hänen
vaivansa pelottamina, itkien ja surren,
16 ja sanovat: "Voi, voi suurta kaupunkia, joka oli puettu pellavaan ja
purppuraan ja helakan punaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä,
kun niin suuri rikkaus yhdessä hetkessä tuhoutui!"
17 Ja kaikki laivurit ja kaikki laivaväki* ja merimiehet ja kaikki, jotka
ammatikseen purjehtivat merellä, seisoivat loitolla
18 ja huusivat nähdessään hänen palonsa savun ja sanoivat: "Mikä on
tämän suuren kaupungin vertainen?"
19 Ja he heittivät tomua päänsä päälle ja huusivat itkien ja surren ja
sanoivat: "Voi, voi suurta kaupunkia, jossa kaikki, joilla oli laivoja merellä,
rikastuivat sen kalleuksista — kun se tuhoutui yhdessä hetkessä!"

BABYLONIN KUKISTUMINEN ON LOPULLINEN

20 Riemuitse hänestä, taivas ja te pyhät [ja] apostolit ja profeetat, sillä
Jumala on hänessä pannut täytäntöön teidän tuomionne.
21 Ja muuan väkevä enkeli otti kiven niin kuin ison myllynkiven ja heitti
sen mereen sanoen: "Näin heitetään kiivaasti pois Babylon, suuri
kaupunki, eikä sitä enää löydetä.
22 Ei kuulla sinussa enää kanteleensoittajain ja laulajain ja
huilunsoittajain ja torvensoittajain ääntä. Ei löydetä sinusta enää minkään
ammatin taitajaa. Ei kuulla sinussa enää myllyn ääntä.
23 Ei loista sinussa enää lampun valo. Ei kuulla sinussa enää yljän eikä
morsiamen ääntä. Sillä kauppiaasi olivat maan ylimyksiä, koska
velhoutesi on eksyttänyt kaikki kansakunnat.
24 Ja hänestä on löydetty profeettain ja pyhien ja kaikkien maan päällä
tapettujen veri."

19. Luku TAIVAASSA ILOITAAN BABYLONIN KUKISTUMISESTA

1 Tämän jälkeen kuulin ikään kuin suuren kansanjoukon voimakkaan
äänen taivaassa sanovan: "Halleluja! Pelastus (ja kirkkaus) ja kunnia ja
voima *kuuluu (Herralle) Jumalallemme*.
2 Sillä oikeat ja vanhurskaat ovat Hänen tuomionsa, sillä Hän on
tuominnut sen suuren porton, joka turmeli maan haureudellaan, ja Hän on
kostanut hänelle palvelijainsa veren."
3 Ja he sanoivat toistamiseen: "Halleluja!" Ja hänen savunsa nousee
iäisesti*.
4 Niin ne kaksikymmentä neljä vanhinta ja neljä olentoa heittäytyivät
maahan ja palvoivat Jumalaa, joka istuu valtaistuimella, ja sanoivat:
"Aamen, halleluja!"
5 Ja valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: "Ylistäkää Jumalaamme, kaikki
Hänen palvelijansa (ja) te, jotka Häntä pelkäätte sekä pienet että suuret."

KARITSAN HÄÄT

6 Sitten kuulin ikään kuin suuren kansanjoukon äänen ja ikään kuin
paljojen vetten pauhun ja ikään kuin voimakkaan ukkosenjylinän sanovan:
"Halleluja! Sillä Herra Jumala* Kaikkivaltias on ottanut hallituksen.
7 Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia Hänelle, sillä
Karitsan häät ovat tulleet, ja Hänen vaimonsa on itsensä valmistanut.
8 Ja hänen annettiin pukeutua pellavaan, *puhtaaseen ja hohtavaan*,
sillä se pellava on pyhien vanhurskautus.
9 Ja hän sanoi minulle: "Kirjoita: Autuaat ne, jotka ovat kutsutut Karitsan
hääaterialle!" Vielä hän sanoi minulle: "Nämä ovat Jumalan totuullisia
sanoja."
10 Niin heittäydyin hänen jalkainsa eteen osoittaakseni hänelle
kunnioitusta. Mutta hän sanoi minulle: "Katso, ettet tee sitä. Olen sinun ja
veljiesi palvelutoveri, niitten, joilla on Jeesuksen todistus. Palvo Jumalaa.
Sillä *Jeesuksen todistus on profetoimisen henki*."

KRISTUS LÄHTEE SOTIMAAN

11 Ja minä näin taivaan auenneena. Ja katso, valkea hevonen, ja sen
selässä istuvan nimi on Uskollinen ja Totuullinen, ja Hän tuomitsee ja sotii
vanhurskaasti.
12 Hänen silmänsä olivat niin kuin tulen liekki, ja Hänen päässään oli
monta kruunua. Hänellä oli kirjoitettuna nimi, jota ei tiedä kukaan muu

kuin Hän itse.
13 Hän oli pukeutunut vereen kastettuun viittaan, ja Hänen nimensä on Jumalan Sana.
14 Häntä seurasivat valkeilla hevosilla ratsastaen taivaan sotajoukot, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavaan.
15 Ja Hänen suustaan lähtee terävä miekka, jotta Hän sillä löisi kansakuntia. Ja Hän on kaitseva heitä rautavaltikalla, ja Hän polkee Jumalan, Kaikkivaltiaan kiivaan vihan viinikuurnan.
16 Ja Hänellä on viitassaan ja kupeellaan kirjoitettuna nimi "kuningasten Kuningas ja herrain Herra.”

PETO JA VÄÄRÄ PROFEETTA VOITETAAN

17 Ja minä näin erään enkelin seisovan auringossa, ja hän huusi voimakkaalla äänellä sanoen kaikille keskitaivaalla lentäville linnuille: "Tulkaa (ja) kokoontukaa *suuren Jumalan* aterialle
18 syömään hallitsijain* lihaa ja sotapäällikköjen lihaa ja mahtavain lihaa ja hevosten sekä niitten selässä istuvain lihaa ja kaikkien vapaitten ja orjain lihaa, sekä pienten että suurten."
19 Ja minä näin pedon ja maan hallitsijat* ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina sotimaan hevosen selässä istuvaa vastaan ja Hänen sotajoukkoaan vastaan.
20 Mutta peto otettiin kiinni ja sen kanssa väärä profeetta, joka sen edessä oli tehnyt ihmetekoja, joilla hän oli eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin, ja ne, jotka olivat sen kuvaa palvoneet. Ne molemmat heitettiin elävältä tulijärveen, joka tulikiveä palaa.
21 Ja muut saivat surmansa hevosen selässä istuvan miekasta, joka lähti Hänen suustaan, ja kaikki linnut tulivat kylläisiksi heidän lihastaan.

20. Luku TUHATVUOTINEN VALTAKUNTA

1 Ja minä näin tulevan taivaasta alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuret kahleet kädessään.
2 Hän otti kiinni lohikäärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on paholainen ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi
3 ja heitti hänet syvyyteen ja telkesi (hänet) ja lukitsi hänen päältään sinetillä, jottei hän enää kansoja eksyttäisi, kunnes ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet. Sen jälkeen hänet on päästettävä irti vähäksi aikaa.
4 Ja minä näin valtaistuimia, ja he istuutuivat niille ja heille annettiin tuomiovalta. Näin myös niitten sielut, jotka olivat teloitetut Jeesuksen

todistuksen vuoksi ja Jumalan sanan vuoksi, ja niitten, jotka eivät olleet palvoneet petoa eikä sen kuvaa eivätkä olleet ottaneet merkkiä otsaansa eikä käteensä. He virkosivat eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhat vuotta.
5 Muut kuolleet eivät vironneet eloon ennen kuin ne tuhat vuotta olivat loppuun kuluneet. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus.
6 Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa. Heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat Hänen kanssaan [ne] tuhat vuotta.

SAATANAN VIIMEINEN YRITYS

7 Kun ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet, saatana päästetään vankilastaan.
8 Ja hän lähtee eksyttämään maan neljällä kulmalla olevia kansakuntia, Googia ja Maagogia, kootakseen heidät sotaan, ja niitten luku on kuin meren hiekka.
9 Ja he nousevat yli maan aavan ja piirittävät pyhien leirin ja rakastetun kaupungin. Mutta tuli lankeaa taivaasta (Jumalan luota) ja kuluttaa heidät.
10 Ja paholainen, joka eksytti heidät, heitetään tuli- ja tulikivijärveen, jossa [myös] peto ja väärä profeetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät iäisesti*.

VIIMEINEN TUOMIO

11 Ja minä näin suuren valkean valtaistuimen ja sillä istuvan, jonka kasvojen edestä maa ja taivas pakenivat eikä niille löytynyt sijaa.
12 Näin myös kuolleet, *pienet ja suuret*, seisomassa Jumalan edessä, ja kirjoja avattiin, ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja. Ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan.
13 Ja meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin kukin tekojensa mukaan.
14 Ja Kuolema ja Tuonela heitettiin tulijärveen. Tämä on toinen kuolema [,tulijärvi]
15 Jos ketä ei havaittu elämän kirjaan kirjoitetuksi, hänet heitettiin tulijärveen.

21. Luku UUSI TAIVAS JA UUSI MAA

1 Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet eikä merta enää ole.
2 (Minä Johannes) näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin laskeutuvan taivaasta Jumalan luota, valmistettuna niin kuin miehellensä kaunistettu morsian.
3 Ja kuulin voimakkaan äänen taivaasta* sanovan: "Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Hän on asuva heidän keskellään, ja he ovat Hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa.
4 Ja Jumala* on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistään, eikä kuolemaa ole enää oleva eikä murhetta eikä parkua eikä tuskaa ole enää oleva, sillä entiset ovat menneet."
5 Ja valtaistuimella istuva sanoi: "Katso, uudeksi minä teen kaikki." Ja Hän sanoi (minulle): "Kirjoita, sillä nämä sanat ovat *todet ja varmat*."

JEESUKSEN LUPAUS

6 Hän sanoi minulle: "Se on tapahtunut. Minä olen A ja 0, alku ja loppu. Minä annan janoavalle elämän veden lähteestä lahjaksi.
7 Joka voittaa on perivä kaiken*, ja minä olen oleva hänen Jumalansa ja hän on oleva minun poikani.
8 Mutta pelkurien ja uskomattomain ja saastaisten ja murhaajain ja haureellisten ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valehtelijain osa on siinä järvessä, joka palaa tulta ja tulikiveä. Tämä on toinen kuolema."

KARITSAN VAIMO, UUSI JERUSALEM

9 (Luokseni) tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, ja hän puhui kanssani sanoen: "Tule, näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon."
10 Hän vei minut hengessä isolle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle *suuren kaupungin, pyhän* Jerusalemin, joka laskeutui taivaasta Jumalan luota,
11 ja siinä oli Jumalan kirkkaus. Sen loisto oli kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niin kuin kristallinkirkas jaspiskivi.
12 Siinä oli (myös) iso ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia ja porteilla kaksitoista enkeliä ja portteihin kirjoitettuna nimiä, jotka ovat Israelin lasten kahdentoista sukukunnan [nimet].

13 Idässä oli kolme porttia, pohjoisessa kolme porttia, etelässä kolme porttia [ja] lännessä kolme porttia.
14 Kaupungin muurilla oli kaksitoista perustusta ja niissä Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeä.
15 Hänellä, joka puhui kanssani oli [mittana] kultainen ruoko mitatakseen kaupungin ja sen portit ja sen muurin.
16 Kaupunki oli neliskulmainen, ja sen pituus oli yhtä suuri kuin sen leveys. Hän mittasi kaupungin ruokosauvalla: kaksitoista tuhatta vakomittaa*. Sen pituus ja leveys ja korkeus olivat yhtä suuret.
17 Hän mittasi myös sen muurin: sata neljäkymmentä neljä kyynärää — ihmisen mittana,* joka on enkelin mitta.
18 Sen muurin rakennelma oli jaspista, ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaan lasin kaltaista.
19 Kaupungin muurin perustukset olivat koristellut kaikenlaisilla kalliilla kivillä: ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdi,
20 viides sardonyks, kuudes sardion, seitsemäs krysoliitti, kahdeksas berylli. Yhdeksäs topaasi, kymmenes krysopraasi, yhdestoista hyasintti. kahdestoista ametisti.
21 Ne kaksitoista porttia olivat kaksitoista helmeä, itsekukin portti oli yhdestä helmestä. Kaupungin katu oli puhdasta kultaa, ikään kuin läpikuultavaa lasia.
22 Temppeliä en siinä nähnyt. sillä Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeli, ja Karitsa.
23 Eikä kaupunki tarvitse aurinkoa eikä kuuta, jotta ne siihen loistaisivat, sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen lamppuna on Karitsa.
24 Ja (pelastettujen) kansat vaeltavat sen valossa, ja maan hallitsijat* vievät sinne (loistonsa ja) kunniansa.
25 Sen portteja ei suljeta päivällä, sillä yötä siellä ei ole.
26 Ja sinne viedään kansakuntien loisto ja kunnia.
27 Eikä sinne pääse mitään saastuttavaa* eikä ketään kauhistuksen ja valheen harjoittajaa, vaan ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämänkirjaan.

22. Luku

1 Ja hän näytti minulle elämän veden (puhtaan) virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta.
2 Keskellä sen katua ja virran molemmilla puolilla oli elämän puu, joka kantoi kahdettoista hedelmät antaen joka kuukausi hedelmänsä, ja puun

lehdet ovat kansain parantamiseksi.
3 Mitään kirousta ei ole enää oleva. Siellä on oleva Jumalan ja Karitsan valtaistuin, ja Hänen palvelijansa palvelevat Häntä.
4 He näkevät Hänen kasvonsa, ja Hänen nimensä on heidän otsissaan.
5 Yötä ei siellä* ole, eivätkä he tarvitse lampun [valoa] eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala valaisee heitä. Ja he hallitsevat iäisesti.

KRISTUKSEN TULEMUS

6 Ja hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat varmat ja todet, ja Herra, * pyhäin profeettain* Jumala, on lähettänyt enkelinsä näyttämään palvelijoilleen, mitä pian pitää tapahtua.
7 Ja katso, minä tulen nopeasti*. Autuas se, joka ottaa tämän kirjan profetian sanoista vaarin!
8 Minä Johannes olen se, joka tämän *näin ja kuulin*. Ja kun olin kuullut ja nähnyt, heittäydyin maahan kumartuakseni sen enkelin jalkain eteen, joka tämän minulle näytti.
9 Mutta hän sanoi minulle: "Katso ettet tee sitä, (sillä) olen sinun ja veljiesi, profeettain, ja niitten palvelutoveri, jotka ottavat tämän kirjan sanoista vaarin. Palvo Jumalaa."
10 Hän sanoi vielä minulle: "Älä lukitse tämän kirjan profetian sanoja, sillä aika on lähellä.
11 Joka tekee väärin, tehköön yhä väärin, ja joka on saastainen, saastukoon yhä, ja joka on vanhurskas, *olkoon yhä vanhurskas*, ja joka on pyhä, pyhittyköön yhä.
12 Katso, minä tulen nopeasti* ja palkkani on mukanani antaakseni kullekin, niin kuin hänen tekonsa on oleva.
13 Minä olen A ja O, *alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen*.
14 Autuaat ne, jotka *pitävät Hänen käskynsä, * jotta heillä olisi oikeus elämän puuhun ja he kävisivät porteista sisälle kaupunkiin!
15 (Mutta) ulkopuolella ovat koirat ja velhot ja haureelliset ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja harjoittavat.

LOPPUSANAT VAROITUKSINEEN

16 Minä Jeesus, lähetin enkelini todistamaan teille näitä seurakunnissa. Minä olen Daavidin juurivesa ja jälkeläinen, se kirkas *ja varhainen tähti*.
17 Ja Henki ja morsian sanovat: "Tule!" Ja joka kuulee, sanokoon: "Tule!" Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi.
18 Todistan (näet) jokaiselle, joka kuulee tämän kirjan profetian sanat:

Jos joku panee näihin lisää, niin Jumala on paneva hänen päälleen ne vitsaukset, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan.
19 Ja jos joku ottaa jotain pois tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan, joka hänellä on elämän kirjaan* ja pyhään kaupunkiin ja siihen, mitä tässä kirjassa on kirjoitettu.
20 Hän joka näitä todistaa, sanoo: "Totisesti minä tulen nopeasti*." Aamen, (niin,) tule Herra Jeesus!
21 Herramme* Jeesuksen (Kristuksen) armo olkoon kaikkien teidän kanssanne. Aamen.

JOHANNEKSEN ILMESTYS